Dokument nr. 15:3

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 341 - 591

27. november 2008 - 27. januar 2009

Dokument nr. 15:3

(2008-2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 341 - 591

27. november 2008 - 27. januar 2009

Innhold

Spørsmål		Side
341.	Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. helsetjenesten i Tromsø fengsel, besvart av justisministeren	15
342.	Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. statsstøtte til MIT FabLab Norway, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	16
343.	Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. brannsikkerhet, besvart av kommunal- og regionalministeren	17
344.	Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. rusprosjektet No. 46 på Rinnleiret, besvart av helse- og omsorgsministeren	18
345.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. forsøksringer i havbruk, besvart av fiskeri- og kystministeren	19
346.	Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. asylpolitikken, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	20
347.	Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. avslag på oppholdstillatelse for en fastlege i Sarpsborg, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
348.	Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. reguleringer som hindrer utvikling og vekst i Distrikts-Norge, besvart av landbruks- og matministeren	23
349.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. driften ved RMI, besvart av justisministeren	24
350.	Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. fjernvarmekonsesjoner, besvart av olje- og energiministeren	25
351.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. kriminaliteten i Oslo, besvart av justisministeren	25
352.	Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. henleggelse pga. manglende kapasitet hos politiet, besvart av justisministeren	26
353.	Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. bruk av sivile åstedsgranskere til å sikre DNA-spor og fingeravtrykk, besvart av justisministeren	27
354.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. reindrifta i Nord-Trøndelag, besvart av miljø- og utviklingsministeren	28
355.	Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. høyradioaktivt avfall i Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	29
356.	Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. e-handel, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	30
357.	Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. rentegodtgjørelse, besvart av finansministeren	31
358.	Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. formelle krav til lik vekting med staten, besvart av finansministeren	32
359.	Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. fjerning av den norske tusenlappen, besvart av finansministeren	33

Side

360. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. pensjonsavgang for polititjenestemenn, besvart av justisministeren 34

361. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. styrking av bemanningen i Telemark politidistrikt, besvart av justisministeren ... 35

362. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. infrastruktur for transport av naturgass, besvart av olje- og energiministeren 36

363. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. nyrekruttering i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren 36

364. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. nordmenn som kjøper kjøtt i Sverige, besvart av landbruks- og matministeren 38

365. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. kulturminner, besvart av miljø- og utviklingsministeren 38

366. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. informasjonsstrategien i skatteetaten, besvart av finansministeren 39

367. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. ladestasjoner med 16 amp. kurs og strømmåler langs norske veier, besvart av samferdselsministeren 40

368. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. tjenestegjøring under Golfkrigen, besvart av forsvarsministeren 40

369. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. straffelovens paragraf 155, besvart av justisministeren 41

370. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. beregning av formuesverdi, besvart av finansministeren 42

371. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. planforslag fra Statens vegvesen, besvart av samferdselsministeren 43

372. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. museer, besvart av kultur- og kirkeministeren 44

373. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. at norsk landbruk har vært en fantastisk suksesshistorie, besvart av landbruks- og matministeren 44

374. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. evaluering av ordningen med stiftelsesregister, besvart av justisministeren 45

375. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. finansieringen av norsk instituttsektor, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 46

376. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. psykiatrisatsingen og Husbanken, besvart av kommunal- og regionalministeren 48

377. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. miljøer og foretak som utvikler ny teknologi innenfor bølgekraft eller andre fornybare enrgiteknologier, besvart av olje- og energiministeren 49

378. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. Regjeringens beredskapsplaner for å håndtere finanskrisen, besvart av samferdselsministeren 50

379. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. reindriftsforvaltningen, besvart av landbruks- og matministeren 50

380. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. endringer i bilavgiftssystemet, besvart av finansministeren 52

381. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. illegale innvandrere, besvart av justisministeren 53

Side

382. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. brann i Autogarasjen AS, besvart av finansministeren 54

383. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. viltpåkjørsler i Nord-Trøndelag, besvart av samferdselsministeren..... 56

384. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. gjennomgang av åndsverksloven, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 57

385. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. EUs nye fornybardirektiv, besvart av olje- og energiministeren 58

386. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. forurensingen av Vatnvatnet, besvart av miljø- og utviklingsministeren 58

387. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. kraftlinje i luftspenn fra Sima til Samnanger langs Hardangerfjorden, besvart av olje- og energiministeren..... 59

388. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. klargjøring av forskriften når det gjelder å avvise en anbyder, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren..... 60

389. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. krisen i politiet, besvart av justisministeren..... 61

390. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. vedlikeholdsetterslepet på veiene, besvart av samferdselsministeren 62

391. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. oljeprisen, besvart av finansministeren..... 63

392. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. vedlikeholdsetterslep av veier, besvart av samferdselsministeren..... 64

393. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. stråling fra mobiltelefoner, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 65

394. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. ligningsverdier, besvart av finansministeren..... 65

395. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. menneskehandel, besvart av justisministeren..... 66

396. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. pilotprosjektet "Ut av Dvale- Inn på Dale", besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 67

397. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. rutenettet til SAS i framtida, besvart av samferdselsministeren 68

398. Fra stortingsrepresentant Dag Ole Teigen, vedr. inntakssentral, besvart av helse- og omsorgsministeren 69

399. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. redusering av antall sykehjemsplasser i Harstad kommune, besvart av helse- og omsorgsministeren 70

400. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. eiendomsskatt på fredede hus, besvart av finansministeren 71

401. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. erstatning for feilbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren 72

402. Fra stortingsrepresentant Kjell Arvid Svendsen, vedr. saueprosjektet mot fotråte, besvart av landbruks- og matministeren..... 74

403. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. utvide tidsrammen for rammetillatelser etter plan- og bygningsloven, besvart av kommunal- og regionalministeren..... 75

Side

404. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. ny utredning om konsekvensene av oljeutslipp i Nordland VI, VII og Troms II, besvart av olje- og energiministeren 76

405. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. påbud om innblanding av biodrivstoff i vanlig drivstoff fra 2009, besvart av miljø- og utviklingsministeren 77

406. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. ikrafttredelse av lov om registrering av innsamlinger, besvart av kultur- og kirkeministeren 78

407. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. varsling fra ligningskontor ved endring av skatt, besvart av finansministeren 79

408. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. levering av politianmeldelser elektronisk i Oslo, besvart av justisministeren 79

409. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. å tilføre bankene ansvarlige lån og annen såkalt "hybridkapital", besvart av finansministeren 80

410. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. Hovedredningssentralen på Sola, besvart av justisministeren 80

411. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. startbevilgning til Høyskolen i Bergen i forbindelse med krisepakken, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 81

412. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. beregningsmodellene Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral bruker for å beregne levekostnader i utlandet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 82

413. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. medisinering for ADHD, besvart av barne- og likestillingsministeren 83

414. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. behandling i Kanada for mann med en dødelig kreftdiagnose, besvart av helse- og omsorgsministeren 84

415. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. å være i jobb etter pensjonsalder, besvart av justisministeren 85

416. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. passasjertransport, besvart av samferdselsministeren 86

417. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. klargjorte veistrekninger, besvart av samferdselsministeren 87

418. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. iverksette tomtefesteinstruksen, besvart av kultur- og kirkeministeren 88

419. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. skattelister på avveie, besvart av finansministeren 88

420. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. yrkesskadeforsikring, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 90

421. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. undervisningsmateriell med fokus på menneskerettigheter, besvart av helse- og omsorgsministeren 91

422. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. nasjonale laksevassdrag, besvart av olje- og energiministeren 92

423. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. informasjonssenteret for sjøfuglvern på Værlandet, besvart av miljø- og utviklingsministeren 92

424. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. det digitale bakkenettet, besvart av kultur- og kirkeministeren 93

Side

425. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utbygging av korridorer, besvart av samferdselsministeren 94

426. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. finansiell assistanse til islandske myndigheter, besvart av finansministeren..... 94

427. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. utbyggingsplanene for Forsanvatn Kraftverk i Steigen, besvart av olje- og energiministeren..... 95

428. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. psykiatritilbudet ved Helse Sunnmøre HF, besvart av helse- og omsorgsministeren 96

429. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. at Oslo blir arena for internasjonal narkotikahandel, besvart av justisministeren..... 97

430. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. meksicanske narkokarteller, besvart av justisministeren..... 98

431. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. institusjonsplasser for ungdommer i Hordaland, Styve gard og Garnestangen Ungdomssenter, besvart av barne- og likestillingsministeren..... 98

432. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. tomtefesteinstruksen, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren..... 100

433. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. kunstutstillinger fra utlandet, besvart av kultur- og kirkeministeren .. 101

434. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. lærings- og mestringssentrene, besvart av helse- og omsorgsministeren 101

435. Spørsmålet ble trukket 102

436. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. aksjeandelen i oljefondet, besvart av finansministeren 102

437. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. tallet på ansatte i kommunene, besvart av kommunal- og regionalministeren 104

438. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. at Norges Idrettsforbund (NIF) skal motta støtte via Helsedirektoratet til folkehelsearbeid, besvart av helse- og omsorgsministeren 104

439. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Petoros eierandeler på norsk sokkel, besvart av olje- og energiministeren 105

440. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. inngåelse av kontrakter med ideelle organisasjoner om barnevernsplasser for ungdom, besvart av barne- og likestillingsministeren 106

441. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. bruk av nasjonalt råstoff, besvart av landbruks- og matministeren 107

442. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. økologisk landbruk, besvart av landbruks- og matministeren 108

443. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. mennesker som pådrar seg store utgifter og en uhåndterlig gjeld på grunn av dokumentert sykdom, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 109

444. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. erstatningsnemnden, besvart av fiskeri- og kystministeren 110

445. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. Økokrim mot DnB NOR, besvart av nærings- og handelsministeren 111

446. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. tilrettelegge undervisning for evnerik elev, besvart av kunnskapsministeren..... 112

447. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. eiendomsskatt til bildelfabrikken CT Farsund, besvart av finansministeren..... 113

Side

448. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. avtalespesialister, besvart av helse- og omsorgsministeren 114

449. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. ny finansieringsmodell for fysioterapitjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren 115

450. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. menneskerettighetsforkjempere fra Kaukasus, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 116

451. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkeskader, besvart av helse- og omsorgsministeren 117

452. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. tiltak mot sosial dumping, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 118

453. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. kårfolk, besvart av finansministeren 119

454. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Biltrend A/S, besvart av samferdselsministeren 119

455. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. et likeverdig tilbud om tilpasning av protese, uavhengig av bosted og økonomi, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 120

456. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. konkurranse i bredbåndsmarkedet, besvart av samferdselsministeren 121

457. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. fullskala CO^2-håndtering på Mongstad, besvart av olje- og energiministeren .. 122

458. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. gebyr i sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren 122

459. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. ferjeavløsningsprosjekt, besvart av samferdselsministeren 123

460. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. Folkeparken Lenvik og Folkeparken Harstad, besvart av kultur- og kirkeministeren 124

461. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. tildelingsordningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 124

462. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. private rusinstitusjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren 125

463. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. leteaktivitet i petroleumskvadrantene i Møresokkelen, besvart av olje- og energiministeren 126

464. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. at universell utforming fravikes på grunn av hensynet til plantevern, besvart av barne- og likestillingsministeren..... 127

465. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. at skatteetaten har gjennomført en innstramming i fradragsmulighetene for kronisk syke og mennesker med funksjonsnedsettelser, besvart av finansministeren 128

466. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. utfasing av oljefyrer, besvart av olje- og energiministeren..... 128

467. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO_2-rensing på Mongstad, besvart av olje- og energiministeren 129

468. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. konflikten i Øst-Kongo, besvart av utenriksministeren..... 131

Side

469. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. barnebidrag, besvart av barne- og likestillingsministeren 132

470. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. at en dagligvarebutikk som har forfalt ubetalt skattegjeld mister løyvet til å selge øl, besvart av helse- og omsorgsministeren 133

471. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. at bemannede redningsskøyter blir tatt ut av operativ tjeneste i Møre og Romsdal, besvart av fiskeri- og kystministeren 135

472. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. lengre transporttid for dyr før de kommer fram til slakteriet, besvart av landbruks- og matministeren..... 135

473. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. merpris på melk og kjøtt, besvart av landbruks- og matministeren..... 136

474. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. renoveringen av Sykehuset Telemark, avdeling Porsgrunn, besvart av helse- og omsorgsministeren 137

475. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. energiomlegging og energi-effektivisering, besvart av olje- og energiministeren..... 138

476. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fornybar energi i Midt-Norge, besvart av olje- og energiministeren 139

477. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. planlagte veiprosjekter i 2009, besvart av samferdselsministeren 140

478. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skatt- og avgiftslettelser, besvart av finansministeren 149

479. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. etterslepet på stam- og riksvegnettet, besvart av samferdselsministeren..... 150

480. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. etterslep i vedlikehold innen Jernbaneverket ansvarsområde, besvart av samferdselsministeren..... 151

481. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Norges såkalte normalisering av forhold til Cuba, besvart av utenriksministeren..... 152

482. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. menneskerettighetene på Cuba, besvart av utenriksministeren 153

483. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. møbelindustrien og finanskrisen, besvart av nærings- og handelsministeren 153

484. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. passautomater på Sunnmøre, besvart av justisministeren..... 154

485. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. hvilke veistrekninger i Norge som har behov for midtrekkverk, besvart av samferdselsministeren..... 155

486. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. Jærbanen, besvart av samferdselsministeren 156

487. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. bygging av fiskesperre i Driva i 2009, besvart av miljø- og utviklingsministeren 157

488. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. Dalane folkemuseum, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 157

489. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bygging av Bybanen i Bergen, besvart av samferdselsministeren 158

490. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. 90-sonene på riksvegene i Glåmdalsdistriktene, besvart av samferdselsministeren. 159

Side

491. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. E6 fram til Kolomoen, besvart av samferdselsministeren 160

492. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. aksjoner for å avdekke ulovlige stikkvåpen, besvart av justisministeren 161

493. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. bedre helsetilbud til pasienter med lymfeødem, besvart av helse- og omsorgsministeren.. 161

494. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. Skanled-prosjektet, besvart av olje- og energiministeren 162

495. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. avgift på sin FAB energi, besvart av finansministeren 162

496. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. høyhastighetstog, besvart av samferdselsministeren 163

497. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. vektlegging av etikk og samfunnsansvar i høyere økonomistudier, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 163

498. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Oljefondet - selskaper i Kongo, besvart av finansministeren 164

499. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. kapasiteten ved nye A-hus, besvart av helse- og omsorgsministeren 166

500. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. midlertidig fredning av rundt 190 eiendommer i Levanger sentrum, besvart av miljø- og utviklingsministeren 167

501. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. utstyrte og trente soldater, besvart av forsvarsministeren 168

502. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. arbeidskraft fra Russland, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 169

503. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. offentlige virksomheter ved innkjøp, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren 170

504. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Hamsun, besvart av kultur- og kirkeministeren 172

505. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. kultursenter i Flekkefjord, besvart av kultur- og kirkeministeren 173

506. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. forenklinger i regelverket for landbruket, besvart av landbruks- og matministeren 173

507. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. husdyrkurs, besvart av landbruks- og matministeren 174

508. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. Vefsna inn i samla plan for vernede vassdrag, besvart av olje- og energiministeren 175

509. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fjernvarme i Norge, besvart av olje- og energiministeren 175

510. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO_2-utslipp, besvart av finansministeren 176

511. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. eiendomsskatt, besvart av finansministeren 177

512. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. kriminalitetens mørketall i Finnmark, besvart av justisministeren 178

513. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. gjødselspriser, besvart av landbruks- og matministeren 179

514. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. bruk av vannkanon for å spre demonstranter, besvart av justisministeren..... 180
515. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. gjødselsprodusenten Yara, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren..... 181
516. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. arbeidsvilkårene på anlegget Himachal Pradesh i India, besvart av miljø- og utviklingsministeren..... 182
517. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. å øke tilskuddene for å beholde busstilbudet, besvart av samferdselsministeren 183
518. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. uførepensjon, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 184
519. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. Subutex og Subuxone, besvart av helse- og omsorgsministeren 185
520. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. krigspensjon, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 186
521. Fra stortingsrepresentant Beate Heieren Hundhammer, vedr. Datalagringsdirektivet, besvart av samferdselsministeren..... 187
522. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bompengeselskapene, besvart av samferdselsministeren 188
523. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. frukt og grønt i skolen, besvart av kunnskapsministeren 189
524. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. arbeidstakernes personvern, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 189
525. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. nettkriminalitet og spredning av barnepornografi, besvart av justisministeren..... 191
526. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Tysabri og andre lignende legemidler omfattes i ISF-ordningen, besvart av helse- og omsorgsministeren 192
527. Fra stortingsrepresentant Ann-Kristin Engstad, vedr. huleboerne i Finnmark, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 193
528. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. totalvekt på vogntog, besvart av samferdselsministeren 193
529. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. bruk av militære og sivilforsvarsressurser, besvart av forsvarsministeren 194
530. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. engangsavgift på bruktimport av biler fra USA, besvart av finansministeren..... 195
531. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. inntekter av Statkraft i Nordland, besvart av nærings- og handelsministeren..... 196
532. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. "Cathedral of Praise" - menighet i Aserbajdsjan, besvart av utenriksministeren..... 197
533. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. politivakt, besvart av justisministeren 198
534. Fra stortingsrepresentant Heikki Holmås, vedr. ordningen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, besvart av finansministeren..... 199
535. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. mål om nasjonale CO_2-kutt, besvart av miljø- og utviklingsministeren 200
536. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. tiltak for fiskerinæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren..... 200

537. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. Hurtigruten, besvart av samferdselsministeren 202
538. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. forvaltningen av Statens pensjonsfond - Utland, besvart av finansministeren 203
539. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. anbud på Hardangerbroen, besvart av samferdselsministeren 204
540. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. nytt treningssenter og en base for politihelikopter, besvart av justisministeren 205
541. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. sparsommelig informasjon i årsrapporten for forvaltningen av Oljefondet (Statens Pensjonsfond - Utland), besvart av finansministeren 205
542. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Statens pensjonsfond - Utland (oljefondet), besvart av finansministeren 206
543. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. mangel på postomdeling i Vardø, besvart av samferdselsministeren 209
544. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. søknader om autorisasjon og arbeidstillatelse, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 210
545. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. arbeidstillatelse for ufaglærte russiske borgere i de tre nordligste fylkene, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 211
546. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. UNIS, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 212
547. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. forbrukerkontorene, besvart av barne- og likestillingsministeren 213
548. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 214
549. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. ventetid på en operasjon, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 214
550. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. vurdering på sesjonen med medisinske begrensninger, besvart av forsvarsministeren 215
551. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. bidraget til Det Europeiske romsenteret ESA, besvart av nærings- og handelsministeren 216
552. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. inngåtte avtaler om gasskjøp, besvart av olje- og energiministeren 217
553. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. registrering av amerikanske lastebiler, besvart av samferdselsministeren 217
554. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. helseundersøkelse for personer berørt av Vest Tank-ulykken, besvart av helse- og omsorgsministeren 218
555. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. saksbehandlingstider i UDI, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 219
556. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bompenger, besvart av samferdselsministeren 220
557. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. hjelpemiddelet SpeechEasy, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 220

Side

558. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. konfliktråd, besvart av justisministeren 221

559. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. utdanning innen dyrevelferd og kvalitet i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren..... 223

560. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. å redusere juks i høyere utdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 223

561. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. Mobil Personalarm (MPA), besvart av helse- og omsorgsministeren 224

562. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. Gaza, besvart av utenriksministeren 225

563. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. medarbeidar ved den norske ambassaden i Saudi-Arabia som i ein e-post samanliknar Israels angrep på Gazastripa med Holocaust, besvart av utenriksministeren..... 226

564. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. henrettelsen av den kinesiske professoren Wo Weihan, besvart av utenriksministeren 227

565. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. private barnehager i Levanger, besvart av kunnskapsministeren..... 228

566. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. straffenivået på saker når det gjelder kidnapping av barn, besvart av justisministeren 229

567. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. boplikt og prisregulering ved landbrukseiendommer, besvart av landbruks- og matministeren..... 230

568. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. F-5A fly til landslinjer som utdanner flymekanikerelever, besvart av kunnskapsministeren..... 231

569. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. trygdebil, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 232

570. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. opprettelsen av et verneområde, besvart av miljø- og utviklingsministeren..... 233

571. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. seljakt, besvart av utenriksministeren..... 234

572. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. mineralgjødsel, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren. 235

573. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. å importere høy og halm fra Sverige, besvart av landbruks- og matministeren..... 235

574. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Oslo Cancer Cluster, besvart av nærings- og handelsministeren..... 236

575. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. å påby innfasing av biodrivstoff, besvart av miljø- og utviklingsministeren 237

576. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. biomembran, besvart av olje- og energiministeren 238

577. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. foretakspensjonsloven, besvart av finansministeren..... 239

578. Fra stortingsrepresentant Modulf Aukan, vedr. takstar for bompengar på Krifast, besvart av samferdselsministeren..... 240

579. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. diabetes, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 240

Side

580. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. Telenors varslede nedlegging av den såkalte D-kanalen i ISDN-systemet, besvart av samferdselsministeren 241

581. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. utbedring av luftlekkasjer i bygninger, besvart av kommunal- og regionalministeren 242

582. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. U-864, den såkalla Fedje-ubåten., besvart av fiskeri- og kystministeren 243

583. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. merverdiavgift, besvart av finansministeren 244

584. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. beskyttelse av sivilbefolkningen på Sri Lanka, besvart av utenriksministeren 245

585. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. menneskerettigheter på Sri Lanka, besvart av utenriksministeren 246

586. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. akkreditering av et mastergradsstudium i menneskerettigheter og multikulturalisme ved Høgskolen i Buskerud (HiBu), besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren 246

587. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. omlegging av MTB-regimet, besvart av fiskeri- og kystministeren 247

588. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. realisering av gassrør til Grenland i Telemark, besvart av olje- og energiministeren 248

589. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. menneskerettighetsspørsmål, besvart av utenriksministeren 249

590. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. gasskraftverk på Herøya, besvart av olje- og energiministeren 249

591. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. skuddsbeskyttende kjøretøy, besvart av justisministeren 250

Dokument nr. 15:3

(2008-2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 341

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 3. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Tromsø kommune som er ansvarlig for helsetjenesten i Tromsø fengsel, har nylig måttet gå til det ekstraordinære skritt å beordre leger til tjeneste i fengselet for å kunne gi de innsatte det legetilbudet de har krav på.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i den foreliggende kompetansestriden mellom leger og fengselsledelse i Tromsø og uklarhetene når det gjelder tilsynsansvar og for å bringe legetjenesten tilbake i en normalsituasjon?»

BEGRUNNELSE:

Legesituasjonen ved Tromsø fengsel har over lengre tid vært problematisk som følge av det som synes å være en kompetansestrid mellom fengselslege og fengselsledelse når det gjelder helsemessig oppfølging av innsatte. Samtidig er det stor forvirring om hvordan tilsynet for legetjeneste i fengsel faktisk fungerer.

Svar:

Når representanten Aspaker viser til kompetansestriden mellom leger og fengselsledelse ved Tromsø fengsel, legger jeg til grunn at det dreier seg om tilfeller hvor fengselsleder og fengselslegen har vært uenig i behandlingen av enkeltinnsatte, eller at det er uenighet om vektleggingen av medisinske uttalelser i enkeltsaker hvor medisinskfaglige uttalelser er sentrale.

Kompetanse til å fatte beslutninger i enkeltsaker

Hovedregelen er at det er lokalt nivå i kriminalomsorgen som har beslutningsmyndighet i enkeltsaker etter straffegjennomføringsloven. Dette innebærer at fengslet fatter beslutninger i mange saker hvor helsefaglige vurderinger vil være viktige premisser. Dette gjelder for eksempel søknader om avbrudd i straffegjennomføringen, søknader om overføring til behandlingsinstitusjon herunder sykehus og søknader om prøveløslatelse på halv tid. Lokalt nivå ved fengselsleder avgir også uttalelse i benådningssaker hvor søkeren har påbegynt fengselsstraffen.

I ovennevnte sakstyper er kriminalomsorgens saksbehandlere ofte avhengig av medisinskfaglige vurderinger fra fengselshelsetjenesten. Kriminalomsorgen innhenter jevnlig informasjon fra leger om hvordan de oppfatter den enkelte innsattes helsetilstand, herunder hvilken effekt ulike tiltak antas å ville ha på den enkelte. Å avgi legeerklæringer i enkeltsaker er en viktig del av fengselshelsetjenestens virksomhet. Kriminalomsorgen fatter sine beslutninger i enkeltsaker etter en helhetsvurdering av sakens omstendigheter. I denne vurderingen er kriminalomsorgen ikke bundet av helsepersonells eventuelle anbefalinger, men deres vurderinger vil alltid være viktige premisser i avgjørelsen. Eksempler på tilfeller hvor kriminalomsorgen kan ha et annet syn er i saker hvor samfunnets sikkerhet er truet i vesentlig grad, for eksempel ved at det ansees fare for at innsatte kan begå nye alvorlige straffbare handlinger. I slike situasjoner vil imidlertid kriminalomsorgen være forpliktet til å ivareta domfeltes behov for adekvat helsehjelp på best mulig måte innenfor kriminalomsorgens rammer.

Tilsyn med fengselshelsetjenesten

Når det gjelder det overordnede medisinskfaglige tilsynsansvaret for fengselshelsetjenesten fastslår Kommunehelsetjenesteloven at fengselshelsetjenesten er en del av kommunens ansvar. Helsetilsynet i fylket fører tilsyn med virksomheten og skal påse at organiseringen av fengselshelsetjenesten er i samsvar med lov og forskrift. Statens helsetilsyn har et overordnet tilsynsansvar. Kriminalomsorgen har på sin side ansvar for å tilby egnede lokaler slik at helsetjenestene kan tilbys innsatte på en tilfredsstillende måte. Mitt inntrykk er derfor at tilsynsansvaret for fengselshelsetjenesten er klart definert i gjeldende lovverk.

Samarbeidet mellom fengselshelsetjenesten og kriminalomsorgen

Fra Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) har jeg fått opplyst at samarbeidet mellom fengselshelsetjenesten og fengslene i all hovedsak synes å fungere tilfredsstillende. Den aktuelle saken fra Tromsø reiser imidlertid noen problemstillinger som bør vurderes nærmere. Jeg har derfor bedt Justisdepartementet om å ta initiativ til en nærmere gjennomgang av gjeldende rutiner for samarbeidet mellom kriminalomsorgen og fengselshelsetjenesten. Gjennnomgangen av rutinene bør skje i nært samarbeid med de sentrale helsemyndighetene. Siktemålet er å få avklart hvorvidt kriminalomsorgens, helsevesenets og ikke minst innsattes behov ivaretas på en god nok måte.

SPØRSMÅL NR. 342

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 2. desember 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«I statsbudsjettet for 2009 er MIT FabLab Norway fratatt statsstøtten med den begrunnelse at "Kunnskapsdepartementet vurderer at verksemda ved MIT FabLab Norway ikkje er på eit slikt nivå at tilskottet bør bli ført vidare".

Hva mener Regjeringen konkret med denne begrunnelsen, og ser ikke statsråden de svært negative signalene kutt av statsstøtte sender både til distriktskommunen Lyngen og til anerkjente Massachusetts Institute of Technolgy med dets samarbeidspartnere og brukere av dette feltlaboratoriet?»

BEGRUNNELSE:

MIT FabLab Norway, lokalisert til Lyngen i Troms, var ved etableringen den første europeiske FabLab i regi av Massachusettes Insitute of Technology (MIT). Feltlaboratoriet i Lyngen har siden oppstarten vært arena for nært faglig samarbeid med morinstitusjonen MIT i USA og en slags koblingsboks for offentlige institusjoner og bedrifter i og utenfor Troms. MIT FabLab Norway har siden starten mottatt et mindre statstilskudd som har bidratt til å sikre driften.

Svar:

MIT FabLab Norway er organisert som en stiftelse med tre hovedpartnere; Lyngen Forskingsstiftelse MIT Fablab Norway, MIT og Solvik Gård.

Kunnskapsdepartementet har bidratt med tilskudd til virksomheten, samlet sett med 5,250 mill. kroner siden 2005. Grunnlagsinvesteringene i FabLab Norway er ivaretatt gjennom andre finansieringskilder, blant annet har Høgskolen i Tromsø og Høgskolen i Narvik bidratt med hhv. kr 25 000 og kr 50 000 i stiftelseskapital. MIT bidrar bl.a. med utstyr og dekker reiseutgifter for studenter og forelesere fra USA. Det er tre studenter fra MIT som følger globalisert desentralisert utdanning ved MIT FabLab Norway i et bachelorprogram.

I samarbeid med regionale aktører som næringsliv, fylkeskommuner og kommuner kan høyere utdanningsinstitusjoner utvikle utdannings- og forskningstilbud som er tilpasset lokale og regionale behov. Kunnskapsdepartementet ønsker at eventuelle samarbeid om studie- og forskningstilbud, som ved MIT FabLab, skal være en integrert del av virksomheten ved etablerte utdanningsinstitusjoner og at de er fleksible og eventuelt kan flyttes etter behov. Institusjonene kan prioritere denne type samarbeid innenfor egen bevilgning.

Kunnskapsdepartementet har mottatt rapporter og årsberetninger samt avholdt møter med MIT FabLab Norway. Forslaget om ikke å videreføre Kunnskapsdepartementets tilskudd til virksomheten er basert på vurderingen av at deres aktiviteter ikke er av et slikt omfang og på et slikt faglig nivå at det nødvendiggjør et særlig statstilskudd.

SPØRSMÅL NR. 343

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 8. desember 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Brannsikkerhet gjelder oss alle - helt uavhengig av partifarge og tilhørighet. Hvert år opplever vi mange branner, noen ender beklageligvis opp med omkomne.

Vil kommunalministeren ta initiativ til å se nærmere på en mulig endring av rutinene for å sikre en innvendig kontroll og funksjonstest av piper i fremtiden, og ta initiativ til at slike kontroller avsluttes med en skriftlig rapport som overleveres eier?»

BEGRUNNELSE:

Norge har dobbelt så mange branner med millionskader som Sverige, skal vi se på statistisk materiale - mange av brannene kunne uten tvil vært unngått. Vi vil alle gjøre vårt for å sikre våre hjem og arbeidsplasser ved å passe på at vi blant annet har brannslukningsutstyr tilgjengelig og røykvarslere som virker. De fleste av oss følger også de råd og veiledninger som kommer fra faglige eksperter om hvordan vi best mulig kan sikre oss fra å oppleve en brann. Enkelte forhold er dog spesielt vanskelig å finne ut av på egen hånd. Det kan eksempelvis være usikkert om ildsteder og piper er forskriftsmessig montert, og om de trenger rehabilitering eller reparasjon. Her er de fleste av oss prisgitt informasjon fra fagfolk for å vite hva som anbefales. Lovverk og forskrifter regulerer krav til piper og ildsteder, blant annet plan- og bygningsloven, i tillegg til egne forskrifter om brannforebyggende tiltak og tilsyn. Klare krav som stilles for å unngå brann er blant annet pipens dimensjonering, funksjon, tverrsnitt, høyde over tak, avstand til brennbart materiale, krav til rehabilitering og reparasjon, feierluker, og lufteluker. Men ansvaret for pipene er juridisk sett delt i to. Kommunen har tilsyns- og feieansvar, som i all hovedsak i dag utføres av NR-BR, men også av teknisk avdeling gjennom utstedelse av ferdigattest og kontroll av bygg. Eier har det endelige og overordnede ansvaret for arbeidet som blir utført på pipe/ildsted. Gjennom kommunens tilsyn og feiing skal det avdekkes om pipen og ildsteder er i forskriftsmessig stand og korrekt montert, men også dimensjonert for ildstedene, samt funksjonstestes. Tilsynet og feiing av piper gjøres i dag hvert fjerde år som minimum. Kontrollene tas i de fleste tilfeller utenfra - en utvendig, visuell kontroll - med påfølgende feiing av pipen. I noen tilfeller vil feieren be om å få komme inn og se på ildsteder og brannvegger til pipen, men det foretas ingen innvendig kontroll, ei heller en funksjonstest slik forskriftene forutsetter. Dagens kontroller vil derfor ikke kunne avdekke vesentlige feil og mangler innvendig i pipene, noe som er det mest avgjørende for hvorvidt man har en brannfarlig pipe eller ikke. Med innvendig kontroll mener undertegnede en visuell, innvendig kontroll med video/kamera samt en funksjonstest med røykpatroner eller liknende. Slike rutiner må på plass for at kommunen skal foreta sitt tilsyn på en god måte. En skriftlig tilbakemelding på eventuelle funn fra fagfolk er derfor helt avgjørende for at eier skal vite hva som må gjøres for å sikre sin egen bolig.

Svar:

Brannsikkerhet knyttet til piper og ildsteder har vært tatt opp i Stortingets spørretime en rekke ganger opp gjennom årene, senest av representant Ib Thomsen i mars 2006.

Spørsmålet som tas opp kan både knyttes til regler for montering og funksjon for nye piper og ildsteder etter plan- og bygningsloven og regler for feiing etter brann- og eksplosjonsvernloven. Jeg svarer for plan- og bygningsloven, som er mitt ansvarsområde. I dette regelverket stilles det blant annet krav til tetthet av røykkanalen, krav til tetthet mellom ildstedets røykrør og røykkanalen, overflatetemperatur til pipen samt mulighet for ettersyn av pipens overflate for å kunne oppdage eventuelle sprekkdannelser. Nye piper med tilhørende ildsted kan ikke oppføres uten at det er søkt kommunen og den har gitt tillatelse. Utarbeidelse av søknadsdokumentasjon, prosjektering, utførelse og kontroll skal da utføres av foretak som har ansvar for at tiltaket tilfredsstiller alle krav gitt i eller i medhold av loven. Reglene stiller videre krav til at foretaket skal ha gitte faglige kvalifikasjoner og styringssystem. Foretaket skal alltid utarbeide kontrolldokumentasjon i et byggeprosjekt. Det er ikke stilt konkrete krav til hvordan kontrollen skal utføres, eller hvordan denne skal rapporteres, men både innvendig kontroll med video/kamera og funksjonstest med røykpatroner kan benyttes. Det er opp til kontrollforetaket å velge egnet metode. Jeg er ikke gjort kjent med at det er spesielle problemstillinger ved oppføring av nye piper som gir grunn til å vurdere krav til spesielle kontrollmetoder og dokumentasjon.

Regler knyttet til det tilsyn feiervesenet fører med piper og ildsteder er nedfelt i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter, som Justis- og politidepartementet har ansvar for. Dette tilsynet gjelder alle piper, gamle som nye, og er nok

mest relevant for spørsmålet som er stilt. Jeg har forelagt spørsmålet for justisminister Knut Storberget, og gjengir her hans svar:

Statistisk representerer branner i piper og ildsteder nå ca 4 % av antall branner i boliger og har vært redusert fra ca 6 % i 1995. Samtidig har antallet branner i boliger gått ned fra 1802 i 1995 til 1456 i 2007. Det betyr at antall branner med årsak pipe eller ildsted er gått ned fra 77 i 1995 til 43 i 2007. De fleste av disse brannene skyldes feil montering av ildsted og ikke feil ved pipe.

Siden midt på nittitallet har det blitt innført krav til tilsyn med fyringsanleggene. Videre er ansvarsrettsreformen knyttet til montering av fyringsanlegg gjennomført. Fra 1998 ble også kravene til kompetanse i feiervesenet skjerpet. Når reduksjonen i antall branner faller sammen med innføring av nye krav, må det være tillatt å legge til grunn at endringer i kravene har hatt betydning for reduksjonene. Økt kompetanse hos feierne, både teknisk og forvaltningsmessig, vil også på sikt ytterligere kunne bidra til reduksjon av antall branner knyttet til piper og ildsteder.

Mange feiervesen har i dag utstyr som gjør det mulig å gjennomføre innvendig kontroll av skorsteinen både med og uten videoutstyr. Funksjonstester ligger imidlertid utenfor det som er definert som feietjenestens ansvarsområde. Feiervesenet plikter å gi skriftlig tilbakemelding om funn under tilsynet. Det kan for øvrig nevnes at feieren ofte veileder om riktig fyring og fyringsanleggets funksjoner. Stortinget er tidligere orientert om en veileder i myndighetsutøvelse for tilsynspersonell, herunder feiere, som bidrar til å styrke den forvaltningsmessige oppfølgingen av tilsynet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet gjennomfører for tiden et omfattende forskriftsrevisjonsprogram. Innenfor det aktuelle fagområdet er det lagt opp til at det bl.a. skal etableres en forskrift om privates ansvar i hjem og fritid og en forskrift om kommunenes plikter. Ansvar for fyringsanlegg og feiing og tilsyn med fyringsanlegg er omfattet av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 344

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 9. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ifølge oppslag i Trønder-Avisa 23. oktober d.å., og Innherred Folkeblad 22. november d.å., fremkommer det at rusprosjektet No. 46 på Rinnleiret nå trues med nedleggelse. Dette skyldes at de årlige prosjektmidlene fra Sosial- og helsedirektoratet opphører ved utgangen av 2008, og at ingen av kommunene har midler til å erstatte det statlige bidraget.

Vil statsråden legge til rette for at prosjektperioden kan utvides med ett år, og vil statsråden vurdere om No. 46 kan videre utvikles til et integreringstilbud?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet var unikt i norsk sammenheng da det startet for tre år siden (høsten 2005), med midler fra Sosial- og helsedirektoratet. Ved utgangen av 2008 er prosjektperioden over.

Den 3. desember d.å. vil Innherred samkommunestyre behandle en eventuell nedleggelse av rusprosjektet No. 46 på Rinnleiret. I løpet av disse tre årene har mellom 25 og 30 rusmisbrukere fått hjelp til å mestre hverdagen, og flere har kommet ut i yrkeslivet.

Ifølge fagpersoner blir det påpekt at en nedleggelse av tilbudet er svært kortsiktig. Situasjonen er at rustjenesten i kommunene jobber under høytrykk. Tilgangen på narkotiske stoffer har ikke vært så stor siden begynnelsen på 1990-tallet, ifølge Foreningen mot Stoff Innherred.

Adm. dir. i Rusbehandlingen Midt-Norge uttaler til Trønder-Avisa den 23. oktober d.å., sitat: "Jeg synes det er synd hvis Verdal og Levanger kommune ikke ser seg tjent med å opprettholde tiltak som No. 46." Etter hans vurdering ville No 46. kunne videreutvikles til et integreringstilbud som kunne vært et godt tilbud sett opp imot samhandlingsreformen som skal settes ut i livet i 2009.

Ifølge kommunene selv har ingen av dem midler som kan erstatte det statlige bidraget. Dette til tross for at Rusbehandling Midt-Norge ønsker å bidra med en årlig støtte på 300 000 kroner for å sikre videreføring, jf. Trønder-Avisa den 22. oktober 2008. En videreføring til et fast tiltak betyr ellers at Levanger og Verdal kommune må bidra med henholdsvis 600 000

kroner og 500 000 kroner årlig, utover de om lag 1,2 - 1,5 millionene som tidligere har blitt dekket gjennom tilskudd fra Sosial- og helsedirektoratet.

Det er flere av brukerne som har stått frem i media og omtalt at prosjektet har vært selve redningen for dem.

Etter undertegnedes mening vil det beste være at flest mulig får et "pakke" dagtilbud. Undertegnede er imidlertid klar over at det koster en del å ha et tilbud som No 46., men samtidig er det god samfunnsøkonomi hvis det forhindrer tilbakefall. Jeg vet videre at statsråden har hatt et sterkt engasjement for dette tilbudet tidligere, og håper han fortsatt vil legge til rette for at staten kan bli med på en utvidelse av prosjektperioden, samt legge til rette for at tilbudet kan videreutvikles til et integreringstilbud.

Svar:

Fra Helsedirektoratet, som forvalter tilskuddsordningene til utvikling av kommunale rustiltak over statsbudsjettets kap. 761 post 63, har jeg fått opplyst at No 46 Rinnleiret har fått tilskudd siden 2005, om lag 1,6 mill kroner årlig. Prosjektet hadde et treårig perspektiv for å utvikle ettervernstilbud til personer med rusmiddelproblemer, herunder LAR-pasienter. Opprinnelig var det et interkommunalt prosjekt ved Verdal og Levanger kommuner, men dette samarbeidet opphørte underveis. Helsedirektoratet har gitt tilskudd til prosjektet også i 2008, utover den 3-årige prosjektperioden, med forutsetning av at prosjektet skulle få på plass en forankring i kommunen. I møte med direktoratet og kommunens ledelse ble det avtalt at prosjektet etter 2008 skulle videreføres i egen regi.

Det er Helsedirektoratet som i samarbeid med Fylkesmannen vurderer og behandler søknader om prosjekttilskudd. Behandlingen følger av regelverket for tilskuddsordningen og blir blant annet vurdert mot formål og resultater for prosjektet.

Generelt for tilskuddsordningen kan jeg opplyse at den er betydelig styrket de siste årene, og vil med budsjettforslaget for 2009 være på om lag 250 mill kroner. I 2008 er det om lag 146 kommuner som omfattes av ulike tilskudd. Tilskuddsordningen er ment som et supplement til kommuner med store utfordringer for å stimulere til bedre metodisk arbeid, utvikling av nye modeller og styrket innsats. Den er ikke ment som erstatning for kommunens ordinære ansvar for tilbud til rusmiddelavhengige eller som varig driftstilskudd. Departementet har derfor gitt som føring at det i hovedsak skal gis statlige tilskudd over tre-fire år, for å legge til rette for lokal forankring og videreføring av utviklingsarbeid. Det kan også bety at kommuner velger å videreføre prosjekter. En slik avgrensing vil også bidra til at langt flere tiltak og nye kommuner kan omfattes av statlig tilskudd til utviklingsarbeid.

Det vil være mulig for kommunen å søke direktoratet om fortsatt tilskudd til Helsestasjon rus, som inngår i No 46, fordi dette tilbudet kan omfattes av tilskuddsordningen til lavterskel helsetiltak, hvor det inntil videre ikke er lagt føring om tidsavgrensing.

Jeg kan også opplyse at i tillegg til tilskudd til fagutvikling og styrket innsats, gis det også statlig tilskudd til kompetanse- og kvalitetsheving til medarbeidere i kommunene som arbeider med rusmiddelproblematikk.

SPØRSMÅL NR. 345

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 5. desember 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«I landbruket finnes forsøksringer som bidrar til faglig utvikling og rådgivning som tjener landbruket.

Vil statsråden initiere en forsøksring innen havbruk som et pilotprosjekt eksempelvis i Midt-Norge?»

BEGRUNNELSE:

Landbruket har forsøksringer som bidrar til oppfølging og koordinering mellom kompetansemiljøer i næringen. Forsøksringer hadde på samme måte vært en styrke for havbruket. Forskjellen fra landbruket er at miljøene i havbruksnæringen ligger mer spredt. En forsøksring med fagfolk kan på en bedre måte kommunisere med sentrale forskningsmiljø, utføre feltarbeid og ha nær kontakt med utøverne i næringen.

Svar:

De første forsøksringene i landbruket ble etablert av for om lag 50 år siden, og startet med rådgivning

innenfor planteproduksjon. I dag er omfanget av rådgivningen utvidet til også å omfatte bl.a. miljøplaner, gjødslingsplaner, teknisk planlegging og økonomisk rådgivning. I forbindelse med utvidelse av rådgivningen har forsøksringene skiftet navn til Norsk landbruksrådgivning. Forsøksringene er initiert og eiet av bøndene. De får delvis tilskudd fra staten ved Landbruks- og matdepartementet.

Etter det jeg kjenner til, gis det mye god rådgivning og kunnskapsformidling gjennom Norsk landbruksrådgivning. På samme måte som at forsøksringene i landbruket er etablert av bønder, mener jeg imidlertid at det i utgangspunktet er opp til oppdretterne å ta initiativ til eventuelle rådgivningstjenester.

Til forskjell fra landbrukssektoren, skal havbruksnæringen være subsidiefri. Innenfor denne rammen finnes det likevel flere ordninger som gir støtte til etablering av nettverk. I Marint verdiskapingsprogram gis det gjennom Innovasjon Norge prosesstøtte til å etablere nettverk, og det er bl.a. opprettet et nettverk innenfor torskeoppdrett. Målgruppen er sjømatbedrifter i hele verdikjeden fra råstoff til butikk som ønsker å gå inn i forpliktende samarbeid mot markedet. Gjennom Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) gis det støtte til flere bransjefora. Videre gir Norges forskningsråd støtte til nettverk, ikke minst for å øke FoU-innsatsen.

SPØRSMÅL NR. 346

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 4. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Regjeringen har varslet en rekke innstramminger i asylpolitikken for å redusere tilstrømming av asylsøkere til Norge.

Innebærer disse tiltakene også en strengere praksis i vurderingen av barns tilknytning til riket, og, dersom svaret er nei, hvordan vil statsråden sikre at innstrammingene ikke rammer barn ved at praksis overfor barn og vurderingen av deres tilknytning til riket blir strengere?»

BEGRUNNELSE:

I 2007 vedtok Stortinget en oppmykning av regelverket når det gjelder behandling av saker som gjelder lengeværende barn. Terskelen for å kunne få opphold på når det foreligger "sterke menneskelige hensyn" ble senket, og barns tilknytning til riket skal tillegges vekt.

I forbindelse med at disse regelendringene ble annonsert i 2006 uttalte daværende arbeids- og inkluderingsminister, Bjarne Håkon Hanssen til Dagbladet at

"Vi må forholde oss til at barn raskere opparbeider seg tilknytning til landet enn det voksne gjør. Og av hensyn til barnet må det føre til at flere får bli, selv om medaljens bakside kan være at foreldre som ikke har et beskyttelsesbehov og ikke har samarbeidet med myndighetene om retur, får bli i landet. Det er et dilemma. Det kan gi et signal om at det lønner seg å ikke samarbeide med myndighetene. Men her har regjeringen skåret gjennom av hensyn til barnet."

Videre uttalte han at

"Det som er klart er at flere barn, og dermed deres familier, kommer til å få bli i landet etter denne endringen.

– Men i den endelige forskriften vil vi ikke knytte det til antall år. Det vil ikke bli slik at barn som har ventet i flere år, automatisk får opphold. Et barn som kom hit som åtteåring og har bodd her i fire år, gått på skole og fått venner, har en sterk tilknytning til landet. Et barn som kom hit ei uke gammel og har vært her like lenge, har ikke nødvendigvis opparbeidet sterk tilknytning. Jeg tror mange barn som har vært her i flere år, vil få opphold når vi endrer forskriften. Men jeg kan ikke garantere at alle får det."

Vi har fått flere innspill som kan tyde på at den praksis som daværende statsråd la opp til, er strammet inn. For eksempel var det en ni år gammel gutt fra Iran som har bodd over fire i Norge som nylig fikk avslag. Han har gått i norsk barnehage. Han går nå i 4. klasse og har hele sin skolegang i Norge. Norsk er det eneste språket han kan lese og skrive. Like fullt har utlendingsmyndighetene vurdert at hans tilknytning til riket ikke er sterk nok til at han får bli. Resultatet er at han må rives opp fra skole og fritidsaktiviteter og starte helt på ny å lære å lese og å skrive. Det forventes ikke at statsråden kan gå inn i enkeltsaker, men at han følger nøye med på utviklingen slik at ikke barn rammes av innstrammingene.

Svar:

Regjeringens tiltakspakke for å redusere antall asylsøkere som ikke har behov for beskyttelse, innebære ikke en strengere praksis knyttet til vurderingen av barns tilknytning til Norge.

Jeg vil for ordens skyld understreke at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som er ansvarlig for i aktuelle saker å vurdere bestemmelsen i utlendingsforskriften § 21b om at barns tilknytning til riket skal tillegge særlig vekt i vurderingen av sterke menneskelige hensyn etter utlendingsloven § 8 annet ledd. Jeg legger til grunn at denne vurderingen gjøres på faglig solid grunnlag, og i tråd med gjeldende regelverk.

For øvrig vil jeg bemerke at den aktuelle forskriftsbestemmelsen kun regulerer vektleggingen av barns tilknytning til Norge knyttet til vurderingen av sterke menneskelige hensyn. Bestemmelsen sier ikke noe om hvorvidt det skal gis en tillatelse eller ikke.

Selv om man etter en helhetsvurdering finner at det foreligger sterke menneskelige hensyn blant annet som følge av barnets tilknytning til Norge, er det ikke dermed gitt at barnet vil få en oppholdstillatelse. I vurderingen av om tillatelse skal gis etter utlendingsloven § 8 annet ledd vil det blant annet kunne tillegges vekt om det foreligger omstendigheter som kan medføre utvisning. I noen saker kan det også være slik at hensynet til barnets beste, som i følge barnekonvensjonen skal vurderes i alle saker som gjelder barn, taler for at søknaden avslås/klagen ikke tas til følge. Hvis hensynet til barnets beste taler for at barnet bør være i hjemlandet, vil det kunne føre til at oppholdstillatelse ikke gis. Hver sak må altså vurderes konkret, og det vil fortsatt være saker som avslås, uten at det innebærer at det har skjedd noen generell innstramming av praksis når det gjelder vurderingen av barns tilknytning til Norge.

SPØRSMÅL NR. 347

Innlevert 27. november 2008 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 9. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En fastlege i Sarpsborg fikk avslag på oppholdstillatelse. 13. november møtte politiet uanmeldt opp på legekontoret som ble stengt omgående og flere pasienter måtte forlate venterommet. Helsesjefen i Sarpsborg uttalte til avisen at han har skaffet midlertidige løsninger som ville ivareta pasientene. Pasientene står fremdeles uten lege, og de får ikke ut sine journaler eller epikriser da legen har måtte forlate landet.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre pasientenes rettigheter og oppfølging?»

BEGRUNNELSE:

Etter de opplysningene jeg har mottatt, har denne legen hatt fastlegepraksis i Sarpsborg siden 2002. I mars 2007 fikk han et brev fra UDI om at han oppholdt seg og jobbet ulovlig i Norge. Det ble da søkt om arbeid og oppholdstillatelse, men han fikk avslag. Etter hva jeg er gjort kjent med er det sendt inn en ny klage på avslaget. 13. november ringte kommuneoverlegen til legekontoret og spurte legen om han var på jobb, noe han bekreftet at han var. Hun sa han ikke hadde lov til å jobbe, men han svarte at han ikke hadde noe papirer på at han ikke kunne jobbe, og at saken fremdeles var under behandling i UDI. 20 min. senere, kl. 13.00 kom to uniformerte politibetjenter inn på legekontoret. Det satt mange pasienter på venterommet, og noen var alvorlig syke. Dette ble det ikke tatt noe hensyn til. Politiet hadde fått beskjed om at han skulle stenge kontoret øyeblikkelig. Dette medførte at pasienter som ventet på legetime måtte forlate venterommet uten behandling eller nødvendig oppfølging. Neste dag kunne de lese i avisen at legekontoret var stengt, og at Sarpsborg kommune skulle ta vare på pasientene.

Denne saken virker som om den er dårlig håndtert, og jeg er nå bekymret på vegne av pasientene som ikke er ivaretatt og som står uten fastlege. Pasientene har ikke fått informasjon fra Sarpsborg kommune om hvordan de skal forholde seg videre. Legen har forlatt landet som han har fått beskjed om. All informasjon om pasientene er det ingen som har tilgang til, og det sitter nå 1800 pasienter uten noen muligheter til å få ut sine papirer. Det er mange pasienter som er alvorlig syke og trenger tett oppfølging, noe som er vanskelig når de ikke har fått ny lege og fått en mulighet til å få ut sine pasientjournaler.

Svar:

Jeg vil først få minne om at det er den enkelte kommune som etter kommunehelsetjenesteloven § 1-1 skal sørge for nødvendig helsetjeneste for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen. I henhold til loven § 1-3 skal kommunen blant annet sørge for allmennlegetjeneste, herunder fastlegeordning, samt legevaktordning og medisinsk nødmeldetjeneste. I dette ligger blant annet at kommunen skal ha et system som sikrer ivaretakelse av øyeblikkelig hjelp hele døgnet, og at allmennlegetjenester som ikke er av øyeblikkelig hjelpkarakter er tilgjengelige på dagtid som en del av fastlegeordningen. I mange kommuner vil det være slik at det ikke er organisert separat legevakt på dagtid. Befolkningens behov for øyeblikkelig hjelp (akutt sykdom) forutsettes da å bli ivaretatt av de fastlegene som er i arbeid.

Departementet har vært i kontakt med Sarpsborg kommune i forbindelse med ovennevnte sak, og så langt jeg kan forstå, har kommunen tatt nødvendige forholdsregler i forhold til den situasjonen som har oppstått. Kommunen tok raskt kontakt med legevakten og fastlegekontorene i kommunen, og gikk ut med en kunngjøring i Sarpsborg Arbeiderblad allerede mandag 17. november. Informasjonen ble også lagt ut på kommunens nettsider. Av kunngjøringen går det fram at åtte av kommunens fastlegekontorer har sagt seg villige til å ta imot innbyggere fra den oppsagte legens liste som en midlertidig løsning. Disse er opplistet med navn og telefonnummer i kunngjøringen. Det går også fram at legevakten vil være behjelpelig med videreformidling til annen lege på dagtid.

Per telefon opplyser også kommunen at det ble satt opp oppslag om dette på alle de aktuelle fastlegekontorene pluss på det legekontoret som er stengt. Videre er det foreløpig mange ledige listeplasser i en ny fastlegepraksis i kommunen som ble opprettet 1. oktober.

Ved akutte behov utenfor ordinær kontortid fungerer kommunens legevakt som ordinært. Per telefon opplyser kommunen at man i tillegg har forsterket legevakten med en ekstra lege 1-2 dager per uke for å kunne håndtere en eventuell økning i pågangen som følge av stengningen av Øya legekontor (som var en solopraksis eller praksis med én lege).

Ettersom vedtaket i Utlendingsnemnda kom brått på kommunen, ble det ikke tid til å skaffe vikar for fastlegen før han måtte slutte.

Det kan ikke være slik at pasienter og helsepersonell som har behov for det, ikke skal kunne få tilgang til journalopplysninger før en eventuell vikar eller ny lege er på plass. Vi har ikke regler som direkte regulerer en slik situasjon som her har oppstått, men man må se på hvordan dette kan håndteres.

Jeg forstår det slik at kommunen har sørget for trygg oppbevaring av journalene inntil videre. Taushetsplikten gjelder som hovedregel overfor ansatte i kommunen, slik at disse ikke skal ha tilgang til opplysninger i journalen. Dersom pasienten samtykker til at personell i kommunen håndterer saken, er taushetsplikten likevel ikke til hinder for at journalen utleveres for overføring til annen fastlege etter anmodning fra pasienten, eller kopieres fordi pasienten ønsker kopi. En annen mulighet kan være at pasienten samtykker til at Helsetilsynet i fylket utfører slike handlinger. Pasientens rett til journalinnsyn eller overføring av journal ved skifte av fastlege bør kunne oppfylles uavhengig av om det er kommet noen ny lege i den fastlegehjemmelen som er blitt ledig. Det samme gjelder anmodninger etter helsepersonellovven § 45 om tilgang til journalopplysninger fra annet helsepersonell som har behov for opplysningene for å kunne yte helsehjelp på en forsvarlig måte, under forutsetning av at pasienten ikke motsetter seg det. Ved skifte av fastlege kan pasienten i medhold av forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal § 15 kreve at journalen overføres til den nye legen.

Vedrørende eventuelt behov for epikrise, for eksempel etter sykehusopphold eller ved oppfølging hos annen lege, går det fram av journalforskriften § 9 at epikrise skal sendes det helsepersonell som trenger opplysningene for å kunne gi pasienten forsvarlig oppfølging. Det går videre fram at pasienten bør gis anledning til å opplyse hvem epikrise skal sendes til. Dette betyr at én av kommunens øvrige leger som følger opp pasienten, kan få tilsendt epikrise. Når det gjelder epikriser som allerede var sendt den legen som er sluttet, kan kopi innhentes fra den instans som har skrevet epikrisen, for eksempel sykehuset. Dette kan gjøres enten av pasienten selv eller av helsepersonell som har behov for opplysningene for å gi pasienten helsehjelp på en forsvarlig måte (forutsatt at pasienten ikke motsetter seg det).

Ifølge forskrift 14. april 2000 nr. 328 om fastlegeordning i kommunene § 11 skal kommunen som et ledd i tilrettelegging for fastlegeordning inngå avtale med et tilstrekkelig antall leger om deltakelse i ordningen. Kommunen skal tilby de innbyggerne som ønsker det plass på en fastleges liste. I henhold til forskriften § 13 kan en ny fastlegeavtale inngås blant annet når en fastlege avslutter sin virksomhet og sitt avtaleforhold, og når en ubesatt legehjemmel skal besettes.

Når en fastlege overtar praksisen fra en annen fastlege som avslutter sin virksomhet og sitt avtaleforhold, er prosedyren slik at listen blir overført til den nye fastlegen. De som står på listen skal informeres om dette. Kommunen, som er ansvarlig for å inngå fastlegeavtale med den nye legen, må gi melding om ny lege til NAV Helsetjenesteforvaltning (fra 1.1.

2009 Helsedirektoratet). Informasjon om navn på ny lege vil deretter bli sendt fra NAV Helsetjenesteforvaltning til dem som står på listen. Innbyggerne skal samtidig få informasjon om retten til eventuelt å bytte lege.

Kommunen opplyser om at den i tillegg til å forsøke å skaffe vikar, allerede har utlyst den ledige stillingshjemmelen. Den videre prosessen vil følge fastsatte prosedyrer, jf. over. Kommunen opplyser om at den fortløpende vil vurdere behovet for å gå ut med en ny kunngjøring av en midlertidig løsning.

I henhold til sentral rammeavtale mellom KS og Legeforeningen om allmennlegepraksis i fastlegeordningen, har kommunen ved utlysning av en ny legehjemmel mulighet til å treffe avgjørelse om plassering av hjemmelen i en etablert praksis i samsvar med plan for legetjenesten. Kommunen opplyser at en ny praksis planlegges opprettet i tilknytning til et større kontorfellesskap. Dette vil gjøre praksisen mindre sårbar ved fravær av forskjellig slag.

Jeg vil avslutningsvis gjenta at det er den enkelte kommunes ansvar å sørge for nødvendig helsetjeneste til dem som bor eller oppholder seg i kommunen. Ut fra det jeg har fått opplyst, har Sarpsborg kommune håndtert situasjonen som oppstod på en adekvat måte på kort varsel.

SPØRSMÅL NR. 348

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 4. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Bredvold Skoger i Åsnes melder nå at de legger utviklingsplaner og satsinger på is etter at de fikk avslag på sin søknad om å få lov til å organisere seg som aksjeselskap. Dette viser klart hvordan dagens reguleringer hindrer utvikling og vekst i Distrikts-Norge.

Hva er det i utviklingen de siste 40 år som gjør at statsråden tror at mer av samme reguleringsmedisin gir utvikling i Distrikts-Norge?»

Svar:

En god distriktspolitikk står sentralt for denne Regjeringen. Dette går bl.a. fram av Soria-Moria erklæringen hvor Regjeringen har satt som mål at det skal gjennomføres et løft for distriktene, et løft hvor virkemidler innen ulike sektorer tas i bruk for å sikre levende lokalsamfunn. Regjeringens politikk går bl.a. fram av St.meld.nr. 21 (2005-2006) Hjarte for heile landet.

En av de viktigste ressursene vi har for å få til utvikling i distriktene er landbrukseiendommen med arealer og bygninger. Den er utgangspunktet for all næringsutvikling i landbruket. Jeg ser det som en viktig oppgave at også virkemidlene i eiendomspolitikken skal innrettes slik at de bidrar til å nå regjeringens mål på dette området. Virkemidlene i landbruks- og distriktspolitikken kan imidlertid ikke ses isolert. Det er naturlige og viktige sammenhenger mellom dem og andre virkemidler, enten de er fastsatt i lovgivning, knyttet til økonomiske ordninger i landbruket, eller distriktspolitiske virkemidler av mer generell karakter. Skal Regjeringens mål nås, må det følgelig finnes ulike virkemidler å spille på, og virkemidlene må balanseres på en god måte i forhold til hverandre. I dette samspillet mener jeg at bl.a. jordloven og konsesjonsloven er viktig lovverk med tanke på både bruk og vern av landbrukseiendommen.

Konsesjonsloven av 2004 viderefører målet om at landbrukseiendommer i størst mulig grad bør eies av fysiske personer som selv står for driften og bor på eiendommen. Dette er en norsk tradisjon som har vist seg å gi en stabil og rasjonell eierform som hindrer at landbrukseiendommer blir en ren kapitalplassering. Konsesjonsloven har likevel ikke noe absolutt forbud mot at aksjeselskaper skal kunne erverve landbrukseiendommer. Loven legger til rette for fleksible løsninger i de tilfeller dette byr på fordeler i forhold til den tradisjonelle eierformen. Det skal foretas en konkret og individuell vurdering.

I konsesjonssaken vedrørende Bredvold Skoger kom jeg til at det ikke var gode nok grunner til å akseptere aksjeselskap som eierform. Eiendommen er på totalt 24.454 daa, hvorav 500 daa dyrka jord, 19 daa annet jordbruksareal, 22.562 daa produktiv skog, 1.300 daa myr og 969 daa annet areal. En så stor landbrukseiendom gir etter min mening gode muligheter for både tradisjonelle og nye næringsmuligheter uten at det er nødvendig å kanaliseres investeringer og inntekter gjennom et aksjeselskap. Jeg har ikke noen tro på at et aksjeselskap generelt gir bedre muligheter og motivasjon for å investere i en land-

brukseiendom som dette enn et personlig eie. Aksjer kan videre selges uten konsesjon. Det betyr at personer uten interesse i eiendommen som bosted og arbeidsplass, og som bare er interessert i eiendommen som en kapitalplassering, kan bli eiere uten at det kan hindres gjennom konsesjonsbehandling. I et langsiktig perspektiv mener jeg at en slik eierform ikke er heldig verken for å oppnå stabil bosetting eller å ta vare på arealressursene.

Jeg er etter dette ikke enig med representanten Gunnar Gundersen i at dagens reguleringer på dette området hindrer utvikling og vekst i distrikts-Norge. Når det er sagt, mener jeg at virkemidlene i landbruket også skal ivareta andre hensyn enn utvikling og vekst, for eksempel hensynet til miljøet og hensynet til å verne dyrka jord. Jeg mener de virkemidlene vi har innen eiendomslovgivningen balanserer disse hensynene på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 9. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden foreta seg noe for å sikre kvalitet på driften ved RMI i forbindelse med at deler av virksomheten midlertidig skal flyttes, noe som blant annet professor Norum har uttrykt sterk bekymring for?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med ombygging ved RMI har man hatt behov for å flytte patologiseksjonen ut av sykehuset hvor den til daglig holder til. Professor Norum ved RMI har uttrykt skepsis til den løsning som er valgt for seksjonen frem til nytt bygg står klart, og peker på at denne vil være ødeleggende for utviklingen ved RMI. Det skal også finnes forslag til andre, bedre og billigere løsninger enn den som er valgt som ikke er vurdert på en skikkelig måte. På denne bakgrunn er jeg usikker på om statsråden har tatt inn over seg de plasseringsmessige utfordringer den valgte midlertidige løsningen gir.

Svar:

Beslutningen om flytting av patologiseksjonen ved Rettsmedisinsk institutt (RMI) er fattet av ledelsen ved det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo som en midlertidig løsning i en fase der nytt bygg til instituttet er under planlegging. I den forbindelse stilte Justisdepartementet 14,25 mill kr til rådighet for RMI til omstilling, stillinger og utstyr herunder etablering av midlertidige tilleggslokaler og tilhørende flytteutgifter for å sikre alle sider av driften ved RMI.

De midlertidige løsningen er ikke optimal på grunn av gangavstand mellom kontorlokaler for patologene og obduksjonslokaler og laboratorier ved Rikshospitalet, men lokalene var de eneste som var tilgjengelig i nærområdet. Lokalene er oppusset og nytt utstyr er innkjøpt. Erfaringen så langt er at det fungerer greit. Løsningen har ikke medført lengre behandlingstid på obduksjoner. Jeg har ingen opplysninger om at flyttingen har medført store problemer for de andre delene av virksomheten ved RMI. For DNA-sakene rapporteres det at antall analyser er høyt, og at dette går raskt.

Jeg har fått opplyst det er et eget forprosjekt ved Universitetet i Oslo som planlegger nytt bygg for instituttet. Det kan videre opplyses at arealbehovet for RMI er blitt utredet, og at det nå pågår ett arbeid for å kostnadsberegne hva et aktuelt nybygg vil koste.

SPØRSMÅL NR. 350

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 9. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre raskere ankebehandling av fjernvarmekonsesjoner som ankes til departementet etter at NVE har ferdigbehandlet sakene?»

BEGRUNNELSE:

I klimaforliket slås det fast at vilkårene for utbygging av fjernvarme skal styrkes. En rekke aktører er i arbeid for å bidra til å innfri denne ambisjonen, Blant disse er Bio Varme Akershus, som i juli 2007 søkte NVE om konsesjon. Søknaden ble innvilget av NVE i februar 2008.

I april 2008 ble vedtaket om konsesjon påklaget til NVE av Norsk Teknologi. NVE ferdigbehandlet klagesaken i juli i år og oversendte den til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse. Fem måneder etter dette har klagebehandlingen i departementet angivelig ikke startet. Det er heller ikke gitt noen signaler om når det kan foreligge en avgjørelse.

Departementet har til behandling til sammen åtte slike klagesaker.

En klagebehandling som trekker ut, kan bidra til å svekke prosjektene og hemme gjennomføringen. En rask avklaring av ankesakene burde være i alle involverte parters interesse.

Svar:

Regjeringen har som mål å legge til rette for økt utbygging av fjernvarme.

Det arbeides med mange fjernvarmeprosjekter i Norge. Flere anlegg har fått konsesjon, og et større antall prosjekter ligger til konsesjonsbehandling.

Det siste halvåret er en rekke av fjernvarmekonsesjonene påklaget til departementet. Det er mange faktorer som påvirker tidsbruken for klagebehandling. Konfliktgrad og kompleksitet er forhold som varierer fra sak til sak. Det er viktig med en grundig behandling, og effektiviteten i saksbehandlingen må ikke gå på bekostning av kvaliteten. Den tiden som går med til klager på fjernvarmekonsesjoner må også ses i sammenheng med at departementet har et stort antall klagesaker om vindkraft, vannkraft og kraftledninger under behandling.

Når det gjelder klagesaken Bio Varme Akershus, som stortingsrepresentanten viser til, har behandlingen av innsynsbegjæringer medført en forsinket saksbehandling. Klager i denne saken har fremmet begjæringer om innsyn på flere grunnlag, og bedt om at klagebehandlingen utsettes inntil spørsmålet om innsyn er avklart. Av hensyn til en forsvarlig saksbehandling kan ikke departementet avslå en slik anmodning om utsettelse. Så snart spørsmålet om innsynsbegjæringer er endelig avgjort, vil behandlingen av denne klagesaken ta til for fullt.

SPØRSMÅL NR. 351

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 4. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Aftenposten har i dag en artikkel på nett hvor etterforskningsleder Inge Sundeng, ved Grønland politistasjon, advarer folk mot å oppholde seg på nedre del av Karl Johan, Akerselva og deler av Grünerløkka. Med andre ord er deler at Oslo nå så ille at man ikke bør ferdes der.

Mener statsråden at det er akseptabelt at kriminaliteten nå er så omfattende at vanlige mennesker bør unngå deler av hovedstaden, og er dette en bevisst politikk fra den rød-grønne regjeringen for å vise hvor alvorlig det nå er blitt i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Unntakssituasjon i Oslo, hverken mer eller mindre. Hvis vi nå er kommet til et punkt der man må unngå å oppholde seg i deler av hovedstaden fordi de kriminelle har tatt over, ja, da har Regjeringen spilt

fallitt. Etter mitt skjønn er tilnærmingen helt uakseptabel; vi kan ikke ha slike tilstander og dette må det ryddes opp i straks. Ikke minst er det viktig å vise at denne typen kriminalitet er uakseptabel. Statsråden har lenge skrytt av økte bevilgninger, likevel ser det ut til at situasjonen i Oslo blir verre og verre.

Svar:

Deres spørsmål er forelagt Politidirektoratet, som opplyser at Aftenposten i sin reportasje har trukket politioverbetjent Inge Sundengs uttalelser og beskrivelse av situasjonen i nedre del av Karl Johansgt og Akerselvaområdet noe langt. Reportasjen fremstår således som unyansert når kriminalitetsbildet knyttes til trygghets-beskrivelsen.

Politidirektoratet opplyser at når det gjelder nedre del av Karl Johansgt og området rundt Jernbanetorget så har det området, som kjent i mange år, gått for å være et mer belastet strøk enn andre deler av byen. Blant annet som følge av lang tids byggearbeid på Jernbanetorget har man fått en uønsket fortetting av narkotikamiljøet i byen. Nedre del av Grünerløkka langs Akerselva kan på mange måter beskrives som et lignende problemområde. I disse områdene har politiet i den siste tiden også sett en økning i antall volds- og ransanmeldelser i disse områdene.

Oslo politidistrikt opplyser at de har byens åpne narkotikamarkeder som et eget prioritert arbeidsområde hvor synlig tilstedeværelse og rask inngripen mot narkotikaomsetning har høy prioritet. Politidirektoratet opplyser at politifolks ønske om ikke å arbeide overtid i høst har gjort mannskapssituasjonen for Oslo politidistrikt utfordrende, særlig knyttet til de kritiske timene etter midnatt i helgene.

Politiet har behov for styrket bemanning, men som følge av tidligere lavt opptak av studenter ved Politihøgskolen mangler vi politiutdannet personell. Den rød-grønne regjeringen besluttet derfor et rekordhøyt opptak på Politihøgskolen både i 2007 og 2008 og vil øke det til 552 i 2009. Virkningen av disse opptakene vil ikke komme før kullene blir uteksaminert etter 3 års utdannelse.

I tillegg er det igangsatt en rekke tiltak for å bedre politikraften i hele landet inkludert Oslo. Politi- og lensmannsetaten har over tid hatt en betydelig økning i sine budsjetter.

I 1997 var det totale budsjettet 4,7 milliarder og i 2005 7,9 milliarder kr. I 2009 har den rød-grønne regjeringen foreslått en økning til 9,8 milliarder kr. Politiets budsjett er nominelt økt med ca 2 milliarder kroner etter at vi overtok. Reelt er økningen på 800 millioner kroner. Ved å sammenligne saldert budsjett for 2008 med saldert budsjett for 2009 er det en økning på 216 mill. kr under kategori 06.40 Politi og påtalemyndighet. I tillegg kommer kompensasjon for pris- og lønnsvekst.

Politimesteren i Oslo har ønsket å presisere at de områdene som det her er snakk om i de fleste av døgnets tider er trygge å ferdes i, og at politiet i Oslo vil arbeide kontinuerlig med å øke folks trygghetsfølelse gjennom mest mulig synlig politi i disse utsatte områdene.

SPØRSMÅL NR. 352

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 4. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ser statsråden at en slik henleggelse pga. manglende kapasitet svekker tilliten til politiet, og gjør at Norge blir et fristed for kriminelle?»

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad den 28.november 2008 kan vi lese om en gatekjøkkeneier som gav politiet kontoopplysninger og overvåkningsbilder av mannen som stjal en stol. Politiet i Stavanger henla saken på grunn av manglende kapasitet. Statsråden har selv sagt at det er viktig å bekjempe vinningskriminalitet. Dette er kriminalitet som rammer folk flest, og de har tillit til at politiet oppklarer saker som blir anmeldt. Ved å bekjempe vinningskriminalitet, kan en også klare å sette inn hjelpetiltak raskt slik at den kriminelle ikke forsetter den kriminelle løpebane.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at det er viktig at straffbare handlinger oppklares og at straffesaker iretteføres. Det er også av stor viktighet at sakene vurderes individuelt og under hensyntaken til de rettssikkerhetsprinsipper som vårt rettssystem bygger på.

Videre er det sentralt at den enkelte politimester også vektlegger sentrale prioriteringer og alvorlighetsgraden i straffesakene når begrensede ressurser skal brukes på en best mulig måte i politidistriktet.

Når det gjelder begrunnelsen for å henlegge saker, som den aktuelle saken du nevner fra Stavanger, er jeg både formelt og faktisk avskåret fra å kommentere den. Slike enkeltsaker hører inn under påtalemyndigheten, som ledes av Riksadvokaten. Påtalemyndigheten er ikke undergitt justisministerens instruksjonsmyndighet i enkeltsaker og rapporterer heller ikke om innholdet i de vurderinger som ligger til grunn i påtalemessige avgjørelser.

Generelt kan jeg likevel si at opplysninger fra Oslo politidistrikt i 2007, tyder på at svært få saker med klare bevis ble henlagt under henvisning til manglende saksbehandlingskapasitet. I saker med såkalt "kjent gjerningsmann", ble mindre enn 1 % av anmeldte voldssaker, som også omfattet trusler, hvor det var angitt en mulig gjerningsmann henlagt som følge av manglende saksbehandlingskapasitet. Det finnes ingen tilgjengelig statistikk på saker som bare inneholder sterke indisier/bevis til videre etterforsking, i forhold til henleggelse på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet.

Riksadvokaten har ved flere anledninger gitt direktiver til statsadvokatene og politiet om prioriteringer for henleggelse av straffesaker, særlig knyttet til saker med såkalt kjent "gjerningsmann". Riksadvokaten har forutsatt at før det eventuelt besluttes å henlegge en sak på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet, må det være foretatt en konkret, nøye vurdering av politidistriktets arbeidssituasjon, hvor omfattende etterforsking den aktuelle sak antas å kreve, om det er grunn til å tro at etterforsking vil lede til konkrete resultat og konkretisering av straffeansvar og i tilfelle hvilken reaksjon som synes hensiktsmessig.

I tillegg vil jeg nevne at en eventuell klage på påtalemyndighetens henleggelse vil bli oversendt Statsadvokaten med uttalelse fra politimesteren, hans faste stedfortreder eller kriminalsjef. I en slik oversendelse vil vurderinger som er gjort i forbindelsen med henleggelsen oppstilles. Statsadvokatene er gitt et særlig ansvar for å følge opp at disse direktiver blir etterlevd av politiet, både gjennom behandling av klager og gjennom jevnlige inspeksjoner av politidistriktene.

Norge er ikke et fristed for kriminelle, og politiets tillit er viktig å verne om.

På generelt grunnlag har Riksadvokaten tidligere stilt seg noe spørrende til om kapasitetshenleggelser alltid er den riktige henleggelsesgrunn i slike saker. Det kan være noe uvisst hva som ligger i en slik definisjon. Realiteten i noen slike saker kan være at det mer er tale om en bevissituasjon som gjør at det erfaringsmessig med høy grad av sannsynlighet ikke vil være mulig å klarlegge saken, enn at det ikke finnes kapasitet. Da vil hensynet til viktige rettssikkerhetsprinsipper og best mulig bruk av tildelte resurser være parametrer som vil måtte vurderes.

SPØRSMÅL NR. 353

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 4. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva mener statsråden er den prinsipielle forskjellen med å bruke sivile åstedsgranskere og å bruke sivil analysekapasitet på DNA?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten den 28. november kan vi lese at statsråden nå vurderer å bruke sivile åstedsgranskere til å sikre DNA-spor og fingeravtrykk, der politiet ikke har kapasitet til å oppsøke åstedet. I forbindelse med behandlingen av utvidelse av bruk av DNA nekter statsråden å bruke GENA som er et privat analysefirma, begrunnet med at all innhenting og analyse av DNA skulle skje i statlig regi pga. rettssikkerheten.

Svar:

Spørsmålet som er stilt synes å være basert på en grunnleggende misforståelse om hva ideen om sivile åstedsgranskere går ut på. Det jeg uttalte meg om til Aftenposten den 28. november var en ide om å igangsette et prøveprosjekt for å bruke ansatte i politiet med en annen bakgrunn enn Politihøgskole og som etter omfattende opplæring kvalifiseres til å foreta

undersøkelser av typiske hverdagskriminalitetsåsteder. Det er dette som menes med sivile åstedsgranskere. Det er altså ikke snakk om å privatisere eller konkurranseutsette denne type polititjeneste.

I Soria Moria-erklæringen går Regjeringen mot privatisering av myndighetenes strengeste tvangsutøveløse og vil ikke konkurranseutsette politi- og fengselsvesen. I tråd med Soria Moria-erklæringen ble det private fangetransportprosjektet besluttet ikke videreført, da kontrakten utløp i oktober 2006, forutsatt at et reelt alternativt innenfor det offentlige forelå. Regjeringen har også tatt et klart standpunkt mot privatisering av analyse av DNA-spor i straffesaker. Behandlingen og analysen angår rettssikkerhetsmessige hensyn i vid forstand – det er tale håndtering av bevismateriale. Dette sikres etter Regjeringens mening best ved at analysene utføres i offentlig regi og uavhengig av forretningsinteresser.

Ideen er å benytte sivile åstedsgranskere til å undersøke lovbrudd som tyveri fra bil, gjenfunnet stjålet bil, grove tyverier fra hus og hytte og lignende. Disse åsteds-granskerne vil være under kyndig veiledning og oppfølging av politidistriktenes politiutdannede kriminalteknikere. Det må tenkes kreativt for å få mer politikraft. Og jeg har sagt at jeg ikke vil lukke døra for nye ideer. Det er også gode erfaringer man har med bruk av denne type kompetanse både i England og i USA. Men retts-sikkerheten må ivaretas, og Politidirektoratet har derfor opplyst at det vil gjøre en avklaring med Riksadvokaten om å bruke sivilt ansatte til innhenting av bevis i straffesaker.

Det er viktig at så mange åsteder som mulig blir undersøkt. Dette vil kunne øke oppklaringsprosenten på hverdagskriminalitet som i lang tid har vært en utfordring for politi og påtalemyndighet. En økning i antall undersøkte åsteder vil også være viktig for DNA-reformen.

SPØRSMÅL NR. 354

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 8. desember 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Det har vært store tap av rein pga. rovdyr i Nord-Trøndelag de to siste årene. Reindrifta gir næringsinntekter og er livsgrunnlaget for den sør-samiske befolkning.

På bakgrunn av rovdyrutfordringen, hva vil statsråden gjøre for å sikre at den kulturbaserte sør-samiske reindrifta i Nord-Trøndelag fortsatt skal være en bærekraftig næring?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til miljøvernministerens svar på spørsmål nr. 267 fra undertegnede om tapstall på rein, datert 24. nov, 08. En reportasje fra NRK Trøndelag 12.11.08 viste tall fra Direktoratet for Naturforvaltning som sier at det finnes 138 gauper i Midt-Norge og over 100 av dem er i Nord-Trøndelag. Det er også registrert store bestander av bjørn og jerv. Siden reindriften er basert på utmarksbeite hele året, utgjør rovdyrene en stor utfordring for reindrifta.

Reintellinger fra Fosen reinbeitedistrikt, med representanter fra Fylkesmannen til stede, viser at kalveprosenten har sunket fra over 80 % på 1980-tallet, ned til 60 % og mindre i 2008. Tilveksten er av stor viktighet og de siste tellingene betyr at mellom 30 til 40 % av denne tilveksten nå er borte.

Svar:

Rovviltforvaltningen er grundig behandlet i Stortinget. Gjennom rovviltforliket ble det vedtatt bestandsmål for bjørn, jerv, gaupe, ulv og kongeørn, fordelt på åtte rovviltregioner. Rovviltforliket har en todelt målsetting som innebærer at det også skal legges til rette for næringsdrift basert på beitebruk i utmark.

Rovvilt og utmarksbasert beitenæring skal være arealdifferensiert, noe som innebærer at beitebruk og rovvilt gis ulik prioritet i forskjellige deler av landet. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner gjennomført en slik prioritering, som blant annet er styrende for både den økonomiske virkemiddelbruken, og for vedtak om felling av rovvilt.

Reindriftsnæringen har på lik linje med sauenæringen adgang til å søke den regionale rovviltnemnden om midler til forebyggende tiltak. Videre kan reineiere søke om tillatelse til skadefelling av rovvilt, i akutte skadesituasjoner og for å forebygge framtidig skade. Direktoratet for naturforvaltning og Fylkesmannen i

Nord-Trøndelag har også i flere tilfeller på eget initiativ fattet vedtak om skadefelling og ekstraordinære uttak av rovvilt i viktige kalvingsområder for tamrein. I tillegg er det de senere år åpnet for lisensfelling av jerv og kvotejakt på gaupe i områder som er viktige for sørsamisk reindrift i Nord-Trøndelag.

Avslutningsvis vil jeg vise til mitt svar på spørsmål 267 fra representanten André N Skjelstad, datert 24. november 2008, hvor jeg redegjør for erstatningsordningen for tamrein drept av rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 355

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 10. desember 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvordan følger Regjeringen opp anbefalingene om å etablere et sentralt lager for høyradioaktivt avfall i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med NOU 2001:30, Vurdering av strategier for sluttlagring av høyaktivt reaktorbrensel, anbefalte et utvalg nedsatt av regjeringen å etablere et nytt, sentralt lager for høyradioaktivt avfall, og at dette burde være på plass innen 2008. Tanken var å lagre avfall i en mellomperiode fram til en permanent deponeringsløsning var på plass.

I dag er det lagret avfall på Kjeller og i Halden. Flere er urolige for om lagringen av avfallet foregår på en sikker og forsvarlig måte. Atomavfall på avveie er en betydelig sikkerhetsmessig utfordring.

Svar:

Jeg viser til brev av 28. november fra Stortingets presidentskap, med spørsmål fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim om hvordan regjeringen følger opp Berganutvalgets (NOU (2001:30): Vurdering av strategier for sluttlagring av høyaktivt reaktorbrensel) anbefalinger om å etablere et sentralt lager for høyradioaktivt (langlivet) avfall i Norge.

Berganutvalgets hovedanbefaling var at det bør bygges et nytt mellomlager for brukt nukleært brensel og annet langlivet avfall i Norge, hvor avfallet kan lagres i 50-100 år for videre nedkjøling og i påvente av utredning og etablering av endelig deponeringsløsning. Berganutvalgets utredning ble fulgt opp ved nedsettelse av et departementsoppnevnt utvalg som leverte sin rapport i 2004 (Fase 1-utvalget (2004): Etablering av nytt mellomlager for høyaktivt avfall). Fase 1-utvalget utredet forskjellige løsninger for et samlagringsanlegg for brukt nukleært brensel og langlivet middelsaktivt avfall, både i et frittliggende bygg og i en fjellhall. Langlivet middelsaktivt avfall kommer i hovedsak fra sykehus, forsvar, forskning og industri. Utvalget ga et kostnadsoverslag for et nytt mellomlager på omkring 100 mill. kroner, noe avhengig av hvilken løsning som ble valgt.

Med bakgrunn i anbefalinger fra Berganutvalget og Fase 1-utvalget vil det om kort tid nedsettes et Teknisk utvalg og et Fase 2-utvalg for utredning av en mellomlagerløsning for brukt nukleært brensel og annet langlivet avfall. Teknisk utvalg skal utrede spesialbehandling av ustabilt brukt brensel i forkant av mellomlagring, og vurdere metoder for lagring og deponering av slikt brensel. Utvalget skal antyde kostnader og avfallsmengder forbundet med behandling av slikt brensel, og skal arbeide i ett år fra det blir nedsatt. Sellafield skal ikke vurderes som et alternativt sted for bearbeiding av avfallet. Utvalget skal like fullt utrede muligheter for bearbeiding av ustabilt brukt brensel i utlandet før det mellomlagres i Norge, fordi det i dag verken er infrastruktur eller kompetanse til å gjøre dette i Norge. Resultatene fra Teknisk utvalg skal inngå som underlag til Fase 2-utvalgets arbeid.

Fase 2-utvalget skal utrede valg av teknisk løsning og alternative steder for lokalisering av et mellomlager. Utvalget skal utrede mulighetene for modifisering av eksisterende lagre og/eller bygging av nye lagerfasiliteter ved eksisterende nukleære installasjoner. Videre skal utvalget utrede mulighetene for et nytt mellomlager i Norge i form av et samlagringsanlegg for brukt brensel og annet langlivet avfall. Fase 2-utvalget skal arbeide i to år fra det nedsettes, og utvalgets arbeid skal organiseres som en offentlig utredning (NOU).

Berganutvalget anbefalte at et mellomlager skulle etableres innen 10 år, det vil si i 2010. I Halden og på Kjeller finnes det i dag seks brenselslagre som til-

fredsstiller strenge sikkerhetskrav og er underlagt inspeksjon fra Det internasjonale atomenergibyrået (IAEA). Statens strålevern har i forbindelse med vurdering av Institutt for energiteknikks (IFEs) søknad om konsesjon til å drive og eie de nukleære anleggene i Halden og på Kjeller fra 2009, ikke identifisert forhold som ikke er tilfredsstillende ved de nukleære anleggene på Kjeller og i Halden. IFE har i sin søknad om ny konsesjon godtgjort at det er tilstrekkelig lagringskapasitet i Halden og på Kjeller for minst 10 års videre drift, til 2018. Ifølge Statens strålevern bør et nytt mellomlager stå ferdig i 2015. Tidsplanen det nå arbeides etter, er i tråd med en slik tidsramme.

Statens strålevern har som landets fagmyndighet fastsatt at sikkerheten blir ivaretatt gjennom vilkårene i IFEs konsesjon.

SPØRSMÅL NR. 356

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 8. desember 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Statsråd Heidi Grande Røys uttalte på DIFIs konferanse 26. november 2008 at "vi er langt i fra det ambisiøse målet vi har satt for å komme opp på måltall på e-handel".

Betyr dette at Regjeringen har gitt opp målet om at 25 % av offentlige anskaffelser skal skje gjennom e-handel innen utgangen av 2009, og hva er statsrådens begrunnelse for dette?»

BEGRUNNELSE:

Moderniseringsminister Morten Meyer fra Høyre satte i 2005 klare mål om elektronisk handel i offentlig sektor. Han fremla dokumentet "Strategi og tiltak for bruk av elektroniske forretningsprosesser (elektronisk handel) i offentlig sektor" i oktober 2005, der følgende mål ble knesatt:

"Moderniseringsdepartementets mål i eNorge 2009 side 20 pkt 2.4 er at:

- I løpet av 2007 skal alle offentlige virksomheter ha målsettinger, strategi og planer for sine innkjøp som inkluderer bruk av elektroniske prosesser.
- I løpet av 2009 skal 25 % av volumet fra offentlige driftinnkjøp være helt eller delvis skaffet tilveie gjennom konkurranser basert på elektroniske prosesser for samhandling med næringslivet."

Målet om at 25 % av volumet fra offentlige driftinnkjøp skal være skaffet til veie gjennom konkurranser basert på e-handel ble adoptert av den nye regjeringen, noe som ble bekreftet av statsråd Heidi Grande Røys på Ehandelskonferansen den 12. oktober 2007.

På DIFI's konferanse om miljø, etikk og effektivisering i offentlige anskaffelser 26.november 2008 uttalte statsråd Heidi Grande Røys følgende:

"Vi vurderer tiltak for å styrke kompetansen og ikke minst øke bruken av e handel for å sikre at regelverket blir etterlevd" og videre "E-handel er undervurdert når det gjelder innkjøp og vi er langt i fra det ambisiøse målet som vi har satt for å komme opp på måltall på e-handel."

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representanten Torbjørn Hansen om regjeringen har gitt opp målet om at 25 % av offentlige anskaffelser skal skje gjennom e-handel innen utgangen av 2009. Representanten siterer videre fra mitt innlegg på DIFIs innkjøpskonferanse hvor jeg viste til at vi er langt fra regjeringens ambisiøse mål for e-handel.

Regjeringen har høye ambisjoner for bruk av elektroniske verktøy i offentlige innkjøpsprosesser. Når jeg på konferansen sa at vi har langt igjen, var det for å oppfordre innkjøperne og leverandørene til videre innsats på dette området, og ikke fordi vi har senket ambisjonsnivået.

Gjennom arbeidet med en egen stortingsmelding om offentlige innkjøp gjennomgår vi hvilke tiltak som kan forbedre offentlige innkjøpsprosesser og styrke etterlevelsen av regelverket. Økt bruk av elektroniske verktøy er et viktig virkemiddel for å forbedre og effektivisere innkjøpsprosessen.

I arbeidet med stortingsmeldingen går vi også grundigere inn i målene for e-handel og vurderer hvordan regjeringen skal jobbe for å øke bruken. Tallene som ofte har vært fremhevet for bruk av elektronisk handel, har vært knyttet til ordrehåndtering over markedsplassen ehandel.no. Innkjøpsprosessen omfatter flere ledd, fra kunngjøring til betaling. I arbeidet med stortingsmeldingen vurderer vi om målet om økt bruk av elektroniske verktøy i større grad bør representere bredden i innkjøpsprosessen. Alle kunn-

gjøringer i Doffin skjer elektronisk. Funksjonaliteten i Doffin har blitt utvidet slik at innkjøpere kan legge ut konkurransegrunnlaget elektronisk, og det er muligheter for frivillig kunngjøring. DIFI kan nå tilby verktøy for elektronisk konkurransegjennomføring til bruk for en rekke statlige og kommunale virksomheter. Regjeringen har også satt i gang et arbeid for å vurdere innføring av krav til elektronisk faktura i staten, og departementet gjennomgår nå høringsuttalelsene til rapporten fra arbeidsgruppen som har jobbet med dette. At EU-Kommisjonen har gitt Norge i oppdrag å lede et prosjekt som skal forenkle innkjøp på tvers av landegrensene viser også at Norge ligger langt fremme på dette feltet.

Det videre arbeidet for økt bruk av elektroniske verktøy bør omfatte hele innkjøpsprosessen. Jeg slår meg altså ikke til ro med dagens tilstand, men vil ha en fortsatt offensiv innsats for å øke bruken av elektroniske løsninger.

SPØRSMÅL NR. 357

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 9. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Dersom man har betalt inn for mye i forskuddsskatt, hvor lenge kan kemneren drøye med å utbetale utestående, og hvilken rente skal benyttes?»

BEGRUNNELSE:

Dersom rentegodtgjørelsen settes for lavt, gir dette kemneren insentiver til å somle med utbetalingen. Dette vil være svært uheldig for den næringsdrivende det gjelder, som foruten redusert likviditet også taper på dårlig rente.

Svar:

I svaret tar jeg utgangspunkt i reglene i skattebetalingsloven 2005 med tilhørende skattebetalingsforskrift. Disse reglene trådte i kraft fra 1. januar 2008 for alle krav unntatt skattekrav. Fra og med 1. januar 2009 vil skattebetalingsloven 2005 med forskrift tre i kraft i sin helhet.

Det er ulike regler for tilbakebetaling av for mye innbetalt forskudd på skatt (forskuddstrekk og forskuddsskatt), avhengig av om tilbakebetalingen skjer før eller etter tidspunktet for ligning og avregning.

Tilgodebeløp som oppstår ved ordinær ligning og avregning skal tilbakebetales så snart som mulig, og senest tre uker etter at skatteoppgjøret er ferdig eller utlegging av skattelistene er kunngjort, jf. skattebetalingsloven 2005 § 10-60 tredje ledd.

Dersom tilgodebeløpet ikke blir utbetalt innen treukers-fristen, har skattyter krav på rentegodtgjørelse fra forfallstidspunktet og fram til utbetaling skjer. Rentesatsen tilsvarer den til enhver tid gjeldende sats etter forsinkelsesrenteloven, jf. skattebetalingsloven 2005 § 11-6 jf. § 11-3.

At skattyter i disse tilfellene har krav på rentegodtgjørelse etter forsinkelsesrenteloven er nytt i forhold til skattebetalingsloven 1952. Regelen er nå slik at når tilbakebetaling av forskudd på skatt og forhåndsskatt finner sted senere enn 6 uker etter at det ferdige skatteoppgjøret eller utleggingen av skattelisten ble kunngjort, har skattyter krav på rentegodtgjørelse av tilgodebeløpet med 0,5 prosent for hver måned eller del av måned som løp fra kunngjøringen inntil tilbakebetaling fant sted, jf. forskrift 26. februar 1999 nr. 272 om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v. § 1 bokstav e.

Ved tilbakebetaling av for mye innbetalt forskudd på skatt etter ligning og avregning ytes det også rente som kompensasjon for at den skattepliktige i en periode har betalt for mye skatt, jf. skattebetalingsloven § 11-5 annet ledd. Dette tilsvarer reglene i skattebetalingsloven 1952 med tilhørende forskrifter. Denne type renter er ikke knyttet opp til når tilgodebeløpet faktisk blir utbetalt. Jeg går derfor ikke nærmere inn på satser mv. Jeg nevner likevel at satsen er høyere for skattytere som omfattes av høstutlegget enn skattytere som omfattes av ligningsutlegget i juni.

Skattekontoret kan også før ligning og avregning frita personlige skattytere fra plikten til å innbetale gjenstående terminer av forskuddsskatt, når skattekontoret finner det overveiende sannsynlig at det som allerede er innbetalt, er tilstrekkelig til dekning av den skatt og trygdeavgift som vil bli utlignet for inntektsåret. I enkelte, særlige tilfeller kan skattekontoret treffe bestemmelse om tilbakebetaling av forskuddsskatt, jf. skattebetalingsloven § 6-3 sjette ledd jf. § 5-3 annet ledd. Skattytere som får tilbakebetalt forskuddsskatt før tidspunktet for ligning og avregning har imidlertid ikke krav på rentegodtgjørelse. Dette tilsvarer også reglene i skattebetalingsloven 1952 med forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 358

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at Finansdepartementet aksepterer at de formelle krav til lik vekting med staten er oppfylt, men at man likevel foretar en skjønnsmessig vurdering hvor man setter risikovekten for en kommune høyere?»

BEGRUNNELSE:

I svar av 20.11.08 på skriftlig spørsmål fra undertegnede, viser finansministeren til kapitalkravsforskriften, jf. direktiv 2206/48/EF bilag VI del 1 punkt. 2 nr. 9 første ledd. Finansministeren mener det direktivet ikke gir anledning til å vekte engasjementer mot kommuner på linje med engasjementer mot staten. Hun påberoper seg også en uttalelse fra Kredittilsynet i høringsnotatet om ny kapitalkravsforskrift, der det framgår at

”Kredittilsynet vurderer risikoen på engasjementer med en kommune eller fylkeskommune som høyere enn risikoen på tilsvarende engasjementer med den norske stat”.

I Finansdepartementets høring av ny kapitalkravsforskrift, sies det følgende i § 2-2 (forslag til forskrift om nye kapitaldekningsregler):

"Selv om kommunenes adgang til å ilegge skatter og avgifter og de institusjonelle ordningene som kan ha betydning for misligholdsrisikoen regnes å oppfylle vilkårene i punkt 10, legges det til grunn av risikovekten for kommuner bør være litt høyere enn risikovekten for staten. Kredittilsynet mener at både begrensningene i kommunenes myndighet til å øke skatte- og avgiftssatsene utover øvre fastsatte grenser og risikoen for betalingsutsettelse for pengekrav mot en kommune, kan begrunne et tillegg i risikovekten på 10 prosentpoeng."

Det synes altså som også Finansdepartementet aksepterer at de formelle krav til lik vekting med staten er oppfylt, men at man likevel foretar en skjønnsmessig vurdering og kommer til at etter en slik vurdering kan det legges til grunn at risikovekten for en kommune bør være litt høyere, skjønnsmessig fastsatt til 10 prosentpoeng. Dette er følgelig ikke en konklusjon som direkte følger av EU-direktivet, men som baserer seg på skjønn.

Deretter kommer man frem til at det kun er anledning til å operere med en risikovekt på 20 prosentpoeng, dersom den ikke kan settes til null. Jeg oppfatter dette slik at det formelt sett er grunnlag for å sette den i null, men den må bli 20, ettersom dette er den eneste måten man kan få til en ”litt høyere” risikovekt enn den som gjelder for staten.

Det bør legges til at tilsynsmyndighetene, helt uavhengig av spørsmålet om vekting, etter en konkret vurdering kan fastsette en nedre grense for ulike finansinstitusjoners kjernekapitaldekning. Dette er med andre ord ikke en reguleringsmulighet som går tapt ved en eventuell redusert risikovekting.

Svar:

Som jeg allerede har vist til i mitt brev 20. november 2008 som svar på skriftlig spørsmål fra deg, fremgår det av direktiv 2006/48/EF bilag VI del 1 punkt 2 nummer 9 første ledd at

”Engagementer med regionale regeringer og lokale myndigheder behandles som engagementer med centralregeringen i det pågældende land, hvis der ikke er nogen forskel i risiko mellem disse engagementer, fordi de førstnævnte instanser har beføjelser til at inddrive midler, og hvis der findes særlige institutionelle bestemmelser, som reducerer risikoen for, at de misligholder deres forpligtelser” (dansk oversettelse).

Ovennevnte direktiv er et såkalt minimumsdirektiv, jf. fortalens pkt 5 i direktivet som lyder:

”Member States should be able to establish stricter rules than those provided for in this Directive”.

Direktivenes regler åpner derfor for en rekke nasjonale valg, herunder strengere regler i sin nasjonale lovgivning enn det minimumskravene fastsetter.

Finansdepartementet sendte 14. juni 2006 ut høringsbrev om "nytt kapitaldekningsregelverk - utkast til forskrifter". Høringsnotatet og forslaget til ny kapitalkravsforskrift som var vedlagt høringsbrevet, var utarbeidet av Kredittilsynet. I Kredittilsynets utkast til ny kapitalkravsforskrift la tilsynet til grunn at norske myndigheter har adgang til å fastsette i norsk rett at utlån til norske kommuner og fylkeskommuner skal risikovektes med 0 prosent. Kredittilsynet vurderte likevel risikoen på eksponeringer med en kommune eller fylkeskommune, i forhold til vilkårene i det ovennevnte direktiv, som høyere enn risikoen på tilsvarende engasjementer med den norske stat. Kredittilsynet foreslo derfor en 10 prosent risikovekt for slike eksponeringene i standardmetoden.

Finansdepartementets vurderinger av de nasjonale tilpasningsmulighetene og senere valg ble først foretatt i tilknytning til forskriftsfastsettelsen.

Finansdepartementet er enig i Kredittilsynets vurdering om at utlån til norske kommuner og fylkeskommuner har høyere risiko enn utlån til den norske stat. Når utlån til kommuner har høyere risiko enn utlån til stat, vil det etter departementets vurdering ikke være adgang til å fastsette en 0 prosent risikovekt på lån til norske kommuner og fylkeskommuner og dermed heller ikke adgang til å fastsette en 10 prosent risikovekt, jf. ovennevnte direktiv. Siden vilkårene for å unnlate å stille krav til ansvarlig kapital ved utlån til kommuner og fylkeskommuner ikke er oppfylt, er laveste mulige risikovekt i henhold til direktivet 20 prosent. Hovedregelen i direktivet om 20 prosent risikovekt er derfor gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 359

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Skattekrimsjef Jan-Egil Kristiansen tar i Aftenposten 25. november til orde for å fjerne den norske tusenlappen, samt å forby næringsdrivende kontanttransaksjoner fra 5000 og oppover. Dette er ganske dramatiske tiltak.

Stiller finansministeren seg bak disse forslagene, eller er dette et sololøp fra sjefen for Skattekrim Øst?»

Svar:

Regjeringen har besluttet å utarbeide en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet. Planen skal være tverrfaglig og inneholde tiltak på flere departementers ansvarsområder.

Embetsmannsutvalget mot økonomisk kriminalitet (EMØK) har fått i oppdrag å utarbeide utkast til en ny handlingsplan. Som første steg i dette arbeidet har en rekke private organisasjoner og virksomheter mv. blitt invitert til å komme med synspunkter og forslag til tiltak som de mener bør være med i den nye planen. Arbeidet med å innhente innspill ble avsluttet med et seminar den 24. november 2008, der aktørene fikk anledning til å legge fram synspunktene sine muntlig. Jan-Egil Kristiansen, i egenskap av å være sjef for skattekrimenheten i Skatt Øst og leder av Norsk Øko-Forums faglige utvalg, var en av innlederne på dette seminaret. Norsk Øko-Forum er en tverrfaglig interesseorganisasjon med medlemmer fra både offentlige og private virksomheter som politiet og påtalemyndigheten, skatteetaten, toll- og avgiftsetaten, banker, forsikringsselskaper og andre som arbeider for å bekjempe økonomisk kriminalitet. Det var på dette seminaret at Kristiansen lanserte forslagene som ble referert i Aftenposten 25. november 2008.

Arbeidet med den nye handlingsplanen mot økonomisk kriminalitet vil bli intensivert etter jul. Regjeringen tar sikte på å legge fram planen rundt sommeren 2009. På det nåværende tidspunkt er det derfor ikke tatt stilling til hvilke konkrete tiltak den skal omfatte, herunder om forslagene som tas opp i spørsmålet fra stortingsrepresentant Hagesæter skal være med.

SPØRSMÅL NR. 360

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 9. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvordan de 150 polititjenestemennene som, ifølge regjeringspartienes merknader i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2008-2009, høsten 2008 har valgt å utsette sin pensjonsavgang er fordelt på de ulike politidistriktene, hvilke incentiver disse er tilbudt og hvorfor målsettingen for 2009 synes betydelig lavere?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr.1 (2008-2009) side 83 skriver departementet at målsetingen for 2009 er at minst 30 tjenestemenn skal stå lenger i tjenesten. I Budsjett-innst. nr.4 (2008-2009) skriver regjeringspartiene at det bare høsten 2008 er 150 polititjenestemenn som har valgt å stå lenger i tjenesten. I forhold til dette virker departementets målseting for 2009 merkverdig nøktern og passiv.

Svar:

Seniorpolitiske tiltak er viktig for å få polititjenestemenn til å utsette sin fratreden, for å sikre videreføring av eldre tjenestemenns erfaringskompetanse og for å dekke behovet for arbeidskraft.

Lønn kan være ett virkemiddel for å motivere polititjenestemenn til å stå lenger i arbeid. Ekstra lønnstrinn kan gis i forbindelse med de årlige lokale forhandlinger etter Hovedtariffavtalen i staten. Dette kan imidlertid ikke avtales på forhånd, men kan nedfelles i den lokale lønnspolitikken. Politimesteren kan også etter avtale med de tillitsvalgte bruke Hovedtariffavtalens punkt om ”Særlige grunnlag”, når det er særlige vansker med å beholde spesielt kvalifisert arbeidskraft.

Videre legges det til rette for fleksibilitet med hensyn til arbeidstid, slik at de som ønsker det kan få anledning til å arbeide deltid. På den måten kan man utnytte arbeidskraftreserven til eldre arbeidstakere i stedet for at de går av med pensjon før oppnådd aldersgrense.

Politidirektoratet har iverksatt en rekke seniorpolitiske tiltak for å få ansatte med ønsket kompetanse til å fortsette i politi- og lensmannsetaten utover "nedre aldersgrense", blant annet:

- Lønnsøkning i henhold til lønnsregulativets fellesbestemmelser - 2.3.4
- Delvis lønn og pensjon (AFP)
- Bytte av arbeidsoppgaver/tjenestested innen organisasjonen
- Fritak for/mindre krevende turnustjeneste
- Fleksibel arbeidstidsordning/deltid
- Hjemmekontor
- Seniorer som mentorer
- Fridager i henhold til lønnsregulativets fellesbestemmelser
- Fysisk trening i arbeidstiden
- Kompetanseutvikling
- Utviklingssamtaler/Seniorsamtaler
- Seniorkurs

Antallet tjenestemenn på seniorpolitiske tiltak varierer til enhver tid, avhengig av aldersprofilen i det enkelte politidistrikt og hvor mange som finner det aktuelt å fortsette i etaten på grunn av seniorpolitiske tiltak. Politidirektoratet innhentet en oversikt pr 2. oktober 2008 som viser at det på det tidspunkt var 160 som fortsatte på grunn av seniorpolitiske tiltak.

Målsettingen fra departementet i budsjettproposisjonen for 2009 er, som du sier, meget nøktern. Dette fordi slike avtaler opprettes lokalt og har forskjellig kostnadsprofil. Departementet og Politidirektoratet arbeider for å legge forholdene til rette slik at flest mulig erfarne polititjenestemenn og – kvinner fortsetter i etaten så lenge som mulig.

Bemanningssituasjonen i politiet har vært en utfordring i flere år, rett og slett fordi det er utdannet for få politifolk. I høst er situasjonen blitt vesentlig forverret fordi ansatte i politiet synes å ha bestemt seg for å verne om sin fritid, ved å ikke ta på seg overtidsvakter frivillig.

Regjeringen har satt i gang flere tiltak for å styrke politi- og lensmannsetaten. Det rekordhøye opptaket til PHS de to siste årene på 432 studenter, er foreslått økt til 552 studenter i 2009. I tillegg til å øke opptaket ved Politihøgskolen arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte, slik at kompetansen utnyttes best mulig. Politidirektoratet har også satt i gang en rekke tiltak, bl.a. rekruttering av personell med annen utdanning, eksempelvis arrestforvarere, for å frigjøre polititjenestemenn og -kvinner for politioppgaver. Samtidig arbeider vi for å beholde erfarne politifolk lenger i jobb.

SPØRSMÅL NR. 361

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold
Besvart 5. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva har justisministeren gjort for å styrke bemanningen i Telemark politidistrikt, og kan innbyggerne i Telemark forvente seg en politidekning iht. normale vaktlister for denne årstiden?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg kort nevne at departementet tidligere hadde den direkte etatsstyringen av det enkelte politidistrikt. Da Politidirektoratet ble opprettet og politireformen vedtatt av et bredt flertall i Stortinget, innebar dette også vesentlige endringer i den administrative styringen av norsk politi. Etatsstyringsoppgavene for politidistriktene og de fleste særorganene ble delegert til Politidirektoratet, herunder ressursfordeling, intern organisering og resultatoppfølging.

Politidirektoratet foretar en årlig økonomisk rammetildeling til politi- og lensmannsetaten på grunnlag av en omforent ressursfordelingsmodell. Fordelingsmodellen skal bidra til at det enkelte politidistrikt har en ressursandel som står i forhold til distriktets oppgaver og lokale forhold. Det er politimesteren sitt ansvar å fastsette både årsverksrammen og midler til drift og investeringer, innenfor rammetildelingen. Spørsmålet om bemanning og politidekning i Telemark politidistrikt har vært forelagt Politidirektoratet og politimesteren. Politimesteren i Telemark rapporterer at budsjettene er stramme, men at distriktet følger ordinære tjenestelister og har gjennomgående tilfredsstillende dekning i henhold til oppsatte vaktordninger. Balansen mellom en mest mulig effektiv bruk av ressursene på den ene siden og tilstrekkelig stående beredskap til å håndtere påkommende hendelser kan være utfordrende.

Når det gjelder politiets budsjettsituasjon har regjeringen i høst foreslått å styrke politibudsjettet med ytterligere 46,6 mill kr. I tillegg omdisponeres 5,5 mill. kr, slik at politidistriktenes budsjett vil bli styrket med 52 millioner kroner. Det kommer i tillegg til økningen politiet allerede har fått inneværende år, og betyr at politiet i 2008 har en reell styrking på 365 millioner (608 millioner kroner inkludert pris- og lønnsstigning). For 2009 har regjeringen foreslått å øke budsjettet med 789 millioner kroner nominelt, som gir en reell styrking 216 millioner kroner når pris- og lønnstigning er trukket fra. Dette gir en reell økning i politiets budsjetter på over 800 millioner kroner i perioden 2006 til 2009.

Det er et mål for Regjeringen å øke oppklaringen både i forhold til den kriminalitet som rammer folk flest og mer alvorlig kriminalitet. Fra 1. september i år er politiet gitt mulighet til økt bruk av DNA under etterforskningen. Vi bruker 64 millioner kroner i år og har økt politiets bevilgning til 103 millioner kroner i 2009 til utvidelse av DNA-registeret og sentral finansiering av prøver, slik at politidistriktene skal slippe å bruke penger på dette.

Bemanningssituasjonen i politiet har vært en utfordring i flere år, først og fremst fordi det er utdannet for få politifolk. Derfor øker vi utdanningskapasiteten og setter av midler i 2009-budsjetter til flere årsverk både for politiutdannet og personell med annen utdanning. Det rekordhøye opptaket til Politihøgskolen de to siste årene på 432 studenter, er foreslått økt til 552 studenter i 2009. I tillegg til å øke opptaket ved PHS arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte, slik at kompetansen utnyttes best mulig. Politidirektoratet har satt i gang en rekke tiltak, bl.a. rekruttering av personell med annen utdanning, eksempelvis arrestforvarere, for å frigjøre polititjenestemenn og -kvinner for politioppgaver. Samtidig arbeider vi for å beholde erfarne politifolk lenger i jobb.

Soria Moria-erklæringen trekker frem politiråd som en viktig kriminalitets-forebyggende arbeidsform. På grunn av kriminalitetens kompleksitet er kommunens mange velferdstjenester meget viktige for en best mulig tilnærming for å skape et trygt og inkluderende samfunn. Kriminalitet og opplevelsen av utrygghet kan lett føre til en snever og lite helhetlig kriminalpolitikk med lite vekt på forebygging. Politiet håndterer ofte symptomene, mens de bakenforliggende årsaker primært kan løses av kommunens velferdstjenester. For å få til en helhetlig og velferdsbasert kriminalpolitikk er det viktig å involvere lokalmiljøet og utvikle et strategisk samarbeid med kommunens ledelse. Dette vil bidra til en bred og slagkraftig kriminalitetsforebyggende innsats i våre lokalsamfunn.

Til tross for en tidvis utfordrende driftssituasjon i politi- og lensmannsetaten, har vi et politi her i Norge som gjør en god jobb. Jeg følger situasjonen nøye og arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår til å ivareta publikums behov for service og beredskap.

SPØRSMÅL NR. 362

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 9. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hvilket selskap mener statsråden skal delta i finansieringen av infrastruktur for transport av naturgass, og når vil Regjeringen be dette selskapet involvere seg i finansieringen av Skanled-prosjektet slik det er lovet i Soria Moria-erklæringen?»

BEGRUNNELSE:

I Soria Moria-erklæringen lover Regjeringen at staten gjennom et statlig selskap deltar i finansieringen av infrastruktur for transport av naturgass, sammen med kommersielle aktører, og at det gjennom dette legges til rette for CO_2-fjerning og transport.

Svar:

Gassco leder prosjektet Skanled som ser på mulighetene for et gassrør fra Kårstø til Østlandet (Grenland), Vest-Sverige og Danmark. Prosjektet består i å frakte naturgass fra Kårstø til Grenland hvor det etableres et separasjonsanlegg for uttak av etan og tørrgass til lokal bruk. Den resterende tørrgassen eksporteres videre til Sverige og Danmark.

Myndighetene finansierte oppstarten av Skanled-prosjektet i 2005. Siden den gang har prosjektet vært drevet frem med finansiering fra private selskaper og det har vært signert intensjonsavtaler om full finansiering av røret. Tilsvarende har INEOS drevet frem og finansiert studiene knyttet til separasjonsanlegget og gitt uttrykk for at de vil finansiere hele eller en majoritetsandel av anlegget.

Nylig trakk Hafslund seg fra prosjektet. Gassco jobber nå sammen med rettighetshaverne i prosjektet for å finne en løsning på den situasjonen som har oppstått som følge av at Hafslund trakk seg. Departementet følger denne prosessen nøye og det har så langt ikke kommet noen henvendelse fra prosjektet om statlig deltagelse.

Gassco har, etter samråd med departementet, sendt et brev til partnerne i prosjektet hvor de største utfordringene blir identifisert og hvor partene får en frist til 1. februar 2009 til å komme frem til løsninger på spørsmålene rundt gassalgsavtaler og finansieringen av separasjonsanlegget. Departementet avventer utfallet av disse prosessene.

SPØRSMÅL NR. 363

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 4. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Nationen har fredag 28. november en større artikkel om unge som ønsker å satse i landbruket. Den aldrende bondebefolkningen kan på sikt vise seg å bli en av norsk landbruks største utfordringer. Unge ønsker å satse på næringer hvor de kan utvikle seg og ha stor frihet i hvordan de utøver sin næring.

Hvordan vil statsråden bidra til å øke friheten og produksjonsmulighetene i landbruket slik at næringen blir langt mer attraktiv for unge?»

Svar:

Det viktigste tiltaket for nyrekruttering til norsk jordbruk handler selvsagt om de generelle rammebetingelsene i næringa, og gjelder forhold som inntektsmuligheter, kapitaltilgang, velferd osv. Jeg mener det var en alt for dårlig utvikling i de økonomiske rammevilkårene for jordbruket før den rød-grønne regjeringen tok over. Det har derfor vært viktig for regjeringen å bedre det økonomiske grunnlaget for norsk jordbruk. Ved jordbruksoppgjørene i 2006-2008 har regjeringen gjennomført en satsing for å bedre de økonomiske rammevilkårene for foretak i jordbruket, spesielt for det grovfôrbaserte husdyrholdet. Vi må også huske på at dette skjer i en periode hvor kostnadene i jordbruket har økt kraftig.

Jeg vil understreke at vi nå begynner å se de positive resultatene av tre år med rød-grønn landbruks-

politikk. Jordbruksoppgjørene i denne perioden legger til rette for en inntektsvekst over 3 år på 60.000 kroner per årsverk. Samtidig legger jeg opp til at arbeidet med å bedre rammevilkårene for jordbruket skal fortsette.

For å sikre levende bygder gjennom et aktivt og variert landbruk over hele landet er det viktig med en offensiv distrikts- og landbrukspolitikk. Tilskuddsordningene over Jordbruksavtalen er et meget viktig bidrag i denne sammenheng. For å gi unge produksjonsmuligheter i landbruket er det bl.a. avgjørende å videreføre de ulike distrikts- og strukturdifferensierte virkemidlene vi har, for å gi en kompensasjon for de produksjonsulempene som småskala landbruk og drift i distriktene gir.

For å rekruttere nye generasjoner til landbruket er det videre viktig med gode velferdsordninger i næringa. Den rød-grønne regjeringen har nå over tre år økt satser og maksimalbeløp for tilskudd til avløsning ved ferie og fritid og tilskudd til avløsning ved sykdom mv. Vi har også økt nivået på tilskuddet til tidligpensjonsordningen for jordbrukere, som er et viktig virkemiddel for å bidra til generasjonsskifter i næringa. Jeg vil også nevne at vi har etablert en helt ny og utvidet landbruksvikarordning, for å bidra til at bønder i en akuttsituasjon som sykdom og skader, kan få nødvendig arbeids-hjelp til gårdsdrifta.

Videre er det over Jordbruksavtalen for 2009 stilt til rådighet om lag 310 mill. kroner til bedriftsrettede tiltak over Landbrukets utviklingsfond (LUF). Midlene kan brukes til etablererstipend, investeringer, generasjonsskifte og andre tiltak.

Fremskrittspartiet har lagt fram et alternativt budsjett for 2009 med et kutt i bevilgning-ene over Jordbruksavtalen på hele 6,3 milliarder kroner. Slike kutt ville innebære en meget sterk svekkelse av de økonomiske rammevilkårene i landbruket, og bidra sterkt til å redusere de unges interesse av å satse på ei framtid i jordbruket. Dette forsterkes ytterligere av at Fremskrittspartiet også foreslår reduksjoner i importvernet, som ville innebære at prisene for jordbruksprodukter i Norge ville falle.

Jeg vil også vise til at den rød-grønne regjeringen har tatt initiativ til endringer i regelverket for virkemidlene rettet mot jordbruket, for å gi norske bønder flere alternativer mht valg av organisering av drifta. I den sammenheng vil jeg peke på at vi ved årets jordbruksoppgjør åpnet for adgang for enkeltbruk til leie av melkekvote. Kvoteleie innebærer at fleksibiliteten i kvoteordningen øker, både ved at produksjonen bedre kan tilpasses kapasiteten på bruket og ved at kvoter fra ulike bruk kan leveres felles uten at dette må organiseres som en samdrift, jf. kap. 7.8.1 i St.prp. nr. 69 (2007-2008) "Om jordbruksoppgjøret 2008".

Jeg mener ungdom må motiveres og stimuleres til å ta over gardsbruk. Vi må derfor sørge for priser som gjør det mulig for unge å få kjøpt gård. Den statlige priskontrollen ved kjøp av landbrukseiendommer er her et viktig virkemiddel for å gjøre det lettere for ungdom å velge landbruk som yrke. Gjennom en konsekvent praktisering av priskontrollen demper vi kapitalbehovet og kapitalkostnadene, slik at de unge har en bedre mulighet for å slippe til. Priskontrollen skal være med på å sikre rekrutteringen av unge, aktive yrkesutøvere til næringen, og legge til rette for eierskap til landbrukseiendommer som gir grunnlag for en god og langsiktig ressursforvaltning.

Regjeringen har de siste årene gitt tilskudd til flere prosjekter som har til formål å legge forholdene bedre til rette for bosetting i kommuner med synkende innbyggertall. Noen av disse prosjektene er spesielt rettet mot ungdom som ønsker å skaffe seg en landbruks-eiendom og jobbe innenfor landbruket.

Prosjektet "Slipp oss til – ungdom inn i landbruket" ble for eksempel startet i 1998 som et samarbeid mellom Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norges Bygdeungdomslag og Natur og Ungdom med finansiering fra Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Målet er å øke rekrutteringen til landbruket, bidra til miljøvennlig matproduksjon og styrke bosetningen i distriktene. En sentral del av prosjektet er nettsiden "Gardsbruk.no", som er en elektronisk møteplass mellom de som ønsker å selge eller leie ut ledige gardsbruk og aktuelle kjøpere. Omkring 150 gårdsbruk er til enhver tid annonsert på siden.

Landbruks- og matdepartementet har videre inngått en samarbeidsavtale med organisasjonen Ungt Entreprenørskap. Samarbeidet går ut på at elevene i videregående skoler i alle landets fylker lærer seg å etablere og drifte en matbedrift. Gjennom dette tar vi sikte på å gi ungdom forståelse av betydningen av verdiskaping og nyskaping i næringslivet og å utvikle barn og ungdoms kreativitet, skaperglede og tro på seg selv og til det å tørre å stå fram med egne tanker og ideer. Rammene rundt prosjektet aktiviserer hele det regionale virkemiddelapparatet.

Jeg ønsker å legge til rette for rekruttering til et fortsatt levende landbruk over hele landet og ei næring som er attraktiv for unge. For å nå dette målet er det viktig å sikre en variert bruksstruktur og gode produksjonsmiljøer i alle deler av landet, med basis i forsvarlige økonomiske inntektsmuligheter. Jeg vil videreføre en politikk som tar sikte på å legge forholdene til rette for en slik utvikling.

Jeg vil derfor avslutningsvis understreke at jeg er glad for at representanten Asmyhr også er opptatt av at landbruket fortsatt skal være en attraktiv næring for unge, og jeg imøteser forslag til gode løsninger slik at vi i fellesskap kan bidra til levende bygder og aktivt landbruk i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 364

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 4. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Ole Anton Teigen, uttaler til VG torsdag 27. november at nordmenn som reiser til Sverige for å handle bl.a. kjøtt, er illojale.

Deler statsråden Teigens syn på norske forbrukere?»

Svar:

Jeg viser til at vi har ytringsfrihet i Norge. For øvrig har jeg ingen kommentarer.

SPØRSMÅL NR. 365

Innlevert 28. november 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 8. desember 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Når det skal gjøres inngrep i områder hvor man tror det er kulturminner, må ofte tiltakshaver kartlegge kulturminner på tomten. Normalt anser aktøren dette som en nødvendig "investering" i utbyggingen. I enkelte tilfeller medfører kartleggingen funn av viktige kulturminner, som der igjen medfører vern. Dermed får aktøren både de økonomiske kostnadene gjennom kartlegging, og et økonomisk tap ved å båndlegge arealene.

Vil statsråden vurdere muligheten for å refundere kostnader ved kartlegging som medfører vern for aktøren?»

Svar:

Jeg viser til brev av 17.11.08 med spørsmål om det kan vurderes en refusjonsordning for utgifter til kartlegging av arkeologiske kulturminner, når disse fører til funn av automatisk fredete kulturminner i et tenkt utbyggingsområde og resultatet blir at tiltaket ikke kan gjennomføres.

Ved planlegging og gjennomføring av tiltak skal det gjennomføres undersøkelser for å avdekke om tiltaket er i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Etter kulturminneloven er regelen at den som ønsker å gjennomføre tiltaket og høste fordelene av dette; tiltakshaveren, skal dekke kostnadene. Dette gjelder både de kostnadene som følger av undersøkelsene om det finnes kulturminner på eiendommen, og kostnadene ved en eventuell etterfølgende arkeologisk utgraving. For så vidt gjelder denne typen utgifter i forbindelse ”med mindre, private tiltak” har denne regjeringen endret forvaltningspraksis, slik at staten nå dekker utgiftene fullt ut.

Utgraving av automatisk fredete kulturminner er betinget av at Riksantikvaren gir dispensasjon fra lovens forbud mot inngrep i kulturminnet. Slik dispensasjon gis i over 90 prosent av søknadstilfellene. Hvis det likevel skjer at tiltakshaveren ikke får lov til å bygge, gjelder fremdeles statens dekningsplikt i saker som gjelder et mindre, privat tiltak.

Etter min vurdering er det ikke behov for å innføre nye refusjonsordninger ut over det som følger av gjeldende regelverk og forvaltningspraksis.

SPØRSMÅL NR. 366

Innlevert 1. desember 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det er naturlig at feil oppstår i en stor etat som skatteetaten. Det er også naturlig at feil oppstår i en omorganiseringsperiode som skatteetaten har vært inne i. Etatens problem synes å være måten man kommuniserer sine feil til skattyterne på. Man fremstår som opptatt av først å benekte at problemene er der, deretter å bagatellisere problemene for til slutt å innrømme og komme med kompenserende tiltak.

Mener statsråden denne situasjonen gir grunn til å se nærmere på den totale informasjonsstrategien i skatteetaten?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med ligningsoppgjørene for 2007 har det vært avdekket en rekke feil, rot, manglende kontroll og svak informasjon om disse situasjoner fra skatteetatens side.

Jeg nevner eksempelvis:

1. Mange tenåringer fikk tilbakeført sitt innbetalte forskuddstrekk ved en feiltakelse for siden å måtte tilbakebetale.
2. Skattytere med utsatt frist for innlevering av selvangivelse fikk skatteoppgjøret før selvangivelse var levert og uten de fradrag de skulle ha.
3. Kommentarer under pkt. 5 i selvangivelsen ble neglisjert for en rekke skattytere slik at forklaringer til endringer ikke ble vurdert.
4. Eiere av landbrukseiendommene fikk oppført doblede formuesverdier.
5. Mange næringsdrivende fikk ikke foreldrefradrag.
6. Innbetalt tilleggsforskudd eller forventet restskatt kom ikke med på avregningen.
7. CD-er med alle norske skattyteres personnummer sendt til ulike media.
8. 5000 skattebetalere fikk giroer med feil for innbetaling av restskatt. Senere fikk 125 000 skattytere giroer for innbetaling av restskatt tilsendt 1 til to dager før forfall.
9. Ligningslovens krav om varsling av fravikelse av selvangivelsen ble brutt for mange skattytere. Noen fikk ikke melding om endring i ligningsansettelsen før avregning kom, andre fikk mangelfullt varsel uten angivelse av endring eller grunnlag for endring og da uten mulighet til å sjekke dette. Klagemulighet i forkant tapes og restskatt må innbetales.

Svar:

Spørsmålet gjelder skatteetatens informasjonsstrategi. Jeg går derfor ikke inn på hver enkelt hendelse som er omtalt i begrunnelsen for spørsmålet, men vil på generelt grunnlag kommentere hvordan skatteetaten informerer når feilsituasjoner oppstår.

Skatteetaten håndterer hvert år store datamengder i svært komplekse produksjonssystemer. Selv om skatteetaten legger stor vekt på kvalitetssikring og gjennomfører omfattende tester og kontroller, er det vanskelig å gardere seg 100 prosent mot at feilsituasjoner kan oppstå.

Skatteetaten opplyser at deres hovedstrategi for feilhåndtering er å rette feilen på en slik måte at skattyteren ikke blir rammet. Det er derfor viktig å kartlegge hva som er feil, årsaken til feilen, hvor mange som er rammet og hvordan feilen best kan rettes. Dette må nødvendigvis ta noe tid, avhengig av hvor kompleks feilen er.

Skatteetaten opplyser at de der det er mulig, informerer direkte til skattyter om feilen og konsekvensen av denne. Dette reduserer muligheten for usikkerhet hos skattyterne om de selv er rammet av feilen. I tillegg brukes generelle informasjonskanaler som pressemeldinger, informasjon på www.skatteetaten.no, NRK-tekstTV m.m.

Jeg er ikke kjent med at situasjoner hvor skatteetaten har benektet eller bagatellisert feilsituasjoner. Mitt inntrykk er snarere at etaten straks griper fatt i feilsituasjoner og informerer om dette på en ryddig måte med en gang feilen er identifisert. Jeg har forståelse for at etaten må bruke noe tid til å analysere feilsituasjonen for å få full oversikt over omfang og konsekvenser. Dette sikrer at riktig informasjon blir gitt til skattyterne og nødvendige avhjelpende tiltak blir iverksatt.

SPØRSMÅL NR. 367

Innlevert 1. desember 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 5. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre etablering av tilstrekkelig antall ladestasjoner med 16 amp. kurs og strømmåler langs norske veier?»

BEGRUNNELSE:

KrF har fått innspill fra elbil-brukere at det er stor mangel på ladestasjoner med 16 ampere kurs og strømmåler langs norske veier. Blant annet er det bare et fåtall bensinstasjoner i Norge som kan tilby hurtiglading av elbiler. Stadig flere elbiler kjører nå på norske veier, og i løpet av få år vil vi antakelig ha plugin-hybrider som også trenger ladestasjoner. Målet må være å gjøre det mulig for elbilsjåfører å kjøre lengre strekninger uten å trenge å være bekymret for å bli stående med tomt batteri av mangel på ladestasjoner.

Svar:

I Klimameldinga (St.meld. nr. 34 - Norsk klimapolitikk) presenterer regjeringa en ambisiøs målsetting om å redusere CO_2-utslippen fra transportsektoren med 2,5 - 4 millioner tonn CO_2-ekvivalenter i forhold til Klimameldingas referansebane mot 2020.

For å bidra til nå målet i Klimameldinga, ser jeg det som svært viktig å styrke satsinga på elbiler og plug-in-hybrider. Elbilene og plug-in-hybridene er svært energieffektive og har ingen, eller svært lave utslipp. Om lag 95 pst av elektrisiteten som blir produsert i Norge er dessuten fornybar, og i tillegg er elektrisitet per i dag et svært billig drivstoff målt etter energiinnhold.

I Norge bruker vi allerede flere sterke virkemidler for å fremme bruk av elbiler. Likevel eksisterer det fremdeles barrierer som bremser innfasinga av elektriske kjøretøy. Begrensninger innen batteri- og ladeteknologi, og mangel på tilgjengelige ladestasjoner er eksempler på noen av disse barrierene.

For å se nærmere på hva regjeringen kan gjøre for å fremskynde innfasinga av elbiler og plug-in-hybrider, har jeg invitert en rekke viktige aktører fra bl.a miljøbevegelsen, kraft- og bilbransjen og akademia til et seminar den 8. desember. Mangelen på tilgjengelige ladestasjoner vil bli et viktig diskusjonstema på seminaret, og jeg håper på mange nyttige innspill fra aktørene på hvordan denne utfordringen bør håndteres. Innspillene vil danne grunnlag for Samferdselsdepartementets videre arbeid for å bidra til at det etableres tilstrekkelig mange ladestasjoner rundt om i landet.

Transnova-prosjektet, som starter opp i 2009, vil kunne støtte prosjekt som handler om infrastruktur for elbiler. Transnova har 50 mill kr til disposisjon neste år. Jeg vurderer fortløpende hvordan man kan stimulere ulike både private og offentlige aktører til å opprette ladestasjoner.

SPØRSMÅL NR. 368

Innlevert 1. desember 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 9. desember 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Undertegnede er blitt kontaktet av en rekke veteraner som har etterspurt resultatene fra en varslet undersøkelse, som skal foretas av Forsvarsdepartementet i forbindelse med tjenestegjøring under Golfkrigen.

Kan undertegnede derfor be statsråden redegjøre for hva som er gjort, samt hva som vil bli gjort, og når veteranene kan vente seg et svar fra Forsvarsdepartementets side?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er blitt kontaktet av en rekke veteraner som har etterspurt resultatetene fra en varslet undersøkelse, som skal foretas av Forsvarsdepartementet i forbindelse med tjenestegjøring under Golfkrigen.

Vi har videre kunnet lese gjentatte medieoppslag der veteraner står frem og føler seg sviktet på grunn av manglende tilbakemeldinger fra Forsvarsdepartementets side.

Undertegnede er av den oppfatning at det umiddelbart må klargjøres fra statsrådens side, hva og når noe vil skje i denne saken, slik at veteranene ikke føler seg oversett fra myndighetenenes side.

Svar:

Forsvaret arbeider kontinuerlig med å iverksette tiltak for å forebygge skader og sykdom som en følge av tjeneste i utenlandsoperasjoner. Basert på eksisterende medisinsk kunnskap og informasjon fra områdene hvor personellet tjenestegjør, gjennomføres forebyggende tiltak ut fra en risikovurdering. Til tross for det betydelige arbeidet Forsvaret gjør for å forebygge skader og sykdom, vil deltagelse i utenlandsoperasjoner kunne medføre fysiske og psykiske skader.

Når det gjelder hva som er gjort i forhold til personellet som deltok i Norwegian Medical Company i Saudi Arabia (NORMEDCOY SA) i perioden januar - april 1991 og Norwegian Medical Unit i United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (NORMEDUNIT-UNIKOM) i perioden april 1991 - april 1992, vil jeg anføre følgende:

Forsvarets sanitet har foretatt to undersøkelser ift. veteranene fra det norske bidraget fra Gulf-krigen 1991 - 1992. Den første undersøkelsen ble foretatt i 2001 - 2002. Forsvarets opplyser at rapporten som ble fremlagt i 2003 ikke viste noen markante funn.

I april 2008 ble det, på initiativ fra Forsvarsdepartementet, foretatt en såkalt registerundersøkelse med fokus på ovennevnte personellgruppe, og med særskilt vekt på NORMEDUNIT. Analyser basert på uføretrygd og sykemeldingsdager flere år etter avsluttet tjeneste, viser at det er noe hyppigere forekomst av helseplager blant deltagerne i NORMEDUNIT enn blant deltagere i andre internasjonale operasjoner. Deltakerne i NORMEDCOY SA har ingen forhøyet forekomst av uføretrygd eller sykemeldinger sammenliknet med deltakere i andre utenlandsoperasjoner.

Jeg oppfatter at det er resultatene fra den sistnevnte undersøkelsen som nå etterspørres. Jeg kan opplyse at Forsvaret, så snart det er praktisk mulig, vil sende et oppfølgingsbrev til berørte veteranene fra Irak. I brevet vil Forsvaret gi informasjon om hva som er gjort og hva som gjøres videre, samt redegjøre for resultatene fra de to nevnte undersøkelsene. Brevet vil også inneholde kontaktinformasjon til Nasjonal Militærmedisinsk Poliklinikk, hvor veteranene for øvrig når som helst har et åpent tilbud om individuell oppfølging. Når det gjelder de av veteranene Forsvarets sanitet er kjent med at har påviselige helseplager, vil disse bli særskilt kontaktet av Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 369

Innlevert 1. desember 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 5. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å fjerne straffelovens paragraf 155 som blant annet relateres til HIV-smitte?»

BEGRUNNELSE:

HIV-positives situasjon er preget av dårlige levekår, mye stigma og diskriminering fra omgivelsene. Brukermedvirkning, samarbeid om behandlingsopplegg og tillit til hjelpeapparatet er viktig for at folk skal være åpne om eventuell smitte, og for å få flere til å teste seg. Frykt for straffeforfølgelse virker motsatt og kan ha svært uheldige konsekvenser for å få ned antall nye smittetilfeller.

Svar:

Straffeloven 1902 § 155 er blant det som omfattes av arbeidet med ny straffelov spesiell del. Proposisjonen om dette skal etter planen fremmes senere denne måneden. På denne bakgrunnen går jeg ikke nærmere inn på den problemstillingen spørsmålet gjelder nå.

SPØRSMÅL NR. 370

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 9. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«DN skriver 2/12 at departementet på bakgrunn av enkeltdisposisjoner vurderer endringer i regelverket for fastsettelsen av tidspunkt for beregning av formuesverdi for ikke børsnoterte aksjer. Tidspunktet er hjemlet i skattelovens § 4-13.

Kan statsråden av hensyn til næringslivets forutsigbarhet bekrefte om hun vil foreslå skattelovendringer eller endringer i aksjeselskapsloven for Stortinget i denne saken og når hun tenker at endringer skal ikraftsettes?»

Svar:

Etter hovedregelen om formuesskatt skal skattepliktig formue fastsettes til omsetningsverdien av skattyterens eiendeler med økonomisk verdi pr. 1. januar i ligningsåret (inntektsårets utgang), med fradrag for gjeld som skattyteren hefter for.

I samsvar med dette skal blant annet børsnoterte aksjer verdsettes til kursverdien ved utgangen av inntektsåret.

For ikke-børsnoterte aksjer gjelder imidlertid et unntak som skyldes praktiske og administrative forhold. Normalt finnes det ikke et marked for ikke-børsnoterte aksjer. Et krav om årlig verdsettelse av ikke-noterte aksjer (framskaffe aksjenes omsetningsverdi) ville både være svært vanskelig og ressurskrevende. Eksempelvis vil skattyter hvert år trenge bistand fra revisor, takstmenn eller eksterne konsulenter for å fastslå verdien av selskapet.

Skatteloven oppstiller derfor en forenklet verdivurderingsregel om at ikke-børsnoterte aksjer skal verdsettes til aksjenes forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi, jf. skatteloven § 4-12 annet ledd.

Selskapets samlede skattemessige formuesverdi blir innrapportert ved innlevering av selvangivelsen for det aktuelle inntektsåret, og fastsettes av skattemyndighetene ved ligningen høsten etter inntektsåret. Dette medfører at selskapets skattemessige formuesverdi for inntektsåret først foreligger etter at aksjeeiers selvangivelse er innlevert.

Av hensyn til aksjeeiers innrapportering, ligningsadministrative forhold og for å unngå endring av aksjeeiers ligning dersom selskapets påstand om skattemessig verdi blir fraveket ved selskapsligningen, skal ikke-børsnoterte aksjer verdsettes til aksjenes forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi ved inngangen til inntektsåret (1. januar i inntektsåret). Verdsettelsen bygger dermed på selskapets skattemessige formuesverdi fastsatt ved ligningen for året før inntektsåret. Selskapets beholdning av børsnoterte aksjer verdsettes til kursverdi ved inntektsårets inngang.

I et svingende marked har verdsettelsestidspunktet først og fremst betydning for eiere av aksjeselskap som besitter børsnoterte papirer.

For aksjeselskap hvor aksjekapitalen er forhøyet (med innbetaling fra aksjonærene) eller satt ned (med utbetaling til aksjonærene), forskyves tidspunktet for verdsettelse av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi til utløpet av inntektsåret, jf. skatteloven § 4-13 annet ledd. Dermed unngås formuesbeskatning av midlene som er tatt ut av selskapet i løpet av inntektsåret, samtidig som innskutte midler blir formuesbeskattet. Framgangsmåten sikrer også at verdifordelingen pr. aksje blir justert. Verdsettelsestidspunktet samsvarer med skattelovens hovedregel om formue.

Forskyvning av verdsettelsestidspunktet til inntektsårets utgang medfører at aksjenes formuesverdi blir justert i tråd med endringer i inntektsåret i aksjeselskapets skattemessige formuesverdi. De viktigste eiendelene i et aksjeselskap vil normalt være varige driftsmidler (fastsettes til skattemessig nedskrevet verdi), fast eiendom (fastsettes til ligningsverdi), varelager (fastsettes som regel til anskaffelsesverdi) og fordringer (verdsettes til pålydende). I utgangspunktet tas det ikke hensyn til endringer i omsetningsverdien av selskapets eiendeler i løpet av inntektsåret, herunder beholdningen av ikke-noterte aksjer. Unntak gjelder blant annet beholdningen av børsnoterte aksjer og visse andre noterte verdipapirer, som verdsettes til kursverdi ved inntektsåret utgang (evt. antatt omsetningsverdi).

Gjeldende regler om tidsforskyvning av verdsettelsen av aksjer i unoterte selskaper har flere svakheter. Ved store verdiendringer på beholdninger av børsnoterte aksjer m.v. i slike selskaper kan verdiene ved årets inngang lett framtre som et "foreldet" ligningsgrunnlag for formuesbeskatningen for inntektsåret. Dette gjelder selv om reglene over tid gir rimelige resultater ved stabilt eierskap uten kapitalendringer, idet både opp- og nedturer på børsen da får samme tidsforskyvning for den enkelte aksjonær. Videre kan muligheten for unntak fra tidsforskyvningen ved kapitalendring i selskapet lede til skjevheter, ved at unntaksmuligheten utnyttes ved nedturer på børsen, men ikke ved oppturer. Dette gir insentiv til

uheldig skatteplanlegging, fortrinnsvis for ressurssterke aksjonærer.

Departementet vil derfor vurdere om det kan finnes en egnet metode for å avbøte disse svakhetene, uten å lage vesentlige nye svakheter. Jeg kan ikke nå forskuttere resultatet av disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 371

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 10. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden foreta seg noe for at kommunene skal slippe en stor økonomisk belastning ved behandling av planforslag fra Statens vegvesen?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med utbygging av stamveinettet, i dette tilfellet konkret E-18 gjennom Vestfold, påløper store kostnader i forbindelse med kommunenes behandling av planforslag fra Statens vegvesen. I Larvik kommune alene har Statens vegevesen motsatt seg å betale ca. 1,5 millioner kroner i saksbehandlingsgebyr. Gebyret er ment å dekke kostnadene kommunen har ved behandling av planforslagene.

I en kommunal hverdag med svært trang økonomi går slike manglende gebyrinntekter direkte ut over behandlingen av andre private planforslag. Lokalpolitikere ønsker naturligvis å behandle planforslag fra Statens vegvesen raskt og effektivt og innenfor rammene plan- og bygningsloven setter, men det skaper store utfordringer for kommunene hvis statlige etater skal unngå å betale for de tjenestene alle andre må betale for og med det som konsekvens at de som faktisk betaler for tjenestene får et dårligere tilbud.

Svar:

All vegplanlegging skjer i dag etter plan- og bygningsloven, med kommunen som planmyndighet. Statens vegvesen kan imidlertid med hjemmel i § 9-4 første ledd i plan- og bygningsloven utarbeide og fremme regulerings- og bebyggelsesplaner, og vegvesenet kan også beslutte å legge slike planer ut til offentlig ettersyn. Det blir ikke riktig å likestille behandling av planer for riks- og fylkesveganlegg med behandling av private reguleringsplanforslag. Miljøverndepartementet har i flere anledninger uttalt at Statens vegvesen ikke er pliktig å betale gebyr til kommunen for planer som utarbeides etter § 9-4.

I forbindelse med at Larvik kommune i 2007 vedtok at Statens vegvesen Region sør skulle betale kr 500 000,- i gebyr for behandling av reguleringsplan for E18, strekningen Sky – Telemark grense, forela Samferdselsdepartementet likevel saken for Miljøverndepartementet til vurdering. Miljøverndepartementet konkluderte med at § 109 i plan- og bygningsloven ikke gir hjemmel til å kreve kommunalt gebyr fra Statens vegvesen for planforslag etter § 9-4.

Til nærmere orientering vedlegges kopi av Miljøverndepartementets svar i brev av 14.02.08.

Jeg kan ikke se at det er grunnlag for at jeg skal foreta meg noe i denne saken. Jeg viser til at det er kommunen som er planmyndighet, og at i de saker der plan- og bygningsloven § 9-4 er benyttet, blir kommunens saksbehandling mindre omfattende.

SPØRSMÅL NR. 372

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande
Besvart 12. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at museer som velger å ikke konsolideres fortsatt skal få statlig støtte?»

BEGRUNNELSE:

I Adresseavisen har det den senere tid vært en rekke artikler knyttet til konsolideringsprosessene ved ulike museer i Sør-Trøndelag. En rekke museer har valgt å konsolidere seg, i tråd med signaler fra storting og departement. De som derimot har valgt å stå utenfor konsolideringsprosessen senest eksemplifisert av bl.a. Orkla Industrimuseeum står nå i fare for å miste fylkeskommunal støtte, og dermed også statlig støtte.

Undertegnede mener at konsolideringsprosessene i landet generelt i stor grad har vært ønskelig, men vil understreke at det aldri har vært meningen å straffe dem som velger å stå utenfor ved at man skal fjerne statlige tilskudd slik som i tilfellet skissert ovenfor. Etter undertegnedes mening er sistnevnte eksempel på et svært uheldig utslag av Stortingets intensjon bak konsolideringsprinsippet i Museumsreformen. Det bør fortsatt være rom for individuelle løsninger i museumssektoren, uten at departementet skal "straffe" enkelte museer.

Svar:

Det landsomfattende konsolideringsarbeidet som gjennomføres i forbindelse med museumsreformen, innebærer en restrukturering av museumslandskapet som vil utvikle feltet til det beste for publikum. Konsolidering av små og mellomstore museer i større regionale enheter gir en mer robust økonomisk-administrativ basis og bredere og sterkere fagmiljøer. Staten har bidratt med betydelige økninger i driftsmidlene til museene i forbindelse med konsolideringsprosessene. Fylkeskommuner og kommuner som nyter godt av museenes kompetanse, formidling og andre tjenester, har et grunnleggende delansvar for finansieringen av museene.

Jeg vil understreke at regionalt tilskudd til museene er en forutsetning for statstilskudd. Derfor vil bortfall av det regionale tilskuddet også medføre bortfall av statsstøtten. Det er derfor ikke mulig å garantere at musèer som velger å ikke konsolideres fortsatt får statlig støtte, dersom manglende konsolidering resulterer i bortfall av regional støtte. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med rapportering om konsolideringen på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 373

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr
Besvart 10. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Departementsråd i Landbruks- og matdepartementet, Per Harald Grue, uttaler til Nationen lørdag 29. november om norsk landbruk, sitat "Det har vært en fantastisk suksesshistorie". I den tid Grue har vært departementsråd har antallet gårdsbruk gått ned fra 125 000 til under 50 000.

Deler statsråden Grues beskrivelse av utviklingen av norsk landbruk som "en fantastisk suksesshistorie"?»

Svar:

Det har i de siste femti år vært en meget sterk produksjonsøkning i norsk jordbruk med en betydelig styrking av selvforsyningsgraden. Det er dette som departementsråd Grue betegner som en suksesshistorie i Nationen 29. november. Grue framhever at kornproduksjonen har blitt seks-syvdoblet, kjøttproduksjonen har blitt langt mer enn fordoblet og selvforsyningsgraden er blitt styrket. Videre er bredden i tilbudet av varer og tjenester fra landbruket blitt betydelig økt. Grue viser til grønn omsorg og bygdeturisme som eksempler på nyskapende tjenester som landbruket har utviklet i den senere tid.

Disse positive utviklingstrekkene er, etter min mening, et resultat av den aktive landbrukspolitikken som har blitt støttet av et stort flertall i Stortinget og i det norske folk. Samarbeidet med jordbruksnæringen gjennom jordbruksavtalesystemet har, etter min

mening, vært en viktig årsak til de resultatene som er oppnådd.

Samtidig har vi store utfordringer i tida framover. Jeg mener det er viktig å redusere avgangen av gårdsbruk framover. I en verden der matproduksjonen sannsynligvis må økes med 50 prosent fram til 2030, er det avgjørende at det er oppslutning om å videreføre en sterk og ambisiøs landbrukspolitikk i Norge.

Jeg finner også grunn til å reise spørsmål om hvordan situasjonen ville ha vært uten en så aktiv og virksom satsing på landbruket. Det er dette alternativet som er interessant og som ville være målestokken for om vi har lykkes eller ikke med norsk landbrukspolitikk.

Den strukturutviklingen som har skjedd i jordbruket over flere tiår har først og fremst vært drevet fram av den teknologiske utviklingen kombinert med den økte alternativverdien på arbeidskraft, den generelle kostnadsøkningen og effekten av stordriftsfordeler i produksjonen. Med en uregulert landbruksektor, dvs. uten de økonomiske og juridiske virkemidlene som myndighetene har etablert for næringa, ville tempoet i strukturutviklingen vært vesentlig raskere.

Når vi vurderer utviklingen av antall foretak i tradisjonelt jordbruk, må vi samtidig også ta med i betraktningen utviklingen i antall årsverk innen de nye tilleggsnæringene knyttet til ressursene på landbruksseiendommene. Jeg viser til grønn omsorg og satsing på bygdeturisme. Jeg vil i tillegg trekke fram småskala matproduksjon og produksjon av lokale spesialiteter, bioenergi og småkraftverk som eksempler på annen småskala næringsutvikling med utgangspunkt i landbrukets ressurser. Avgangen i sysselsetting fra tradisjonelt jordbruk har de senere årene i relativt stor utstrekning blitt oppveid med økt sysselsetting innen tilleggsnæringene.

Jeg mener imidlertid at rammebetingelsene for jordbruket burde vært langt bedre enn hva som er tilfellet i dag. Det var en alt for dårlig utvikling i de økonomiske rammevilkårene for jordbruket før den rød-grønne regjeringen tok over. Det har derfor vært viktig for regjeringen å bedre det økonomiske grunnlaget for norsk jordbruk. Ved jordbruksoppgjørene i 2006-2008 har regjeringen gjennomført en satsing for å bedre de økonomiske rammevilkårene for foretak i jordbruket, spesielt for det grovfôrbaserte husdyrholdet. Vi må også huske på at dette skjer i en periode hvor kostnadene i jordbruket har økt kraftig.

Jeg vil understreke at vi nå begynner å se de positive resultatene av tre år med rød-grønn landbrukspolitikk. Jordbruksoppgjørene i denne perioden legger til rette for en inntektsvekst over 3 år på 60.000 kroner per årsverk. Samtidig legger jeg opp til at arbeidet med å bedre rammevilkårene for jordbruket skal fortsette.

I Norge i dag har vi et levende landbruk over hele landet med en variert bruksstruktur og gode produksjonsmiljøer. Jeg vil videreføre en politikk som tar sikte på å legge forholdene til rette for at en slik utvikling fortsetter.

SPØRSMÅL NR. 374

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 11. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan statsråden komme med utfyllende informasjon om det har blitt foretatt en evaluering av ordningen med stiftelsesregister, og i så fall hva som er erfaringene og vurderingene så langt?»

BEGRUNNELSE:

Jeg stilte spørsmål til justisministeren i mars 2007 om Stiftelsesregisteret. Etter det jeg nå er kjent med er ansvaret flyttet til Kulturdepartementet. I svar (datert 11.04.2007) på mitt spørsmål uttalte justisministeren bl.a. følgende:

"Jeg vil følge utviklingen i Stiftelsestilsynet nøye, og etter utgangen av året vil det bli foretatt en gjennomgang av ordningen. Gebyret og avgiftene vil etter dette bli vurdert i lys av Stiftelsestilsynets ressursbehov. Jeg understreker avslutningsvis at det er en klar forutsetning at førstegangsregistreringsgebyret og den årlige avgiften ikke er ment å gi netto inntekter til staten, men at de kun skal gå til å drifte Stiftelsestilsynet."

Med bakgrunn i svaret så ønsker jeg å få utfyllende informasjon om det har blitt foretatt en slik gjennomgang av ordningen som varslet.

Svar:

Saken er overført fra Kultur- og kirkeministeren til meg som rette vedkommende for besvarelse.

Som jeg redegjorde for i mitt svar av 10.04.2007, trådte Stiftelsesloven av 15. juni 2001 nr. 59 i kraft 1. januar 2005. Loven slår fast at det skal være et sentralt offentlig tilsyn med stiftelser, Stiftelsestilsynet. Det fremgår videre av loven at en av Stiftelsestilsynets oppgaver er å føre et register der alle landets stiftelser skal stå registrert.

Stiftelsestilsynet finansieres gjennom et gebyr for førstegangsregistrering og en årlig avgift til Stiftelsestilsynet.

Førstegangsregistreringsgebyret og den årlige avgiften er ikke ment å gi netto inntekter til staten, men skal kun gå til å drifte Stiftelsestilsynet. Nivået på avgiften må derfor vurderes på bakgrunn av Stiftelsestilsynets oppgaver og ressursbehov. Dette gjøres naturligvis i forbindelse med utarbeidelsen av statsbudsjettet, men departementet har også nær kontakt med Stiftelsestilsynet gjennom hele året, og avgiftsnivået vurderes fortløpende. Gebyret og avgiften har vært uforandret siden de ble innført 1.1.2005. Justisdepartementet fant heller ikke i forbindelse med budsjettet for 2009 grunn til å endre nivået, men dette vil bli vurdert på nytt i løpet av 2009.

Stiftelsestilsynet har frem til 1. januar 2009 hjemmel til å unnlate å kunngjøre vedtak om opphevelse av en stiftelse i visse tilfeller. Etter 1. januar 2009 må alle slike vedtak kunngjøres, og dette kan medføre økte kunngjøringskostnader. Hvor stor økningen vil bli, er det imidlertid vanskelig å si helt sikkert.

Stiftelsestilsynet har siden opprettelsen i 2005 brukt store deler av ressursene på opprettelsen av stiftelsesregisteret og å påse at stiftelsenes vedtekter og organisasjon er blitt brakt i samsvar med reglene i den nye loven. Fristen for å melde stiftelsen til Stiftelsestilsynet og å bringe stiftelsen i samsvar med reglene i stiftelsesloven, var 1. januar 2007. I løpet av 2008 har Stiftelsestilsynet brukt større deler av ressursene på tilsynsvirksomhet som forutsatt i stiftelsesloven. Dette er ressurskrevende oppgaver, og kostnadene kan variere fra år til år.

Erfaringene så langt viser at Stiftelsestilsynet har bidratt til en mer ensartet praksis enn tidligere. Stiftelsene har ikke eiere eller medlemmer som fører kontroll med forvaltningen av stiftelsen. Opprettelsen av Stiftelsestilsynet har medført bedre kontroll med at stiftelsene drives i samsvar med lov, forskrift og stiftelsens vedtekter, og at midlene brukes til å realisere formålet. Dette kommer stiftelsene selv til gode, og bidrar til å styrke omverdenens tiltro og tillit til stiftelsesformen.

Stiftelsestilsynet finansieres av stiftelsene selv, og er avhengig av tillit fra stiftelsene. Jeg er derfor svært opptatt av at avgiften ikke blir så stor at den truer stiftelsenes formålsrealisering. Samtidig er det viktig at Stiftelsestilsynet har tilstrekkelige ressurser for å ivareta stiftelsenes interesser på en god måte. Disse hensynene ligger til grunn når vi også i 2009 vil vurdere å øke eller senke avgiftene.

SPØRSMÅL NR. 375

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 10. desember 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Det har vært enighet om behovet for å opprette skjevhetene i finansieringen av norsk instituttsektor. I St.prp. 1 (2008-2009) erklærer regjeringen dette arbeidet for fullført. Dette til tross for at flere institutter, f.eks. NTNU Samfunnsforskning, som ifølge Forskningsrådet er støtteberettiget, heller ikke får støtte i 2009. I en situasjon hvor en rekke andre institutter får økt sin basisfinansiering kan man ikke kalle dette en oppretting av skjevhetene.

Når vil denne urettferdigheten kunne forventes opphevet?»

BEGRUNNELSE:

Forslaget til statsbudsjett følger i noen grad opp intensjonene i Stortingsmeld. nr. 20 (2004-2005) "Vilje til forskning" og føringer fra Forskningsrådet som har anbefalt en revisjon av finansieringen av instituttsektoren med mål om å oppheve skjevheter i finansieringene i instituttsektoren. Uansett har Regjeringen for neste års budsjett funnet det opportunt å utelate institutter som ifølge Norges Forskningsråd er kvalifisert til å motta støtte, men som ikke gjør det i dag. Nå er det jo et kjent problem at våre institutter mottar veldig varierende grunnbevilgning av for-

skjellig benevnelse, fra 3 % til over 60 %. Dette er på langt nær tilfredsstillende korrigert i budsjettforslaget for 2009. mange institutter får fortsatt, men dog med til dels nye benevning, over 50 % grunnbevilgning. Men hvordan det kan ansees for å overhodet bidra til utjevning av skjevehetene når institutter som er kvalifisert til å få støtte i 2008, men også foreslås å få 0 % i støtte i 2009 er vanskelig å forstå.

Svar:

Regjeringen har over lang tid arbeidet med å få på plass et nytt basisfinansieringssystem for forskningsinstituttene i Norge. Det nye systemet er presentert i statsbudsjettet for 2009. Med Stortingets tilslutning vil det for første gang etableres et felles system for den statlige finansieringen i en viktig del av det norske forskningssystemet.

Formålet med det nye finansieringssystemet er å fordele deler av grunnbevilgningen etter instituttenes oppnådde resultater på en måte som premierer kvalitet og relevans. I St.prp. nr. 1 (2008-2009) sier Kunnskapsdepartementet også at omfordeling mellom instituttene ikke er et mål i seg selv, men middel som skal skape reelle insentiv i den nye ordningen.

Ved oppstarten i 2009 vil systemet omfatte de fleste instituttene i Norge. Ut fra faglig innretning og brukergrupper blir disse instituttene fordelt på arena for miljøinstitutt, primærnæringsinstitutt, samfunnsvitenskaplige institutt og teknisk- industrielle institutt. I det nye systemet vil instituttene i større grad kunne premieres gjennom økning i bevilgningen ut fra dokumenterte resultater, som forskningsmessig kvalitet og relevans for brukerne. Med dette etableres helt nye forutsetninger for å føre en aktiv og helhetlig instituttpolitikk i årene framover.

I spørsmålet fra representanten Tord Lien vises det til at det fortsatt står noen forskningsinstitutter utenfor ordningen uten å motta en statlig basisbevilgning. Det er NTNU Samfunnsforskning, Rokkansenteret, Nansen senter for miljø og fjernmåling og Frisch-senteret som i dag står utenfor og som ikke er mottakere av en statlig basisbevilgning. Norges forskningsråd har vurdert de fire institutter som faglig kvalifiserte til å kunne delta. Det er derfor ikke helt riktig at instituttene ifølge Forskningsrådet er "støtteberettiget", slik representanten gir uttrykk for. Den nye ordningen vil ikke være en rettighetsbasert ordning, jf. St. prp. nr. 1 (2007-2008) fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg til å være faglig kvalifisert, så må det foretas en helhetlig vurdering av hvilke institutter som kan omfattes og det må stilles en basisbevilgning til rådighet.

I tillegg er det flere andre institutter som har en statlig finansiering men som likevel ikke omfattes av ordningen bl.a. Havforskningsinstituttet, Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning, Statens arbeidsmiljøinstitutt, Statens institutt for rusmiddelforskning og Forsvarets forskningsinstitutt for å nevne noen. Det er bl.a. strategiske vurderinger som sektordepartementenes styringsbehov og forutsetningene for oppdragsfinansiering som ligger bak vurderingene av om instituttene kan omfattes eller ikke. Dette ble også omtalt i St. prp. nr. 1 (2007-2008) fra Kunnskapsdepartementet hvor det fremgår at institutter med forvaltningsrettede oppgaver og mindre muligheter for markedsfinansiering i utgangspunktet ikke omfattes. Det kan likevel bli aktuelt å innlemme enkelte av disse instituttene senere, bl.a. etter nærmere vurderinger gjort av ansvarlige departementer.

Regjeringen har selvsagt forståelse for at de fire instituttene som ikke mottar basisbevilgning ønsker å kunne ta del i den nye ordningen, men har likevel ikke funnet rom for å prioritere en basisbevilgning til disse instituttene i statsbudsjettet for 2009. Det viktigste for regjeringen har i denne runden vært å få på plass et godt og forutsigbart finansieringssystem for de instituttene som allerede er innenfor det statlige basisbevilgningssystemet. Dette betyr selvsagt ikke at nye institutter ikke skal kunne omfattes på sikt. Tvert imot har regjeringen lagt vekt på å utforme en ordning som skal kunne inkludere de fleste sentrale forskningsinstitutter i Norge. Flere institutter, som foreløpig er holdt utenfor ordningen, vil det likevel være aktuelt å ta opp senere. Spørsmålet om å ta opp nye virksomheter må derfor vurderes i forbindelse med de årlige budsjettprosesser, tidligst i 2010.

SPØRSMÅL NR. 376

Innlevert 2. desember 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 9. desember 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Frem til 2009 har kommunene som kjent hatt øremerkede midler til psykiatrisatsingen. Dette inkluderer også en ordning med finansiering av boliger administrert av Husbanken. En rekke kommuner har bygd eller planlagt slike boliger. Tilskuddet faller imidlertid bort fra nyttår.

Spørsmålet for mange andre kommuner er om finansierte boliger som påbegynnes i 2008 får tilskudd som forutsatt, eller om ordningen avvikles også for påbegynte boliger?»

Svar:

Tilskuddene som ble gitt til bygging av omsorgsboliger under Opptrappingsplan for psykisk helse ble gitt over kap. 586 post 60 Oppstartingstilskudd. Prosjekter som fikk Oppstartingstilskudd, som var et engangstilskudd, kvalifiserte automatisk for tilskudd over kap. 586 post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag. Kompensasjonstilskuddet er en årlig ytelse som blir gitt over 30 år etter at prosjektene er ferdigstilt.

Under opptrappingsplanen ble det gitt tilsagn til bygging av 3 400 omsorgsboliger for mennesker med psykiske lidelser. De siste tilsagnene til disse boligene ble gitt i 2004. De siste tilsagnene til omsorgsboliger og sykehjemsplasser under Handlingsplan for eldreomsorgen som også ble gitt over Oppstartingstilskuddet, ble gitt i 2003. Dette innebærer at det etter 2004 ikke er gitt tilsagn til omsorgsboliger og sykehjemsplasser verken under Opptrappingsplanen for psykisk helse eller Handlingsplanen for eldreomsorgen. Bevilgningene som er gitt har i sin helhet gått til utbetaling av tilsagn etter hvert som byggeprosjektene har blitt ferdigstilt.

I 2008 er det ikke gitt bevilgning på Oppstartingstilskuddet da overførte midler på posten vil dekke de resterende utbetalingene. Noen ytterst få kommuner har fått godkjent utsettelse til 2009 med å ferdigstille sine boligprosjekter for mennesker med psykiske lidelser. Utbetalingene til disse kommunene vil skje ved overførte midler fra 2007.

I 2008 er det som en del av Omsorgsplan 2015, innført en ny tilskuddsordning for omsorgsboliger og sykehjemsplasser (kap. 586 post 64 Investeringstilskudd). Formålet med ordningen er å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og sosialtjenester, uavhengig av alder, diagnose og funksjonshemminger. Målgruppen for ordningen er personer med behov for heldøgns helse- og sosialtjenester, herunder eldre, personer med psykiske og sosiale problemer, rusproblemer, nedsatt funksjonsevne, langvarige somatiske sykdommer, og utviklingshemming.

Kommuner som ønsket å starte bygging av nye omsorgsbolig- og sykehjemsprosjekter allerede i 2007, dvs. før ordningen ble innført, har fått mulighet til å søke om tilskudd etterskuddsvis. Søknadene for disse prosjektene blir behandlet på lik linje med søknader som har kommet inn i 2008, og det er ikke gitt forhåndsgodkjenning for disse søknadene.

For å få investeringstilskudd forutsettes det som nevnt at boligene og sykehjemsplassene har heldøgns helse- og sosialtjenester. Dersom kommunen ønsker å etablere boliger for mennesker med psykiske lidelser som ikke har behov for heldøgnstjenester, kan det søkes om tilskudd på kap. 581 post 75 Boligtilskudd. Boligtilskuddet går til utleieboliger for vanskeligstilte, til etablering i egen eid bolig for vanskeligstilte og til tilpasning av boliger for eldre og funksjonshemmede.

SPØRSMÅL NR. 377

Innlevert 3. desember 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal
Besvart 12. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hva vil olje- og energiministeren foreta seg for å sikre at norske innovative miljøer og foretak som jobber med utvikling av ny teknologi innenfor bølgekraft eller andre fornybare energiteknologier får tilstrekkelig gode insentiver og rammebetingelser til å investere i produksjon og arbeidsplasser i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Hydra Tidal er et norsk foretak, etablert i 2001 og eid i dag av Energy Future Invest AS (28,33 %), Statkraft AS (24,88 %), Hydra Energy AS (21,92 %), Hålogaland Kraft AS (15,75 %), Lofotkraft Holding AS (6,08 %) og Hålogaland Kapital AS (3,04 %). Selskapets forretningskontor er i Harstad, og dets målsetting er å tilby teknologi til bruk ved utbygging av kraftproduserende anlegg som utnytter energien i lavhastighets vannstrømmer, som for eksempel tidevann. Teknologien baserer seg på roterende turbiner tilknyttet en flytende struktur som forankres i havbunnen med kjent ankerteknologi og i kombinasjon med et unikt bøyesystem. Teknologien er patentert gjennom flere internasjonale patenter.

Hydra Tidal jobber nå med et pilotprosjekt, og bygging av første prototyp i full skala har startet i Harstad. Sjøsetting i Gimsøystraumen i Vågan kommune vil finne sted medio 2009, og med påfølgende testing og demonstrasjon. For et år siden ble det sendt søknad til ENOVA om støtte til dette pilotprosjektet, uten at det foreløpig er gitt noen tilbakemelding.

Hydra Tidal ser et stort potensial for etablering av ny industri i Norge, men foreløpig har norske myndigheter ikke greid å få på plass en incentivordning som gjør det mulig å konkurrere med andre land i Europa, som eksempelvis UK, Portugal, Irland, Italia, Danmark og Frankrike. Hydra Tidal ønsker å etablere inntil 3 fabrikker med mulighet for 600-700 nye arbeidsplasser per fabrikk, som hver kan produsere ca 45 kraftverk per år.

Dessverre har enda ikke norske myndigheter fått på plass en incentivordning som gjør det mulig å konkurrere med andre land i Europa, som eksempelvis UK, Portugal, Irland, Italia, Danmark og Frankrike. Med mindre støtteordningene for produksjon av fornybar energi i Norge løftes til et nivå som kan konkurrere med andre europeiske land er det sannsynlig at disse arbeidsplassene etableres i utlandet, og Norge går glipp av teknologiutvikling, verdiskaping og arbeidsplasser.

Svar:

Gjennom avtalen mellom Olje- og energidepartementet og Enova SF er Enova tillagt ansvaret for å forvalte midlene fra Energifondet. Det innebærer at Enova har ansvaret for å tildele støtte og følge opp de prosjektene som mottar støtte. For 2009 tilfører regjeringen over 1,4 mrd kroner til dette arbeidet. Det er dobbelt så mye som i 2005.

Enova tildeler midler i henhold til de mål og kriterier som er nedfelt i avtalen med OED om forvaltning av Energifondet. Tildeling skjer på grunnlag av en vurdering av ulike prosjekter og aktiviteter. Enova søker å oppnå en mest mulig kostnadseffektiv utnyttelse av midlene.

De bevilgningene som spesielt går til utvikling og introduksjon av teknologier for fornybar energi inngår delvis i bevilgningene til Forskningsrådet og delvis i bevilgningene til Energifondet som forvaltes av Enova.

Prosjekter med hovedaktivitet rundt forskning og utvikling vil kunne søke til Norges Forskningsråd sitt RENERGI program. Større prosjekter med leveranser av permanent karakter til energimarkedet henvises til Enovas program for introduksjon ny teknologi.

Støtten gis her til demonstrasjon av nye energiteknologier og løsninger for demonstrering og verifisering i pilotanlegg. Vurderingen av prosjektsøknadene blir foretatt av Norges Forskningsråd, Innovasjon Norge og Enova i fellesskap. Støtteprogrammene omfatter utvikling av teknologi for bølgekraft, solenergi, offshore vindkraft, tidevannskraft og saltkraft.

Regjeringen styrker forskningen på miljøvennlige energiteknologier. Dette gjør vi gjennom oppfølgingen av Klimaforliket, som sier at FoU på fornybare energikilder og karbonfangst og -lagring skal økes. Dette har Regjeringen fulgt opp, først med 70 mill. kroner i RNB 2008 og videre til en total økning på 300 mill. kroner i statsbudsjettet for 2009. 110 mill. kroner går til en ny støtteordning for etablering av forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) i regi av Norges forskningsråd. Videre blir RENERGI programmet styrket med 98 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 378

Innlevert 3. desember 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 9. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Finanskrisen har pågått i mange måneder, og virkningene av den rammer stadig flere norske arbeidstakere og norske bedrifter. Høyre har ved to anledninger i Stortinget i høst forsøkt å få samferdselsministeren til å klargjøre regjeringens beredskapsplaner for å håndtere disse utfordringene, uten at dette har resultert i noen oppklaring.

Kan jeg be om en redegjørelse for hvilke konkrete samferdselrelaterte beredskapsplaner Regjeringen har som snarlig vil øke sysselsettingen i bygg- og anleggsbransjen?»

BEGRUNNELSE:

Ved utgangen av november var det registrert 45 200 arbeidsledige hos Nav. Dette er en økning på 6 700 personer (18 %) sammenlignet med november i fjor. Sesongjusterte tall viser at det ble 3 400 flere arbeidsløse i løpet av november. Arbeidsløsheten øker nå i alle fylker og blant nesten alle yrkesgrupper. Innen bygg og anlegg er det 73 % flere arbeidsløse enn på samme tid i fjor.

I løpet av november ble det registrert 31 % færre nye ledige stilliger sammenlignet med samme tid i fjor. For bygg og anlegg er reduksjonen på 48 %. Totalt er det nå 2,7 % ledige innen bygg- og anleggsbransjen.

Det er iflg. Nav nå klart at det har skjedd en forandring i arbeidsmarkedet, og vi kan vente ytterligere arbeidsløshet i tiden fremover.

Maskinentreprenørenes Forbund, MEF, sier at deres medlemmer i bygg- og anleggsbransjen står klare til å ta oppdrag umiddelbart.

Svar:

Det er iverksatt en rekke tiltak for å møte utviklingen i internasjonal og norsk økonomi. Som kjent har Regjeringen også besluttet å arbeide med sikte på å legge fram ytterligere finanspolitiske tiltak i månedsskifte januar/februar.

Regjeringen har lagt fram et ekspansivt budsjett for 2009. Samferdselsbudsjettet øker med 3,2 milliarder kr, eller om lag 13 pst. fra saldert budsjett 2008. Det er lagt opp til en betydelig økning i veg- og jernbaneinvesteringene så vel som innsatsen på drift og vedlikehold. Dette vil være vesentlige bidrag for å stimulere etterspørselen innenfor disse markedene i 2009.

Regjeringen følger nøye med utviklingen i sysselsettingen, bl.a. i bygg- og annleggsbransjen, og vil som ledd i forberedelsen av tiltakene utarbeide nye anslag for utviklingen i norsk økonomi, jf. Finansministerens brev til Finanskomitéens leder av 26. november. Hvilke konkrete samferdselsrelaterte prosjekter som vil være aktuelle, vil vi komme tilbake til i framlegget fra Regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 379

Innlevert 3. desember 2008 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 10. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Det har siden 24.05.04 vært en pågående tvist mellom Alta kommune og Reindriftstyret/Reindriftforvaltningen jf. revisjon av forskriften om fredning av visse områder i Finnmark mot reinbeite. Høringssvarene viste at det i enkelte områder, blant annet i bynære områder i Alta og Porsanger, var stor motstand mot å oppheve fredningen. Siden høringsfristens utløp har Alta kommune og Reindriftsforvaltningen hatt 3 møter uten å komme til enighet.

Hva vil statsråden foreta seg for å få til enighet?»

BEGRUNNELSE:

I 1890-årene begynte skogvesenet arbeidet med fredning mot reinbeite i barskogsområdene i Alta. Formålet med fredningen var helt og holdent å ivareta skogens foryngelse og produksjon samt å ha beitemark til de fastboendes og reisende rein (besøkende kjørerein) behov. I april 2004 mottok Alta kommune høringsdokumentet fra Reindriftsforvaltningen/Reindriftsstyret ang. gjennomgang av forskriften (sist revidert 01-85) om fredning av visse områder i Finnmark mot reinbeite, hjemlet i reindriftsloven

§ 11. Forslaget omfatter mesteparten av barskogområdene i Alta kommune. Høringssvarene konkluderer med at 95 % av innkomne høringssvar er negative til å oppheve fredningssonene. (Jeger- og fiskerforeninger, ungdomslag, bygdelag, landbruksorganisasjoner, turistbedrifter, kommunene/regionråd/fylkesstyrer). Kun områdestyret i Vest-Finnmark som svarte på vegne av reinbeitedistriktene var positive. Det er altså ikke bare to parter i denne "striden" om beitearealer. Innen jordbruket ønsker ikke bøndene å få reinsdyrflokker inn på sine beiteområder. Fredningen har så langt vært en buffersone mot dette. Næring og turisme ønsker heller ikke dette, all erfaring tilsier at det blir vanskeligere å utnytte næringsvirksomhet som naturressurser som skifer, sand og grus. Arealkonflikten opp mot turistnæringen er åpenbar. Alta kommune sin arealplanlegging vil bli kraftig berørt. Gjennom nedslagsfelt for drikkevann og arealplanlegging for bolig og hytter, industriarealer og Forsvarets behov.

Alta kommune har vært i stor vekst i mange år, en oppheving av fredningssonene vil helt klart ha negative konsekvenser for allmennhetens interesser. Som unødvendig mye gjerdebygging som får konsekvenser for vilt og annen ferdsel, videre vekst i leveområder for elg og annet vilt og utnyttelse av dette. At det i dag snart bor 20 000 mennesker i Altaområdet tilsier at behovet for friluftsområder/utfartsområder for befolkningen er stor og vil bli større, i områder hvor man så langt ikke har hatt reindrifta å forholde seg til. Det er videre kjent at det i dag er over 30 000 reinsdyr for mye på vestvidda og at dette er en medvirkende årsak til at presset på beitearealer er økende uten at norske myndigheter under skiftende regjeringer har grepet inn og forandret på det gjeldende forvaltningsregime av reindriftsnæringen i vesentlig grad. Det er også forunderlig slik undertegnede ser det at når samtlige høringsuttaleser (foruten reindriftens) er negative til en oppheving av fredningssonen at man her har en pågående konflikt. Det er Alta kommune og høringssvarene som ivaretar de demokratiske rettighetene til ca 20 000 mennesker, de burde vel bli hørt i en en demokratisk rettsstat som Norge.

Svar:

I forskrift av 29. januar 1985 har Landbruksdepartementet fredet ni områder i Finnmark mot reinbeite (FOR 1985-01-29 nr. 183: Forskrift om fredning av visse områder i Finnmark mot reinbeite). Hjemmelen for fredning var den gamle reindriftsloven (lov av 9. juni 1978 nr. 49) § 11 annet ledd.

Gjeldende bestemmelser om fredning er gitt med noe forskjellige begrunnelser. I noen tilfeller er det tatt hensyn til foryngelse av skog, i andre til jordbruksinteresser, og i atter andre tilfeller til behovet for moseplukking eller beite for kjørerein.

I den nye reindriftsloven (lov av 15. juni 2007 nr. 40) reguleres fredning mot reinbeite i § 19 annet og tredje ledd. Av lovteksten fremgår det at fredningene skal gjelde en viss tid. Det innebærer at det er naturlig å vurdere fredningsforskriften med noe tids mellomrom.

Reindriftsstyret behandlet forskriften i sak 75/2004 og 76/2005, for å vurdere om hensynene bak fredningsbestemmelsene fortsatt var til stede. Etter en høringsrunde tilrådde Reindriftsstyret at Landbruks- og matdepartementet for noen områder opphever fredningen, mens det for andre områder foreslås en delvis oppheving eller delvis endring av fredningsgrensene.

Høringssvarene viste at det i enkelte områder, blant annet i Alta og Porsanger, var stor motstand mot å oppheve fredningen. Landbruks- og matdepartementet kom derfor frem til at det var behov for en utvidet drøftingsprosess i de mest konfliktfylte områdene før man sluttbehandlet saken. Det var på bakgrunn av dette at det i januar 2007 ble nedsatt én arbeidsgruppe i Alta og én arbeidsgruppe i Porsanger. Assisterende fylkesmann i Finnmark, Tor Stafsnes, ble oppnevnt som leder for begge arbeidsgruppene. Både representanter fra reindriften, jordbruket og kommunene var deltagere i gruppene.

Målet var at man skulle komme frem til omforente løsninger i de konfliktfylte områdene. Arbeidsgruppa i Alta ble ferdig med sin sluttrapport i slutten av juni 2008. Arbeidsgruppen i Porsanger ble ferdig med sluttrapporten i november 2008.

Høringssvarene og sluttrapportene fra arbeidsgruppene viser at det fortsatt er motstridende interesser knyttet til de fredede områdene i Alta og Porsanger, men at man for deler av disse områdene kom nærmere en enighet. De store interessekonfliktene er årsaken til at man har valgt å ha en slik grundig og omfattende prosess i forbindelse med revisjonsarbeidet. Det er lagt ned mye arbeid og ressurser i å komme frem til gode løsninger.

Etter min vurdering foreligger det imidlertid nå et omfattende og godt beslutningsgrunnlag som innebærer at departementet vil gå raskt videre med sikte på å trekke konklusjoner. På denne bakgrunn er det nå innkalt til konsultasjoner og møter med involverte parter. Jeg tar derfor sikte på at sluttbehandlingen av saken vil skje tidlig denne vinteren.

SPØRSMÅL NR. 380

Innlevert 3. desember 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 12. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Stortingsflertallet har vedtatt nye endringer i bilavgiftssystemet. Dette slår svært hardt ut for bilforhandlere som har lang leveringstid fra bestilling til levering. I tillegg til avgiftshopp kommer finanskrisen på toppen. Dette innebærer at forhandlere kan gå over ende fordi kjøperne ikke klarer å finansiere bilene pga. avgiftsendringer og finanskrise.

Vil statsråden etablere en overgangsordning hvor f.eks. biler dokumentert bestilt før 1. august 08 kan selges med dagens avgiftssats?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen legger også for 2009 opp til store endringer i avgiftssystemet for biler. Stadige endringer i avgiftssystemet medfører store utfordringer for bilbransjen som til stadighet opplever å måtte forholde seg til nye rammebetingelser. For en del dyrere bilmerker er det lang leveringstid. Dette innebærer at biler som er bestilt og solgt i 2008, men som på grunn av lang leveringstid ikke kommer før i 2009, medfører store utfordringer. Når man i tillegg får en finanskrise som rammer svært hardt, blir utfordringene enda større for forhandlere som ikke lenger får solgt bilene som er bestilt. Dette enten fordi kundene ikke vil, eller kan ta imot bilen som man hadde bestilt til helt andre forutsetninger enn det som lå til grunn på bestillingstidspunktet. I ytterste konsekvens kan dette innebære at selgeren av denne typen biler går konkurs, og ansatte blir oppsagt. Dette kan skje som en konsekvens av at regjeringen lager helt nye rammebetingelser som verken kjøper eller selger har hatt mulighet til å forutse.

Svar:

Regjeringen ønsker å motivere til kjøp av kjøretøy med lavere CO_2-utslipp og dermed bidra til lavere utslipp i framtiden. Dette er i tråd med Soria Moriaerklæringen hvor det framgår at Regjeringen vil gjennomgå skatte- og avgiftssystemet med sikte på å foreta endringer, for å fremme miljøvennlig atferd.

Regjeringen har i tidligere budsjetter lagt om bilavgiftene i mer miljøvennlig retning. Fra 2007 ble CO_2-utslipp innført som en av hovedkomponentene i engangsavgiften, og fra 2008 ble årsavgiften miljødifferensiert.

I budsjettet for 2009 følges dette opp med avgiftsendringer som gjør det mer lønnsomt å kjøpe biler med lavere CO_2-utslipp. Satsstrukturen i CO_2-komponenten endres, og det innføres et fast fradrag i avgiften på 500 kroner per gram utslipp under 120 g/km. Det særskilte fradraget omfatter kjøretøy som har utslipp under 120 g/km. I tillegg foreslås det å sette avgiftssatsen som gjelder i intervallet mellom null og 120 g/km, til null kroner per gram. Det blir også innført et nytt trinn i CO_2-komponenten i engangsavgiften med en sats på 2 500 kroner per gram for CO_2-utslipp over 250 g/km. Dette gjelder store biler med svært høye utslipp.

Stortinget har ikke vedtatt noen overgangsordning i forbindelse med endringene i engangsavgiften. Utgangspunktet er derfor klart. Endringene vil tre i kraft med virkning fra 1. januar 2009. Skal regelverket fravikes, må dette skje etter dispensasjon gitt i medhold av Stortingets vedtak om engangsavgift § 10 Denne bestemmelsen gir departementet anledning til å frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet eller klart urimelig virkning. Fullmakt etter denne bestemmelse er delegert til den enkelte tollregion, og søknader etter denne bestemmelsen må i utgangpunktet rettes dit.

Dersom det skal etableres en generell overgangsordning for alle kjøretøy som kommer negativt ut av endringene, vil dette i realiteten være en tilsidesettelse av det iverksettelsestidspunktet som Stortinget har vedtatt. Dette ligger i ytterkant av hva som kan vedtas i medhold at dispensasjonsfullmakten i vedtakets § 10. Dessuten vil en generell overgangsordning være i strid med formålet bak omleggingen, som nettopp har vært å avgiftslegge biler med høye CO_2-utslipp hardere.

Dispensasjonsfullmakten har ved et par anledninger blitt benyttet ved innskjerpinger i engangsavgiften. Dette har imidlertid vært spesielle situasjoner, for eksempel der avgiftsgrupper har blitt fjernet, eller der kravene for å komme inn under en avgiftsgruppe har blitt strammet inn. Gjennomgående har det dessuten vært et krav at kjøretøyene har blitt innført før 1. januar, men at kapasitetsproblemer hos veimyndighetene har gjort det umulig å registrere kjøretøyene før nyttår. På denne bakgrunn kan jeg ikke se at det foreligger grunnlag for å etablere noen overgangsordning i dette tilfellet.

SPØRSMÅL NR. 381

Innlevert 3. desember 2008 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 9. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I 2007 ble 1074 personer uttransportert etter vedtak om bortvisning eller utvisning (utenom Dublin II-forordningen). Ved utgangen av oktober 2008 er det tilsvarende antallet 850 personer. Dette betyr en nedgang eller stillstand av uttransporteringer fra Norge. Samtidig viser månedsrapporteringen fra UDI for oktober at det er sterk økning i antallet asylsøkere som er reist fra mottak uten å oppgi ny adresse.

Hva vil statsråden gjøre for å øke antallet uttransporteringer og hindre at antallet illegale innvandrere øker?»

Svar:

Spørsmålet til skriftlig besvarelse er opprinnelig rettet til arbeids- og inkluderingsministeren. Det er imidlertid enighet om at undertegnede svarer på henvendelsen.

Politiets utlendingsenhet (PU) har ansvaret for å gjennomføre uttransport i tilfeller der en person er bort- eller utvist, har fått avslag på søknaden om asyl og i tilfeller der en gitt oppholdstillatelse er utløpt, ikke fornyet eller trukket tilbake. Grunnlaget for uttransport er avhengig av hvilken type vedtak utlendingsmyndighetene har fattet.

\I 2008 er det et mål at PU skal gjennomføre 3400 uttransporter. Dette inkluderer også frivillige returer med International Organization for Migration (IOM). PU og Utlendingsdirektoratet har en avtale med IOM der det gjennom forskjellige tiltak legges til rette for at personer som har ulovlig opphold i Norge kan returnere frivillig til hjemlandet.

Et stort antall som søker asyl i Norge kommer fra land som det for tiden er vanskelig å gjennomføre returer til. Dette gjelder særlig Irak, Iran, Eritrea, Somalia og Russland, som er land det gjennomføres få eller ingen uttransporter til.

Totalt er 2670 personer uttransportert per 4. desember 2008. I 2007 ble det uttransportert totalt 2628 personer, inkludert frivillig retur med IOM, noe som medfører at flere blir uttransportert i 2008 enn i 2007. Ettersom 1027 personer hittil i år er blitt uttransportert som følge av bort- eller utvisningsvedtak, er det sannsynlig at antallet enten vil bli like høyt som eller høyere enn i 2007.

Per 4. desember 2008 er 1157 personer med avslag på søknad om asyl blitt uttransportert, inkludert personer som er returnert til et annet land i Europa i medhold av Dublin II-forordningen. I tillegg er 1027 personer blitt bort- eller utvist og 486 personer har forlatt landet gjennom frivillig retur med IOM.

Tallene som nevnt over viser at antallet uttransporterte hittil i år ligger noe høyere enn i fjor på samme tid. Det er altså ingen nedgang slik representanten legger til grunn for sitt spørsmål. Mange søkere har ikke identitetspapirer. En særlig utfordring knyttet til returer er derfor å fastslå den enkeltes identitet og hvilket land denne kommer fra. Regjeringen vil gjennomgå og følge opp en rekke tiltak som er foreslått av en arbeidsgruppe som har utredet hvordan man i større grad kan få klarlagt utlendingers identitet og bedret samarbeidet mellom aktørene på utlendingsområdet. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal utrede en eventuell opprettelse av et nasjonalt identitets- og dokumentasjonssenter i regi av politiet. I tillegg prioriteres en rekke enkelttiltak for å styrke arbeidet med klarlegging av identitet. En bedre mulighet til å fastslå rett identitet, antas også å kunne medføre flere returer.

Det er viktig å være oppmerksom på at en asylsøker ikke kan defineres som en illegal innvandrer da en asylsøker i henhold til internasjonale konvensjoner har lovlig opphold inntil asylsøknaden er behandlet. Saksbehandlingen kan konkludere med at asylsøknaden er grunnløs og at vedkommende derfor må returnere til sitt hjemland. Dette bør skje frivillig, men kan også skje ved tvang i regi av politiet.

Før sommeren annonserte regjeringen flere tiltak for å redusere asylankomstene, blant annet skjerping av underholdskravet og større bruk av Dublin II-forordningen. Denne forordningen fastsetter at det er den staten hvor man først har søkt asyl, som er ansvarlig for å realitetsbehandle saken, med mindre asylsøkeren har familie med lovlig opphold i andre land. Som eksempel på tiltak fra den senere tid vises til tiltakspakken Regjeringen fremmet i september for å redusere ankomstene:

1. Praksis når det gjelder opphold på humanitært grunnlag skal baseres på en individuell behandling av den enkelte sak, og ikke en gruppevurdering i forhold til det enkelte landområdet.
2. Manglende tilknytning til et geografisk område i saker som omhandler internflukt, skal ikke være tilstrekkelig alene for å få opphold på humanitært grunnlag. Det må foreligge andre sterke menneskelige hensyn for at oppholdstillatelse kan gis.
3. Norsk flyktning- og asylpolitikk fastsettes av norske myndigheter. Både i dag og fremover skal

norsk praksis i hovedtrekk samsvare med praksis i andre sammenlignbare land.

4. Praksis etter Dublin II-reglene tilpasses praksis i andre land, slik at det ikke gjøres generelle unntak fra hovedprinsippet i Dublin II-reglene med mindre det foreligger særlige grunner. Det vil gjøres en individuell vurdering når det gjelder returer til Hellas og returer av enslige mindreårige asylsøkere.
5. Det innføres et vilkår om at referansepersoner som har opphold på humanitært grunnlag, må ha fire års utdanning eller arbeidserfaring i Norge for at det skal kunne innvilges familiegjenforening eller -etablering. Det samme vil gjelde for personer som har flyktningstatus, men bare ved familieetablering. Vilkåret vil ikke gjelde for personer som har fått tillatelse som arbeidsinnvandrere eller etter regelverket for EØS-borgere. Det kan gjøres unntak fra vilkåret dersom særlige grunner taler for det.
6. Det kan etter en individuell vurdering gis begrensede tillatelser uten rett til fornyelse, for enslige mindreårige søkere over 16 år som i dag får oppholdstillatelse kun fordi norske myndigheter ikke finner omsorgspersoner.
7. Etablering av praksis i strid med UNHCRs anbefalinger om beskyttelse skal som hovedregel prøves i stornemnd med mindre praksis følger av instruks fra AID til UDI.
8. UD har ansvaret for å fremforhandle og inngå en tilbaketakelsesavtale med Irak. Arbeidet forseres. Forutsetningene for å inngå en slik avtale, herunder de budsjettmessige konsekvenser utredes.
9. Regjeringen vil intensivere arbeidet med å få på plass tilbaketakelsesavtaler med viktige opprinnelsesland, for personer uten lovlig opphold i Norge.
10. Det utredes nærmere et forslag om eget hurtig saksbehandlingsløp i de tilfellene der asylsøkeren ikke bidrar til å avklare sin identitet.
11. Det skal tas fingeravtrykk av alle søkere som ikke kan dokumentere sin identitet, eller som må antas å oppgi falsk identitet.
12. Forslag til forskrift som begrenser nemndmøtebehandlingen i UNE til de vesentlige tvilsspørsmålene i en sak, sendes på høring.
13. Det etableres et hurtigløp som skal gi fullført saksbehandling og vedtaksfatting for enkelte grupper hvor det erfaringsvis er høy andel avslag. Det forutsettes at alle berørte etater som er nødvendige for å få til hurtigløpet, inngår i samarbeidet.

Tiltakene som nevnt over er nå i ferd med å implementeres. Regjeringen vurderer situasjonen fortløpende og setter i verk nødvendige tiltak for å begrense ankomst av grunnløse asylsøkere samt øke antallet returer av de som har fått avslag på søknad om asyl. Antallet identitetskontroller på territoriet vil også økes.

SPØRSMÅL NR. 382

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 12. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Etter brann i Autogarasjen AS fremkommer det at delvis ødeleggelse ikke regnes som delvis ufrivillig realisasjon, hvilket medfører at erstatningsbeløpet som skal gå til gjenoppretting kommer til beskatning. Konsekvensen er at det ikke er nok midler til å sette huset i samme stand.

Mener finansministeren at dette er et rimelig resultat, og vil statsråden endre reglene slik at skatteyter som mottar erstatning vedr brann og annen ufrivillig realisasjon skal kunne benytte beløpet til gjenoppretting?»

BEGRUNNELSE:

Autogarasjen AS med adresse Nygårdsgaten 91 i Bergen brant den 29.07.08 delvis ned. Bygget ble påført omfattende skader og det må gjennomføres omfattende rehabilitering. Erstatningsbeløpet ventes for eksempel å bli om lag kr 7 millioner og skal dekke gjenoppretting. Bygget fra 1917 var tilnærmet avskrevet. Ifølge juridiske vurderinger vil erstatningen etter gjeldende skatterett kunne bli skattepliktig, og skatten beløpe seg til rundt kr 2 millioner. Dermed vil erstatningen ikke være tilstrekkelig til gjenoppretting.

Ved såkalt "ufrivillig realisasjon", herunder når et formuesobjekt er gått tapt ved brann, kan gevinst kreves fritatt for skatt når skattyter innen en frist på tre år bruker erstatningen til å erverve nytt formuesobjekt av samme art. Bestemmelsen, som er inntatt i skattelovens § 14-70, gjelder som nevnt når formuesobjektet er "gått tapt". Realisasjonsbegrepet er definert i § 9-2 og omfatter bl.a. tap, ødeleggelse og tilintetgjørelse.

Erstatning for delvis ødeleggelse regnes som skattepliktig inntekt vunnet ved kapital i henhold til § 5-1. I Lignings-ABC 2007/2008 uttales følgende vedrørende delvis ødeleggelse av et driftsmiddel:

"Får skattyter erstatning for delvis ødeleggelse av driftsmiddel i inntektsgivende arbeid eller aktivitet, skal kostnadene til utbedring ikke komme til fradrag ved inntektsfastsettelsen, men avregnes mot erstatningen. Eventuell ubenyttet erstatning må tas i betraktning ved senere inntektsfastsettelse. Dette kan i praksis gjøres ved at driftsmiddelet nedskrives med ubenyttet erstatningsutbetaling. Slik nedskrivning kan imidlertid ikke etablere en negativ saldo/inngangsverdi. Eventuell rest av den ubenyttede erstatning tas til inntekt..."

Hvis utbetaling og reparasjon foretas samme inntektsår, vil man dermed kunne unngå at erstatning innenfor reparasjonskostnaden skattlegges. Om kostnaden til gjenoppbygging og rehabilitering derimot kommer i et senere inntektsår, hvilket det ofte vil gjøre, vil skattyter kunne måtte betale skatt av erstatningen. Det er denne situasjonen som er utfordringen til Autogarasjen. Slik dette virker vil ikke Autogarasjen kunne gjenopprettes til samme stand fordi erstatningsbeløpet nesten i sin helhet kommer til beskatning.

Formuleringen om at det ikke kan etableres negativ saldo ved delvis ødeleggelse er ny og ble tatt inn i Lignings-ABC i siste utgave. Bakgrunnen for denne er ikke kjent, og det kan stille spørsmål ved om den er korrekt. Uansett kan det ikke være hensikten med regelverket at forsikringsutbetalinger etter brannskader skal gå til realisasjonsbeskatning i stedet for gjenoppretting.

Svar:

Erstatningsutbetaling i forbindelse med realisasjon av et formuesgode i næring, f. eks. et driftsmiddel, er i prinsippet skattepliktig inntekt, også om realisasjonen er ufrivillig. Skattytere som opplever at et slikt formuesgode blir ufrivillig ødelagt ved brann eller annen ulykkeshendelse, kan ha et særlig behov for å benytte eventuell utbetalt erstatningssum til å bygge opp igjen det som er gått tapt. Beskatning av den gevinsten som oppstår i forbindelse med en slik ødeleggelse kan gjøre det vanskelig å få gjenopprettet situasjonen, og det kan også virke urimelig at man ikke skal kunne benytte hele erstatningssummen uavkortet til gjenoppbygging.

I skatteloven § 14-70 er det gitt en løsning for de tilfellene hvor hele objektet går tapt som følge av en ufrivillig hendelse. Hovedregelen er etter denne bestemmelsen at eieren av et formuesobjekt som går tapt ved ulykke (totalskade), får utsatt gevinstbeskatningen dersom han innen en viss frist reinvesterer beløpet i et nytt formuesobjekt av samme type.

Skatteloven § 14-70 om betinget skattefritak gjelder ikke ved delvis skade, for eksempel når deler av et driftsmiddel blir ødelagt ved brann. I denne situasjonen fører imidlertid skattelovens alminnelige regler til at skattyteren kan avregne kostnadene til utbedring mot erstatningen. Det betyr at slik avregnet erstatning ikke øker den skattepliktige inntekt, men at de avregnede kostnadene heller ikke reduserer den. I den grad det mottas erstatning som ikke benyttes til utbedring, kan erstatningsbeløpet nedskrives på saldo (inngangsverdi) for driftsmidlet. Dette gjelder selv om nedskrivningen medfører at saldoen blir negativ.

Som representanten Hansen viser til, er det i Lignings ABC for inntektsåret 2007 uttalt det motsatte, nemlig at nedskrivning på saldo med erstatningsbeløp ikke kan etablere en negativ saldo, og at eventuell rest av den ubenyttede erstatningen må tas til inntekt. Dette er ikke i samsvar med gjeldende rett. Skattedirektoratet har i forbindelse med forberedelsen av Lignings ABC for inntektsåret 2008 gjennomgått denne omtalen, og har varslet at teksten vil bli endret på dette punkt.

Den lovforståelsen som det nå er enighet om mellom departementet og direktoratet, innebærer at Autogarasjen AS ikke plikter å inntektsføre erstatningen for den delvise brannskaden, selv om utbedringen (bruken av erstatningen) skjer et senere år enn skadeåret. Til gjengjeld gir bruken av erstatningen til utbedring ingen fradragsrett.

Jeg anbefaler at selskapet på nytt tar opp saken med sitt skattekontor.

SPØRSMÅL NR. 383

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad
Besvart 12. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I november ble det registrert 50 viltpåkjørsler i Nord-Trøndelag. Dette påfører dyr lidelser, men er også et spørsmål om trafikksikkerhet.

Hva vil statsråden gjøre for å motvirke at så mange dyr blir påkjørt langs nordtrønderske veier?»

BEGRUNNELSE:

I den senere tid er det mange oppslag i lokale media om viltpåkjørsler i Nord-Trøndelag. Langs veiene viser det seg at rydding av kratt og skog er effektive virkemidler for å unngå påkjørsler.

Svar:

Hvert år blir ca. 6000 hjortevilt drept på norske veger og jernbane, ca. 2100 av dette er elg. Dette fordeler seg med ca. 1300 på veg og ca. 800 på jernbane. Nord-Trøndelag (2007/08: 294 elg) er etter Hedmark (2007/08: 612 elg) det fylket hvor det forekommer mest viltpåkjørsler. Bare på vegene blir mellom 100 og 150 elger drept hvert år i Nord-Trøndelag.

Statens vegvesen, Jernbaneverket og kommunene iverksetter en rekke forskjellige tiltak for å redusere antallet viltpåkjørsler. Dette er tiltak som krever samhandling på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. I Nord-Trøndelag er det etablert en bredt sammensatt styringsgruppe som arbeider med temaet vilt/rein – trafikk. Gruppen består av:

- Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, miljøvernavdelingen
- Nord-Trøndelag fylkeskommune
- Jernbaneverket
- Statens vegvesen
- SUNT (samarbeidsutvalget for viltforvaltning i Nord-Trøndelag, representanter fra tre kommuner)
- Reindriftskontoret i Nord-Trøndelag
- Mattilsynet (dyrlege)
- Politiet
- Fylkets trafikksikkerhetsutvalg

Styringsgruppen skal med bakgrunn i søknader prioritere og fordele midler til påkjørselsreduserende tiltak innrettet mot vilt og rein, samt å vurdere disse tiltakene opp mot øvrig trafikksikkerhetsarbeid. Kommunene utarbeider handlingsplaner og tiltaksplaner som viser hvor og hva som skal gjøres for å redusere ulykkene. Styringsgruppen skal også kvalitetssikre de tiltak som iverksettes for å redusere påkjørslene. Denne måten å organisere arbeidet med å forebygge viltpåkjørsler på har i tillegg til gode målrettete tiltak også gitt gode synergieffekter i samspillet mellom stat, kommune og befolkning.

Siktrydding

Forskning og erfaring viser at vegetasjonsrydding langs veg gir det beste resultatet for å forhindre viltpåkjørsler. Vegetasjonen fjernes i 10 m bredde på hver side av vegen, og langs E6 og de mest trafikkerte riksveger i skogen utenfor ryddingssonen oppkvistes i tillegg trærne i en høyde på inntil 3 m.

Vegetasjonsrydding har to hovedmål. Det ene er å øke oppdagbarheten både for vilt og for bilister. Men ved å fjerne attraktiv beitevegetasjon langs vegen reduseres også viltets oppholdstid i vegens nærområde, og dette reduserer også risikoen for påkjørsler. God siktrydding har vist å kunne redusere antallet viltpåkjørsler med opptil 80 %.

Skilting

Når Statens vegvesen setter opp fareskilt for vilt, er det i samråd med kommunene og lokal viltmyndighet. Det er viktig at trafikantene har respekt for denne skiltingen, ved å øke oppmerksomheten og tilpasse kjøringen. Statens vegvesen har nylig hatt en gjennomgang av viktige trekkruter og alvorlige viltulykkespunkter langs riksvegene. Hovedproblemet mange steder er at viltulykkene ikke skjer på avgrensete ulykkespunkter, men er spredd utover lengre strekninger. Generell skilting i slike situasjoner har liten effekt. Skilting må derfor brukes i perioder hvor det er større risiko for at vilt trekker over vegen enn normalt, og gjerne i samspill med andre tiltak, som for eksempel nedsatt fartsgrense. Styringsgruppen for trafikk og vilt i Nord-Trøndelag vil med det første ha en gjennomgang med kommunene om disse skiltene står riktig plassert i forhold til viltets trekkruter.

Forskning

Statens vegvesen deltar sammen med flere andre etater og organisasjoner i forskningsprosjektet "Elgundersøkelsene i Nord-Trøndelag, Rissa og Bindal 2005-2009" som ledes av Norsk institutt for naturforskning (NINA). 217 elger er merket med GPS-sendere, og forskerne kan studere elgens vandringer over lang tid og over store avstander. Dette prosjektet har bl.a. vist at den elgen som skaper trafikale proble-

mer i Nord-Trøndelag vinterstid står i helt andre områder andre deler av året. Dette gjør det vanskelig å redusere påkjørselsproblemene vinterstid gjennom økt uttak under elgjakta. Økt innsikt i elgens liv og bevegelser kan lede til utvikling av nye tiltak og effektivisering av kjente metoder for å bekjempe viltulykker. Kunnskapen kan også bli viktig i opplæringen av framtidas bilister.

Forvaltning

Statens vegvesen tar problemene med viltpåkjørsler alvorlig. Vegdirektoratet har en løpende dialog med Direktoratet for naturforvaltning (DN) bl.a. for å få lagt større vekt på de samfunnsøkonomiske kostnadene ved å ha store hjorteviltbestander. Vegdirektoratet har også igangsatt en systematisk gjennomgang av de mest brukte tiltakene mot viltulykker, og samarbeider med DN og Hjorteviltregisteret for å bedre rutinene for kommunenes rapportering av viltulykker. I dag er rapporteringen mangelfull både når det gjelder antallet ulykker, og sted- og tidfestingen av disse.

SPØRSMÅL NR. 384

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 16. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at det foretas en gjennomgang av åndsverksloven med sikte på å ivareta rettigheter knyttet til elektroniske/digitalt baserte kunstneriske uttrykk?»

BEGRUNNELSE:

Kunstneriske uttrykk basert på digital fremstilling blir stadig vanligere. Dette gjelder lydbearbeidelse, videokunst og billedkunst basert på digital bearbeidelse av billedmateriale, gjerne med fotografisk utgangspunkt, en form blant andre billedkunstneren Marianne Heske arbeider innenfor. Erfaringer blant andre hun har gjort viser at digitale uttrykk, og de prosesser disse involverer, reiser særlige problemstillinger som ikke var forutsatt da dagens åndsverkslov ble utformet.

Eksempelvis vil man finne eksempler der produserende selskaper besitter digitale bearbeidelses- og lagringsmuligheter kunstneren ofte ikke selv har. Dette kan få til følge at verket over tid vil bli lagret hos andre enn kunstneren selv. Dette reiser spørsmål knyttet til lagringsplikt, utleveringsplikt og aktsomhetsnormer i forhold til sletting. Så vidt vites baserer enkelte aktører seg her på regnskapslovens prinsipper om lagring, dvs. en begrenset tid på ti år. Det finnes også eksempler på aktører som nekter utlevering av lagret materiale og som hevder at de ikke har lagringsplikt overhodet dersom ikke dette er særlig avtalt. Etter undertegnedes oppfatning viser dette gråsoner som bør gjennomgås med sikte på avklarende lovbestemmelser. Spørsmålet er om for eksempel den som lagrer slike verk skal ha opplysningsplikt i forhold til rettighetshaverne før sletting finner sted.

Svar:

I departementet er vi nå i gang med revisjonen av åndsverkloven sett i lys av revisjonen i 2005 og utviklingen de senere år. Det er dessuten en målsetting å gjøre loven enklere å forstå, samt å opprettholde balansen mellom de interesser loven skal ivareta.

Vi vil ved revisjonen se på alle problemstillinger det er naturlig å vurdere, ikke minst som følge av ny teknologi. Jeg understreker at prosessen frem mot en ny lov vil være åpen og inkluderende, og at alle relevante parter skal få komme med sine synspunkter underveis i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 385

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 16. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«EUs klima- og energipakke er for tiden under behandling i EUs organer. En del av klima- og energipakken er EUs nye fornybardirektiv som bl.a. innebærer en forpliktende målsetting om at minst 20 pst. av energiforbruket i EU innen 2020 skal komme fra fornybare energikilder.

Når vil Regjeringen ta stilling til om fornybardirektivet skal implementeres i norsk lovgivning?»

Svar:

Norge har høye ambisjoner i klimapolitikken, og vi har høye ambisjoner når det gjelder fornybar energi. Jeg ser derfor positivt på EUs offensive politikk på disse områdene.

Når det gjelder fornybardirektivet vil Regjeringen i tråd med vanlig praksis ta stilling til dette når det foreligger en endelig beslutning i EU. Det er først på dette tidspunktet det vil foreligge et grunnlag for å vurdere hvordan direktivet bør tilpasses norsk rett.

Norge følger vedtaksprosessen i EU på vanlig måte. Fornybardirektivet ble vedtatt av rådet på EUs toppmøte 12. desember, og en endelig behandling skjer i Europaparlamentet 17. desember. På grunnlag av disse møter vil vi snart se en endelig tekst for behandling i EØS-prosessen.

SPØRSMÅL NR. 386

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 11. desember 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I mange år har forurensningen av Vatnvatnet fått vedvare som følge av avfallsdeponiet på Vikan i Bodø. Måke- og luktplager har medført at drikkevann er ødelagt, og Vatnvatnet som fiskevann er også langt på vei ødelagt med skader som det vil ta mange år å rette opp. Avbøtende tiltak er kun iverksatt etter at media har omtalt skadene.

Hva vil statsråden gjøre for å få kontroll- og tilsynsmyndigheter til å fungere, og hva kommer det av at forurensningen over mange år har fått utvikle seg uten offentlige inngrep?»

BEGRUNNELSE:

Salten Forvaltning, som er et interkommunalt selskap, eier og driver avfallsdeponiet på Vikan i Bodø Kommune. Vatnvatnet er til sammenligning 25 % større enn Maridalsvannet. Vatnvatnet ligger ca. 1,5 km fra avfallsdeponiet og ca. 200 meter fra grensen til den nye nasjonalparken, Sjunkhatten. Siden mottaket ble etablert i Vikan er nærområdet blitt mer og mer forurenset. I særlig grad er området Vatnvatnet blitt berørt et område som er ansett som ett av Bodøs mest populært utfartsområde. Forurensnings-, lukt- og måkeplagene er blitt betydelig og for Vatnvatnet med ødeleggende følger. På 16 år er vannet gått fra å ha en akseptabel vannstandard til et ferskvann som ikke holder drikkevannsstandard. Mange spør seg hvordan og hvorfor et offentlig eid anlegg kan tillate seg og får anledning til å ha en drift som i denne grad skader nærmiljøet, og særlig at bl.a Fylkesmannen som kontrollmyndighet over mange år har kjent til problemene, uten tilsynelatende å ha foretatt seg noe som kunne ha redusert skadeomfanget. Derfor er det relevant å vite om hva og hvilke organer som kan ha sviktet sine oppgaver og hva statsråden kan foreta seg for å rette opp skadene. Befolkningen undrer seg over hvor lenge statsråden aksepterer å registrere at forurensningen fortsetter, og når en vil iverksette tiltak for å rette opp skadene.

Svar:

Deponering av nedbrytbart avfall kan medføre store miljøproblemer, blant annet utslipp av metangass i tillegg til miljøgifter og næringssalter gjennom sigevannet. Nedbrytbart avfall kan også føre til luktproblemer og fare for forsøpling og spredning av

smitte via måker og skadedyr. I utslippstillatelser til avfallsdeponiene stilles det derfor krav som skal begrense forurensningen, blant annet krav om at det skal treffes tiltak for å begrense ulemper og farer som følge av flygeavfall, fugler og skadedyr.

Fylkesmannen i Nordland er forurensningsmyndighet for Vikan deponi, og har ansvaret for å følge opp saken. Det er vanlig praksis at det ikke stilles eksplisitte krav til tiltak, men overlates til deponieier å finne de tiltakene som er best egnet på stedet. Fylkesmannen ble kontaktet om problemene ved Vatnvatnet våren 2008. Før dette hadde klager fra hytteeiere og beboere ved Vatnvatnet vært rettet mot kommunen, som eier deponiet. Det interkommunale eierselskapet har i sommer og høst satt i verk en rekke tiltak for å bedre utsorteringen av matavfall i husholdningene og hindre måkene i å få tilgang til deponiet.

Norge har implementert EUs deponidirektiv. Alle deponier i Norge skal være i tråd med kravene i direktivet innen 16. juli 2009. I den forbindelse vil Fylkesmannen i Nordland foreta en grundig vurdering av alle sider av driften ved Vikan deponi. Tillatelsen vil også være gjenstand for høring, slik at berørte naboer og andre kan komme med innspill og bidra til et bredest mulig beslutningsgrunnlag for den endelige avgjørelsen.

Jeg viser også til at Regjeringen 26. juni i år vedtok et forbud mot deponering av nedbrytbart avfall fra 1. juli 2009. Sammen med det eksisterende forbudet mot deponering av våtorganisk avfall vil dette føre til at det går mindre avfall til deponi som kan være attraktivt for fugler. Forbudet medfører at store mengder avfall på behandles på andre måter. Det vil imidlertid kunne ta tid å bygge ut den nødvendige behandlingskapasiteten i noen områder av landet. For å sikre gode, langsiktige løsninger åpnes det derfor for at Fylkesmannen i særlige tilfeller kan gi midlertidige dispensasjoner fra forbudet. Statens forurensningstilsyn vil om kort tid ferdigstille retningslinjer for søknader om midlertidig dispensasjon. Retningslinjene skal sikre enhetlig og streng praksis i hele landet. Fylkesmannen i Nordland legger opp til å behandle en søknad om dispensasjon fra deponiforbudet parallelt med revisjonen av utslippstillatelsen.

På bakgrunn av at den nært forestående revisjonen av tillatelsen og det interkommunale eierselskapets tiltak mot måkeplager som ble igangsatt i sommer og høst, har Fylkesmannen i Nordland vurdert det som lite hensiktsmessig å gi deponiet ytterligere pålegg. Saksbehandlingen og høringen i forbindelse med revisjonsarbeidet vil avgjøre om det er grunnlag for videre drift ved deponiet, og hvilke vilkår som eventuelt må stilles for at driften skal være forsvarlig.

Jeg vil likevel via Statens forurensningstilsyn be Fylkesmannen i Nordland om å gjøre en vurdering av mulige tiltak på deponiet i nær fremtid for å redusere fugleplagen.

SPØRSMÅL NR. 387

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 16. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Planer om kraftlinjer skaper mange steder konflikter i forhold til lokalbefolkningen. Kraftlinje i luftspenn fra Sima til Samnanger langs Hardangerfjorden vil rasere et unikt naturlandskap. Det er derfor viktig å komme frem til en god strategi som kan forene behovet for en sikker kraftforsyning med å ta vare på verdifulle naturverdier. Ved behandlingen av Dok. 8:9 (2007 - 2008) var det bred tilslutning til at Regjeringen skulle legge frem en sak om dette for Stortinget.

Når kan vi forvente en slik sak?»

BEGRUNNELSE:

I Dok 8:9 (2007 - 2008) fremmet representanter fra Høyre forslag om strategi for bygging av kraftlinjer. Forslaget ble vedlagt protokollen, men en samlet komite uttalte:

"Komiteen mener det er viktig å komme frem til en god strategi som kan forene behovet for en sikker kraftforsyning med å ta vare på verdifulle naturverdier, og som har bred forankring i befolkningen i de berørte områdene. Viktige avveininger her er trasévalg, kabel under jorden eller på sjøbunnen som et alternativ til kraftlinjer i høyspentmaster over bakken, og valg av lokalisering av kraftproduksjon, som kan begrense behovet for kraftoverføring mellom ulike deler av landet.

Komiteen mener derfor det er viktig at Stortinget får anledning til en debatt om ulike strategier for en sikker og kostnadseffektiv kraftforsyning i alle deler av landet, samtidig som verdifulle miljøverdier ivaretas."

Komiteens flertall fra Ap, SV og Sp bad Regjeringen på egnet måte legge dette frem for Stortinget.

Tross dette og en lang rekke meningsytringer i Hordaland, også fra rød-grønne politikere, så har ikke Regjeringen lagt frem en sak for behandling i Stortinget. Status i saken om kraftlinje i luftspenn fra Sima til Samnanger etter lengre tids saksbehandling ligger nå til behandling hos Regjeringen.

Det vil være meget oppsiktsvekkende om Regjeringen ikke følger opp Stortingets krav om en behandling av kraftlinjepolitikken i Stortinget før denne saken avgjøres.

Svar:

Departementet arbeider for tiden med en strategi for hvordan det skal tas enda sterkere hensyn til miljø, estetikk og lokalsamfunn når forsterkninger i kraftnettet skal planlegges. Denne strategien inkluderer et bredt spekter av spørsmål rundt politikken om forsterkning og fremføring av kraftledningsanlegg. Rammene for denne strategien er lagt. Gjennomføringen av strategien er delvis igangsatt. NVE har skjerpet sine krav til utredninger av avbøtende tiltak, og etaten vurderer i større grad enn tidligere tiltak på regionalt nivå. Et eksempel på slike tiltak er fjerning av eksisterende nett på lavere spenningsnivå når nye sentralnettsforsterkninger bygges.

Deler av strategien gjør det nødvendig med mer omfattende utredninger som NVE og departementet nå har under arbeid. Strategien vil bli presentert samlet for Stortinget når arbeidet er fullført.

Saken om sentralnettsforsterkningen mellom Sima og Samnanger er påklaget til Olje- og energidepartementet. Klagesaken ble oversendt fra NVE 11. d.m. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan komme med noen nærmere vurderinger av denne saken nå.

SPØRSMÅL NR. 388

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 12. desember 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Jeg er kjent med at Klagenemnda for offentlige anskaffelser har henvendt seg til departementet og bedt om en klargjøring av forskriften når det gjelder å avvise en anbyder.

Hva vil departementet gjøre med henvendelsen og etter hvilken tempoplan?»

BEGRUNNELSE:

En anbyder kan avvises fra å delta i anbudskonkurranse om offentlige anskaffelser når det foreligger rettskraftig dom for korrupsjon.

Når det bare foreligger en anmeldelse, kan anbyder avvises etter en skjønnsmessig vurdering. Jeg mener kriteriene for et slikt skjønn er uklare og kan komme i strid med grunnleggende krav til rettssikkerhet for næringsdrivende.

Svar:

Stortingsrepresentant Per Kristian Foss viser til at Klagenemnda for offentlige anskaffelser har henvendt seg til departementet og bedt om en klargjøring av forskrift om offentlige anskaffelser når det gjelder regelen om avvisning av en tilbyder når det foreligger rettskraftig dom for korrupsjon. Representanten ønsker å vite hva departementet vil gjøre med henvendelsen og etter hvilken fremdriftsplan.

Jeg antar at henvendelsen stortingsrepresentanten sikter til, er et brev fra Konkurransetilsynet med innspill til ny handlingsplan for økonomisk kriminalitet. Tilsynet tar der opp behovet for å klargjøre offentlige oppdragsgiveres muligheter til å avvise leverandører som har opptrådt i strid med korrupsjonslovgivningen.

Stortingsrepresentanten tar opp et viktig spørsmål. Bestemmelsene i forskrift om offentlige anskaffelser §§ 11-10 (1) bokstav e og 20-12 (1) bokstav e slår fast at innkjøperne skal avvise leverandører som er ”rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri, hvitvasking av penger […]”. De norske forskriftsbestemmelsene gjennomfører en uklar bestemmelse i EØS-avtalens anskaffelsesdirektiv (artikkel 45).

I juli 2006 mottok departementet et spørreskjema fra Kommisjonen knyttet til gjennom-føringen av artikkel 45. Departementet besvarte spørreskjemaet i september samme år, der vi beskrev problemene

knyttet til forståelsen av bestemmelsen. I tillegg ba vi uttrykkelig om at Kommisjonen kom tilbake med mer veiledning.

På bakgrunn av dårlig respons fra de fleste medlemsstatene på spørreskjemaet, arbeidet ikke Kommisjonen videre med saken. I den senere tid har imidlertid flere medlemsstater etterlyst behov for regelavklaring, og Kommisjonen har derfor tatt opp igjen dette arbeidet. Kommisjonen sier den ønsker å hjelpe medlemsstatene med å finne en praktisk fortolkning av artikkel 45. Den sendte derfor ut en ny henvendelse i slutten av november. På bakgrunn av de svarene de får inn, vil de vurdere videre skritt i saken. Departementet vil naturligvis følge opp denne henvendelsen med et grundig svar, og håper at arbeidet i EU skal lede til en avklaring av innholdet i bestemmelsen.

Departementet vil uansett arbeide videre med problemstillingene nasjonalt. Jeg kan nevne at departementet avholdt et interdepartementalt møte i april i år, blant annet for å kartlegge utfordringene og behovet for avklaringer knyttet til bestemmelsen. I oppfølgingen av dette møtet vurderer vi muligheten for å presisere forskriftsteksten med sikte på å skape større klarhet. Vi vurderer også om enkelte av problemstillingene kan klargjøres gjennom veiledning.

SPØRSMÅL NR. 389

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 9. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Krisen i politiet er akutt, og regjeringen har så langt ikke presentert en troverdig strategi for hvordan krisen kan løses på kort sikt. Problemene i politiet er så alvorlig at situasjonen krever strakstiltak.

Kan statsråden redegjøre nærmere for innholdet i det han kaller en politistudie og bakgrunnen for at det vil ta enda år å finne ut av hvordan sivile kan forsterke politiet siden dette var et sentralt tema i bemanningsutvalgets rapport som ble fremlagt i juni i år?»

BEGRUNNELSE:

I nyhetene på TV2 onsdag 3. desember uttalte justisministeren at han vil iverksette en omfattende studie av politietaten, blant annet for å finne ut hvordan man skal få flere politifolk ut i gatene. Den skal ifølge statsråden pågå i ett år fremover. Høyre har gjentatte ganger foreslått dette, senest under behandlingen av statsbudsjettet for 2009, uten tilslutning fra regjeringspartiene. Til overmål har Regjeringen ved første anledning valgt å se bort ifra anbefalingene i sitt eget bemanningsprosjekt ved kun å foreslå 10 millioner til sivile stillinger i 2009. Dette er vesentlig mindre enn det bemanningsprosjektet anbefaler. Bemanningsprosjektet er en nøktern vurdering av etatens fremtidige mannskapsbehov. Det fremstår dessuten som underlig at statsråden velger å orientere om en slik studie i media etter å ha forholdt seg taus om dette i Stortinget dagen før under justiskomiteens budsjettdebatt.

Svar:

Etter min mening gir Politidirektoratets rapport "Politiet mot 2020 – bemannings- og kompetansebehov i politiet" er et godt grunnlag for å vurdere bemanningsbehovet i politi- og lensmannsetaten framover. I budsjettforslaget for 2009 har vi også fulgt opp de anbefalinger som er gitt i rapporten, ved å øke opptaket på Politihøgskolen til 552 studenter. I tillegg er det gitt betydelige bevilgningsøkninger bl.a. til utlendingsfeltet og til bekjempelse av økonomiske kriminalitet ved Oslo politidistrikt. Dette innebærer mulighet for politidistriktene til å opprette mange sivile årsverk. Dette viser etter min mening at vi tar på alvor de anbefalingene som er framsatt i rapporten.

Politiet har fått store ressursøkninger de senere år, og det er etter min mening viktig å vurdere om politiets ressurser brukes på best mulig måte. Konsulentfirmaet Agenda har på oppdrag av Politidirektoratet gjennomført en analyse av ressursbruken i politiet. Første fase i dette arbeidet har vært å undersøke hvor mye av ressursene som brukes til lønn og leie av lokaler. Som jeg tidligere har informert Stortinget om, skal det gjennomføres flere faser i dette arbeidet, bl.a. skal det undersøkes om ressursene som tildeles brukes i samsvar med de politiske og faglige føringer som er gitt. Politidirektoratet utarbeider et grunnlag for det videre arbeidet. Dette skjer i nært samarbeid med Justisdepartementet.

Jeg har også under planlegging et prosjekt i regi av Justisdepartementet hvor jeg bl.a. ønsker å se på

ressursutvikling og - fordeling, resultatutvikling med mer. Sentralt vil også være å se på bemanning, spesielt sivile stillinger slik at politiutdannede kan frigjøres til operativ virksomhet. Det er viktig å vurdere organisering, arbeidsformer mv for å se hva som kan gjøres for å få et mer effektivt politi. Jeg vurderer også om det skal igangsettes et forskningsprosjekt. Når rammene for prosjektet er klare, vil jeg informere Stortinget på egnet måte.

Jeg følger utviklingen i politiet nøye og vurderer fortløpende hva som er nødvendig å gjøre.

SPØRSMÅL NR. 390

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 11. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Regjeringen holder fast på en fortvilet rest av en unødvendig regionsreform deler av riksveinettet skal overføres fra staten til fylkene. Ferske tall viser at etterslep i vedlikehold på riksveinettet øker også i 2009; samlet øker etterslepet fra 17,7 mrd. ved utgangen av 2008 til nesten 19 mrd. ved utgangen av 2009. Hele 12 mrd. av dette gjelder det øvrige riksveinettet som regjeringen vil overføre til fylkene.

Hva er Regjeringens planlagte tiltak for å dekke inn vedlikeholdsetterslepet på de veiene fylkene skal overta?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på spm 349 fra finanskomiteen/ FrPs fraksjon av 14.10.2008.

Svar:

Utfordringene knyttet til vedlikehold er ikke påvirket av eierskap til vegene. Jeg er opptatt av at vedlikeholdsinnsatsen styrkes. Det er den gjort gjennom de budsjetter Stortinget har vedtatt i denne perioden. Denne innsatsen vil videreføres og styrkes uavhengig av regionreformen og spørsmålet om eierskap til vegnettet.

Som det går fram av Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen) fra Kommunal- og regionaldepartementet, overtar fylkeskommunene ansvaret for øvrig riksvegnett med den standard det har og tilhørende rettigheter og forpliktelser slik de er på overtakelsestidspunktet.

En overføring av ansvaret for det vesentligste av øvrig riksvegnett innebærer at statens midler til samferdselsformål for dette vegenettet vil bli trukket ut av Samferdselsdepartementets budsjett fra 2010. Statens midler til fylkesvegnettet vil inngå som del av rammetilskuddet over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett, jf. også St.prp. nr. 1 (2008-2009). Det pågår nå et arbeid med et samlet økonomisk opplegg for regionreformen. En vurdering av midler til drift- og vedlikehold på vegnettet inngår også her. Etter planen skal det økonomiske opplegget for reformen presenteres i kommuneproposisjonen for 2010, som legges fram av Kommunal- og regionaldepartementet i mai 2009.

SPØRSMÅL NR. 391

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 16. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Oljeprisen har som kjent falt betydelig den siste tiden. Dagens pris er vesentlig lavere enn det som er lagt til grunn i statsbudsjettet for neste år. Lav oljepris vil både påvirke statens inntekter direkte og indirekte ved at aktiviteten innen oljesektoren trolig vil falle dersom oljeprisen blir liggende på dagens nivå eller lavere.

Kan finansministeren gi et anslag på hvor lav oljepris Norge tåler før statsbudsjettet for 2009 går i minus?»

BEGRUNNELSE:

Ber om at det i svaret blir tatt hensyn til at lav oljepris også vil redusere aktiviteten innenfor oljesektoren og at dette trolig også vil medføre lavere etterspørsel etter arbeidskraft innenfor leverandører av varer og tjenester til oljesektoren. Ber om at det i svaret blir lagt til grunn at gassprisen utvikler seg i takt med oljeprisen.

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen innebærer at statens varierende inntekter fra petroleumsvirksomheten i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond – Utland. Uttaket fra fondet skal over tid svare til forventet realavkastning av fondskapitalen, anslått til 4 pst. Bruken av petroleumsinntekter over statsbudsjettet frikobles på denne måten fra de til dels betydelige svingningene i petroleumsproduksjon, petroleumspriser og årlig fondsavkastning.

Saldert budsjett for 2009 viser et overskudd på statsbudsjettet før overføring til Statens pensjonsfond – Utland på 346,2 mrd. kroner. Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er anslått til 394,8 mrd. kroner, mens det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet anslås til 48,7 mrd. kroner. Det oljekorrigerte underskuddet dekkes av en overføring fra Statens pensjonsfond – Utland. Så lenge det er midler i fondet vil en dermed unngå underskudd på statsbudsjettet. Det samlede overskuddet i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond – Utland i 2009 er i saldert budsjett anslått til 433,4 mrd. kroner.

Når budsjettpolitikken følger handlingsregelen vil det oljekorrigerte underskuddet over tid svare til forventet realavkastning av fondskapitalen. I saldert budsjett for 2009 er det oljekorrigerte underskuddet, og dermed uttaket fra fondet, anslått å være rundt 40 mrd. kroner mindre enn 4 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond – Utland. Dette må ses i sammenheng med at nivået på skatte- og avgiftsinntektene ble anslått å ligge noe over normalnivået i 2009. I en lavkonjunktur kan overføringen fra fondet være større enn forventet realavkastning (4-prosentbanen), slik det var i årene 2002-2005.

Det er stor usikkerhet knyttet til hvordan skatteinngangen vil utvikle seg gjennom neste år. Det ligger nå an til at veksten i norsk økonomi vil bli svakere enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2009. Dette må først og fremst ses i sammenheng med finanskrisen, samt svakere utvikling hos våre handelspartnere. En reduksjon i oljeselskapenes forventninger til framtidige oljepriser kan føre til at enkelte prosjekter legges på is, avhengig av lønnsomheten i prosjektene. Det er usikkert om oljepriser på dagens nivå vil føre til vesentlige utsettelser av prosjekter.

En svakere utvikling enn ventet i norsk økonomi vil isolert sett trekke i retning av et større oljekorrigert underskudd på statsbudsjettet. Dette oljekorrigerte underskuddet vil som nevnt dekkes av en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond – Utland, slik at det fortsatt vil være balanse i statsbudsjettet. Det samlede overskuddet i statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond – Utland vil imidlertid isolert sett reduseres.

Som det framgår av figur 2.13 i Nasjonalbudsjettet 2009, var statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten nær null i 1988. Da var oljeprisen 182 kroner per fat, målt i 2009-priser, mens produksjonen var 40 pst. av anslått nivå for 2009. I 1998 var oljeprisen nede i 131 2009-kroner per fat, som var det laveste nivået siden 1973, mens olje- og gassproduksjonen var rundt 90 pst. av forventet nivå i 2009. Statens netto kontantstrøm var da i underkant av 60 mrd. 2009-kroner.

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2009 ble i saldert budsjett anslått til om lag 395 mrd. kroner. Anslaget var basert på en gjennomsnittlig oljepris på 500 kroner per fat i 2009. Prisen på nordsjøolje lå 8. desember i år i underkant av 300 kroner per fat, mens gjennomsnittsprisen hittil i år er i underkant av 550 kroner per fat. Lavere olje- og gasspriser, eller lavere olje- og gassproduksjon, vil redusere statens petroleumsinntekter, men det skal mye til før overskuddet i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond – Utland snus til et underskudd.

Det finanspolitiske rammeverket er utformet slik at verken kortsiktige svingninger i oljepriser eller

konjunkturelle svingninger i offentlige inntekter og utgifter skal slå ut i budsjettpolitikken fra år til år. Et langvarig fall i oljeprisene vil imidlertid føre til lavere avsetninger i Statens pensjonsfond – Utland og dermed gi mindre handlingsrom i finanspolitikken fram i tid.

SPØRSMÅL NR. 392

Innlevert 4. desember 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 16. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Etterslepet i vedlikehold for landets veier er både stort og økende. Etterslepet på riksveier vil fortsatt øke også i 2009 med regjeringens budsjett. Dette betyr at landets veikapital fortsetter å forfalle.

Kan statsråden få utarbeidet en oversikt som viser utvikling i vedlikeholdsetterslep for hhv. riksveier (fordelt på stam- og øvrige riksveier) fylkesveier og kommunale veier for perioden 1990-2007 slik VD tidligere har utarbeidet liste for bompengeinnkreving og bruk av bompenger i samme tidsperiode?»

BEGRUNNELSE:

Jeg legger til grunn at historiske tall i en slik oversikt er omregnet til et felles årstall helst 2008-kr.

Svar:

Riksveger

Jeg sa i debatten om statsbudsjettet for 2009 at jeg mente det var behov for å styrke datagrunnlaget når det gjelder etterslepet for vegkapitalen. Jeg vil derfor ta initiativ for en ny gjennomgang av vedlikeholdsetterslepet. Dette skal gi en bedre forutsetning for å fastslå hvor store bevilgninger som er nødvendige for å opprettholde vegkapitalen og ta igjen etterslepet.

Det vedlikeholdsrelaterte etterslepet (forfallet) på det statlige vegnettet ble definert og beregnet i prosjektet Vegkapital i 2003. Det kan derfor ikke framskaffes sammenlignbare tall i perioden før 2003. Tabellen under viser status i vedlikeholdsetterslepet pr 1. januar i perioden 2003 til 2008 i mrd. 2008-kr.

Mrd. 2008-kr.

År	Stamveg	Øvrig riksveg	Sum
2003	5,1	9,1	14,2
2004	5,4	9,6	15,0
2005	5,4	9,8	15,2
2006	5,6	9,9	15,5
2007	5,7	10,2	15,9
2008	6,0	10,6	16,6

Fylkesveger

For fylkesvegnettet ble det i 2004 foretatt en tilsvarende etterslepsanalyse. Tabellen under viser status i vedlikeholdsetterslepet pr. 1. januar i perioden 2005 til 2008 i mrd. 2008-kr.

Mrd. 2008-kr.

År	Fylkesveger
2005	11,3
2006	11,8
2007	12,4
2008	13,0

Kommunale veger

Verken departementet eller Statens vegvesen har oversikt over utviklingen i vedlikeholdsetterslepet på det kommunale vegnettet.

SPØRSMÅL NR. 393

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 15. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at arbeidsgruppen som skal gjennomgå forskningsstatus og forvaltningen vedrørende stråling fra mobiltelefoner, master og trådløse nettverk, blir bredt sammensatt og inkluderer fagfolk med ulik bakgrunn og ulike synspunkter på disse problemstillingene?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har lovet at det skal nedsettes en arbeidsgruppe for å gjennomgå forskningsstatus og forvaltningen vedrørende stråling fra mobiltelefoner, master og trådløse nettverk. Gruppen skal ha som oppgave å se på reglene på området, hvor stasjoner kan etableres, hvilke grenseverdier som skal ligge til grunn, hva slags klagemuligheter som skal legges inn og hvordan forvaltningen skal håndtere disse spørsmålene. Helse- og omsorgsdepartementet skal være i ferd med å nedsette en slik arbeidsgruppe, basert på et bredt tverrfaglig miljø.

Det er uenighet blant forskere om helseeffektene av denne typen stråling. I et tidligere svar på spørsmål fra undertegnede om Rregjeringens tiltak for å møte den økende usikkerheten knyttet til helseeffektene ved stråling, pekte forrige helseminister Sylvia Brustad på at kunnskapssituasjonen ikke er fullt ut tilstrekkelig til å trekke en endelig konklusjon for all slik eksponering. Det ble også pekt på at det er behov for videre forskning på mulige biologiske effekter og helsevirkninger.

Med bakgrunn i den usikkerheten det er knyttet til helseeffektene ved denne typen stråling er det svært viktig at fagfolk med forskjellige synspunkter inkluderes.

Svar:

Som representanten Kvassheim peker på, skal det nedsettes en arbeidsgruppe på dette området. Jeg kan opplyse om at Helse- og omsorgsdepartementet er i gang med å forberede nedsettelse av en ekspertgruppe som skal gjennomgå forskningsstatus og forvaltningen vedrørende stråling fra blant annet mobiltelefoner, master og trådløse nettverk.

Jeg ser det som viktig at ekspertgruppen får en tverrsektoriell forankring, slik at alle sektorer som har virkemidler og regelverk innen forvaltningen av denne teknologien blir involvert.

Når det gjelder ytterligere føringer for deltakelse i ekspertgruppen vil faglig kompetanse være avgjørende. Det vil også bli vurdert å henvende seg til andre nordiske land mht sammensettingen av ekspertgruppen.

Jeg er kjent med problemstillingene knyttet til el-overfølsomhet, bl.a. gjennom kontakt med Foreningen for de el-overfølsomme (FELO). Denne kontakten har allerede medført etablering av en arbeidsgruppe ledet av Helsedirektoratet med deltakere fra Nasjonalt folkehelseinstitutt, Statens strålevern og FELO. Arbeidsgruppen ser på pasientaspektet ved el-overfølsomhet.

Jeg er klar over at det eksisterer ulike synspunkter på problemstillingene knyttet til el-overfølsomhet og vil ta med meg dette i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 394

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 12. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I nr 8-2008 av "Hus og bolig" settes det fokus på ligningsverdier. Artikkelen viser at det gjennom de prosentøkningene som foretas i statsbudsjettet, skapes store skjevheter fordi grunnlag og prisutvikling varierer rundt omkring i landet. Skjevhetene slår negativt ut for Distrikts-Norge. For en regjering som sier at man er opptatt av fordelingseffekter må det være et paradoks at ligningsverdiene slår tøffest ut der inntektsgrunnlaget er dårligst.

Vil statsråden foreta seg noe i forhold til dette?»

BEGRUNNELSE:

Det går fram av artikkelen at departementet ikke har opplysninger til å kommentere artikkelens konklusjon om at prosentvise økninger rammer distrikts-Norge og at forskjellen mellom ligningsverdi og markedsverdi er mye mindre der enn i byene. Dette burde ikke være en overraskelse om man har noen føling for hvordan markedet har utviklet seg. Distrikts-Norge har ikke tilsvarende utvikling i folketall som byene, og etterspørselen etter bolig er vesentlig lavere enn i byene. Det er også velkjent at inntektsnivået ligger lavere. Dette har gitt en vesentlig lavere prisstigning på boliger enn man har i byene. Når departementet forholder seg til gjennomsnittsdifferansen mellom ligningsverdier og markedsverdier, for hele landet under ett, ser man ikke slike utslag.

Bladet har også en artikkel om at bare en av ti vet at de kan klage på ligningsverdien når denne beveger seg over 30 % av markedsverdien. Dette er en alvorlig svikt og dermed er den sikkerhetsventil som 30 %-grensen skal være, illusorisk. Alt dette må være et paradoks for en regjering som sier at den er opptatt av fordelingseffekter. Dette er snarere med på å være ytterligere en hemsko for Distrikts-Norge.

Svar:

Manglende oppjustering av ligningsverdiene kombinert med høy vekst i boligprisene over flere år førte til at forskjellen mellom ligningsverdier og markedsverdier økte betydelig. Dette svekket fordelingsvirkningene av formuesskatten. Selv om boligprisveksten har vært svakere det siste året og ligningsverdiene ble økt med 10 pst. i 2008, anslås ligningsverdiene av bolig fortsatt å utgjøre kun om lag 23 pst. av markedsverdiene i gjennomsnitt etter boligprisfallet i tredje kvartal i år. Regjeringen har derfor foreslått å øke ligningsverdiene av bolig med 10 pst. slik at det blir bedre samsvar mellom ligningsverdi og markedsverdi.

Når boligprisene faller, vil ligningsverdi som andel av markedsverdi øke automatisk. Sikkerhetsventilen innebærer at ligningsverdien kan settes ned etter krav fra skattyter dersom det dokumenteres at ligningsverdien overstiger 30 prosent av boligens markedsverdi. Gradvis økning av ligningsverdier, slik at flere boliger nærmer seg taket på 30 pst. av markedsverdi, vil føre til mer lik ligningsverdiandeler mellom boliger.

Når det gjelder spørsmålet om hvor godt kjent klageadgangen er, så er det viktig å merke seg at boligens ligningsverdi bare er relevant for personer som er i formuesskatteposisjon, samt enkelte som blir skattlagt under skattebegrensningsregelen for pensjonister. Siden om lag 20 pst. av befolkningen er i formuesskatteposisjon, er det relativt få skattytere som har behov for å bruke sikkerhetsventilen. Det forholdet at skattytere som er i formuesskatteposisjon ofte eier dyre boliger i sentrale strøk, og dermed gjennomgående har lavere ligningsverdiandeler enn resten av befolkningen, bidrar ytterligere til at sikkerhetsventilen har betydning for en liten andel skattytere. Sikkerhetsventilen er godt beskrevet både i "Rettledning til postene" for selvangivelsen og i Ligning-ABC, og må regnes som lett å bli kjent med for skattebetalerne som har behov for den.

Når det gjelder fordelingsvirkninger, så har denne Regjeringen økt bunnfradraget i formuesskatten slik at det er mer enn tredoblet for enslige, og mer enn femdoblet for ektepar. Dette har ført til at antallet som betaler formuesskatt er redusert fra nærmere 1,2 millioner personer dersom 2005-reglene hadde blitt videreført, til i underkant av 800 000 personer med Regjeringens forslag for 2009. Andelen av befolkningen som betaler formuesskatt, er dermed redusert fra 30 til 20 prosent.

SPØRSMÅL NR. 395

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 10. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er det riktig at Norge, som et av landene som har ratifisert Europarådets konvensjon mot menneskehandel, ikke prioriterer saker om menneskehandel, og vil statsråden foreta seg noe i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

I BA 4. desember 2008 kan man lese at politiet ikke har resurser til å etterforske mistanke om menneskehandel i Bergen. Det er rett og slett for dyrt å etterforske menneskehandel, uttaler en politiinspektør i Bergen.

Bakgrunnen for dette er at 17 gammel albansk jente ble hentet til Bergen for å selge sex. dette er altså en mindreårig som har blitt tvunget til å være prostituert. Politiet har siktet fire albanere i saken, men selve saken om menneskehandel blir ikke etterforsket fullt ut.

Svar:

Oslo politidistrikt har nylig besluttet at deres spesialenhet mot menneskehandel og hallikvirksomhet - STOP gruppen - skal forlenges med en tre årsperiode.

Det er en forventet og naturlig beslutning, tatt i betraktning at politi og påtalemyndighet tydelig har vektlagt at saken om menneskehandel skal gis prioritet, i tråd med meget klare politiske føringer.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte nylig ut en ny instruks, som gir ofre for menneskehandel som har vitnet i straffesaker om menneskehandel rett til permanent opphold i Norge. Instruksen vil lette etterforskningen i saker om menneskehandel, og er i tråd med vår politikk på området. Saker der ofrene er under 18 år er av særlig viktighet å forfølge.

Norsk politi har de senere år gjort seg verdifulle erfaringer i etterforskning av menneskehandel. Politiet i Bergen har, i likhet med sine kollegaer i andre byer, vist at de evner å ta gode grep og oppnå fellende dommer mot ansvarlige.

Det er gjennomført samarbeid med politiet i andre land for å sikre bevis og ramme bakmenn. Enkelte samarbeidsprosjekt har gitt imponerende resultater, mens det i andre tilfeller ikke har vist seg mulig å nå de mål man tok sikte på.

Erfaringene som politiet får gjør det i økende grad mulig å planlegge og avgrense etterforskningen på en realistisk og hensiktsmessig måte. Saker om menneskehandel har regelmessig tilknytning til forhold som har skjedd i utlandet, til dels i land der politisamarbeid vil være krevende. I likhet med for eksempel saker om innførsel av narkotika, er det tidvis nytteløst å forsøke å følge alle spor til berørte land.

Jeg kjenner ikke detaljene i straffesaken beskrevet i Bergensavisen 4. desember d.å. Jeg noterer at politiet har lykkes i å stanse utnyttelsen av en 17 år gammel jente. Ut fra våre konvensjonsforpliktelser er det sentralt at ofre for menneskehandel som identifiseres i Norge gis bistand og beskyttelse. Politiet i Bergen har i tidligere saker vist at de prioriterer å gi god oppfølgning til ofre.

Jeg har tillit til at den avgrensning av saken som politi og påtalemyndighet ellers gjør er i samsvar med prioriteringen på området.

Vår gjeldende handlingsplan mot menneskehandel skal fornyes neste år. Politiets evne til å bekjempe fenomenet vil da bli nærmere vurdert på linje med andre tiltak. Jeg kan forsikre at på dette område vil vi sikre at politiets evne til en slagkraftig innsats opprettholdes.

SPØRSMÅL NR. 396

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 11. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Det er viktig å få på plass aktivitet og arbeid for asylsøkere i mottak. Navs støtteordninger til arbeidstreningsprosjekt omfatter ikke asylsøkere.

Vil statsråden åpne for at det gis unntak for dette slik at Nav kan bidra i pilotprosjektet "Ut av Dvale-Inn på Dale", og, dersom svaret er nei, hvordan ser statsråden for seg at prosjektet kan finansieres?»

BEGRUNNELSE:

På asylmottaket på Dale i Sandnes er det på trappene er pilotprosjekt for aktivisering av asylsøkere. En bonde som driver en gård like ved, vil gi arbeidstrening til beboere på mottaket. Gården ligger på samme område som mottaket. Eiendommen eies av Rogaland fylkeskommune og var tidligere psykiatrisk sykehus her. Driftsbygningen på gården ble brukt til arbeidstrening/terapi for pasientene. Prosjektet " Ut av dvale-inn på Dale" for beboere på asylmottakere er tenkt som et samarbeidsprosjekt mellom Hero som driver mottaket, Landbruksavdelingen hos Fylkesmannen i Rogaland og det lokale Nav kontoret.

Prosjektet vil gi aktivitet og opplæring i gardsdrift; stell av dyr, melkeproduksjon, renhold av fjøs, tilsyn, stell og vedlikehold av inn- og utmarksbeiter, vedlikehold av gjerder og bygninger, skog og vedhogst samt traktor og maskinkjøring.

Hovedhensikten med prosjektet er å gi asylsøkere og flyktninger som ikke ennå har fått bosetting, en bedre hverdag og å unngå at de får destruktiv ventetid. Beboerne vil få kompetanse innen gårdsdrift og vedlikehold og en hjelp til bedre språkkunnskaper. Arbeidet vil sette dem i stand til å bli integrert i det norske samfunnet.

Også beboere som skal returnere til sine hjemland, vil bygge nyttig kunnskap av dette arbeidsprosjektet.

Det er lagt opp til at Landbruksavdelingen hos Fylkesmannen skal bidra i prosjektet.

Dersom Nav skal kunne bidra med nødvendige midler til oppstart og drift av dette prosjektet, må det gis åpning i regelverket for at Navs støtteordninger skal kunne brukes overfor asylsøkere.

Prosjektet kan gi mange positive ringvirkninger. Beboerne på mottaket vil kunne dyrke sin egen mat. Området der asylmottaket ligger vil kunne bli tatt vare på, noe som gir økt trivsel og livskvalitet.

Svar:

Jeg er kjent med ideen bak prosjektet "Ut av Dvale – Inn på Dale", men ikke med detaljene i prosjektet. Verdien og hensiktsmessigheten av et slikt prosjekt som her skissert må vurderes lokalt. Det er positivt at samarbeidsprosjekter blir satt i gang lokalt, og involverer lokalbe-folkning, lokale myndigheter og driftsoperatører av asylmottak. Det er et mål at beboere i asylmottak skal ha noe meningsfullt å ta seg til mens de venter på svar på asylsøknaden. I denne forbindelse er ulike aktivitetstilbud viktig.

For asylsøkere, hvor status ikke er avklart, vil statlige arbeidsmarkedstiltak være lite aktuelle. Arbeidsmarkedstiltak skal bidra til å styrke den enkeltes muligheter for å få eller beholde ar-beid. Oppholdet i asylmottak er midlertidig, og jeg finner det ikke riktig å prioritere slike tiltak for asylsøkere hvor det ikke er avklart om de får bli i landet. Dersom midlertidig arbeids-tillatelse er innvilget kan enkelte kortvarige tiltak vurderes, avhengig av behov. For personer som er innvilget arbeids- og oppholdstillatelse, men som venter i mottak på bosetting, kan arbeidsmarkedstiltak vurderes etter gjeldende regelverk og prioriteringer i Arbeids- og vel-ferdsetaten, på lik linje med andre arbeidssøkere. Jeg vil for øvrig også vise til den etablerte introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere.

Utlendingsdirektoratet (UDI) har ikke midler til å gi tilskudd eller driftsmidler til den type prosjekt som er skissert. Arbeids- og velferdsetaten disponerer heller ikke særskilte økono-miske midler til prosjektstøtte (inklusive drift). For forsøksvirksomhet som ikke kan gjennom-føres innenfor regelverket for arbeidsmarkedstiltakene, kan det etter søknad innvilges støtte under særskilt bevilgning jf. kap. 634.21 Evaluering, utviklingstiltak. Søknad må i slike tilfeller rettes Arbeids- og velferdsetaten (NAV) lokalt.

SPØRSMÅL NR. 397

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 12. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«SAS er inne i ei vanskelig tid. Det er no viktig å oppretthalda Noregs posisjon slik at rutetilbodet ikkje vert svekka. Trafikken knytta til Noreg er viktig for selskapet. Samstundes har Danmark ein sterk posisjon i konsernet, trass i at landet nesten ikkje har innanlands trafikk.

Kva gjer Regjeringa for at norske arbeidsplassar sikrast og for at norske passasjerar vert sikra eit forsvarlig rutenett i framtida, og vert det til dømes overlatt til SAS sin administrasjon å føra forhandlingar med potensielle oppkjøparar?»

GRUNNGJEVING:

SAS opplev no krevjande tider og det har vore forhandlingar med eksterne oppkjøparar om salg av SAS. SAS-konsernet freistar å kutta kostnadar og gjera konsernet betre i stand til å konkurrera. Me veit også at trafikkveksten knytta til Noreg har vore stor dei siste åra, noko som tilseier fleire direktefly frå Norge, ikkje at trafikken vert slusa via København for å sikra Kastrups eksistens.

KrF er oppteken av at norske interesser vert ivareteke på ein best mulig måte, og krev at Regjeringa gjev denne saka høgste prioritet. Det fortener norske arbeidstakarar i konsernet og alle dei norske passasjerane som reiser med SAS.

Svar:

Eg er oppteken av å ha eit godt flytilbod i heile landet. Regjeringa sikrar dette gjennom ei rekke ulike grep. Eit av dei viktigaste er å oppretthalde dagens flyplasstruktur, slik regjeringa har slått fast i Soria Moria erklæringa. Regjeringa bruker også betydelege beløp på å kjøpe flyruter som ikkje er lønnsame for kommersiell trafikk.

Det store fleirtalet av flyreiser i Noreg vert utførd på ruter som driv på kommersielle vilkår. Slik skal det også vere i framtida, og eg oppfattar at det er brei politisk semje om dette. Denne politikken har gjeve grunnlag for å både sikre eit bredt rutetilbod og sikre norske arbeidsplassar.

Resten av svaret er utarbeidd i samråd med Nærings- og handelsministeren, då det gjeld forvaltinga av statens eigarskap i SAS:

Den norske staten eig 14,3 prosent av aksjane i SAS AB. Målet med eigarskapet er forretningsmessig slik det går fram av St.prp. nr. 13 (2006 – 2007) Et aktivt og langsiktig eigarskap.

SAS er eit fullt ut kommersielt selskap. Som eigar er regjeringa oppteken av å utføre eigarskapet på ein aktiv og profesjonell måte innanfor dei rammene som ligg i lovgjevinga. Det er selskapet som har ansvaret for drifta og som må løysa dei utfordringane som ligg i å gje eit godt tilbod til passasjerane, og som samstundes er lønsamt for selskapet. Regjeringa legg til grunn at styret i SAS arbeider med å sikra verksemda på lang sikt.

I tilfelle styret i SAS ønskjer å foreslå ei løysing som krev støtte frå aksjonærane i SAS, så vil regjeringa ta stilling til dette på vanleg måte. Regjeringa vil i samband med viktige eigaravgjersle søka å koordinera seg med den danske og den svenske staten.

SPØRSMÅL NR. 398

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Dag Ole Teigen

Besvart 18. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Sylvia Brustad skrev i svar på skriftlig spørsmål fra meg (Dokument nr. 15:526 (2006 - 2007)), at "Pasientene skal ikke risikere å ringe rundt og bli møtt av telefonsvarere, ei heller måtte skrive personlige "søknadsbrev" til den enkelte behandler. [...] En form for felles inntakssentral, slik spørsmålsstilleren peker på, vil vurderes i denne sammenhengen."

Hvordan er dette fulgt opp?»

BEGRUNNELSE:

Vi er kjent med at mange pasienter som trenger psykolog, får utlevert en liste over psykologer de kan ringe til for å be om time. Dette oppleves belastende for mange, særlig når man får mange avslag. Å få på plass for eksempel en felles inntakssentral vil kunne sikre mer helhetlig prioritering av pasientene, slik at de som trenger det mest, får hjelp først.

Svar:

Det skal ikke være slik at mennesker som trenger helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten skal motta lister over behandlere og risikere å få avslag når de kontakter disse behandlerne. I likhet med representanten Teigen anser jeg at denne problemstillingen er meget viktig, og at den skal og må finne sin løsning.

Helse- og omsorgsdepartementet vurderte alternative løsninger i løpet av 2007, herunder henvisningssentral. Problemstillingen ble også tatt opp i møter med regionale helseforetak, legeforeningen og psykologforeningen. Departementets vurdering var at problem og omfang kunne variere mellom forskjellige deler av landet. Det ble derfor ikke stilt krav om en særskilt nasjonal løsning.

På denne bakgrunn ble det lagt til grunn at regionale helseforetak selv måtte ta hensyn til regionale og lokale forhold når problemstillingen skulle finne sin løsning. I oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene for 2008 under kapittel 3.5.3 Psykisk helsevern ble det derfor spesifisert følgende:

> ”Det er en overordnet målsetning at spesialister med driftsavtale med regionale helse-foretak skal bidra til oppfyllelsen av ”sørge for”-ansvaret. Det må derfor legges til rette for bedre å integrere avtalespesialistene med sikte på å oppnå en god oppgavefordeling mellom avtalespesialister og øvrig spesialisthelsetjeneste.”

I samme kapittel, under Tiltak for oppfølging, altså den konkrete helsepolitiske bestillingen, var det spesifisert at regionalt helseforetak

"… skal sørge for at det er rutiner/systemer som innebærer at henvisninger til spesialisthelsetjenester innen psykisk helsevern blir koordinert, slik at pasienter slipper å henvende seg til flere tjenesteytere for å få hjelp."

Jeg har i møte med regionale helseforetak understreket at jeg anser dette oppdraget for å være svært viktig, og at konkrete driftsløsninger skal være iverksatt innen utgangen av april 2009. Jeg er kjent med at Helse Sør-Øst, som er det regionale helseforetak som har avtale med flest avtalespesialister, vil sette i drift et system som er tuftet på et samarbeid mellom fastlegene og avtalespesialistene.

Vi vet på bakgrunn av bl.a. en rapport fra Riksrevisjonen (Dokument 3:5 (2008-2009)) at vi har betydelige utfordringer når det gjelder tilgjengelighet på psykisk helsehjelp, også utover avtalespesialistene. Dette dreier seg ikke bare om kapasitet, men er i stor grad organisatoriske utfordringer. Jeg vil i oppdragsdokumentet for 2009 gi tydelige føringer for at omstillingen i psykisk helsevern fra en tjeneste med hovedvekt på døgnbehandling i institusjon og til en moderne utadrettet og fleksibel tjeneste på brukernes premisser, skal intensiveres. Samtidig har vi i Statsbudsjettet for 2009 satt av 20 millioner kroner til kommunene som uavkortet skal brukes for å ansette psykologer. Mennesker som er i en akutt psykisk krise skal få hjelp til rett tid og på rett nivå. Vi har i statsbudsjettet for 2009 satt av 50 millioner kroner som skal gå til forpliktende samhandlingstiltak mellom kommuner og DPS for å sikre at mennesker med behov for psykisk helsehjelp får et helhetlig og sammenhengende tilbud.

SPØRSMÅL NR. 399

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 16. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Harstad kommune planlegger å redusere antall sykehjemsplasser fra 242 i 2008 til 162 i 2013, det vil si en reduksjon på 80 plasser. I samme periode skal det opprettes 61 omsorgsboliger. Det må være den enkeltes behov for pleie og omsorg som skal være avgjørende for hvilket botilbud som skal gis. Det er grunn til å frykte at avhjemling av sykehjemsplasser gjøres ut fra økonomiske hensyn.

Mener statsråden planene i Harstad kommune er riktig planlegging for fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

I Helsetilsynets rapport "pleie- og omsorgstjenester i kommunene: tjenestemottakere, hjelpebehov og tilbud" fra 2003, sies det at man kan stille spørsmål ved om omsorgsboliger er en egnet boform for de skrøpeligste beboerne fordi de får mindre tilstrekkelig hjelp hva gjelder aktivitet, sosial kontakt og tilsyn av sykepleier og lege.

Ved omgjøring (avhjemling) av sykehjem /sykehjemsplasser til omsorgsboliger, er det ikke lenger en helseinstitusjon. En slik omgjøring må betraktes som utskriving fra sykehjem. Gitt økende antall eldre i fremtiden, samt at det er en ønsket utvikling at flere skal behandles lokalt, også de sykeste eldre, er en slik planlegging av omsorgstilbudet uheldig. Dette vil ramme kvaliteten på tilbudet.

Svar:

Kommunenes ansvar for å yte pleie- og omsorgstjenester følger av kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Etter disse lovene er den enkelte kommune forpliktet til å yte pleie- og omsorgstjenester både i form av hjemmebaserte tjenester og i form av institusjonsbaserte tjenester som sykehjem. Kommunene organiserer i hovedsak selv sine tjenester ut fra lokale forhold og behov.

Vurderingene av hvordan tjenestetilbudet skal organiseres vil variere fra kommune til kommune ut fra ulike ønsker og behov. Det er kommunene som må finne den gode balansen mellom sykehjem og hjemmetjenester, herunder omsorgsboliger. Jeg er kjent med at enkelte kommuner har valgt å omgjøre sykehjemsavdelinger til omsorgsboliger med heldøgns tjenestetilbud, mens andre kommuner har lagt ned gamle nedslitte alders- og sykehjem og bygd opp nye omsorgssentra med omsorgsboliger og heldøgns hjemmetjenester.

Det er riktig at ulik finansieringsordning for hjemmebaserte og institusjonsbaserte pleie- og omsorgstjenester medfører at omsorgsboliger for kommunene medfører en gunstigere finansiering av blant annet medisiner og hjelpemidler, som i institusjon dekkes av kommunen. Regjeringen har i St.meld. nr. 25 (2005-2006) vurdert ulike alternativer for mer lik finansiering og brukerbetaling for opphold og tjenester i og utenfor institusjon, og har konkludert på følgende måte:

”Samlet sett finner regjeringen at ulempene ved dagens ordninger ikke forsvarer å gjennomføre en omfattende reform. Hensynet til at brukerne ikke skal komme svekket ut etter en omlegging, tilsier at dagens ordninger inntil videre bør opprettholdes. Regjeringen vil imidlertid følge utviklingen i kommunene og vurdere behovet for tiltak løpende.”

Jeg har lyst til å understreke at dersom omsorgssektoren skal kunne møte de utfordringer den står foran, vil det være av avgjørende betydning at sentrale myndigheter åpner for lokal utvikling og tilpasning, og for etablering av hensiktsmessige løsninger som kanskje også går på tvers av tradisjonelle modeller. Enkelte undersøkelser og forsøk kan indikere at hjemmetjenesteorienterte kommuner driver mer effektivt enn institusjonsorienterte kommuner uten at omsorgstilbudet blir dårligere. En av årsakene til dette kan være det tette samspillet hjemmetjenesten har med den enkeltes familie og nettverk om enkelte av omsorgsoppgavene.

Først og fremst må det likevel være brukernes behov og ønsker som må legges til grunn for valg av boformer og organisering av tjenestetilbudet. Blant de nye eldregenerasjoners brukere er det flere som ønsker alternativer til institusjon ved langvarig opphold, og det er viktig også å ta hensyn til disse ved utformingen av nye tjenestetilbud.

I de tilfeller der en sykehjemsbeboer får sitt tjenestetilbud endret fra sykehjem til omsorgsbolig med heldøgns tjenestetilbud, må det imidlertid fattes et særskilt vedtak om dette. Beboeren og eventuelt beboerens pårørende bør varsles tidlig og har rett til å påklage dette som enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Utflytting mot beboerens vilje kan bare skje når faglige grunner taler for det, og det er ordnet med annet tilbud som er faglig forsvarlig etter kravene i helse- og sosiallovgivningen. Helse- og omsorgsdepartementet har for bare to uker siden sendt brev til alle landets kommuner og fylkesmenn for å presisere de krav som stilles ved slike endringer av tjenestetilbudet.

SPØRSMÅL NR. 400

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 16. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Loven om eiendomsskatt åpner (og dermed oppfordrer) til at fredede hus kan fritas fra eiendomsskatt. Noen kommuner som har innført eiendomsskatt, har fritatt fredede bygninger for beskatning. Staten har bestemt at deres egne frede bygg skal fritas for eiendomsskatt, jf § 5a.

Vil statsråden gå inn for en likebehandling mellom fredede bygg i offentlig og privat eie og presisere dette i form av en forskriftsendring?»

Svar:

Eiendomsskatt er en kommunal skatt. Det er kommunestyret i den enkelte kommune som avgjør om det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, og omfanget av denne innenfor eigedomsskattelovas ramme. Kommunens adgang til å utskrive eiendomsskatt innskrenkes i lovens § 5. Her listes det blant annet opp en rekke eiendommer i statlig eie som er ”fri for eiendomsskatt”.

Tidligere var statseiendommer generelt fritatt for eiendomsskatt. Dette må sees i sammenheng med at et pålegg til staten om å betale eiendomsskatt igjen vil måtte dekkes av det offentliges budsjetter. For å unngå konkurransevridning i tilfeller hvor statlige eiendommer konkurrerte med private utvidet man imidlertid skatteplikten for eiendommer eid av staten ved lov 15. mai 1992 nr 45. Ved lovendringen i 1992 ble fritaket for eiendomsskatt opprettholdt for ”historiske bygg eller anlegg”, jf. § 5 bokstav a tredje strekpunkt.

Det er altså Stortinget som lovgiver som har besluttet at historiske bygninger som staten eier skal være fritatt for eiendomsskatt. En plikt for staten til å

svare eiendomsskatt ville uansett ha medført at dette måtte dekkes over offentlige budsjetter.

Fredet, offentlig eiendom er ikke noen egen fritakskategori etter loven, men en del historiske bygg og anlegg vil kunne være fredet for å sikre bevaringen av dem.

All eiendom som kommunen selv er eier av, er fritatt for eiendomsskatt, jf. eigedomsskattelova § 5 d), uavhengig av hvilke type eiendom dette er. I henhold til eigedomsskattelova § 7 b) kan kommunestyret i tillegg vedta å frita "bygning som har historisk verde" helt eller delvis for eiendomsskatt. Dette vil i tilfelle gjelde privateiet eiendom. Det er ikke et vilkår for fritaket etter denne bestemmelsen at bygningen er fredet, men dette kan være et viktig moment ved avgjørelsen.

Vedtak om fredning kan være av ulik karakter og omfang. Konsekvensene av et slikt vedtak for eieren vil derfor kunne variere både med hensyn til kostnader, begrensninger i mulighetene for omgjøring og utnyttelse, samt omsetteligheten av bygningen. Fredningsvedtak for privat eiendom bør ikke i seg selv lede til eiendomsskattefritak, idet kommunestyret bør kunne anlegge en bredere og mer konkret vurdering innenfor lovens ramme for mulige fritak.

Ved å legge kompetansen til kommunestyret og gjøre adgangen til fritak valgfri, oppnår man at lokale myndigheter avgjør både hvilke eiendommer som er av en slik karakter og betydning lokalt at de bør fritas, samtidig som det kan tas hensyn til hvor inngripende et eventuelt fredningsvedtak er. Hvor båndleggelsen gjennom fredning har betydning for markedsverdien på eiendommen, vil dette også gi seg utslag i en lavere skattetakst ved takseringen av bygningen.

På denne bakgrunn mener jeg at dagens regelverk om eiendomsskatt på historiske bygninger er godt begrunnet. Jeg vil derfor ikke gå inn for å foreta endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 401

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 16. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det vises til VG 5. desember om kreftsyke NN som er blitt tilkjent erstatning fra staten pga. feilbehandling i det offentlige helsevesen. Han får imidlertid utbetalt bare en femtedel fordi NPE påberoper forkortet levetid for ikke å gi ham hele erstatningen. NPE benytter en unntakshjemmel i skadeerstatningsloven, og det fremkommer at det er svært ulik oppfatning blant jurister om NPE's bruk av loven.

Hva er statsrådens vurdering av NPE's tolkning av §3.9 i skadeerstatningsloven?»

BEGRUNNELSE:

Saken viser at leger i det offentlige helsevesen overså NNs kreft i 14 måneder, og at en forsinket kreftdiagnose medførte kreftspredning og uhelbredelig sykdom. NPE's egne sakkyndige mener diagnosen kunne vært stilt allerede i 2006. NN ble tilkjent 900000 kr i erstatning, men får utbetalt bare en femtedel med den begrunnelse at han snart skal dø. Jusprofessor Fleicher mener NPE bommer fullstendig når de tar fra NN erstatningen. NPE poengterer selv at unntaksbestemmelsen for å utbetale en oppstykket og redusert erstatning brukes sjelden, og at det bare foreligger to saker hvor unntaksbestemmelsen er brukt.

Fleicher uttaler til VG at:

"bestemmelsen i skadeerstatningsloven sier helt klart at skadelidte har krav på å få en engangsum. Og det må være særlig klart når det gjelder menerstatning. Paragrafen om teminvise ytelser er først og fremst aktuell ved en annen type erstatning enn menerstatning. Dette er mer aktuelt ved økonomiske inntektstap".

Han påpeker videre at poenget med menerstatning er at skadelidte skal få en kompensasjon for skaden eller menets betydning for livsutfoldelse.

Avdelingsdirektør i NPE Anne Mette Gulaker uttaler til VG at "Blant de tilfellene vi kan benytte dette, er ved veldig dårlig prognose med hensyn til levetid".

Det fremkommer, også at fra NPE at praksis på dette er område er beskjeden, kun to tilfeller.

Advokat Jan Inge Thesen mener at saken er av prinsippiell viktig . "NPE påberoper seg forkortet levetid for ikke å gi ham hele erstatningen for en skade det offentlige selv har påført." Og han mener NPE bruker feil juss, og at hvis vedtaket blir stående, kan det få konsekvenser for andre i lignende situasjoner.

Svar:

Før jeg svarer på det konkrete spørsmålet representanten stiller, vil jeg gi en kort redegjørelse for bakgrunnen for omtalte pasientskadesak. Jeg vil deretter gi en oversikt over aktuelle erstatningsposter ved utmåling av personskadeerstatning. Sist vil jeg redegjøre for pasientskadeordningen system for klagebehandling og Helse- og omsorgsdepartementets rolle i forhold til dette.

Sakens bakgrunn

Personen som er omtalt i det refererte VG-oppslaget den 5. desember 2008, har fått en forsinket diagnose av kreft. Norsk pasientskadeerstatning (NPE) har erkjent ansvar for denne forsinkelsen, og NPE arbeider nå med utmålingen av de ulike erstatningspostene. Ifølge opplysningene fra NPE, har skadelidte hittil (pr. 10. desember 2008) blitt tilkjent og fått utbetalt kr 230.000 i menerstatning, samt fått utbetalt kr 150.000 a konto for utgifter. Menerstatningen er utmålt for fire år som en terminvis ytelse. Nytt årlig terminbeløp vil bli ytt ved behov når den stipulerte perioden er utløpt.

NPE har opplyst at flere erstatningsposter gjenstår, og at endelig erstatning vil bli høyere enn det som foreløpig er utbetalt. Dette har dessverre ikke kommet godt nok frem i media.

Det som har vært hovedfokuset i medieoppslagene, har vært at det skal ha oppstått en uenighet mellom skadelidtes advokat og NPE vedrørende spørsmålet om menerstatning og terminutbetaling av denne erstatningsposten, herunder fortolkningen av skades-erstatningslovens § 3-9. NPEs vurdering av dette spørsmålet er blitt påklaget, og blir nå gjenstand for klagesaksbehandling i Pasientskadenemnda. Pasientskadenemnda har overfor departementet opplyst at saken vil bli behandlet som en hastesak.

Aktuelle erstatningsposter ved utmåling av personskadeerstatning

Krav om erstatning som fremmes mot NPE og utmålingen av erstatningen skal behandles etter gjeldende rett på pasientskadeområdet. Det følger av § 4 i lov av 15. juni 2001 nr. 53 om erstatning ved pasientskader m.v. (pasientskadeloven) at for tapsutmålingen i pasientskadesakene gjelder lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning (skadeserstatningsloven). I tillegg har rettspraksis generelt stor betydning for erstat-ningsutmålingen i norsk rett.

Skadeserstatningsloven er en generell lov som regulerer utmåling av erstatning i person-skadesaker innenfor flere rettsområder - ikke bare ved utmåling av pasientskadesaker. Skadeserstatningsloven omfatter for eksempel også forsikringsselskapenes utmåling av erstatning ved trafikkskader.

Hvilke erstatningsposter som er aktuelle i personskadesaker er angitt i skadeserstatningsloven. Har skadelidte blitt arbeidsufør som følge av skaden, vil tap i inntekt dekkes i tillegg til dekning av "nødvendige og rimelige" utgifter. Dersom pasienten dør som følge av den påførte skaden, utbetales det erstatning for forsørgertap hvis avdøde har hatt forsørgeransvar for barn, ektefelle, samboer eller andre.

Hvis pasienten har fått en varig og betydelig skade av medisinsk art, kan han ha rett til menerstatning. Menerstatningen er ment å være en kompensasjon for den tapte livsutfoldelsen skaden har ført med seg. Menerstatningen er ikke ment å være noen form for kompensasjon til pårørende for tapt forsørgelse.

Hovedregelen etter norsk rett er at erstatningen fastsettes som en engangssum, men den kan fastsettes i terminer dersom det foreligger særlig grunnlag, jf. skadeserstatningsloven § 3-9. I praksis blir de fleste erstatninger utbetalt som et engangsbeløp.

Saksbehandlingen og etablerte rettssikkerhetsmekanismer

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) og Pasientskadenemnda behandler krav om erstatning fra pasienter som mener at de er blitt påført en skade av helsetjenesten. NPE og Pasientskadenemnda skal være faglig uavhengige organ, og Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke instruere organene om lovtolkning, skjønnsutøvelse eller avgjørelse av enkeltsaker. Erstatningssøkers rettssikkerhet skal være godt ivaretatt gjennom det klagesystem som er etablert i pasientskadeordningen. Saker som behandles av NPE kan påklages til Pasientskadenemnda, og nemndas vedtak kan i sin tur prøves for domstolene.

Dette innebærer at Helse- og omsorgsdepartementet ikke skal gå inn og overprøve om NPE har lagt en korrekt lovforståelse til grunn i den enkelte sak. Spørsmålet om NPEs anvendelse av skadeserstatningslovens § 3-9 i denne konkrete saken har vært korrekt og i tråd med gjeldende rett, skal nå behandles som en klagesak av NPEs klageorgan. På denne bakgrunn, vil det derfor ikke være riktig av meg å gi noen vurdering av NPEs tolkning av § 3-9 i skadeserstatningsloven.

SPØRSMÅL NR. 402

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Kjell Arvid Svendsen

Besvart 12. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Omsettingsrådet, der staten er representert, fatta nylig eit vedtak om å utsetja finansiering av det såkalla snu sauen-prosjektet mot fotråte på sau. Dermed mister prosjektet 14 mill. kroner. Samstundes har Landbruks- og matdepartementet etter avtale med landbrukssorganisasjonane tidligare sett av 18,6 mill. kroner til tiltak mot fotråte.

Har Regjeringa endra strategi, og vil Regjeringa sikra at pengane til fotråteprosjektet kjem på plass, og at tiltak fram til sommaren vert gjennomført som forutsett?»

GRUNNGJEVING:

Det er no skapt tvil rundt finansieringa av kampen mot fotråte etter at representantar for Regjeringa i omsetningsrådets arbeidsutvalg var med på vedtaket om utsetting av den varsla løyva. Mange besetningar er igang med nødvendige, kostnadskrevjande tiltak, og brukarar er usikre på om landbruks- og matministeren held det han har lova. Utsettinga vert sett på som manglande oppfølging av tilråding frå Mattilsynet, og skapar vanskar for ein effektiv kamp mot sjukdomen på bruksnivå.

KrF krev at landbruks- og matministeren medverkar til at pengane kjem på plass, og at tiltak fram til sommeren vert gjennomført som forutsett. Landbruksdepartementet har mellom anna høve til å gripa inn overfor omsetningsrådet dersom vedtak i rådet er i strid med avtalar mellom partane, eller dersom det er i strid med viktige samfunnsinteresser. KrF har vanskelig for å sjå at vedtaket ikkje er i strid med avtalar mellom partane, eller med viktige samfunnsinteresser.

Svar:

Eg vil understreke at vi ikkje har endra strategi i høve til fotråteprosjektet. I tillegg til at fotråte ikkje er i samsvar med dei høge krava til velferd som er ynskt både av næringa, Mattilsynet og dei politiske myndigheitene, så har sjukdommen også direkte effekt på produksjon og økonomi.

Næringa, Veterinærinstituttet og Mattilsynet har i fellesskap teke initiativet til og utarbeidd prosjektet "Friske Føtter". Prosjektet har som målsetting å kartleggje omfanget av sjukdommen og bakgrunnen for utbrota. Vidare skal prosjektet bidra til å redusere vidare utbreiing av sjukdommen og om mogleg utrydda han. Prosjektet skal og leggje til rette for behandling av husdyrhald der sjukdommen er konstatert.

Eg har hatt møte med avtalepartane i jordbruksoppgjeret og andre sentrale aktørar for å diskutere gjennomføringa og finansieringa av prosjektet. Det vart oppnemnt eit styre for prosjektet der alle dei sentrale aktørane er representert.

Avtalepartane i jordbruksoppgjeret går inn for å finansiere kostnader knytt til prosjektet "Friske føtter" for 2008 og det første halvåret i 2009 ved mellom anna å omfordele 4,6 mill kr på Jordbruksavtala for 2008. I tillegg har Landbruks- og matdepartementet i samråd med Noregs Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag bedt Omsettingsrådet om å taka omsyn til behovet for midlar til prosjektet for 2008 og første halvåret 2009 ved fastsettinga av maksimalsatsar for omsetningsavgifta for 2009. Det er Styringsgruppa for prosjektet som har utarbeidd og oversendt søknad om midlar frå Omsettingsrådet. Avtalepartane vil under jordbruksforhandlingane i 2009 kome tilbake til finansieringa av prosjektet for andre halvåret i 2009 og 2010.

Det er Omsettingsrådet som må vurdere om tiltaka er innanfor formålsparagrafen. Bruken av omsetningsavgiftsmiddel må vurderast ut frå formålet til lova om at tiltaka skal fremme omsettinga av jordbruksvarer, samt den praksisen som er etablert mhp. middel til faglege tiltak. Bruken av omsettingsavgifta vil innebere at sauenæringa kollektivt bidrar med midlar til oppfølging av fotråteproblematikken.

Vi er kjende med at Omsettingsrådet har utsett avgjerda i saka for å dekkje ytterlegare informasjonsbehov om saka. Statens landbruksforvaltning er sekretariat for Omsettingsrådet. Statens landbruksforvaltning opplyser at Omsettingsrådet har delegert myndigheit for å treffe vedtak i saka til Arbeidsutvalet for rådet, og at dei legg opp til å ha eit møte for å drøfte saka før årsskiftet.

Eg vil avvente endeleg behandling i Omsettingsrådet før eg eventuelt tek ytterlegare initiativ i saka.

SPØRSMÅL NR. 403

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 16. desember 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å utvide tidsrammen for rammetillatelser etter plan- og bygningsloven, slik at byggebransjen raskere kan få glede av en eventuell friskmelding av finansmarkedene?»

BEGRUNNELSE:

Utbyggere over hele landet utsetter nå byggeprosjekter på ubestemt tid grunnet finanskrisen, og dette fører til økende arbeidsledighet innenfor byggebransjen. Regjeringens politikk gjør imidlertid at det vil ta lengre tid før dette markedet bedrer seg enn markedet skulle tilsi, på grunn av tidsbegrensede rammetillatelser.

Ifølge § 96 i plan- og bygningslovens faller nemlig rammetillatelsen bort dersom en utbygger ikke har igangsatt bygging senest 3 år etter at rammetillatelsen er gitt, og det samme gjelder dersom tiltaket innstilles i lengre tid enn 2 år. Denne bestemmelsen bidrar utvilsomt til å forlenge de vanskelige tidene for arbeidsfolk i byggebransjen, siden mange utbyggere etter hvert må igjennom en ny og langtekkelig søknadsprosess før de igjen kan sysselsette bygningsarbeidere.

Svar:

Bygg- og anleggssektoren er den delen av arbeidsmarkedet som raskest merker et omslag i økonomien. Dette bekymrer regjeringen. Statsbudsjettet for 2009 inneholder derfor mange tiltak som skal bidra til oppstart av bygge- og anleggsprosjekter fremover. Regjeringen tar grep for å få bankene til å fungere, sikre næringslivet tilgang på lån og få rentene ned, og vi vil komme tilbake med nye tiltak på nyåret.

Selv om finanskrisen vil medføre at noen byggeprosjekter blir utsatt på ubestemt tid, med den følge at det må søkes om godkjenning på nytt, mener jeg at det ikke er hensiktsmessig å utvide gjeldende tidsramme på 3 år for å sette i gang et søknadspliktig tiltak. Det har helt siden bygningsloven av 1924 vært en tidsbegrenset varighet på byggetillatelser, og ved lovendring i 1983 ble fristen for igangsetting forlenget fra 1 år til 3 år, mens fristen for å gjenoppta innstilt arbeid ble forlenget fra 1 år til 2 år. Bakgrunnen for dette var et ønske om å gi byggherren mer tid til å forberede gjennomføringen av prosjektet, blant annet på grunn av en mer tidkrevende og komplisert prosess for finansiering av et byggetiltak og klarering av dette mot andre myndigheter, enn da bygningsloven av 1965 ble vedtatt. Det har derimot ikke tidligere vært vurdert å forlenge fristen ut fra konjunktursvingninger i finansmarkedet. Det har meg bekjent heller ikke vært trukket frem som et problem i tidligere tider med urolig finansmarked.

Formålet bak treårsfristen er å sikre at godkjente byggearbeider kommer i gang innen rimelig tid etter at tillatelse er gitt, dette både av hensyn til omgivelsene, direkte berørte naboer og det offentlige. Eksisterende tillatelser vil kunne legge begrensninger for arealplanleggingen i området, og nye krav i regelverk og standarder vil ikke uten videre kunne gjøres gjeldende overfor allerede gitte tillatelser. Disse formålene kan bli skadelidende dersom tidsrammen for varighet av en byggetillatelse utvides.

Jeg vil anta at store svingninger i finansmarkedet i mange tilfeller vil gjøre det nødvendig for utbyggere å foreta justeringer av utsatte byggeprosjekt for å tilpasse dem til en endret etterspørsel i markedet. Slike prosjekter må forutsettes å gjennomgå ny saksbehandling. Men i de tilfeller der det ved en fornyet søknad ikke foreligger endringer i prosjektet, eller i arealplanen, og det heller ikke gjelder nye krav og standarder, vil søknadsprosessen for tiltakshaver og behandlingen i kommunen kunne gjennomføres, enkelt og raskt.

Avslutningsvis viser jeg til at Ot.prp. nr 45 (2007-2008) om lov om planlegging og byggesaksbehandling (byggesaksdelen) ligger til behandling i Stortinget. Departementet har der foreslått at 3 års fristen begynner å løpe fra endelig vedtak, det vil si fra klageinstansens vedtak der kommunens vedtak er påklaget. En slik endring vil medføre at tidsrammen på 3 år ikke starter før klageinstansen har behandlet en eventuell klage.

SPØRSMÅL NR. 404

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 16. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I beregning av risiko og konsekvenser ved uhell fra oljevirksomheten, så er det viktig å bruke riktig metodikk. Tapsestimater for fiskeressurser basert på risikoberegninger er ikke uttrykk for et realistisk eller sannsynlig konsekvensbilde, siden metoden primært skal hjelpe med risikostyring (vurdere ulike tiltak opp mot hverandre).

Vil statsråden sikre at det gjøres en ny utredning om konsekvensene av oljeutslipp i Nordland VI, VII og Troms II, og at de gjøres med mer korrekt metodikk, slik som i Norskehavet?»

BEGRUNNELSE:

I debatten om oljevirksomhet utenfor vår kyst er det viktig at man har best mulig anslag på gevinst og risiko for samfunnet. Fra miljøbevegelsen hevdes det stadig at risiko ved oljevirksomhet er svært stor, og at et uhell vil gjøre uopprettelig skade for fiskeriene. Dersom dette er riktig, så er det selvsagt et tungtveiende argument mot oljevirksomhet i fiskeritunge områder. Miljøbevegelsen hevder for eksempel at store deler av en årsklasse av torsk kan gå tapt ved et ”worst case” oljeutslipp i Lofoten. Bakgrunnen er beregningene i Utredningen Lofoten - Barentshavet (ULB7c), hvor Havforskningsinstituttet baserte seg på en metodikk for risikoanalyser, som indikerer et ”worst case” tap av rekruttering til en årsklasse på opptil 26 %.

Kritikere vil derimot hevde at en slik beregningsmetode ikke egner seg for å gi et anslag av totale konsekvenser/effekter for et uhell, men mer er egnet for å kunne sammenligne effektene av ulike "risiko-reduserende" tiltak opp mot hverandre.

DNV, HI og Universitetet i Oslo har, i en rapport til OLF, gjennomgått beregningsmetoder for tap av fiskeressurser ved oljeutslipp med sikte på mer realistiske beregninger, og anbefaler vesentlige endringer. Forvaltningsplanen for Norskehavet har lagt til grunn noen av disse anbefalte endringene i de beregningene som er utført med hensyn til konsekvenser av et ”worst case” oljeutslipp fra bl.a. NORNE-feltet. Konklusjonen er her at effekten på fiskeressursene er ubetydelig (<1%).

Det er viktig å ha så nøyaktige og korrekte beregninger som mulig, og beregningene for Lofoten/Barentshavet bør baseres på samme metodikk som man har valgt å bruke i Norskehavet. Denne må baseres på beregningsmetoder som har til hensikt å fremstille realistiske effektmål og som innebærer et rimelig sammenligningsgrunnlag med effekten fra andre aktiviteter i samme havområder.

Svar:

Både i Utredning av konsekvenser av helårig petroleumsvirksomhet i området Lofoten - Barentshavet (ULB), det petroleumsfaglige bidraget til forvaltningsplanen for Barentshavet - Lofoten, og i det pågående arbeidet med en helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet, har man estimert tapsandeler for fiskeegg/-larver som følge av et akuttutslipp fra petroleumsvirksomheten.

I ULB ble det benyttet en tilnærming hvor hensikten var å belyse det absolutt verste konsekvensbildet av et akuttutslipp fra petroleumsvirksomheten, slik at en visste hva yttergrensen i den retningen var. Det ble derfor blant annet lagt til grunn et stort og langvarig utslipp på mest ugunstige sted og mest ugunstige tid. Det ble da modellert at de verste tilfeller kunne gi tapsandel av fiskeegg/-larver på 25 pst. av rekrutteringen til en årsklasse. Verst tenkelige hendelse ble angitt å ville ha en restitusjonstid på 8 år for fiskebestanden.

Metodikken som ble benyttet i arbeidet med ULB var relativt nyutviklet. De beste tilgjengelige data ble benyttet, men datagrunnlaget hadde likevel en del mangler. I alle ledd av metodikken var den derfor forsiktig/konservativ for å ivareta en "føre var" tilnærming. Valget om å se på det verst tenkelige konsekvensbildet ble gjort etter ønske fra miljøforvaltningen.

Siden 2003 har metodikken for estimering av tapstall blitt videreutviklet og et forbedret datagrunnlag er innhentet. Videreutvikling av metodikken har skjedd gjennom et samarbeidsprosjekt mellom Det Norske Veritas, Universitetet i Oslo og Havforskningsinstituttet. Havforskningsinstituttets vitenskapelige tokt gjennom mange år, og systematisering av innhentede data, har dessuten gitt et langt bedre datagrunnlag for forståelse av fiskelarvenes utbredelse i tid og rom.

Begge elementer har bidratt til at man i arbeidet med forvaltningsplanen for Norskehavet har et bedre datagrunnlag, en bedre spredningsmodell, og kan gjennomføre bedre konsekvensvurderinger. I arbeidet med forvaltningsplanen for Norskehavet er det også valgt en noe endret tilnærming til modellerte utslippsscenarioer; fremdeles ligger verste type hendelse (en oljeutblåsning) til grunn for konsekvensvurderingene, men det er valgt et utslippsscenario med en

oljemengde (rate og varighet) som er mer realistisk. Jeg vil likevel understreke at dagens tilnærming, slik den er benyttet i forvaltningsplanen for Norskehavet, fremdeles har stor forsiktighet/konservatisme og imøtekommer "føre var" prinsippet.

Modelleringene i arbeidet med forvaltningsplanen for Norskehavet estimerer at vi ved en oljeutblåsning slik den er modellert, kan forvente tapsandeler for fiskeegg og -larver for utvalgte arter i konkrete og viktige områder på langt under 1 pst. av en årsklasse. Konsekvensen av et slikt tap vurderes som liten for økosystemet i Norskehavet. Forbedring av metodikken medfører at det er mindre usikkerhet knyttet til disse estimatene enn tilsvarende for Barentshavet - Lofoten. Det er likevel fremdeles usikkerhet knyttet til resultatene, men metodikken har betydelig forsiktighet/konservatisme for å ta høyde for denne usikkerheten.

Det skal tilføyes at Havforskningsinstituttet i brev til Direktoratet for naturforvaltning 25.11.08 har kommentert disse resultatene fra forvaltningsplanarbeidet. Havforskningsinstituttet har merknader til konsekvensene av tapstallene for en årsklasse av fisk.

Man har siden 2003 videreutviklet metodikken for estimering av tapstall for fiskeressurser ved akuttutslipp fra petroleumsvirksomheten, og gjennom Havforskningsinstituttets vitenskapelige tokt bygget opp et bedre datagrunnlag. Modellen for beregning av tapstall er fremdeles svært forsiktig/konservativ, slik jeg mener den bør være. Jeg ser det som naturlig at vi i tilknytning til oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet - Lofoten i 2010 foretar en ny vurdering av konsekvensene av oljeutslipp fra petroleumsvirksomhet i Lofoten-Vesterålen. Den beste tilgjengelige metodikken vil da bli lagt til grunn for vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 405

Innlevert 5. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 19. desember 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Statsråden har i samarbeid med partnerne i klimaforliket bestemt at det skal innføres påbud om innblanding av biodrivstoff i vanlig drivstoff fra 2009.

Kan statsråden opplyse om antatt kostnad pr. tonn CO_2 redusert, samt om det fra start av "påbudsperioden" vil være på plass en sertifiseringsordning

og CO_2-regnskap for biodrivstoff, og hvis ikke når vil disse to ordningene/regnskapene foreligge?»

Svar:

Omsetningskrav og rapporteringskrav for biodrivstoff bør innføres parallelt. Bærekraftskriterier kan ta utgangspunkt i EUs bærekraftssystem for biodrivstoff, som nå er under endelig fastsettelse i forbindelse med det kommende fornybardirektivet. Klimaregnskap for biodrivstoffene vil være ett av de tre sentrale elementene i dette systemet.

Kostnaden per tonn redusert CO_2-utslipp ved bruk av biodrivstoff avhenger av en rekke forhold, blant annet råoljepris, dollarkurs og kostnader og avanse i oljesektoren og biodrivstoffsektoren.

SPØRSMÅL NR. 406

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande
Besvart 15. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva er status for ikrafttredelse av lov om registrering av innsamlinger, og hvem skal sørge for utvikling, etablering og drift av et slikt register?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la våren 2007 fram Ot.prp. nr. 47 (2006 – 2007) Om lov om registrering av innsamlinger. Den ble da behandlet som en hastesak. En samlet opposisjon mente at loven var dårlig utredet, og fremmet forslag i Stortinget om at loven skulle sendes tilbake til Regjeringen, jf. Innst. O. nr. 69 (2006 - 2007). Loven ble vedtatt av flertallet i Stortinget i juni 2007.

I St.meld. nr. 39 (2006 - 2007) Frivillighet for alle orienteres det om at ansvaret for utvikling, etablering og drift av registeret er lagt til Brønnøysundregistrene. Utviklingsperioden anslås videre til om lag ett år, og det tas ifølge meldingen sikte på at registeret skal være i drift fra 1. januar 2009.

Undertegnede har i denne forbindelse merket seg at departementet i april 2008 kunngjorde følgende utlysning, tilgjengelig fra departementets nettsted, hvor bl.a. følgende fremgår:

"Kultur- og kirkedepartementet skal inngå en avtale om etablering og drift av et register for innsamlinger til samfunnsnyttige formål. Avtalen skal ha seks års varighet. Departementet ber om tilbud fra aktører som ønsker å inngå avtale om å forestå slik etablering og drift."

I St.prp. nr. 1 (2008 - 2009) for Kultur- og kirkedepartementet er det satt av 0,5 mill. kroner knyttet til etablering av et innsamlingsregister.

Svar:

Lov om registrering av innsamlinger ble vedtatt 29. juni 2007. Hovedmålsettingen med en lovregulering av innsamling av gaver til frivillige organisasjoner er at den skal bidra til å opprettholde eller øke tilliten mellom givere og innsamlingsaksjoner på en bedre måte enn om området forblir uregulert.

I begrunnelsen til spørsmålet vises det til at det i St.meld. nr. 39 (2006-2007) heter at etablering og drift av registeret er lagt til Brønnøysundregistrene og at det tas sikte på at registeret skal være i drift fra 1. januar 2009. Jeg gjør oppmerksom på at dette ble korrigert i departementets brev av 2. november 2007 til Stortingets familie- og kulturkomité., der det heter:

”Kapittel 1.3 Andre prosesser i frivillighetspolitikken

Side 13, venstre spalte, 1. avsnitt: De to siste setningene i første avsnitt skal flyttes til slutten av omtalen under ” Lov om register for frivillig virksomhet” på side 12. Setningene lyder:

”Ansvaret for utvikling, etablering og drift av registeret er lagt til Brønnøysundregistrene. Utviklingsperioden anslås til om lag ett år, og det tas sikte på at registeret er i drift fra 1. januar 2009.”

Dette betyr at det er Frivillighetsregisteret som skal legges til Brønnøysundregistrene, og at det er Frivillighetsregisteret som skal være i drift fra 1. januar 2009.

I lov om registrering av innsamlinger § 2 siste ledd heter det at en alminnelig stiftelse utpekt av departementet skal være registreringsorgan. Etablering og drift av register for innsamlinger ble kunngjort 14. april 2008 med frist for å inngi tilbud 30. mai 2008. Kultur- og kirkedepartementet mottok tilbud kun fra Innsamlingskontrollen.

Innsamlingsregisteret skal etableres gjennom et samarbeid med Brønnøysundregistrene med sikte på gjensidig utveksling og gjenbruk av relevante opplysninger i forholdet mellom innsamlingsregisteret og frivillighetsregisteret. Utveksling av data mellom de to registrene skal også bidra til mulig utvidelse og kvalitetssikring av opplysningsinnholdet, både i innsamlingsregisteret og frivillighetsregisteret. Målet med samarbeidet med Brønnøysundregistrene skal være å unngå at organisasjoner som er registrert i frivillighetsregisteret unødig må registrere identiske opplysninger i frivillighetsregisteret og innsamlingsregisteret.

Kultur- og kirkedepartementet er i ferd med å inngå avtale med Innsamlingskontrollen, og departementet legger til grunn at innsamlingsregisteret skal være etablert 1. juli 2009.

SPØRSMÅL NR. 407

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 18. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I henhold til ligningsloven skal skattyter varsles når selvangivelsen endres. Mange skattytere på Østlandet ble ikke skikkelig varslet om at skattemyndighetene hadde endret ligningen deres før skatteoppgjøret kom i høst. Brevet kom så sent at mange ikke kunne benytte seg av muligheten til å gi supplerende dokumentasjon. Mange får svekket sin likviditet fordi Skatt øst gjør feil.

Mener finansministeren at det er riktig at skattyter skal rammes av feil fra myndighetene, og hva gjøres for å unngå gjentagelse?»

Svar:

Varslingsplikten etter ligningsloven § 8-3 er en viktig saksbehandlingsregel som skal ivareta skattyterens rettssikkerhet og bidra til høy kvalitet på ligningen, ved at feil og misforståelser kan bli avklart før skattyterens selvangivelse fravikes i forbindelse med ligningen. Et varsel skal derfor være utformet slik at skattyteren forstår hvilke endringer fra selvangivelsen som foreslås og grunnlaget for endringene.

Jeg har fått opplyst at den mangelfulle varslingen for en del skattytere i Skatt øst skyldtes svikt i skattekontorets interne kvalitetssikringsrutiner. Skatteetatens hovedstrategi for feilhåndtering er å rette feilen på en slik måte at skattyteren i minst mulig grad blir rammet. De aktuelle sakene blir gjennomgått på nytt, og det blir sendt ut varsel med ny svarfrist til dem det gjelder. Samtidig er skattekontorets førstelinjetjeneste forsterket for å sikre best mulig bistand til skattytere som har spørsmål om sin sak.

Skattedirektoratet opplyser at det er iverksatt tiltak for å hindre lignende feil i framtiden. Blant annet er rutinene for varsling gjennomgått, og viktigheten av at varsling skjer i samsvar med regelverket er innskjerpet.

SPØRSMÅL NR. 408

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 15. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Gjennom flere år har publikum i Oslo vært forespeilet at man skal kunne levere politianmeldelser elektronisk. I våre naboland har dette vært mulig i lengre tid, mens i Norge har dette foreløpig ikke vært mulig. Regjeringens IT-strategi har som mål å publikumsrette flere tjenester elektronisk, både av hensyn til brukeren, men også for å effektivisere tidsbruken hos det offentlige.

Hvilke initiativ vil statsråden ta for å komme et eller to skritt videre i denne saken?»

Svar:

Jeg har tatt opp spørsmålet med Politidirektoratet. Det opplyses fra Politidirektoratet at det nå planlegges nye nettløsninger med utvidet brukerretting der det blant annet legges opp til at publikum kan anmelde mildere lovbrudd via Internett. I henhold til Politidirektoratets fremdriftsplan vil løsningen være tilgjengelig for publikum i april/mai 2009.

SPØRSMÅL NR. 409

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 18. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil Regjeringen raskt ta stilling til behovet for å tilføre bankene ansvarlige lån og annen såkalt "hybridkapital", og eventuelt fremme forslag om dette?»

BEGRUNNELSE:

I DN 8. desember argumenterer Gunn Wærsted, leder for Nordea Norge, for at det er behov for tilførsel av ansvarlig lånekapital til bankene, for at disse igjen skal kunne ha mulighet til å øke sine utlån til næringslivet, særlig på noe mer langsiktig basis. Mens de allerede iverksatte tiltakene har bidratt til å sikre kortsiktig likviditet og langsiktig finansiering, er de etter Nordea-sjefens mening ikke tilstrekkelig til å sikre den ønskede utlånsveksten, særlig overfor næringslivet.

Regjeringen har gjentatte ganger pekt på at heller ikke den vedtatte finansieringspakken er å anse som en "endelig pakke", og at en hele tiden må vurdere situasjonen løpende, herunder også vurdere nye tiltak som kan bidra til at kredittmarkedet fungerer etter intensjonen, særlig overfor næringslivet.

Svar:

Norske myndigheter har iverksatt tiltak for å bedre likviditetssituasjonen for bankene og for norsk næringsliv. Det er etablert en ordning hvor staten låner ut statspapirer og tar i mot obligasjoner med fortrinnsrett fra bankene. Det gir bankene mulighet til å låne på statspapirene eller selge dem for å bedre sine utlånsmuligheter. Norges Bank har tilført store mengder likviditet gjennom blant annet F-lån, og gitt lån med lengre løpetid enn vanlig.

Fredag 12. desember 2008 la regjeringen fram St.prp. nr. 32 (2008-2009) om statlige lån til Eksportfinans ASA. Avtalen vil sikre fortsatt tilbud om eksportfinansiering, og dermed trygge arbeidsplasser i viktige norske eksportbedrifter. I henhold til avtalen vil staten gi lån til Eksportfinans i to år framover, som skal benyttes til å finansiere nye eksportkreditter som kvalifiserer for såkalt CIRR-finansiering. Dette vil bidra til at norske eksportbedrifter får finansiering. Regjeringen har videre foreslått å utvide rammene både for den alminnelige garantiordningen for GIEK og for byggelånsgarantier. Innovasjon Norges låneramme er også foreslått utvidet. Slik departementet ser det, vil tiltakene kunne sikre eksportbedriftene kontrakter og øke investeringene, særlig i små og mellomstore bedrifter.

De nevnte tiltakene har gitt effekt, men det knytter seg fortsatt usikkerhet til den videre utviklingen. Finansdepartementet har sammen med Norges Bank og Kredittilsynet høy beredskap mht bankenes likviditet og muligheter for finansiering.

Da vi hadde en systemkrise i det norske bankvesenet i 1991-92, tilførte staten egenkapital til bankene. Den gang i form av kjernekapital. Både statsministeren og jeg har understreket at norske myndigheter er beredt til å iverksette nødvendige tiltak for å sikre tilliten til det norske banksystemet. Vi følger situasjonen fortløpende og overvåker utviklingen nøye, slik at hensiktsmessige tiltak kan iverksettes ved behov.

SPØRSMÅL NR. 410

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 15. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at Hovedredningssentralen på Sola får de midlene de trenger for å utdanne nye redningsledere neste år?»

BEGRUNNELSE:

Det har den senere tid kommet frem at bemanningen ved Hovedredningssentralen på Sola har vært svært kritisk over en lang periode. Flere redningsledere er i ferd med å slutte, og etaten mangler penger

til å utdanne nye. Det er ikke satt av penger til den nødvendige opplæringen av nye redningsledere i neste års statsbudsjett, og Hovedredningssentralen har i brev til Justisdepartementet bedt om 4 millioner ekstra til å møte denne utfordringen.

Svar:

Redningstjenesten i Norge utøves som et samvirke. Det er en hovedprioritering at hovedredningsentralen (HRS) skal organiseres og drives slik at samfunnets behov for operativ samordning av redningstjenesten ivaretas på best mulig måte. Primæroppgaven for HRS er til enhver tid kunne koordinere og om nødvendig lede redningsaksjoner. Dette innebærer at HRS må ha tilstrekkelig personell og kompetanse i operasjonsrommet hvor denne koordineringen finner sted.

Samtidig har HRS en viktig eksternt rettet oppgave i å vedlikeholde og videreutvikle samvirkeprinsnippet i redningstjenesten. Dette medfører utstrakt kontakt med alle de aktører og samarbeidspartnere som bidrar i redningstjenesten. Med dagens organisering er denne kontakten av stor betydning for samvirkekonseptet.

Som ved andre organisasjoner er det en naturlig utskifting av redningsledere ved HRS. Når HRS i 2008 har anmodet om en styrking av bevilgningen for 2009, er dette forklart med en større utskifting av redningsledere enn det som har vært vanlig de senere år. Denne situasjonen medfører ekstra lønnsutgifter og kostnader til etatsopplæring av nyansatte redningsledere.

Jeg legger til grunn at HRS til enhver tid skal være forberedt på å koordinere innsatser ved redningsaksjoner. I lys av den aktuelle situasjonen er det foreløpig eksterne oppgaver knyttet til den samvirkende redningstjeneste som blir midlertidig nedprioritert. Jeg følger imidlertid denne saken nøye i dialog med HRS for å vurdere hvilke tiltak som er nødvendig å iverksette for å sikre en forsvarlig ramme for aktiviteten. Det inkluderer bl.a. å innhente mulige synergier ved at vi har to parallelle enheter for ivaretakelse av tilnærmet samme oppgave. En effektiv drift og best mulig oppgaveløsning fordrer at de to enhetene i nord og sør er best mulig koordinert og kan samhandle om oppgaveløsningen der dette er hensiktsmessig. Det er på denne bakgrunn etablert en praksis om administrativ og økonomisk samhandling mellom de to HRS over flere år.

Departementet har den aktuelle situasjonen for HRS til behandling. Jeg vil i denne midlertidige situasjonen legge særlig vekt på at beredskapen ved HRS ikke skal bli påvirket. Samtidig bemerkes at en eventuell nedprioritering av eksternt rettet aktivitet ved HRS, over tid, vil ha uheldige konsekvenser for samvirkekonseptet. Jeg forventer at det pågående arbeidet finner langsiktige løsninger som er tilfredsstillende for ivaretakelsen av samvirke konseptet i Norsk redningstjeneste.

SPØRSMÅL NR. 411

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 12. desember 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Regjeringen har varslet at den vurderer nye tiltak for å få fart på norsk økonomi, særlig innen bygg- og anleggssektoren, og at dette skal legges frem i månedsskiftet januar/februar 2009. Regjeringen har likevel satt Høyskolebygget i Bergen på vent i enda et år, og har ikke gitt startbevilgning i 2009.

Vil statsråden ta et særskilt initiativ til at det blir gitt startbevilgning til Høyskolen i forbindelse med krisepakken, og hvor mye kan det i så fall maksimalt investeres i 2009 og 2010 med en slik fremdrift?»

Svar:

Samlokalisering av Høgskolen i Bergen er et høyt prioritert prosjekt, noe som fremgår av omtalen i St.prp. 1 for 2008-2009.

Regjeringen har foreslått startbevilgning til to prosjekter i tilknytning til Kunnskapsdepartementet i statsbudsjettet for 2009; nybygg for odontologiutdanningen ved Universitetet i Bergen og renovering av Patologibygget for sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo.

Regjeringen foreslo å tildele 60 millioner kroner i startbevilgning til nybygg ved Det odontologiske fakultetet ved Universitetet i Bergen. Nybygget vil samle odontologiutdanningen og tannpleierutdanningen, og vil gi plass til tannlegevakt og sentralklinikk for Bergen, den offentlige tannhelsetjenesten i Hordaland og et odontologisk kompetansesenter for Vest-Norge.

Regjeringen foreslo videre en startbevilgning på 20 millioner kroner til ombygging og rehabilitering

av Patologibygget i Pilestredet Park for sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo. Målet er å gi sykepleierutdanningen nye og hensiktsmessige lokaler samtidig som høyskolen er i gang med en samlokalisering av virksomheten.

Dette er prosjekter som vil gi økt aktivitet i bygg- og anleggssektoren. Disse prosjektene er etterlengtede og viktige for velferds-Norge. Begge prosjektene innebærer betydelige forbedringer i arbeidsmiljøet for studenter og ansatte.

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan forskuttere noe innhold i en motkonjunkturpakke. Regjeringen vil komme tilbake med de konkrete tiltakene og deres størrelsesorden når en slik pakke blir presentert.

SPØRSMÅL NR. 412

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 15. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Kan arbeids- og inkluderingsministeren garantere for at de beregninger som arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral gjør for å beregne levekostnader i utlandet er riktige, og hvis ikke, hva vil han gjøre for å kvalitetssikre disse beregningsmodellene?»

BEGRUNNELSE:

En norsk statsborger med bidragsplikt som ble ufør på grunn av en arbeidsulykke i utlandet, var på ulykkestidspunktet ikke medlem av folketrygden. Heldigvis hadde mannen tegnet ulykkesforsikring som gir ham 94 965 kroner årlig til livsopphold. Mannen har på grunn av at han ikke klarer å leve i Norge for de forsikringspengene han mottar valgt å flytte til Russland. I Russland klarer han med et svært nøkternt hushold å leve for forsikringspengene. Når det fastsatte bidragsbeløpet og betalingen til det frivillige helsebeløpet i folketrygden er betalt, vil han ha ca. 33 000 kr igjen til eget forbruk. Dersom han hadde valgt å bli i Norge ville han åpenbart måtte gå til sosialkontoret for å få penger til livsopphold. Mannen har søkt Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral om utsettelse med betaling av bidrag frem til han i 2009 blir 67 år, fordi han da vil motta pensjon fra folketrygden og derved få en bedret økonomi. Problemet for mannen er nå at Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral ikke vil gi han utsettelse med betaling av bidrag. Innkrevningssentralen hevder at det er mulig å leve av ca. 33 000 kroner årlig i Russland. Arbeids- og velferdsetatens innkrevningssentral har med den bakgrunn avslått betalingsutsettelse med bidraget, samtidig som de gjør ham oppmerksom på at mislighold vil føre til tvangsinnkrevning. Mannen hevder selv at det ikke er mulig å leve av så lite penger i Russland som innkrevningssentralen har beregnet seg frem til. Han understreker også at han kun ber om utsettelse og at han vil gjenoppta betaling av bidrag når han om ett år fyller 67 år.

Svar:

Ved beregningen av levekostnader i utlandet når det dreier seg om land som ikke er medlemmer i OECD, som for eksempel Russland, legger Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral til grunn en pris og inntektsoversikt som årlig utarbeides av "United Bank of Switzerland" (UBS). Beregningene fra UBS er meget omfattende og detaljerte, og antas å gi et realistisk bilde av forskjellene mellom kostnadene i de enkelte land. Jeg mener på denne bakgrunn at beregningsmodellen for levekostnader i utlandet er av så høy kvalitet som det etter forholdene er mulig.

Jeg nevner at i saken i eksempet, med en bidragspliktig med norsk inntekt bosatt i Russland, tilsier UBSs statistikk at det 43 prosent billigere å bo i Moskva enn i Oslo. For en bidragspliktig bosatt i Moskva er det dermed beregnet at vedkommende kan dekke sine kostnader med 57 prosent av det en bidragspliktig i Norge trenger.

For bidragspliktige bosatt i Norge legges Statens institutt for samfunnsforsknings satser for levekostnader til grunn ved beregningen for hvor mye en bidragspliktig skal sitte igjen med for å kunne dekke utgifter til eget livsopphold. Utgiftene vil variere ut fra om man bor alene eller om man deler bo- og levekostnadene med samboer/ektefelle.

For ordens skyld presiserer jeg at det som ovenfor er sagt dreier seg om saker med frivillig betaling fra bidragspliktige. Dersom en sak sendes til utlandet

for innfordring i medhold av Haag-konvensjonene eller andre internasjonale avtaler, er det innfordringslandets regler som avgjør hvordan innfordringen skal skje. Dette omfatter også standardene til beskyttelse av bidragspliktige.

SPØRSMÅL NR. 413

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 9. januar 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte eller avkrefte hvorvidt det er mulig å gi et barn eller en ungdom medisinering for ADHD, mot foreldrenes vilje, så lenge barnevernet godkjenner behandlingen, og er det riktig av barnevernet å oppfordre gutten til å bruke disse medikamentene, når foreldrene ikke ønsker det?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått en henvendelese om at en ungdom har fått resept på Ritalin av BUP-legen, dette til tross for at foreldrene ikke ønsket det. Barnevernet i denne saken oppfordrer gutten til å begynne med Ritalin, til tross for at foreldrene har gitt klart uttrykk for at de ikke ønsker at gutten skal begynne på Amfetamin-derivater.

Svar:

Som et utgangspunkt gis helsehjelp etter samtykke fra pasienten. Hvem som skal samtykke til helsehjelp når pasienten er et barn er regulert i pasientrettighetsloven kapittel 4.

For barn under 16 år er utgangspunktet at det er foreldrene eller andre med del i foreldreansvaret som har kompetanse til å samtykke til helsehjelp på vegne av barnet. Dersom barneverntjenesten har overtatt omsorgen for et barn under 16 år er det imidlertid barneverntjenesten som skal samtykke til helsehjelp. Dette gjelder både i forhold til medisinsk undersøkelse og behandling, samt i forhold til behandling etter lov om psykisk helsevern. Etter hvert som barnet utvikles og modnes skal barnet høres før samtykke blir gitt. Dette gjelder uavhengig av om det er foreldrene eller barneverntjenesten som har kompetanse til å samtykke til helsehjelp. Barn som er fylt 12 år skal få si sin mening om spørsmål som angår egen helse, og barnets mening skal tillegges økende vekt ut fra alder og modenhet.

For barn mellom 16 og 18 år er utgangspunktet at det er ungdommen selv som skal samtykke til helsehjelp. Når det gjelder hvilke råd barneverntjenesten bør gi en ungdom som selv skal ta stilling til medikamentell behandling, må barneverntjenesten vurdere dette konkret i hvert enkelt tilfelle. Det avgjørende ved vurderingen vil måtte være hva barneverntjenesten ut fra sitt faglige skjønn og faglige råd fra helsetjenesten mener vil være til det enkelte barnets beste.

Samtykkekompetanse kan helt eller delvis bortfalle dersom pasienten av nærmere angitte grunner åpenbart ikke er i stand til å forstå hva samtykket omfatter. Dersom et barn mellom 16 og 18 år mangler samtykkekompetanse er det også i slike tilfeller foreldrene eller andre med foreldreansvar for barnet som skal samtykke til helsehjelp på barnets vegne. Dersom barneverntjenesten har overtatt omsorgen for ungdommen er det imidlertid også da barneverntjenesten som skal samtykke til helsehjelp.

I tillegg til at barneverntjenesten overtar foreldrenes kompetanse til å samtykke til helsehjelp etter en omsorgsovertakelse, kan Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i visse tilfeller fatte vedtak om medisinsk undersøkelse og behandling uten samtykke fra foreldrene og uten at de fratas omsorgen eller foreldreansvaret for barnet. Dette gjelder dersom barnet lider av en livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade, og foreldrene ikke sørger for at barnet kommer til nødvendig undersøkelse og behandling, jf. barnevernloven § 4-10. Videre kan fylkesnemnda etter barnevernloven § 4-11 fatte vedtak om behandling av barn som har særlige behandlings- eller opplæringsbehov. Dette gjelder der foreldre ikke sørger for at et barn med funksjonsnedsettelser eller et spesielt hjelpetrengende barn får dekket sine særlige behov for behandling eller opplæring. Bestemmelsen omfatter barn med spesielle psykiske problemer.

Så vidt jeg er kjent med er adgangen til å fatte vedtak om medisinsk undersøkelse og behandling, og vedtak om behandling av barn med særlige behandlings- eller opplæringsbehov imidlertid bare sjeldent tatt i bruk.

SPØRSMÅL NR. 414

Innlevert 8. desember 2008 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 17. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I VG 3. desember fortelles det om en mann med en dødelig kreftdiagnose. Han ble delvis lammet, oppsvulmet av kortison og satt i rullestol og var oppgitt av norsk helsevesen da familien fikk kontakt med en klinikk i Canada som tilbød behandling. Han ble behandlet og nylig konstaterte Universitets-sykehuset Nord-Norge at kreftsvulsten var halvert og at mannen er mye bedre. Han er aktiv igjen. Behandlingen har kostet ham ca. 200 000 kr.

Vil statsråden vurdere å bistå i å få refundert hele eller deler av beløpet?»

BEGRUNNELSE:

Mannen og hans familie er overbevist om at han ikke ville vært i live i dag dersom han ikke hadde fått behandlingen med Dichloroacetate (DCA) i kombinasjon med Tetrathiomolybdate ved klinikken i Canada. Forskere ved University of Alberta i Canada offentliggjorde i fjor en studie hvor molekylet DCA viste svært lovende egenskaper mot kreft hos forsøksrotter og i cellelinjer i laboratoriet. Canadiske helsemyndigheter ga i fjor høst sin godkjennelse til at medisinen også kan prøves ut på frivillige kreftpasienter. Overlege dr. med. Knut Lote ved Radiumhospitalet uttaler at man ikke kan gripe til et eller annet stoff som ikke har dokumentert sin effekt ved alvorlig sykdom og ved Universitetssykehuset i Nord-Norge hevder man at det er fullt mulig å forklare fremgangen til pasienten med den behandlingen han fikk der i fjor. Pasienten er blitt bedre og kan i dag leve en noenlunde verdig tilværelse sammenlignet med hva som var tilfellet før han begynte behandlingen i Canada. Kanskje er livet reddet. Jeg ber statsråden om å vurdere om det ikke er verdt de 200 000 kronene at mannen faktisk er blitt så mye bedre og kan leve noenlunde normalt, selv om det skulle vise seg at han ikke er kurert.

Svar:

Jeg kan ikke gå inn i denne konkrete enkeltsaken, men jeg kan gi en orientering om hvilke regler som gjelder for dekning av utgifter til behandling i utlandet ved manglende kompetanse i Norge, samt om de saksbehandlingsregler som gjelder i slike saker.

Pasientrettighetsloven inneholder bl.a. bestemmelser om rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. En pasient med rett til nødvendig helsehjelp har rett til behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud i Norge. Dette er nærmere regulert i Forskrift om prioritering av helsetjenester, rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, rett til behandling i utlandet og om klagenemnd (prioriteringsforskriften).

Det grunnleggende vilkåret er manglende kompetanse i Norge. Det er en forutsetning at helsehjelpen kan utføres forsvarlig av tjenesteyter i utlandet etter akseptert metode. Eksperimentell eller utprøvende behandling omfattes som hovedregel ikke av bestemmelsen. I spesielle tilfeller kan imidlertid enkeltpasienter med sjeldne sykdomstilstander få eksperimentell eller utprøvende behandling.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for behandling i utlandet på grunn av manglende kompetanse i Norge. Søknad fremsettes for det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion. Dersom det regionale helseforetaket avslår søknad om behandling i utlandet, kan vedtaket påklages til Klagenemnda for behandling i utlandet.

Det finnes i dag svært mange medikamenter og nye behandlingsmetoder tilgjengelig på verdensmarkedet, og nye behandlingstilbud lanseres kontinuerlig. Det er viktig å stille krav om at nye behandlingsmetoder skal ha dokumentert effekt før de finansieres av det offentlige. Pasientene vil kunne risikere å få alvorlige bivirkninger ved fri tilgang til behandlingstilbud som ikke er dokumentert å være effektive og som er tilgjengelige på verdensmarkedet. Dette er noen av de underliggende resonnementer i det prioriteringssystemet som er bygd opp i Norge. Som statsråd må jeg forholde meg til de faglige vurderinger som gjøres her i landet med hensyn til om en behandlingsmetode har dokumentert effekt, og videre til at norsk helsetjeneste vektlegger kriteriet om dokumentert effekt ved vurderingen av om behandlingen skal finansieres av det offentlige.

Jeg mener det er viktig å ha gode systemer for vurdering av ny medisinsk teknologi og behandlingsmetoder for å sikre norske kreftpasienter rask tilgang til nye behandlingsmetoder. I oppfølgingen av kreftstrategien er det etablert et system med behandlingsretningslinjer for de ulike kreftformene (handlingsprogrammer) der anbefalingene om behandling kontinuerlig blir oppdatert etter faglige vurderinger av nye metoder. Dette systemet bidrar til å sikre norske kreftpasienter et behandlingsregime som er faglig oppdatert og en likeverdig tilgjengelighet.

SPØRSMÅL NR. 415

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 18. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ønsker statsråden virkelig at flest mulig seniorer skal bli i stillingene sine ved oppnådd pensjonsalder, eller er dette et tilbud som skal gis til spesielt utvalgte?»

BEGRUNNELSE:

BT hadde oppslag den 08.12.08 om at flere seniorer i Hordaland hadde et ønske om å fortsette i jobben etter oppnådd pensjonsalder, men at de ikke fikk tilbud om å stå i stillingen sin. Det er stort sett bare ledere i politiet som har mottatt tilbud om videre tjeneste og bare en politimann fra grunnplanet blir værende i tjeneste i Hordaland. Dette står i en merkelig kontrast til det skrikende behov Norge opplever i forhold til synlig politi og kan ikke sies å være i samsvar med de signaler statsråden har gitt den siste tiden. På denne bakgrunn er det lett å stille seg spørsmål om Hordaland politidistrikt gjør feil eller om dette er utslag av en ønsket politikk fra Regjeringens side. BTs avsløring av resultatet av politikken viser uansett at tiltakene som er satt i verk er feilslått i forhold til hva som burde være intensjonen.

Svar:

Bemanningssituasjonen i politiet har vært en utfordring i flere år, først og fremst fordi det er utdannet for få politifolk. I høst er situasjonen blitt vesentlig forverret fordi ansatte i politiet synes å ha bestemt seg for å verne om sin fritid ved å ikke ta på seg overtidsvakter frivillig.

Regjeringen har satt i gang flere tiltak for å styrke politi- og lensmannsetaten. Det rekordhøye opptaket til PHS de to siste årene på 432 studenter, er foreslått økt til 552 studenter i 2009. I tillegg til å øke opptaket ved Politihøgskolen arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte, slik at kompetansen utnyttes best mulig. Politidirektoratet har fulgt opp dette blant annet gjennom rekruttering av personell med annen utdanning, eksempelvis arrestforvarere, for å frigjøre polititjenestemenn og -kvinner for politioppgaver.

Samtidig arbeider vi for å beholde erfarne medarbeidere lenger i jobb. Politidirektoratet har iverksatt en rekke tiltak, som fleksible arbeidstidsordninger, fritak for turnustjeneste, bytte av arbeidsoppgaver/tjenestested og andre individuelt tilpassede tiltak herunder lønnstilskudd, for å få ansatte til å fortsette i politi- og lensmannsetaten, i stedet for at de går av med pensjon før oppnådd aldersgrense.

Dette har gitt klare effekter ved at det per oktober i år var 160 tilsatte, i alle stillingskategorier, som fortsatte i jobb på grunn av seniorpolitiske tiltak. Antallet varierer til enhver tid avhengig av aldersprofil, bemanningsbehov og økonomiske avveininger i det enkelte politidistrikt.

Lønn er som nevnt ett av flere virkemidler for å beholde nøkkelkompetanse. Dette kan imidlertid ikke avtales på forhånd, men kan nedfelles i den lokale lønnspolitikken. Et eventuelt lønnsstimuleringstilskudd kan forankres i hovedtariffavtalens pkt. 2.3.4 pkt 2 (”rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert arbeidskraft”). Hvorvidt kriteriene for innfrielse av et lønnstilskudd er oppfylt må vurderes individuelt opp mot den enkeltes kompetanse. Lønn er brukt for å beholde tilsatte i følgende politidistrikter: Hordaland, Vestoppland, Agder, Rogaland, Salten, Hedmark, Telemark, Nord-Trøndelag og Haugaland og Sunnhordland.

Politidirektoratet foretar en årlig økonomisk rammetildeling til politidistriktene på grunnlag av en omforent ressursfordelingsmodell. Det er politimesterens ansvar å utnytte disse midlene på en slik måte at hele politidistriktet sikres en best mulig polititjeneste.

Det er en målsetting for politi- og lensmannsetaten å beholde de tilsatte til oppnådd aldersgrense. Det er mulig for polititjenestemenn og – kvinner å pensjonere seg tre år før aldersgrensen, på gitte vilkår. Vårt mål er at også så mange som mulig av disse blir i jobb til oppnådd aldersgrense.

SPØRSMÅL NR. 416

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 16. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Innenfor taxinæringen behandles hovedbil og reservebil ulikt avgiftsmessig. Hovedløyve får avgiftslette (nye bil) og mva-refusjon. Reserveløyve får bare mva-refusjon. Det innebærer at reservebil er langt dyrere i anskaffelse. Reservebil brukes til å ta unna trafikktopper og til spesielle oppdrag. Det er derved ulike økonomiske betingelser i samme næring.

Vil statsråden ta initiativ til at det i samråd med FD blir vurdert lik avgiftsmessig behandling av hovedbil og reservebil innen taxinæringen?»

BEGRUNNELSE:

Bil på reserveløyve brukes til passasjertransport men er pga manglende avgiftslette ved kjøp langt dyrere i anskaffelse (og derved i drift) enn bil til hovedløyve.

Dette gir en betydelig skjevhet i næringens rammebetingelser og svekker grunnlaget for økonomisk drift samtidig som det også svekker muligheten for at det samlede tilbudet innenfor taxinæringen er best mulig tilpasset etterspørselen etter ulike typer taxitransport.

Svar:

Etter yrkestransportlova er drosjeløyve behovsprøvd, dvs. at løyvetallet blir fastsatt av løyvemyndighetene (fylkeskommunene/Oslo kommune) som resultat av en politisk behovsprøving av løyve. Denne formen for regulering tar i mindre grad enn markedsløsninger hensyn til forutsette og uforutsette svingninger i etterspørselen etter drosje. Løyvemyndigheten har derfor adgang til å utstede såkalte reserveløyver til innehavere av ordinære drosjeløyver. Det er frivillig å søke om reserveløyve. Reserveløyve kan og sies opp separat, selv om man velger å beholde det ordinære løyvet.

Nytt kjøretøy registrert som drosje får sterkt redusert, flat sats for engangsavgift. Etter bruk som drosje i tre år kan kjøretøyet fritt avhendes eller tas i bruk som privatbil uten krav om refusjon av tidligere gitte avgiftsreduksjon. Ordningen omfatter bare ordinære drosjeløyver.

Forskjellen mht avgiftsmessig behandling av disse to formene for drosjetransport, er begrunnet i forskjellen i funksjon, reelle forskjeller mht innhold i kjøreplikten og mulighetene for alternativ bruk av kjøretøyet som privat bil.

Mens "ordinært" drosjeløyve gir innehaveren en ubegrenset rett og en plikt til å drive drosjetransport, skal reserveløyve etter forutsetningen bare brukes ved trafikktopper når det er nødvendig for å sikre et forsvarlig drosjetilbud. Gjeldende reguleringssystem forutsetter at så mye som mulig av drosjetransport skal utføres med ordinære løyver. Ved økende bruk av reserveløyver, forutsettes det at løyvemyndigheten vurderer oppretting og utlysing av nye, ordinære løyver.

Kjøreplikten som er pålagt ordinære løyver er i prinsippet ubegrenset, det samme er retten til å drive løyvet. For løyver som drives fra sentral, er plikten likevel begrenset til pålagte vakter. Når det gjelder reserveløyver knyttet til løyve som drives i sentral, bestemmer sentralen når reserveløyver skal nyttes. Utover pålagte vakter har innehaveren av reserveløyvet verken rett eller plikt å bruke løyvet. Når det gjelder drosjeløyver som drives fra bosted (bopelsløyehaver) er det i praksis slik at løyvehaver selv vurderer om det er behov for å bruke reserveløyver.

Personbil brukt til drosje har alternativ bruk som privat kjøretøy, i motsetning til det som for eksempel gjelder for buss og lastebil, som ikke er pålagt avgifter av en slik størrelse som personbiler. Det vises i den forbindelse til at løyver for selskapsvogn ("limousine"), som også utføres med personbil, heller ikke nyter godt av avgiftsfritak som blir drosjeløyvene til del.

Jeg mener at innføring av en ordning med avgiftsfritak for reserveløyver reelt sett vil åpne opp for ukontrollert subsidiert privatbilbruk, med mindre man innførte totalt forbud mot bruk av reserveløyve til private formål og omfattende kontrollordninger. Dette vil næringen neppe vil se seg tjent med. Når det gjelder tre-årsregelen nevnt ovenfor vil heller ikke den kunne anvendes for reserveløyver uten å gi urimelige utslag, samtidig som en slik regel ville være et incentiv for at løyvehaver av økonomiske grunner vil se seg tjent med å redusere bruken av reserveløyve. Det må tas med i vurderingen av problemstillingen at det er svært vanlig at kjøretøy som brukes som reserveløyve har en fortid som ordinært løyve med fullt avgiftsfritak. Ved bytte av kjøretøy på ordinært løyve etter tre år, og videre bruk av dette kjøretøyet som reserveløyve, vil man reelt sett i de fleste tilfelle kunne bruke en tilnærmet ny bil som det ikke er betalt avgifter for som reserveløyve. Jeg stiller meg derfor noe spørrende til hvorvidt hensynet til publikum tilsier endringer i dagens avgiftssystem. Jeg ønsker av-

slutningsvis å peke på at det kanskje kan være mer naturlig å arbeide for at takstnivået skal avspeile de reelle kostnadene ved drosjedrift, framfor å innføre ytterligere støttetiltak.

Ut fra det som er nevnt om forutsetningene for drift av reserveløyve anser jeg at det ikke er grunnlag for å ta opp spørsmålet om avgiftsfritak for reserveløyver med Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 417

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 16. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I en pressemelding fra 08.12.2008 sier samferdselsministeren at regjeringen er klar til å fremskynde prosjekter som allerede er i gang, gjennom å tilføre mer midler og fremskynde oppstart av allerede planlagte prosjekter. Det vises bl.a. til utbedring av veier, jernbane og fergekaier.

Hvilke konkrete samferdselstiltak innenfor nybygg, vedlikehold og trafikksikring er klare for umiddelbar iverksetting, og hvilken kostnad anslås hvert av disse prosjektene å ha?»

BEGRUNNELSE:

Høyre og en rekke andre har ved flere anledninger etterlyst konkrete tiltak for å forhindre alvorlige ettervirkninger av finanskrisen.

Den 10. november skrev Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) et brev til Samferdselsdepartementet der de ba om strakstiltak i anleggsbransjen nå. MEF foreslo i brevet:

- Start opp igjen vegprosjekter som er stoppet opp.
- Start opp vegprosjekter der det foreligger ferdige planer.
- Øk innsatsen på vegvedlikehold betydelig.

Fra MEF-organiserte bedrifter rapporteres det om følgende ledige kapasitet pr. 28.11.2008:

- 1 måned frem i tid: 16% ledig kapasitet
- 3 måneder frem i tid: 32,8% ledig kapasitet
- 6 måneder frem i tid: 51,8% ledig kapasitet
- 12 måneder frem i tid: 57,5% ledig kapasitet

Dette er dramatiske tall, og viser at en avventende holdning vil kunne få svært uheldige utfall.

Svar:

Jeg mener i utgangspunktet at mitt svar på spørsmål 378 er dekkende for det representanten Halleraker også etterlyser i spørsmål 417. Regjeringen har allerede signalisert at den vil arbeide med sikte på å legge fram ytterligere finanspolitiske tiltak i månedsskiftet januar/februar. Hvilke tiltak som kan være aktuelle i en slik forbindelse vil regjeringen komme tilbake til i forbindelse framlegget.

Det vil imidlertid være viktig for regjeringen at eventuelle tiltak som fremmes vil ha tilstrekkelig virkning på sysselsettingen i særlig utsatte bransjer, og at slike effekter vil kunne realiseres raskt. I tillegg er det viktig at tiltakspakken utformes slik at den vil bidra til å løse den nåværende situasjonen i økonomien, dvs. at den ikke skal skape store fremtidige bindinger over statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 418

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 16. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil Regjeringen vente med å iverksette tomtefesteinstruksen til det rettslige spørsmål om instruksens gyldighet er avklart?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet om tomtefesteinstruksens forhold til Grunnloven og Lov om Opplysningsvesenets fond (OVF) har vært reist en rekke ganger i Stortinget, senest ved behandlingen av Regjeringens forslag til endring av Lov om Opplysningsvesenets fond. Under debatten både i Odelstinget og Lagtinget ble det etterlyst en avklaring av hvordan Regjeringen vil forholde seg til spørsmålet om iverksettelse av instruksen i påvente av domstolenes behandling av det søksmål som er reist mot staten. Hverken kirkeministeren (i Odelstinget) eller justisminsiteren (i Lagtinget) var villige til å svare på spørsmål om dette. Den lovendring Stortinget har vedtatt, skal tre i kraft 1.1.2009, fortsatt uten at Stortinget har fått noe svar på hvorledes Regjeringen akter å løse det rettslige problem som oppstår dersom domstolene skulle komme til det resultat at staten i strid med Grunnloven har påført OVF et betydelig tap av fondskapital. Under lovbehandlingen både i Odelstinget og Lagtinget ble det påpekt at det vil medføre en utvidelse av regjeringsmedlemmenes konstitusjonelle ansvar dersom Regjeringen lar dette skje.

Svar:

Tomtefesteinstruksen av 14. september 2007 ble endret ved kongelig resolusjon av 13. juni 2008, og trådte i kraft 1. juli 2008. Ved endringen ble det fastsatt at tomtefesteinstruksen vil gjelde for Opplysningsvesenets fond fra det tidspunkt endringen i lov om Opplysningsvesenets fond trer i kraft. Lovendringen i loven om Opplysningsvesenets fond vil tre i kraft 1. januar 2009.

Regjeringen vil ikke foreta noen endring i tomtefesteinstruksen som følge av søksmålet. Tomtefesteinstruksen vil derfor gjelde for Opplysningsvesenets fond fra 1. januar 2009.

SPØRSMÅL NR. 419

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 16. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge NA24 er 9 CD'er fra Skattedirektoratet med skattelister med sensitive opplysninger rotet bort, og to er kommet på avveie. Listene inneholder fire millioner fødselsnumre.

Hva vil finansministeren gjøre for å sørge for at dette datamaterialet kommer til rette og ikke misbrukes, og innser finansministeren at offentliggjøring av skattelister innebærer overføring av data som kan true innbyggernes sikkerhet?»

BEGRUNNELSE:

Hvert år sender Skattedirektoratet ut lister med nordmenns inntektsopplysninger til ulike presseredaksjoner.

Materialet brukes til å lage skattesøk i mediene. På disse CD-platene skal fødselsnummer slettes, men ved en glipp sendte likevel Skattedirektoratet ut CD-plater med denne meget sensitive informasjonen.

Det ønskes redegjort for hva finansministeren vil gjøre for at ikke opplysninger med sensitive skattedata skal komme på avveie i fremtiden. Saken reiser videre viktige prinsipielle spørsmål om skattelister i det hele tatt burde offentliggjøres. Uten offentliggjøring ville ikke denne situasjonen oppstått.

Slike opplysninger kan brukes av kriminelle til identitetstyverier, eller annen svindel og kriminalitet. Dette truer norske innbyggeres sikkerhet.

Svar:

Skattelistene skal inneholde opplysninger om skattyters navn, postnummer, poststed, fødselsår, formue, inntekt og utlignet skatt. Regelverket om utlevering av skattelister til pressen er derfor klart med

hensyn til hvilke opplysninger som kan utleveres. Fødselsnummer kan ikke utleveres. Utleveringen av fødselsnummer har derfor ikke bakgrunn i svakheter i regelverket, men skyldes svikt ved utleveringen.

I mitt brev av 21. oktober 2008 til Kontroll- og konstitusjonskomiteen har jeg gitt en fyldig redegjørelse for saken, og om ulike tiltak for å sikre nødvendige rutineforbedringer i skatteetaten på dette området. Det samme er berørt i mitt brev av 15. oktober 2008 til stortingsrepresentant Marianne Aasen. Jeg viser også til mitt brev av 5. november 2008 til Venstres stortingsgruppe.

Opplysningene Datatilsynet har gitt til NA24.no og Venstres stortingsgruppe er ikke korrekte. Som jeg tidligere har redegjort for, er det én CD som ikke er returnert. Den aktuelle mediebedriften har skriftlig bekreftet at den aktuelle CD'en var kassert før feilen var kjent. Datatilsynet ble informert om dette både i skattedirektørens skriftlige redegjørelse av 22. september og under selve kontrollen som fant sted 10. oktober 2008.

Skattedirektoratet opplyser at de umiddelbart etter oppslaget i NA24 tok kontakt med Datatilsynet, som nå har trukket uttalelsen om at det fortsatt skulle være to CD'er på avveie. Det vises for øvrig til Skattedirektoratets brev av 10. desember til Datatilsynet. Brevet følger vedlagt.

Jeg har fått opplyst at det er innført en ny og mer sikker distribusjonsløsning for skattelistene for inntektsåret 2007. Skatteopplysningene formidles ikke lenger på flyttbare medier (CD'er). Mediebedriftene som ønsker å kjøpe skatteopplysningene får tildelt bruker-id og passord. Deretter gis det tilgang til en særskilt nedlastingsside som er sikret mot uautorisert tilgang gjennom en særskilt autentiseringsløsning. Denne løsningen gir svært god kontroll på innholdet i filene som tilgjengeliggjøres og muligheter for umiddelbart å fjerne filer dersom feil skulle oppstå. Et anerkjent sikkerhetsfirma har utført en sikkerhetstest på denne løsningen, og har konkludert med at den nye løsningen har et høyt sikkerhetsnivå.

Jeg er tilfreds med den håndtering skattedirektøren har hatt av saken fra den ble avdekket og de tiltak han har iverksatt. Jeg kommer ikke til å forfølge saken ytterligere.

Vedlegg til svar:

Brev fra Skattedirektoratet til Datatilsynet vedr. Skattelister til media, datert 10.12.2008.

Skattelister til media

Vi viser til tidligere korrespondanse vedrørende saken der enkelte mediebedrifter som følge av en beklagelig feil fikk tilsendt skattelister inneholdende skattyteres fødselsnummer, samt muntlig og skriffchg kontakt i forbindelse med Datatilsynets gransking av hendelsen. Som tidligere opplyst, gikk den aktuelle skattelisteforsendelsen til ni navngitte medieredaksjoner.

Saken ble i går omtalt i nettavisen NÅ24.1 følge oppslaget skal Datatilsynet ha opplyst at syv av ni cd-plater er kommet til rette, mens to er "kommet på avveie". Tilsvarende opplysninger skal være gitt til Venstres leder Lars Sponheim. I følge en av artiklene har Datatilsynets uttalelser foranlediget krav fra Venstres leder og Fremskrittspartiets representant Chr. Tybring-Gjedde overfor finansministeren om en ny redegjørelse om saken.

Skattedirektoratet er forbauset over Datatilsynets påstander, dersom avisens fremstilling av disse er korrekt. Som redegjort for overfor Datatilsynet i signert notat av 22. september 2008 og i kommunikasjonen mellom Skattedirektoratet og Datatilsynet under granskingen, kontaktet Skattedirektoratet umiddelbart de redaksjonene det gjaldt og ba om at cd-platene ble returnert. Pr. 22. september hadde direktoratet mottatt samtlige, så nær som én. Den mediebedriften som hadde mottatt denne cd'en har skriffchg bekreftet at den aktuelle ed'en var kassert før feilen ble kjent. Dersom det mot formodning skulle vise seg at denne cd'en ikke skulle være tilstrekkelig makulert, er det p.g.a. krypteringen usannsynlig at uvedkommende kan klare å lese filene.

Skattedirektoratet finner Datatilsynets uttalelser oppsiktsvekkende, med tanke på at tilsynets gransking av hendelsen, innledet ved møte 10. oktober 2008, i følge presseoppslaget nå skal være ferdigbehandlet. Uttalelsene gir således grunn til uro for hvilket faktagrunnlag tilsynets rapport vil komme til å være basert på. Vi ber derfor Datatilsynet om å forsikre seg om at rapportens virkelighetsforståelse er i samsvar med de faktiske forhold.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at vi er kjent med at Datatilsynet i dag har trukket tilbake sine uttalelser på NA24 og beklaget at det ble gitt informasjon som ikke var oppdatert.

SPØRSMÅL NR. 420

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 16. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Det er blitt hevdet at yrkesskadeforsikringen vurderes forskjellig for manns- og kvinnedominerte yrker. En mannlig kokk som løfter 10 kg egg forkjært får erstatning mens en kvinnelig hjelpepleier som løftet en pasient som veide 120 kg ikke får det selv om både Nav og Lagmannsretten er enige om at hennes uførhet stammer fra akkurat det akutte øyeblikket hun løftet pasienten, ifølge en henvendelse fra Fagbladet.

Hvordan vurderer statsråden praktiseringen av regelverket i forhold til ovennevnte eksempel?»

BEGRUNNELSE:

I pressen har man kunnet lese om tilfeller som tilsvarer ovennevnte. Det kan være vanskelig å fastslå nøyaktig når en skade oppsto og hva som er den direkte årsaken, men det kan ikke være noe grunnlag for at utøvere av typiske kvinneyrker skal behandles annerledes enn utøvere av mannsdominerte yrker. Det har vært hevdet at for en hjelpepleier er det en del av arbeidets alminnelige ramme å utføre tunge løft og at det derfor ikke utløser rett til erstatning når det oppstår skader ved slike løft. En slik tolkning av regelverket må, etter min mening, være feilaktig. Oppstår det en skade i forbindelse med en arbeidssituasjon bør dette gi rett til erstatning avhengig av skadens omfang og konsekvenser. Jeg ber om statsrådens syn på tolkningen av regelverket slik det foreligger i dag.

Svar:

En yrkesskadet person kan ha rett til yrkesskadeytelser etter både folketrygdloven som administreres av Arbeids- og velferdsetaten, og en lovpålagt yrkesskadeforsikring som administreres av arbeidsgivers forsikringsselskap.

Det er et vilkår for at en skade skal kunne godkjennes som yrkesskade at den er forårsaket av en arbeidsulykke. Arbeidsulykkebegrepet har samme innhold i begge lover.

Etter dagens regelverk foreligger det en arbeidsulykke når det enten inntreffer en plutselig eller uventet ytre hendelse (noe ”ulykkesartet”), eller arbeidssituasjonen medfører en påkjenning eller en belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i yrket (en ”ekstraordinær påkjenning”). Disse vilkårene innebærer at ikke alle skader som oppstår som følge av en hendelse på arbeidsplassen vil kunne godkjennes som en arbeidsulykke. Det vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sak om vilkårene er oppfylt.

Arbeidstakere som skader ryggen i forbindelse med et helt ordinært personløft, typisk ansatte i helse- og omsorgssektoren, vil i dag ikke få skaden godkjent som yrkesskade. Skal skaden kunne godkjennes som yrkesskade, må det under løftet inntreffe noe plutselig eller uforutsett. Et eksempel på dette kan være at pasienten faller, eller at løftet på grunn av en vanskelig arbeidsstilling medfører en ekstraordinær påkjenning.

Gjeldende yrkesskadeordning har i lengre tid vært utsatt for kritikk. Kritikken har vært knyttet til hvordan ordningen er organisert og til visse deler av regleverket. Blant annet er det reist spørsmål om dagens arbeidsulykkebegrep i tilstrekkelig grad fanger opp tilfeller hvor vedkommende blir skadet som følge av et personløft.

Regjeringen sendte nylig på høring forslag til ny framtidig arbeidsskadeforsikring. Forslaget innebærer å slå sammen dagens yrkesskadeforsikringslov og folketrygdlovens yrkesskaderegler til én arbeidsskadeforsikringslov, og hvor en nyopprettet arbeidsskadeenhet skal avgjøre krav om erstatning. Det foreslås også endringer i yrkessykdomsregelverket.

Tolkningen av arbeidsulykkebegrepet har særlig vist seg vanskelig i saker med personløft. Dette ønsker Regjeringen å gjøre noe med. Jeg foreslår derfor i nevnte høring at skader som oppstår akutt i forbindelse med løft av personer (plutselig løfteskade) skal kunne godkjennes som yrkesskade, selv om det ikke foreligger arbeidsulykke. Erfaringen viser at risikoen for skader ved personløft ofte er større enn risikoen for skader ved løft av gjenstander. En person har ikke ”håndtak”, og løft av personer er mer uforutsigbart enn løft av ting. Forslaget har en særlig innretting mot helse- og omsorgssektoren og har derfor et klart likestillingsperspektiv.

SPØRSMÅL NR. 421

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 18. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvordan er framdriften på regjeringens behandling av oversendelsesvedtaket fra Stortingets behandling av Innst.S.nr.315(2007-2008), jfr. Dok.nr.8:98 (2007-2008)?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av Innst. S. nr. 315 (2007 - 2008), jf. representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, Gunvald Ludvigsen og Vera Lysklætt, 19. juni 2008, ble pkt. 2 i representantforslaget ("Stortinget ber Regjeringen legge til rette for å utarbeide undervisningsmateriell med fokus på menneskerettigheter til bruk for helsepersonell innenfor omsorg for demente, psykisk utviklingshemmede og psykisk syke") gjort om til et oversendelsesforslag.

Svar:

Jeg er glad for å kunne informere representanten Ludvigsen om hva Regjeringen har gjort for å følge opp Stortingets oversendelsesvedtak på dette området.

Helsedirektoratet har etter oppdrag fra departementet nedsatt en arbeidsgruppe som skal belyse problemstillingene knyttet til behandlingsvilkåret i psykisk helsevernloven og revidere Tiltaksplan for redusert og kvalitetssikret bruk av tvang i psykisk helsevern. Som følge av Stortingets behandling av Innst.S.nr. 315 ble mandatet utvidet slik at gruppen også skal foreslå tiltak for å sikre kompetanse og god klinisk praksis i samsvar med gjeldende rett, herunder menneskerettighetene, og etiske prinsipper. Arbeidsgruppen skal levere sin rapport til Helsedirektoratet innen 1. juni 2009.

I forhold til dementes og psykisk utviklingshemmedes rettigheter er det igangsatt tiltak i forbindelse med at nytt kapittel 4 A i pasientrettighetsloven trer i kraft 1. januar 2009. Bestemmelsene har til hensikt å styrke rettighetene til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelp. Å yte helsehjelp til en person som motsetter seg det, kommer lett i konflikt med etiske grunnverdier og respekt for pasientens integritet og verdighet. Dilemmaet er ofte at pasienter uten samtykkekompetanse ikke forstår konsekvensen av å motsette seg helsehjelpen. Hittil har en mangelfull regulering av dette området ført helsepersonell opp i uønskede valg mellom omsorgssvikt og ulovlig bruk av tvang.

Ved innføring av de nye bestemmelsene i pasientrettighetsloven kapittel 4 A har man forsøkt å ivareta to grunnleggende hensyn; selvbestemmelsesretten og retten til nødvendig helsehjelp. Også pasienter ute av stand til å forstå eget behov for helsehjelp, har krav på nødvendig helsehjelp, men vilkårene i nytt kapittel 4 A understreker at tvang er en siste utvei når frivillige løsninger er prøvd og faren for helseskade er vesentlig. De nye reglene har også til hensikt å forebygge og redusere bruken av tvang i helsetjenesten.

Fylkesmennene har kurset ledere og opplæringsansvarlige i helsetjenesten over hele landet i løpet av høsten. Disse har videreformidlet kunnskap i egen virksomhet i løpet av høsten. Opplæringen fortsetter i løpet av 2009. Helsedirektoratet har produsert en egen pakke med opplæringsmateriell til dette formålet. Materiellet er laget med tanke på at det skal være lett tilgjengelig og kunne nå store grupper av helsepersonell på kort tid. Det er utarbeidet rundskriv med sjekkliste og vedtaksmal, studiehefte, brosjyremateriell, samt et e-læringskurs med introduksjon til det nye lovverket. Kurset ligger tilgjengelig på Helsedirektoratets nettsider, det er gratis og kan gjennomføres innenfor en time. Alt materiell er blitt spredd bredt til helseforetak, fastleger mv. i hele helsetjenesten i løpet av høsten. Materiellet kan også lastes ned eller bestilles på direktoratets hjemmesider.

For å styrke den etiske kompetansen i omsorgstjenesten, har regjeringen i samarbeid med KS og yrkesorganisasjonene iverksatt prosjektet ”Samarbeid om etisk kompetanseheving”. Prosjektets hovedmål er å styrke den etiske kompetansen i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Det skal skje gjennom:

- Utvikling av modeller for møteplasser i kommunene for drøfting av etiske dilemmaer og råd og veiledning i konkrete saker.
- Utvikling av et opplæringsprogram slik at alle ansatte får tilbud om grunnleggende opplæring i etikk.
- Stimulering av kommunene til å iverksette metoder for systematisk refleksjon for de ansatte i det daglige arbeidet. Dette handler om å finne tid, sted og verktøy for samtaler og refleksjoner om vanskelige spørsmål.

For å utvikle et opplæringsprogram og metoder for systematisk etisk refleksjon, har Diakonhjemmets Høgskolesenter på oppdrag fra KS utarbeidet en etikkhåndbok for den kommunale helse - og omsorgstjenesten. Håndboken ble lansert 6. oktober i år.

Boken inneholder praktiske tips og verktøy med forslag til hvordan man kan arbeide med etikk og etisk refleksjon i det daglige arbeidet.

Prosjektets mål er at 100 kommuner i løpet av prosjektperioden skal ha deltatt i program for etisk kompetanseheving og etablert lokale møteplasser for etisk refleksjon.

Prosjektet om etisk kompetanseheving skal utvikles over tid til alle kommuner.

SPØRSMÅL NR. 422

Innlevert 9. desember 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 19. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I pressemelding nr. 160/08 fra Olje- og energidepartementet fremkommer det at fylkeskommuner fra 1. januar 2010 skal delegeres kompetanse til å fatte vedtak i konsesjonssaker om mini-mikrokraftverk inntil 1MW effekt. Det fremgår også at: "Behandlingen av saker som berører verna vassdrag overføres ikke."

Vil konsesjonssaker i "nasjonale laksevassdrag" overføres til fylkeskommunene?»

Svar:

Jeg kan bekrefte at delegasjonen inkluderer overføring av myndighet til å behandle mini- og mikrokraftverk i nasjonale laksevassdrag.

Når det gjelder vurderingen av inngrep i slike vassdrag, viser jeg til omtalen av beskyttelsesregimet i nasjonale laksevassdrag i St.prp. nr. 32 (2006-2007), jf. Innst. S. nr. 183(2006-2007).

SPØRSMÅL NR. 423

Innlevert 10. desember 2008 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 18. desember 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Korleis er startløyvinga på ein million kroner til informasjonssenteret for sjøfuglvern på Værlandet i Askvoll kommune nytta, og kva løyvingstakt for restløyvinga legg departementet opp til?»

GRUNNGJEVING:

Informasjonssenteret for sjøfuglvern på Værlandet, i Askvoll kommune i Sogn og Fjordane er kostnadsrekna til om lag 11 millionar kroner. Finansieringa er tenkt løyst med lokale, fylkeskommunale og statlege midlar. Initiativtakarane har søkt om ei statleg løyving (frå Miljøverndepartementet) på 3,6 mill. kr over tre år. I budsjettinnstillinga for 2007 fekk informasjonssenteret positiv omtale, men inga løyving. I budsjettet for 2008 vart det derimot lagt inn ei startløyving på 1 mill. kr. Denne løyvinga vart tolka som at heile søknaden var innvilga og at restløyvinga ville kome dei to påfølgjande åra. Det er ikkje avsett noko eksplisitt løyving i 2009-budsjettet til dette prosjektet.

Svar:

Det planlagde informasjonssenteret for sjøfugl på Værlandet i Askvoll kommune fekk øyremerka ein million kroner over statsbudsjettet i 2008. Også i 2009 vil senteret få ei løyving på ein million over kap 1427 post 76.

Departementet har motteke ei skisse frå prosjektgruppa for informasjonssenteret. Her er det beskrive

korleis ein har planar om å bygge opp senteret. Planane går på korleis ein fysisk skal etablere senteret, kva slags innhald det skal ha og kven som skal arbeide vidare med prosjektet.

Eventuelle ytterlegare løyvingar må vurderast i samband med budsjettet for 2010.

SPØRSMÅL NR. 424

Innlevert 10. desember 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 22. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre at hytteeiere i områder uten dekning av det digitale bakkenettet fortsatt får gratis tilgang til det statsfinansierte NRK-tilbudet, ved å etablere tilsvarende ordning for dem, som alt er etablert for boligeiere?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med nedstengingen av det analoge fjernsynsnettet og overgang til digitalt bakkenett, har forutsetningene for tilgangen til NRK endret seg vesentlig for store deler av befolkningen. For de av husstandene som ikke har tilgang til NRK via det digitale bakkenettet er det etablert en særordning som gir gratis tilgang til NRK via parabol.

Mange hytteeiere som har betalt sin lisens og benyttet seg av fjernsynet til å se NRK med full rett som lisensbetaler, mister nå TV-signalene og kan ikke ta inn digital-TV fordi de er havnet i hvit sone (sone uten dekning). Dette resulterer i at mange som tidligere har hatt et NRK-tilbud på hytte, nå nektes en slik tilgang.

Dette er en nyordning som i praksis medfører et særdeles sterkt redusert tilbud til slike hytteeiere, og kan neppe være en tilsiktet ordning fra myndighetenes side.

I dag kan boligeiere anskaffe parabolantenne for egen regning, men motta gratiskort på NRK-kanalene dersom de ligger utenfor dekningsområdet for det digitale bakkenettet.

Hytteeiere i samme situasjon må imidlertid betale dyre abonnementspakker hos private tilbydere av digital-TV via parabol.Det finnes ingen mulighet for gratis tilgang til NRK for disse.

Det skattefinansierte tilbudet på NRK-fjernsynet må fortsatt være gratis tilgjengelig for hytteeiere som har mistet NRK-dekningen som følge av overgangen til digitalt bakkenett.

Svar:

Dekningsforpliktelser var et av hovedtemaene i St.meld. nr. 44 (2002-2003) Om digitalt bakkenett for fjernsyn. I meldingen foreslo departementet at det skulle settes vilkår om at hele befolkningen skulle ha tilgang til digitale fjernsynssignaler før man kunne godta avvikling av analoge fjernsynssignaler. Departementet la videre til grunn at ”det ikke er realistisk eller hensiktsmessig at samtlige husholdninger skal dekkes av det digitale bakkenettet alene, dersom man forutsetter at nettet skal være privatfinansiert og lønnsomt.” Stortingsflertallet (alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet) sluttet seg til departementets forslag og forutsatte ”at utbyggingen skal sikre at alle i Norge får tilbud om digital TV og minst 95 pst. av befolkningen skal kunne ta inn signaler fra det digitale bakkenettet.”, jf. Innst. S. nr. 128 for 2003-2004.

Dekningskravet for det digitale bakkenettet er fastsatt i konsesjonen til Norges televisjon AS, i samsvar med Stortingets forutsetninger. Konsesjonen stiller vilkår om at minst 95 pst av faste bopeler skal dekkes av det såkalte basisnettet Det digitale bakkenettet omfatter i tillegg et satellittskyggenett som skal dekke områder uten dekning verken fra basisnettet eller satellittnett.

Både for det analoge og det digitale bakkenettet er dekningsberegninger og -krav knyttet til husstandenes faste adresser. I Norge er det som kjent ikke uvanlig at fritidsboliger befinner seg på uveisomme områder langt fra annen bebyggelse. Konsekvensene av et krav om at alle fritidsboliger skal ha dekning via det digitale bakkenettet ville etter all sannsynlighet innebære at det ikke ville bli regningssvarende å bygge ut et digitalt bakknett for fjernsyn.

Stortingsflertallet (alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet) var like fullt opptatt av å sikre dekning også utenom faste bopeler og ba departementet avklare hvordan utbyggingen kunne sikre

best mulig dekning blant annet i større hytteområder. Norges televisjon AS hadde i sin søknad beregnet nettets dekning til om lag 70 prosent av hytter og fritidsboliger. Konsesjonsmyndighetene la til grunn at dette er i samsvar med Stortingets forutsetninger og fastsatte et krav om at minst 70 prosent av fritidsboligene skal dekkes av det digitale bakkenettet.

Det digitale bakkenettets faktiske dekning er høyere enn kravene konsesjonen stiller. NTV opplyser på sitt nettsted at med beskjedne investeringer i antenneutstyr "dekker bakkenettet ca 98 prosent av alle husstander og opptil 87 prosent av alle hytter."

Jeg legger til grunn at dekningskravene i Norges televisjon AS' konsesjon er i samsvar med Stortingets forutsetninger, jf ovenfor. Regjeringen har således ikke adgang til å pålegge en dekningsgrad for det digitale bakkenettet utover det som er følger av konsesjonsvilkårene til Norges televisjon AS. Derimot vet vi at det er utviklet praktiske løsninger flere steder for å sikre hytteområder TV-dekning. Dette kan helt sikkert løse situasjonen for flere. Noe pålegg om slike løsninger kan derimot ikke departementet ta initiativ til, det må komme som lokale initiativ.

SPØRSMÅL NR. 425

Innlevert 10. desember 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 19. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kontinuerlig utbygging av korridorer/deler av korridorer organisert som prosjekt eller som utbyggingsselskap er en av flere muligheter som kan brukes for å gi forutsigbar, avklart og langsiktig finansiering av hurtigere og mer omfattende veiutbygging i Norge.

Kan statsråden legge frem en oversikt over prosjekter som på strekningene E6 Oslo - Trondheim og E39 fra Kristiansand til Trondheim som er eller vil bli klar til bygging i perioden 2010 - 2014 og 2015 - 2019 med tilhørende investeringsbeløp og finansieringsplan?»

Svar:

Regjeringens viktigste verktøy for langsiktig satsing og prioritering i samferdselssektoren er stortingsmeldingene om Nasjonal transportplan. Regjeringen vil som kjent legge fram stortingsmelding om Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2010-2019.

Behov for kontinuerlig utbygging av transportkorridorer vil bli vurdert som en del av prioriteringene i vegsektoren, herunder også på de strekninger og korridorer representanten nevner i sitt spørsmål. Regjeringen vil komme tilbake til konkrete prioriteringer og finansiering i NTP 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 426

Innlevert 10. desember 2008 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 19. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«FrP er enig i at Norge bør gi finansiell assistanse til islandske myndigheter i forbindelse med den pågående bankkrisen. Men, slik støtte har noen paradokser. Blant annet at islandske bankinnskytere har fått sine bankinnskudd i Kaupthings filialer på Island garantert av islandske myndigheter, mens nordmenns innskudd i Kaupthing Norge ikke har fått tilsvarende garanti.

Vil finansministeren i forbindelse med Norges hjelp til Island stille som krav at nordmenns innskudd i Kaupthing Norge blir behandlet på lik linje med innskudd gjort i Kaupthings islandske filialer?»

BEGRUNNELSE:

Islandske myndigheter har overtatt eierskapet i den islandske banken Kaupthing. I den forbindelse ble bankinnskuddene i bankens filialer på Island garantert. Omtrent parallelt ble Kaupthing Norge begjært konkurs og satt under administrasjon, noe som

førte til at nordmenns bankinnskudd utover 2 millioner, som dekkes av Banksikringsfondet, høyst sannsynlig er gått tapt. Samtidig som dette finner sted, driver Norge betydelig finansiell assistanse til islandske myndigheter, og slik sett gjør det mulig for islandske myndigheter å garantere for innskudd i islandske filialer. Det betyr i realiteten at Norge hjelper islandske bankinnskytere samtidig som norske bankinnskytere i Kaupthing Norge mister sine innskudd over 2 millioner kroner. 2 millioner som for øvrig er betalt av norske banker gjennom Banksikringsfondet.

Svar:

Islandske myndigheter satte tre store islandske banker under offentlig administrasjon i oktober i år. Innskytere i disse bankenes filialer i andre land fikk i utgangspunktet ikke dekning fra den islandske innskuddsgarantiordningen. Island har gått inn på et IMF-program med sikte på å komme ut av den økonomiske krisen landet befinner seg i. Flere land har i denne forbindelse gitt lån til Island. Flere av långiverne, herunder de nordiske, har lagt vekt på at Island oppfyller sine internasjonale forpliktelser, inkludert dekning av innskudd i islandske bankers filialer i andre land iht EØS-regelverket. Etter det jeg er kjent med, vurderer også EFTAs overvåkningsorgan dette spørsmålet.

Filialen i Norge av den islandske banken Kaupthing Banki Hf innstilte torsdag 9. oktober 2008 sine betalinger, og sluttet å honorere innskudd i Norge. Banken opprettholdt samtidig virksomhet på Island. Finansdepartementet fattet på denne bakgrunn 12. oktober 2008 vedtak om offentlig administrasjon av den norske filialen i Kaupthing Banki Hf. Vedtaket ble truffet for å legge til rette for en forsvarlig håndtering av betalingsinnstillingen i filialen, og for å motvirke forskjellsbehandling av kreditorer i Norge. Vedtaket omfatter alle bankens eiendeler og forpliktelser i Norge. Kredittilsynet har oppnevnt et administrasjonsstyre som tar hånd om aktiva og behandler kravene.

Kaupthings filial i Norge hadde såkalt "topping-up" medlemskap i det norske Bankenes sikringsfond. Det betyr at innskudd i den norske filialen inntil 2 millioner kroner per innskyter er garantert av Bankenes sikringsfond med fradrag for 20 887 euro som skal være garantert av den islandske banksikringsordningen. For å unngå usikkerhet hos innskyterne for de første 20 887 euro, ble det ved kongelig resolusjon 13. oktober 2008 truffet vedtak om at staten garanterer for, og vil forskuttere, den andelen av innskuddene i den norske filialen av Kaupthing som er sikret av den islandske innskuddssikringsordningen, dvs. motverdien av inntil 20 887 euro. Denne garantien ble vedtatt av Stortinget 14. november 2008, jf. St.prp.nr. 6 (2008-2009) og Innst.S.nr. 26 (2008-2009). Avgrensningen, både i det norske "topping-up" medlemskapet til Kaupthing, og i den statlige garantien knyttet til innskuddene i den norske filialen til Kaupthing, innebærer at de tiltak som er satt i verk fra norsk side tjener norske interesser. Islandske kunder av Kaupthing nyter ikke godt av disse tiltakene.

Bankenes sikringsfond har vært statens fullmektig for utbetalingene iht den statlige garantien. Innskudd som skal dekkes iht den statlige garantien er blitt utbetalt samtidig med utbetalinger som Bankenes sikringsfond har gjort iht den norske bankinnskuddssikringsgarantien. Hver av innskyterne som har fått utbetalt innskudd iht den statlige garantien har overdratt sitt krav mot Kaupthing Bank og/eller den islandske innskuddsgarantiordningen til staten.

Administrasjonsstyret arbeider aktivt for å sikre at kreditorer i filialen vil få dekket sine krav.

SPØRSMÅL NR. 427

Innlevert 11. desember 2008 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 19. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Utbyggingsplanene for Forsanvatn Kraftverk i Steigen har etter at NVE anbefalte utbyggingen, snart ligget til behandling i OED i to år. Utbyggingen vil skaffe sårt tiltrengt fornybar energi samtidig som den kan skaffe selskapet Mainstream kraft til etablering av smoltproduksjon. Noe som vil gi den tilleggseffekt at 10-12 nye arbeidsplasser skapes lokalt.

Vil statsråden nå sørge for at den svært langvarige og omfattende konsesjonsbehandlingen bringes til ende, og at konsesjon snarest kan tildeles?»

BEGRUNNELSE:

Denne saken har snart ligget i OED i to år. Dette er på tross av at NVE har anbefalt søknaden. Saken ble oversendt fra NVE til departementet 8. januar

2007. Selv om konsesjonssaken har vært behandlet utfra folkerettslige prinsipper, har denne saksbehandlingen tatt urimelig lang tid. Dette står i grell kontrast til både klimaforliket som fant sted i Stortinget i januar i år og Regjeringens erklærte "fornybarpolitikk," hvor begge slår fast behovet for raskt å skaffe Norge mer og økt produksjon av fornybar energi.

Svar:

Nord-Salten Kraftlag A/L har søkt om utbygging av Forsanvatn kraftverk og regulering av Forsanvatn i Steigen og Hamarøy kommuner. NVE anbefaler at det gis tillatelse til regulering av Forsanvatnet med 5 meter og bygging av Forsanvatn kraftverk. I søknaden legger Nord-Salten Kraftlag A/L til rette for at vann fra kraftverket kan benyttes ved etablering av et smoltanlegg.

I den tiden saken har ligget til behandling i departementet har det vært nødvendig å avklare hva en utbygging vil ha å si for utøvelsen av reindriften i området. Det har stått sentralt om det går en flyttlei over isen på Forsanvatn, og om flyttleien eventuelt kan bli stengt dersom det gis konsesjon til en regulering.

Det har vært nødvendig for departementet å få utredet nærmere hvor flyttleiene går og hvordan en regulering vil kunne innvirke på isforholdene i forbindelse med flytting av rein. Departementet har i denne forbindelse hatt konsultasjoner med Sametinget og berørt reinbeitedistrikt i tråd med konsultasjonsavtalen mellom staten og Sametinget. Det er nødvendig med ytterligere avklaringer av dette kompliserte spørsmålet før saksbehandlingen kan avsluttes av konsesjonsmyndigheten.

Jeg er fullt klar over hvor viktig saken er for etablering av arbeidsplasser i Steigen kommune. Saken har høy prioritet i departementet og jeg vil sørge for at saken blir avgjort så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 428

Innlevert 11. desember 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 18. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til oppslag i Sunnmørsposten 11. desember 2008, der det fremkommer svært bekymringsfulle opplysninger vedrørende psykiatritilbudet ved Helse Sunnmøre HF. Det vises blant annet til at det mangler 50 stillinger innen det psykiatrien. Videre er en ikke i stand til å starte opp igjen med ambulante team grunnet at presset på psykiatrien generelt sett er så stort.

Vil statsråden medvirke til at pasienttilbudet innenfor psykiatrien på Sunnmøre blir gitt de samme vilkår som for resten av helseregionen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til oppslag i Sunnmørsposten 11. desember 2008, der det settes fokus på den svært vanskelige situasjonen psykiatrien er i innen dette helseforetakets nedslagsfelt. Det vises i den forbindelse til at det mangler 50 stillinger for å kunne møte mange av de utfordringer en står overfor, samt at en heller ikke får igangsatt et tilbud med ambulante team grunnet at det generelle presset mot psykiatrien er så stort og at en dermed mangler nødvendig personell for å kunne iverksette nye tiltak.

I den forbindelse gir det også grunn til bekymring at en nå legger om finansieringen av de midler som er lagt inn i forbindelse med opptrappingsplanen. Dette vil kunne medføre ytterligere problemer for psykiatrien på Sunnmøre dersom noen kommuner reduserer sitt tilbud som en konsekvens av at disse midler nå gis som frie midler. Dette vil kunne medføre et ytterligere press mot spesialisthelsetjenesten. Det bes derfor om en redegjørelse fra statsrådens side knyttet til psykiatrien på Sunnmøre, og hva han eventuelt vil gjøre for å bedre situasjonen.

Svar:

Spørsmålet til representanten Nesvik må sees i sammenheng med omstillingsutfordringene vi står overfor når det gjelder å få på plass et moderne, tilgjengelig og virkningsfullt behandlings- og oppfølgingstilbud i psykisk helsevern.

Jeg har vært i kontakt med Helse Midt- Norge RHF angående de lokale utfordringene ved Helse Sunnmøre HF når det gjelder psykisk helsevern. Helse Midt- Norge RHF er enig i beskrivelsen i dette spørsmålet om at behandlingstilbudet innen psykisk helsevern ved Sunnmøre HF ikke er i samsvar med

statlige føringer gjennom Opptrappingsplanen for psykisk helse (1998-2008). Allerede i 2005 så man at Helse Sunnmøre HF var underfinansiert i forhold til de andre helseforetakene i regionen. Dette førte til at helseforetaket ikke var i stand til å tilby innbyggerne i sitt opptaksområde et tilbud som var likeverdige med resten av regionen. Helse Midt-Norge RHF informerer videre om at dette ble fulgt opp med en plan for gradvis å omdisponere midler fra Helse Nordmøre og Romsdal HF til Helse Sunnmøre HF. Denne omfordelingen vil være avsluttet i 2009 og skal føre til at psykisk helsevern ved Sunnmøre HF blir gitt de samme vilkår som resten av regionen.

Jeg minner for øvrig om at det også for 2009 er stilt krav til de regionale helseforetakene om at veksten innenfor russektoren og psykisk helsevern skal være større enn i somatisk sektor. Dette kravet vil bidra til å legge til rette for en riktig utvikling.

Helse Midt-Norge RHF vil i oppdragsdokumentet for 2009 få klare styringssignal om at tjenestene fortsatt skal omstilles i tråd med statlige føringer, og at tilbudene skal videreutvikles bl.a. gjennom omstilling fra tradisjonell institusjonsbehandling mot mer vekt på fleksible, utadrettete og mer tilgjengelige tjenester. Ambulante funksjoner vil være en viktig del av dette. Utformingen av oppfølgings- og behandlingstilbudet skal skje i samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten, og brukerens behov skal være utgangspunktet for hvordan tilbudet blir utformet. Dette er i tråd med tenkningen bak samhandlingsreformen som jeg har tatt initiativ til og som vil bli lagt frem til våren.

Jeg har tillit til at Helse Midt-Norge tar vare på disse hensynene i den omstillingsprosessen de nå er inne i.

SPØRSMÅL NR. 429

Innlevert 11. desember 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 19. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ifølge FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC)s virksomhet i Mellom-Amerika tyder opplysninger på at Oslo er i ferd med å få en funksjon som innfallsport for narkotika til Europa. Oslo-politiet og Kripos uttaler til Aftenposten at man der ikke kjenner til om meksikanske karteller opererer i Norge.

Hva vil justisministeren gjøre for å få oversikt over den faktiske narkotikatrafikken til Oslo/Norge, og hvilke tiltak ser statsråden for seg for å hindre at Oslo blir arena for internasjonal narkotikahandel?»

Svar:

Narkotikainnførsel og omsetning inngår i ansvarsområdet til de ulike enheter innen politiet med ansvar for organisert kriminalitet. I tillegg har tollvesenet oppgaver på området.

Det internasjonale politisamarbeid innen etterretning og analyse, for eksempel innen rammen av Europol, har blitt styrket de senere år. Gjennom omfattende deltagelse internasjonalt, holder politiet seg oppdatert om aktuelle trender og virksomheten til internasjonale kriminelle grupperinger gjennomgås.

Justisdepartementet holdes løpende orientert om aktuelle trender og om spesielle utfordringer politiet møter. Departementet er for øvrig aktivt involvert i virksomheten til UNODC innen narkotikabekjempelse, i samarbeid med vår delegasjon i Wien.

Norsk politi har hatt store utfordringer stilt overfor kriminelle grupperinger fra mange land, noe som har medvirket til at politiet som kjent er gitt adgang til bruk av nye etterforskningsmetoder.

Norsk politi står derfor i dag godt rustet til å bekjempe organisasjoner som innfører og omsetter narkotika. Dersom nye grupperinger søker innpass på det norske marked, har jeg tillit til at politiet fanger opp dette, og iverksetter nødvendige tiltak, i samarbeid med partnere i andre land.

En del kriminelle organisasjoner er avhengig av samarbeid med korrupte tjenestemenn innen politi og rettsvesen for å kunne etablere og drive sin virksomhet. Slike grupper møter magre kår i Norge, og man kan ikke uten videre forvente at de vil kunne få fotfeste i vårt land.

SPØRSMÅL NR. 430

Innlevert 11. desember 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 19. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er det norske politiet klar for invasjon fra mexicanske narkokarteller?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten skriver på side 2 i sin utgave den 11. desember at Oslo er utpekt som narkosenter. Mexicanske narkokarteller har satt seg som mål å ta over narkotikamarkedene i Europa og vil i den forbindelse bruke Oslo som "bruhode" for å komme seg inn.

Dagens situasjon viser at politiet tilsynelatende ikke er i stand til å takle utfordringene knyttet til narkotika som dagens samfunn byr på. Man har den siste tiden sett en rekke oppslag i media der politiet ikke har fulgt opp tips om store narkotikainnførsler.

Mexicanske narkokarteller er kjent for å være profesjonelle, noe som skaper store utfordringer i landene der de driver sin virksomhet. Lederen i seksjonen for organisert kriminalitet i Oslo sier i ovennevnte artikkel at han ikke er kjent med de planer Aftenposten presenterer. Dette gir stor grunn til bekymring i forhold til kriminalitetsbildet i Oslo fremover.

Svar:

Aftenpostens opplysninger om meksikanske narkotikakarteller er basert på informasjon fra FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC). På forespørsel fra norske myndigheter har UNODC gitt en presisering av hvilke opplysninger de har om utviklingen på kokainmarkedet. Organisasjonen opplyser at de ikke har konkret informasjon om at personer tilknyttet meksikanske narkotikakarteller er i Norge. UNODC er heller ikke i besittelse av opplysninger om at kartellene planlegger å etablere seg i landet. Det er likevel grunn til å anta at de aktuelle grupperinger søker å styrke sin andel i det europeiske kokainmarkedet, som utgjør 40 % av verdensmarkedet. De tilbyr kokain til under markedspris i europeiske byer.

Meksikanske karteller er i følge UNODC i ferd med å ta over kokainhandelen tidligere kontrollert av kolombianske grupper, blant annet i mellom- og nord-Amerika. Kartellene opotrer hensynsløst og med utstrakt grad av voldsbruk.

Ut fra opplysningene fra UNODC kan jeg ikke se noen umiddelbar grunn til bekymring for kriminalitetsbildet i Oslo. Det er likevel grunn til å følge utviklingen nøye. Justisdepartementet vil holde seg oppdatert på aktuelle trender blant annet ved deltagelse på møter i UNODC.

Norsk politi er etter min oppfatning godt rustet til å møte nye trusler knyttet til narkotikaforbrytelser. Politiet har over tid vist at man har evnet å takle ulike utfordringer i møte med kriminelle grupperinger fra stadig nye land.

Politiet deltar aktivt i internasjonale politisamarbeid innen etterretning og analyse, i tillegg til et utstrakt samarbeid med koordinering og gjennomføring av konkrete etterforskninger det det er forgreninger til andre land. Slikt samarbeid skjer blant annet i Interpol, Europol og i Eurojust.

Utviklingen innen organisert kriminalitet har vært medvirkende til at politiet som kjent er gitt adgang til bruk av nye etterforskningsmetoder. I tråd med regjeringens restriktive ruspolitikk, der strenge straffer for overtredelser av narkotikalovgivningen er ett element, har politiet vist at man gir prioritet til å etterforske og stanse organiserte kriminelle som står bak innførselen av narkotika til landet.

SPØRSMÅL NR. 431

Innlevert 11. desember 2008 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 19. desember 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Styve gard og Garnestangen Ungdomssenter får drastisk og uventet redusert sine avtaler med Bufdir. Styve gard får redusert fra 14 til 3 plasser, og Garnestangen blir halvert. Ungdommer bosatt i Hordaland skal sendes til kommersielle institusjoner i andre fylker. Dette fordi disse institusjonene har gitt et billigere tilbud.

Vil statsråden gripe inn og omgjøre denne dramatiske nedbyggingen av institusjonsplasser for sårbare ungdommer i Hordaland?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen uttrykker en tilsynelatende velvilje til ideelle institusjoner. Når det gjelder bruk av anbud, og muligheter for unntak for ideelle institusjoner, sa stortingsrepresentant Jan Bøhler følgende i forbindelse med budsjettbehandling i Stortinget for to dager siden:

"Det har skjedd forandringer, særlig når det gjelder barnevernet. Det er endringer ute på høring, og det er endringer som nå drøftes i Regjeringen".

Hvis der er kommet endringer, så ser det ut som om de går i disfavør av ideelle aktører, som har hatt avtaler med det offentlige i en årrekke. Forutsigbarhet har tilsynelatende ingen betydning. At nærhet til familie og nærmiljø utgjør en meget viktig kvalitet i et tilbud for ungdom, ser ut til å være totalt neglisjert.

Regjeringens politikk overfor ideelle institusjoner har allerede ført til nedleggelser, jeg viser f.eks. til Helse Sør-Øst området, der ungdommer med langvarige psykiske lidelser måtte flytte ut, uten tilsvarende tilbud, noen helt uten tilbud, fordi institusjonen ikke fikk videreført sin avtale.

Nå skjer kanskje det samme i andre regioner, der Regjeringen nok en gang lar administrative beslutninger ødelegge godt etablerte tiltak.

Jeg ber innstendig om at Regjeringen denne gangen stopper raseringen av sårt trengte institusjonsplasser, denne gangen i Hordaland.

Svar:

Hensynet til barnets beste ligger som et grunnleggende prinsipp ved valg av tiltak til det enkelte barn i det statlige barnevernet. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) er pålagt å utnytte kapasiteten i eget tiltaksapparat så langt det er mulig, men dersom det ikke finnes et passende statlig tiltak, kan private tiltak benyttes.

Ved kjøp av private plasser, har stortingsflertallet sluttet seg til at ideelle aktører skal prioriteres fremfor kommersielle.

Bufetat er derfor pålagt å utnytte unntaket i anskaffelsesforskriften (FOA) som omhandler kjøp av helse- og sosialtjenester fra en ideell organisasjon. Fra og med 2008 har alle anskaffelser av barnevernplasser fra private aktører vært sentralisert i Bufdir.

I februar 2008 la departementet følgende føringer for prosedyrene ved kjøp av barnevernplasser fra ideelle organisasjoner:

- For å sikre et mer stabilt system skal lengden på avtalene som inngås utvides fra 2+1+1 år til 4+1+1 år. Som en følge av at lengden på avtalene utvides, må organisasjonene være villige til å inngå kontrakter med klausuler om at organisasjonene må tilpasse seg endringer i institusjonsbehovet.
- Det skal stilles krav om at alle ideelle og kommersielle organisasjoner som tilbyr tjenester i barnevernet har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldene tariffavtale, regulativ eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.
- Å avvikle en institusjon til fordel for en ny, betyr å bryte opp et fagmiljø og i mange situasjoner å bryte opp noe som mange barn og unge betrakter som et hjem. For å redusere faren for dette, skal følgende faktorer vektlegges ved utvelgelse av institusjon ved ny kontraktsinngåelse:
  - Unges behov for å fullføre et barnevernsopphold
  - Behovet for å opprettholde gode og stabile fagmiljø
  - Allerede etablerte samarbeidsrelasjoner til kommunalt barnevern og andre fagområder som for eksempel barne- og ungdomspsykiatrien
- Forut for inngåelse av avtaler med ideelle organisasjoner, skal det forhandles både om kvalitet og pris på tjenesten. Det skal ikke lages matriser, men etterspørres dokumentasjon på hvordan kvalitetskrav innfris samt budsjett og dette skal danne grunnlaget for forhandlingene.
- Dersom det er to eller flere virksomheter som ønsker et nytt oppdrag, må Bufdir sørge for likebehandling og innsyn i saksbehandlingsprosessen i tråd med gjeldene regleverk.

Den første skjermede konkurransen ble utlyst i juni 2008 og Bufdir hadde klar innstillingen i desember 2008. Bufdir har vurdert behovet for plasser i etaten, og tilbudt kontrakter på bakgrunn av dette behovet. Resultatene fra denne konkurransen viser at Bufetat fra og med 2009 kommer til å kjøpe flere plasser fra ideelle organisasjoner enn det som ligger i dagens avtaler med ideelle organisasjoner. Det har imidlertid ikke vært en økning i alle regionene. I region vest har det vært en reduksjon i kjøp av plasser og dermed er det ideelle institusjoner i region vest som enten ikke har mottatt tilbud om kontrakt eller har mottatt tilbud om kontrakt på færre plasser enn tidligere. Dette skyldes at det et misforhold mellom den typen plasser som institusjonene i regionen kan tilby, og det behovet som Bufetat har. Når behovet og målgruppen endrer seg, må også tilbudet endre seg. Dette ble de ideelle organisasjonene informert om i møte med departementet i desember 2007 hvor fremtidige prosedyrer for kjøp av barneverntjenester fra ideelle organisasjoner ble diskutert.

Når det gjelder institusjonsplasser for ungdom under rusbehandling, har Bufdir mottatt tilbud om flere plasser enn det etaten har behov for, men hvor to regioner ikke er geografisk dekket (Region nord og Region Midt-Norge). Bufdir har derfor måttet se landet under ett ved tildeling av kontrakter innenfor denne målgruppen. Det er heller ikke alltid ønskelig å ha for sterk grad av nærhet til opprinnelig miljø når det gjelder rusbehandling, mens det i andre tilfeller kan være ønskelig. Region nord og Region Midt-Norge må benytte institusjonsplasser i andre regioner for ungdom under rusbehandling. Det er i utgangspunktet mer praktisk for de to regionene å hente plasser på Østlandet enn på Vestlandet. Alle institusjonene innenfor rusbehandling leverte kvalitativt svært gode tilbud, og tildelingen ble derfor også styrt av nasjonale hensyn når det gjelder geografisk plassering, samt pris. Som følge av at Bufdir fikk tilbud om flere plasser enn det etaten hadde behov for, var det en institusjon som ikke fikk tilbud om kontrakt innenfor denne målgruppen.

Et barn vil i utgangspunktet ikke bli flyttet fra en institusjon til en annen fordi institusjonen ikke får forlenget den aktuelle kontrakten. I de fleste slike tilfeller vil plassen fortsatt kjøpes av Bufetat av hensyn til barnets beste, ved at Bufetat reforhandler vilkårene med leverandøren med utgangspunkt i den opprinnelige kontrakten. Bufetat vil imidlertid i hvert enkelt tilfelle måtte gå inn å vurdere den konkrete situasjonen fordi det i enkelte tilfeller ikke er mulig for institusjonen å drive videre eller at institusjonen ikke er til barnets beste.

Dersom vi skal legge nærhetsprinsippet til grunn, er det andre regioner enn region vest etaten burde fokusere på. Eksempelvis har region nord tidligere hatt plasseringer i institusjoner i Sør-Norge. Etter den statlige overtakelsen har det vært fokus på å finne plasseringsalternativer innenfor den enkelte region. Dette har etaten i stor grad lykkes med. Alle plasseringer, bortsett fra rusplasseringer, er nå innenfor egen region.

I gjennomføringen av den skjermede konkurransen for ideelle organisasjoner har Bufdir gjort en faglig vurdering basert på etatens behov for institusjonsplasser. Jeg vil understreke at det er Bufdir som har ansvaret for å inngå avtaler med enkeltinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 432

Innlevert 11. desember 2008 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 16. desember 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Staten v/Fornyings- og administrasjonsdepartementet ble 2. desember stevnet ved Oslo tingrett av Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) med påstand om at tomtefesteinstruksen er ugyldig forsåvidt gjelder Opplysningsvesenets fond.

Vil Regjeringen avvente med å iverksette tomtefesteinstruksen av 14. september 2007 til de rettslige spørsmål knyttet til Grunnlovens § 106 er avklart ved domstolene?»

BEGRUNNELSE:

Ved kongelig resolusjon av 14. september 2007 ble det fastsatt "Instruks om innløysing og regulering av festeavgift i festeforhold der staten eller statleg styrde verksemder eig tomta". Instruksen gjelder blant annet festetomter til boligformål som eies av Opplysningsvesenets fond (OVF). Ved instruksen pålegges fondet å tilby festere gunstigere vilkår ved regulering av festeavgifter og innløsing av festetomter enn det som følger av tomtefestelovens regler.

Den tar til å gjelde fra 1. januar 2009 for fondets vedkommende når endringen av fondsloven iverksettes. I debatten i Odelstinget og Lagtinget om endringene i fondsloven ble det reist spørsmål om Regjeringen vil avvente rettskraftig dom før instruksen iverksettes. Til dette uttalte både statsråd Giske og statsråd Storberget at en ikke ville forskuttere et svar før eventuell rettsprosess var i gang.

Staten v/Fornyings- og administrasjonsdepartementet ble 2. desember stevnet i Oslo tingrett av Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA).

Svar:

Tomtefesteinstruksen av 14. september 2007 ble endret ved kongelig resolusjon av 13. juni 2008, og trådte i kraft 1. juli 2008. Ved endringen ble det fastsatt at tomtefesteinstruksen vil gjelde for Opplysningsvesenets fond fra det tidspunkt endringen i lov om Opplysningsvesenets fond trer i kraft. Lovendringen i loven om Opplysningsvesenets fond vil tre i kraft 1. januar 2009.

Regjeringen vil ikke foreta noen endring i tomtefesteinstruksen som følge av søksmålet. Tomtefesteinstruksen vil derfor gjelde for Opplysningsvesenets fond fra 1. januar 2009.

SPØRSMÅL NR. 433

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 19. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere garantiordninger på linje med de som praktiseres i forhold til utstillinger fra utlandet, slik at også norske institusjoner kan avholde utstillinger med Edvard Munchs kunst i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med store, særlig verdifulle, kunstutstillinger fra utlandet har staten ved gitte anledninger bidratt som garantist i forhold til forsikring. Uten slike garantier ville denne type utstillinger være utelukket å få til.

I 2009 skal Kragerø feire at det er hundre år siden maleren Edvard Munch kom til byen der han kom til å arbeide i en viktig periode av livet. I denne forbindelse arbeides det med en rekke markeringer, deriblant en utstilling der sentrale verk ønskes vist. Imidlertid støter Kragerø her på betydelige utfordringer i forhold til forsikring. Edvard Munchs malerier er som kjent meget høyt verdsatt og gir de samme forsikringsmessige utfordringer som de store internasjonale utstillingene gjør.

Det må være en målsetting at publikum også utenfor Oslo får anledning til å se Edvard Munchs kunst, og at institusjoner som har de nødvendige fasiliteter til på forsvarlig måte å gjennomføre utstillinger bør ha mulighet til det, uten å stoppes av forsikringsmessige problemstillinger. Ikke minst aktualiseres dette i forbindelse med at vi også står foran malerens 150-årsjubileum i 2013.

Svar:

I henhold til gjeldende regelverk for statlig forsikring i forbindelse med større utstillinger av utenlandske gjenstander utlånt til Norge, er det en forutsetning for innvilgelse av statlig taps- og skadeforsikring at gjenstandene er av betydelig kunst-, kultur-, eller naturhistorisk verdi og at de er i utenlandsk eie. Rammen for ordningen er at Kongen kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009), vedtak V.

Intensjonen med nåværende ordning er at norske museer og utstillingsinstitusjoner skal ha anledning til å låne inn verk fra utlandet som formidler viktige impulser, uten at store forsikringspremier skal begrense mulighetene for det. I forbindelse med at regelverket nylig ble revidert, kom det innspill fra flere utstillingsinstitusjoner om en utvidelse av ordningen, slik at den gjøres gjeldende også ved innlån mellom norske institusjoner. Norske institusjoner har i dag problemer med å låne verk av hverandre, på grunn av store forsikringspremier.

Departementet vil vurdere disse spørsmålene i samarbeid med ABM-utvikling.

SPØRSMÅL NR. 434

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 22. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at tilbud i regi av Lærings- og mestringssentrene må finansieres av pasientorganisasjonene?»

BEGRUNNELSE:

Lærings- og mestringssentrene er svært viktige tilbud som skal bidra til at pasientene kan leve best mulig med ulike helseproblemer. De tilbudene som gis ved sentrene kan være avgjørende for pasientenes livskvalitet. Det har fremkommet informasjon om at pasientorganisasjoner er pålagt å finansiere enkelte aktiviteter ved Lærings- og mestringssentrene, eksempelvis konferanser. Manglende bidrag har ført til at planlagte aktiviteter ikke gjennomføres.

Det fremstår som urimelig at pasientorganisasjonene må finansiere tilbud i regi av Lærings- og mestringssentrene, som er en del av det offentlige helsetilbudet. Krav om slik finansiering av tilbudet fra pasi-

entorganisasjonene forhindrer et likeverdig tilbud til pasientene, uavhengig av økonomi.

Svar:

Som representanten Lønning påpeker, er lærings- og mestringssentrene svært viktige tilbud som skal bidra til at pasientene kan leve best mulig med ulike helseproblemer. Opplæring av pasienter og pårørende er en av spesialisthelsetjenestens lovpålagte oppgaver.

Opplæringstiltak foregår både i sykehusavdelinger og ved lærings- og mestringssentrene. Lærings- og mestringssentre er etablert i alle helseforetak, og har blitt en viktig ressurs i opplæring av pasienter og pårørende.

Tilbud i regi av lærings- og mestringssentrene skal finansieres av de regionale helseforetakene. Jeg er ikke kjent med at pasientorganisasjonene er med og betaler for det faglige pasientopplæringstilbudet ved lærings- og mestringssentrene. Helse Nord RHF rapporterer imidlertid at brukerorganisasjonene ved enkelte arrangementer har bidratt økonomisk etter avtale. Bidraget har for eksempel gått til aktiviteter og opplevelser for barn og unge og tilskudd til opphold og reise for familiene utover den refusjon som gis etter de vanlige satsene.

Jeg er enig i at det skal gis et likeverdig tilbud til pasientene i lærings- og mestringssentrene, og at de pasientrettede tilbudene skal dekkes av det offentlige i samsvar med de regler som gjelder for mottakelse av andre helsetjenester.

SPØRSMÅL NR. 435

Spørsmålet ble trukket

SPØRSMÅL NR. 436

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 19. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Når Stortinget behandlet saken om økning av aksjeandelen i oljefondet fra 40 % til 60 % ble det vist til statistikk, over kortere og lengre tidsperioder, som viste en betydelig meravkastning for aksjer i forhold til obligasjoner. Da dette ble fremlagt på et tidspunkt der aksjemarkedene var ganske nær toppen er det grunn til å tro at tilsvarende statistikker i dag ville vist andre tall.

Kan finansministeren legge frem statistikk, over kortere og lenge tidsperioder, som viser hvilken mer- eller mindreavkastning aksjer har gitt?»

BEGRUNNELSE:

Verdens aksjemarkeder har falt betydelig den siste tiden. Det medfører at investorer som har sittet med aksjer over kortere eller lengre perioder ikke har fått noen meravkastning på aksjer i forhold til den avkastningen tilnærmet risikofrie investeringer har gitt. På bakgrunn av dette ønsker jeg fremlagt ferske tall som viser hvilken meravkastning / mindreavkastning aksjeinnvesteringer, over kortere og lengre tidsperioder, har gitt pr i dag.

Svar:

Forskjellen mellom avkastningen på aksjer og obligasjoner betegnes ofte som aksjepremien, eller meravkastningen knyttet til aksjeinvesteringer. Siden aksjeavkastningen normalt varierer mer over tid enn hva obligasjonsavkastningen gjør, vil den realiserte aksjepremien også variere, og til tider være negativ. Historiske avkastningsdata viser imidlertid at den gjennomsnittlige aksjepremien har vært positiv over tilstrekkelig lange tidsperioder.

For å belyse dette er det hensiktsmessig å benytte lange tidsserier for historisk aksje- og statsobligasjonsavkastning i flere utviklede land. Departementet har i sine analyser brukt årlige avkastningstall tilbake til 1900, publisert av Dimson, Marsh og Staunton ved London Business School, omtalt i St.meld. nr. 16 (2007-2008) og St.meld. nr. 24 (2006-2007), om forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2007 og 2006. Data for 2008 (fram til 15. desember) er tilgjengelige fra databasen Datastream fra Thomson Reuters.

Med disse dataseriene som utgangspunkt kan en ”global” aksjepremie beregnes, ved å konstruere to ”globale” porteføljer av henholdsvis aksjer og statsobligasjoner, der et lite utvalg av de viktigste markedene inngår (USA, Storbritannia, Frankrike, Tyskland og Japan). I tråd med analysene som er presentert i ovennevnte stortingsmeldinger, er det hensiktsmessig å la disse markedene inngå i aksje- og statsobligasjonsporteføljene med faste vekter som reflekterer regionvektene i Statens pensjonsfond – Utland.

Resultatet av denne analysen er vist i Tabell 1.

	Global statsobligasjonsporteflje: Gjennomsnittlig (geometrisk) årlig realavkastning	Global aksje-porteflje: Gjennomsnittlig (geometrisk) årlig realavkastning	Global aksjepremie: årlig gjennomsnitt (geometrisk)
Siden 1900 (109 år)	1,0 %	6,1 %	5,1 %
Siden 1946 (63 år)	2,0 %	7,1 %	5,1 %
Siste 30 år	6,1 %	6,6 %	0,5 %
Siste 15 år	5,1 %	2,7 %	-2,4 %
Siste 10 år	3,7 %	-1,8 %	-5,5 %
Siste 5 år	3,8 %	-2,0 %	-5,9 %

Det globale aksjemarkedet har så langt i 2008 falt om lag 40 pst. Denne observasjonen påvirker selv historiske gjennomsnitt over svært lange horisonter. Tabell 1 viser likevel en betydelig meravkastning, på litt over 5 pst., knyttet til aksjeinvesteringer over siste hundreårsperiode. Det samme gjelder for etterkrigstiden sett under ett (siste 63 år). Når gjennomsnittlig meravkastning beregnes over kortere horisonter, vil de svake aksjemarkedene i 2008, og utviklingen i perioden 2000-2002 etter at den såkalte dotcom-boblen sprakk, naturlig nok få større betydning. Over de siste 30 år er historisk meravkastning beregnet til 0,5 pst., og etter hvert som denne tidshorisonten snevres inn går den realiserte aksjepremien over i betydelig mindreavkastning.

Tabell 1 viser også historisk realavkastning i henholdsvis globale aksjer og obligasjoner. Det er et særtrekk ved siste 30 årsperiode at rentenivåene gradvis har falt internasjonalt og bidratt til høy realisert realavkastning i obligasjonsmarkedet. Selv om aksjepremien i denne perioden var svak (0,5 pst.) var realavkastningen i aksjer (målt til 6,6 pst.) høyere enn de siste 109 årene i gjennomsnitt.

I en historisk sammenheng framstår den svake eller negative aksjepremien over de siste 10, 15 og 30 år som atypisk. Dette framgår av Figur 1, som viser den beregnede globale aksjepremien (årlig geometrisk gjennomsnitt) over rullerende 10-, 15- og 30-årsperioder. Figurene skal leses slik at en på ethvert tidspunkt viser gjennomsnittlig meravkastning i aksjemarkedet i forrige 10-, 15- eller 30-årsperiode. Faktisk er de siste 10 og 15 år de svakeste av alle rullerende 10- og 15-års perioder hva gjelder realisert aksjepremie som her definert. Også de siste 30 år er blant de aller svakeste av de rullerende 30-årsperiodene.

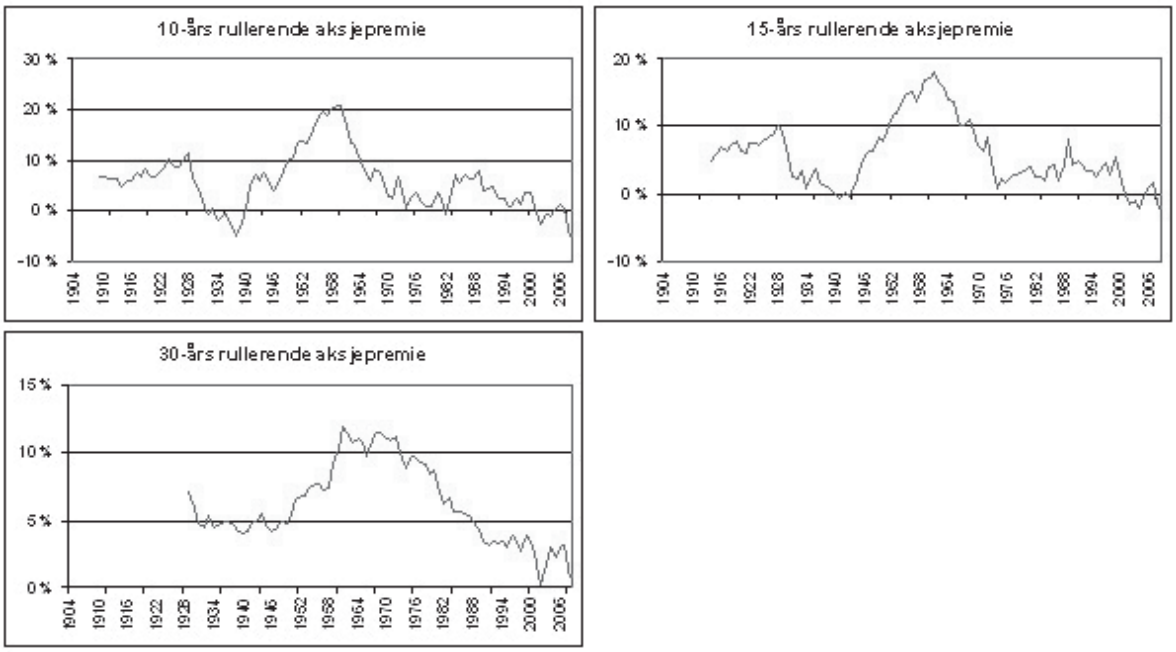

Figur 1: Gjennomsnittlig (geometrisk) årlig realisert aksjepremie (avkastningen på aksjer fratrukket avkastningen på statsobligasjoner), for rullerende tidsperioder på 10, 15 og 30 år. Følgende markeder inngår i portefljen med faste vekter om lag som regionfordelingen i Statens pensjonsfond – Utland: USA, Storbritannia, Frankrike, Tyskland og Japan.

Kilder: Avkastningsdata fra Dimson, Marsh og Staunton (2008), og databasen Datastream fra Thomson Reuters.

I St.meld. nr. 24 (2006-2007) la departementet opp til å øke aksjeandelen i Statens pensjonsfond – Utland fra 40 pst. til 60 pst. Risikoen knyttet til fondets investeringer er grundig beskrevet både i St.meld. nr. 24 (2006-2007) og i St.meld. nr. 16 (2007-2008), der risikoen i fondets aksje- og obligasjonsinvesteringer er beskrevet både ved hjelp av historisk utvikling, og framoverskuende betraktninger.

Da spørsmålet om økt aksjeandel ble lagt fram for Stortinget i St.meld. nr. 24 (2006-2007), ble det i modellberegningene av framtidig avkastning og risiko lagt til grunn en gjennomsnittlig årlig forventet aksjepremie på om lag 2 pst. over tid. Dette er en betydelig lavere forventet aksjepremie enn hva som er blitt realisert over de siste 109 år, og også i etterkrigstiden. Etter fallet i aksjemarkedet i 2008 er historisk aksjepremie de siste 10 og 15 år lavere enn 2 pst. Figur 1 viser at det historiske datamaterialet som ble benyttet av departementet i St.meld. nr. 24 (2006-2007) og St.meld. nr. 16 (2007-2008) inneholdt slike perioder. Også i analysene av framtidig avkastning og risiko er det tatt høyde for at aksjepremien, selv over perioder på mange år, vil variere. Departementet vil i stortingsmeldingen om Statens pensjonsfond våren 2009 komme tilbake til spørsmålet om forventninger om avkastning og risiko i finansmarkedene.

SPØRSMÅL NR. 437

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 19. desember 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I debatten i Stortinget om statsbudsjettet for 2008 sa statsråden i sitt innlegg følgende "Talet på sysselsette har auka med 45 600. Det står i sterk motsetnad til førre periode, med ein nedgang på 3000."

Kan statsråden redegjøre for det siste tallet i forhold til Figur 3.8 C i Nasjonalbudsjettet 2009?»

BEGRUNNELSE:

I Nasjonalbudsjettet side 74, Figur 3.8.C vises det en oversikt over sysselsatte i kommuneforvaltningen. Endringer fra året før. Tallene er selvfølgelig korrigert for oppgaveoverføringer til staten (For eksempel spesialisthelsetjeneste reformen). Ut fra disse grafene er det umulig å få frem at antallet sysselsatte i kommuneforvaltningen gikk ned med 3000 i forrige perioden. Det samme gjelder hvis en legger til grunn den prosentvise utviklingen i timeårsverk som TBU viser i sine tabeller.

Noe annet er at antall ansatte ikke er en klargjørende måleenhet for kommunenes mulighet til å tilby innbyggerne gode tjenester.

Svar:

Ifølge nasjonalregnskapstall fra Statistisk sentralbyrå var det en nedgang i antall sysselsatte i kommunesektoren fra 450 900 i 2002 til 447 500 i 2005, dvs. en nedgang på 3400 personer. Det er disse tallene som var bakgrunnen for uttalelsen i Stortinget.

I nasjonalregnskapet er det ikke korrigert for oppgaveendringer. I nasjonalbudsjettet 2009 figur 3.8C er det korrigert for hhv. endringer i ansvaret for spesialisthelsetjenesten i 2002 og barnevern, familievern og rusomsorg i 2004. Når det korrigeres for disse endringene var det en økning i sysselsatte i kommunesektoren på 8 600 personer fra 2001 til 2005. Fra 2002 til 2005 var økningen 1100 personer.

Økningen på 45 600 sysselsatte refererer til perioden 3. kvartal 2005 til 3. kvartal 2008. Disse tallene er ikke korrigert for oppgaveendringer. I den aktuelle perioden har det ikke vært oppgaveendringer av betydning.

SPØRSMÅL NR. 438

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 19. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Fra 1.1.2009 skal Norges Idrettsforbund (NIF) motta støtte via Helsedirektoratet til folkehelsearbeid, angivelig også i forhold til funksjonshemmede og mennesker med kroniske sykdommer. Mange pasientorganisasjoner driver slikt arbeid, i dag, trening også for de syke kronikerne. Stor kompetanse er bygget opp av mennesker som vet og kan hvordan syke mennesker kan trene.

Er det meningen at NIF skal overta dette arbeidet, som det ikke står noe om i statsbudsjettet for 2009?»

BEGRUNNELSE:

Det er skapt stor usikkerhet i hvilken rolle NIF er tiltenkt når det gjelder funksjonshemmede og syke kronikere. Det vites ikke hva som skjer fra 2009 på dette området. Hvis store summer skal kanaliseres til, ev. via NIF, også midler som skal brukes til funksjonshemmede og syke, er det mer enn rart at det ikke står omtalt i statsbudsjettet for HOD. Pasientorganisasjoner gjør i dag et formidabelt arbeid, til egentrening, likemannsarbeid, sosialt fellesskap mm. Dette har de stor kompetanse på og ønsker å drive videre. Mange organisasjoner sliter med å få nok midler til dette arbeidet både lokalt og sentralt. Det er viktig at dette arbeidet videreføres. Det er viktig å få vite hvor store summer det dreier seg om, som nå skal overføres NIF, og hva det betyr for pasientorganisasjonene. Det er også viktig å få vite hvilken rolle man har tiltenkt pasientorganisasjonene og den unike kompetansen de har bygget opp over mange tiår.

Svar:

Stortingets bevilgning til Norges idrettsforbund i statsbudsjettet for 2009 for Helse- og omsorgsdepartementet er på 10,5 mill. kroner og skal gå til forebyggende helsearbeid gjennom økt fysisk aktivitet, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008-2009). Det framgår av komitéinnstillingen at midlene skal stimulere til lokale lavterskeltilbud rettet mot grupper som vanskelig nås gjennom de ordinære idrettstilbudene, som et ledd i en målrettet innsats for å redusere sosiale helseforskjeller. Prioriterte målgrupper er fysisk inaktive, barn og unge med behov for spesiell tilrettelegging som for eksempel mennesker med nedsatt funksjonsevne, og rusmiddelavhengige eller andre utsatte grupper som kan ha nytte av fysisk aktivitet i et stimulerende miljø.

Norges idrettsforbund har som Norges største frivillige organisasjon et godt utbygd lokalt nettverk med idrettslag i alle landets kommuner. Dette gjør det mulig å nå fram til mange ulike grupper med aktivitetstilbud som en del av et stimulerende miljø.

Idrettsorganisasjonen har sin kjernekompetanse på idrett og fysisk aktivitet, og jeg mener dette er viktig kompetanse også for å kunne legge til rette for aktiviteter med lavere terskel for deltakelse. Dette er nødvendig for å integrere fysisk inaktive og grupper blant barn og unge som faller utenfor de ordinære organiserte idrettstilbudene.

Jeg er godt kjent med at ulike pasientforeninger gjør et meget fint arbeid gjennom sine lokale lag, bl.a. ved tilrettelegging av pasienttilpassede aktivitetstilbud som ledd i behandling og rehabilitering, og som ledd i å forebygge tilbakefall eller opprettholde funksjonsnivå hos mennesker med kroniske sykdommer. For eksempel gjelder dette tilbud om trening i varmtvannsbasseng for mennesker med revmatisme og muskel- og skjelettlidelser under kyndig veiledning.

Når det gjelder tilskuddsordningen til fysisk aktivitet gjør jeg oppmerksom på at den opprettholdes på samme nivå i 2009 som tidligere år. Pasientforeninger kan søke midler til lokalbasert fysisk aktivitet enten via de regionale folkehelsepartnerskapene eller direkte til Helsedirektoratet fra Handlingsplan for fysisk aktivitet, jf. kap 719 post 73.

SPØRSMÅL NR. 439

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 19. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Petoro har i dag eierandeler i 36 felt i produksjon på norsk sokkel. Før hadde Petoro ti av disse feltene under tett oppfølging. Etter fusjonen mellom Statoil og Hydro har de kuttet ned til fem-seks felt. Petoro mener verdiskapingen på sokkelen kan økes dersom de kan følge opp flere felt, og derfor har de søkt om vesentlig mer enn det de nå får bevilget.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Petoro aktivt kan følge opp flere felt, og derved øke nasjonens inntekter fra petroleumsvirksomheten?»

BEGRUNNELSE:

Petoro har en svært viktig rolle i å sikre optimal verdiskaping fra norsk petroleumsvirksomhet. Stortinget har flere ganger gitt signal om at man ønsker konkurranse og mangfold på norsk sokkel. Dette ansees som viktig fordi man da får flere aktører som kan analysere og vurdere ulike strategier for ressursutnyttelse.

Mange har fryktet at StatoilHydro i for stor grad skal få styre beslutningsprosessene på egen hånd, uten kvalifiserte motparter. Selv om det ikke er noen grunn til at StatoilHydro bevisst skulle ta dårlige beslutninger, så viser utviklingen av norsk sokkel at man har dratt nytte av at ulike selskaper har utfordret hverandre.

Nå viser en artikkel i PetroMagasinet nr. 3 2008 at Petoro har vært nødt til å nedprioritere oppfølgingen av viktige felt på norsk sokkel. Før fusjonen hadde Petoro tett oppfølging på 10 felt på sokkelen. Nå er dette redusert til 5-6. Det anser undertegnede som svært uheldig.

Petoros informasjonsdirektør Sveinung Sletten forklarer dette med at Petoro nå må "gjøre mer selvstendig arbeid og gå mer i dybden på tekniske og kommersielle problemstillinger i feltene", mens de før kunne spille på arbeid gjort av Hydro og Statoil.

Sletten sier at "en fornuftig styrking av selskapet innenfor den rollen vi har i dag vil gjøre det mulig for

oss å skape større verdier for staten og på flere felt enn de vi bidrar på i dag."

Svar:

Petoro ble som en følge av sammenslåingen mellom Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet styrket med 20 mill. kroner i budsjettet for 2008, jf. St. prp. nr. 1 (2007-2008). Det styrkede budsjettet er videreført i budsjettet for 2009 ved at Regjeringen har foreslått en bevilgning på 252 mill. kroner for 2009. I tillegg har Petoro mulighet til å trekke på ekstra midler fra selskapets frie egenkapital, dersom det skulle være behov for det.

Jeg mener Petoro i dag har et budsjett som gir rom for stor aktivitet og som er tilpasset de oppgavene selskapet er tillagt. Petoro besitter en stor kompetanse som benyttes effektivt og fleksibelt. Siden opprettelsen i 2001 har det vært forutsatt at Petoro skal være en relativt liten organisasjon som målrettet skal ivareta SDØE- porteføljen på en forretningsmessig måte.

Petoro er et forvalterselskap og ikke et olje- og gasselskap. Det er ikke operatør, søker ikke i forbindelse med konsesjonsrunder og avsetter heller ikke statens olje og gass. Petoro skal dermed heller ikke ha de samme resurser som et tradisjonelt olje- og gasselskap. Stortinget har videre forutsatt at Petoro skal bruke eksterne forretningsførere for felt der det er mest effektivt, og at selskapet kjøper ekstern spisskompetanse der det er nødvendig. Petoros driftsbudsjett gir rom for å dekke alle disse oppgavene. Innenfor budsjettrammen er det opp til selskapet selv å prioritere hvordan det vil bruke selskapets ressurser for å gjennomføre de oppgavene som er tillagt selskapet.

Som en følge av sammenslåingen av Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet er det foretatt en grundig vurdering av Petoros budsjettbehov. Dette har som nevnt ovenfor ført til en økning i selskapets driftsbudsjett. Samtidig ble begrensningen på antall ansatte i Petoro opphevet. Petoro har selv kommet til at selskapet må gjøre mer selvstendig arbeid som grunnlag for sin forvaltning av SDØE. For å få til det har selskapet økt sin ressursinnsats for oppfølging av de viktigste feltene. Selskapet har derfor samtidig redusert antall felt i kategorien ”aktiv oppfølging” til 5-6 felt. I tillegg kommer imidlertid flere felt som Petoro følger opp på en selektiv måte ut fra vurderinger av temaer eller faser hvor det er nødvendig for selskapet å engasjere seg.

Jeg følger nøye med på utviklingen i Petoro og vurderer det slik at statens direkte eierandeler ivaretas på en forsvarlig måte gjennom forvalterselskapets eget engasjement og gjennom de forretningsføreravtalene selskapet har inngått.

SPØRSMÅL NR. 440

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 19. desember 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvilke kriterier er det som legges til grunn ved inngåelse av kontrakt med ideelle institusjoner om barnevernsplasser for ungdom, og på hvilken måte blir institusjonene vurdert?»

BEGRUNNELSE:

Dreiesjevå, som drives av Kirkens Bymisjon, er en privat, ideell institusjon som har plasser for ungdom med kriminalitet, psykiske lidelser og atferdsproblemer. De har fått brev fra Barne, ungdoms- og familiedirektoratet om at de ikke får ny kontrakt med barnevernsmyndighetene. Dette er begrunnet med at "institusjonen vurderes svak på flere områder". I følge Stavanger Aftenblad 10.12.08, kjenner institusjonen seg ikke igjen i denne kritikken. De sier at det ikke har vært framsatt kritikk mot institusjonen fra direktoratets side. De er usikre på hva kritikken går ut på. Institusjonen er kjent for god og stabil drift i 17 år.

Svar:

Ved kjøp av private plasser, har stortingsflertallet sluttet seg til at ideelle aktører skal prioriteres fremfor kommersielle.

Bufetat er derfor pålagt å utnytte unntaket i anskaffelsesforskriften (FOA) som omhandler kjøp av helse- og sosialtjenester fra en ideell organisasjon. Fra og med 2008 har alle anskaffelser av barnevernplasser fra private aktører vært sentralisert i Bufdir.

I februar 2008 la departementet følgende føringer

for prosedyrene ved kjøp av barnevernplasser fra ideelle organisasjoner:

- For å sikre et mer stabilt system skal lengden på avtalene som inngås utvides fra 2+1+1 år til 4+1+1 år. Som en følge av at lengden på avtalene utvides, må organisasjonene være villige til å inngå kontrakter med klausuler om at organisasjonene må tilpasse seg endringer i institusjonsbehovet.
- Det skal stilles krav om at alle ideelle og kommersielle organisasjoner som tilbyr tjenester i barnevernet har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldene tariffavtale, regulativ eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.
- Å avvikle en institusjon til fordel for en ny, betyr å bryte opp et fagmiljø og i mange situasjoner å bryte opp noe som mange barn og unge betrakter som et hjem. For å redusere faren for dette, skal følgende faktorer vektlegges ved utvelgelse av institusjon ved ny kontraktsinngåelse:
  - Unges behov for å fullføre et barnevernsopphold
  - Behovet for å opprettholde gode og stabile fagmiljø
  - Allerede etablerte samarbeidsrelasjoner til kommunalt barnevern og andre fagområder som for eksempel barne- og ungdomspsykiatrien
- Forut for inngåelse av avtaler med ideelle organisasjoner, skal det forhandles både om kvalitet og pris på tjenesten. Det skal ikke lages matriser, men etterspørres dokumentasjon på hvordan kvalitetskrav innfris samt budsjett og dette skal danne grunnlaget for forhandlingene.
- Dersom det er to eller flere virksomheter som ønsker et nytt oppdrag, må Bufdir sørge for likebehandling og innsyn i saksbehandlingsprosessen i tråd med gjeldene regleverk.

Den første skjermede konkurransen ble utlyst i juni 2008. Bufdir vurderte først behovet for plasser i regionene. Etter hvert som Bufdir fikk inn tilbud, viste det seg at det var manglende samsvar mellom behovene og de tilbudene de fikk. Kontrakter ble tilbudt på bakgrunn av behovet. Bufetat vil fra og med 2009 kjøpe flere plasser fra ideelle organisasjoner enn det som ligger i dagens avtaler med ideelle organisasjoner. Det er en økning i kjøp fra ideelle organisasjoner i alle regioner med unntak for Region vest.

I region vest har det vært en reduksjon i kjøp av plasser og dermed er det ideelle institusjoner i region vest som enten ikke har mottatt tilbud om kontrakt eller har mottatt tilbud om kontrakt på færre plasser enn tidligere. Dette skyldes at det er et misforhold mellom den typen plasser som institusjonene i regionen kan tilby og det behovet som Bufetat har. Når behovet og målgruppen endrer seg, må også tilbudet endre seg. Dette ble de ideelle organisasjonene informert om i møte med departementet i desember 2007 hvor fremtidige prosedyrer for kjøp av barneverntjenester fra ideelle organisasjoner ble diskutert.

Bufetat har ikke mulighet til å tilby plasser innenfor rusbehandling i alle regioner. Det er heller ikke alltid ønskelig å ha for sterk grad av nærhet til opprinnelig miljø når det gjelder rusbehandling, mens det i andre tilfeller kan være ønskelig. Det er forholdsvis flere slike plasser i Region øst enn i resten av landet. Region nord og Region Midt-Norge må hente alle plassene i andre regioner, og for disse fylkene er det normalt mer praktisk å hente plasser på Østlandet enn på Vestlandet. I Region vest har Bufdir kjøpt plasser i to av fylkene. Alle institusjonene innenfor rusbehandling leverte kvalitativt svært gode tilbud, og tildelingen ble derfor også styrt av nasjonale hensyn når det gjelder geografisk plassering, samt pris.

Når det gjelder Dreieskjevå ble institusjonen av Bufdir vurdert som kvalitativt svakere enn de øvrige tilbyderne som har fått kontrakt, i tillegg til at den hadde en vesentlig høyere pris.

SPØRSMÅL NR. 441

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 19. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Regjeringen har lagt frem en strategi med mål om å øke bruken av bio-energi til 14 twh. Det har imidlertid ikke vært enkelt å finne ut hvorvidt regjeringen mener det er et mål at hele eller en stor del av dette skal være basert på norsk råstoff. En økning fra dagens 4 twt til 14 twh vil f.eks. medføre behov for uttak av 5 mill m3 skog dersom kravet i sin helhet skal kunne oppfylles av norsk råstoff.

Hvor stor del av de 10 nye twh bio-energi mener

Regjeringen bør oppnås gjennom bruk av nasjonalt råstoff?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at bruken av bioenergi i Norge i dag ligger rundt 15 TWh, og at forbruket av ved utgjør omlag halvparten av dette. Videre har regjeringen satt et mål om å øke utbyggingen av bioenergi med 14 TWh innen 2020.

Norge har et stort råstoffpotensial for økt produksjon av bioenergi slik det går fram av regjeringens bioenergistrategi som ble lagt fram i april i år. Skogsråstoff representerer det største potensialet som er beregnet til å ligge i området 16-25 TWh. I tillegg har vi betydelige uutnyttede ressurser fra jordbruket, hovedsakelig halm, kornavrens, husdyrgjødsel og matavfall, som enten kan omformes til bioenergi eller biogass. Samlet er dette anslått til å utgjøre et potensial på 5,7 TWh. Tilgangen på råstoff til bioenergi i Norge er med andre ord vesentlig høyere enn 14 TWh per år.

Selv om det ikke er uttrykt eksplisitt i strategien at størst mulig andel av den økte utbyggingen av bioenergi skal baseres på norsk råstoff, er dette et klart underliggende politisk mål. Jeg viser i den forbindelse til at det i strategien framheves at den langsiktige forvaltningen av skogen skal legge til rette for økt utnytting av skogressursene, bl.a. til bioenergi, samtidig som en sikrer en karbonlagring på et høyt nivå. Videre vises det til den positive effekten satsingen på bioenergi vil ha for næringsutvikling og sysselsetting i distriktene. Bioenergi er fornybar og klimanøytral energi – og de positive miljøegenskapene blir mest optimale ved at lokale ressurser utnyttes lokalt som ”kortreist” energi.

SPØRSMÅL NR. 442

Innlevert 12. desember 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 19. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Forbrukere over hele landet blir stadig mer opptatt av rein mat. Utvikling av økologisk landbruk og omsetning av økologiske landbruksprodukter er et land-brukspolitisk satsingsområde. Soria Moria-erklæringa har satt som mål at 15% av matproduksjonen og matforbruket i 2015 skal være økologisk.

Hvordan kan statsråden bidra slik at det blir mer attraktivt også for finnmarksbønder å satse på økologisk matproduksjon under de klimatiske forhold som vi har i Finnmark - og slik at bøndene på denne måten også kan få flere bein å stå på?»

Svar:

Regjeringen har satt som mål at 15 pst. av matforbruket og 15 pst. av matproduksjonen skal være økologisk innen 2015. Målet om 15 pst. produksjon og forbruk er og skal være krevende. Det er nødvendig med en betydelig innsats fra landbruksnæringen sammen med handel, industri og sentrale, lokale og regionale myndigheter. Utviklingen i markedet, med en nær fordobling i omsetning de to siste årene, tyder på at norske forbrukere vil ha økologisk mat. Markedsøkingen, men også miljøfokuset i økologisk drift, representerer muligheter for norsk landbruk. Jeg mener at norsk landbruk har gode forutsetninger for et miljøvennlig landbruk og at vi bør utnytte det potensialet økologisk drift representerer i hele landet. Min klare oppfordring til alle fylker er derfor aktivt å gripe fatt i målsetningen gjennom og legge planer for hvordan økologisk produksjon kan bidra til å styrke kompetanse og videreutvikle landbruket regionalt. Jeg hilser derfor engasjement fra Finnmark velkommen.

Regjeringen har de siste årene styrket inntektsgrunnlaget i landbruket generelt og i økologisk drift spesielt. I jordbruksoppgjørene de to siste årene er bevilgningene til økologisk jordbruk økt. Det er gjort en rekke endringer i areal- og husdyrtilskuddene til økologisk drift. Hensikten har vært å styrke økonomien for økologiske produsenter, men også sikre at tilskuddene følger faktisk produksjon og reduserer faren for uheldig tilskuddstilpasning. I tillegg til at tilskuddene er styrket, har regjeringen prioritert økologisk melkeproduksjon ved tildeling av melkekvoter og ved at det åpnes for nyetableringer. Regjeringen har i tilegg satt av betydelige midler til utviklingstiltak for økologisk produksjon og forbruk som går til nasjonale og regionale prosjekter.

Sett under ett, økte økologisk dyrket areal med

122 % i perioden 2000-2007. Dette tyder på at virkemidlene har en ønsket effekt. Dette er virkemidler som er aktuelle for alle som vil starte opp med økologisk drift, også finnmarksbønder.

I Finnmark drives i dag 885 daa økologisk og 1385 daa er under omlegging. Det produseres fôr som gras og bygg, men også matvekster som matkålrot, potet, og noe jordbær. Til tross for kortere vekstsesong og de klimatiske forholdene, er tilbakemeldingene fra rådgivningsapparatet at flere områder i Finnmark er velegnet for økologisk produksjon. Men dette krever planlegging, særlig med tanke på å sikre næringsforsyning og fôrproduksjon. Erfaringer fra annet arktisk jordbruk er at en relativ kort vekstsesong, men med et intenst lys, kan gi mer smakfulle vekster. Slike regionale forhold kan med fordel utnyttes i produktutvikling og kombineres med økologisk drift.

1.9 % av jordbruksarealet i Finnmark drives økologisk eller er under omlegging. Finnmark er dermed blant de fylkene som har lagt om minst areal. Fylkesmannen i Finnmark har på lik linje med andre fylkesmenn utviklet en egen handlingsplan for å øke økologisk produksjon. Det bevilges årlige midler fra jordbruksavtalen til å følge opp den fylkesvise handlingsplanen i Finnmark.

Et sentralt virkemiddel for å øke produksjon har vært styrket veiledning. Derfor har forsøksringene i Troms og Finnmark fått støtte til et eget utviklingsprosjekt fra 2005 til og med 2008. Målet har vært å øke omfanget av økologisk produksjon i Troms og Finnmark. Også nasjonale prosjekter som Gratis første råd i regi av Norsk landbruksrådgivning, gir tilbud om gratis veiledning til alle finnmarksbønder som vurderer økologisk drift.

Tidligere lå Finnmark utenfor Tines økologiske melkeklynger, og økologisk melkeproduksjon fikk ikke merpris. Slike forhold kan være med å forklare at ikke flere har satset på økologisk drift i Finnmark. Tines økoklynger er imidlertid avviklet, og merprisen som gis økologisk melk i dag er betydelig.

Økologisk matproduksjon er i fremmarsj også innen andre sektorer. Økologisk oppdrettslaks er nå å finne i flere matbutikker, og Fiskeri- og kystdepartementet har forbeholdt 5 av de nye konsesjonstildelingene for økologisk oppdrett.

Min vurdering er at summen av virkemidler og insentivene for å legge om til økologisk drift er gode også for finnmarksbønder. Det er noen fylker som har kommet mye lengre enn andre, selv med like produksjonsbetingelser og like gode rammevilkår. Dette viser betydningen av gode produsentmiljø for økologisk drift. I denne sammenheng har fylkene en viktig funksjon gjennom å utnytte de muligheter som finnes i virkemiddelapparatet. Vi trenger engasjerte produsenter, kompetente rådgivere og en aktiv politikk regionalt. Jeg hilser derfor det engasjementet som nå vises velkommen, og ser på det som et utrykk for en økende oppmerksomhet om økologisk produksjon i Finnmark.

SPØRSMÅL NR. 443

Innlevert 15. desember 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 19. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Mener helse- og omsorgsministeren at mennesker som pådrar seg store utgifter og en uhåndterlig gjeld på grunn av dokumentert sykdom bør få hjelp til å komme ut av uføret, og i tilfelle hva kan helseministeren gjøre for at dette skal kunne skje?»

BEGRUNNELSE:

En mann med en meget spesiell form for spiseforstyrrelse har blant annet fått følgende uttalelse fra behandlende lege: "NN har en spiseforstyrrelse og han har strevd med overspising og overvekt i alle de 14 år jeg har kjent han. Han er betydelig helseskadelig overvektig". I forbindelse med overspisingen har NN pådratt seg store utgifter til mat og har måttet finansiere sitt overforbruk av næringsmidler med lån. NN har ikke hatt utgifter til noen form for luksusformål, kun til sykelig overforbruk av mat. NN har i dag en gjeld på flere hundre tusen kroner, en gjeld han overhodet ikke er i stand til å betjene som uføretrygdet gjennom mange år. Pasienter med sykelig fedme fikk først pasientrettigheter i 2004, og det hevdes fra legehold at det reelle tilbudet innenfor det offentlige helsevesen er "meget inadekvat". De færreste pasienter får et tilbud, og ventetiden er lang. Sist behandlende lege av NN har anbefalt at NN gis:

1. Adekvat mental/psykiatrisk behandling for spiseforstyrrelsen
2. Adekvat medisinsk behandling for insulinresistens og fedme
3. Hjelp til å komme ut av det økonomiske uføret, gjerne kombinert med en rehabiliteringsplan som på sikt kan føre til at han kan bli delvis yrkesaktiv.

Et slikt sykdomsbilde som her er beskrevet viser et menneske i en svært alvorlig helsemessig situasjon, og som pga. sin sykdom gjennom mange år har fått en økonomisk situasjon som er ute av kontroll.

Mannen har som et resultat av sin sykdom blitt lovet psykologisk/psykiatrisk/medikamentell behandling, men har ikke fått tilbud om hjelp til å tilbakebetale eller sanere gjelden som er en konsekvens av sykdommen.

Svar:

Da økonomisk rådgivning hører under Arbeids- og inkluderingsdepartementets fagområde, har jeg fått oversendt spørsmålet fra helse- og omsorgsministeren til besvarelse.

Sykdom vil kunne påvirke den personlige økonomien, slik stortingsrepresentanten påpeker i sitt spørsmål. Jeg mener det er viktig at personer som får alvorlige økonomiske problem får hjelp.

Alle kommuner skal ha et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer. Tilbudet skal være individuelt tilpasset den enkeltes behov. Økonomisk rådgivning kan blant annet innebære at den enkelte får hjelp til å få oversikt over den økonomiske situasjonen sin, å sette opp husholdningsbudsjett, gjøre avtaler med kreditorer, skrive søknader om utsettelse av betaling samt hjelp til å kontakte og følge opp aktuelle kreditorer. Når den økonomiske situasjonen gjør det nødvendig, kan kommunen hjelpe til med å søke om gjeldsordning.

SPØRSMÅL NR. 444

Innlevert 15. desember 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 19. desember 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Erstatningsnevnden skal behandle saker om erstatning som følge av tapte inntekter som følge av sommerens seismikkskyting utenfor Lofoten og Vesterålen. Det er nå frykt i næringen om at fiskere vil gå konkurs på grunn av sen saksbehandlingstid.

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at saksbehandlingen skjer raskt og på en slik måte at unødig tap av arbeidsplasser og verdier unngås?»

BEGRUNNELSE:

I Fiskeribladet Fiskaren fremgikk det fredag 12. desember 2008 at bare 25 av de vel 60 søknadene som var kommet inn da erstatningsnevnden hadde sitt møte 5. november, ble behandlet. Ingen vet per i dag hvor mange av disse som får erstatning. Over en måned etter at vedtakene er fattet, er protokollen fra møtet fortsatt ikke signert.

Kystfiskarlagets daglige leder uttaler at

"Her vet man i utgangspunktet at konfliktnivået er høgt. Da er det nærmest uforståelig at man ikke tar saken på større alvor."

Talsmann for fiskerne i Andøy Fiskarlag uttaler:

"Her lav man fiskere gå konkurs uten å løfte en finger, stikk i strid med alle fagre løfter."

Leder i Fiskarlaget Reidar Nilsen sier:

"Slik dette nå håndteres, er det stikk i strid med de forutsetningene som ble lagt."

Norsk næringsliv er nå inne i en finanskrise, og prognosene for neste år er alvorlige.

Det er derfor av største betydning at norske myndigheter sørger for å gjøre det den kan for å forhindre større konsekvenser enn nødvendig. Saksbehandlingstid er et område myndighetene rår over, og det er meget alvorlig om sen saksbehandlingstid medfører konkurser med tap av arbeidsplasser og verdier som konsekvens.

Svar:

Jeg viser til representanten Torbjørn Hansens spørsmål om saksbehandlingstiden for erstatningskrav som følge av seismikkskyting, og vil kort be-

merke at Fiskeridirektoratet, som sekretariat for erstatningsnemnden, har mottatt uvanlig mange krav om erstatning i inneværende år.

Det er flere grunner til at saksbehandlingstiden har vært, og er, tidkrevende. Sakene skal ha individuell skjønnsmessig behandling, og det kreves dermed grundige saksforberedelser for hvert enkelt fartøy det søkes om erstatning for. Kravet blir sendt til Fiskeridirektoratets regionkontor som videresender til erstatningsnemndas sekretariat sentralt i Bergen, med regionkontorets merknader. Det har vist seg å være nyttig å få regionkontorets uttalelse, som har detaljert kunnskap om fiskeriene i angjeldende område. Etter at sakene er mottatt i sekretariatet skal det innhentes relevante opplysninger, som for eksempel kartfestet informasjon og fangststatistikk, både på fartøynivå og eventuelt for grupper det kan være relevant å sammenligne med. Saksbehandlingen vil variere alt etter hvilken type fiskeri det søkes erstatning for, og hvor godt søknaden er dokumentert i utgangspunktet. Sakene blir deretter sendt ut til nemndsmedlemmene før møte i nemnden blir avholdt.

Erstatningsnemnden ønsker ikke å offentliggjøre resultatet av behandlingen av sakene før vedtakene er ferdigskrevet, signert av nemndsmedlemmene og klar for meddelelse til søker. Dette er en prosess som nødvendigvis tar noe tid.

Jeg er opptatt av å finne løsninger som i størst mulig grad tar hensyn til alle berørte parter i prosessen med innsamling av seismiske data.

I forbindelse med årets seismikkinnsamling ble det derfor, i samråd med Olje- og energiministeren, besluttet en rekke nye tiltak, herunder at det fastsettes en maksimaltid på fire måneder for behandling av erstatningskrav fra fiskere som er påført inntektstap som følge av seismikkinnsamling. Dette innebærer behov for å endre forskrift til petroleumsloven kapittel 8 om erstatning til fiskere. Olje- og energidepartementet har hatt forslag til revidert forskrift på høring. Den nye forskriften er vedtatt og vil tre i kraft med virkning fra 1. januar 2009.

SPØRSMÅL NR. 445

Innlevert 15. desember 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 7. januar 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«23. oktober aksjonerte Økokrim mot DnB NOR og la beslag på dokument som strekk seg attende til 1995. Økokrim sier dei må gå attende i tid for å sjå banken sitt handelsmønster. Men DnB NOR nektar Økokrim å sjå andre dokument enn dei som er frå dagane rundt den mulige innsidehandelen. KrF reagerar i likskap med Eva Joly sterkt på dette.

Vil statsråden no nytta den statlige eigarmakta for umiddeltbart å stansa DnB NOR sitt urimelige og urovekkjande atterhald av dokument frå Økokrim?»

GRUNNGJEVING:

Korrupsjonsjegaren Eva Joly sier til NRK 12. desember at "DnB NOR prøver å sverte tilliten til Økokrim ved å holde tilbake dokumenter om innsidesaken mot banken". Ho strekar under at det ikkje er mistenkte i ei sak som skal bestemma kva dokument påtalemakta skal ha tilgong til, og legg til at Økokrim har teieplikt.

KrF er samd med Joly i at DnB NOR med dette sender særs uheldige signalar, fordi dei kastar ein form for mistanke på Økokrim. Det er heilt uakseptabelt at Noregs største bank, der staten eig 34 pst. av aksjane, skal freista å bestemma kva dokument påtalemakta skal få tilgong til. KrF meiner at dette medverkar til å undergrava Økokrims tillit i samfunnet, og krev at statsråden nyttar den statlige eigarmakta i banken til umiddelbart å få satt ein stopp for DnB NORs atterhald av dokument frå Økokrim. Stortingsrepresentant Heikki Holmås (SV) sier til VG 3. november at "Vi er opptatt av at staten skal være en krevende eier, som skal presse på for at banken ikke skal være en versting i markedet". Eg vonar at statsråden no viser at den raud-grøne regjeringa er samd i dette.

Svar:

Eg ser alvorleg på at Økokrim har sikta DnB NOR Bank ASA og to personar tilsett i verdipapirforetaket DnB NOR Markets grunna mistanke om brot på føresegnene i verdipapirhandellova. Det er Økokrims syn at det er grunn til mistanke om brot på ver-

dipapirhandellova sine føresegner i samband med DnB NOR Banks salg av statsobligasjonar føre Finansdepartementets og Norges Banks tiltakspakke overfor bankane 12. oktober 2008.

Det er selskapets styre og leiing som er ansvarleg for å følgje opp denne saka. Staten som eigar er oppteken av at styret følgjer opp saka på ein grundig måte. Det er viktig at alle relevante fakta kjem på bordet slik at selskapet sjølv og dei relevante styresmaktene har det naudsynte grunnlaget for vidare handtering. Eg har tillit til at styret gjennomfører dette på ein best mogeleg måte.

I samband med etterforskinga må DnB NOR ha same høve til å bruke rettergangsskritt som følgjer av prosesslovene som andre rettsubjekt. Dersom det er forhold under etterforskinga partane er usamde i so er det opp til domstolane å avgjere spørsmåla. Det er ikkje i samsvar med rolledelinga i eit allmennaksjeselskap at ein av eigarane går inn i detaljane i verksemda og pålegg selskapet å ikkje bruke dei prosessuelle rettane som følgjer av rettspleielovene dersom banken meiner det er grunnlag for det. Eg legg til grunn at DnB NOR rettar seg etter dei rettskraftige avgjerslene som domstolane kjem fram til.

Då saka er under etterforsking har eg ikkje fleire kommentarar nå.

SPØRSMÅL NR. 446

Innlevert 15. desember 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 22. desember 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Når kan klager forvente svar på sin klage datert 12.06.2008 om å få tillatelse til at eleven, som nå går i 6. klasse, kan få avlegge eksamen i matematikk på 10. trinn.

Under henvisning til landets behov for realfagkompetanse og regjeringens uttalte mål om tidlig innsats og tilpasset undervisning, vil det ikke da være viktig for kommunen å kunne legge til rette undervisningen for denne eleven slik at vedkommende får utnyttet sine evner og interesser til ytterligere utvikling?»

BEGRUNNELSE:

Ved Stabekk skole har de en elev (11 år) i 6. klasse på barneskolen. Vedkommende er særdeles evnerik i matematikk og ligger på nivå for 10. klasse på ungdomstrinnet. Skolen har ikke lærere til å følge ham opp faglig. Vedkommende har fått avlegge tentamen på 10. trinn på den lokale ungdomsskolen. Han får ikke avlegge eksamen. I brev fra Stabekk skole 4.2.2008 til utdanningsdirektoratet ble det søkt om tillatelse til at vedkommende, som da gikk i 5. klasse kunne avlegge eksamen i matematikk på 10. trinn våren 2008. Søknaden ble begrunnet med at vedkommende var en usedvanlig begavet elev i faget med rask progresjon. Direktoratet har i vedtak av 15.05.2008 avslått søknaden under henvisning til at det ikke er noen hjemmel å dispensere fra i dette tilfellet. Direktoratets vedtak påklages i brev av 12.06.2008. Direktoratet vurderte saken på nytt og opprettholdt sitt vedtak. Klagen ble så oversendt Kunnskapsdepartementet for behandling. Til tross for at det har gått et halvt år har ikke klager hørt noe hverken om forventet saksbehandlingstid i departementet eller om resultatet av klagen.

Svar:

Det stilles spørsmål om når klager i en konkret sak kan forvente svar på sin klage datert 12.06.2008. Saken er til behandling i Kunnskapsdepartementet, og klager kan forvente at det vil bli fattet et vedtak i saken i løpet av første halvdel av januar.

Når vedtak foreligger, vil jeg komme tilbake til spørsmålet om muligheten til å legge til rette undervisningen for denne eleven.

Tilleggssvar 16. januar 2009:

Det vises til Kunnskapsdepartementets foreløpige svar 22. desember 2008. Spørsmålet dreier seg om muligheten for en elev på 6. trinn til å avlegge eksamen i 10. trinn i matematikk. Vedtak er nå fattet i saken det refereres til i spørsmålet.

Jeg er opptatt av at opplæringen i norsk skole skal legges til rette også for flinke elever. Etter opplæringsloven skal opplæringen være tilpasset elevenes behov og forutsetninger. Dette gjelder også faglig sterke elever. Kommunen, skolen og lærerne skal sørge for at alle elever får utfordringer og nok å strekke seg mot.

Når det gjelder eksamen, er utgangspunktet at den skal tas som en avslutning på den opplæringen eleven har fått når eleven er ferdig med opplæringen. Eksamen vil således fungere som en endelig vurdering og dokumentasjon på elevens kunnskap når undervisningen er gjennomført. Avsluttende eksamen i matte for grunnskolen vil således være i 10. trinn.

Dersom det er ønskelig at en svært dyktig elev tar sin avsluttende eksamen i ett eller flere fag på et tidligere tidspunkt enn ordinært, vil dette i helt spesielle tilfelle være mulig. Dette forutsetter at det samtidig er ønskelig at eleven avslutter faget – dvs at eleven blir fritatt fra opplæringsplikten for de årstrinn som gjenstår til 10. trinn. Eleven vil dermed ikke følge undervisningen i faget, og kommunen vil ha oppfylt sin forpliktelse til å gi opplæring i grunnskolematematikk. Forutsetningen for fritak fra opplæringsplikten er at elev/foresatt og kommune/skole, på bakgrunn av sakkyndig vurdering, finner at det er til det beste for eleven at faget og opplæringsplikten avsluttes på et tidligere tidspunkt enn det ordinære. Opplæringsloven gir i slike tilfelle hjemmel for at en kommune kan fatte vedtak om fritak for opplæringsplikten i enkeltfag. Et slikt vedtak om fritak fra opplæringsplikt i alle årene opp til 10. trinn vil også måtte innholde konkrete løsninger slik at standpunktkarakterer kan bli satt og eksamen gjennomført i henhold til lov og forskrift. En gjennomføring av eksamen for 10. trinn innebærer at endelig og avsluttende eksamen er tatt i dette faget. Eksamenen vil ikke kunne tas på nytt, med mindre eleven ombestemmer seg og ikke ønsker å være fritatt, men å følge faget på ordinært vis likevel.

Dispensasjon til å ta eksamen uten at faget samtidig avsluttes og uten at det gis fritak fra opplæringsplikten, er imidlertid ikke mulig. En slik dispensasjon ville innebære at en elev etter å ha tatt avsluttende eksamen fortsatt skulle ha opplæringsplikt og dermed måtte følge undervisningen i faget. Det ville gi liten mening både for elev og skole om en elev skulle følge grunnskolepensum i et fag eleven allerede har tatt avsluttende eksamen i. En dispensasjon til å ta eksamen uten fritak fra opplæringsplikten vil således ikke være i tråd med loven.

Undervisning på et nivå over grunnskolepensum strekker seg utenfor det som er grunnskolens og kommunens plikt til tilpasset undervisning. En frivillig løsning i samarbeid med fylkeskommunen / videregående skole vil selvfølgelig være mulig, noe som jeg også oppfordrer til at gjøres i slike spesielle tilfelle.

For øvrig vil jeg nevne at for ungdomsskoleelever, åpner lov og forskrift for en ordning der elevene får undervisning ved en videregående skole i ett eller flere fag. Det kan i så fall gis fritak fra undervisningen i tilsvarende fag på grunnskolen. Eksamen for 10. trinn skal imidlertid i disse tilfelle likevel tas når eleven går i 10. trinn.

SPØRSMÅL NR. 447

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 22. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Bildelfabrikken CT Farsund betaler eiendomsskatt etter et beregningsgrunnlag på 230 millioner kroner. I fjor skiftet bedriften eiere for 23 millioner kroner. CT Farsund fikk medhold av Farsund kommune at salgssummen skulle være nytt beregningsgrunnlag for eiendomsskatten, Vest-Agder fylke nektet. Bedriften går nå igjennom en svært vanskelig periode.

Vil statsråden, i det minste, påse at CT Farsund ikke betaler mer i eiendomsskatt enn markedsprisen på bedriften tilsier?»

Svar:

Eiendomsskatt er en kommunal skatt som pålegges med hjemmel i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova). Det er kommunestyret i den enkelte kommune som avgjør om det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen. Videre er det kommunale organer som forestår utskriving og innkreving av eiendomsskatten.

Finansdepartementet har ikke kompetanse til å gripe inn i konkrete saker som gjelder en kommunes utskriving av eiendomsskatt. Jeg har derfor ikke myndighet til å ”påse at CT Farsund ikke betaler mer i eiendomsskatt enn markedsprisen tilsier”. Siden Finansdepartementet forvalter regelverket for eiendomsskatt og i den forbindelse avgir fortolkningsuttalelser om forståelsen av loven, kan jeg imidlertid si følgende om regelverket:

Eigedomsskattelova § 33 annet ledd bestemmer at inntil § 8 er gitt generell ikrafttredelse skal grunn-

laget for eiendomsskatten fastsettes etter reglene i den tidligere byskatteloven av 1911. Etter gjeldende rett skal alminnelig taksering for eiendomsskatteformål foretas hvert tiende år. Av § 5 første ledd i byskatteloven følger det at eiendommene skal verdsettes til omsetningsverdi. I praksis gjør mange kommuner bruk av en såkalt reduksjonsfaktor, noe som innebærer at skattegrunnlaget settes lavere enn faktisk omsetningsverdi. Skattytere som mener at taksten er for høy kan klage på takseringen. Klagebehandlingen skal ta stilling til hva som er riktig takst, og ev. justere taksten til dette nivået. Det følger av eiendomsskatteloven § 5 at taksten maksimalt kan være eiendommens omsetningsverdi. Innenfor denne begrensningen følger det av likhetsprinsippet at taksten skal være på samme nivå som for tilsvarende eiendommer i kommunen. I tillegg til å klage til kommunen kan den skattepliktige bringe saken inn for domstolene eller be fylkesmannen vurdere saken.

Innenfor tiårsperioden ligger takstene som hovedregel fast. Når det foretas ny taksering vil de eiendomsskattepliktige kunne oppleve en prosentvis betydelig økning i skattebyrden som følge av økningen i eiendomsverdiene. Dette vil da være en oppjustering i forhold til det etterslep som følger av den lange takstperioden.

På samme måte kan en nedgang i boligprisene føre til at et eldre takstgrunnlag blir høyere enn boligens markedsverdi. Da oppstår i utgangspunktet et tilsvarende etterslep i nedjusteringen. Kommunestyret har imidlertid anledning til å beslutte at det skal foretas en generell omtaksering for all eiendom i kommunen som pålegges eiendomsskatt før utløpet av tiårsperioden dersom det foreligger "særegne forhold". Hverken loven eller lovens forarbeider angir noe nærmere hva som skal anses å statuere særegne forhold. Spørsmålet i denne saken gjelder imidlertid en bestemt eiendom, og jeg går derfor ikke nærmere inn på denne vurderingen.

Videre åpner loven for at både formannskapet i kommunen og den skattepliktige kan kreve at det foretas særskilt verdsettelse av enkelteiendommer innenfor tiårsperioden, "hvor værdien av en eiendom ved indtraadte forandringer antages at være væsentlig forøket eller formindsket i forhold til andre eiendomme."

Bestemmelsen er lite omtalt og antas sjelden å ha vært brukt. I juridisk teori har det blitt lagt til grunn at konjunkturforandringer og prisendringer hvor eiendommen har fulgt de samme bevegelser som eiendommer i sin alminnelighet, ikke gir grunnlag for omtaksering. Har imidlertid eiendommer av en bestemt art vært gjenstand for en særskilt nedgang i verdien, som ikke gjelder annen eiendom i kommunen, kan det være grunnlag for retaksering.

SPØRSMÅL NR. 448

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 18. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Jeg viser til interpellasjonsdebatt om avtalespesialister i Stortinget 2.12.2008. Statsråden kom der med to opplysninger som det er behov for mer informasjon om. Den ene opplysningen er en beslutning i regjeringen om en ny modell for forhandlingsansvaret for takstsystemet. Den andre er et nytt system for finansiering av avtalespesialistene - en overføring fra trygd til ISF.

Er dette saker som Regjeringen har fattet beslutninger om og som nå vil bli gjennomført?»

Svar:

I Nasjonal helseplan (2007-2010) varslet regjeringen at det ville settes i gang et arbeid med sikte på å endre rammebetingelsene for å få en bedre integrering av avtalespesialistene i de regionale helseforetakenes "sørge for"-ansvar.

Departementet har vurdert ulike modeller for slike rammebetingelser. Arbeidet har foregått i kontakt med Legeforeningen, Psykologforeningen, regionale helseforetak og Helsedirektoratet. Som jeg opplyste i debatten den 2.12.08, har regjeringen besluttet at det skal arbeides videre med en modell der forhandlingsansvaret for takstsystemet til avtalespesialistene flyttes fra staten til de regionale helseforetakene. Denne modellen innebærer at staten overfører midler til de regionale helseforetakene, tilsvarende aktiviteten som utføres av avtalespesialistene. Modellen innebærer også at disse utgiftene flyttes ut fra folketrygden. Slik gjøres det i dag for aktivitet utført ved helseforetake-

nes poliklinikker. Regjeringen mener at en slik endring vil legge til rette for å integrere avtalespesialistene i ”sørge for”-ansvaret på en bedre måte enn i dag. Jeg legger for ordens skyld til at en endring som omtalt ovenfor fordrer lovendring, med tilhørende krav om formell høring før selve stortingsbehandlingen.

Arbeidet er nå i en fase der modellens detaljer skal spesifiseres. Jeg legger vekt på at profesjonsforeningene og de regionale helseforetakene skal inviteres til å komme med innspill i dette arbeidet, og at vi skal ta disse innspillene alvorlig.

SPØRSMÅL NR. 449

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 19. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I budsjettet for 2009 foreslo regjeringen en ny finansieringsmodell for fysioterapitjenesten, uten at konsekvensene for fysioterapeuter med liten driftsavtale eller konsekvenser for pasientgrupper er utredet. En fysioterapeut med små driftsavtaler vil få et stort inntektstap.

Dersom en fysioterapeut fortsetter med henholdsvis 20 % og 40 % driftsavtale med kommunen, hvordan vil ny inntekt være sammenlignet med dagens, gitt at vedkommende jobber i 100 % stilling?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis påpeke at Regjeringen ikke foreslår noen ny finansieringsmodell for den avtalebaserte fysioterapitjenesten i kommunene. Ved innføring av kommunehelsetjenesteloven i 1984 ble det etablert et tredelt finansieringssystem. Fysioterapeutens inntekt var forutsatt å skulle bestå av:

40 pst driftstilskudd fra kommunen
40 pst egenandel fra pasienten
20 pst refusjon fra trygden / staten

De siste års utvikling har vist at denne fordelingen ikke lenger står ved lag. Dette skyldes primært to forhold. Det ene er at en større del av pasientene som behandles hos fysioterapeuter har en diagnose som gir rett til gratis behandling. Det andre er at kommunen de siste årene i stadig økende grad har splittet opp driftsavtaler i små hjemler med en forutsening om at fysioterapeuten skal arbeide fulltid. Resultatet er blitt at staten i dag finansierer inntil 75 pst. av fysioterapeutens inntekt med deltidshjemler. Det Regjeringen har foreslått med oppstart 1. juli 2009 er å tilbakeføre fordelingen av fysioterapeutens inntekt slik forholdet var i 1984 og som var hele forutsetningen for ordningen. Jeg henviser således til rapporten ”finansiering av fysioterapitjenesten i kommunene” – rapport fra en arbeidsgruppe som ble offentliggjort 1. oktober 2007.

De innspill Helse- og omsorgsdepartementet får fra yrkesutøvere over hele landet det siste året er at de langt fleste er enig med oss i den operasjonen vi gjør. Utfordringen blir at kommunene må tilpasse avtalehjemlene til det volum de faktisk har behov for. Fysioterapeuter i privat praksis er selvstendig næringsdrivende. Når kommunen kjøper en tjeneste av disse for et visst antall timer per uke er forutsetningen at fysioterapeuten skal levere den tjenesten kommunen betaler for. Hvis fysioterapeuten leverer et større volum av tjenester, er dette et forhold mellom kommunen og fysioterapeuten.

Inntekten til fysioterapeuter i privat praksis er, etter det jeg kjenner til, svært variabel. Det avhenger helt av hvilken praksisprofil fysioterapeuten har. Vi har forutsatt at fysioterapeuter som arbeider i henhold til sin driftsavtale ikke skal få vesentlig endring i sin inntekt når omleggingen er fullført i 2011.

SPØRSMÅL NR. 450

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 19. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Helsingforskomiteen melder at de under dagens regjering opplever en uttørking av muligheten for å gi menneskerettighetsforkjempere fra Kaukasus opphold via hurtigordningen i flyktningekvoten. Mens Norge under forrige regjering ga en rekke aktivister beskytttelse gjennom denne ordningen, får Helsingforskomiteen og andre organisasjoner stort sett avslag på sine anmodninger.

Kan jeg be om en forklaring på hvorfor?»

BEGRUNNELSE:

Både Utenriks- og arbeids- og inkluderingsministeren er blitt stilt dette spørsmålet i Stortinget under budsjettdebattene åpenbart uten å kunne (eller ville) gi ett svar på spørsmålet. Jeg vil derfor gjerne begrunne spørsmålet nærmere. Under forrige regjering ble det praktisert at menneskerettighetsorganisasjoner kunne fremme enkeltsaker som hastesaker for spesielle personer med beskyttelsesbehov. Disse ble tatt til Norge som kvoteflyktninger etter en beskyttelsesvurdering fra UDI. Ordningen har medført at personer som ble forfulgt fordi de snakket ut om overgrep eller klaget til domstolene, har kunnet få beskyttelse i Norge. Dermed kunne de opprettholde sine saker, noe som blant annet førte til at Russland ble dømt i Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg (EMD) høsten 2007.

Menneskerettighetsorganisasjonen Helsingforskomiteen hevder at ordningen for overføring av forfulgte menneskerettighetsforsvarere på flyktningekvoten i praksis blitt avviklet under den rød-grønne regjeringen, og at det de siste tre årene kun er innvilget én eneste søknad. Helsingforskomiteen påpeker videre at behovet for å effektivisere ordningen gjentatte ganger er tatt opp med flere departement og Utlendingsdirektoratet (UDI) uten resultat.

Helsingforskomiteen viser til et konkret eksempel hvor forfulgte menneskerettighetsaktivister fra Ingusjetia har fått endelig avslag på sine søknader fra Utlendingsnemnda (UNE), som skrev at: «Det foreligger heller ingen indikasjoner på eller opplysninger om at menneskerettighetsaktivister generelt sett har vært særlig utsatt i Ingusjetia. . . Nemnda legger således til grunn at menneskerettighetsaktivister i Ingusjetia ikke er utsatt for «forfølgelse» i konvensjonens forstand på generelt grunnlag.»

En rekke organisasjoner har påpekt overfor UNE at norsk praksis overfor asylsøkere fra Nord-Kaukasus er basert på en virkelighetsbeskrivelse i strid med kilder som FN, Europarådet og sentrale menneskerettighetsgrupper. Den samme bekymring uttrykkes av Europarådsparlamentarikerne Dick Marty og Holger Haibach i brev til Terje Sjeggestad og statsråd Dag Terje Andersen av 8. desember 2008, med kopi til Per-Kristian Foss.

Svar:

Menneskerettighetsforsvarere kan fortsatt tas ut på kvoten i den grad de fyller vilkårene for overføring, og det er tilgjengelige plasser på kvoten. Denne regjeringen har følgelig ikke avviklet noen ordning, ei heller bidratt til uttørking av mulighetene for at slike personer skal kunne tas ut på kvoten.

Jeg antar at Helsingforskomiteen i sin melding sikter til den delen av kvoten hvor de, i likhet med enkelte andre frivillige organisasjoner, kan fremme saker for overføring til Norge innenfor rammen av den årlige kvoten for overføringsflyktninger. Det er satt av plasser på kvoten for at frivillige organisasjoner kan fremme saker. For 2008 utgjør disse inntil 15 % av tilgjengelige ikke-forhåndsfordelte plasser. Begrensningen er satt for å understreke at de fleste plassene skal brukes gjennom et samarbeid med FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR).

Jeg har forstått at Helsingforskomiteen først og fremst har fremmet saker om overføring for personer som fortsatt befinner seg i sitt hjemland. Dette er personer som ikke faller inn under flyktningkonvensjonens definisjon av en ”flyktning”. Departementet har likevel overfor Utlendingsdirektoratet presisert at det skal være adgang til også å overføre personer som fortsatt befinner seg i hjemlandet.

Det er altså ingen tvil om at Helsingforskomiteen har adgang til å fremme saker om overføring innenfor den norske flyktningkvoten, og denne adgangen gjelder også for personer som ennå ikke er vurdert som flyktning. Det betyr imidlertid ikke at Helsingforskomiteen kan forvente at alle sakene som fremmes vil bli innvilget. Hver sak må vurderes nøye på bakgrunn av de opplysningene som fremlegges, og på bakgrunn av tilgjengelige plasser på kvoten. Dette er en vanskelig avveining som Utendingsdirektoratet må foreta. Det er viktig at sakene er godt forberedt og inneholder alle de opplysningene direktoratet trenger for å kunne ta stilling til den, ikke bare i tilknytning til beskyttelsesgrunnlaget, men også identitetsopplysninger og relevante opplysninger om personens familieforhold.

UNHCR har meget god erfaring i å vurdere hvil-

ke personer som har behov for internasjonal beskyttelse og hvem som bør overføres til et nytt land, og eventuelt hvilket land det er mest nærliggende at de gjenbosettes i. UNHCR har oversikt og gode forutsetninger for å prioritere mellom ulike flyktninggrupper. Etter min mening er det derfor ønskelig at saker om overføring i all hovedsak fremmes gjennom UNHCR. Høykommissæren fremmer selvfølgelig også saker fra menneskerettighetsforkjempere, og har en egen ordning for saker av særlig hastekarakter. Det er ikke noe i veien for at Helsingforskomiteen ved siden av å fremme egne saker bistår UNHCR ved å foreslå aktuelle personer for overføring eller opprette kontakt mellom disse og UNHCR. I tilfeller der UNHCR enten ikke er til stede eller ikke har mandat til å hjelpe den personen det gjelder, kan også norske utenriksstasjoner bistå.

Representanten Solberg tar også opp noen asylsaker fra Ingusjetia som er avslått av Utlendingsnemnda. Som kjent er det Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Det følger av utlendingsloven at jeg ikke kan gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder rikets sikkerhet eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke gå inn i de konkrete sakene som nevnes, men vil understreke at jeg har tillit til at Utlendingsnemnda har en grundig og forsvarlig vurdering av den enkelte saken, i tråd med norsk regelverk og våre internasjonale forpliktelser.

Brevet fra to Europarådsparlamentarikere av 8. desember 2008 vil jeg se nærmere på og håper å kunne besvare det tidlig i 2009.

SPØRSMÅL NR. 451

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 19. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Viser til tidligere svar vedr. nakkeskader. Siden statsråden hevder at det er meget enkelt å stille diagnose overfor de som har skader av grad III og IV av Wad.

Så vil jeg gjerne ha et svar på hvem som stiller ICD-10 diagnoser i Norge, hvilken profesjon de har og hvilket grunnlagsmateriale man bruker for å diagnostisere etter ICD-10?»

BEGRUNNELSE:

Grunnet veldig sprikende forklaringer i tidligere svar, vedr. behandling av nakkeskader av grad III og IV av WAD i Norge, så vil jeg svært gjerne ha en avklaring på dette spørsmålet.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helsedirektoratet som opplyser følgende:

Pasienter med WAD grad III og IV har klare kliniske tegn med nevrologiske funn og/eller forandringer på røntgenundersøkelse/MR som viser brudd eller leddbåndskader med forskyvning av nakkevirvler i forhold til hverandre.

WAD-graderinger er basert på en konsensus i Quebec Task Force fra 1995 og har i prinsippet ingen ting med klassifisering etter diagnosekodeverket i ICD-10 å gjøre.

ICD-10 koding brukes vesentlig i spesialisthelsetjenesten.

Når det gjelder pasienter med nakkeskader av alvorlig karakter som etter skaden sendes til spesialisthelsetjenesten, enten via ambulanse eller primærlege, er det vanligvis en spesialist i nevrologi, nevrokirurgi eller ortopedi som får henvist pasienten. Dermed er det disse spesialistene som setter diagnosekode i ICD-10 for skaden til disse pasientene.

Jeg viser for øvrig til svar på spørsmålene nr. 210 og 274 om samme sak.

SPØRSMÅL NR. 452

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 19. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«I Stortingets møte den 5. desember 2008 kom statsråd Andersen med følgende påstand: "Men når det gjelder solidaransvar, kan jeg si at Høyre var imot tiltak mot sosial dumping da vi la fram handlingsplan 1, og Høyre fornekter seg ikke og er fremdeles imot tiltak mot sosial dumping når vi legger fram handlingsplan 2." Påstanden er uriktig og lar seg ikke dokumentere.

På hvilken måte vil statsråden rette opp det negative inntrykket han har bidratt til, gjennom å fortelle usannheter fra Stortingets talerstol?»

BEGRUNNELSE:

Høyre har de siste tre årene foreslått styrking av Arbeidstilsynet, for å avdekke og bekjempe sosial dumping. I forbindelse med Handlingsplan mot sosial dumping i 2006, støttet Høyre flere av de tiltak som ble foreslått, deriblant innføringen av ID-kort i byggebransjen. I forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 56 (2006-2007), støttet Høyre deler av det forslaget som Regjeringen fremmet, mens enkeltforslag som f.eks. påseplikt og innsynsrett for tillitsvalgte ikke ble bifalt. Videre fremmet Høyre, sammen med Fremskrittspartiet og Venstre, et alternativt forslag til å bekjempe sosial dumping, gjennom en sjekkliste. I forbindelse med Regjeringens handlingsplan mot sosial dumping II, som ble fremmet i forbindelse med statsbudsjettet for 2009, har Høyre gitt uttrykk for støtte til flere av de forslag som Regjeringen fremmer, men har tatt avstand fra enkelte forslag, som f.eks. solidaransvar - et tiltak som for øvrig Regjeringen selv mente var for inngripende i forbindelse med Ot.prp. nr. 56 (2006-2007).

Det er mitt inntrykk at det er bred politisk oppslutning om å arbeide for et seriøst arbeidsliv, med gode arbeidsvilkår for ansatte og gode rammevilkår for arbeidsgivere. Det er likeledes slik at uenighet om virkemidler ikke er det samme som uenighet om målsetning. I statsrådens, og andre representanter fra regjeringspartiene sine innlegg, fremsettes påstanden om at arbeidet mot sosial dumping ikke har tilslutning fra Høyre og de øvrige opposisjonspartiene. Begrunnelsen er at vi ikke omfavner alle virkemidler som Regjeringen fremmer, men i stedet tillater oss å fremme alternative forslag. Dette skaper et debattklima som er uheldig, og som ikke avspeiler virkeligheten slik den faktisk er.

Når en representant for Regjeringen derfor tillater seg å komme med udokumenterbare og usanne påstander fra Stortingets talerstol, er det meget uheldig. Dette må bero på at man enten ikke er godt nok kjent med saken, eller at man bevisst sier ting man ikke har dekning for. Uansett årsak er dette alvorlig. Jeg vil derfor gi statsråden anledning til å rette opp det feilaktige inntrykket han har bidratt til å skape.

Svar:

Det synes heldigvis å være bred politisk enighet om at vi må kjempe mot sosial dumping i norsk arbeidsliv, og i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009 har også Høyres medlemmer i Arbeids- og sosialkomiteen uttalt at de mener at ”man må sørge for effektfulle virkemidler for å motvirke sosial dumping i arbeidslivet”, jf. Budsjett-innst. Nr. 15 (2008-2009) side 40. Jeg registrer også at Høyre flere ganger de siste årene har støttet regjeringens forslag om å styrke Arbeidstilsynet, og at de i sitt alternative budsjett for 2009 foreslår en økning til Arbeidstilsynet med 5 millioner utover regjeringens ramme.

Jeg vil likevel vise til at Høyre gjentatte ganger har gått imot vesentlige punkter i Regjeringens arbeid for å forhindre sosial dumping. Jeg viser her til Innst. O. nr. 92 (2006-2007) side 12, der partiet går i mot samtlige lovforslag som ble fremmet i Ot. prp. nr. 56 (2006-2007), bortsett fra bestemmelsen om at offentlige myndigheter plikter å gi ut opplysninger fra offentlige registre som er nødvendige for å utstede id-kort. Sentrale tiltak i handlingsplan 1 mot sosial dumping, som godkjennings- og kontrollordninger for bemanningstiltak, innstramming i adgangen til inn- og utleie mellom produksjonsbedrifter, utvidet oppdragsgiveransvar etter allmenngjøringsloven og innsynsrett for tillitsvalgte for kontroll med allmenngjøringsvedtak, gikk partiet imidlertid imot.

Det er også riktig at partiet har støttet flere av tiltakene i handlingsplan 2, som innføring av id-kort i renholdsbransjen, at det skal gis bedre informasjon om yrkesskadeforsikringen, styrking av Arbeidstilsynet og at Arbeidstilsynet skal prioritere å informere om rettigheter og plikter i arbeidslivet, samt tiltak i landbruket. Høyre går likevel imot flere andre tiltak som regjeringen anser for å være svært viktige, som effektivisering av allmenngjøringsordningen, utredning av solidaransvar og innføring av regionale verneombud i renholdsbransjen, jf. Budsjett-innst. S nr. 15 (2008-2009) side 40.

Etter mitt syn viser dette at jeg har belegg for min uttalelse, som det er vist til i spørsmålet fra representanten Engeset.

SPØRSMÅL NR. 453

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 9. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil kårfolk som i tidligere år har inngått avtale om bruttokår gis anledning til å endre dette til nettokår fra og med inntektsåret 2008, dersom de nye retningslinjene for fastsettelse av brutto leieverdier medfører en betydelig skatteskjerpelse for dem?»

BEGRUNNELSE:

Med virkning fra og med inntektsåret 2008 er regelverket for fastsettelse av brutto leieverdier for kårboliger endret. Endringene er gjort i retningslinjer fra Skattedirektoratet, etter fullmakt gitt av Stortinget i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-08), jfr forslag i St.prp. nr. 1 (2007-08).

Når avtale mellom (ny) gårdeier og kårfolket om ansvar for vedlikeholdsutgifter utformes, vil utformingen av regelverket for fastsettelse av brutto leieverdier påvirke hvorvidt kårfolket velger såkalt bruttokår (gårdeier har vedlikeholdsansvar for kårbolig, og kårfolket beskattes for bofordel) eller nettokår (kårfolket har det fulle vedlikeholdsansvar, uten fradragsrett).

Endringen i regelverket innebærer en netto skatteskjerpelse, jf. også beskrivelsen av forslaget i St.prp. nr. 1 (2007-08).

Selv om begrunnelsen for forslaget og de påfølgende endringene i regelverket ikke er urimelig, kan det likevel for enkelte synes urimelig dersom de ikke får anledning til å vurdere valg mellom bruttokår eller nettokår på nytt på bakgrunn av endringene som er foretatt.

Svar:

Fra 2005 er fordel ved bruk av egen bolig som hovedregel fritatt for skatt. Skattefritaket omfatter også kårbolig (føderåd)når kårmottakeren bærer alle driftskostnadene ved boligen, og dette framgår av kårkontrakten. Dersom kårmottakeren ikke bærer alle driftskostnadene ved boligen, er fordelen ved fri bruk av kårboligen skattepliktig, og det må fastsettes en brutto leieverdi av boligen. Skattedirektoratet er gitt fullmakt til å utarbeide nye retningslinjer for å fastsette brutto leieverdier for kårboliger.

Som driftskostnader regnes ikke bare vedlikehold av bygningen og dens installasjoner, men også oppvarming, strøm, renhold m.v. Alle disse kostnader må dekkes av kårmottakeren for at det nevnte skattefritaket skal gjelde. Det ses bort fra driftskostnader som normalt bare blir fakturert til eieren, typisk brannforsikring, eiendomsskatt og kommunale avgifter.

Som det fremgår av spørsmålet kan det være tilfeller der kåryter og kårmottaker vil ønske å endre en leieavtale. Som en generell hovedregel vil likningsmyndighetene måtte legge en slik privatrettslig avtale til grunn for likningen. Dette medfører at dersom føderådsmottakeren for fremtiden skal bære alle relevante driftskostnader som nevnt ved kårboligen, skal vedkommende ikke skattlegges for noen bofordel. En avtale om at kårtakeren skal overta dekningen bare av en del av disse driftskostnadene, f. eks. bare vedlikeholdskostnader, vil ikke lede til skattefritak for kårtakerens bofordel.

SPØRSMÅL NR. 454

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 7. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Biltrend A/S etablerte seg i nye lokaler ved Europavei 8 utenfor Tromsø. Som et krav til å omregulere eiendommen fra industri til handel ble eier pålagt av Statens vegvesen å bygge nytt vegkryss ved innkjøringen til eiendommen. Utbygger fikk også krav om å bekoste skilting. Utbygger fikk også krav om å sette opp veglys langs eiendommen, selv om Statens vegvesen ikke har midler til veglys der utbyggers veglys slutter.

Synes statsråden det er riktig at private må dekke kostnader som er offentlige oppgaver?»

Svar:

Endringen i bruksformål fra industri til handel har medført at dette er en dispensasjonssak fra gjeldende reguleringsplan og dermed en avkjørselssak, hvor tiltakshaver har fått anledning til å endre formål og dermed også fått rett til utvidet bruk av avkjørselen.

Avkjørselforhold til riksveger er et ansvar som etter vegloven påhviler tiltakshaver eller grunneier. Dette inkluderer ansvar for opparbeiding og seinere endringer av avkjørsel.

Den trafikale situasjonen langs E8 i Tromsdalen er preget av høy trafikk – om lag 7 000 kjøretøy i døgnet i gjennomsnitt – og av høy ulykkestetthet. E8 er også eneste innfartsveg til Tromsø. Kravene til framkommelighet og trafikksikkerhet er derfor høye.

Når avkjørselen endrer funksjon fra å betjene et industriområde til å betjene en handelsvirksomhet, vil trafikken til og fra området endre seg vesentlig. Etter etableringen av Biltrend A/S i det tidligere industribygget, markedsfører selskapet seg nå som landet største bilvarehus. For at øvrig trafikk på E8 skal ha en god framkommelighet og for at trafikksikkerheten i området ikke skal forverres som følge av omreguleringen, har Statens vegvesen bla. stilt krav om at det skal opparbeides atkomst til området ved etablering av et fullkanalisert kryss og det skal settes opp 500 m med vegbelysning. Disse tiltakene er knyttet til den utvidete bruken avkjørselen og kostnadene påhviler derfor ikke staten.

Vegbelysningen er pr i dag ikke satt opp. Dette medfører en forsinkelse i forhold til de krav Statens vegvesen har satt. Når lysene kommer opp vil det være 200 m til eksisterende vegbelysning mot nord og 500 m til neste mot sør. Etter gjeldende praksis bør slike opphold i vegbelysning på mindre enn 500 m unngås. Statens vegvesen vil derfor gi høy prioritet innen sine budsjettrammer til utbygging av vegbelysning på den gjenstående strekningen.

SPØRSMÅL NR. 455

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 8. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at alle pasienter har et likeverdig tilbud om tilpasning av protese, uavhengig av bosted og økonomi?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag om lag 5000 benamputerte og 1000 armamputerte, hvorav 50 % bruker protese. Tilpasning av protese er en langvarig og krevende prosess som krever spisskompetanse fra proteseverkstedet og godt samarbeid med pasienten. I henhold til lov om folketrygd §10-7 ytes det stønad til protese, herunder reiseutgifter innenfor pasientens helseregion.

Ulike verksted har ofte ulik spesialkompetanse og det er derfor viktig at brukerne selv har reell mulighet til selv å velge verksted. Dagens regler innebærer imidlertid at reise- og oppholdsutgifter utenfor egen helseregion ikke dekkes. Dette innebærer at valgfriheten og muligheten for optimal tilpasning av en viktig protese begrenses. Pasienter med dårlig økonomi kan dermed forhindres fra å få en best mulig protese. Det er viktig at alle pasienter har samme likeverdige tilgang til gode proteseverksteder, uavhengig av bosted og økonomi. I lys av dette fremstår det som rimelig at det også ytes noe stønad til nødvendige reise- og oppholdsutgifter utenfor egen helseregion.

Svar:

Hvis en bruker må reise til lege, helseinstitusjon, attføringsinstitutt eller forhandler i forbindelse med anskaffelse av ortopedisk hjelpemiddel eller protese, dekker folketrygden reiseutgiftene jf. forskrift av 18. april 1997 nr. 336 om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk § 12. Reiseutgiftene dekkes etter regler og takster fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har i rundskriv til forskriftens § 12 presisert at bestemmelsen gjelder i forbindelse med reise til nærmeste leverandør av hensiktsmessig ortopedisk hjelpemiddel eller protese. Nødvendig reise for reparasjon, vedlikehold og fornyelse dekkes også. Nærmeste ortopediske verksted er i utgangspunktet definert som alle verksteder innen brukers helseregion.

Når et verksted innenfor helseregionen kan levere en hensiktsmessig tjeneste, dekkes ikke reiseutgifter til verksteder utenfor regionen. Dette har sammenheng med at det etter folketrygdloven kan gis stønad til hjelpemidler og tiltak som er nødvendige og hensiktsmessige, jf. §§ 10-5 og 10-6. Dersom det i brukers helseregion derimot ikke kan foretas en hensiktsmessig tilpassing av det ortopediske hjelpemidlet, vil reiseutgifter til annen region bli dekket.

Etter mitt syn ivaretar loven på dette området i tilstrekkelig grad kravet om likebehandling og likeverdig tilgang til gode hjelpemidler og tiltak.

Jeg vil likevel be Arbeids- og velferdsdirektoratet vurdere økonomiske og administrative konsekvenser av å endre retningslinjene slik at brukere eventuelt fritt kan velge ortopedisk verksted uavhengig av helseregion, forutsatt at de selv betaler for økte reisekostnader. En omlegging av praksis på dette området vil måtte ses i en større sammenheng. Det må vurderes om den får betydning for andre hjelpemiddelområder og hva den eventuelt kan betyr for endringer av fordelingen av brukere på de ulike hjelpemiddelsentralene.

SPØRSMÅL NR. 456

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 6. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er et tverrpolitisk mål å sikre tilgang til bredbånd med god hastighet og stabil forbindelse til hele landet. Samtidig er det en utfordring at kabelbasert bredbåndsutbygging kan medføre at det etableres monopoler som krever lang bindingstid i tillegg til høy pris.

Hvordan vil statsråden i samarbeid med Post- og Teletilsynet sikre at bredbåndsnett åpnes for utleie til andre enn netteier slik det gjøres innenfor mobilnett og strømnett eller på andre måter unngå at bredbåndsutbygging skaper nye monopoler?»

Svar:

Stortingsrepresentant Arne Sortevik tar opp en interessant problemstilling som også ble utdypende drøftet i Stortinget i debatten fredag 28. november 2008 (Innst. S. nr. 67 (2008-2009), jf. Dokument nr. 8:89 (2007-2008)) og senere i spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 337 fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen.

Norge er blant de landene som har best dekning og raskest utbygging av fibernett. I vår del av verden er det bare Sverige som har flere fiberaksesser enn oss. Utviklingen så langt viser at markedet for raskt bredbånd fungerer godt. Når det er sagt, mener jeg at vi har de regulatoriske virkemidlene som skal til for å gripe inn dersom det dannes monopoler og konkurransen i bredbåndsmarkedet skulle vise seg å ikke fungere tilfredsstillende i tiden fremover.

Markedet for elektronisk kommunikasjon er liberalisert. Kjøpsvilkår, som for eksempel bruk av bindingstid, reguleres av alminnelig kjøps- og markedsføringsrett og prisen bestemmes i markedet.

Post- og teletilsynet vurderer jevnlig behovet for regulering for å fremme konkurransen i ulike deler av markedet for elektronisk kommunikasjon. Tilsynet er nå i ferd med å fatte vedtak om andre tilbyderes tilgang til nett (grossistmarkedene for full og delt tilgang til faste aksessnett). Samferdselsdepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Post- og teletilsynet. Departementet vil ta stilling til saken dersom vedtaket blir påklaget etter at det er fattet.

SPØRSMÅL NR. 457

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 19. desember 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I VG 12. desember spekuleres det i at fullskala CO_2-håndtering på Mongstad først vil skje fra 2020.

Kan statsråden garantere at avtalen med StatoilHydro om fullskala CO_2-håndtering fra 2014, jf. St.prp. nr. 49 (2006-2007), står fast?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr. 49 (2006-2007) "Samarbeid om CO_2-håndtering på Mongstad" står det at Statoil har forpliktet seg til å utvikle en overordnet plan for fremtidig fangst av CO_2 på Mongstad. Denne planen skal blant annet omfatte gjennomføring av konseptstudier for aktuelle tekniske og kommersielle løsninger for CO_2-fangst. Blant annet på grunnlag av denne planen, og kunnskapen som opparbeides gjennom kvalifisering og testing av CO_2-fangstteknologier, vil staten og Statoil innen 1. kvartal 2009 arbeide fram en avtale om gjennomføringen av fullskala CO_2-håndtering på Mongstad. Avtalen skal omfatte finansiering, risikodeling, gjennomføring, organisering, selskapsstrukturer og kommersielle modeller.

I henhold til gjennomføringsavtalen av oktober 2006, skal finansiering av fullskala CO_2-håndtering på Mongstad være basert på hovedprinsipper om at Statoil skal dekke kostnader for fullskala CO_2-håndtering tilsvarende selskapets alternative CO_2-kostnad dersom CO_2-håndtering ikke hadde vært gjennomført (CO_2-kostnader tilsvarende annen konkurranseutsatt norsk industri). Staten skal dekke investerings- og driftskostnader for fangstanlegget, samt transport- og disponeringskostnader utover det som dekkes av Statoils bidrag. At CO_2-fangst og lagring fra 2014 ikke er kommerseielt tilgjengelig før tidligst 2020, slik det fremkommer i VG 12. januar, er derfor ikke en begrunnelse for at Statoil kan gå fra samarbeidsavtalen om CO_2-håndteirng på Mongstad.

Regjeringen har gått langt i å love fullskala CO_2-håndtering på Mongstad innen 2014. Blant annet presenterte statsminister Jens Stoltenberg dette prosjektet som "Norges månelanding" i sin nyttårstale 1. januar 2006.

På bakgrunn av oppslaget i VG 12. november er det derfor viktig å vite om Regjeringen står fast ved sitt løfte om fullskala CO_2-håndtering på Mongstad, slik bl.a. statsministeren lovte i sin nyttårstale.

Svar:

Rammene for arbeidet med CO_2-håndtering på Mongstad følger av avtalen som staten og Statoil (nå StatoilHydro) i fellesskap utarbeidet høsten 2006 og utslippstillatelsen for CO_2 for StatoilHydros kraftvarmeverk. I henhold til StatoilHydros utslippstillatelse skal det etableres fullskala CO_2-håndtering fra kraftvarmeverket innen utløpet av 2014.

Arbeidet med CO_2-håndtering på Mongstad begynte umiddelbart etter avtalen ble inngått i 2006. Arbeidet er både krevende og omfattende. Årlig fangst av over 1 mill. tonn CO_2 fra røykgass er unikt i verdenssammenheng.

Regjeringen forholder seg til avtalen som er inngått og utslippstillatelsen som er gitt, og arbeider etter den avtalte fremdriftsplanen. Jeg legger til grunn at dette også gjelder for StatoilHydro.

SPØRSMÅL NR. 458

Innlevert 16. desember 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 19. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ved poliklinisk behandling, særlig på Rikshospitalet, men også ved flere andre sykehus, virker det å ha oppstått en praksis hvor et gebyr på kr 25,- for å dekke bandasjer og bedøvelsesmidler er innført som et fast gebyr, uansett om det er benyttet bandasjer og bedøvelsesmidler eller ikke.

Kan statsråden redegjøre for intensjonen med gebyret, og hva vil statsråden eventuelt gjøre for å endre praksisen?»

BEGRUNNELSE:

Praksisen er særlig uheldig for kronikere. Et gebyr blir ikke ansett som en egenandel og er dermed ikke refusjonsberettiget innenfor den såkalte frikortordningen. Men også overfor andre er det uheldig, da det kan virke som en spekulerer i uvitenhet (om hva gebyret hjemler) hos pasientene. I sum er det grunn til å anta at sykehusene krever inn et stort, årlig beløp fra pasienter som de ikke har benyttet bandasjer og bedøvelsesmidler på. Dette framstår nå som en ekstraskatt på sykdom for pasientene og tilsvarende en "melkeku" for sykehusene.

Svar:

I poliklinikkforskriften (forskrift om godtgjørelse til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak) går det fram at somatiske poliklinikker kan kreve betaling av pasienten for utgifter til bandasjer og bedøvelsesmateriell, dersom dette benyttes ved undersøkelsen/behandlingen. Maksimal pasientbetaling er 25 kroner eller 75 kroner, avhengig av hva slags prosedyrer som gjennomføres. Betalingen kan som hovedregel kreves av alle pasienter, også av pasienter som er fritatt for egenandel. Disse utgiftene omfattes ikke av egenandelsordningen, og kan ikke føres på kvitteringskortet.

Gebyret skal dekke kostnader i poliklinikkene for bruk av bandasjer og bedøvelsesmateriell opp til et visst beløp. Jeg er ikke kjent med at det har oppstått en praksis i et eller flere sykehus med innkreving av gebyr for bandasjer eller bedøvelsesmidler når denne typen materiale ikke er blitt benyttet. Det er selvfølgelig ikke anledning til dette, jf. nevnte poliklinikkforskrift. Pasientbetaling kan kun kreves når de aktuelle materialene er benyttet.

Jeg vil forsikre meg om at de regionale helseforetakene sørger for at regelverket følges.

SPØRSMÅL NR. 459

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 7. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«For bompengefinansierte veiprosjekt med hovedregel om nedbetaling av bompenger tillates avvik, ref. f.eks. St.prp. nr. 31 2008-2009. For ferjeavløsningsprosjekter er også regelen 15 år for statlig bidrag for innspart kapital- og driftstilskudd til ferje.

Vil statsråden åpne for at ferjeavløsningsprosjekt også kan baseres på noe lengre tid enn 15 år etter særskilt vurdering av det enkelte prosjekt slik det gjøres med veiprosjekt ?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved flere anledninger fått innspill om situasjonen for Rv 469 - Hidra fastlandsforbindelse. ref. senest brev datert 19.09.08 fra Vest-Agder fylkeskommune v/samferdselssjef Leif Storsve.

Det har vært arbeidet med et ferjeavløsningsprosjekt til Hidra i Flekkefjord kommune over flere tiår. Det kan synes som at saken går i en evig runddans i det byråkratiske systemet, uten at den blir sendt videre til politisk behandling. Det som er viktig nå er å få igangsatt prosjektet med en utvidet tidsramme for tilskudd slik at Hidra får sin landfaste forbindelse.

Svar:

Rammene for ordningen med alternativ bruk av ferjetilskudd er nå til vurdering i Samferdselsdepartementet. Stortinget vil bli forelagt et forslag til eventuelle endringer i rammene for ordningen så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 460

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 22. desember 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å hjelpe Folkeparken Lenvik og Folkeparken Harstad, slik at disse to sektorovergripende prosjektene blir realisert?»

BEGRUNNELSE:

Folkeparken Lenvik og Folkeparken Harstad er to sektorovergripende prosjekt som har sin forankring i et idealistisk ønske og en klar oppfatning om at det er et udekket behov for rekreasjon og fysisk aktivitet i tilrettelagt miljø.

Prosjektenes overordnede målsetning er å kunne etablere miljøvennlig tilrettelagte anlegg som kan stimulere alle til å komme ut å oppleve det fine ved å kombinere fysisk aktivitet og natur.

Følgende målgrupper er prioritert:

- Barn og ungdom
- Inaktive
- Personer med spesielle behov.

Det er kjent at statsråden har mottatt søknad om støtte.

Svar:

Kultur- og kirkedepartementet har mottatt en rekke henvendelser om Folkeparken Harstad – tidligere Folkeparken Trivsel – i årene fra 2001 til 2007. Departementet har pekt på to mulige måter å imøtekomme henvendelsene på: søknad om spillemidler til idrettsanlegg og vurdering av tiltaket som folkehelseprosjekt.

Departementet orienterte i sine brev av 19. september 2001 og 4. oktober 2002 om muligheten til å søke spillemidler til idrettsanlegg gjennom den ordinære tilskuddsordningen for idrett og fysisk aktivitet. Forutsetningen var at de formelle krav til søknader ble oppfylt. Det er så langt ikke fremmet søknad om tilskudd på den ordinære ordningen for spillemidler, som fordeles av fylkeskommunen.

I budsjett-innst. S. nr. 11 (2004-2005) påpekte sosialkomitéens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, tiltakets betydning i det forebyggende helsearbeidet og i folkehelsearbeidet generelt. Medlemmene ba departementet (HOD) om å vurdere søknaden på ny.

Kultur- og kirkedepartementet informerte i brev av 24. januar 2007 til Folkeparken Trivsel om at Helse- og omsorgsdepartementet ble ansett å være rett fagdepartement.

Kultur- og kirkedepartementet har ikke mottatt noen henvendelser om Folkeparken Lenvik.

SPØRSMÅL NR. 461

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 22. desember 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Det er svært viktig at staten sørger for at finansieringsordningene den forvalter, utformes på en måte som gir mest mulig forutsigbarhet for mottakerne av midlene. Flere organisasjoner mottar tildelingsbrevet fra departementet sent på våren, noe som gjør det svært vanskelig å planlegge aktivitetsnivået for hele året.

Hva vil statsråden gjøre for at mottakerne av tilskudd fra departementet får beskjed om tildelingen på et tidligere tidspunkt enn det som er praksis i dag?»

BEGRUNNELSE:

For mange organisasjoner utgjør tildelingen fra staten en viktig del av deres samlede budsjett, og det er derfor viktig at departementet på et tidligst mulig tidspunkt gir mottakerne informasjon om tilskuddet man vil få for det kommende driftsåret. Siden praksis er at tildelingsbrevet kommer sent på våren, er det

vanskelig for organisasjonene å planlegge aktiviteter og personalsituasjon. Det bør være mulig å sende ut tildelingsbrevet i løpet av januar og februar for å sikre mer stabil og forutsigbar drift i organisasjonene.

Svar:

Jeg forutsetter at representant Eriksen Søreide her referer til tilskudd til studentsamskipnader og landsomfattende interesseorganisasjoner for studenter som får midler fra Kunnskapsdepartementet over kapitel 270 post 74 i statsbudsjettet.

I januar hvert år får studentsamskipnadene, inkludert ANSA, en orientering om årets bevilgning over kapitel 270 post 74. Videre inneholder brevet en orientering om a–konto utbetalingen som finner sted i midten av januar og april. Utbetalingene for de resterende kvartalene vil bli justert når rapporteringen for foregående år foreligger.

Departementet etterstreber å kunne beregne den endelige fordelingen så snart som mulig, men dette avhenger av når man får inn de fullstendige rapportene. I enkelte tilfeller kan det ta tid å få inn riktig informasjon.

En tidligere fordeling ville kreve at man rapporterte på et tidligere tidspunkt, noe som ville medføre at flere av mottakerne sannsynligvis vil måtte legge om sine interne rutiner.

Jeg vil også understreke at denne måten å utbetale og orientere om tilskuddet på har vært praksis i mange år, og at tilskuddsmottakerne er godt kjent med denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 462

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 19. desember 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil statsråden instruere de regionale helseforetakene om å utnytte kapasitet i private rusinstitusjoner for å sikre raskere og bedre behandling for rusavhengige?»

BEGRUNNELSE:

Om lag 4000 rusavhengige venter på tverrfaglig spesialisert behandling. Ventetiden for behandling er lang og økende, ifølge tall fra Norsk pasientregister. Til tross for dette rapporter mange private rusinstitusjoner som har avtaler med regionale helseforetak om at de har ledig kapasitet som ikke utnyttes. Institusjoner som har avtaler med regionale helseforetak kan raskt etablere nye tilbud, men får ikke tilført ressurser til dette.

Sett på bakgrunn av den prekære situasjonen på rusområdet er det nødvendig å sikre at behandlingstilbudet styrkes så raskt som mulig. Det er viktig at midler som Stortinget har bevilget til opptrappingpslanen for rusbehandling benyttes til å styrke kapasiteten i behandlingstilbudet. Private rusinstitusjoner som har kvalitativt gode tilbud må omfattes av opptrappingen. Videre er det viktig å forhindre at de regionale helseforetakene utnytter sin posisjon som eier og bestiller til å tilgodese egne foretak i tilfeller der private aktører har bedre og mer kostnadseffektive tilbud til pasientene. Dette bør presiseres i oppdragsbrevet til de regionale helseforetakene.

Svar:

Representanten Lønning viser til situasjonen rundt ventetider for å komme til tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Han spør i den forbindelse om jeg vil instruere de regionale helseforetakene om å utnytte kapasitet i private rusinstitusjoner for å sikre raskere og bedre behandling av rusmiddelavhengige.

Som representanten Lønning kjenner til, er det de regionale helseforetakene sitt ”sørge for”-ansvar å sikre at befolkningen i de ulike helseregionene får den helsehjelp de etter norsk lov har krav på. Som en del av dette ansvaret skal de regionale helseforetakene utvikle et tverrfaglig spesialisert behandlingstilbud som ivaretar behandlingsbehovet hos rusmiddelavhengige. Faglige vurderinger forutsettes lagt til grunn for innrettingen av tjenestetilbudet.

Når det gjelder antall ventende på behandling, viser tall fra Norsk pasientregister 2. tertial 2008 at dette dreier seg om 3876 personer. Dette er en nedgang på 290 fra samme tertial 2007. Samtidig ble til sammen 5737 personer nyhenvist til tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengighet, som er en mindre økning fra året før. Alle som blir henvist får vurdert sin rett til og behov for helsehjelp. Der-

som rett til helsehjelp blir gitt, skal det fastsettes en individuell frist for når behandling skal iverksettes.

Det er et mål å redusere ventetidene innenfor rusområdet. Regjeringen har styrket tverrfaglig spesialisert behandling med om lag 400 mill. kroner for perioden 2006-2009, totalt 685 mill. kroner for hele rusfeltet i samme tidsrom. Styringssignalet om at de regionale helseforetakene skal sørge for en større ressursvekst på rus- og psykisk helseområdet enn på somatisk sektor videreføres for 2009. I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2009 vil det dessuten bli stilt krav om at ventetidene på rusfeltet skal reduseres, kapasiteten og kvaliteten på tjenestene skal styrkes, og pasienter som er gitt rett til nødvendig helsehjelp skal få hjelp innen fastsatt frist.

Når det gjelder kjøp av behandlingsplasser fra private rusinstitusjoner, er de regionale helseforetakene pliktige til å følge lovverket for slike anskaffelser. Som representanten Lønning kjenner til, gjennomførte Helse Sør-Øst en slik anskaffelsesprosess sist vår, hvor det ble lagt vekt på at alle tilbydere kunne få innsikt i de vurderingene og vurderingsmetodene som ble brukt (kvalitet, tilgjengelighet, leveringssikkerhet og pris).

Det går et tydelig signal til foretakene fra departementet om en sterk prioritering av rusfeltet i årene som kommer. Rusfeltet vil dessuten bli fulgt opp gjennom samhandlingsreformen som nå er under utvikling og som jeg vil legge fram i løpet av våren 2009. Jeg finner det imidlertid ikke aktuelt å instruere de regionale helseforetakene mht valg av tjenesteleverandører.

Jeg håper denne orienteringen besvarer representanten Lønnings spørsmål på en tilfredsstillende måte.

SPØRSMÅL NR. 463

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 7. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil olje- og energiministeren sørge for at det ikke skjer tildeling av blokker for leteaktivitet i petroleumskvadrantene 6204 og 6205 (Møresokkelen) før helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet er endelig vedtatt av Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Den 11. november i år ble det i Ålesund avholdt et åpent møte om forvaltningsplanen for Norskehavet - arrangert av Miljøverndepartementet. Her ble de sektorvise utredningene om miljøkonsekvenser ved næringsaktiviteter i Norskehavet lagt fram og kommentert.

Under plenumsmøtet på konferansen ble det stilt spørsmål ved flere sider av grunnlagsmaterialet for de sektorvise utredningene. Det ble slått fast at et forskingstokt for å klarlegge eventuelle skadevirkninger av seismikkskyting på fiskefelter sommeren 2008, ikke ble gjennomført som planlagt. På grunn av dette mangler fortsatt viktig dokumentasjon om eventuelle skadevirkninger av seismikkskyting på fiskeyngel, og i hvor stor grad seismikkskyting vil få fisk til å sky områder med slik aktivitet. Utsendinger fra Havforskingsinstituttet på konferansen uttrykte også tvil til påstander i utredningsmaterialet om at tapsandelen i årsklasser av yngel på viktige fiskefelter vil være langt under 1 % ved en eventuell oljeutblåsning.

I en kronikk i Sunnmørsposten den 9. desember i år gjentar og forsterker sentrale personer ved Havforskingsinstituttet denne kritikken mot grunnlagsmaterialet for de sektorvise utredningene. De hevder at et større oljeutslipp i samme område som en livskraftig del av yngelbestanden er klekket, kan føre til at opp mot 100 % av en årsklasse av fiskebestander blir utryddet.

Svar:

Regjeringen legger stor vekt på hensynet til viktige fiskeriområder og miljøsensitive områder langs kysten. I forbindelse med utlysningen av 20. konsesjonsrunde besluttet Regjeringen å avvente de faglige vurderingene i forvaltningsplanen for Norskehavet før den tar stilling til ny petroleumsaktivitet utenfor Mørekysten. Blokker i kvadrantene 6204 og 6205 ble ikke inkludert i utlysningen. Som følge av dette har ingen selskaper søkt på blokker i disse kvadrantene. Utvinningstillatelser i kvadrant 6204 og 6205 vil således ikke bli tildelt i 20. konsesjonsrunde.

I Tildeling i forhåndsdefinerte områder 2008,

hvor det 18. desember 2008 ble sendt ut tilbud om utvinningstillatelser, ble det heller ikke gitt tilbud om utvinningstillatelser i kvadrantene 6204 og 6205.

Regjeringen tar sikte på tildeling av nye utvinningstillatelser i 20. konsesjonsrunde våren 2009. Miljøverndepartementet har meddelt at en stortingsmelding om helhetlig forvaltning av Norskehavet skal legges frem våren 2009. Jeg har tidligere sagt at det er naturlig å se tildelingene i 20. konsesjonsrunde i sammenheng med fremleggelsen av forvaltningsplanen for Norskehavet. Dette står fast. Tildelinger av nye utvinningstillatelser i Norskehavet forutsettes å samsvare med de politisk fastsatte konklusjoner i forvaltningsplanen.

SPØRSMÅL NR. 464

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 6. januar 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Synes barne- og likestillingsministeren at det er rimelig og akseptabelt at kravet til universell utforming fravikes på grunn av hensynet til plantevern?»

BEGRUNNELSE:

Lørenskog kommune skal anlegge en turvei langs, og rundt Langvannet. Langvannet fremstår som en "naturperle" som kommunen ønsker å gjøre tilgjengelig for sine innbyggere. Kommunen vil kun gjøre deler av turveien universelt utformet. Den nordre delen av den planlagte turveien, ca. 870 meter, tilfredsstiller kravet til universell utforming. I den søndre delen av vannet ønsker kommunen å trekke turveien vekk fra vannet og opp i en skråning fordi den da ikke vil komme i konflikt med verning av truede plantearter slik den vil gjøre dersom den går langsmed vannkanten i dette området. Rådet for funksjonshemmede i Lørenskog kommune har derfor anmodet kommunen om at hele turveien skal tilfredsstille kravet til universell utforming ved at de fremfører hele turveien langs Langvannet med en stigning tilpasset kravet til universell utforming. Tekniske tjenester i Lørenskog kommune har på oppdrag fra Rådmannen redegjort for muligheten til å fremføre turveien langs Langvannet slik at kravet til universell utforming er ivaretatt. En turvei som ivaretar kravet til universell utforming og som unngår at turveien kommer i konflikt med vern av truede plantearter er vanskelig å få til på en liten del av turveien. Kommunens anbefaling er at hensynet til plantevernet må gå foran hensynet til universell utforming. Rådet for funksjonshemmede er selvfølgelig lite fornøyd med at offentlige myndigheter vektlegger plantevern større betydning enn funksjonshemmedes rett til å delta i samfunnet på lik linje med andre funksjonsfriske mennesker.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos datert 17. desember 2008 om det er rimelig og akseptabelt at kravet til universell utforming fravikes på grunn av hensynet til plantevern.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven trådte i kraft 1. januar i år. Loven skal sikre like rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne og hindre diskriminering. Loven innehol-der i § 9 en plikt til universell utforming av fysiske forhold rettet mot allmennheten. Universell utforming innebærer at hovedløsningen i de fysiske forholdene skal utformes slik at de kan benyttes av flest mulig. Brudd på plikten innbærer diskriminering, så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten.

På flere områder kan det oppstå konflikt mellom kravene til universell utforming og andre hensyn. Det gjelder blant annet hensynet til vern av bygninger og vern av naturområder. Ver-nehensyn er derfor blant de hensyn som inngår i en uforholdsmessighetsvurdering, og innebæ-rer at det skal foretas en avveining også opp mot verneinteresser. I den saken som beskrives i spørsmålet fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos er det konflikt mellom framføring av gangvei med universell utforming og hensynet til et område med truede plantearter.

På generelt grunnlag kan sies at dersom vern er gjennomført i medhold av en aktuell lov, vil et spørsmål om endring i bruk innenfor området måtte tas opp med den myndighet som forvalter de bestemmelser som måtte være fastsatt i et vernevedtak.

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) er satt til å håndheve loven. En henvendelse om rekkevidden av diskriminerings- og tilgjengelighetslovens plikt til universell utforming kan rettes til LDO for en nærmere vurdering.

SPØRSMÅL NR. 465

Innlevert 17. desember 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter
Besvart 9. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Tilbakemeldinger tyder på at skatteetaten nettopp har gjennomført en innstramming i fradragsmulighetene for kronisk syke og mennesker med funksjonsnedsettelser. Disse innstrammingene rammer de som har lite fra før og skaper derfor store utfordringer i hverdagen for mange.

Kan finansministeren bekrefte at skatteetaten har gjennomført en slik innstramming og eventuelt innformere hva bakgrunnen for dette er?»

Svar:

Skattyter som i inntektsåret har hatt usedvanlig store kostnader som følge av egen eller forsørget persons sykdom eller annen varig svakhet, har rett til særfradrag i alminnelig inntekt, dersom kostnadene overstiger 9 180 kroner. Skattyter må legge fram legeattest for sykdommen, og de enkelte kostnadene må kunne sannsynliggjøres eller dokumenteres.

Reglene om særfradrag for store sykdomsutgifter ble endret fra om med inntektsåret 2005, slik at det ble bedre samsvar mellom kravet til faktiske utgifter og fradragets størrelse. Samtidig ble reglene strammet inn overfor diabetikere som inntil da hadde fått automatisk særfradrag hvis de fremla legeattest for sykdommen. Fra og med 2005 har derfor diabetikere måttet dokumentere eller sannsynliggjøre sykdomsutgiftene på lik linje med andre pasientgrupper som krever særfradrag. Reglene om særfradrag for store sykdomsutgifter er ikke endret etter dette. For å sikre rettferdig og lik behandling av skattyterne har derimot ligningsmyndighetene de siste årene hatt økt fokus på kontroll av selvangivelser med krav om særfradrag. Dette har ført til at flere skattytere som tidligere fikk innvilget særfradrag uten nærmere kontroll, har fått strøket fradraget som følge av manglende dokumentasjon eller sannsynliggjøring av sykdomsutgiftene.

Det er en kjensgjerning at ordningen med særfradrag for store sykdomsutgifter ikke fungerer tilfredsstillende i dag. Kriteriene for å innrømme fradraget er vage og skjønnsmessige, og både blant skattyterne og ligningsmyndighetene er det stor usikkerhet knyttet til hvilke kostnader som kan danne grunnlag for særfradrag og hvordan disse skal dokumenteres. Regjeringen varslet derfor i statsbudsjettet for 2009 at det vil bli nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skal gjennomgå ordningen i sin helhet med sikte på å få til et mer hensiktsmessig og rettferdig system. Finansdepartementet arbeider nå med å nedsette denne arbeidsgruppen, som vil få frist for sin utredning til utgangen av 2009.

SPØRSMÅL NR. 466

Innlevert 18. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen
Besvart 8. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Regjeringen har som mål å fase ut oljefyrer. I satsingen på biodrivstoff og bioenergi, så kan bio-fyringsolje være et mulig produkt. Med høye oljepriser og god tilgang til råmateriale, så kan "bio-fyringsolje" gi et bidrag til "CO_2-nøytral" energi.

Vil statsråden ta en grundig gjennomgang av arbeidet med utfasing av oljefyrer, og vurdere om en mer fleksibel tilnærming med utslippstak fremfor forbud innføres i stedet?»

BEGRUNNELSE:

Tilgjengelig statistikk viser at det er ca. 120 000 oljefyrer i Norge. Det forbrukes ca. 1 milliard liter fyringsolje, som anslagsvis gir CO_2-utslipp tilsvarende 2,7 millioner tonn. Fra bransjehold anslås det å koste ca kr 150 000 pr. lokasjon å konvertere fra fyringsolje til bio, el eller lignende, dog med store variasjoner i priser avhengig av størrelse på anlegg.

En del steder kan en slik konvertering være svært fornuftig, da anlegget er gammelt og dårlig. Andre steder, hvor oljefyren er av nyere type og lang gjen-

værende levetid, kan derimot prosjektet være svært dyrt i forhold til nytteverdi. Derfor mener undertegnede at man bør være rimelig fleksibel i fremgangsmåten, og sikre at det er målet om lave miljøutslipp som er førende, ikke avvikling av en teknologi i seg selv.

En fleksibel tilnærming kunne være at man påla maksimale grenser for utslipp fra oljefyren, fremfor å forby den. Den enkelte forbruker må da vurdere om man skal fase ut egen oljefyr, ev. om man må finne alternative brennkilder til fossil fyringsolje.

Da har den enkelte energibruker valget om man vil kjøpe biomasse i fast eller flytende form, hvorav den siste formen sannsynligvis er mer kostbar, men hvor totalregnestykket kan være lavere pga. mindre behov for kapitalinvesteringer.

Samtidig er det viktig å sikre at bio-fyringsolje er sertifisert, slik at bruken gir faktisk miljøgevinst og ikke går negativt utover mattilgangen.

Svar:

Oljefyring gir klimagassutslipp. Samtidig er anleggene med vannbåren varme viktige for fleksibiliteten i kraftsystemet. Jeg er særlig opptatt av å bevare den fleksibiliteten som disse anleggene gir, og utnytte denne infrastrukturen for å fase inn fornybar energi. Erfaringer fra Sverige viser at det nettopp var vannbårne systemer fyrt med olje som ga grunnlaget for den omfattende bruken av bioenergi vi ser i dag.

Siden 1990 har utslipp fra oppvarming av bygg blitt redusert med om lag en tredjedel, hovedsakelig som et resultat av redusert oljefyring. Det er først og fremst prisene som har styrt utviklingen. Grunnavgiften på fyringsolje og CO_2-avgiften har påvirket prisen til sluttbruker. I 2008 ble grunnavgiften på fyringsolje økt fra 42,9 øre/liter til 84,5 øre/liter, tilsvarende en økning på om lag 5 øre/kWh. Endringen medførte en vesentlig styrking av konkurranseevnen til miljøvennlige alternativer, som ikke omfattes av denne avgiften.

Enova har etablert et bredt tilbud av støtteordninger til installering av miljøvennlige oppvarmingsløsninger, til både næringsliv, kommuner og husholdninger. Støtte til lokale varmesentraler og fjernvarme bidrar til at mange borettslag, næringsbygg og offentlige bygg skifter ut oljefyren med miljøvennlige alternativer. Disse støtteordningene hindrer overgang fra olje- til elektrisk oppvarming.

Jeg mener at kombinasjonen av avgifter og støtteordninger sikrer en rask og fleksibel overgang fra fossile til fornybare oppvarmingsløsninger.

Selv om oljefyring har blitt mindre lønnsomt, og det innføres eventuelle forbud på området, vil vi fortsatt ha en del oljefyring i årene som kommer. I denne sammenhengen støtter jeg representantens syn på bio-fyringsolje som et interessant alternativ til fossil olje. Overgang til bio-fyringsolje vil kunne gi reduserte klimagassutslipp, men det er avgjørende å ha på plass gode ordninger som sikrer hensyn til miljøet og til andre bærekrafthensyn.

I forbindelse med klimameldingen ble det foreslått nye tiltak på området, blant annet knyttet til forbud mot oljefyrer. Det er Kommunal- og regionaldepartementet som har ansvaret for bolig- og byggsektoren, og det er de som gjør vurderinger om eventuelt å ta inn slike reguleringer i byggeforskriftene.

SPØRSMÅL NR. 467

Innlevert 18. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 7. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hva er status på regjeringens oppfølging av komitémerknad i Innst. S. nr. 205 (2006-2007) om CO_2 rensing på Mongstad, hvor energi- og miljøkomiteen ber Regjeringen legge til rette for å få frem ytterligere prosjekter for C02-håndtering i tillegg til Mongstad?»

BEGRUNNELSE:

I innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samarbeid om håndtering av CO_2 på Mongstad, Innst. S. nr. 205 (2006-2007), ble Regjeringen anmodet om følgende:

"Komiteen anmoder Regjeringen om å legge til rette for å få frem ytterligere prosjekter for CO_2-håndtering, hvor teknologiutvikling, demonstrasjon og kvalifisering av norsk teknologi kan starte raskt."

Et samlet storting har støttet arbeidet med å utvikle gode løsninger for CO_2-håndtering ved fossile kraftverk. Det er viktig at Norge bidrar med teknologiutvikling som kan resultere i energieffektive og

kostnadseffektive renseanlegg, slik at dette blir en løsning som kan kommersialiseres og spres bredt ut. Samtidig er det viktig å anerkjenne den bredde som finnes innen teknologimiljøene i Norge, og sikre at staten legger til rette for at flere aktører kan prøve ut sine teknologier.

Svar:

Kampen mot klimaendringer og utfordringene knyttet til å dekke verdens energibehov er bakgrunnen for regjeringens satsing på fangst og lagring av CO_2. Regjeringen vil bidra til å utvikle fremtidsrettede og effektive teknologier slik at CO_2-håndtering kan realiseres nasjonalt og internasjonalt. En vellykket satsning vil kunne gjøre fangst og lagring av CO_2 til et sentralt virkemiddel i klimapolitikken.

CO_2-håndteringsprosjektet på Mongstad handler i denne sammenheng om mer enn å fange CO_2 fra gasskraftproduksjon i Norge. Målsettingen er at Norge skal bidra til å utvikle teknologi slik at flere land kan bruke denne effektivt som et virkemiddel for å redusere CO_2-utslipp. Formålet med teknologisenteret for CO_2-fangst på Mongstad er å utvikle og spre kunnskap om fangstteknologi, samt å redusere kostnader ved å fange CO_2 slik at teknologien kan få bred anvendelse.

For at vi skal lykkes med å få fram gode prosjekter innen CO_2-håndtering i Norge har regjeringen gjennom flere år støttet opp om teknologiutvikling og sørget for rammebetingelser som bidrar til at det er i industriens interesse å få fram nye, robuste løsninger for CO_2-håndtering. Dette er viktig arbeid regjeringen videreføre i det nye året.

Regjeringen har sørget for betydelige økninger i bevilgningene til arbeidet med CO_2-håndtering og iverksatt flere tiltak for å sørge for at Norge er av de ledende landene innenfor utvikling og realisering av løsninger for fangst og lagring av CO_2. Gjennom CLIMIT-programmet bevilges støtte til viktige FoU-prosjekter som kommer i tillegg til aktiviteten på Mongstad og Kårstø.

For å sikre at det kan gis støtte til utvikling av gode løsninger for CO_2-håndtering fra fossile kraftverk, notifiserte departementet i 2008 en utvidelse av støtteordningen i CLIMIT til EFTAs overvåkningsorgan, ESA. Utvidelsen åpner for at det også kan gis støtte til utvikling av teknologier for håndtering av CO_2 fra for andre fossile energikilder enn gass. Notifikasjonen ble godkjent 17. desember i fjor.

Prosjekter som mottar støtte gjennom CLIMIT utgjør viktige supplementer til for eksempel anlegget som planlegges på Mongstad. Eksempler på slike prosjekter er:

- SOLVIT-programmet, som er et samarbeid mellom Aker Clean Carbon og SINTEF. Hovedfokus er utvikling av nye absorbenter for å redusere energibehovet ved CO_2-fangst. Prosjektet løper over 8 år og er så langt finansiert av CLIMIT frem til 2010.
- Prosjekter hvor StatoilHydro arbeider med utvikling av amin- og membranteknologier. Prosjektene løper frem mot 2012 med eventuelle beslutninger om oppskaleringer underveis. Prosjektene skjer i samarbeid med blant andre NTNU.
- ZENG AS' utvikling av såkalt oxyfuel-teknologi.
- SINTEFs prosjekter innen hydrogenforbrenning.
- Sargas' teknologi for kullbasert kraftproduksjon med CO_2-håndtering.
- Flere prosjekter som retter seg mot problemstillinger knyttet til miljøeffekter ved bruk av aminkjemikalier ved CO_2 fangst.

I den reviderte programplanen for CLIMIT som vil være gyldig for tildelinger i 2009 fremheves spesielt satsing på sikker geologisk lagring av CO_2, deriblant lekkasjerisiko, utvikling av leverandører og lagringsområder. Vitenskapelig basert analyse og metodeutvikling for sikker transport og lagring av CO_2 er viktig for å realisere CO_2-prosjekter med nødvendig allmenn tilslutning og politisk aksept internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 468

Innlevert 18. desember 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 22. desember 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Konflikten i Øst-Kongo påfører sivilbefolkningen store lidelser. Kongolesiske myndigheter har ikke stoppet hutu-styrker fra å bruke kongolesisk territorium, og en fersk FN-rapport indikerer at Rwanda har gitt støtte til tutsi-styrker.

Vil Regjeringen gjennom diplomatiske og politiske kanaler ta opp slike forhold med kongolesiske og rwandiske myndigheter og på andre måter bidra til fred i området?»

BEGRUNNELSE:

En fersk FN-rapport indikerer mulig rwandisk innblanding i den pågående konflikten i Øst-Kongo. Som følge av dette besluttet Sverige å fryse sin budsjettstøtte til landet. Norge gir ikke budsjettstøtte til myndighetene verken i DR Kongo eller Rwanda, men humanitær bistand for å lette sivilbefolkningens lidelser. Norge bør dessuten bidra til det internasjonale engasjement for å stanse krigshandlingene og få partene til å løse konflikten ved forhandlingsbordet. Det kan gjøres ved at Norge gjennom tilgjengelige politiske og diplomatiske kanaler tar opp de forhold som er påtalt i den ferske FN-rapporten, ved å kreve stans i bruk av barnesoldater, ved å støtte meglings- og forsoningsarbeid.

Svar:

FN-rapporten som det refereres til, legger fram antatte beviser både om støtte fra Rwanda til tutsi-styrker i Kongo og om støtte fra kongolesiske myndigheter til rwandesiske hutu-styrker (ex-FAR, Interahamwe; det vil si tidligere folkemordere) i Kongo. Det har lenge vært indikasjoner på at slike forbindelser eksisterer. Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim oppfordret under sitt besøk til regionen 20.-21. november 2008 rwandesiske myndigheter om å bruke sin innflytelse i Øst-Kongo til å få stans i kamphandlingene, bidra til løsninger på den humanitære krisen og skape fred i området.

En av de underliggende årsakene til konflikten er det store antall rwandesiske hutu-styrker som fortsatt befinner seg i Øst-Kongo. Demobilisering og repatriering av disse er viktig for å få slutt på stridighetene. Norge støtter dette arbeidet, blant annet gjennom Pinsemenighetenes ytremisjon og deres kongolesiske søsterorganisasjon.

Under sine samtaler med kongolesiske myndigheter i Kinshasa tok Solheim også opp problematikken rundt tilstedeværelsen av hutu-styrker i Øst-Kongo. Fra kongolesisk side ble det forsikret om at støtten var avsluttet, og at de ønsket det internasjonale samfunnets bistand til repatriering av disse styrkene. Det norske prosjektet ble spesielt nevnt.

Norges spesialrepresentant for De store sjøer møtte 15. desember 2008 den rwandesiske FN-ambassadøren i New York for å innhente Rwandas synspunkter på den omtalte FN-rapporten. Ambassadøren overleverte et skriftlig tilsvar der Rwanda i det store og hele avviser påstandene framsatt i rapporten. Rwanda minner i tilsvaret om at konflikten er et resultat av folkemordet i 1994. Rwanda er nå i direkte forhandlinger med Kongo om felles militær operasjon for å avvæpne hutu-styrkene, gjenoprettelse av diplomatiske forbindelser og utvidet regionalt økonomisk samarbeid. Rwanda forsikret også om at de vil fortsette å støtte alle bestrebelser på å finne en fredelig løsning på konflikten i Øst-Kongo.

I tillegg vil jeg minne om at Norge støtte FNs nye fredsinitiativ ledet av president Obasanjo, både politisk og økonomisk.

Den norske dialogen med partene, samt støtten til humanitære og fredsfremmende prosjekter i området, vil fortsette.

For øvrig vil jeg vise til mine svar på brev med spørsmål fra KrFs stortingsgruppe av 27. november 2008 og 10. november 2008, samt svar på skriftlige spørsmål nr. 270 (2008-2009) og nr. 195 (2008-2009) om situasjonen i Kongo.

SPØRSMÅL NR. 469

Innlevert 18. desember 2008 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 9. januar 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Ved fastsettelse av barnebidrag, hvor mye blir det lagt vekt på den totale økonomiske situasjon bidragsyter er i?»

BEGRUNNELSE:

For å illustrer problemstillingen, gjør jeg det ved følgende eksempel:

Far og mor med 3 barn skiller seg. Barna blir boende hos mor, men far har samvær 4-8 dager i mnd. Far blir samboer med ny kvinne som har tre barn fra tidligere forhold. Far betaler bidrag for sine tre barn, men må arbeide mye overtid for å få økonomien til å gå rundt. Mor krever så ytterligere mer bidrag fordi hun har registrert at inntekten er høyere enn det som lå til grunn for opprinnelig grunnlag for bidrag. Den nye samboeren får redusert bidrag for sine tre barn fordi hun har fått ny mann som regnes som omsorgsperson.

Konsekvensene av dette er at den totale økonomiske situasjon blir svært vanskelig og mannen må ta opp lån for å betale bidrag. Det kan virke som at i slike komplekse saker er det sider ved bidragsreglementet som slår svært negativt ut.

Svar:

Foreldrenes plikt til å forsørge sine barn følger av lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven) § 66. Begge foreldre har plikt til å bære utgiftene til barnets forsørgelse og utdanning etter deres økonomiske evne, når barnet selv ikke har midler. Foreldre har forsørgingsplikt for barna uavhengig av om de bor sammen med dem eller ikke. Den som ikke bor sammen med barna, oppfyller forsørgingsplikten sin ved å betale faste pengetilskudd til barna, jf. barneloven § 67. Foreldre har forsørgelsesplikt for egne barn, og ikke overfor eventuell ny samboers/ektefelles barn. Disse barna har krav på forsørgelse fra sine foreldre. Ved fastsettelse av barnebidrag har ny samboer eller ektefelle, inkl. deres inntekter mv., ingen selvstendig betydning, men kan få betydning ved vurdering av bidragspliktiges evne til å betale bidraget.

Ved offentlig fastsettelse av barnebidrag tas det utgangspunkt i hva underholdet til barnet koster (underholdskostnaden). Underholdskostnaden skal fordeles mellom foreldrene etter størrelsen på inntektene deres, og den av foreldrene som har best økonomisk evne skal dekke den største andelen av kostnadene til barnet. Hvilken type inntekter som inngår i beregningsgrunnlaget ved fastsettelse av barnebidrag framgår av forskrift 15. januar 2003 nr. 123 om fastsetjing og endring av fostringstilskot (fastsettelsesforskriften) § 4. Personinntekt og netto kapitalinntekter utover 10 000 kroner legges til grunn, og inntekt fra overtidsarbeid eller ekstraarbeid tas med i beregningsgrunnlaget bare når det dreier seg om en mer påregnelig overtidsinntekt eller stabil ekstrafortjeneste. Beregningsgrunnlaget fastsettes som et årsbeløp ut fra et bruttoprinsipp. Dette betyr at inntekten ikke reduseres for skatt, renter og avdrag til bolig mv. Bakgrunnen for dette er at den ene forelderens økonomiske disposisjoner ikke skal få uforholdsmessig stor betydning for den andre forelderen og/eller barnets forsørgelse. Jeg minner om at barnebidrag er en prioritert fordring i norsk rett. Inntekter som ikke skal oppgis på selvangivelsen, skal ikke tas med i beregningsrunnlaget.

Foreldrene skal forsørge barna sine etter økonomisk evne, noe som innebærer at bidraget også må ses i forhold til hva den bidragspliktige med rimelighet kan klare å betale. Hensynet til den bidragspliktiges egen økonomi er ivaretatt gjennom bidragsevnevurderingen, jf. barneloven § 71 og fastsettelsesforskriften § 6. Det følger videre av fastsettelsesforskriften § 7 at samlet bidrag ikke skal utgjøre mer enn 25 prosent av beregningsgrunnlaget til den bidragspliktige.

Når det gjelder det nærmere innholdet av bidragsevnevurderingen, innebærer den at den bidragspliktige av inntekten sin skal få beholde midler til skatt, trygdeavgift, eget underhold, bolig og midler til egne barn i egen husstand før bidraget fastsettes. Det er ikke de faktiske utgiftene som legges til grunn i det enkelte tilfellet, men faste satser (sjabloner) utarbeidet blant annet med utgangspunkt i gjeldsordningslovens satser. Ved vurderingen av normen for hva den bidragspliktige skal kunne beholde til eget underhold mv., er hensynet til en realistisk vurdering av vedkommendes behov veid mot hensynet til at underholdsplikt for barn etter norsk rett skal prioriteres høyt. Med dette som utgangspunkt er det utarbeidet ulike satser avhengig av om den bidragspliktige bor alene eller sammen med en annen voksen person, for eksempel ektefelle eller samboer. Dersom den bidragspliktige deler bolig med en annen, vil vedkommende også ha en å dele utgiftene med. Evnen til å betale bidrag antas å være bedre enn om vedkommende bor alene. Jeg legger til at det skal tas hensyn

til om den bidragspliktige forsørger egne barn i egen husstand, og han/hun gis rett til å sette av midler til disse barna. Dette er for å sikre disse barnas behov for forsørgelse.

Vurderingen av den bidragspliktiges bidragsevne og av om 25 prosent-regelen kommer til anvendelse, foretas etter at det er avgjort hvilken andel av underholdskostnaden den bidragspliktige skal betale. Den bidragspliktige skal bare betale sin andel av underholdskostnaden som månedlig barnebidrag så langt han/hun har evne til det. Bestemmelsene forhindrer således at den bidragspliktige blir pålagt å betale mer i bidrag enn det vedkommende har økonomisk evne til å klare. Bestemmelsene bidrar også til en harmonisering av reglene for fastsettelse av bidrag og innkreving av bidrag, ved at de klare tilfellene av manglende betalingsevne kan skilles ut allerede ved bidragsfastsettelsen. Etter mitt skjønn gir dette gode vilkår for bidragspliktige med vanskelig økonomi. Jeg legger til at samvær kommer til fradrag i bidraget etter at bidragsevnen og 25 prosent-regelen er vurdert.

I tilfeller der en bidragspliktig av ulike årsaker ikke kan betale det fastsatte bidraget, kan vedkommende søke Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral (NAVI) om å få betale et lavere beløp enn det fastsatte bidraget en periode. Hvis dette imøtekommes, betyr det imidlertid likevel at gjeld vil bli opparbeidet i og med at bidraget påløper hver måned som fastsatt. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at det ofte visstnok er slik at bidragspliktige med betalingsproblemer har tilstrekkelig inntekt til å betale det løpende bidraget, men ikke nok midler til i tillegg å nedbetale allerede opparbeidet gjeld. I slike tilfeller kan situasjonen avhjelpes ved at nedbetalingstakten av bidragsgjelden settes ned.

Dersom den bidragspliktige mangler bidragsevne, eller bare har delvis bidragsevne, er det bidragsmottakeren som i hovedsak må ivareta barnets behov for forsørgelse. I slike tilfeller vil det offentlige bidragsforskottet komme inn som en sikkerhetsventil, og sikre barnet et minste månedlig bidrag. Bidragsforskottet er en inntektsprøvd ytelse fastsatt ut fra bidragsmottakers inntekt, forsørgelsesbyrde og sivil stand og ytes med 100, 75 eller 50 prosent. Disse grensene settes lik den inntekt som anses å gi full forsørgingsevne, og korresponderer med de tilsvarende grensene som gjelder for bidragsevnevurderingen. Det innebærer at det også ved vurderingen av bidragsmottakers forsørgelsesevne er av betydning om bidragsmottakeren bor alene eller har en annen voksen å dele utgiftene med, se ovenfor. Dette er trolig årsaken til at bidragsmottaker i eksempelet til representanten har fått redusert sitt forskott.

Etter min vurdering ivaretar bidragsevnevurderingen og 25 prosent-regelen hensynet til den bidragspliktiges egen økonomi på en god måte. Jeg viser til St.meld. nr. 19 (2006-2007) Evaluering av nytt regelverk for barnebidrag, punkt 7.5, hvor det konkluderes med at bidragsevnevurderingen har fungert etter intensjonen. Når det er sagt, er imidlertid også jeg kjent med at måten den økonomiske situasjonen til en bidragspliktige vurderes på har gitt innvendinger, blant annet at de fastsatte satsene ikke i tilstrekkelig grad gjenspeiler for eksempel faktiske boutgifter. Til dette vil jeg vise til forarbeidene til bidragsregelverket, Ot.prp. nr. 43 (2000-2001), og minne om at det ved utarbeidelsen av regelverket ble lagt avgjørende vekt på at det ved offentlig fastsettelse av praktiske og tidsmessige årsaker, ikke skal foretas individuelle beregninger eller vurderinger. Et offentlig regelverk skal gjelde for de fleste, samtidig som det skal være administrativt håndterbart. Noen kan synes dette er urimelig. Barnebidrag er imidlertid et privatrettslig anliggende, og partene kan selv avtale bidraget dersom de ønsker det, eventuelt med satsene som utgangspunkt. Slike avtaler vil som oftest være bedre tilpasset den enkeltes situasjon enn det et offentlig regelverk har muligheten til å klare.

SPØRSMÅL NR. 470

Innlevert 18. desember 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 7. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En dagligvarebutikk som har forfalt ubetalt skattegjeld mister løyvet til å selge øl.

I hvilken grad er det automatikk i dette, hvilken hjemmel har man for dette, og synes finansministeren denne formen for straff er relevant i sammenheng med ubetalt skattegjeld?»

BEGRUNNELSE:

Dagligvarehandler, som f.eks opplever skjønnsligning og dermed får så stor skattegjeld at de får betalingsvansker, opplever i mange tilfeller å også få inndratt salgsbevilgningen. Dermed havner de i en ytterligere forvansket situasjon, og får enda mindre mulighet til å innfri sin gjeld.

Det er ikke innen mange bransjer det offentlige ytterligere forringer rammebetingelsene for en debitor gjennom tilsvarende sanksjoner. (I så fall ønskes det opplyst hvilke.) I en annen bransje, som eksempelvis jernvarehandel, ville man for samme forhold ikke fått denne dobbeltstraffen.

Man kan også spørre seg om en slik ekstra straff er saklig i forhold til ubetalt skattegjeld.

Det ønskes også besvart i hvilken grad kommuner, som ikke ønsker en slik sanksjonsform overfor sine næringsdrivende, har anledning til å ikke inndra løyvet til å selge alkohol i situasjoner med forfalt ubetalt skattegjeld.

Jeg ber også om lovteknisk bistand til å utforme en bestemmelse som forhindrer, eller gir valgfrihet, med hensyn på inndra skjenkebevilgningen i slike tilfeller.

Svar:

Kommunal bevilling for salg og skjenking av alkoholholdig drikk gis av den enkelte kommune, jf. alkoholloven § 1-7. I henhold til alkoholloven § 1-7b første ledd må bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte-, avgifts- og regnskaps-lovgivningen. Etter § 1-8 kan kommunestyret i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden eller for en kortere tid, dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter alkoholloven eller bestemmelser gitt i medhold av denne.

Hensynene bak et vandelskrav hvor også skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen kan tillegges vekt, er mange. For det første vil jeg peke på at i deler av bransjen, og da særlig deler av restaurantbransjen, har det vært flere tilfeller av økonomisk kriminalitet. Lovendringen som muliggjorde vektlegging av også annen lovgivning enn alkohollovgivningen, var nettopp begrunnet i behovet for å rydde opp i og fjerne mulighetene for ulovlig virksomhet. Det ville være uheldig om myndighetene konstaterte at en bevillingshaver som har begått en rekke lovbrudd i forbindelse med næringsvirksomhet, likevel må gis en offentlig tillatelse til fortsatt å drive slik virksomhet. Dernest vil jeg peke på viktigheten av at sentrale deler av detaljomsetningsleddet for alkoholholdig drikk har en ryddig atferd i forhold til offentligrettslige regler og en ordnet økonomi. Også næringspolitiske og fiskale hensyn begrunner vandelskravet. Skatte- og avgiftsunn-dragelser kan føre til en uheldig konkurransevridning, som kan gjøre det vanskelig for seriøse aktører å overleve på markedet.

Inndragning av bevilling er en effektiv reaksjon og kan bidra til at grunnlaget for en eventuell ulovlig virksomhet tas bort. Videre må det antas at det at reaksjonen kan ramme virksomheten hardt, også kan ha en preventiv effekt. At skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen også kan tillegges vekt ved vurderingen av om en bevilling kan inndras, er viktig for å sikre hensynene nevnt ovenfor og for å forhindre at gitt tillatelse ikke kan trekkes tilbake, dersom bevillingshaver ikke lenger tilfredsstiller de krav alkoholloven setter.

Når det gjelder anførselen om at dette er en reaksjon som ikke vil ramme andre bransjer, vil jeg påpeke at en salgs- eller skjenkebevilling er en offentligrettslig tillatelse. Brudd på lovgivning må derfor kunne få betydning for tillatelsen. Det er ikke uvanlig at det stilles krav til vandel for å få en offentligrettslig tillatelse, jf. lov av 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling § 2-9 (1) og lov av 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer § 3-4.

Alkoholloven gir kommunene stor frihet til å utforme en lokalt tilpasset alkoholpolitikk. I dette ligger også en frihet for den enkelte kommune som bevillingsmyndighet til selv å trekke opp grensene for hva som skal til for at bevilling skal nektes eller inndras. I Ot.prp. nr. 7 (1996-97) Om lov om endringer i alkoholloven s. 39 framgår det at det at bevillingsmyndighetene avdekker brudd på regelverket ikke innebærer at bevilling automatisk skal nektes. Det inngår som et ledd i utøvelsen av bevillingsmyndighetenes forvaltningsskjønn å vurdere om det skal legges avgjørende vekt på et konkret regelbrudd. Dette må legges til grunn også ved vurdering av om bevilling skal inndras. Det er således ikke automatikk i at overtredelse av skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen fører til inndragelse av bevilling. Bevillingsyndigheten må foreta en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle av om overtredelsen får betydning for vandelen og om overtredelsen er av en slik art at bevillingen skal inndras – og i så fall for hvor lenge bevillingen skal inndras.

Etter mitt syn oppstiller alkohollovgivningen et godt og hensiktsmessig reaksjons-system som ivaretar den kommunale friheten på det alkoholpolitiske området.

SPØRSMÅL NR. 471

Innlevert 19. desember 2008 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 19. januar 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Redningsselskapet varsler innskrenkinger av den operative flåten. Det er gitt signaler om at det vurderes reduksjoner i Møre og Romsdal. Dette skaper utrygghet for både de som er på sjøen og de som hører disse til.

Hva vil statsråden foreta seg slik at sikkerheten langs kysten opprettholdes og at ikke bemannede redningsskøyter blir tatt ut av operativ tjeneste i Møre og Romsdal?»

BEGRUNNELSE:

Det er med stor bekymring det registreres at Redningsselskapet varsler reduksjon av den operative flåten, redningsskøytene. Kystkommuner som Averøy og Smøla reagerer gjennom uttalelser og støtter fiskernes og fiskeriorganisasjonenes bekymring for den svekkede beredskapen.

Fast stasjonerte redningsskøyter er helt avgjørende for sikkerheten på sjøen.

Det kan ikke aksepteres at denne tjenesten bygges ned, mens sikkerhet for liv og helse og materielle verdier får stadig større oppmerksomhet på de fleste andre områder i samfunnet.

Beredskapen og sikkerheten i forhold til de som har sin aktivitet på sjøen, enten som levevei eller på annen måte, må opprettholdes og videreutvikles.

Fiskeriministeren må ha løpende kontakt med Redningsselskapet når stasjoneringsplan for redningsskøytene skal bestemmes og påse at ikke dekningen for kysten av Møre og Romsdal blir redusert, men heller forbedret.

Svar:

Redningsselskapet er en landsdekkende frivillig, humanitær organisasjon. Selskapets primære formål er å redde liv og berge verdier på sjøen og å opprettholde og utføre søks-, rednings- og hjelpetjenester langs norskekysten. Det er Regjeringens syn at Redningsselskapet gjør et viktig og godt arbeid.

Redningsselskapets virksomhet kan imidlertid ikke vurderes uten å ha med seg de øvrige aktører med oppgaver innenfor redningstjenesten. Regjeringen har styrket bevilgningene til så vel indre kystvakt som redningshelikoptertjenesten betydelig de siste årene. Dette hører med i totalbildet når beredskapen langs norskekysten skal vurderes.

I tillegg til dette kan nevnes at Redningsselskapet de siste årene har fått nye fartøyer med høyere fart og dermed større mobilitet enn tidligere.

Redningsselskapet er en av flere frivillige organisasjoner som utfører viktige oppgaver. Fordelingen av midler til Redningsselskapet må derfor ses i sammenheng med fordelingen av midler til andre frivillige organisasjoner. Departementet og Redningsselskapet har hatt en dialog i 2008. Denne dialogen vil vi videreføre i 2009. Selskapets arbeidsoppgaver og økonomiske situasjon vil være et av de punktene som vi vil ha en diskusjon rundt.

SPØRSMÅL NR. 472

Innlevert 19. desember 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 6. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«I 2010 vil Norges største slakteri for storfe og småfe stå klart i Malvik. Etableringen vil redusere slakterikostnadene, hevder styreleder i Nortura, Sveinung Svebestad. Flere bønder er bekymret over at dette forlenger transporten for dyrene.

Synes Landbruks- og matministeren at det er uproblematisk at flere dyr får en lengre transporttid før de kommer fram til slakteriet?»

BEGRUNNELSE:

I forskrift om transport av levende dyr, står det blant annet: Dyr, med unntak av fjørfe, som er opp-

drettet og skal slaktes i Norge skal ikke transporteres i mer enn 8 timer.

Svar:

Det er en målsetning at all dyretransport gjøres så skånsom, effektiv og hurtig som mulig slik at dyrevelferden ivaretas.

Forskrift om transport av dyr anviser bl.a. hva som er tillatt transporttid. Jeg forutsetter at de til enhver tid gjeldende regler overholdes, også ved transporter til nytt slakteri i Malvik.

SPØRSMÅL NR. 473

Innlevert 19. desember 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 6. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«I den senere tid har det blitt hevdet fra Nortura og Tine, at målprisene på melk og kjøtt ikke kan hentes ut i markedet.

Vil landbruks- og matministeren bidra til å kompensere dette inntektsbortfallet for bøndene?»

BEGRUNNELSE:

I jordbruksforhandlingene som ble fremforhandlet våren 2008, var en av bærebjelkene for oppgjøret, muligheten til å ta ut merpris på melk og kjøtt.

Svar:

Det er riktig at økte målpriser er en viktig del av gjeldende jordbruksavtale. I Jordbruksavtalen heter det at: ”Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvern og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon.” Med grunnlag i målprisene er det jordbrukets eget ansvar å ta ut prisene i markedet gjennom landbrukssamvirkene, som har prisansvar og ansvar for å balansere råvaremarkedene.

Avtalen gir derfor ingen prisgaranti. Jordbruket bærer selv det økonomiske ansvar for eventuelle tilbudsoverskudd og mulig prissvikt i forhold til avtalte målpriser.

Jordbruksavtalen gir jordbruket inntektsmuligheter, og hovedvirkemidlene på inntektssiden er budsjettstøtte, adgang til markedsreguleringstiltak og målpriser på råvarene. I tillegg blir det tatt hensyn til virkningen av det særskilte jordbruksfradraget ved skatteligningen.

Dersom avtalens målpriser ikke realiseres i en avtaleperiode, betyr det at avtalens inntektsmuligheter ikke fullt ut blir realisert. Det kan også, isolert sett, bidra til svakere inntektsutvikling enn avtalen la opp til, uten at det i seg selv gir grunnlag for særskilt kompensasjon siden jordbruket selv har prisansvaret.

Jeg vil likevel understreke at jordbrukets inntektsutvikling samlet sett er avhengig av mange forhold, og herunder særlig kostnadsutviklingen. Det er derfor først mulig å gjøre en mer endelig bedømmelse av inntektsutviklingen i jordbruket når det foreligger nye regnskaps- og budsjettdata fra Budsjettnemnda for jordbruket foran jordbruksforhandlingene kommende vår.

SPØRSMÅL NR. 474

Innlevert 19. desember 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 7. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til flertallsmerknad i Budsjett-innst. S. nr.11 2008-2009, der man påpeker viktigheten av å gjennomføre renoveringen av Sykehuset Telemark, avdeling Porsgrunn. Undertegnede er gjort kjent med at administrasjonen i Helse Sør-Øst innstiller for styret på å legge dette prosjektet på is.

Vil statsråden bidra til å sørge for at intensjonene fra Stortingets flertall blir etterfulgt, og at dette prosjektet dermed realiseres?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til følgende flertallsmerknad i Budsjett-innst.S.nr.11 2008-2009:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, vil peke på at den pågående hovedstadsprosessen og endringer ved sykehusene i hovedstaden ikke må gå på bekostning av de andre sykehusene i regionen. Flertallet vil også sterkt peke på at sykehus som følger opp og klarer å holde rammene sine samtidig som pasientbehandlingen øker, må belønnes for dette.

Flertallet vil peke på at Sykehuset Telemark som har fulgt opp budsjettkravene fra det regionale helseforetaket, nå søker om å renovere/ruste opp store deler av sin avdeling i Porsgrunn. Flertallet vil peke på at dette er et svært rimelig og helt nødvendig prosjekt som vil være avgjørende for at Sykehuset Telemark også i fremtiden skal være ett av landets mest effektive sykehus."

Undertegnede er gjort kjent med at administrasjonen ovenfor styret i helseregionen, innstiller på at dette prosjektet skal legges på is.

Det bes derfor om statsrådens redegjørelse knyttet til hvordan han vil følge opp Stortingsflertallets intensjon i overnevnte merknad.

Svar:

Som en del av det samlede omstillingsprogrammet i Helse Sør-Øst RHF, som også omfatter hovedstadsprosessen, er det besluttet at Helse Sør-Øst RHF skal deles inn i sykehusområder. Helseforetakene som utgjør et sykehusområde skal ha et helhetlig ansvar for sin befolkning og tilby lokalbaserte spesialisthelsetjenester og mer spesialiserte tjenester for sitt område, herunder akuttfunksjoner innenfor somatikk, psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) og rehabilitering, samt beredskapsplanlegging. Dette innebærer at de også er ansvarlige for å legge fram planer for investeringsaktiviteten der det tas helhetlige hensyn til framtidige tjenestebehov og økonomiske rammer.

Slik jeg er kjent med saken, er prosjektet vedrørende oppgradering av Telemark sykehus sin avdeling i Porsgrunn ikke lagt på is. Prosjektet er i konseptfasen, det vil si relativt tidlig i planfasen, og Helse Sør-Øst RHF har vedtatt at planlagte investeringsprosjekter må gjennomgås i lys av de nyetablerte sykehusområdene. Det aktuelle sykehusområdet omfatter helseforetakene Sykehuset i Vestfold HF, Sykehuset Telemark HF og Psykiatrien i Vestfold HF.

I styremøtet 18. desember 2008 vedtok styret i Helse Sør-Øst RHF at ”prosjektporteføljen, både prosjekter i idéfasen og konseptfasen, må vurderes og prioriteres i forhold til sykehusområdets kapasitetsbehov, funksjonsfordeling, økonomiske bæreevne og utnyttelse av eksisterende bygningsmasse”.

Prosjekter i konseptfasen som sykehusene Vestfold HF og Telemark HF skal forelegge styret, er følgende:

- Sykehuset i Vestfold HF – 7. byggetrinn
- Psykiatrien i Vestfold HF – Nybygg for akutt- og sykehuspsykiatri, Tønsberg
- Psykiatrien i Vestfold HF – Nybygg for barne- og ungdomspsykiatri, Tønsberg
- Sykehuset Telemark HF – Videreutvikling av sykehuset i Porsgrunn

Jeg er sikker på at styret for Helse Sør-Øst RHF vil utføre dette arbeidet på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 475

Innlevert 22. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 8. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Det har vært sterkt politisk fokus på både energiomlegging og energi-effektivisering. Fra energibransjen hevdes det dog at energiomlegging kan medføre økt energibruk, dog redusert strømforbruk. Energiomlegging kan være fornuftig til tross for høyere energiforbruk, dersom man bruker energi som alternativt ville gått tapt.

Kan Statsråden fremlegge regnskap rundt arbeidet med energiomlegging, for å vise hva det innebærer av total energiforbruk før og etter prosjekter, og hva kostnaden for prosjektet utgjør i kwh?»

Svar:

Enova SF er Regjeringens viktigste redskap i arbeidet med energiomlegging. Hovedmålene for Enova er:

- Mer effektiv bruk av energi
- Økt bruk av andre energibærere enn strøm, naturgass og olje til oppvarming
- Økt produksjon fra fornybare energikilder
- Introduksjon og utvikling av nye teknologier og løsninger i energimarkedet
- Velfungerende markeder for effektive og miljøvennlige energiløsninger

Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk effektive og miljøvennlige energiløsninger.

Det har av og til blitt pekt på at det er en målkonflikt mellom satsingen på energieffektivisering og målet om å bruke andre energibærere enn strøm og olje til oppvarming. Strømoppvarming framstår som mest energieffektivt dersom man sammenligner sluttbruk av ulike energibærere. Men både virkningsgrad i produksjon av varme og elektrisitet, og tap gjennom transportsystemet, vil være viktig for å vurdere den samlede virkningen på energibruken. Erstatter man for eksempel olje med fjernvarme vil den samlede energibruken, eller netto innenlandsk tilgang av energi, være om lag uendret. Dersom kullkraft og eventuelt gasskraft er kilde til strømleveranser på marginen, vil elektrisk oppvarming falle ut som svært energikrevende. Man må også være klar over at halvparten av den energien som går med til produksjon av fjernvarme er avfall som har få alternative anvendelser.

Olje- og energidepartementet har en avtale med Enova om et konkret samlet resultatmål på 18 TWh økt fornybar varme- og kraftproduksjon og energisparing for perioden 1. januar 2001 til utgangen av 2011. Det gis en omfattende rapportering av arbeidet med energiomlegging i Enovas årlige resultat- og aktivitetsrapport. Det rapporteres om kostnader og resultater på alle aktivitetsområder, og spesielt om de kontraktsfestede resultatene. Dette er forventede resultater, målt i kilowattimer, i de prosjektene Enova gir tilskudd til. Det rapporteres også om gjennomførte prosjekter.

Jeg legger ikke opp til å føre regnskap over hvordan det samlede energiforbruket utvikler seg som følge av arbeidet med energiomlegging. Jeg legger avgjørende vekt på at målstrukturen for Enova er med å styrke forsyningssikkerheten. Den bygger opp under en mer miljøvennlig energiforsyning, blant annet med tanke på å begrense klimagassutslipp. Å begrense bruken av elektrisitet, både gjennom energieffektivisering og oppvarming basert på andre energibærere enn elektrisitet, vil også være med å begrense behovet for nye inngrep i naturen med utbygging av vannkraft, vindkraft og overføringslinjer.

SPØRSMÅL NR. 476

Innlevert 22. desember 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Enovas støtte til vindkraft ble tildelt prosjekter som ikke ligger geografisk i Midt-Norge. Regjeringens løfter om å løse kraftsituasjonen med fornybar energi ble ikke tillagt vekt i Enovas tildeling. Under den rød-grønne regjeringen er dermed volumet med ny produksjonskapasitet i regionen blitt svært begrenset.

Hvilken konkret satsing på fornybar energi i Midt-Norge gjenstår nå å se frem til innen valget 2009?»

Svar:

Regjeringen har en bred politikk for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. Satsingen på fornybar energi og energiomlegging er en viktig del av dette. Samtidig må arbeidet for en bedret kraftsituasjon basere seg på ulike tiltak for å bedre overføringskapasiteten på kort og lang sikt.

Tiltak i regi av Statnett er sentrale i politikken for å bedre kraftsituasjonen i regionen. Statnett har gjennomført og holder på å gjennomføre omfattende tiltak. Det er allerede gjennomført omfattende utbedringer av overføringsnettet innen regionen og investeringer i tiltak som bedrer kapasiteten i det eksisterende overføringsnettet (spenningsstøtte). Høsten 2009 vil også økt overføringskapasitet mellom Midt-Norge og Sverige være på plass. Videre er Statnetts konsesjonssøknad for en ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre til behandling i NVE. Denne linjen vil bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge vesentlig.

Statnett vurderer nå situasjonen i Midt- Norge slik at en ikke lenger trenger et eget prisområde i regionen. Årsaken til at Statnett fjerner prisområdet i Midt- Norge er at det er tilstrekkelig med vann i magasinene for vinteren og at nettforsterkninger har muliggjort mer import inn til området. Imidlertid kan situasjonen endre seg, og Statnett kan gjeninnføre prisområdet dersom det skulle bli behov for det.

Ny produksjon kan gi viktige bidrag for å bedre situasjonen i området. Som et ledd i dette har NVE fått styrket sin saksbehandlingskapasitet når det gjelder konsesjoner, og vil prioritere saker i regioner med stort kraftunderskudd, herunder Midt-Norge.

Enovas hovedformål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. Energiomleggingen er en langsiktig satsing på utviklingen av markedet for effektive og miljøvennlige energiløsninger som bidrar til å styrke forsyningssikkerheten for energi og redusere utslippene av klimagasser. Tildelingskriterier for Enovas forvaltning av Energifondet er beskrevet i Statsbudsjettet. Tildeling skjer på grunnlag av en vurdering av ulike prosjekter og aktiviteter. Enova søker å oppnå en mest mulig kostnadseffektiv utnyttelse av midlene. Enova har generelt en betydelig aktivitet rettet mot kommuner i Midt-Norge. Dette omfatter energiplanlegging og konkrete prosjekter. Kommunene oppfordres til å søke tilskudd og realisere konkrete prosjekter. Det er fjernvarmeutbygging på gang i så å si alle byer i området. Flere store energieffektiviseringsprosjekter i industrien er aktuelle. Norske Skog har et prosjekt i Skogn som er under gjennomføring, og det vil gi 250 GWh i redusert elektrisitetsforbruk gjennom å forbedre prosessene. Videre har Pettersonkonsernet fått tilsagn om støtte som kan gi 200 GWh i energibesparelse. Tiltakene skal delvis gjennomføres i deres anlegg på Ranheim. Det er også en rekke mindre effektiviseringsprosjekter i området. For eksempel har Tine i Midt-Norge fått tilskudd til energieffektivisering og konvertering fra olje og elektrisitet til fornybar energi. Det samlede resultatet er anslått til 24 GWh. Follafoss har nylig ferdigstil et prosjekt som gir 17 GWh i besparelse. Enova hadde en særlig høy aktivitet rettet mot kommuner i Midt-Norge i 2008.

SPØRSMÅL NR. 477

Innlevert 2. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 14. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stemmer det at departementet og politisk ledelse i Samferdselsdepartementet har unntatt oversikten over hvilke veiprosjekter som er ferdig planlagt og som kan startes opp i 2009 for offentligheten, og dersom dette er tilfellet, kan jeg få vite hvilken lovanvendelse som er benyttet, og dersom listen ikke er unntatt fra offentlighet, ber jeg om å få oversendt listen inneholdende de momentene som jeg har med i begrunnelsen for dette spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

Flere av FrPs stortingsrepresentanter har bedt sine distriktsvegkontor om en oversikt over hvilke veiprosjekter som er ferdig planlagt og som kan påbegynnes i 2009 dersom det bevilges penger til dette. I svaret vi har fått fra et av distriktsvegkontorene, så får vi følgende tilbakemelding:

"Jeg kan bekrefte at vi på Romerike har fått en tilsvarende henvendelse fra Samferdselsdepartementet (via Vegdirektoratet). Samferdselsdepartementet betrakter disse vurderingene som en del av en budsjettprosess, slik at vi har ikke anledning til å gå ut med lister eller vurderinger nå. Etter de opplysninger jeg har fått vil departementet offentliggjøre sine planer i slutten av januar."

Jeg håper at det ikke er sånn at en regjering hvor statsministeren blant annet har invitert Stortinget med på et samarbeid i forbindelse med den kommende finanspakken, velger å holde tilbake informasjon om hvilke veiprosjekter som kan startes opp i 2009. Jeg håper derfor at statsråden nå snarest oversender oversikten over alle veiprosjekter som er ferdig prosjektert og som kan startes opp i 2009. Jeg ber også om at listen inneholder en oversikt over prosjekter som kan gjøres ferdig i løpet av 2009 og som kan startes opp. Ber også om at alle prosjektene spesifiseres med strekningens vei nummer, navn, fylke, kostnad for 2009, og eventuelt hva som vil stå igjen som restbehov etter 2009.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mine svar på spørsmål nr. 378 og 417 til skriftlig besvarelse fra representanten Halleraker, som etter min oppfatning gir et fullgodt svar på den problemstillingen representanten Hoksrud også reiser. Kopi av mine brev 9. desember og 16. desember 2008 med svar på disse spørsmålene følger til orientering vedlagt.

Regjeringen arbeider nå med et fremlegg for Stortinget om en tiltakspakke for økt sysselsetting. Stortinget er tidligere orientert om Regjeringens arbeid med innholdet i en slik pakke, jf. finansministerens brev 26. november 2008 til Stortingets finanskomité. Regjeringens tiltakspakke vil legges frem for Stortinget i slutten av januar.

Jeg vil på vanlig måte besvare spørsmål fra komiteen i forbindelse med Stortingets behandling av saken.

2 vedlegg til svar:

Vedlegg 1

Skriftlig spørsmål med svar nr. 378 (2008-2009) (http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=41985)

Vedlegg 2

Skriftlig spørsmål med svar nr. 417 (2008-2009) (http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=42035)

Tilleggssvar 6. februar 2009:

Representant Hoksrud har bedt om en oversikt over hvilke prosjekter i veg- og jernbanesektoren som kan startes opp i 2009. Samferdselsdepartementet har utarbeidet en liste basert på innspill fra Vegdirektoratet som viser hvilke tiltak/prosjekter som Vegdirektoratet har ment kan igangsettes i 2009, utover det som allerede er lagt til grunn i St.prp. nr 1 (2008-2009) og i St.prp. nr. 37 (2008-2009).

Samferdselsdepartementet vil understreke at listen ikke må oppfattes som uttømmende. Departementet kan heller ikke garantere at samtlige tiltak/prosjekter på listen faktisk kan gjennomføres i 2009.

I tillegg har Samferdselsdepartementet mottatt mer overordnede forslag om økte bevilgninger, blant annet knyttet til vedlikehold, herunder 500 mill. kr til dekkelegging, der innspill ikke er konkretisert på prosjekt/tiltaksnivå.

I jernbanesektoren foreligger det forslag fra Jernbaneverket på at ytterligere 120 mill. kr kan benyttes i 2009. Beløpet er i forslaget foreslått bevilget på kap. 1350, post 23 Drift og vedlikehold, fordelt med 20 mill. kr til driftstiltak og 100 mill. kr til forebyggende vedlikehold.

Driftstiltakene omfatter en forsering av et plan-

lagt eHandelprosjekt og IKT-system for publisering av statistikk, samt en del tiltak knyttet til Norsk jernbanemuseum. Forslaget på 100 mill. kr til forebyggende tiltak ville bli brukt til å intensivere arbeidet med visitasjon og kontroll på jernbanelinjen for å øke forebyggende vedlikeholdstiltak på linjen.

Vedlegg 1 til tilleggssvar:

Oversikt over tiltak/prosjekter som kan gjennomføres ved økt ramme til post 30, Statens vegvesen

Listen omfatter forslag til tiltak/prosjekter Samferdselsdepartementet har mottatt fra Vegdirektoratet. Spesifikasjonen gjelder i all hovedsak prosjekter under post 30, med unntak av bruer, som også inkluderer tiltak under post 23.

Statens vegvesen

Post 30

Videreføring av igangsatte prosjekter

Prosjekt	mill. kr	Status
E16 Wøyen - Bjørum	65	Igangv.
Rv 150 Ulvensplitten Sinsen	250	Igangv.
E18 Bjørvikaprosjektet	200	Igangv.
E18 Frydenhaug - Eik	50	Igangv.
Rv 7 Ramsrud - Kjeldsbergsvingene	45	Igangv.
E18 Kopstad - Gulli	20	Igangv.
E39 Renndalen - Staurset	30	Igangv.
E6 Vist - Jevika	30	Igangv.
Rv 563 Kleppestø - Ask		Oppst. 2009

Gang- og sykkelveger

Prosjekt		Fylke	Anleggsstart	Forslag 2009	Restbehov
E18	GS-bru Østre Ringvei	Vest-Agder	høst	10,0	
E39	Fortau Hjelset	Møre og Romsdal	august	2,0	
E39	Batnfjordsøra-Silset	Møre og Romsdal	august	4,1	
E39	Fortau Kyrkjegata i Ørsta	Møre og Romsdal	mars	12,0	
Rv 662	Meek-Kringstad	Møre og Romsdal	august	3,0	6
E39	Egset-Furene	Møre og Romsdal	mai	8,0	7
E39	Tiltak etter sykkelveginspeksjon	Møre og Romsdal/ Sør-Trøndelag		0,3	
Rv 70	Sykkelveginspeksjon	Møre og Romsdal/ Sør-Trøndelag		0,4	
E39	Silset-Bjerkeset	Møre og Romsdal		1,0	12
Rv 720	Bratreielva-Kjerkreit	Nord-Trøndelag	mai	24,0	

Trafikksikkerhetstiltak

E18	Festningstunnelen-Lysaker	Oslo	september	6,0	5
-	Tiltak etter TS-inspeksjon	Østfold	mars	2,5	
E6	Oslo nord	Oslo	september	3,0	
E18	Oslo vest	Oslo	september	3,0	
-	Div mindre strakstiltak Romerike	Akershus	vår	1,5	
E18	Oslo vest	Oslo	september	6,0	
E134	Tiltak etter TS-revisjon Meheia	Buskerud	sommer	4,0	
rv 305	Midtrekkverk innfart Sandefjord	Vestfold	høst	5,0	
rv 40	Tiltak etter TS-revisjon Hvittingfoss-Skollenborg	Buskerud	høst	10,0	
rv 44	Sundekrysset	Vest-Agder	høst	5,0	
rv 310	Mellom Keisemark, utbedring av kryssing	Vestfold	sommer	1,0	
E39	Arsvågen ferjekai	Rogaland	vår/sommar	3,0	
Rv 13	URF strekningsvis	Hordaland	august	4,8	
	Grindekrysset	Rogaland	pågår	7,0	7

E18	Arendal øst, rekkverk	Aust-Agder	vår/sommer	2,0	
rv 420	Rundkjøring	Aust-Agder	vår/sommer	7,0	
Rv 47	Kryssutbetring + kollektiv	Hordaland	vår/sommar	5,0	
E16	Lundarosen	Hordaland	juni	1,0	
E39	Puntkutbetring/UG Moi	Rogaland	sommar	0,5	
E39	Lergrovik-Årø	Møre og Romsdal	august	4,0	
E39	Sperreområde Furene-Ose	Møre og Romsdal	august	2,0	
E39	Sperreområde Solevågseidet-Breivika	Møre og Romsdal	juni	4,0	
E39	x Rv 64 - Flyplass Årø	Møre og Romsdal		4,0	2
E39	Dragsund-Tøsse	Møre og Romsdal		13,0	
E39	Veglys (rute 4A)	Møre og Romsdal		1,0	1
E39	Veglys (Rute 4B)	Møre og Romsdal		4,0	
E136	Sperreområde Lerstad-Ysteneset	Møre og Romsdal	juni	2,0	
E136	Sperreområde Breivika-Digerneskrysset	Møre og Romsdal	august	10,0	
E136	Hjelvikbruene	Møre og Romsdal	oktober	5,0	8
Rv 664	MS Elnesvågen	Møre og Romsdal	3,0	8	
Rv 664	MS Bud	Møre og Romsdal	2,0	3	
-	Kvalitetssikring gangfelt	Møre og Romsdal	2,0		
-	Veglys	Møre og Romsdal	6,0	3	
-	Tiltak kryss, gangfelt, lys	Møre og Romsdal	5,0		
E6	Helltunnelen - Fleximark og dekke	Nord-Trøndelag	april	4,0	
E6	Veglys	Nord-Trøndelag	mai	10,0	
-	Tiltak etter TS-revisjon	Møre og Romsdal		15,0	5
E6	Helltunnelen - Fleximark og dekke	Nord-Trøndelag	april	4,0	
E6	Veglys	Nord-Trøndelag	mai	10,0	
E6	Veglys	Sør-Trøndelag	5,0		
-	Veglys	Sør-Trøndelag	1,0		
-	Veglys	Nord-Trøndelag	10,0		

Utbedringstiltak

Rv 51	Klanten - Oppland grense	Buskerud	vår/sommar	9,5	
Rv 37	Gransherad - Ormemyr	Telemark	vår/sommar	25,0	2
Rv 35	Eidsfoss - Buskerud grense	Vestfold	sommar/haust	3,0	
Rv 13	Bratlandsdalen	Hordaland	vår/sommar	7,0	
E134	Korlevoll, seljestad	Hordaland	haust	4,0	8
Rv 92	Karasjok - Gievdneguoika	Finnmark	juni	20,0	
E6	Flyum - Brenna	Nordland	juni	30,0	120

Rassikring

E6	Leirvika	Nordland	september	30	120
E10	Vest Lofoten (Ølkonna)	Nordland	september	20	60

Bruer					Kostnad
Romerike	Rv177	02-322	Minnesund	Total rehabilitering: Overflatebehandling av stålbjelker og stavbue, fornyelse av toppstrøket på rekkverk, betongrep. noen pilarer, rep av feil brubevegelse, ny fuge øst, div betongrep.	20
Østfold	E6	01-1006	Sandesund gs-bru	Nytt rekkverk, betongrehab av brudekke (klorider fra vegbrua), supponert	7
Østfold	E6	01-613	Sandesund Øst	Total betongrehabilitering av brua, utskifting/ vedlikehold av lagre, korr. armering viadukt nord	15
Ø. Buskerud	E16	06-0355	Nes I	Rep undergraving+fuge pr. nov 2008	1,0
Ø. Buskerud	Rv 7	06-0154	Sætra	Reparasjon dekke + overflatebeh. Stål	5,0
Ø. Buskerud	Rv 35	06-0202	Kvernbergsund	Betongrehabilitering	2,5
N. Buskerud	Rv 282	06-0538	Holmenbrua	Utsk rekkverk + rehabilitering overbygn/underbygning	9,0
N. Buskerud	Rv 282	06-0634	Holmen Strømsø	Rehabilitering overbygning/ underbygning	6,0
N. Buskerud	Rv 282	06-0226	Sørum	Rehabilitering overbygning/ underbygning	3,0
Vestfold	Rv 313	07-0202	Sandelv Nordre	Rep. rekkverk, lager, fuger, betongrep	2,0
Vestfold	Rv 313	07-0193	Sandelv Søndre	Nytt rekkverk, lager, fuger	2,0
Ø. Telemark	Rv 364	08-0487	Marum 1	Forsterkes for Bk10-60	3-4

N.Telemark	Rv354	08-0580	Brevik hengebru 2	Betongrehab./ lager, brudd i kabeltråder	3,5
N.Telemark	Rv 356	08-0544	Porsgrunn klaffebru 1	Oppgradering elektro + reparasjoner	9,0
Aust-Agder	Rv 42	Vågsdal 2	Forsterkes til Bk10-60		4,0
Aust-Agder	Rv 401	09-0247	Høvåg 1	Betongrehab./ utskifting rekkverk	6,2
Vest-Agder	Div.	Div rv-bruer	Rekkverk		10,0
Voss	Rv13	12-1060	Lono	Reparasjon fundament, nytt dekke og rekkverk samt korr beskyttelse	4
Haugaland og Sunn	Rv 511	Strømsund bru	Full renovering		6
Haugaland og Sunn	Rv 515	Skjoldastraumen	Reparasjon av hydrolikk og elektrisk opplegg		4
Voss	Rv 13	12-058	Opo Gangbru	Generell opprustning med maling av stål, vedlikehold rekkverk og	3
Bergen	Rv 561	12-2626	Rongesundet bru	Membran og asfaltdekke	3
Bergen	Ev 39	12-2900	Nordhordlandsbrua	Maling deler av stålkasse	10
Bergen	Ev16	Storelva viadukt	Nye brufuger		1
Voss og hardander	Rv569	Bolstadstraumen	Maling deler av stålkasse		7
Bergen	Ev39	Ny Nygårdsbru	Nye brufuger		3
Bergen	Ev39	Hagelsundet	Nye brufuger		4
402. Nordmøre og Romsdal distrikt	E39	15-2221	Bergsøyssundbrua	a) Overflatebehandling bruoverbygning. Kfr Rapport fra Teknologisk Institutt (For 2009 medtas halve bruoverbygningen)	20

402. Nordmøre og Romsdal distrikt	E39	15-2989	Gjemnessundbrua	a) Overflatebehandling bruoverbygning b)Utbedring skader i fuger c) Montering ledeskovler på brukasse i hht notat Sveis nr. 2005/25585-009 fra Teknologiavdelingen i Vegdir.	14
403. Sør-Trøndelag distrikt	Ev 6	16-0609	Fossum mur	Forsterking/Ny mur	2
403. Sør-Trøndelag distrikt	Rv 715	16-0982	Straumholbrua	Utskifting av rekkverk og utbedring/forebygging av korrosjonsskader med katodisk anlegg.	15
404. Nord-Trøndelag distrikt	Rv 705	17-0454	Hellbrua	Fornying av bruende og bruplate pga skader i bærbjelker.	2
403. Sør-Trøndelag distrikt	Ev 6	16-322	Hov bru	Utbedring av skader etter spesialinspeksjon	3
403. Sør-Trøndelag distrikt	Ev 6	16-817	Sluppen viadukt	Fornying av betongrekkverk	4
403. Sør-Trøndelag distrikt	Rv 705	16-0391	Hilmo bru	Fornying spennstag og overflatebehandling stål i hovedbæresystem	2
404. Nord-Trøndelag distrikt	Rv 755	17-0436	Straumbrua	Utbedring av skader på bærende elementer i stålfagverk	5
404. Nord-Trøndelag distrikt	Rv 17	17-0802	Meosen bru	Forsterkning av hovedbjelker til Bk10	3
404. Nord-Trøndelag distrikt	Rv 766	17-0847	Stamnes bru	Utskifting av katodisk anlegg	8
401. Sunnmøre distrikt	Rv 658	15-1360	Gjøsundbrua	Utskifting av katodisk anlegg	5
402. Nordmøre og Romsdal distrikt	Rv 669	16-1678	Verjeskiftbrua	Utbedring av skader på katodisk anlegg	2

402. Nordmøre og Romsdal distrikt	Rv 680	15-2488	Torsetsundbrua	Utbedring av skader på katodisk anlegg	2
404. Nord-Trøndelag distrikt	Rv 769	17-1144	Smines bru	Utbedring av skader på katodisk anlegg	4
404. Nord-Trøndelag distrikt	Rv 769	17-1114	Hestøy bru	Utbedring av skader på katodisk anlegg	4
Finnmark-Troms	Ev+Rv	flere	Rekkverk	Sekkepost: Utbedring av skadet brurekkverk og manglende endeavslutninger, trafikksikkerhet	10
Nordland	Rv80	Hestsundet			6
Nordland	E6	Dønfors bru			4
Nordland	E6	Strauman			10
Nordland	E6	Kaldåga bru			7
Nordland	E6	Hatten bru			10

Ferjekaier - investeringer			Antatt kostnad	Forslag SVV		
Rv 86	Gryllefjord ferjekai	Troms	15,0	15,0	Mangler fendervegg	september
Rv 82	Melbu fk.	Nordland	10,0	10,0	Forberede ferjekai som liggekai og ny ducdalb, gangbru fortøyning	
Ev 39	Volda fk og Folkestad fk	Møre og Romsdal	1,0	1,0	Utbedring av skader i hovedbæresystem i ferjekaibru	
Ev 39	Festøy fk og Solavåg fk	Møre og Romsdal	1,0	1,0	Utbedring av skader i hovedbæresystem i ferjekaibru	
Rv 61	Koparnes ferjekai(Sjøsiden)	Møre og Romsdal	7,5	7,5	Utbedre eks. kai (Må gjøres for å bruke denne kaia som liggekai)	juni

E39	Volda ferjekai (landsiden)	Møre og Romsdal	4,0	4,0		Oppstillingsplass (økt fra 1,0 mill. kr)	
Div	Møre og Romsdal		2,0	2,0		Løpende vedlikehold på ferjekaier som ligger utenfor budsjettrammene	mai
Rv 715	Flakk fergekai (sjøsiden)	Sør-Trøndelag	30,0	30,0		Opprusting av reservekai til hovedkai. Har 5 mill kr fra før.	
Rv 659	Brattvåg fk	Møre og Romsdal	2,5	2,5		Ny lem og aggregathus	juni
Rv 662	Aukra fk og Hollingsholmen fk	Møre og Romsdal	1,0	1,0		Utbedring fenderbrystning og flytting heisetårn	august
Rv13	Kinsarvik fk	Hordaland	4,5	4,5		Ny fendervegg	
Rv 509	Stavanger Fiskepiren	Rogaland	0,5	0,5		Utbedring av skader i hovedbæresystem i ferjekaibru	august
Rv 515	Nedstrand	Rogaland	0,5	0,5		Nye støtter heisetårn og nytt aggregat	august
Rv 13	Forsand	Rogaland	1,0	1,0		Erosjonssikring - nye syrefaste røyr	august
Rv 655	Sæbø ferjekai (Begge)	Møre og Romsdal	25,0	5,0	20,0	Ny kai (Dagens kai i elendig stand)	
Rv 670	Kvanne ferjekai(Sjøsiden)	Møre og Romsdal	20,0	10,0	10,0	Ny kai	
Rv 777	Seierstad ferjekai	Nord Trøndelag	20,0	5,0	15,0	Ny ferjekai. Eks infrastruktur landside beholdes	

Moss fk	Østfold		15,0	15,0	Utbedring og spuntvegg og oppgradering av oppstillingplasser	

Ferjekaier - vedlikehold

Rv 836	Selvær fk	Nordland	5,0	5,0	Utdyping innseiling	
E39	Festøy ferjekai (Sjøsiden)	Møre og Romsdal	29,0	29,0	Ny hovedkai	august
E39	Vestnes ferjekai (Sjøsiden)	Møre og Romsdal	6,0	6,0	Forlenging tilleggskai	mai
E39	Vestnes ferjekai (Landsiden)	Møre og Romsdal	2,0	2,0		
Rv 710	Valset fergekai (sjøsiden)	Sør-Trøndelag	15,0	15,0	Ny fergekaibås og fergelem	august
Rv 669	Edøy ferjekai(Sjøsiden)	Møre og Romsdal	10,0	10,0	Utbedre kai	august

Nye strekningsvise prosjekter

Rv 2 Kongsvinger - Slomarka	20	St.prp. nr. 1:
mulig oppst. 2009		
E18 Melleby -Momarken	5	
E6 Dal - Minnesund	20	St.prp. nr. 1:
grunnerverv 2009		
E39 Jektvik - Sandviksvåg	20	Ny parsell innenfor bompengeprosjektet
E39 Høgkjølen - Harangen	?	Nytt
E6 Oppdal sentrum og deler av	?	Nye
Korporals bru - Vindalsliene		
E6 Brenna - Brattås	?	Nytt
(Grane kommune i Nordland)		

SPØRSMÅL NR. 478

Innlevert 2. januar 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 12. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Jeg er glad regjeringen nå har innsett at det statsbudsjettet man la frem i oktober ikke var godt nok. Det er nå varslet at de forsinkede "julepakker" kommer 26. januar 2009. Jeg håper og ber finansministeren da gir generelle skattelettelser til folk flest og næringsliv.

Vil finansministeren seriøst vurdere å la folk flest beholde mer av sine egne penger fremover, eller vil finansministeren heller fortsette å gamble like mye av skattebetalernes penger på utenlandske børser?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har i hele høst avvist skatt- og avgiftslettelser, men jeg leste nylig i Finansavisen at dette nå vil bli seriøst vurdert som en del av "januarpakken". Det er prisverdig og på tide.

De aller fleste andre OECD-land senker nå skattene, men Norge opprettholder det høye skattetrykket. Skattekutt vil som kjent gi en rask effekt på økonomien, i motsetning til motkonjukturpolitikk gjennom offentlige investeringer, der det kan ta tid før effekten slår inn i realøkonomien.

Jeg viser til tidligere skriftlige spørsmål jeg har sendt til finansministeren om at nødvendigheten med avgiftslette. Bl.a. Dokument nr 15:771 (2005-2006) der jeg viser til tidligere beregninger gjort av Statistisk sentralbyrå (på oppdrag av Dagens Næringsliv) som konkluderte med at avkastningen av oljefondet bør brukes til avgiftskutt hvis målet er å styrke konkurranseutsatt industri.

Økonomiske eksperter er samstemte i at skattelette er riktig medisin for å demme opp for finanskrisen.

F.eks. redaktør Tom Staavi i Dine Penger har uttalt at regjeringen bør gi folk flest skattelette. Sjefsøkonom Harald Magnus Andreassen i First Securities har uttalt: "vi bør begynne å kutte skattene snart, helst før renten kommer for langt ned". Professor Ola Grytten ved NHH har sagt: "i den krisen vi går inn i nå, kan skattelette absolutt være på plass". Både Andreassen og Grytten mener skatten bedrifter og privatpersoner betaler, bør kuttens to-tre prosent. Professor Steinar Holden ved Universitetet i Oslo, professor Victor D. Normann ved NHH, sjefsøkonom Elisabeth Holvik i Glitnir og førsteamanuensis Hilde Bjørland ved Handelshøyskolen BI har alle tatt til orde for skattelettelser. Til og med leder Arve Bakke i Fellesforbundet har tatt til orde for det samme.

På TV2s morgensending torsdag 27. november sa sjefsøkonom i DnBNOR, Øystein Dørum at "jeg mener at skattelettelser ville virket. De som var nærmest å ha et krisebudsjett var FrP, som hadde lagt opp til betydelige stimulanser. FrPs alternative budsjett er antakelig det som ligger nærmest å ha en fasit når vi ser tilbake om to år og ser hvilke stimulanser som har kommet".

Mens finansministeren nå i disse dager pakker inn forsinkende "julegaver", så håper jeg finansministeren ikke kun vil strø om seg med etterlengtet vedlikehold- og investeringsmidler utover landet, men også lar folk flest beholde mer av sine hardt arbeidende penger.

Næringslivet skriker etter skatte- og avgiftslette. Hvis de kan beholde mer av pengene sine, så vil de bedre lønnsomheten og konkurranseevnen. Skal man ta hensyn til økonomiens langsiktige vekstevne trengs det å gi skattelette til alle private bedrifter og alle innbyggere. Jeg ber derfor om at finansministeren også seriøst vurderer å fjerne formuesskatten og arveavgiften, med de positive ringvirkninger det får for norsk økonomi og videre vekst.

Ønsker med dette finansministeren en fortsatt god jul, lykke til med pakkene og et godt nytt år!

Svar:

Det vedtatte budsjettet for 2009 innebærer en økning i bruken av oljeinntekter med 14 mrd. kroner, målt i 2009-priser. Budsjettet gir således en betydelig stimulans til innenlandsk etterspørsel. I Nasjonalbudsjettet 2009 ble det understreket at usikkerheten om den økonomiske utviklingen var stor og at virkningen på realøkonomien av de vanskelige forholdene i finansmarkedene kunne bli større enn lagt til grunn.

Problemene i verdens finansmarkeder har de siste månedene utviklet seg til en alvorlig krise. Situasjonen ble kraftig forverret etter at den amerikanske investeringsbanken Lehman Brothers gikk konkurs 15. september. Usikkerhet og frykt for nye tap har preget finansmarkedene. En rekke tiltak fra myndighetene i mange land har trolig avverget et sammenbrudd i verdens banksystemer. Problemene i finansmarkedene forsterker imidlertid den nedgangskonjunkturen vi så for oss i framskrivingene til Nasjonalbudsjettet 2009.

I denne situasjonen har det viktigste vært å få finansmarkedene til å fungere igjen, slik at sviktende kredittflyt ikke fører til at ellers lønnsom virksomhet stopper opp. Den vedtatte bytteordning med bankene og Norges Banks tilførsel av likviditet er viktige til-

tak som har bidratt positivt i denne sammenhengen. Samtidig har Norges Bank senket styringsrenten i tre omganger med i alt 2,75 prosentpoeng, til 3 pst. Lavere rente bidrar til å lette presset på utsatte husholdninger og bedrifter. I tillegg har Regjeringen varslet at den vil legge fram en finanspolitisk tiltakspakke 26. januar 2009. Regjeringen vil følge den økonomiske utviklingen spesielt nøye i tiden framover, og vil være beredt på å iverksette ytterligere tiltak hvis situasjonen krever det.

Ved utformingen av tiltakspakken vil Regjeringen legge vekt på at de finanspolitiske tiltakene er målrettede, hensiktsmessig dimensjonert, midlertidige og gir god uttelling for økt ressursbruk, samtidig som vi ikke hindrer nødvendige omstillinger i privat sektor.

SPØRSMÅL NR. 479

Innlevert 2. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 14. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Etterslepet på stam- og riksvegnettet fortsetter å øke. Jeg viser til spørsmål nr 392 fra representanten Arne Sortevik om etterslepet på stam- og riksvegnettet, og statsrådens svar datert 16.12.08.

Kan jeg derfor tillate meg å be om at oversikten over utviklingen (økningen) i etterslepet på stam og riksvegnettet spesifiseres på det enkelte fylket, på samme måte som i svaret på spørsmål 392 fra representanten Arne Sortevik?»

Svar:

Det vedlikeholdsrelaterte etterslepet (forfallet) på det statlige vegnettet ble definert og beregnet i prosjektet Vegkapital i 2003. Siden den gang er det ikke gjennomført detaljerte beregninger etter samme metodikk som ble benyttet i Vegkapitalprosjektet. Statens vegvesen har imidlertid etter 2003 gjort overordnete vurderinger på vegnettsnivå av utviklingen i etterslepet basert på sammenligning av behovsvurderinger for vegobjekter/prosesser som er relevante i forhold til forfallet og faktisk tildelte/brukte midler på de samme vegobjektene/prosessene.

Jeg mener det er behov for å styrke datagrunnlaget når det gjelder etterslepet for vegkapitalen. Jeg vil derfor ta initiativ for en ny gjennomgang av vedlikeholdsetterslepet. Dette skal gi en bedre forutsetning for å fastslå hvor store bevilgninger som er nødvendige for å opprettholde vegkapitalen og ta igjen etterslepet.

Etterslepet fordeler seg fylkesvis på stamveger og øvrige riksveger som vist i tabellen under. Det er benyttet samme fordeling som beregnet i Vegkapitalprosjektet i 2003. Det er derfor den samme prosentvise fordelingen mellom fylkene i perioden 2003–2008. Dette må ses på som en praktisk tilnærming, da fordelingen i realiteten mellom fylker vil ha endret seg noe i løpet av tidsperioden.

Vedlikeholdsmessig etterslep pr. 1.1.2008

Mill. 2008-Kr

	Stam-veger	Øvr. riksveger	Total riksveg
Østfold	132	549	681
Akershus	332	562	894
Oslo	374	324	698
Hedmark	180	506	686
Oppland	220	349	569
Buskerud	244	627	871
Vestfold	125	297	422
Telemark	198	823	1021
Aust-Agder	127	316	443
Vest-Agder	183	228	411
Rogaland	394	560	954
Hordaland	869	1289	2158
Sogn og Fjordane	414	722	1136
Møre og Romsdal	227	665	892
Sør-Trøndelag	252	436	688
Nord-Trøndelag	229	457	686
Nordland	715	766	1481
Troms	345	833	1178
Finnmark	341	363	704
Hele landet	5901	10675	16576

SPØRSMÅL NR. 480

Innlevert 5. januar 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 12. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er med rette stor fokus på stort og økende etterslep i vedlikeholdet på veinettet i Norge; et etterslep som øker under denne regjeringen. Men fokus bør også rettes mot vedlikeholdet av jernbanenettet, etterslep i vedlikehold og utviklingen av etterslepet.

Kan statsråden legge frem oversikt som viser utviklingen av etterslep i vedlikehold innen jernbaneverkets ansvarsområde, fordelt på hovedområder og målt i 2008-kr. eller 2009-kr. og for årene f.o.m. 2001 t.o.m. budsjett for 2009?»

Svar:

I vedlikeholdet av jernbanenettet opereres det med foreskjellige typer av vedlikehold som inndeles i hovedgruppene:

- Korrektivt vedlikehold som omfatter beredskap og feilretting.
- Forebyggende vedlikehold som omfatter kontroller og utskifting av komponenter for å forlenge levetiden på anleggene.
  Fornyelse av større anleggsdeler.

Forebyggende- og fornyelsesvedlikehold består av reparasjoner og utskifting av anleggsdeler. Omfanget av vedlikeholdsbehovet er avhengig av mange faktorer, for eksempel alder, slitasje på grunn av trafikkmengden og fordelingen mellom person- og godstrafikk på de enkelte togstrekningene og ytre, klimatiske forhold.

En beregning av et eventuelt etterslep utelukkende ut fra alderen på de forskjellige anleggskomponentene, gir nødvendigvis ikke et hensiktsmessig bilde av vedlikeholdsbehovet på jernbanenettet. Jernbaneverket foretar bl.a. løpende tilstandsvurderinger av jernbanenettet ved kjøring av målevogn som grunnlag for sine prioriteringer av vedlikeholdet på de enkelte jernbanestrekninger. Jernbaneverket har ikke gjort noen komplette beregninger over et etterslep i vedlikeholdet av jernbanenettet, og det er derfor ikke mulig å si noe om utviklingen i et etterslep for perioden fra og med 2001 til og med 2009-budsjettet.

I 2006 engasjerte Jernbaneverket en ekstern konsulent til å foreta en gjennomgang av fornyelsesbehovet på de viktigste anleggsdelene på jernbanenettet. Dette omfattet primært ballast, skinner, sviller, sporvekslere, kontaktledning og signal-/sikringsanlegg. Undersøkelsen ble utelukkende basert på en aldersanalyse i forhold til normerte levetider. I undersøkelsen ble det beregnet et totalt fornyelsesetterslep per 01.01.2006 på ca 4,6 mrd. kr (2006-priser). Denne undersøkelsen er for øvrig kort omtalt i St.prp. nr. 1 (2007-2008), jf side 100. Jernbaneverket har ikke foretatt noen detaljert oppdatering av fornyelsesetterslepet etter at rapporten forelå. Som nevnt må den faktiske fornyelsen i det enkelte år prioriteres ut fra andre forhold enn en ren aldersanalyse. Den årlige prioriteringen av vedlikeholdet foretas primært ut fra sikkerhetsvurderinger og dernest trafikkpåvirkninger og kostnader knyttet til feilrettinger m.m. De siste årene har dessuten oppetiden i anleggene med hensyn til punktlighet og regularitet i togtrafikken blitt tillagt større vekt. Ikke minst gjelder dette de omfattende fornyelsesarbeider som nå pågår i og rundt Oslotunnelen. Prioriteringen av vedlikeholdet skjer derfor ut fra en samlet vurdering av hva vi vil oppnå innen prioriterte områder. Å ha et slikt fokus, er viktigere enn å legge for mye vekt på mer teknisk beregnede etterslepstall som ikke gir et komplett og hensiktsmessig beslutningsgrunnlag.

Generelt vil jeg påpeke at vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen har stor betydning for driftsstabiliteten i togtrafikken. Den negative utviklingen i de siste årene har bl.a. sammenheng med manglende vedlikehold i tidligere år og at det samtidig har vært en betydelig økning i togtrafikken både i person- og godstrafikken. Det viktigste jeg kan gjøre for å snu denne utviklingen, er å forslå økte bevilgninger til bl.a. vedlikehold og fornyelse av jernbanenettet og å følge opp at JBV forvalter midlene på en rasjonell måte ut fra en helhetlig prioritering av viktige sider ved etatens tjenestetilbud. Denne regjeringen bruker også vesentlig mer penger på jernbanen, herunder til drift- og vedlikehold enn det tidligere regjeringer har gjort. I planperioden 2006-2009 ble det totalt bevilget ca 1,1 mrd kr mer til drift- og vedlikehold enn det som ble lagt til grunn i NTP 2006-2009 og jeg vil følge dette videre opp i NTP 2010-2019.

Jeg tillater meg å gjøre oppmerksom på at Fremskrittspartiet i alle sine alternative budsjetter mens jeg har vært statsråd, med unntak for 2009-budsjettet, har foreslått store kutt i drifts- og vedlikeholdsbudsjettene til Jernbaneverket.

SPØRSMÅL NR. 481

Innlevert 5. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner
Besvart 12. januar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Stoltenberg II-regjeringen har foretatt en såkalt normalisering av Norges forhold til Cuba. Det innebærer at Norge ikke lenger inviterer cubanske dissidenter til nasjonaldagsfeiring og at Norge har stengt sin Internett-tilgang for blant annen dissidenter i Havanna. Fortsatt er det minst 219 politiske fanger på Cuba.

Hvilke konkrete resultater for menneskerettighetene mener utenriksministeren at Norge har oppnådd gjennom den såkalte normaliseringen?»

Svar:

Det er korrekt at Norges forhold til Cuba nå er normalisert, i den forstand at vi i dag har jevn og konstruktiv kontakt med kubanske myndigheter på flere områder på linje med det store flertall av EUs medlemsland. Etter noen år uten kontakt med myndighetene, konkluderte denne regjeringen med at isolasjon ikke var veien å gå, og det ble besluttet å tilrettelegge for at dialogen kunne gjenopptas. Generelt mener regjeringen at vi i det lengste bør holde kanalene åpne for dialog, selv med myndigheter som har svært avvikende politiske syn i forhold til oss. Regjeringen tror ikke på sanksjoner som et virkemiddel til positiv utvikling på Cuba.

Når det gjelder den konkrete begrunnelsen for ikke å invitere dissidenter til nasjonaldagfeiring og årsaken til at internett-tilgangen opphørte, vil jeg vise til mine tidligere redegjørelser vedrørende regjeringens Cuba-politikk, herunder spesielt mitt svar til representant Solberg på et lignende spørsmål i spørretimen i februar 2006. I sistnevnte svar gjorde jeg det for øvrig klart at Norge var blant de landene som lengst holdt fast på praksisen med å invitere dissidenter til nasjonaldagfeiringene.

Selv om vårt forhold er normalisert, betyr ikke dette at vårt fokus og arbeid for ytringsfrihet og menneskerettigheter på Cuba har blitt mindre. Tvert i mot. Den norske ambassadens dører er alltid åpne for dissidenter og representanter for det sivile samfunn som ønsker kontakt, og dette benyttes flittig. Vi snakker med alle, uansett politisk ståsted. Mer normale arbeidsbetingelser har økt muligheten for å utvide kontaktnettet med aktører i det kubanske samfunn. Kubanske myndigheter vet veldig godt hva som er norsk holdning vedrørende de politiske fangene på Cuba og vår støtte til ytringsfrihet og andre menneskerettigheter.

Vi ser det som et skritt i riktig retning at Cuba i februar 2008 signerte to sentrale FN-konvensjoner på menneskerettigheter, henholdsvis konvensjonen om sivile og politiske rettigheter og konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Det pågår nå arbeid med sikte på ratifikasjon. Sammen med Spania og Sveits tok Norge initiativ til et seminar om menneskerettigheter i Oslo høsten 2008. Fokuset var på FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Representanter fra kubansk forvaltning og organisasjoner deltok på høyt nivå. De nevnte fire landene ønsker å fortsette det gode samarbeidet, og Oslo-seminaret skal følges opp.

Vi har i dag et langt bedre samarbeid med kubanske myndigheter om menneskerettigheter i multilaterale fora enn vi har hatt på lenge. Vi velger å tro at dette samarbeidet også vil bidra til reelle endringer i MR-situasjonen på Cuba. Cuba var bl.a. medforslagsstiller i fjor til resolusjonen om menneskerettighetsforsvarere, som Norge hadde ansvaret for å forhandle frem i FN. Cubas støtte tidlig i prosessen var viktig, og gjorde at resolusjonen, som er omstridt og vanskelig, ble vedtatt i FNs Menneskerettighetsråd.

Norge håper på en demokratisk utvikling på Cuba. Vi tror den beste måten å oppnå det på er utstrakt kontakt med alle kubanere, myndigheter så vel som det sivile samfunnet og dissidentene.

SPØRSMÅL NR. 482

Innlevert 5. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner
Besvart 12. januar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det skal fortsatt være minst 219 politiske fanger på Cuba. Senest i forbindelse med menneskerettighetsdagen 10/12-08 ble det foretatt arrestasjoner av mennesker som ville bruke sin ytringsfrihet. I slutten av januar skal statssekretær Håkon Gulbrandsen i Utenriksdepartementet besøke Cuba.

På hvilken måte vil det i forbindelse med dette besøket bli lagt opp til møter med politisk opposisjonelle, og hvordan vil statssekretæren markere overfor myndighetene Norges holdning til de mange bruddene på menneskerettighetene på Cuba?»

Svar:

Statssekretær Håkon Guldbrandsen har som kjent ansvar for utviklingsspørsmål og bistand i forbindelse med naturkatastrofer. Hovedhensikten med Gulbrandsens besøk til Cuba er å følge opp Stortingsmelding nr 9 (2007-2008) om forebygging av humanitære katastrofer. I meldingen, som Stortinget ga sin klare tilslutning til, ble Cuba utpekt som ett av fire pilotland for særlig norsk innsats. Gulbrandsens besøk vil markere innledningen av et samarbeid mellom Norge og Cuba på dette området. Formålet med samarbeidet er å redusere sårbarhet og de humanitære konsekvensene av bl.a orkaner. Her har Cuba unik kompetanse som vi fra norsk side er interessert i å trekke inn i et bredere regionalt samarbeid.

Under sitt korte besøk vil statssekretær Gulbrandsen også få et førstehånds inntrykk av ødeleggelsene og gjenoppbyggingen etter de tre voldsomme orkanene som herjet Cuba høsten 2008 og som forvoldte skader til over 10 milliarder dollar.

Det er ikke planlagt at Gulbrandsen skal fokusere på andre saksfelt under sitt besøk, heller ikke menneskerettigheter som særskilt tema, selv om dette alltid er spørsmål som vektlegges av regjeringens medlemmer. Det planlegges ikke for at han skal ha møter med opposisjonen. I sine møter med kubanske myndigheter vil han imidlertid ha anledning til å ta opp norsk bekymring for menneskerettighetssituasjonen, og han vil gjøre det i de situasjoner hvor dette er naturlig og relevant.

Regjeringen er bekymret for situasjonen til de politiske fangene på Cuba. Vi er tilfreds med at antallet stadig har gått nedover under president Raúl Castro, men mener klart at utviklingen må forseres. Ifølge den uoffisielle kubanske menneskerettighetskommisjonen, og som ambassaden har løpende kontakt med, sitter det imidlertid fortsatt over 200 politiske fanger i kubanske fengsler. Dette er noe vi er svært kritiske til, og som vi senest tok opp i FNs generalforsamling i høst i vår stemmeforklaring i forbindelse med avstemningen om den amerikanske økonomiske boikotten av Cuba. Vi oppfordret den kubanske regjering til å løslate alle politiske fanger, samtidig som vi la vekt på at isolasjon ikke er det rette virkemiddel for fremtidig utvikling på Cuba.

SPØRSMÅL NR. 483

Innlevert 7. januar 2009 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad
Besvart 14. januar 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Også møbelindustrien er hardt rammet av finanskrisen. For kort tid siden meldte møbelindustrien om ca. 20 % nedgang i salget og at ca. 900 personer er enten oppsagt eller permittert. Møbelindustrien har varslet et ønske om å få økt ramme til prosjektet innovasjon Møbel med 50 mill kr. Innovasjon Møbel er et innovasjonssamarbeid med Innovasjon Norge, og har vist meget gode resultater for de bedrifter som har deltatt, og vært viktig for den positive utvikling møbelindustrien har hatt.

Vil Regjeringen prioritere dette?»

BEGRUNNELSE:

Møbelbedriftene er godt posisjonert med gode produkter, design og konkurransekraft, men sliter nå

med den meget raske endringen fra et veldig godt marked til et svært dårlig. For å møte inntektsbortfallet kutter bedriftene kostnader på alle områder også på utvikling av nye produkter, bedre prosesser, nye markeder og utvikling av mer rasjonell produksjonsteknologi. Nå trengs det tiltak for å holde takten i utviklings- og markedsprofilen oppe, samt å opprettholde, og utvikle kompetansen hos dem som jobber i bransjen. Næringen trenger forsterket innsats på produktutvikling/design, prosess og teknologi samt felles marked/klyngetiltak. En stor del av møbelindustrien ligger i Møre og Romsdal, det vil få store konsekvenser for fylket og næringen om denne bransjen ikke greier seg gjennom finanskrisen. Uopprettelig kompetanse vil kunne gå tapt, og viktig synergieffekt som vi har i dag vil kunne forsvinne. Det er derfor viktig at Regjeringen ser på tiltak for ulike kløster innenfor ulike næringer, for å gi rammevilkår som sikrer videre drift og utvikling.

Svar:

Finanskrisen stiller oss alle overfor store utfordringer, og mange bedrifter opplever nå stor usikkerhet for hva som kommer til å skje i tiden framover. I en situasjon med tiltakende knapphet på kapital og redusert optimisme, er jeg fullstendig klar over at nyskapings- og innovasjonsaktiviteter kan oppleve trange kår. For regjeringen er det derfor viktig å arbeide aktivt for at norske bedrifter kan utnytte sine muligheter for nyskaping og innovasjon, også i nedgangstider.

I regjeringens tiltakspakke som ble lagt fram i november 2008 ble blant annet Innovasjon Norges ramme for lavrisikolån økt fra 1,5 til 2,5 mrd. kroner for 2008 og 2009. I tiltakspakken som regjeringen vil legge fram i slutten av januar vil rammene til Innovasjon Norges ordninger økes ytterligere. En økning i Innovasjon Norges rammer gir Innovasjon Norge mulighet til å innvilge støtte til flere prosjekter i ulike bransjer, herunder møbelindustrien.

Regjeringen har mottatt mange forslag til tiltak i forbindelse med uroen i finansmarkedene. Vi er nå inne i en prosess hvor alle disse tiltakene vurderes med sikte på å komme fram til en best mulig sammensatt tiltakspakke. I den sammenheng vil forslaget om økt ramme til Innovasjon Møbel bli vurdert på lik linje med de andre forslagene som er kommet inn. Den endelige prioriteringen vil framgå av tiltakspakken som regjeringen legger fram i slutten av januar.

SPØRSMÅL NR. 484

Innlevert 7. januar 2009 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 9. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvorfor blir muligheten til å få utstedt pass redusert fra 11 til 5 steder på Sunnmøre og hvorfor får ikke alle lensmannskontorer som ønsker det tildelt politiets egne passautomater?»

BEGRUNNELSE:

Fra 1. juli 2009 innfører politiet egne passautomater for utstedelse av pass. Det viser seg at kun halvparten av alle lensmannskontorer i landet vil få tildelt nevnte automater. I anbefalingene fra PDMT blir det anbefalt å ha to kiosker på hvert utstedelsested. For Sunnmøre som har fått tildelt 10 kiosker vil det medføre at utstedelsested blir redusert i fra 11 til 5 steder. Totalt på Sunnmøre blir det utstedt nesten 23 000 pass i året. Hvis det kun blir 5 utstedelsesteder vil det bli utstedt ca. 2270 pass på hvert sted. I forbindelse med politireformen ble det gjennomført betydelig omorganisering på Sunnmøre, for å effektivisere. En føler nå at brukerne blir straffet når ikke alle lensmannskontor som i dag utsteder pass får mulighet til å fortsette med det. Lensmannskontoret i Sula utsteder i dag om lag 1000 pass i året, og tilførte staten i 2007 kr 676 400 i gebyrinntekter. Det at kontoret nå ikke har blitt tildelt passautomat, vil føre til at alle henvendelser på dette går til Tinghuset i Ålesund. Det at muligheten til å få utstedt pass blir redusert i fra 11 til 5 steder på Sunnmøre vil være med å bygge ned det desentraliserte politiet. Politiets data og materielltjeneste har opplyst at det er en politisk avgjørelse at det ikke blir utplassert automater til alle lensmannskontorer.

Dette virker ikke til å være i samsvar med politireformen hvor en fremhever at vi skal ha et sterkt lokalt tjenesteytende politi med god forankring i lokalbefolkningen.

Svar:

Det er igangsatt et arbeid for å anskaffe og utplassere nytt utstyr i politidistriktene til bruk ved datafangst (foto, fingeravtrykk og signatur) for utstedelse av maskinlesbare pass med biometri. Utstyret som skal benyttes til innhenting av biometriske data kalles biometrikiosker. En biometrikiosk koster ca. 130 000 kr. Politiets data og materielltjeneste har beregnet at en biometrikiosk vil kunne håndtere rundt 7000 søknader pr. år.

Mange passøkersteder utsteder i dag et lavt volum pass, til tross for kort avstand til nærmeste søkersted. Ut fra dette synes det ikke hensiktsmessig å opprettholde samtlige av dagens passøkersteder ved innføringen av nytt biometrifangstutstyr. Det er imidlertid klart at geografiske forhold er av betydning i vurderingen av hvilke søkersteder som skal opprettholdes. Det skal ved tilretteleggingen legges stor vekt på publikumsservice og brukervennlige løsninger.

Politidirektoratet har, basert på innhentede opplysninger fra alle politidistriktene, foretatt en kartlegging av behovet for biometrikiosker i de ulike politidistriktene. I vurderingen er det blant annet sett hen til hvor mange søkersteder det enkelte politidistrikt har pr. i dag, samt antall søknader i distriktet totalt og fordelt på de enkelte søkersteder. Det er lagt vekt på hvilke søkersteder som bør opprettholdes i fremtiden under hensyntagen til antall søknader pr. søkersted og publikumsservice, og det er lagt til grunn at enkelte søkersteder med et lavt antall søknader må opprettholdes fordi reiseavstanden til publikum ellers ville blitt svært lang.

Ut fra dette er det totalt blitt bestilt 358 ordinære kiosker og tre mobile løsninger. Det er av Politidirektoratet opplyst at ti ordinære biometrikiosker vil bli plassert i Sunnmøre politidistrikt, fordelt på fem søkersteder. Fordelingen både sentralt og lokalt baseres på grunnlag av de ovennevnte prinsipper, men det er politimesteren som bestemmer hvor biometrikioskene skal plasseres.

SPØRSMÅL NR. 485

Innlevert 7. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 14. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vegdirektoratet har utarbeidet et kart som viser hvilke veistrekninger i Norge som har behov for midtrekkverk. Dette er et viktig dokument for alle som arbeider med trafikksikkerhet, og som vil synliggjøre hvilke strekninger SVV ønsker å bygge midtdelere på. Så langt har det vært umulig å få ut kartet fordi noen hevder det ikke er ferdig. Men vegdirektoratet bekrefter at det er ferdig, og sendt til departementet.

Vil statsråden umiddelbart offentliggjøre kartet over hvilke strekninger som har behov for midtdelere?»

BEGRUNNELSE:

Organisasjonen Nei til frontkollisjoner hadde den 16.04.2008 møte med samferdselsministeren. I møtet utfordret organisasjonen Navarsete til å lage et kart over hvilke veistrekninger i Norge hvor det er behov for midtrekkverk. Dette uttalte statsråden at hun var positiv til.

"Jeg kan ikke skjønne noe annet enn at det skal gå greit å lage et slikt kart. Dette er et godt initiativ, sier samferdselsministeren" til VG Nett 16.04.08.

Det er derfor et stort spørsmål hvorfor statsråden ennå ikke har ønsket å gå ut med kartet. Er det fordi statsråden må finne en anledning til å sole seg i glansen, eller er det kanskje fordi det vil synliggjøre hvor lite Regjeringen har gjort når det gjelder utbygging av midtdelere i forhold til de store behovene som det er på dette området.

Svar:

Jeg kan opplyse at Vegdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide kart som viser strekninger hvor det kan være behov for midtrekkverk. Kartene inngår som grunnlagsmateriale i arbeidet med Nasjonal Transportplan 2010 - 2019. Kart som viser Regjeringens prioriteringer vil bli offentliggjort når Stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan legges fram for Stortinget.

Jeg vil for øvrig vise til at etablering av midtrekkverk og midtdelere er et viktig satsningsområde for Regjeringen. Med budsjettforslaget for 2009 er oppfølgingsgraden 110 prosent for slike tiltak i forhold til handlingsprogrammet for 2006-2009.

SPØRSMÅL NR. 486

Innlevert 7. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 15. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jærbanen har i flere år vært blant de jernbanestrekningene i landet med best punktlighet. I 2008 er dette radikalt endret ved at i gjennomsnitt ett av fire tog har vært forsinket.

Hva vil statsråden gjøre for å bidra til forbedret punktlighet på denne viktige jernbanestrekningen?»

BEGRUNNELSE:

Det har i 2008 vært redusert punktlighet på flere av landets jernbanestrekninger. Jærbanen er en av disse. Mens punktligheten for trafikken på Jærbanen i 2007 var 83 prosent, var denne redusert til 75 prosent i 2008 per utgangen av november.

Det arbeides for tiden med dobbeltspor mellom Sandnes og Stavanger. Dette er en vesentlig del av forklaringen på driftsproblemene på Jærbanen, men disse henger også sammen med andre forhold. Gamle kjøreledninger har ved flere anledninger falt ned og forårsaket forsinkelser.

Det er derfor behov for både kortsiktige og mer langsiktige tiltak uavhengig av byggingen av dobbeltsporet. God punktlighet er av den største betydning for å få folk til å bruke kollektive transportmidler. Det er derfor bekymringsfullt at utviklingen på dette området gikk i feil retning på flere av landets jernbanestrekninger i fjor.

Svar:

Punktlige tog og forutsigbar togdrift er noen av hovedforutsetningene for økt kundetilfredshet blant jernbanereisende og for at flere skal velge å bruke tog som et sikkert og miljøvennlig transportalternativ. En punktlighet på Jærbanen på 76 % i 2008 er ikke forenlig med dette, og bl.a. derfor er jeg svært opptatt av at både NSB og Jernbaneverket yter sitt beste for at flest mulig tog skal gå som annonsert og i rute.

Som det nevnes i begrunnelsen for spørsmålet, arbeides det nå med et nytt dobbeltspor mellom Stavanger og Sandnes. Dette arbeidet skal pågå samtidig som normal trafikk skal forsøkes opprettholdt. I perioder er ikke dette mulig, og togtrafikken må innstilles. Det blir i disse periodene satt opp alternativ transport, men ulemper for de reisende kan oppstå. Det er i denne sammenheng viktig at det er et godt samarbeid mellom NSB og Jernbaneverket. Tilbakemeldinger jeg har fått fra lokalt hold, tyder heldigvis på det. All kjøreledning skal byttes ut på stekningen Stavanger – Sandnes i forbindelse med byggingen av det nye dobbeltsporet, og Jernbaneverket har opplyst at planleggingen er i gang i forbindelse med utskifting av kjøreledningen på strekningen Egersund – Sandnes. Forhåpentligvis vil dette bedre punktligheten på hele Jærbanen. Den kraftige økningen i jernbanebevilgningene som er gjennomført de siste årene har gjort det mulig å holde god fremdrift i nybyggingsarbeidet og vedlikeholdet på strekningen Sandnes – Stavanger.

Togdrift er som kjent sammensatt, komplekst og krevende, og flere faktorer må fungere samtidig for at togene skal gå i rute. De mest vanlige forsinkelsesårsakene er problemer med trafikkstyring, feil ved sikringsanlegg og forhold knyttet til stasjonsopphold. En av grunnene til at det nå blir bygget nytt dobbeltspor mellom Stavanger og Sandnes er en overbelastning av dagens rutenett i området og behov for økt kapasitet for både gods- og persontransport. Samtidig er dagens infrastruktur gammel og sårbar for feil. NSB og Jernbaneverket skal nå sammen gjennomføre en såkalt fokusuke for å få til kortsiktige punktlighetsforbedringer, og forhåpentligvis kan resultatene fra et slikt forsøk også bedre punktligheten på lengre sikt.

Jeg er svært opptatt av å bedre jernbanens rammevilkår og sikre økte bevilgninger til forsering av vedlikehold og fornyelse av infrastrukturen. Dette er et tids- og kostnadskrevende arbeid som jeg har sterk fokus på og som jeg følger opp tett.

SPØRSMÅL NR. 487

Innlevert 7. januar 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 15. januar 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Under Stortingets debatt om Budsjett-innst. S. nr. 9 (2008-2009) om Miljøverndepartementets budsjett og Innst. S. nr. 58 (2008-2009) om bevaring av den atlantisk villaksen ble statsråden oppfordret til å avklare hvorvidt bygging av fiskesperre i det gyroinfiserte vassdraget Driva kunne påbegynnes i 2009. Dette kunne ikke statsråden i desember svare på.

Er det nå klart at det vil kunne igangsettes bygging av fiskesperre i Driva i 2009?»

Svar:

Utryddelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris fra Driva forutsetter at det bygges en fiskesperre. Grunnen er at den infiserte strekningen er på hele ti mil, og at store deler av denne strekningen vil være svært vanskelig å behandle kjemisk. Behandling av vassdraget kan tidligst skje seks år etter at sperren er på plass. En prosjektgruppe har vurdert tekniske løsninger og mulig plassering, og kostnadene er anslått til om lag 40 mill. kr.

Med den budsjettrammen som nå er vedtatt, vil det være rom for å starte bygging av en sperre i 2009. Byggingen vil imidlertid kreve tillatelse fra blant annet NVE, og søknader er nå under utarbeidelse. Gitt nødvendige tillatelser kan altså bygging av fiskesperre i Driva igangsettes i 2009 i tråd med den nye handlingsplanen for bekjempelse av Gyro.

SPØRSMÅL NR. 488

Innlevert 7. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 19. januar 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Kan statsråden avklare hvorvidt det er departementets holdning at Dalane Folkemuseum må gjennomføre en konsolidering med Jærmuseet for å få statlige bidrag til drift og videre utvikling?»

BEGRUNNELSE:

Dalane Folkemuseum kan i 2010 feire 100-årsjubileum. Det kan museet gjøre i en situasjon hvor man er inne i en positiv utvikling. Museet er blant annet i full gang med å forberede flytting av Fayancemuseet til sentrum.

Fra en representant for embetsverket i Kirke- og kulturdepartementet har ledelsen for Dalane Folkemuseum fått beskjed om at man må innlede en prosess med sikte på konsolidering med Jærmuseet.

Det er et sterkt lokalt ønske om at Dalane Folkemuseum skal bestå som selvstendig enhet, og man mener det på dette grunnlaget er gode muligheter for videre vekst og utvikling.

Det er behov for å få avklart om statsråden stiller seg bak kravet om konsolidering mellom Dalane Folkemuseum og Jærmuseet. Det er også viktig å få klarlagt hvorvidt statsråden kan bekrefte at staten vil medvirke til videre utvikling av Dalane Folkemuseum, dersom man velger å fortsette som selvstendig enhet.

Dalane Folkemuseum har en sterk lokal forankring med en venneforening med over 300 medlemmer, som utgjør en viktig tilknytning til lokalsamfunnet.

Det var de frivillige som i 1910 grunnla museet og som fram til 1998 stod som eier av museet. I tråd med intensjonen i museumsmeldingen valgte venneforeningen å overdra sine eierandeler til en stiftelse for å stå bedre rustet til å møte de utfordringene som meldingen skisserte. Det var også et mål å legge til rette for enda bredere representasjon fra alle de fire Dalane-kommunene.

Svar:

Allerede i en tidlig fase av museumsreformen ble det statlige driftstilskuddet til Dalane Folkemuseum doblet. Siktemålet var både å styrke den etablerte museumsdriften i Eigersund og samtidig sette museet

i stand til å aksle oppgaven som regionmuseum for alle de fire kommunene i regionen. I forbindelse med relokaliseringen av fajansemuseet har Kultur- og kirkedepartementet dessuten gitt Dalane Folkemuseum tilsagn om 7 mill. kroner fra spillemidlene til kulturbygg.

Rogaland fylkeskommune innkalte museene i Rogaland til et møte i Stavanger 4. desember 2008. I tillegg deltok representanter for Kultur- og kirkedepartementet og ABM-utvikling på møtet. I møteinnkallelsen skrev fylkeskommunen at:

”Konsolideringssaken blir hovedtema på møtet: Rogaland Kunstmuseum og Stavanger Museum har nå drøftinger om konsolidering. Kultur- og kirkedepartementet (KKD) og Rogaland fylkeskommune ønsker også å få status for konsolideringsarbeidet ellers i fylket så langt, og synspunkt på eventuell videre konsolidering.”

Museene orienterte om utfordringene i de respektive regionene og det ble utvekslet synspunkter blant annet om samarbeid mellom museer og konsolidering. Fra statlig hold ble det vist til St.prp. nr. 1 (2008-2009) der det understrekes at det videre reformarbeidet på museumsfeltet vil ha hovedfokus på profesjonalisering og faglig kvalitetsheving med sikte på at museene skal framstå som aktive og aktuelle samfunnsinstitusjoner.

De generelle argumentene for konsolidering av museer er nedfelt i St.meld. nr. 22 (1999-2000) Kjelder til kunnskap og oppleving. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. S. nr. 46 (2000-2001). Det er liten tvil om at de mange konsolideringene som er gjennomført det siste tiåret har gitt bedre og mer solide museer i hele landet. Lokal forankring og bredt folkelig engasjement for museet i lokalsamfunnet er en grunnpremiss for vellykket museumsdrift. Departementet har ikke informasjon som tilsier at konsolideringer har ført til mindre aktivitet i venneforeninger, frivillig innsats etc. Derimot har mange museer rapportert om en positiv utvikling på dette området.

Konkret for Dalane Folkemuseum kan anføres: Museet ligger i en liten region med ca. 23.000 innbyggere. Med 6-7 årsverk er museet blant de minste som mottar direkte statlig tilskudd. Dalane Folkemuseum og Jærmuseet har flere likeartede dokumentasjonsfelt; eksempelvis landbrukshistorie, potteri- og fajansehistorie, bygningsvern og fyrhistorie. Jærmuseets anvendelse av vitensenterpedagogikk har utvilsomt overføringsverdi til Dalane, jf. planene om et bergverksenter i Jøssingfjord.

De to museene bør definitivt utvikle et nærmere samarbeid. Om og når man eventuelt er beredt til å gå videre, må i første rekke avklares lokalt og regionalt.

SPØRSMÅL NR. 489

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 15. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Ifølge opplysninger i media kommer ikke pengene som staten skal bidra med til bygging av Bybanen i Bergen tidsnok til å holde tritt med bybaneutbyggingen. Det vil selvsagt være uakseptabelt uansett prosjektinnhold om staten ikke sørger for at statlig bidrag overføres tidsnok og med store nok beløp slik at stopp i bygging eller ekstra eksterne finansieringskostnader unngås.

Vil statsråden sørge for hurtig løsning i Bergen samt gjennomgå rutiner for overføring av statlige andeler i prosjekter med ekstern finansiering?»

Svar:

Det medfører ikke riktighet at de statlige midlene til byggingen av Bybanen ikke er overført til prosjektet. I statsbudsjettet for 2008 var det lagt til grunn at 25 mill. kr av de statlige midlene til Bergensprogrammet skulle gå til utbygging av Bybanen, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) side 85. Disse midlene er som forutsatt stilt til disposisjon for Bergensprogrammet. Jeg finner følgelig ingen grunn til å gjennomgå rutinene for overføring av statlige andeler i prosjekter med ekstern finansiering.

Jeg antar at omtalen i media som det vises til, er Bergen kommunes kommentarer til at bompengeselskapet i høst ikke var i stand til å stille til disposisjon de midlene Statens vegvesen rekvirerte til bybaneprosjektet. Dette ordnes det nå opp i. Det er altså bompengene og ikke de statlige midlene det har vært en noe forsinket utbetaling av.

SPØRSMÅL NR. 490

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen
Besvart 14. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Glåmdalen den 5.1.09 signaliserer distriktssjefen i Statens vegvesen i Glåmdalen at det vil bli vurdert å sette ned fartsgrensene i 90-sonene på riksvegene i Glåmdalsdistriktene. Avstandene er store og mange pendler over store distanser for bl.a. å finne jobb. Rask kommunikasjon er viktig for verdiskaping. For lave fartsgrenser har kostnader knyttet til seg på samme måte som for høy fart har det.

Vil statsråden ta initiativ til at dette spørsmålet får en bredere vurdering enn en kan få inntrykk av i Glåmdalen?»

BEGRUNNELSE:

Rask kommunikasjon er viktig for verdiskaping. Når fartsgrenser skal settes er det også viktig at man tar alle hensyn med i betraktningen. Det er potensielt store samfunnskostnader og det kan også føre til manglende forståelse for det øvre fartsnivået som settes, om de systematisk settes lavere enn det som vegens beskaffenhet gir grunnlag for. Det er derfor viktig at en drar med seg alle vurderingene ved endelig fastsettelse av fartsgrenser.

I artikkelen der det signaliseres at alle 90-soner skal bort, sies det samtidig at "et gjennomgangstrekk er at det ligger grove førerfeil til grunn og at vi er hjelpeløse i forhold til de feil som gjøres av førerne i trafikken. Men ellers fordeler dødsfallene i Glåmdalsregionen seg på ulike typer veier, og sprer seg både på alder og kjønn". Ungdom er heller ikke overrepresentert. I artikkelen er det intet som tyder på annet enn at ulykkene er tilfeldig fordelt. Da må en sette spørsmålstegn ved et så klart signal som "Vil ha vekk 90" som er overskriften i artikkelen.

Svar:

Nullvisjonen innebærer at det legges størst vekt på å unngå de alvorligste trafikkulykkene, ulykker med drepte og hardt skadde. Ulykkessituasjonen i Glåmdalen i de senere årene er preget av at omtrent 75 pst. av disse ulykkene skjer på riksvegene, som er de vegene med størst trafikk. Størsteparten av ulykkene er møteulykker og utforkjøringsulykker. Det er en klar sammenheng mellom alvorlighetsgraden av ulykken og kjørefarten. Dette innebærer at konsekvensen av en møte- eller utforkjøringsulykke på veger med fartsgrense 90 km/t er vesentlig større enn på veger med lavere fart.

Statens vegvesen har en fartsgrensepolicy fra 2005. Utgangspunktet for policyen er å oppnå god framkommelighet med høy sikkerhet, men også at fartsgrensene skal forstås og aksepteres av det store flertall trafikanter. Hovedregelen er at fartsgrense 90 km/t kun benyttes på motorveger og veger med midtrekkverk. I spesielle tilfeller også på tofeltsveger med høy standard og få alvorlige ulykker. Omfanget av 90-strekninger er imidlertid blitt vesentlig redusert i de senere årene. I dag er det fortsatt noen riksvegstrekninger i Statens vegvesen Region øst som har fartsgrense 90 km/t. Dette er strekninger med god standard og liten trafikk og der det skjer lite ulykker.

I Glåmdal distrikt i Hedmark er det i dag 40,5 km veg med fartsgrense 90 km/t. Dette gjelder en strekning på riksveg 2 mellom Kongsvinger og svenskegrensen og tre strekninger på riksveg 20 mellom Kongsvinger og Elverum, med en gjennomsnittlig døgntrafikk over året på henholdsvis 6000 og 3000 kjøretøy. Riksveg 2 har bedre geometrisk standard enn riksveg 20. En eventuell reduksjon av kjørefarten fra 90 til 80 km/t på alle 90-strekningene i Glåmdalen betyr ca tre minutter lengre reisetid. For øvrig er det slik at lastebiler og busser (kjøretøy over 3500 kg) ikke har lov til å kjøre fortere enn 80 km/t.

Som opplyst i St.prp. nr. 1 (2008-2009) har Vegdirektoratet i samarbeid med politiet, satt i gang et arbeid med vurdering av kriteriene for fartsgrensene utenfor tettbygd strøk. Inntil dette arbeidet er gjennomført vil det ikke bli gjennomført større endringer i fartsgrensene utenfor tettbygd strøk. Enkeltstrekninger kan likevel bli vurdert dersom dette ansees nødvendig av trafikksikkerhetsgrunner.

Med bakgrunn i ulykkessituasjonen på den nordligste strekningen på rv. 20 er det fremmet et forslag til Vegdirektoratet om å redusere fartsgrensen fra 90 til 80 km/t på denne strekningen. Det ligger en bred vurdering til grunn for valg av fartsgrense på den enkelte strekning. Vurdering av fartsgrense 90 km/t gjøres i utgangspunktet i regionene med grunnlag i nasjonale retningslinjer, før saken oversendes til Vegdirektoratet som fatter vedtak.

Jeg kan opplyse om at Vegdirektoratet ennå ikke har tatt standpunkt til om den nordligste strekningen på rv 2 skal få redusert fartsgrense fra 90 til 80 km/t.

SPØRSMÅL NR. 491

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 16. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stadige oppslag i lokalmedia om lyntog, trasévalg og valg av løsning for togforbindelsen til Hamar, tyder på at det er harde tak internt i Regjeringen om samferdselsløsninger fra Minnesund og nordover. Men det er kontinuerlig utbygging av E6 som nå er det helt avgjørende og sentrale spørsmål. NrK melder 7.1. at "E6 forsinkes med et halvt år". Hvis det er riktig er det en skandaløs konsekvens av sommel i Regjeringen.

Mener statsråden fortsatt at E6 fram til Kolomoen skal bygges ut kontinuerlig og uten forsinkelser?»

BEGRUNNELSE:

Dersom Regjeringen ikke klarer å avgjøre trasévalg og løsninger for E6 nord for Minnesund slik at prosjektet kan bygges ut kontinuerlig, vil prosjektet påføres ekstrakostnader og ferdigstillelsen utsettes. NrK melder et halvt år, men tidligere er det opplyst ett år, dersom det først blir utsettelse. Det er kostbart, og i disse finanskrisetider burde dette være ett av de prosjektene man absolutt ikke skapte usikkerhet omkring framdriften av. Dette er en helt sentral samferdselsåre for mye av Sør-Norge, en hardt ulykkesbelastet strekning og med stor betydning for verdiskaping i store deler av Innlandet og Midt-Norge.

Svar:

I forbindelse med arbeidet med St.meld. nr. 24 (2003-2004) om Nasjonal transportplan for 2006-2015 var det forutsatt at utbyggingen av E6 Gardermoen – Kolomoen ble realisert som ett bompengeprosjekt og at et opplegg for finansieringen av hele strekningen skulle forelegges Stortinget samlet. Kunnskap om betydningen av uenigheten om løsninger for E6 og Dovrebanen langs Mjøsa har først blitt tilegnet etter av NTP 2006-2015 ble lagt frem.

På bakgrunn av den uavklarte plansituasjonen langs Mjøsa, oppsto det et behov for revisjon av den framdriftsplanen som var lagt til grunn i NTP 2006-2015. Det har vært en klar målsetting i Samferdselsdepartementets arbeid med prosjektet E6 Gardermoen - Kolomoen å sikre at utbyggingen av de deler av prosjektet hvor tilstrekkelig planavklaring foreligger, og hvor ulykkessituasjonen har vært mest alvorlig, skulle startes opp så raskt som mulig. Dette gjorde det nødvendig å legge opp til en framdrift hvor et finansieringsopplegg for de strekninger hvor planavklaring foreligger fortløpende legges fram for Stortinget for godkjenning. Første del av prosjektet, dvs strekningene Gardermoen – Dal og Skaberud – Kolomoen, er som kjent under bygging, jf. St.prp. nr 87 (2006-2007).

Samferdselsdepartementet forbereder nå neste ledd i utbyggingen, og tar sikte på å legge frem en stortingsproposisjon for utbyggingen og finansieringen av E6 Dal – Minnesund så raskt som mulig.

Samferdselsdepartementet har fremdeles et stort fokus på kontinuitet i utbyggingen av E6 Gardermoen – Kolomoen. En endelig vurdering av grunnlaget for å sikre sammenhengende utbygging må gjøres når planavklaring foreligger. Jeg vil derfor komme tilbake med en nærmere vurdering av videre framdrift i prosjektet i forbindelse med framleggelsen av neste trinn i finansieringsopplegget for E6 Gardermoen – Kolomoen.

SPØRSMÅL NR. 492

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 13. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I hvilken utstrekning har Oslopolitiet planer om å iverksette aksjoner for å avdekke ulovlige stikkvåpen?»

BEGRUNNELSE:

Fra 2002 til 2007 ble tallet på knivbeslag foretatt av politiet på offentlige steder i Oslo halvert. Det er grunn til å tro at politiets knivaksjoner var en av grunnene til at tallet falt. I 2002 ble det gjennomført en lovendring som åpnet for utvidet bruk av kroppsvisitering på utelivsfolk i Oslo.

Aksjoner fra politiet gir et tydelig signal om at det ikke er akseptert å ta med våpen på byen. Under tidligere aksjoner har politiet beslaglagt kniver, delte sakser, skrutrekkere og andre stikkvåpen som anses som våpen i henhold til våpenlovgivningen.

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at siden innføringen av knivforbudet i 2002 har politiet i Oslo hatt en rekke knivkontroller hvert år. I 2008 ble det planlagt og gjennomført til sammen 70 kontroller. Kontrollene ble i all hovedsak gjennomført over to døgn - både lørdager og søndager. Kontrollene ble i det vesentlige gjennomført i Oslo sentrum og områdene i øvre del av Groruddalen. Men også i andre sammenhenger ble det beslaglagt kniver i forbindelse med pågripelse for andre forhold.

Jeg har også fått opplyst fra Politidirektoratet at Oslos politidistrikt planlegger en ytterligere økning av knivkontrollene i 2009. Politiet er bekymret for en økning i bruk av kniv ved legemsbeskadigelser og ønsker å bruke slike kontroller som et forebyggende tiltak.

Knivkontrollene har etter min menig en meget god preventiv effekt, og jeg har fått opplyst at politiet ser muligheten for å kombinere dette med de mobile politipostene. Knivkontrollene bidrar til å skape trygghet i gatene og jeg har fått opplyst at kontrollene blir godt mottatt av publikum.

SPØRSMÅL NR. 493

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 19. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva kan statsråden gjøre for å sikre et bedre helsetilbud til pasienter med lymfødem?»

BEGRUNNELSE:

Lymfødem er en kronisk sykdom som gr hevelse i armer, ben eller andre deler av kroppen. De fleste pasienter med lymfødem trenger behandling for å redusere ødemet, lindre plager, bedre funksjon og forebygge komplikasjoner. Fysioterapibehandling er et viktig tilbud til denne pasientgruppen, og Norsk Lymfødemforening peker på at det ikke er tilstrekkelig kapasitet i tilbudet fra fysioterapeuter med spesialkompetanse i lymfødembehandling. Selv om tildeling av driftsavtaler for fysioterapeuter forvaltes av kommunene, er det viktig at det sikres tilstrekkelig kapasitet i tilbudet nasjonalt sett.

Svar:

Lymfødem er en kronisk sykdom som kan utvikles etter skade på lymfesystemet etter kreftbehandling, eller av andre årsaker. Helsedirektoratet opplyser at de fleste pasientene trenger behandling for å redusere ødemer, lindre plager, bedre funksjon og forebygge komplikasjoner. Kirurgiske inngrep og medikamentell behandling gir liten bedring for pasientene som har denne diagnosen. Komplett fysikalsk lymfødembehandling har best effekt på funksjon og smerter og gjør det mulig å leve med de plager lymfødemet gir. Denne behandlingen gis av fysioterapeuter

med spesialkompetanse på behandlingsformen. Opplæringen i lymfødembehandling er bransjeintern. Det er ikke en offentlig godkjent spesialitet. Ca 260 fysioterapeuter har denne kompetansen på landsbasis.

Det er et kommunalt ansvar å sørge for fysioterapitjenester til kommunens innbyggere. I dag eksisterer det ikke offentlig godkjente spesialiteter i fysioterapifaget, og kommunen har ingen plikt til å ha hele spekteret av faglige fordypningsområder i sin helsetjeneste. Det er imidlertid en stor fordel for befolkningen at kommunens fysioterapitilbud er representert av ulike fagspesifikke tilbud. Helsetilsynet har som oppgave å føre tilsyn med kvalitet og tilgjengelighet på fysioterapitjenester.

Jeg vil også peke på dagens muligheter for interkommunalt samarbeid dersom det er vanskelig å skaffe til veie nødvendig kompetanse i egen kommune.

SPØRSMÅL NR. 494

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 23. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil statsråden om nødvendig gi statlige garantier til et separasjonsanlegg i Grenland for å få realisert det planlagte Skanled-prosjektet, og vil statsråden bruke sin eierinnflytelse i StatoilHydro for å bidra til at det blir etablert gassleveranseavtaler med aktørene i Skanled-prosjektet innen tidsfristen som er satt til 31. januar 2009?»

Svar:

Partnerskapet i Skanled har, etter anbefaling fra operatøren Gassco, besluttet et nytt konsept for prosjektet. Et separasjonsanlegg i Grenland er ikke lenger en del av planene. Ineos viser til at den nye etylenfabrikken de måtte hatt sammen med separasjonsanlegget er for liten til å være lønnsom, og ønsker derfor ikke et separasjonsanlegg. Finansiering av separasjonsanlegget har ikke vært et aktuelt tema, så lenge markedssituasjonen for Ineos sine produkter gjør at de mener det ikke er mulig å bygge en ny etylenfabrikk.

StatoilHydro er kjent med at Skanled er et viktig prosjekt for Norge. Jeg følger Skanled prosjektet tett, men vil ikke gripe inn i kommersielle forhandlinger.

SPØRSMÅL NR. 495

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 19. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Når kan Norcem Brevik forvente seg en avklaring på spørsmålet om avgift på sin FAB energi, og vil finansministeren vurdere å fjerne avgiften eller endre kriteriene for avgiften hvis Toll- og avgiftsdirektoratets beslutning er at denne type brensel skal avgiftsbelegges?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til ditt svar på mitt skriftlige spørsmål av 13. november 2008, der det fremkommer at du ønsker Toll- og avgiftsdirektoratets instilling om avgift på det avfallsbaserte brenselet FAB (Foredlet Avfalls Brensel) forelagt for deg før endelig vedtak fattes.

Norcem i Brevik har fått tilsagn fra hovedkonsernet om å foreta en ytterligere investering ved sitt anlegg på 60 millioner kroner, som vil gå til energieffektiviseringstiltak ved anlegget. Investeringen vil redusere behovet for bruk av kull som energikilde ytterligere.

Denne investeringen vil ikke lønne seg hvis Toll- og avgiftsdirektoratet opprettholder sin instilling om

avgift på FAB, og er derfor satt på vent, med de uheldige miljøkonsekvensene dette innebærer.

Svar:

Som det framkommer av mitt brev 19. november 2008 har Finansdepartementet bedt Toll- og avgiftsdirektoratet om en grundig redegjørelse for saken og at den oversendes departementet for vurdering før endelig vedtak treffes.

Direktoratet opplyser at de er i ferd med å ferdigstille sin redegjørelse. Departementet vil vurdere saken så snart direktoratets redegjørelse foreligger, herunder om det er behov for å endre regelverket. For ordens skyld vil jeg nevne at en eventuell endring av regelverket vil kunne ta noe tid, bl.a. fordi det kan være behov for nærmere utredninger og at eventuelle endringsforslag må sendes på høring.

SPØRSMÅL NR. 496

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 19. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil departementet påse at det blir en fullverdig utredning for norske banestrekninger med hensyn til hastigheter som etablerer seg som "standard" for nye europeiske høyhastighetsbaner i tråd med flertallsmerknad fra komiteen?»

BEGRUNNELSE:

I Samferdselsdepartementet sitt tildelingsbrev til Jernbaneverket datert 19.12.08, blir det vist til transportkomiteens flertallsmerknad om å få utredet høyhastighetstog etter europeiske høyhastighetsstandard på minst 250 km/t.

Statsråden skriver i sitt brev "at dette må utgreiast nærmare i denne samanheng".

Svar:

Regjeringen vil i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019 legge rammer for utviklingen av jernbanenettet. Som grunnlag for den langsiktige strategien for utbygging av jernbanenettet, er det bl.a. gjort flere analyser om potensialet for utbygging av høyhastighetsbaner i Norge.

Spørsmålet om framtidig hastighetsstandard på det norske jernbanenettet er i tråd med Stortingets merknad vurdert og vil bli nærmere omtalt i forbindelse med stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 497

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 15. januar 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det er et dokumentert behov for sterkere vektlegging av etikk og samfunnsansvar i høyere økonomistudier, og er det aktuelt å ta et initiativ fra statsrådens side overfor høgskole/universitetssektoren for å bidra til at dette skjer?»

BEGRUNNELSE:

Organisasjonen Framtiden i Våre Hender la i november 2008 fram en undersøkelse av etikkundervisningen ved økonomistudiene på norske høgskoler og universiteter.

Denne undersøkelsen konkluderer med at de fles-

te av økonomistudentene i Norge har minimalt med etikk i undervisningen, verken som eget, obligatorisk fag eller som del av andre fag. Samtidig er det i økende grad en erkjennelse i samfunnet av at kunnskap og bevissthet om etiske hensyn og samfunnsansvar hos både nåværende og framtidige ledere i bedrifter og offentlig forvaltning er en nødvendig forutsetning for en bærekraftig utvikling. Flere medieprofilerte saker de siste årene som har dreid seg om økonomiske misligheter og korrupsjonsanklager, understreker ytterligere dette behovet.

Rapporten anbefaler at de enkelte utdanningsinstitusjonene må få på plass obligatoriske kurs i etikk og samfunnsansvar på bachelor- og masternivå.

Svar:

Jeg er kjent med rapporten om etikkundervisningen i økonomiutdanningene ved universitet og høyskoler som organisasjonen Framtiden i Våre hender la frem i november 2008. Som statsråd med ansvar for høyere utdanning og forskning er jeg opptatt av god kvalitet i økonomiutdanningene. Jeg er videre enig med representanten Høybråten i at det er viktig at økonomistudentene får tilstrekkelig faglig kunnskap ril å kunne ivareta etiske hensyn og samfunnsansvar i sin kommende yrkesutøvelse.

Det er imidlertid de høyere utdanningsinstitusjonene som har ansvar for å sikre at økonomiutdanningene holder faglig høy standard og er i tråd med samfunns-utviklingen.

På enkelte områder finnes det i tillegg nasjonale faglige råd under Universitets- og høgskolerådet De har ansvar for å samordne høyere utdanning og forskning innenfor sitt fagområde. Nasjonalt råd for økonomisk- administrativ utdanning er ett av disse.

Nasjonalt råd skal ifølge reglementet"... vurdere behovene for og ta initiativ til nasjonal samordning og utvikling av forskning og undervisning i eksisterende og nye studier for å sikre et felles og tilstrekkelig høyt nasjonalt og internasjonalt nivå innen sine fagområder.' Nasjonalt råd for økononMsk-administrativ utdanning gjennomgår jevnlig emnebeskrivelsene i rådsmøtene med henblikk på kontinuerlig oppdatering av fagplanene.

Jeg vil ta et initiativ overfor Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning med henvisning til rapporten fra Framtiden i Våre hender og diskusjonen om behovet for sterkere vektlegging av etikk og samfunnsansvar i høyere økonomistudier og be rådet vurdere om det er behov for endringer i studieprogrammene.

SPØRSMÅL NR. 498

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 19. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren ta initiativ til at Etikkrådet vurderer om virksomheten til internasjonale, børsnoterte selskaper med økonomisk engasjement i konfliktområdene i DR Kongo er i tråd med de etiske retningslinjer som er vedtatt for Statens pensjonsfond – utland, innen samme tidshorisont som de vurderinger statsråden nylig har bedt rådet gi når det gjelder selskaper med engasjement i Israel/palestinske områder?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål stilt fra KrF til finansministeren i den muntlige spørretimen 7. januar, samt finansministerens besvarelse. Det vises også til pressemelding fra finansministeren om Pensjonsfondets investeringer i konfliktområder, publisert 5. januar.

Det framgår av pressemeldingen at Etikkrådet er bedt om å redegjøre for sitt arbeid med saker knyttet til selskaper som har sin virksomhet i de palestinske områdene. Det framgår videre at Finansdepartementet vil vurdere om retningslinjene er hensiktsmessig utformet når det gjelder selskapers engasjement i konfliktområder generelt, i forbindelse med det pågående arbeidet med revisjon av de etiske retningslinjene. Etikkrådets oppdrag synes å være med en klart kortere tidshorisont, og da også med en mulig konklusjon, enn departementets generelle arbeid.

I spørretimen uttalte finansministeren følgende på det refererte spørsmål:

"Når det gjelder spørsmålet om Kongo – det kan også være andre områder som nå er rammet av krig, som ikke har like stor oppmerksomhet akkurat nå, f.eks. Sri Lanka, som er et annet konfliktområde – har

vi ikke like store økonomiske virksomheter eller investeringer i disse områdene. Men jeg kan gjerne sende en henvendelse til Etikkrådet for å se om selskaper som har aktivitet i Kongo, er en problemstilling som man også bør rette søkelyset mot."

Jeg deler finansministerens synspunkt på at det faktum at Kongo ikke inngår i Pensjonsfondets referanseindeks, medfører at investeringer i selskaper hjemmehørende i dette landet vil være vesentlig lavere enn i selskaper hjemmehørende i Israel og andre land som inngår i FTSE-indeksen. Samtidig er det også klart at de selskapene som først og fremst er interessant å få vurdert i forbindelse med Kongo-konflikten, er internasjonale selskaper som er børsnotert i USA eller andre utviklede aksjemarkeder. De betydelige naturressursene som er innenfor DR Kongos landgrenser, er en åpenbar grunn til et slikt internasjonalt økonomisk engasjement. Et annet forhold som taler for en særskilt vurdering av selskaper med engasjement i DR Kongo, er at sivile institusjoner som rettsvesen, lovgivning og uavhengige tilsynsmyndigheter er klart mindre utviklet enn hva som er vanlig i utviklede markeder. Det kan også stilles store spørsmål ved transparens i selskapenes kontakt med de stridende parter i dette området. Som nevnt i spørsmålet i Stortinget, er konflikten i DR Kongo den mest blodige og alvorlige humanitære katastrofen i verden i nyere tid, med en meget bekymringsfull eskalering av konflikten høsten 2008. Dette taler etter min mening for en særskilt vurdering av den etiske standard for virksomhetsdrift i selskaper Norge er deleier i, eller kan være deleier i, med engasjement i dette konfliktområdet. Og det taler etter min mening for en vurdering av Etikkrådet, med en relativt kort tidshorisont, på linje med det oppdraget finansministeren har gitt rådet når det gjelder selskaper med engasjement i de palestinske områdene.

Svar:

Jeg synes representanten Syversen peker på mange viktige problemstillinger i sitt spørsmål. Det er ingen tvil om at selskapers virksomhet i områder med krig og konflikt reiser spesielle utfordringer når det gjelder etiske spørsmål. Dette kan øke faren for at selskaper har en atferd som strider mot flere av kriteriene for uttrekksmekanismen, særlig de som gjelder menneskerettighetsbrudd, korrupsjon eller brudd på individers rettigheter i krigs- og konfliktsoner. Men også miljøet kan bli skadelidende som følge av selskapers aktivitet i slike områder. Dette skyldes selvfølgelig både selve tilstedeværelsen av væpnede konflikter, og de direkte følger av dette, men også som representanten Syversen er inne på, mangel på fungerende samfunnsinstitusjoner.

Mye av oppmerksomheten som har blitt rettet mot fondets investeringer og etikkspørsmål i de senere årene, har hatt utspring i forhold knyttet til stater hvor det er mulig at porteføljeselskaper har eller kan få virksomhet. Dette gjelder for eksempel Burma, Zimbabwe, Israel og nå også Kongo. Selv om alle de nevnte stedene er preget av uroligheter eller væpnet konflikt, er de også innbyrdes svært forskjellige. For Burmas vedkommende har det store omfanget av internasjonale sanksjoner som Norge har sluttet opp om, vært en viktig begrunnelse for at investeringer i burmesiske statsobligasjoner og selskaper som selger våpen til Burma, er undergitt en særskilt behandling i de etiske retningslinjene.

Det som er viktig for meg å holde fast ved, er at fondet forholder seg til selskaper og ikke til stater. Det er selskapets atferd som er avgjørende når en vurderer om det forekommer brudd på de etiske retningslinjene, ikke staten hvor selskapet er etablert eller har virksomhet. Det er bred enighet om at fondet ikke skal være et utenrikspolitisk instrument. Og det er også en grunnleggende premiss bak de etiske retningslinjene, som stammer helt fra Graver-utvalgets utredning, at en ikke kan oppfylle alle etiske krav til den norske stat ved hjelp av fondet. Ofte vil direkte påvirkning gjennom lovgivning eller andre politiske midler være mer egnet. Dette betyr bl.a. at en må vurdere hver konflikt for seg, og de konkrete kjennetegn den har, når det gjelder konfliktens antatte betydning for selskapers virksomhet i området. Ulike former for konflikter, for eksempel okkupasjon, borgerkrig eller undertrykkende regimer, vil kunne by på ulike problemstillinger. Dette vil jeg komme nærmere inn på i evalueringen av de etiske retningslinjene for fondet som legges fram i den årlige meldingen om forvaltningen av fondet før påske.

Jeg understreker at Etikkrådet til enhver tid overvåker hele fondets portefølje med tanke på investeringer som bryter med de etiske retningslinjene. I brevet som Finansdepartementet sendte til Etikkrådet 7. januar i år ba departementet om en redegjørelse for Etikkrådets arbeid med saker knyttet til investeringer i selskaper med virksomhet i de berørte områdene. Henvendelsen jeg har rettet til Etikkrådet, må ses i lys av at jeg allerede var kjent med at de har brukt tid på å kartlegge flere selskaper med virksomhet i området. Jeg antar at de allerede sitter på relevant informasjon som relativt raskt kan sammenfattes. Videre inngår Israel fra 2008 i fondets referanseindeks, noe som har ført til et økt antall selskaper i porteføljen som er hjemmehørende der.

I stater preget av krig og konflikt vil det noen ganger være slik at et selskap bidrar positivt for befolkningen, ved at det opprettholder økonomisk virksomhet, tilbyr arbeidsplasser, produserer nødvendighetsartikler og i noen tilfeller også bidrar med for eksempel en viss grad av beskyttelse eller sosiale tjenester, som skole eller legehjelp. Men samtidig kan

risikoen for graverende brudd på menneskerettighetene øke. Dette reiser særskilte problemstillinger når det gjelder selskapers virksomhet i slike områder. Etter at Stortinget har behandlet evalueringen, vil jeg derfor vurdere å starte et arbeid hvor en går gjennom ulike sider av selskapers virksomhet i slike områder.

SPØRSMÅL NR. 499

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 19. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i NRK og Romerikes blad 6. og 8. januar om at for få ansatte og for liten kapasitet ved barselavdelingen på Nye Ahus fører til at fødende blir avvist ved fødeavdelingen og risikerer å bli sendt til sykehus opptil 10 mil unna mens de er i fødsel med rier eller vannavgang. Dette er en uakseptabel og alvorlig situasjon for fødekvinnene.

Hva mener statsråden om situasjonen, og hva vil han foreta seg for å sikre et forsvarlig, trygt og godt fødetilbud til fødekvinnene i denne regionen?»

BEGRUNNELSE:

Det er en stor belastning og selvsagt uakseptabelt at fødekvinner som er blitt tildelt plass ved en fødeavdeling når hun er i fødsel med rier eller vannavgang får beskjed om å ringe rundt til andre fødeavdelinger for å få en fødeplass. Både leger og jordmødre mener situasjonen er uakseptabel.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har ansvar for å sikre fødende i regionen et forsvarlig tilbud. Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at Akershus universitetssykehus HF i 2008 hadde 80 flere fødende enn i 2007. Akershus universitetssykehus hadde en topp med viderehenvisninger i oktober, men sykehuset har også tatt imot flere fødende fra andre sykehus som følge av overbelegg der.

Ifølge Helse Sør-Øst RHF arbeides det nå med å åpne flere barselplasser midlertidig, herunder med styrket bemanning. Det understrekes at problemet vil bli løst når barselhotellet er ferdig i 2010. Ifølge Helse Sør-Øst er det ikke kommet meldinger om uforsvarlige viderehenvisninger.

Jeg vil understreke at det er uheldig at fødende med rier blir henvist videre, og at dette kan skape utrygghet for den enkelte. Imidlertid kan det, gitt de naturlige svingningene i antall fødsler pr måned, oppstå situasjoner hvor det er mer forsvarlig å henvise til et annet sykehus som har kapasitet, enn å ta i mot en kvinne i fødsel på en fødeavdeling med sprengt kapasitet.

Når det er sagt, har jeg forsikret meg om at Helse Sør-Øst RHF vil følge utviklingen nøye, og at det regionale helseforetaket tar på alvor meldingene som kommer om økende antall fødende og anstrengt kapasitet. Helse Sør-Øst RHF vil derfor ta initiativ til et arbeid for å kartlegge behov for framtidig dimensjonering av fødetilbudet.

SPØRSMÅL NR. 500

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 16. januar 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Riksantikvaren har midlertidig fredet rundt 190 eiendommer i Levanger sentrum.

Vil statsråden vurdere om huseiere som får sine boliger/eiendommer fredet også får dekt sine merkostnader til vedlikehold?»

BEGRUNNELSE:

Riksantikvaren har midlertidig fredet rundt 190 eiendommer i Levanger sentrum. Grunnlaget for at Riksantikvaren nå vedtar midlertidig kulturmiljøfredning, er at bevaringsplanen for Levanger sentrum har vist seg å ikke gi bygningene tilstrekkelig vern. Levanger var det eneste tettstedet i fylket som unngikk omfattende bombing under krigen og intensjonen med bevaringsplanen var å bevare det særpregete bygningsmiljøet i Levanger sentrum. Riksantikvaren viser blant annet til at det samlede kulturmiljøet i Levanger sentrum er viktig å holde intakt.

Svar:

Jeg viser til brev 09.01.09 med spørsmål om eiere av fredede hus får dekket sine merkostnader til vedlikehold. Spørsmålet er reist på bakgrunn av den midlertidige fredningen av sentrumsbebyggelsen i Levanger. Riksantikvaren vil sette i gang kulturmiljøfredning av denne bydelen.

Det er eieren som har hovedansvaret for vedlikehold av fredete bygninger, slik at de ikke forfaller. Vanlig vedlikehold kan utføres uten å komme i konflikt med fredningen, og gir da heller ikke merkostnader som følge av denne. Innebærer vedlikeholdet derimot endringer eller inngrep, må arbeidene først godkjennes av Riksantikvaren. Der godkjenning blir gitt, setter Riksantikvaren gjerne vilkår for utførelsen av arbeidene, for eksempel med krav om at tidstypiske materialer eller farger blir brukt. Hvis disse vilkårene fører til at arbeidet fordyres, skal staten dekke utgiftsøkningen helt eller delvis. Det er Riksantikvaren som avgjør hvor mye som skal dekkes. Riksantikvaren prioriterer arbeider som stanser og hindrer ytterligere forfall, midlertidig sikring av fredete byggverk som allerede er i forfall og tiltak som sikrer byggverk det finnes få av.

Riksantikvaren forvalter også en tilskuddsordning for vanlig vedlikehold av fredete bygninger. Da er det blant annet kulturminnets verdi og eierens økonomiske evne, som påvirker om Riksantikvaren gir tilskudd.

Regjeringen har fulgt opp St.meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner, blant annet ved å øke tilskuddsmidlene til fredete og verneverdige kulturminner betydelig. I tillegg kan det søkes om tilskudd fra Norsk kulturminnefond. Fondskapitalen har hatt en jevn økning de senere år, og midlene til utdeling har økt tilsvarende. I 2009 er avkastningen som skal deles ut 43 millioner kroner. Det forutsettes at fondet over tid bruker en tredjedel av midlene på fredete kulturminner.

Det gjeldende regelverket innenfor kulturminneforvaltningen åpner for økonomisk støtte til eiere av fredete byggverk. Vi arbeider videre for å gi gode økonomiske rammer for disse tilskuddsordningene. Hvorvidt huseierne i Levanger sentrums trehusbebyggelse får tilskudd som følge av en eventuell kulturmiljøfredning, vil avhenge av hvilket restriksjonsnivå som vil ligge i fredningsvedtaket. Etter min vurdering inneholder den planlagte kulturmiljøfredingen i Levanger ikke elementer som i seg selv gir grunnlag for innføring av nye økonomiske virkemidler.

SPØRSMÅL NR. 501

Innlevert 8. januar 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 23. januar 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvor mange ferdig utstyrte og trente soldater for innsats i utlandet (f.eks. i Afghanistan, Kongo, Afrikas Horn og Gaza) kan Forsvaret klare å stille med innen en henholdsvis 6 og 12 måneders tidshorisont - hvis det skulle komme et pålegg fra Regjeringen om å bidra med så mange soldater som mulig innenfor gjeldende budsjett og utover de som allerede i dag er engasjert i utenlandstjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Det forventes i tiden som kommer et betydelig press mot Forsvarets ressurser med hensyn til å sette inn norske soldater i tjeneste i konfliktområder forskjellige steder i verden. Herunder kan blant annet nevnes Afghanistan, Kongo, Afrikas Horn og Gaza. Svaret fra forsvarsministeren har flere ganger vært at Forsvaret ikke har kapasitet til å sette inn flere soldater enn de som allerede er engasjert i utenlandstjeneste. Samtidig åpnes det for at kapasiteten på sikt kan økes noe.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 9. januar 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen vedrørende antall ferdig trente og utstyrte soldater Forsvaret kan klare å stille for innsats i utlandet. Jeg viser også til Forsvarsdepartementets foreløpige svar av 15. januar 2009.

Norge har for tiden over 600 soldater i internasjonale militære operasjoner, hvorav om lag 550 tjenestegjør i Afghanistan. Samtidig forbereder regjeringen nå å sende et norsk feltsykehus på inntil 150 personell til Tsjad fra våren 2009. Videre stiller regjeringen seg positiv til å delta med en fregatt i en maritim operasjon mot piratvirksomhet utenfor Somalia fra høsten 2009, men dette vil bli avklart først noe senere.

Jeg er nettopp kommet tilbake fra Kongo, og situasjonen der er svært vanskelig. Regjeringen vil, basert på aktuelle styrkebehov, vurdere mulighetene for norsk deltagelse i FN-operasjonen i Kongo, og vi er i dialog med FN om dette.

Norsk deltagelse i internasjonale militære operasjoner og flernasjonale beredskapsstyrker må alltid vurderes ut fra tilgjengelige norske styrker, belastning og sikkerhet for vårt personell, behovet for å ivareta Forsvarets oppgaver i Norge og i nordområdene og etterspurte behov i internasjonale militære operasjoner. Dette innebærer at kun en begrenset del av Forsvarets samlede kapasiteter til enhver tid er tilgjengelig for deltagelse i internasjonale militære operasjoner. Behovet for styrkebidrag til nye eller pågående operasjoner har de siste årene vært stigende, og etterspørselen er alltid større enn vår evne til å bidra. Regjeringen vil derfor alltid måtte prioritere innenfor de totale ressursrammer vi har til rådighet.

Stortinget har, gjennom behandlingen av Innst. S. nr. 318 (2007–2008), jfr. St. prp. nr 48 (2007-2008), gitt sin tilslutning til regjeringens tilrådning for den videre utvikling av Forsvaret i perioden 2009-2012, herunder ambisjonene i forhold til deltagelse i utenlandsoperasjoner. Ambisjonen er å kunne stille substansielle bidrag i inntil tre operasjoner eller geografisk atskilte operasjonsområder, som krever egen ledelses- og støttekapasitet. Utover dette vil det i tillegg være mulig å stille stabsoffiserer og observatører til andre operasjoner eller operasjonsområder når understøttelse ivaretas av andre nasjoner eller i en annen ramme.

Evnen til understøttelse på ulike geografiske steder er en begrensende faktor som må vurderes nøye i forbindelse med eventuell deltagelse i nye operasjoner. Slik understøttelse krever spesialisert fagpersonell, som de siste årene er blitt utsatt for stor slitasje. Regjeringen har derfor iverksatt tiltak for å styrke rekruttering og utdanningen av slikt personell innen utsatte kapasitetsområder, men dette vil ta tid.

Forsvaret kan normalt klargjøre eksisterende avdelinger for deltagelse i nye utenlands-operasjoner i løpet av 6 måneder dersom de ikke krever større kapasitetsmessige tilpasninger. Styrkebidrag som ikke finnes i Forsvarets styrkestruktur er derimot utfordrende og tidkrevende å stille. Å etablere slike spesialiserte styrkebidrag krever normalt minimum 12 måneders oppsetningstid. Alle forsvarsgrener kan stille mindre bidrag til internasjonale operasjoner utover dagens nivå innenfor en 12 måneders tidshorisont, avhengig av hvilke kapasiteter som blir etterspurt og av at nødvendige understøttelseskapasiteter er tilgjengelige. En rekke faktorer må vurderes før en beslutning om deltagelse med styrkebidrag kan fattes. Det er derfor ikke mulig å angi eksakt hvor mange soldater Norge vil kunne bidra med utover nåværende forpliktelser.

Ved etablering av operasjoner som ikke var lagt til grunn ved vedtak av angjeldende års budsjett, har Stortinget etter forslag fra regjeringen flere ganger bevilget ekstra midler for å dekke disse.

Norge er en betydelig bidragsyter til internasjonale militære operasjoner. Våre styrker gjør en meget god jobb, holder høy kvalitet og fyller viktige og etterspurte kapasiteter. Regjeringen vil kontinuerlig vurdere muligheten til å stille bidrag der det er behov.

SPØRSMÅL NR. 502

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 19. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Vil statsråden endre dagens regelverk for rekruttering av ufaglærte arbeidstakere slik at også nordnorsk næringsliv kan klare å rekruttere nødvendig arbeidskraft?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt gjort kjent med at det i praksis er umulig å ansette ufaglært, men motivert og stabil arbeidskraft fra Russland til blant annet fiskeindustrien i Finnmark på grunn av dagens regelverk. I prosessen med å få russisk ufaglært arbeidskraft til Norge kreves det en uttalelse fra det lokale Nav-kontor. Selv om det ved Navs kontor ikke har vært ledig arbeidskraft, vil de ikke anbefale noen søknader så lenge det finnes ledig ufaglært arbeidskraft i Norge, EØS eller EFTA. Regelen om at tillatelsen kun kan gis hvis Nav bekrefter at det ikke finnes innenlands arbeidskraft eller arbeidskraft fra EØS- eller EFTA-området, synes å tolkes så vidt rigid i dag at det i praksis ikke er mulig for nordnorsk næringsliv å rekruttere russiske arbeidstakere.

Svar:

I Regjeringens nordområdestrategi er det et mål å legge til rette for vekst og utvikling i nordområdene. Økt samarbeid over den norsk-russiske grensen og økt arbeidskraftsmobilitet vil bidra til å fremme dette målet.

I St.meld. nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring foreslo derfor Regjeringen å utvide muligheten for russere fra Barentsregionen uten dokumentert kompetanse til å kunne arbeide i alle næringer i de tre nordligste fylkene. Det ble lagt til grunn at lønns- og arbeidsvilkår ikke må være dårligere enn etter gjeldende tariffavtale, regulativ eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke, at dette fortsatt skulle være en midlertidig tillatelse på inntil to år som gjelder for arbeid i Nord-Norge. Det ble videre lagt til grunn at kravet om en arbeidsmarkedsmessig vurdering fra Arbeids- og velferdsetaten skulle opprettholdes.

Departementet er kjent med at det da kan være vanskeligere å få denne type tillatelse på grunn av at det finnes tilgjengelig arbeidskraft i Norge, men har likevel vurdert som nødvendig å fastholde en slik arbeidskraftsmessig vurdering fra land utenfor det felles europeiske arbeidsmarkedet (EØS). Arbeids- og velferdsetaten foretar også en tilsvarende arbeidskraftsmessig vurdering overfor andre grupper som bl.a. sesongarbeidere utenfor kvoten for landbruket. Innenfor denne vurderingen vil det også være legitimt å ta hensyn til bl.a. økt ledighet og den tilgang det kan gi på lokal arbeidskraft.

I forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen, jf. Innst. S. nr. 292 (2007-2008) kom det ingen merknader til Regjeringens forslag om å utvide muligheten for ufaglærte russere til å kunne arbeide i de tre nordligste fylkene.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har i samsvar med forslaget i St.meld. nr. 18 (2007-2008) bedt Utlendingsdirektoratet om å endre praksis slik at det fra 1. desember 2008 kan rekrutteres ufaglært arbeidskraft fra Russland til alle næringer i de tre nordligste fylkene. Russiske borgere fra Barentsregionen kan dermed få tillatelse til å arbeide i virksomhet som har behov for ufaglært arbeidskraft som midlertidig ikke kan dekkes innenlands eller fra EØS/ EFTA-området. Tidligere gjaldt denne muligheten bare fiskeindustrien i Finnmark, Troms og Nordland. Arbeidstillatelsen kan gis for inntil to år og gir ikke grunnlag for varig opphold eller familiegjenforening. Det kan gis ny tillatelse etter samme bestemmelse etter ett års opphold utenfor Norge. Arbeids- og velferdsetaten foretar en arbeidsmarkedsmessig vurdering som grunnlag for utlendingsmyndighetenes behandling av hver søknad.

SPØRSMÅL NR. 503

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 20. januar 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp departementets krav om at offentlige virksomheter ved innkjøp av varer stiller kontraktskrav om at leverandører er tilknyttet en returordning for innsamling og gjenvinning av brukt emballasje?»

BEGRUNNELSE:

Staten påvirker miljøet gjennom sin innkjøpspolitikk. Offentlige virksomheter kjøper varer og tjenester for over 200 mrd. kroner hvert år.

Næringslivet arbeider aktivt, gjennom etablerte returselskaper, for å gjennomføre myndighetenes krav om gjenvinning av brukt emballasje.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet fastsatte våren 2008 kontraktsvilkår gjeldende for norske leverandører om at det senest ved kontraktsinngåelse skal fremlegges dokumentasjon for at leverandøren er tilknyttet en returordning. En stor andel av leverandørene til det offentlige er fortsatt ikke medlem i en returordning.

Utfordringen er å fange opp dem som i dag er gratispassasjerer og ikke bidrar i finansieringen slik at miljømessige hensyn og like konkurransevilkår ivaretas.

Dette kan f.eks. løses ved at departementet overfor forvaltningen følger opp at leverandører til det offentlige fremlegger dokumentasjon for at leverandøren er tilknyttet en returordning.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum. Spørsmålet gjelder hvordan jeg vil følge opp departementets krav til offentlige virksomheter vedrørende innsamling og gjenvinning av brukt emballasje. Kravet innebærer at det ved innkjøp av varer må stilles kontraktskrav om at leverandører er tilknyttet en returordning.

Jeg viser i denne forbindelsen også til mitt tidligere svar av 30. april 2008 på spørsmål fra stortingsrepresentanten om krav om tilknytning til en godkjent ordning for innsamling og gjenvinning (spørsmål nr. 975).

Som det fremgår av mitt tidligere svar, vedtok Regjeringen i juni 2007 en handlingsplan for miljø- og samfunnsbevisste offentlige anskaffelser. Det er Miljøverndepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Fornyings- og administrasjonsdepartementet som har det overordnede ansvar for gjennomføring av denne handlingsplanen.

Det er et mål at miljøbelastningen knyttet til offentlige anskaffelser skal minimeres. I arbeidet knyttet til miljøansvar i offentlig anskaffelser har regjeringen et særlig fokus på tiltak knyttet til klima og energi, helse- og miljøfarlige kjemikalier og biologisk mangfold. Handlingsplanen inneholder en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp, hvor det settes krav ved innkjøp av prioriterte produktgrupper. Veiledende miljøkriterier for de aktuelle produktgruppene utarbeides av det nasjonale panelet for miljøbevisste innkjøp. Formålet med kriteriene er å gi innkjøperne et enkelt og- kvalitetssikret verktøy for å stille miljøkrav ved offentlige anskaffelser. Se www.innkjopspanelet.no for mer informasjon om miljøkriteriesettene.

Miljømessig forsvarlig behandling av emballasje er en viktig del av miljøpolitikken. Norske bedrifter og husholdninger genererte i 200710,7 millioner tonn avfall, en økning på 6 prosent fra året før.

På grunn av den sterke økningen i mengden avfall fra næringslivet de senere årene, har derfor Miljøverndepartementet inngått avtaler med næringslivet på emballasjeområdet Bransjen forplikter seg der til å arbeide for forbedring av emballasje gjennom hele verdikjeden med sikte på å begrense avfallsmengdene. Bransjen skal også nå bestemte mål for gjenvinning av emballasjen. 12007 ble 67 prosent av det vanlige avfallet gjenvunnet.[1] Gjennom avtalene gir Miljøverndepartementet næringslivet frihet til selv å velge de tiltak de finner mest hensiktsmessige for å nå målene. På bakgrunn av dette har bransjen gjennom egne materialselskaper og Grønt Punkt Norge, utviklet standardiserte piktogrammer for å minne forbrukerne om at emballasjeavfallet skal kildesorteres. Materialselskapene oppfordrer sine medlemmer til å merke emballasjen med disse.

Miljøvennlige innkjøp som inkluderer avfallsminimering og et minimum av miljøbelastninger for øvrig, er et viktig redskap for å fremme en effektiv offentlig sektor og stimulere til utvikling og innovasjon av f. eks miljøteknologi i leverandørmarkedet. Miljøkriteriene inneholder derfor også en standardformulering vedrørende emballasje som skal tas inn som kontraktskrav til leverandøren som får tildelt kontrakten.

---

1. Kilde SSB

Kontraktsvilkåret lyder:

"Emballasje: Hvis norsk leverandør (produsent eller importør) benytter emballasje, skal det senest ved kontraktsinngåelse fremlegges dokumentasjon for at leverandøren er medlem i en returordning eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning fir sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende returordning)."

Dette vilkåret innebærer således at leverandører til det offentlige enten må dokumentere medlemskap i en returordning (som for eksempel Grønt Punkt Norge AS) eller oppfylle forpliktelsen gjennom selv å etablere en ordning for miljømessig forsvarlig håndtering av emballasjen.

Loven om offentlige anskaffelser pålegger oppdragsgiver å ta miljøhensyn i planleggingen av en anskaffelse, og i denne sammenhengen vil kriteriesettene være gode verktøy. Miljøpolitikken for stadige innkjøp gjelder f.o.m. 1. januar 2008. Det betyr at statlige virksomheter i utgangspunktet skal benytte miljøkriteriene, herunder kravet om returordning.

Miljøverndepartementet har i tråd med dette bedt alle departementene om - gjennom de overordnede tildelingsbrev - å pålegge statlige virksomheter å sørge for å følge opp miljøpolitikken for statlige innkjøp og at den inngår i det interne styringssystemet til den enkelte virksomhet, Det stilles også krav om at den statlige virksomhetens årsrapport skal inneholde opplysninger om hvordan handlingsplanen er fulgt opp i virksomheten.

Dette innebærer at statlige virksomheter har fått en særlig forpliktelse til å følge opp og implementere miljøhensyn i sine anskaffelser og virksomhetene skal kunne dokumentere at det er tatt hensyn til miljøkriterier når det gjelder valg av leverandør /produkt innenfor prioriterte produktgrupper.

Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) har fått et utøvende ansvar på nasjonalt nivå for å følge opp handlingsplanen. DIFI vil i samarbeid med Miljøverndepartementet sørge for at det i hvert fylke vil bli etablert en faglig støttetjeneste (knutepunkt) som skal stå til rådighet for både statlige og kommunale virksomheter når miljøvurderinger i form av miljøkriterier skal integreres i så vel konkurransegrunnlag og som i kontrakter. DM vil sørge for at rniljøkriterier og bestemmelser om avfallshåndtering for statlige virksomheter blir integrert i alle standard konkurransegrunnlag og kontrakter som etter hvert utformes. Videre vil DIFI, gjennom bla. innkjøpsnettverk, sørge for at innkjøpere over hele landet får en grunnleggende opplæring i miljø- og samfunnsansvar knyttet til offentlige anskaffelser, samt anvendelse av miljøkriterier ved kjøp av varer og tjenester og bygg- og anlegg.

Vedlegg til svar:

Tidligere skriftlig spørsmål nr. 975.

Spørsmål nr 975 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum om statsråden vil ta initiativ til at departementene ved innkjøp av varer stiller krav om at leverandørene er tilknyttet en godkjent ordning for innsamling og gjenvinning.

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum om statsråden vil ta initiativ til at departementene ved innkjøp av varer stiller krav om at leverandørene er tilknyttet en godkjent ordning for innsamling og gjenvinning.

Regjeringen vedtok i juni 2007 en handlingsplan for miljø- og samfunnsbevisste offentlige anskaffelser. Som et tiltak i handlingsplanen skal det utarbeides sett med miljøkriterier for noen utvalgte viktige innkjøpstyper. Formålet med kriteriene er å gi innkjøperne et enkelt og kvalitetssikret verktøy for å stille miljøkrav ved offentlige anskaffelser. Statlige enheter er gjennom tildelingsbrev pålagt å følge opp handlingsplanen og benytte miljøkriteriene.

Miljøkriteriene er utarbeidet av Panelet for miljøbevisste offentlige anskaffelser på oppdrag fra Miljøverndepartementet. Flere av kriteriene er overlevert til Miljø- og utviklmgsministeren og meg, mens ytterligere kriterier er under utarbeiding. Se wvvw.innkjopspanelet.no for mer informasjon om miljøkriteriesettene.

Miljømessig forsvarlig behandling av emballasje er viktig og miljøkriteriene inneholder derfor en standardformulering som skal inntas som kontraktskrav til leverandøren som får tildelt kontrakten.

Kontraktsvilkåret lyder:

"Emballasje: Hvis norsk leverandør (produsent eller importør) benytter emballasje, skal det senest ved kontraktsinngåelse fremlegges dokumentasjon for at leverandøren er medlem i en returordning eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende returordning)."

Kontraktskravet gjelder for norske leverandører siden det kan fremstå som en indirekte diskriminering eller begrensning på samhandelen å pålegge utenlandske leverandører et tilsvarende krav. Det er fordi det vil lamne være mer byrdefullt å oppfylle kravet ved et salg fra en utenlandsk leverandør enn fra en norsk leverandør som opptrer jevnlig i det norske markedet.

For norske leverandører sikrer kontraktskravet at emballasjen samles inn og får en forsvarlig sluttbehandling slik at hensynet til miljøet ivaretas. Kontraktsvilkåret pålegger ikke tilknytning til en godkjent returordning fordi det relevante er at emballasjen blir håndtert på en miljøvennlig forsvarlig måte, ikke hvem som håndterer emballasjen.

Departementene har i dag ordninger for håndtering av emballasje hvor noe av emballasjen blir hentet og håndtert av leverandørene selv, mens andre deler av emballasjen blir håndtert i departementenes felles miljøstasjon. Dette sikrer en forsvarlig miljøvennlig håndtering. Det felles utformede kontraktsvilkåret i miljøkriteriene vil sikre at leverandørene blir pålagt ansvaret og kostnadene ved håndtering av emballasjeavfallet.

SPØRSMÅL NR. 504

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 19. januar 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«I år er det 150 år siden Knut Hamsun ble født. Nasjonalbiblioteket er satt til å lede det nasjonale jubileumsprosjektet "Hamsun 2009". Selv om vi nå er inne i jubileumsåret ser det ut til at vår suverent mest leste og internasjonalt kjente forfatter Knut Hamsun vil få en markering svært mye mindre og beskjedent enn hva tilfellet har vært for andre jubileumsmarkeringer av kjente historiske norske kunstnere.

Hva vil statsråden foreta seg for at "Hamsun 2009" får den oppmerksomhet og omfang som Hamsuns forfatterskap fortjener?»

Svar:

Kultur- og kirkedepartementet ønsker at 150-årsjubileet for Knut Hamsuns fødsel skal markeres på en måte som synliggjør Hamsuns nasjonale og internasjonale anerkjennelse som dikter. Knut Hamsun har en viktig rolle i norsk kulturhistorie og er, som representanten påpeker, en av våre mest leste og internasjonalt kjente forfattere. Å ta vare på interessen for Hamsuns diktning og påse at arven etter ham forvaltes og formidles på best mulig måte er en viktig oppgave.

Kultur- og kirkedepartementet vil gi til sammen 32 mill. kroner til bygging av Hamsunsenteret på Hamarøy, som skal åpne 4. august 2009. Hamsunsenteret vil formidle til publikum Knut Hamsuns liv og forfatterskap. Virksomheten vil derfor utgjøre en viktig del av 150-årsjubileet. Salten Museum skal ha ansvaret for den museumsfaglige driften av Hamsunsenteret og i 2009 er det statlige driftstilskuddet til museet derfor økt med nærmere 1,9 mill. kroner.

Departementet har dessuten bevilget 7 mill. kroner til Nasjonalbiblioteket til gjennomføring av forfatterjubileer i 2009. Hamsun-jubileet vil i inneværende år legge beslag på det meste av disse midlene. Det ble også bevilget midler i 2007 og 2008 til forberedelse av jubileet. Det er lagt til grunn som en fast ordning at Nasjonalbiblioteket koordinerer nasjonale markeringer ved forfatterjubileer på vegne av staten. For Hamsun-jubileet har Nasjonalbiblioteket etablert et prosjektforum bestående av relevante aktører.

Den offisielle markeringen vil dreies omkring fire store nasjonale jubileumsarrangement, ett i Oslo og ett i hver av de tre Hamsun-kommunene. Disse arrangementene skjer i samarbeid med Riksteatret som er kunstnerisk ansvarlig. I tilknytning til disse fire store jubileumssatsningene vil det være en rekke Hamsun-arrangementer i alle de tre Hamsun-kommunene. I tillegg er det tatt initiativ til forskningseminarer i regi av universitetene, og det blir store utstillinger og arrangementer bl.a. i Nasjonalbiblioteket. Utenriksdepartementet sender ut informasjon og digital utstilling til sine ambassader og det er konkrete samarbeid om flere arrangement i utlandet.

Som et viktig ledd i koordineringen av jubileet har Nasjonalbiblioteket etablert Hamsun-nettstedet www.hamsun.no. Det kommer stadig inn informasjon om arrangementer og tiltak som presenteres på nettstedet. Basert på den oversikten Nasjonalbiblioteket har i dag om arrangementer som er under planlegging, ser det ut til å være et stort engasjement for jubileet. Herunder kan blant annet nevnes: en rekke teateroppsetninger i og utenfor institusjonsteatrene, opera, dukkeforestilling, seminar og foredrag, vandringer, utstillinger, utgivelser, opplesninger etc. Det er også klart at Norges bank vil gi ut minnemynt og at Posten gir ut frimerke. Den totale summen for satsing på Hamsun i 2009 fra statlig og kommunalt hold vil ikke være kjent før året er omme, men det er etter min mening lagt meget godt til rette for en god jubileumsmarkering.

SPØRSMÅL NR. 505

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 19. januar 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Et nytt regionalt kultursenter i Flekkefjord er ferdig planlagt og bygging kan iverksettes straks. Satsing på kultur er viktig i krisetider.

Kan dette være et aktuelt prosjekt for statens tiltakspakke i vår, eller når kan Flekkefjord forvente å få økonomisk støtte til sin regionale møteplass?»

BEGRUNNELSE:

Den statlige tiltakspakken ved inngangen til 2009 gir store forventninger til mange aktuelle, lokale prosjekter. Det regionale kultursenteret i Flekkefjord er ferdig planlagt i kinokvartalet, men søknad om tilskudd til denne regionale møteplassen og formidlingsarenaen ble ikke prioritert av kulturdepartementet ved årets statsbudsjett.

Regjeringsrepresentanter har sagt at ferdig planlagte prosjekter vil bli prioritert i den kommende tiltakspakken. Dessuten er satsing på miljøprosjekter og kultur viktige prioriteringer nettopp i krisetider. Støtte til nytt kultursenter vil derfor gi et løft for en svært viktig lokal møteplass for kulturformidling og engasjement.

Svar:

Flekkefjord kommune har søkt om tilskudd til bygging av Flekkefjord Regionale Kultursenter. Søknaden gjaldt tilskuddsordningen for regionale møteplasser og formidlingsarenaer for kultur, som finansieres av det foregående års overskudd fra statlige spill. Det ble ikke gitt tilskudd til Flekkefjord Regionale Kultursenter i 2008. Spilleoverskuddet for 2008 vil bli fordelt i løpet av 2009.

Regjeringen planlegger 26. januar d.å. legge fram en tiltakspakke. Det er ikke mulig på dette tidspunkt å gå nærmere inn på hvilke enkeltprosjekter som er aktuelle.

SPØRSMÅL NR. 506

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 19. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Hvilke forenklinger i regelverket for landbruket planlegger statsråden å gjennomføre i det nye året 2009?»

Svar:

Endringer i regelverk som medfører forenklinger, både for næringene og for forvaltningen, krever grundig forberedelse da det ofte må balansere mellom flere motstridende hensyn. For eksempel vil hensynet til rask og enkel saksbehandling i mange tilfeller stå i motstrid til andre viktige samfunnshensyn, som forsvarlig økonomiforvaltning, likebehandling og forutberegnlighet.

Tidlig i året vil en derfor ikke ha planlagt i detalj hvilke endringer som det tas sikte på å gjøre, men hvilke områder som vil bli nærmere gjennomgått med sikte på forenklinger. Den nærmere gjennomgang og utforming av bestemmelsene, herunder tidspunkt for iverksetting, finner sted når saksområdet er tilstrekkelig utredet. I en del tilfeller vil også forsvarlig saksbehandling kreve at saken har vært på høring før endringer kan vedtas og iverksettes.

Jeg gir derfor her bare en kort orientering om aktuelle områder som er under utredning og hvor det tas sikte å gjøre forenklinger. Det konkrete innhold i endringene og tidspunkt for iverksetting vil bli bestemt når saken er utredet.

Det vises også til den relativt fyldige gjennomgangen jeg ga i brev av 11.09.2008 som svar på stortingsrepresentant Asmyhrs spørsmål nr. 1493. Det ble her gitt en omtale av en rekke gjennomførte endringer og endringer som var under arbeid i regelverk som berører landbruket. Det vises derfor også til denne redegjørelsen.

Områder som er under utredning og hvor det tas sikte å gjøre forenklinger:

- For pristilskuddene er 9 gamle forskrifter sanert og revidert og alt regelverk er samlet i 2 forskrifter. Disse er gjort gjeldende fra 1.1.2009.
- Endringer i Omsetningsloven har vært på høring og det tas sikte på å fremme forslag til endringer i løpet av vårsesjonen.
- Kvoteregelverket for melk vil bli gjennomgått i 2009 og forenklinger vil være et viktig element i arbeidet, jf. St.prp. nr. 69 (2007- 2008) Om jordbruksoppgjøret 2008.
- Tilpasninger av målprissystemet for kjøtt og egg utredes i en partssammensatt arbeidsgruppe, jf. St.prp. nr. 69 (2007- 2008) Om jordbruksoppgjøret 2008.
- Sammenslåing og forenkling av forskrifter som berører tilskuddsordninger og importvern for næringsmiddelindustrien er under arbeid.
- En helhetlig revisjon og forenkling av ulike forskrifter om matkvalitet er under arbeid, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Landbruks- og matdepartementet.
- En gjennomgang med sikte på å få mer enhetlig og brukervennlig utforming av regelverket på de ulike fagområdene som Mattilsynet forvalter vil starte opp, jf St. prp. nr. 1 (2008-2009) for Landbruks- og matdepartementet.
- Det vil bli arbeidet med forenklinger i de økonomiske virkemidlene over reindriftsavtalen, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Landbruks- og matdepartementet.
- Departementet har hatt på høring forslag til endringer i jordloven, konsesjonsloven og odelsloven. Forslagene tar sikte på å oppnå større forutberegnelighet, bedre målretting og forenklinger. De fleste forslagene gjelder bo- og driveplikt, men det foreslås også endringer i konsesjonspliktens og odelsrettens omfang og i reglene om forhold som er av betydning for om konsesjon skal gis. Det tas sikte på å legge fram forslag til lovendringer om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 507

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 19. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Ifølge oppslag i media skal bønder som driver med husdyr nå pålegges et obligatorisk etterutdanningskurs i regi av Mattilsynet. Mange bønder har reagert på dette fordi bønder med godkjent agronomutdanning også må ta kurset. Aktørene i landbruket mener at de allerede har nok pålegg som næringsdrivende.

Kan statsråden redegjøre for hva som er det konkrete formålet med dette kurset, og hva innholdet i kurset vil være?»

Svar:

Bakgrunnen for kompetansekravet er Stortingets ønske om å bedre dyrevelferden, slik det kommer til uttrykk i Stortingsmelding nr. 12 (2002 – 2003). For registreringspliktig hestehold og hold av storfe og struts, kreves opplæring som er godkjent av Mattilsynet. Kravet ble gjort gjeldende for hold av struts i 2004, og for storfe og hest fra 1. januar 2009. Også personer som holder produksjonsdyr av flere andre arter, er underlagt krav om at de skal inneha tilstrekkelig kompetanse, men det er ikke krav om at opplæringen skal være godkjent av Mattilsynet.

I Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) beskrives utarbeidelse og gjennomføring av nødvendig opplæring jf. sammendrag og oppsummering, punkt 2.4 - Side 12:

”For å sikre kompetente eiere, foreslår Regjeringen at det innarbeides et krav i dyrevernloven om dokumentert kompetanse hos eiere av næringsbasert dyrehold. Gjennomføring av opplæringstiltakene overlates til næringens organisasjoner, som skal benytte et faglig opplegg som er godkjent av myndighetene.”

Se også kapittel 9, Mål, strategier og tiltak, punkt 9.4.1.2 Tiltak - Side 151:

”Myndighetene ønsker i samarbeid med de enkelte nærings- og bransjeorganisasjoner å utarbeide et utdanningsopplegg som kan gi nødvendige holdninger, kunnskaper og ferdigheter hos de som gjennomfører utdanningen. I tillegg til å formidle ren fagkunnskap skal etikk og dyrevelferd være viktige elementer i opplæringen. Ved gjennomført utdanning skal det ut-

stedes et bevis. Det faglige innhold i opplæringen skal være godkjent av Statens dyrehelsetilsyn [Mattilsynet]. Landbruksdepartementet anmoder de respektive organisasjoner om å iverksette slik utdanning så raskt som mulig, og senest innen 31. desember 2008. Landbruksdepartementet vil også vurdere tiltak som kan stimulere organisasjonene og den enkelte til å iverksette og gjennomføre utdanningen."

Dette innebærer at organisasjonene selv har stor påvirkningsmulighet når det gjelder utforming, omfang og innhold i opplæringen. Det er heller ikke noe i veien for at organisasjonene kan foreslå ulike typer kurs, slik at for eksempel husdyrbrukere med omfattende realkompetanse får tilbud om kurs som er tilpasset deres lange erfaringsgrunnlag.

Mattilsynet har invitert jordbrukets organisasjoner til et møte for å diskutere problemstillinger rundt kompetansekravet. Jeg forventer at dette møtet vil ende opp med gode løsninger som alle berørte kan være tilfredse med.

SPØRSMÅL NR. 508

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 23. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I november 2006 ble det avholdt et møte mellom statsministeren, flere statsråder og ordførere fra Vefsna-regionen om prosessen om å ta Vefsna inn i samla plan for vernede vassdrag. På møtet ble det fra regjeringens hold gjort klart at verneprosessen skulle skje i dialog med lokaldemokratiet. Vinteren 2007, for to år siden, sendte Grane, Hattfjelldal, Vefsn og Hemnes kommuner inn sine høringsuttalelser om planene om vern av Vefsna.

Hvilken art har dialogen mellom vernemyndighetene og kommunene hatt etter dette?»

Svar:

Selve det å skulle verne Vefsnavassdraget følger direkte av regjeringserklæringen Soria Moria. Vernespørsmålet har likevel vært på en bred høring og kommunene har vært i etterfølgende dialog og møte med vernemyndighetene og fått anledning til å komme med tilleggsuttalelser.

Regjeringen har hele tiden forutsatt at etterfølgende planprosesser med tanke på et differensiert vern skal ha solid lokal og regional forankring og baseres på aktiv deltakelse fra lokaldemokratiet. Disse planprosessene vil starte opp når Stortinget har behandlet vernesaken.

SPØRSMÅL NR. 509

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 20. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Det er store ambisjoner om økt utbygging av fjernvarme i Norge. I noen tilfeller kan dette være økonomisk lønnsomt og fornuftig, fordi man har kort vei til varmekundene og har råstoff som ellers ville gått tapt. I andre tilfeller er kundegrunnlaget mer spredt, med behov for store ombygningskostnader, og et mer kostbart råstoffgrunnlag.

Hva er det man legger til grunn og/eller sammenligner med når man skal beregne om fjernevarmeprosjekter er samfunnsøkonomisk lønnsomt?»

Svar:

Konsesjonsbehandlingen skal sikre at fjernvarmeanlegg som etableres bidrar til en samfunnsmessig rasjonell energiforsyning. Som en del av konsesjonsbe-

handlingen av fjernvarmeprosjekter gjennomfører derfor NVE en forenklet samfunnsøkonomisk vurdering.

I den forenklede vurderingen blir lønnsomheten til prosjektet anslått ved å benytte en såkalt nåverdimetode over en periode på 25 år. Fjernvarmeprosjektet blir vurdert opp mot et alternativ som består av lokale energisentraler basert på olje og elektrisitet. I eksisterende bygg er det ofte slike energisentraler som erstattes med fjernvarme. I nye bygg kan ikke el- og oljefyrte kjeler regnes som realistiske alternativer til fjernvarme, men slike anlegg gir et godt kostnadsanslag for hva som ville kunnet komme i stedet for fjernvarme av lokale energiløsninger.

Erfaringer fra etablerte fjernvarmeanlegg i Norge, herunder nyere anlegg, viser at den største andelen fjernvarmekunder er eksisterende bygg med egen varmesentral og vannbåren varme. Det må også legges til grunn at en høy andel av større nye bygg vil få vannbårne varmeløsninger, på bakgrunn av skjerpede energikrav i de tekniske byggeforskriftene og krav om fleksible oppvarmingsløsninger i offentlige bygg. I Soria Moria-erklæringen er det foreslått et nytt krav om fleksible energisystemer i alle nye offentlige bygg og ved rehabilitering av offentlige bygg på over 500 kvm.

SPØRSMÅL NR. 510

Innlevert 9. januar 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 21. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringen har lagt opp til å selge et betydelig antall CO_2-kvoter. Salg av kvoter medfører at man overlater rettigheter er CO_2-utslipp fra selger til kjøper. Altså, man opprettholder de totale rettigheter til CO_2-utslipp, men bare fordeler størrelsen på de ulike utslippspunktene.

Er statsråden enig i at globale CO_2-utslipp ville vært lavere om Regjeringen ikke solgte overflødige CO_2-kvoter men i stedet valgte å makulere kvotene, slik at man i realiteten fjernet rettigheter til CO_2-utslipp?»

Svar:

Det vises til St.meld. nr. 1 (2008-2009) Nasjonalbudsjettet 2009, der det framgår at Norge har vedtatt å overoppfylle Kyoto-avtalen med 10 pst. I tillegg har Regjeringen valgt å overoppfylle Kyoto-forpliktelsen med ytterligere 1,5 mill. tonn CO_2 årlig gjennom å avstå fra å bruke kvoter som Norge tildeles på bakgrunn av skogtilvekst. Videre kjøpes kvoter til inndekning av utslipp ved statsansattes internasjonale tjenestereiser på fly. En samlet overoppfyllelse på 6-7 mill. tonn årlig bidrar til at de globale utslippene reduseres.

Det vises til St.prp. nr. 1 (2008-2009) Finansdepartementet, der det framgår at statens salgsvolum av kvoter kan anslås til rundt 7 mill. tonn årlig. Hvis staten ikke selger disse kvotene inn i EUs kvotesystem, men øker overoppfyllelsen av Kyoto-forpliktelsen ytterligere, vil det føre til at de globale utslippene reduseres tilsvarende. Med en kvotepris på 190 kroner pr. tonn, som ble lagt til grunn i budsjettet for 2009, vil en økning i overoppfyllelsen tilsvarende årlig salgsvolum redusere statens proveny med anslagsvis 1 330 mill. kroner som et årlig gjennomsnitt.

SPØRSMÅL NR. 511

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter
Besvart 21. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Fleire og fleire kommunar innfører og utvidar grunnlaget for eigedomsskatt. Bømlo kommune har nyleg vedtatt å innføre eigedomsskatt og har samstundes vedtatt eit prosentvis botnfrådrag og maks eigedomsskatt på kroner 2.000,- for heilårsbustad og maks kroner 3.000,- for fritidsbustad.

Meiner finansministeren at dette er i samsvar med lov om eigedomsskatt?»

GRUNNGJEVING:

Vilkåra som Bømlo kommunestyre har ved vedtatt er mellom anna:

- Det vert innført eit generelt botnfrådrag på min 10 % av verditaksten.
- Maksimal årlig skatt for heilårsbustad i 2009 vert sette til kr. 2.000,-
- Maksimal årlig skatt for fritidsbustad i 2009 vert sett til 3.000,-

Underteikna viser også til spørsmål nr. 1228, datert 26.09.2006 og spørsmål nr. 1362, datert 07.09.2007 der finansministeren i begge svara bekrefta at eit prosentvis botnfrådrag var i strid med lov om eigedomsskatt. Ber om at dette svaret blir stadfesta og at finansministeren også gjev si vurdering av om vilkåra i 2. og 3. strekpunkt er lovleg. Dersom svaret er at dette er i strid med gjeldande lovverk ber eg også om ei vurdering av om finansministeren meiner det er behov for å iverksetje tiltak for å opplyse dei ulike kommunane korleis lov om eigedomsskatt er å forstå.

Svar:

Eigedomsskatt er ein kommunal skatt på fast eigedom som vert skriven ut i den einskilde kommunen, jf. lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova). Eigedomsskatten er frivillig for kommunen, og det er kommunestyret i kvar kommune som avgjer om kommunen skal ha eigedomsskatt, og kor omfattande utskrivinga skal vere innafor dei ulike alternativ i lova.

Kommunane har stor valfridom ved utforming av eigedomsskatteregimet sitt, men må halde seg innafor lova sine moglege løysingar. Valfridomen gjeld mellom anna skattesats, frådrag, fritak mv. Eventuell bruk av ein såkalla reduksjonsfaktor i takseringa er også ein del av valfridomen.

Kommunen kan derimot ikkje vedta generelle maksimalgrenser i skatten utover dei nemnde vala. Det følgjer av lova at eigedomsskatten skal reknast ut i frå skattetaksten på eigedomen og skattesatsen. Difor kan ikkje kommunen fastsetje generelle maksimalgrenser for eigedomsskatt. Lova tillet ikkje at skattesatsen kan setjast til 0 på takstverde som overstig ei beløpsgrense. Eit fastsett maksimum for sjølve skattebeløpet har same effekt som ein slik 0-sats, og vil likeeins vere i strid med lova.

Eigedomsskattelova § 28 gjer det likevel mogleg å gjere unnatak frå hovudregelen ved å lempe skatten i særskilde høve, men regelen gjeld ikkje generelt.

Reglane om botnfrådrag er dei same som då eg svarte på spørsmål nr. 1228 frå stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, og eg viser difor til svaret mitt av 3. oktober 2006 når det gjeld denne delen av spørsmålet:

”Etter eiendomsskatteloven § 11 annet ledd kan kommunestyret fastsette bunnfradrag i eiendomsskatten for alle selvstendige boenheter i faste eiendommer som ikke blir benyttet i næringsvirksomhet. Det framgår ikke uttrykkelig av loven om bunnfradraget skal settes til et fast beløp eller om det alternativt kan settes til en prosentsats av boligenhetens verdi. Imidlertid vil en lovtekst om et standardfradrag per eiendom normalt måtte oppfattes som et likt fradrag per eiendom. Gradering etter verdikriterier ville kreve særskilt lovregulering. Departementet har også tidligere uttalt at fradraget skal utgjøre et fast beløp som fradras i taksten. Det vil si at eiendomsskatteloven inneholder et progressivt element ved at kommunen kan velge å innføre et fradrag i taksten på bolig- og fritidseiendommer med et fast beløp (bunnfradrag). Loven gir ingen begrensning i fradragets størrelse, men fradraget kan ikke settes så høyt at det reelt vil innebære et generelt eiendomsskattefritak for det store flertall av boligeiendommer i kommunen.”

Departementet vil ta kontakt med Bømlo kommune på grunnlag av opplysningane i denne saka.

SPØRSMÅL NR. 512

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 21. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Opprettholder statsråden sin virkelighetsoppfatning om situasjonen i politiet slik han redegjorde for i spørretimen 7. januar 2009 og vil statsården i så fall ta totalt avstand fra plasstillitsvalgt i Øst-Finnmark, Sølve Johansens, beskrivelse av situasjonen i dette distriktet?»

BEGRUNNELSE:

Etter at justisministeren hadde vært på besøk i Finnmark på begynnelsen av nyåret, kunne han melde om nedgang i kriminaliteten i begge politidistrikt der. Tillitsvalgt i Kirkenes, Sølve Johansen, ble intervjuet i Sør-Varanger avis etterpå og ga en helt annen forklaring på de pene tallene i statistikken. Han forklarte at politiet i langt mindre grad hadde kapasitet til å rykke ut, en politistasjon hadde vært stengt i 3 uker grunnet ferieavvikling og politiet kunne generelt sett patruljere mindre enn de gjorde før. Han mente dette førte til at folk nå hadde gitt opp å kontakte politiet for assistanse og at befolkningens trygghet generelt sett var svekket. På denne bakgrunn var Johansens oppfatning at det var mer sannsynlig at kriminaliteten var gått opp enn at den var gått ned. Han viste også til at politiet nå avslørte kun små narkotikasaker, fordi de ikke hadde kapasitet til å følge opp store innførselssaker, uten at han så for seg at innførselen hadde stoppet.

Det fremstår etter dette som at kriminalitetens mørketall i Finnmark har økt og at det ikke er blitt mindre kriminalitet i fylket.

Svar:

Jeg viser til debatten i Stortinget onsdag 7. januar hvor jeg redegjorde for politisituasjonen generelt og en rekke konkrete utviklingstiltak som bidrar til en bedre polititjeneste.

Det er vel kjent at Politiets Fellesforbund og departementet har forskjellig oppfatning av årsaker og sammenhenger når det gjelder de utfordringer som politiet står overfor. Nedgangen på flere kriminalitetsområder er udiskutabel, mens årsakene er sammensatte. Politiets innsats påvirker anmeldelsesstatistikken, men også en rekke andre faktorer påvirker vurderingen av hvilke forhold som anmeldes. Basert på antakelser gir det liten mening å debattere mørketallsproblematikken.

I Østfinnmark politidistrikt har antall anmeldelser gått jevnt ned. Det ble registrert 2157 anmeldelser i 2008 dvs. en reduksjon på 12,7 % fra 2007 og det laveste antall straffesaker siden distriktssammenslåingen. Vinning utgjør fortsatt størstedelen av anmeldte forbrytelser (29% i 2008). Antall vinningssaker er redusert med 115 fra 2007 til 2008, dvs. en reduksjon på 25 %. Grove tyverier utgjør størsteparten av reduksjonen i vinningskriminaliteten (dvs. hyttetyverier, tyveri fra forretning/bedrift, båt etc.). Antall simple tyverier er også redusert. Andelen oppklarte vinningsforbrytelser i Østfinnmark politidistrikt var 33,8% i 2008. Til sammenligning kan nevnes at oppklaringsprosenten for vinningsforbrytelser på landsbasis basert på halvårstallene for 2008 var 17,5 %.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for forbrytelser er betydelig redusert og er nå det laveste siden distriktssammenslåingen. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid på oppklarte forbrytelser var i 2007 på 106 dager og i 2008 på 84 dager. Gjennomsnitt på landsbasis var for første halvår 2008 121 dager.

Politimesteren i Østfinnmark bekrefter at avdelingskontoret til Berlevåg og Mehamn lensmannskontor i Berlevåg i en tre ukers periode i juli 2008 hadde redusert åpningstid for publikumsekspedisjon. Kontoret var imidlertid åpent minst to dager pr uke i denne perioden. I hele perioden var det døgnkontinuerlig politiberedskap gjennom vaktsamarbeid mellom Båtsfjord og Berlevåg.

Østfinnmark politidistrikt rapporterer om et noe lavere aktivitetsnivå i 2008 enn planlagt og budsjettert. Dette skyldes en kombinasjon av rekrutteringsproblemer og visse vansker med å få polititjenestemenn til å påta seg overtid i siste halvår. Innsatsen mot vold og de mest aktive gjengangerne har blitt prioritert ved at distriktet har valgt å omdisponere tilgjengeligheten på mannskapet og organisert arbeidet ut fra en problemorientert tilnærming. Distriktet har økt tilstedeværelsen når behovet erfaringsmessig er høyest, særlig natt til lørdag og søndag og har da kunnet imøtekomme publikums behov i større grad. Dette har imidlertid rammet gjennomføringen av forhåndsplanlagte aksjoner mot narkotikamiljøer. I løpet av 2008 har distriktet fått godkjent egen narkotikahund.

I Vestfinnmark er det en nedgang når det gjelder vinningsforbrytelser på 20,9 %, som utgjør 171 saker. Distriktet har en økning på voldssaker på 18,9 %, dvs. 66 saker. En del av denne økningen skyldes at politiet er meget aktive i å opprette saker i forbindelse med patruljering. Det er en økning på narkotikasaker 36 %, dvs. 145 saker. Dette er resultat av en be-

vist satsning fra politidistriktets side. Det er imidlertid også en økning på skadeverk, på 30,4 %, 43 saker.

Politidistriktet hadde i 2008 en oppklaringsprosent på 55,9, mot 51 i 2007. Når det gjelder saksbehandlingstid var den på 111 dager i 2007, og den var i 2008 gått ned til 85 dager. (Oppklaringsprosent og saksbehandlingstid på landsbasis var første halvår 2008 henholdsvis 38,7 % og 121 dager).

Vestfinnmark politidistrikt har hatt samme aktivitetsnivå både i 2007 og 2008. Det har vært satset bevisst på rekruttering av nye medarbeidere og det har både i 2007 og særlig i 2008 blitt brukt mye ressurser på kompetanseheving. Distriktet klarer allikevel å levere gode tall i forhold til straffesaksarbeidet. Resultatet viser at man også i 2008 har hatt et høyt aktivitetsnivå.

Begge politidistriktene kan vise til en markert reduksjon i anmeldte forbrytelser og svært gode resultater når det gjelder oppklaring og saksbehandlingstid. Det er grunn til å merke seg at nedgangen gjelder anmeldte forbrytelser, fordi dette omfatter straffbare forhold som i stor grad vil bli anmeldt uavhengig av politiets patruljeaktiviteter.

Jeg vil minne om at politirådet er et viktig samarbeidsorgan på lokalt nivå. Politiet håndterer ofte symptomene, mens de bakenforliggende årsaker primært kan løses av kommunens velferdstjenester. For å få til en helhetlig og velferdsbasert kriminalpolitikk er det viktig at kommune og politi etablerer et strategisk samarbeid, hvor lokale utfordringer bringes frem. Dette vil bidra til en bred og slagkraftig kriminalitetsforebyggende innsats på lokalt nivå.

Til tross for en tidvis utfordrende driftssituasjon i politi- og lensmannsetaten, har vi et politi her i Norge som gjør en god jobb. Jeg følger utviklingen i politiet nøye og vurderer fortløpende hvilke tiltak som bør iverksettes, samtidig som jeg kontinuerlig arbeider for økte ressurser og bedre rammevilkår.

SPØRSMÅL NR. 513

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 19. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«I forbindelse med resultatet av justeringsforhandlingene knyttet til jordbruksavtalen fremkommer det at partene i jordbruksforhandlingene står sammen om å legge press på markedsaktørene for mineralgjødsel for å få prisene raskt ned til et rimelig nivå.

Hvilke tiltak vil statsråden gjennomføre for å styrke konkurransen når det gjelder mineralgjødsel og sikre bredere valgmuligheter for norske bønder?»

Svar:

Mineralgjødsel er frihandelsvare hvor Yara er en av de største aktørene internasjonalt, og dominerende i Norden, normalt med over 90 prosent markedsandel i Norge. Etter den ekstraordinære prisveksten på mineralgjødsel som bl.a. fulgte av den internasjonale matkrisa, tilsier utviklingen internasjonalt at også gjødselprisene skal ned igjen.

Jeg har understreket at konkurransepolitikken ikke tilligger mitt ansvarsområde. Formålet med mitt utspill var å øke oppmerksomheten om saken og oppfordre Yara, som den dominerende aktøren de er, å ta samfunnsansvar og redusere prisene raskt, med grunnlag i sakens fundamentale fakta. Jordbruksavtalepartene støttet mitt utspill. I referat fra forhandlingsmøtet i justeringsforhandlingene 19.12.08 heter det:

> ”Partene viser videre til uttalelser fra landbruks- og matminister Lars Peder Brekk av 18. desember om at Yara må sette prisene på gjødsel ned. Dette er nødvendig for at gjødselomsetningen skal komme raskt i gang igjen, og for at bøndene får kjøpt gjødsel til et akseptabelt prisnivå. Partene viser videre til at landbruks- og matministeren etter møte med Yara 19.12.2008 fastholder at det er helt nødvendig med lavere gjødselpriser straks. Avtalepartene støtter denne oppfordringen.”

Dette er fulgt opp og gjentatt i sluttprotokollen fra forhandlingsmøte 9.1.2009.

Det er markedsaktørene selv som forhandler gjødselprisene. Jeg mener likevel at press på aktørene og saklig informasjon og oppmerksomhet om markedsforholdene er i seg selv et bidrag til mer effektiv konkurranse, bl.a. ved at kjøperne vurderer alternative tilbydere.

SPØRSMÅL NR. 514

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 19. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I etterkant av de alvorlige episodene i Oslo de siste dager, hvor hovedfokuset har vært støtte til palestinere, vil statsråden åpne opp for at politiet skal få adgang til å benytte vannkanon for å spre demonstranter og slik ivareta den allmenne sikkerhet bedre?»

BEGRUNNELSE:

De siste dager har vist en ny type demonstrasjoner her i landet. Bruk av molotov-cocktail, raketter og brustein er heldigvis noe vi har vært forskånet fra. Under støttemarkeringer for palestinere har man tatt i bruk slike virkemidler for å ramme de som har en annen mening.

I Innst. S. nr. 237 (2001-2002) foreslo undertegnede og A. Kvakkestad at det skulle åpnes opp for bruk av vannkanon, noe den daværende justiskomité sa nei til. Det ble bl.a. uttalt fra flertallet:

"Dette flertall, alle unntatt FrP, vil også påpeke at fjernsynsbilder som kringkastes verden rundt med bruk av vannkanon i Oslos gater, gir omverden assosiasjoner til helt andre typer politiske regimer enn hva Norge fortjener."

Jeg går ut fra at statsråden har tatt inn over seg hva slags gateslagsmål vi har hatt den siste tiden i Oslo, og at disse fremstår som klare angrep på ytringsfriheten. Jeg håper derfor statsråden vil gjøre en ny vurdering av å gi politiet en slik mulighet.

Svar:

Tidligere ble politiet satt opp i sperrekjeder med skjold og køller, samt at hunder og hester ble benyttet aktivt i samspill med innsatstropper. Denne aksjonsformen ble benyttet av politiet gjennom flere tiår, og førte til mange skader både på polititjenestepersoner, hester , hunder og demonstranter.

Oslo politidistrikt innførte imidlertid i 2005 ”mobilt innsatskonsept” (forkortes MIK) for å bekjempe voldelige demonstrasjoner og opptøyer, og motvirke skadeverk. Konseptet er etter mønster fra dansk politi, som igjen har hentet dette fra nederlandsk politi. Svensk politi innførte etter de store voldelige demonstrasjoner i forbindelse med EU toppmøtet i Gøteborg i 2001 et tilsvarende konsept. Skandinavisk politi har derfor nå tilnærmet likt konsept for å bekjempe voldelige demonstrasjoner.

Grunnprinsippet i MIK er at tjenestepersoner ikke lenger skal stå i skjoldborg og være mål for gjenstander som kastes mot politiet. Egnede kjøretøy benyttes i førstelinjen i forskjellige formasjoner, hvor mannskaper er i beredskap ved eller i kjøretøyene. Det legges stor vekt på dialog med arrangørene i forkant av demonstrasjoner eller arrangementer. For å ha et godt samspill gjennom hele avviklingen, og for å ansvarliggjøre arrangørene av demonstrasjonen/arrangementet. Hensikten er å redusere risikoen for konfrontasjoner mellom demonstranter og politi, og å unngå skader på begge parter. Erfaringene så langt er gode. Enkelte europeiske politikorps anvender vannkanoner. Politidirektoratet opplyser at erfaringer med bruk av mobile vannkanoner er at man ikke får en bedre kontroll med en voldelig demonstrasjon enn ved bruk av andre virkemidler som f.eks. tåregass.

Politidirektoratet har med bakgrunn i de nylige demonstrasjonene i Oslo, igangsatt en evaluering av politiets gjennomføring av politioperasjonen. Evalueringen vil omfatte bruk av dagens tilgjengelige virkemidler og vurdere om det er behov for å innføre andre.

SPØRSMÅL NR. 515

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 22. januar 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Landbruks- og matminister Lars Peder Brekk har i forbindelse med justeringsforhandlingene i jordbruksavtalen påstått at gjødselsprodusenten Yara utnytter sin markedsmakt på en uakseptabel måte.

Vil Regjeringen undersøke om Brekk har grunnlag for disse alvorlige påstandene og be Konkurransetilsynet om å undersøke gjødselsmarkedet nærmere og eventuelt gripe inn mot et angivelig markedsmisbruk som rammer norske bønder?»

BEGRUNNELSE:

Brekk uttalte ifølge Nationen 19. desember blant annet: "Prisen på kunstgjødsel er for høy. Yara utnytter sin markedsdominans på en uakseptabel måte. Jeg forventer en rask prisnedgang fra Yara, så bøndene kan handle gjødsel til fornuftig pris og få den levert i tide til våronna."

Svar:

Prisene på kunstgjødsel har økt dramatisk i Norge og andre land som følge av bl.a. sterk råvareprisstigning siste år. Råvareprisene falt tilbake når finanskrisen for alvor gjorde seg gjeldene. Prisøkningen har skapt forståelig ergrelse hos dem som bruker kunstgjødsel. Prisstigningen på kunstgjødsel og kraftfôr har utløst justeringsklausuler i jordbruksavtalen, og det er gjennomført en runde med ekstraordinære jordbruksforhandlinger.

Bakgrunnen for spørsmålet fra representanten Torbjørn Hansen kan oppfattes å være at landbruksministeren har brukt begreper, som også brukes i konkurranserettslig sammenheng, for å gi uttrykk for misnøye med prisutviklingen for kunstgjødsel. Denne misnøyen deles av mange og avspeiles også i protokoll fra de siste justeringsforhandlingene mellom staten og jordbruket hvor det heter:

”Prisnivået for mineralgjødsel er i dag over det som er akseptabelt ut fra utviklingen internasjonalt og kostnadene i norsk matproduksjon. Det er derfor viktig å legge et press på markedsaktørene for mineralgjødsel, slik at prisene kan bringes ned til et rimelig nivå, og med virkning for 2009. Partene finner det derfor ikke riktig å kompensere fullt ut nå.”

Spørsmålet tar opp om Konkurransetilsynet bør instrueres særskilt om å se nærmere på markedet for kunstgjødsel og eventuelt gripe inn mot markedsmisbruk.

Konkurransetilsynet har som sin viktigste oppgave å påse at konkurransereglene overholdes og å bringe overtredelser av forbudsbestemmelsene i konkurranseloven til opphør. Forbudene omfatter utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling og konkurranseskadelig samarbeid mellom foretak. Som ledd i dette arbeidet følger tilsynet med i markedene og samarbeider med konkurransetilsynene i andre land for om mulig å avdekke og forhindre overtredelser. Denne oppgaven følger av konkurranseloven selv og av de årlige instrukser som følger Stortingets bevilgninger til tilsynets arbeid. I forbindelse med spørsmålet fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen har departementet tatt kontakt med Konkurransetilsynet og fått bekreftet at tilsynet følger med i kunstgjødselmarkedet og gjør det som er nødvendig ut fra den til en hver tid foreliggende informasjon. Jeg ser derfor ikke noe spesielt behov for å instruere tilsynet særskilt om å gjennomføre undersøkelser av dette markedet. Det har til nå ikke kommet henvendelser til Konkurransetilsynet med utgangspunkt i forholdene i kunstgjødselmarkedet.

Om de konkurranserettslige forhold i kunstgjødselmarkedet kan det opplyses at EU-kommisjonen i september 2007, ved behandling av fusjonssak M.4730 Yara/Kemira GrowHow, kom til at det relevante, geografiske markedet for kunstgjødsel omfattet i det minste hele EØS-området. De markedsandeler i dette markedet som fulgte av fusjonen, var ikke større enn at EU-kommisjonen fant at det ikke forelå viktige innvendinger mot fusjonen. Dette kan peke i retning av at Yara ikke har en dominerende stilling i det relevante, geografiske markedet for kunstgjødsel, og at en eventuell annen konklusjon ville måtte bero på ny informasjon i forhold til den som kom fram i nevnte fusjonssak.

SPØRSMÅL NR. 516

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 19. januar 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I forbindelse med bygging av vannkraftverk i Himachal Pradesh i India, hvor statseide SN Power er deleier, er det frem til nå omkommet 12 arbeidstakere i ulike uhell og ulykker på og rundt anlegget. Prosjektet er over lang tid sterkt kritisert for mangelfull standard når det gjelder elementære arbeidsmiljøforhold.

Hva gjør Regjeringen for å bedre arbeidsvilkårene på dette anlegget, og hvilke erfaringer og lærdommer trekker man av denne saken i forhold til tilsvarende statsfinansierte prosjekter i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til en rekke oppslag i blant annet Aftenposten, senest 9. januar 2009.

Svar:

På bakgrunn av at Statkraft har en eierandel på 60 prosent i SN Power, er mitt svar utarbeidet i samråd med nærings- og handelsministeren.

Regjeringen forventer at selskapene staten er eier i opererer med høye etiske standarder og er seg bevisst sitt ansvar og påvirkning. Dette er tydelig nedfelt i Eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006-2007) og Regjeringens eierpolitikk.

Statkraft og Norfund er selskaper som skal drives på forretningsmessig grunnlag og det er styrene i selskapet som har ansvar for driften av selskapene, herunder arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS). Når det gjelder utviklingsprosjektet i India, er det prosjekteierne IFC (en del av Verdensbank-gruppen, 12%), SN Power (43 %), og den indiske aksjonæren Bilwhara Company (45 %) som sitter med kontrollen i prosjektselskapet Allain Duhangan.

Når det gjelder dødsfallene knyttet til SN Powers prosjekt i India, har Utenriksdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet vært i dialog med og mottatt informasjon fra Norfund og Statkraft om arbeidsforholdene ved prosjektet og iverksetting av tiltak for å bedre disse. Jeg legger til grunn at disse tiltakene følges opp av SN Power videre for å forbedre arbeidsforholdene ved prosjektet.

Da SN Power gikk inn på eiersiden i Allain Duhangan i 2004, stilte man som vilkår i aksjonæravtalen at prosjektet skulle holde internasjonal standard med hensyn til HMS, arbeidstakerforhold, prosjektgjennomføring og integritet. Norfund og Statkraft har overfor departementene gitt uttrykk for at selskapet jobber intensivt og systematisk for å forbedre disse områdene. SN Power har som eier øvet press gjennom representasjon i prosjektselskapets styre og gjennom å utføre regelmessige revisjoner. SN Power har videre foretatt HMS-revisjoner av prosjektet som har avdekket betydelige mangler, og som har resultert i konkrete krav om forbedringer. SN Power har videre gjennom sitt direkte engasjement, sørget for at skadede og etterlatte etter ulykker har fått oppfølgning og rettmessig kompensasjon. SN Power har også fått aksept for et sterkere engasjement i ledelsen og gjennomføringen av prosjektet.

SN Power har siden starten av prosjektet rapportert om dødsulykkene i sine årsrapporter. Selskapet har formidlet de utfordringene som gjør seg gjeldende, hvilke tiltak som er iverksatt og den lærdom som er trukket av disse erfaringene. SN Power og dets styre har vurdert sitt engasjement i prosjektet, og mener at gjennom å være aktivt tilstede bidrar selskapet til å høyne HMS-kunnskap og -tiltak i India, til tross for de begrensninger som ligger i det å være en minoritetsaksjonær. Jeg har tiltro til at dette er en riktig vurdering av de langsiktige virkninger av et slikt engasjement. Samtidig forventer jeg umiddelbare resultater i forhold til de konkrete omstendighetene som er påvist ved dette prosjektet, og som har ledet til en rekke tragiske dødsfall.

Investeringer i utviklingsland er ikke bare et viktig bidrag til økonomisk utvikling, det gir også muligheter til kompetanseoverføring. Regjeringen er positiv til at også statseide selskaper investerer i utviklingsland, og at de gjennom dette bidrar til kompetanseoverføring og bedring av standarder når det gjelder helse, miljø og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 517

Innlevert 12. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud
Besvart 16. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Mandal som i mange kommuner rundt om i landet ser vi nå stort engasjement hos ungdom som kjemper for å beholde busstilbudet sitt. Mange fylkeskommuner sliter fordi lønns- og drivstoffkostnadene hos bussselskapene økte kraftig i fjor, uten at fylkene fikk økte rammer for å dekke de ekstra utgiftene.

Vil statsråden se på hvilke konsekvenser og sammenhenger nedleggelsene av kollektivtilbudet har både i Mandal, men også i resten av landet, og ta initiativ for å sikre at tilbudene kan opprettholdes ved å øke tilskuddene?»

BEGRUNNELSE:

I mange av landets kommuner opplever vi nå at kollektivtilbudet blir redusert fordi fylkene i fjor ikke fikk kompensert for sine økte utgifter til drivstoff samt lønnsoppgjøret til bussjåførene. Jeg er overbevist om at alle er helt enige i at det var på tide at bussjåførene fikk et kraftig lønnshopp etter å ha ligget lavt i mange år. Men når staten og Regjeringen ikke følger dette opp ved å øket tilskuddet til fylkene for å dekke opp for de økte utgiftene, så medfører dette at kollektivtilbudet mange steder reduseres. Dette får svært negative konsekvenser spesielt for ungdom som ikke har førerkort hverken på bil eller moped, og som da i stor grad er avhengig av buss. I Mandal har jeg blitt kontaktet av ungdommer som har engasjert seg sterkt mot nedleggelsen av busstilbudet på kveldene og i helgene. Disse har bl.a. startet underskriftskampanje i tillegg til at de har vært i kontakt med politikere og andre for å forsøke å redde busstilbudet. Trygg Trafikk har nå også hatt en kampanje som retter seg mot unge jenter, og hvor Trygg Trafikk oppfordrer til at spesielt unge jenter skal si nei til å kjøre med unge gutter i helgene.

Dette for å redusere ulykkene på veiene blant ungdom. Denne kampanjen kommer i et underlig lys når det offentlige selv har tatt bort det tilbudet som Trygg Trafikk oppfordrer ungdommen til å benytte i stedet for å kjøre med unge gutter. Ungdommene pekte også i møtet med undertegnede på at Mandal også har utfordringer når det gjelder kriminalitet osv. De var derfor svært opptatt av å få frem at dette også er forhold som gjør at det er viktig å opprettholde kollektivtilbudet i kommunen på kveldene og i helgene for å gi ungdommene sikker og trygg transport.

Svar:

Fylkeskommunene og Oslo kommune har ansvaret for den lokale kollektivtransporten, med unntak av jernbanen, riksvegferjene og Kystruten Bergen-Kirkenes. Innenfor sine frie inntekter (skatt og rammetilskudd) skal fylkeskommunene selv prioritere mellom kollektivtransport og andre fylkeskommunale formål. Å kompensere og eventuelt inndra midler i takt med svingninger i priser på innsatsfaktorer, ville undergrave fylkeskommunens selvstendighet, med rett og plikt til å prioritere egne midler.

Regjeringen er svært opptatt av å sikre kommunene og fylkeskommunene økonomi til å gi innbyggerne et godt tilbud. Rammetilskuddene over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett har derfor blitt økt kraftig under denne regjeringen. Dette skal bl.a. gi kommunene/fylkeskommunene mulighet til å utvikle gode tilbud på transportområdet. De siste måneders fall i råoljepris - og dermed drivstoffpris - er også positivt for kollektivtransportsektoren.

I tillegg til midlene som bevilges gjennom rammetilskuddet, kan fylkeskommunene søke Samferdselsdepartementet om øremerkede kollektivmidler fra en eller flere av tilskuddsordningene på Samferdselsdepartementets budsjett. Ordningene er delvis innført, delvis styrket, under denne regjeringen:

Gjennom fylkeskommunene kan de største byområdene søke midler fra belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk. Denne ordningen ble innført i 2004, med en bevilgning på 100 mill kr. For 2009 er bevilgningen 323 mill kr. Ordningen har som formål å påvirke transportutviklingen i de største byområdene slik at flere velger kollektivtransport framfor egen bil. Det er en forutsetning at midlene benyttes til å bedre kollektivtransportens konkurranseevne overfor personbil, men ut over dette legges det ingen føringer på hva slags tiltak midlene kan finansiere.

I tillegg til å styrke kollektivtransporten i storbyområdene, styrker regjeringen kollektivtransporten i distriktene. I 2007 satte regjeringen i gang programmet bedre kollektivtransport i distriktene. Bevilgningen til dette programmet er på 21 mill kr i 2009. Programmet er et samarbeid med fylkeskommunene, og alle fylkeskommuner inviteres til å søke. Målet er å gjennomføre tiltak for å vise hvordan kollektivtilbudet til reisende i distriktene, eller mellom distrikt og tettsted eller storby, kan styrkes gjennom mer effektiv samordning av ressurser og virkemidler.

Ordningen med tilskudd til tilgjengelighetstiltak

er også rettet mot fylkeskommunene, og har som formål å stimulere arbeidet lokalt for bedre tilgjengelighet for funksjonshemmede til kollektivtrafikken. Også disse midlene benyttes til kollektivtiltak, og de fleste av tiltakene kommer alle passasjerer til gode. Det er avsatt 56 mill kr til ordningen i 2009.

Regjeringen vil fortsette arbeidet med å styrke det generelle økonomiske handlingsrommet for kommuner og fylkeskommuner. Regjeringen vil også videreføre satsingen på kollektivtransport. Når det gjelder prioritering mellom de ulike lokale tilbudene, mener jeg fylkeskommunen sammen med kommunale myndigheter er best egnet til å vurdere hva slags kollektivtilbud som er best for innbyggerne lokalt. I dette ligger også å prioritere slik at kollektivtilbudet samlet sett blir best mulig innenfor de disponible rammene. Jeg mener dette er en riktig tilnærming, og ønsker ikke noen sterkere styring av fylkene på dette området.

SPØRSMÅL NR. 518

Innlevert 13. januar 2009 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 21. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Hva bør være en maksimal tidsfrist for behandling av søknad om uførepensjon når personer det gjelder ikke har egen inntekt eller mottar offentlige stønader, og hva kan gjøres for å sikre at alle får behandlet søknad om uførepensjon innen maksimum 4 + 4 måneder?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kontaktet angående en konkret sak ved et Nav-kontor i Oslo vedr. en person som ble arbeidsufør for en del år tilbake, og deretter, fram til 2007 mottok attføringspenger. Etter dette har vedkommende, etter de opplysninger jeg har fått, ikke mottatt noen offentlig stønad, men levd på oppsparte midler, som nå imidlertid er oppbrukt.

For mer enn 8 måneder siden ble det fra vedkommendes lege sendt inn søknad om uførepensjon. Saken er fortsatt ikke behandlet, og vedkommende har heller ikke mottatt noen informasjon om når søknaden kan tenkes å bli behandlet.

Da Stortinget nylig behandlet Ot.prp. nr. 4 (2008-09), jf. Innst. O nr. 28 (2008-09), gav et flertall (alle uten FrP og KrF) støtte til Regjeringens forslag om at det burde være en tidsbegrensning på 4 + 4 måneder for å motta arbeidsavklaringspenger i påvente av at søknad om uførepensjon skulle behandles. Flertallet uttalte i den forbindelse:

"Det er imidlertid også viktig at en innen rimelig tid får avklart om en har krav på uførepensjon. En begrensning i hvor lenge den midlertidig ytelsen skal kunne gis på slike vilkår, vil kunne bidra til at søknaden blir behandlet innen rimelig tid."

Jeg gjør oppmerksom på at i den konkrete saken har vedkommende ikke mottatt arbeidsavklaringspenger eller de ytelser som arbeidsavklaringspenger er ment å erstatte.

Men det gjør tidsaspektet i en slik sak enda mer presserende.

Svar:

Saksbehandlingstidene for de ulike ytelsene i Arbeids- og velferdsetaten varierer noe. For uførepensjon er etatens krav til saksbehandling (normtid) fire måneder. I desember 2008 var den faktiske normtiden i gjennomsnitt drøye seks måneder. I enkelte fylker var den noe høyere.

En slik økning i saksbehandlingstiden er ikke ønskelig, og det ble i fjor registrert vekst i restanser og saksbehandlingstid også på en del andre områder enn uførepensjon. Jeg tok derfor initiativ til en midlertidig og målrettet administrativ styrking av Arbeids- og velferdsetaten. Alt i alt ble ressurser til personell styrket med 100 mill. kroner i 2008 for å bygge ned restanser og redusere saksbehandlingstiden. Denne styrkingen er videreført i 2009. Den administrative styrkingen har bidratt til at restansene har gått ned, selv om restansene som forventet økte noe i desember som følge av innfasing av ny IKT-løsning for pensjoner.

Departementet er opptatt av at saksbehandlingstiden er så kort som mulig. Etter departementets vurdering vil det imidlertid neppe være hensiktsmessig å innføre krav om maksimale saksbehandlingstider, blant annet fordi det kan være andre grunner enn etatens saksbehandlingskapasitet som ligger til grunn

for at enkelte saker tar tid (eksempelvis at etaten ikke har fått de opplysninger som trengs). For å unngå at brukerne står uten ytelse ved overgangen mellom attføringspenger og uførepensjon har Stortinget derimot nylig vedtatt en tidsamme for arbeidsavklaringspenger mens en venter på å få behandlet søknad om uførepensjon på 4 + 4 måneder. Denne lovendringen forventes å tre i kraft 1.10.2009. For å avhjelpe situasjonen i mellomtiden har departementet i forskrift utvidet dagens ordning med 8 + 8 ukers regelen knyttet til attføringspenger, slik at det kan gis attføringspenger i inntil åtte måneder mens en venter på å få behandlet en søknad om uførepensjon. Dette gjør at flere søkere kan motta en ytelse i ventetiden på avgjørelsen av et uførekrav. Dette åpner igjen for at personer uten egen inntekt eller offentlig stønad i større grad kan håndteres utenom kø, slik det er gitt administrative føringer om.

SPØRSMÅL NR. 519

Innlevert 13. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 19. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til det brede rusforliket som ble inngått i forbindelse med statsbudsjettet for 2009, i helse- og omsorgskomiteen, hvor det blant annet ble enighet knyttet til at utdeling av LAR-preparater, som Subutex og Subuxone, skulle kunne bli utlevert av fastleger.

Når vil de nødvendige retningslinjer være utarbeidet, og når kan ordningen iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til det brede rusforliket som ble inngått i forbindelse med statsbudsjettet for 2009, i helse- og omsorgskomiteen, hvor det blant annet ble enighet knyttet til at utdeling av LAR-preparater, som Subutex og Subuxone, skulle kunne bli utlevert av fastleger.

Undertegnede viser til at det mange steder kommer signaler om at utlevering av Subutex og Subuxone er blitt kraftig innskjerpet, noe som for mange rusmisbrukere og pårørende medfører en vanskeligere hverdag.

Undertegnede er glad for flertallet i rusforliket der blant annet regjeringspartiene og Fremskrittspartiet tok opp denne problemstillingen. Det er viktig at dette kommer raskt på plass, slik at de involverte får en mer verdig og enklere hverdag.

Svar:

Som ansvarlig statsråd for både behandling, oppfølging og omsorg for rusmiddelavhengige, er jeg glad for den økte interessen og engasjementet det vises fra Stortingets side overfor en gruppe mennesker som i særlig grad har behov for oppmerksomhet og bedret tilbud. Representanten Fredriksen synliggjør i så måte denne økte interessen og engasjementet for de rusmiddelavhengige.

Da LAR i 1998 ble landsomfattende for opiatavhengige, var det knyttet stor usikkerhet til hvor mange rusmiddelavhengige som ville kunne ha nytte av denne formen for behandling. Nasjonale registreringer om antall i LAR viser at i 2. tertial 2008 var 4755 pasienter inkludert. På samme tidspunkt var det 387 pasienter som ventet på oppstart av behandlingen. Utviklingen og omfanget av LAR har vist at dette har blitt en vellykket behandlingsform for mange opiatavhengige. Samtidig viste evalueringen av LAR fra 2004 og de årlige rapporter om LAR-pasienter som utgis av Seksjon for rus- og avhengighetsforskning ved Universitetet i Oslo, at det er en betydelig andel LAR-pasienter som ikke får den hjelpen de har behov for i tillegg til den medikamentelle behandlingen. Dette er ikke tilfredsstillende.

Som kjent vedtok Stortinget høsten 2007 en hjemmel til å kunne forskriftsfeste LAR. Helse- og omsorgsdepartementet har nå foretatt en vurdering av en eventuell forskriftsfesting av LAR. Samtidig har Helsedirektoratet i 2007 og 2008 arbeidet med å ferdigstille faglige retningslinjer på LAR. Departementets vurdering av mulig forskriftsfesting av LAR og de faglige retningslinjene vil innen kort tid bli sendt på en felles høring.

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008-2009) til St. prp. nr. 1 (2008-2009) uttalte et flertall bestående av medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Venstre følgende under kap. 726 post 70:

Flertallet mener at man når disse faglige retningslinjene er på plass, bør vurdere et forsøksprosjekt

hvor fastleger med spesiell kompetanse og interesse for arbeid med ruspasienter kan gis anledning til å dele ut gratis egnet medikamentell behandling (tilsvarende subutex, subuxone eller liknende).

Ettersom departementets vurdering av mulig forskrift og de faglige retningslinjene ennå ikke er sendt på høring, finner jeg på det nåværende tidspunkt ikke grunnlag for eventuelt å starte et prosjekt der fastleger forestår utlevering av de medikamenter som er nevnt ovenfor.

I representanten Fredriksen sin begrunnelse for sitt spørsmål blir det hevdet at det mange steder kommer signaler om at utlevering av Subutex og Subuxone er blitt kraftig innskjerpet. Fra departementets side er det ikke foretatt noen endringer i LAR som skal tilsi en endret utlevering av medisiner.

Det er imidlertid alltid en avveining hvor strenge regimer for utlevering man skal ha for på en best mulig måte å forhindre lekkasje av medisiner til det illegale markedet. Samtidig bør man ivareta den enkelte LAR-pasient sitt behov for fleksible og hensiktsmessige regimer for utlevering av medisiner.

SPØRSMÅL NR. 520

Innlevert 13. januar 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 19. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«I Finnmark Dagblad belyses 10.01.09 en sak fra Sørøya i Finnmark, hvor den ene av to brødre har fått innvilget en søknad om krigspensjon mens den andre har fått avslag på sin søknad. De var 7 og 11 år da de i 1944 måtte rømme fra tyskerne for bl.a. å oppholde seg i huler på øya. Dette virker helt urimelig da begge brødrene oppholdt seg sammen under krigen og dermed må ha hatt de samme traumatiske opplevelsene i forbindelse med dette.

Hvordan er det mulig at to så like søknader om krigspensjon kan bli behandlet så ulikt som dette?»

BEGRUNNELSE:

Viser i denne forbindelse til Stortingets behandling av Dokument nr. 8:64 (2006-2007) og brev fra arbeids- og inkluderingsministeren i forbindelse med denne saken.

Svar:

Lovene om krigspensjon er personskadelover som gir rett til uføreperson til personer som har fått varig mén eller nedsatt arbeidsevne på grunn av krigsskade. Retten til krigspensjon avhenger av den enkeltes helsesituasjon og arbeidsforhold etter krigen. Det kreves også årsakssammenheng mellom skaden og senere uførhet eller helsesvikt. Det utløses ikke automatisk rettigheter etter krigspensjonslovene om man tilhører en bestemt gruppe eller har deltatt i en bestemt form for krigstjeneste.

Det skal foretas en individuell og konkret vurdering i hver enkelt sak ut fra de opplysningene som foreligger i saken. I vurderingen av om vilkårene for rett til krigspensjon er oppfylt vil den enkeltes helse- og ervervsmessig utvikling etter krigen være avgjørende. Det legges også vekt på den enkeltes krigspåkjenninger og eventuelle andre forhold som kan ha hatt betydning.

Samme påkjenning under krigen kan ha gitt helt forskjellige følger for ulike personer i forhold til senere helsetilstand og arbeidsevne. Den samme påkjenningen eller opplevelsen kan følgelig også gi forskjellig resultat med hensyn til om man fyller vilkårene for krigspensjon eller ikke.

Som kjent ble praksis i krigspensjonssaker vedrørende barn som var direkte rammet av krigshandlinger under krigen, og som i ettertid har fått påvist psykisk skade forenlig med posttraumatisk stresslidelse, lagt om med virkning fra 1. mars 2008. Praksisomleggingen innebærer at de dette gjelder nå kan få krigspensjon på grunnlag av en vurdering basert på antagelse (presumsjon) om at lidelsen har sammenheng med bombingen, uten nærmere vurdering av årsakssammenhengen. Omleggingen gjelder også for de barna som var huleboere i Finnmark og som var utsatt for direkte krigshandlinger. Jeg viser i denne forbindelse til nærmere redegjørelse i brev til arbeids- og sosialkomiteen av 13. mai 2008 fra tidligere arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen, og til Stortingets behandling av Dokument nr. 8:64 (2006-2007).

Det er Arbeids- og velferdsetaten som behandler og treffer vedtak i saker om krigspensjon. Dersom en mener at vedtaket er feil kan dette ankes til Trygderetten.

SPØRSMÅL NR. 521

Innlevert 13. januar 2009 av stortingsrepresentant Beate Heieren Hundhammer
Besvart 30. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Datalagringsdirektivet skal ifølge Europaparlamentet være implementert i medlemslandene innen 15. mars 2009. Det er viktig og nødvendig med en bred debatt hvor berørte parter blir hørt før Stortinget tar endelig stilling til ev. innføring av direktivet i Norge.

Når vil departementet starte høring om direktivet, hvilke instanser vil bli invitert til å delta i høringen, og når forventer departementet at direktivet kan oversendes Stortinget for behandling?»

BEGRUNNELSE:

Formålet med datalagringsdirektivet er å harmonisere de enkelte EU-medlemslands lovgivning knyttet til lagring av nærmere definerte data fremkommet ved bruk av elektronisk kommunikasjon. Hensikten er å gi justismyndighetene et verktøy for å avdekke, etterforske og rettsforfølge alvorlige kriminelle handlinger. Hva som er alvorlig kriminalitet skal i henhold til direktivet defineres av medlemslandene. Direktivet krever at medlemslandene må sikre at tilbydere av offentlige elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester må lagre data i minimum 6 mnd., maksimum 2 år.

Det er ingen regel om lagringsplikt per i dag i norsk lovverk. Direktivet er fremsatt under første pilar, med hjemmel i artikkel 95 i EU-traktaten. Hjemmelsbruken er en indikasjon på at direktivet i utgangspunktet er EØS-relevant, men den er ikke avgjørende. Rettsakten forventes å få rettslige konsekvenser for Norge, dersom direktivet vurderes som EØS-relevant. Det vil også få administrative konsekvenser for Norge.

Svar:

Regjeringen har ikke tatt stilling verken om eller hvordan eventuelt datalagringsdirektivet skal implementeres i norsk rett.

Direktivets EØS-relevans er ikke avklart

En viktig årsak til at Regjeringen har valgt å avvente med å ta stilling til innlemmelse i EØS-avtalen, er at direktivets EØS-relevans ikke er avklart. Direktivet er vedtatt under første pilar med hjemmel i artikkel 95 i EU-traktaten, og hjemmelsbruken er et element i vurderingen av om direktivet er EØS-relevant. Hjemmelsbruken er imidlertid ikke i seg selv avgjørende. Irland reiste 6. juli 2006 sak for EF-domstolen (sak C-301/06) om datalagringsdirektivet. Irland mener artikkel 95 i EF-traktaten ikke kan anvendes som hjemmelsgrunnlag for datadirektivet. Hovedargumentet er at direktivets hovedformål er bekjempelse av alvorlig kriminalitet og at det derfor må hjemles i tredje søyle (politi- og justissamarbeid). Dersom Irland skulle få medhold vil dette føre til at direktivet blir kjent ugyldig for medlemsstatene. Dersom direktivet innlemmes i EØS-avtalen på det nåværende tidspunkt, og senere blir kjent ugyldig, kan vi med andre ord få en situasjon der direktivet er ugyldig for medlemsstatene, men gjeldende for EFTA/EØS statene i kraft av EØS-avtalen. Dette er en situasjon vi må unngå.

Det er ikke avklart når saken kommer opp for EF-domstolen. Generaladvokaten kom 14. oktober 2008 med sin innstilling i saken og anbefaler at Irland ikke gis medhold. Selv om dommen fra EF-domstolen ikke vil være direkte bestemmende for direktivets EØS-relevans, vil både konklusjonen og premissene kunne være relevante for Regjeringens vurdering. Regjeringen har derfor valgt å avvente endelig stillingtaken til en eventuell innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen til EF-domstolens dom foreligger.

Eventuell høring

I og med at regjeringen ikke har tatt endelig stilling til den videre prosessen med direktivet, kan jeg på nåværende tidspunkt ikke si noe konkret om høring. Det er en selvfølge at alle interesserte og berørte får god anledning til å uttale seg dersom det i framtiden skulle bli aktuelt å innlemme datalagringsdirektivet.

SPØRSMÅL NR. 522

Innlevert 13. januar 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 26. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Statens vegvesen har som oppgave å følge opp bompengeselskapene for å sikre at driften er i henhold til krav og retningslinjer i bompengeavtalen mellom staten og selskapene. Også i 2007 har SVV generelle bemerkninger knyttet til høy lønn, høye styrehonorarer og et høyt antall styremedlemmer. Det er også gitt spesielle påpekninger i fire tilfeller.

Med hvilke virkemidler følger SVV opp at merknader fører til nødvendig endring i bompengeselskapene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg følgende fra SVVs redegjørelse om gjennomgåelsen av bompengeselskapenes virksomhet og regnskaper for 2007:

"Færre anmerkninger til bomselskap

Statens vegvesen har langt færre anmerkninger til landets bompengeselskaper i 2007 enn tidligere. Likevel blir det rettet kritiske spørsmål til flere av selskapene."

Og videre:

"I sine tilbakemeldinger til bompengeselskapene blir det gitt noen generelle bemerkninger om høy lønn, høye styrehonorarer og et høyt antall styremedlemmer i flere av selskapene.

I sin gjennomgang er det påpekt spesielt fire tilfeller:

Ålesund og Giske Tunnel- og Bruselskap AS har inngått en pensjonsavtale med daglig leder om pensjonsytelser på en periode på nesten fem år etter at innkrevingen opphører. Dette stiller Statens vegvesen seg kritiske til – og fastslår at det ikke er anledning til å bruke bompengemidler til etterlønns- og pensjonsordninger. Vegvesenet ber eierne av selskapet om å dekke dette.

Overfor Trøndelag Bomveiselskap AS blir det påpekt at E6 Trondheim – Stjørdal har store inntekter på tilleggsavgifter, ca. 7,8 millioner kroner. Dette kan tyde på for dårlig informasjon, noe som selskapet bør forbedre i samarbeid med Vegvesenet.

Både Folgefonntunnelen AS og E69 Kåfjord – Honningsvåg AS har høye kostnader. Folgefonntunnelen AS har driftskostnader på over 40 prosent av innkrevd beløp, mens E69 har svært høy innkrevingskostnad pr. passering (34,70 kr i kostnad av 70 kr takst). Vegvesenet retter ikke kritikk mot selskapene. Kostnadsnivåene er i stor grad følger av lave trafikktall, men selskapene bes likevel vurdere kostnadsreduserende tiltak.

– Det er vår oppgave å følge med på hva selskapene gjør. Det er så selskapenes styre og eier som må ta tak i merknadene og utbedre dem der de mener det er nødvendig, sier trafikkdirektør Kjell S. Bjørvig i Statens vegvesen."

Jeg går ut fra at det ikke er helt valgfritt og derved uten konsekvenser for bompengeselskapenes styrer og eiere om de følger opp de bemerkninger som SVV kommer med eller ikke.

Svar:

Statens vegvesen foretar årlig en oppfølging av det enkelte bompengeselskap der økonomi og kostnader er viktige elementer. Etaten påpeker at det i år er langt færre anmerkninger i oppfølgingen enn tidligere. Selv om det er en positiv trend og tyder på at selskapene i stor grad følger opp tilbakemeldingene som blir gitt, mener jeg arbeidet med å få redusert innkrevingskostnadene ytterligere må fortsette.

Bompengeselskapene er offentlig eide selskap, der det i all hovedsak er kommuner og fylkeskommuner som er eiere. Det er i første rekke eierne som må følge opp at selskapet drives i henhold til regelverket og følger opp merknadene som blir gitt. Jeg antar at det er i eiernes interesse at dette blir gjort. Hvis Statens vegvesen i sin oppfølging ser at klare brudd på bompengeavtalen, eller andre større merknader, ikke blir fulgt opp av eierne har man i ytterste konsekvens mulighet til å si opp bompengeavtalen. Dette er imidlertid en reaksjonsmåte som ikke bør benyttes før det kan påvises vesentlig mislighold.

Jeg er opptatt av å ha en så effektiv innkreving og forvaltning av bompenger som mulig, slik at mest mulig av pengene som kreves inn går til vegbygging. Statens vegvesens oppfølging av bompengeselskapene er i en slik sammenheng svært viktig.

Samferdselsdepartementet har nylig sendt et brev til Statens vegvesen der de bes om å gjøre en utredning av regionale bompengeselskap. Formålet med arbeidet er å se om færre og større selskap vil kunne medføre effektiviseringsgevinster samt forenkle oppfølgingen og kontrollen av bompengeinntektene. Ved en eventuell innføring av regionale bompengeselskap er det viktig at lokale myndigheters innflytelse blir ivaretatt. Både kommuner og fylkeskommuner vil derfor bli inkludert i utredningen av regionale selskap.

SPØRSMÅL NR. 523

Innlevert 14. januar 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen
Besvart 22. januar 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at opplæringsloven følges?»

BEGRUNNELSE:

I 2008 ble det forskriftsfestet en plikt for skoleeier til å gi elever på ungdomstrinnet og på skoler med både barne- og ungdomstrinn, frukt og grønt i løpet av skoledagen, og dette er også hjemlet i opplæringslovens §13-5. Imidlertid viser det seg i forbindelse med de vedtatte budsjettene i mange kommuner, at skoleeier prioriterer bort frukt og grønt til fordel for blant annet lærertetthet og tilpasset opplæring. Som eksempel kan nevnes Brønnøy kommune, Grimstad kommune og Bærum kommune som alle har tatt bort støtten til skolefrukt, til tross for at Regjeringen har bevilget midler til dette. Det virker imidlertid som om Kunnskapsdepartementet mangler sanksjonsmuligheter i forhold til kommuner som bryter opplæringsloven, og flere av lokalpolitikerne i disse kommunene mener det er en del av den kommunale handlefriheten å kunne disponere midlene slik de finner det best.

Svar:

Plikt til å ha en ordning med gratis frukt og grønnsaker er lovfestet i opplæringsloven § 13-5. Ansvaret for ordningen og omfanget av plikten er videre presisert i forskrift til opplæringsloven § 18-2. Det er ikke tvil om at landets kommuner er forpliktet til å gi elever ved ungdomsskoler og kombinerte skoler gratis frukt og grønnsaker. Det er Fylkesmannen som fører tilsyn med at lovbestemmelsen overholdes.

Kommunene er kompensert for plikten ved at i underkant av 210 millioner kroner ble lagt inn i rammetilskuddet til kommunene i 2008. I utregningen av kostnadene ble det tatt høyde for at det er administrative kostnader knyttet til ordningen. Også denne siden av ordningen er det derfor gitt kompensasjon for.

Jeg forutsetter at landets kommuner forholder seg til lovverket, og følger opp plikten som de er pålagt med hjemmel i opplæringsloven. Jeg vil kontakte aktuelle fylkesmenn og be dem følge opp med veiledning og nødvendig tilsyn overfor de kommunene som representanten Anundsen viser til i sitt spørsmål. Kommuner som ikke oppfyller sin lovfestede plikt til å ha en ordning med gratis frukt og grønnsaker vil få pålegg om å rette på forholdene.

SPØRSMÅL NR. 524

Innlevert 14. januar 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad
Besvart 23. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Norsk arbeidsliv har i stor grad vært preget av tillit mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Men arbeidslivet endrer seg, og arbeidsgivere samler stadig mer informasjon om sine arbeidstakere.

Hva vil statsråden gjøre for å styrke arbeidstakernes personvern?»

BEGRUNNELSE:

Personvernkommisjonen presenterte sin rapport 13. januar. I sin innstilling til fornyings- og administrasjonsministeren peker kommisjonen på at arbeidsgiver samler stadig mer informasjon om sine arbeidstakere og at det er en fare for at informasjon spres, at opplysningene brukes til andre formål og at arbeidslivet blir mer overvåket og ufritt.

Svar:

Arbeidstakers personvern reguleres i dag hovedsakelig i arbeidsmiljøloven og personopplysningsloven. Foruten Arbeids- og inkluderingsdepartementet, berører spørsmålet ansvarsområdene til både Justis- og politidepartementet, som har ansvaret for personopplysningsloven og Fornyings- og administrasjonsdepartementet, som har ansvaret for personopplysningsforskriften. Datatilsynet hører også administrativt til sistnevnte departement.

Arbeidsmiljøloven, som hører inn under mitt an-

svarsområde, har et eget kapittel om arbeidsgivers adgang til å iverksette kontrolltiltak overfor arbeidstakerne. I tillegg til å regulere lovligheten av kontrolltiltak, stiller loven klare krav til arbeidstakermedvirkning, både når det gjelder behovet for tiltak, utforming av tiltakene, og hvordan de skal gjennomføres.

Når det gjelder arbeidsgivers konkrete behandling av personopplysningene, er det først og fremst personopplysningslovens regler som gjelder. Personopplysningsloven skal beskytte den enkelte mot at personvernet blir krenket gjennom behandling av personopplysninger, og gjelder generelt både i og utenfor arbeidslivet.

Fra og med 9. januar i år, har Datatilsynet fått myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på personopplysningsloven eller forskrift som er gitt i medhold av loven. For bedre å sikre at også arbeidsmiljølovens regler overholdes, har jeg nå sendt ut på høring et forslag om at Arbeidstilsynet skal kunne gripe inn ved å gi pålegg eller tvangsmulkt dersom arbeidsmiljølovens regler om kontroll i virksomheten brytes. Jeg mener dette kan bidra til å sikre bedre overholdelse av og større oppmerksomhet rundt de allerede eksisterende reglene.

Regjeringen har fokus på personvernproblematikken, og oppnevnte 25. mai 2007 Personvernkommisjonen. Kommisjonens mandat var å gi en helhetlig oversikt over de utfordringer personvernet står overfor. Personvern i arbeidslivet var ett av temaene kommisjonen ble bedt om å vurdere. Personvernkommisjonens rapport, NOU 2009:1 Individ og integritet, ble overlevert Fornyings- og administrasjonsdepartementet 13. januar 2009. Rapporten inneholder blant annet et kapittel om personvern i arbeidslivet, og kommisjonen peker på utfordringer som økende bruk av teknologi som etterlater seg elektroniske spor som muliggjør overvåking av de ansatte, økende informasjonsmengde som gir økt fare for at opplysninger blir brukt til andre formål og risiko for økt spredning av informasjon. Kommisjonen observerer at nivået og omfanget av overvåking i arbeidslivet synes å ha økt betydelig de siste årene.

Personvernkommisjonen foreslår ulike tiltak for å bedre personvernet i norsk arbeidsliv. Kommisjonen peker på at det er en utfordring at reglene om personvern og integritetsvern i arbeidslivet er spredt over flere lover og rettsområder, og etterlyser et helhetlig regelverk som tydelig angir grensene for personvern og personopplysningsvern i arbeidslivet. Kommisjonen anbefaler også at det iverksettes tiltak som skal øke bevisstheten om personvern i arbeidslivet, rettet både mot arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Personvernkommisjonen peker også i rapporten sin på behovet for regler om arbeidsgivers innsyn i ansattes e-post og annen elektronisk kommunikasjon/korrespondanse. Jeg har fått opplyst fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet at de nå er i ferd med å ferdigstille arbeidet med en endring i personopplysningsforskriften, slik at regler om arbeidsgivers innsyn i ansattes e-post vil bli vedtatt og tre i kraft om kort tid.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet opplyser at de vil prioritere oppfølging av rapporten fra Personvernkommisjonen. Den skal nå sendes på bred høring. En vurdering av tiltak for å styrke personvernet i arbeidslivet vil være en naturlig del av arbeidet med oppfølgingen av rapporten.

Jeg gjør for øvrig også oppmerksom på at Justisdepartementet har opplyst at de tar sikte på å sende ut et høringsnotat om behovet for endringer i personopplysningsloven våren 2009, som ledd i en etterkontroll av loven. Arbeidet med etterkontrollen gjennomføres i samarbeid med Fornyings- og administrasjonsdepartementet, som er ansvarlig for personopplysningsforskriften, og Datatilsynet, som på bakgrunn av sine erfaringer med loven har viktig kunnskap om hvor endringsbehovet er størst.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Justisdepartementet og Fornyings- og administrasjonsdepartementet vil samarbeide tett i den videre oppfølging av arbeidet for å sikre arbeidstakernes personvern.

SPØRSMÅL NR. 525

Innlevert 14. januar 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 22. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvordan vurderer justisministeren uttalelsene som tidligere har kommet fra sentrale Kripos-medarbeidere om at Norge vil bli et fristed for nettkriminalitet og spredning av barnepornografi dersom Datalagringsdirektivet ikke gjennomføres her, og vil justisministeren sørge for at Kripos blir involvert i den videre høringsprosessen, som det forutsettes at settes i gang om kort tid?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Europaparlamentet skal Datalagringsdirektivet være implementert i medlemslandene innen 15. mars 2009. Direktivet er ment å ramme alvorlig kriminalitet og terrorisme bl.a. ved at opplysninger om data- og teletrafikk lagres i en periode på minimum seks måneder, maksimum to år. Medarbeidere i Kripos har tidligere uttalt at en av de viktigste følgene av implementeringen av Datalagringsdirektivet er at det blir enklere å stoppe og bekjempe spredning av barnepornografi.

Svar:

EU vedtok den 15. mars 2006 et regelverk (datalagringsdirektivet, direktiv 2006/24/EC) som pålegger tilbydere av offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester (heretter tilbydere) å lagre opplysninger om all telefon- og internettbruk, for eksempel om tid og sted for kommunikasjonen, hvem som foretok kommunikasjonen, og hvilke telefonnummer eller IP-adresser som er benyttet i kommunikasjonen. Datalagringsdirektivet begrunnes med bekjempelse av alvorlig kriminalitet. Selve innholdet i kommunikasjonen omfattes ikke av datalagringsdirektivet og vil derfor ikke bli pålagt lagret.

Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 2-8 gir en generell plikt for tilbydere til å tilrettelegge for lovbestemt tilgang til informasjon. Det er denne tilretteleggingsplikten som i dag gjør det mulig å hente ut trafikkdata på en effektiv måte og å gjennomføre kommunikasjonskontroll. I dag lagrer tilbyderne opplysningene i inntil fem måneder. Lagringen og lagringslengden er begrunnet i faktureringsformål og behovet for dokumentasjon overfor kunden.

Ved en gjennomføring av datalagringsdirektivet i norsk rett, vil alle tilbydere bli pålagt å lagre nærmere spesifisert data i en bestemt tid, som kan være mer omfattende enn faktisk lagring i dag. Dette innebærer at tilbyderne blir pålagt å sikre politiet og påtalemyndigheten større muligheter for å hente ut historiske trafikkdata om kommunikasjon som allerede er foretatt. Dette vil kunne føre til at flere saker enn i dag oppklares og at kriminalitet avdekkes på et tidligere tidspunkt.

Kriminalitetsutviklingen og den allmenne bruk av ny teknologi i samfunnet tilsier at elektronisk kommunikasjon på en eller annen måte benyttes i mange typer straffbare handlinger. Dermed blir elektroniske spor stadig mer avgjørende i bekjempelsen av kriminalitet og i særlig grad alvorlig og organisert kriminalitet.

Direktivets betydning for politiet er altså først og fremst at en gjennomføring vil sikre at informasjon som vil kunne være av avgjørende betydning for avdekking av nettkriminalitet og bilder av overgrep mot barn blir lagret. Omfanget av trafikkdata lagres i stor grad i dag. Det er derfor særlig lagringstiden som sikres i direktivet. I motsatt tilfelle, der direktivet ikke gjennomføres, vil samme informasjon kunne gå tapt før politiet får tilgang til det.

Men jeg vil fremheve at også i dag uten en slik lagringsplikt er flere saker avdekket, herunder viser jeg til ENEA-saken, samt at det er innført "Rød knapp" med direkte melding til Kripos, og at flere tilbydere tar stoppfilter i bruk.

Politiet er og vil bli trukket med i regjeringens arbeid med direktivet. Det er selvfølgelig naturlig at regjeringen benytter seg av de erfaringene man har ved Kripos og politiet for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 526

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 23. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til følgende i St.prp. nr. 1 (2008-2009) der følgende er å lese: "Det vises til omtale under kap. 732, post 76, der det foreslås at legemiddelgrupepn TNF-hemmere og legemidler ved behandling av multippel sklerose omfattes av ISF-ordningen." I helsedirektoratetes regelbok for ISF-finansiering i 2009, kommer det frem at det kun er legemidler som gis hjemme som skal inkluderes i ordningen.

Kan statsråden gjøre rede for om Tysabri og andre lignende legemidler blir omfattet av ISF-ordningen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til følgende i St.prp. nr. 1 (2008-2009) der følgende er å lese:

"Det vises til omtale under kap. 732, post 76, der det foreslås at legemiddelgrupepn TNF-hemmere og legemidler ved behandling av multippel sklerose omfattes av ISF-ordningen."

I helsedirektoratetes regelbok for ISF-finansiering i 2009, kommer det frem at det kun er legemidler som gis hjemme som skal inkluderes i ordningen.

Videre står følgende å lese i proposisjonen:

"[...] de aktuelle legemidlene gjelder behandling mot bl a multippel sklerose, revmatiske sykdommer, inflammatoriske tarmsykdom og psoriasis. Et fellestrekk for legemidlene er at de er kostbare og at det eksisterer medikamentelle terapialtenativerr som forutsetter innleggelse eller poliklinisk behandling i sykehus. Det foreslås at ISF-ordningen utvikles slik at helsehjelp i form av behandling med de aktuelle legemidlene omfattes. Dette gjøres hovedsakelig for å redusere potensiell vridningseffekt i retning av de alternative behandlingsformene som krever oppmøte i sykehus og som er omfattet av ISF-ordningen."

Undertegnede ber derfor om statsrådens redegjørelse knyttet til disse punktene, og hva det har å si for legemidler som Tysabri.

Svar:

De regionale helseforetakene har i de senere årene overtatt finansieringsansvaret for enkelte typer medikamentell behandling som pasienten administrerer selv i eget hjem, men der behandling og oppfølgingsansvar ligger hos spesialisthelsetjenesten. De aktuelle legemidlene gjelder behandling mot bl.a. multippel sklerose, revmatiske sykdommer, inflammatoriske tarmsykdom og psoriasis. Et fellestrekk for legemidlene er at de er kostbare og at det eksisterer medikamentelle terapialternativer som forutsetter innleggelse eller poliklinisk behandling i sykehus.

I 2009 er den innsatsstyrte finansieringen endret slik at også helsehjelp i form av behandling med de aktuelle legemidlene omfattes. Dette gjøres hovedsakelig for å redusere potensiell vridningseffekt i retning av de alternative behandlingsformene som krever oppmøte i sykehus og som er omfattet av ISF-ordningen. Med den foreslåtte omleggingen vil medikamentell behandling med selvadministrerte legemidler gi DRG-poeng på lik linje med alternativ (legemiddel-)behandling på sykehus, for eksempel behandling med Tysabri.

Budsjettet for 2009 legger til rette for at sykehusene kan øke pasientbehandlingen med 1,5 pst. på nasjonalt nivå fra 2008 til 2009. Dette skal også komme pasienter med multippel sklerose til gode.

SPØRSMÅL NR. 527

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Ann-Kristin Engstad

Besvart 23. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Hvordan følges søknadene fra huleboerne i Finnmark under krigen som har fått avslag opp etter de nye opplysningene fra rapporten som ble lagt fram mars 08, og hvordan sikrer man at denne prosessen får en hurtig behandling i Nav?»

BEGRUNNELSE:

Viser til debatt i Stortinget vedrørende overnevnte tema 10.06.08. Daværende statsråd Bjarne Håkon Hanssen uttalte fra Stortingets talerstol følgende:

"Vi får nå den situasjonen som jeg har ønsket, nemlig at alle som har fått avslag på sin søknad om krigspensjon de senere årene, og som var barn og til stede i Laksevåg eller på Holen skole den 4. oktober 1944, får saken sin tatt opp til ny vurdering etter ny praksis. De trenger ikke å sende inn ny søknad. NAV vil gå gjennom sakene på nytt i løpet av kort tid. Dette vil også gjelde huleboerbarna.

Jeg er selvfølgelig glad for at vi har kommet dit hen. Det er nå viktig at sakene behandles fort. Mange av dem det gjelder, er gamle mennesker, og det er viktig at vi får avklart sakene så fort at folk kan få oppleve å få krigspensjon."

I Finnmark Dagblad lørdag 10.01.09 portretteres individer som under krigen opplevde det samme, men som forskjellsbehandles ved søknad om krigspensjon.

Svar:

Endringen av praksis som ble innført på bakgrunn av nevnte rapport fra mars 2008 innebærer at barn som var direkte rammet av krigshandlinger under krigen, og som i ettertid har fått påvist psykisk skade forenlig med posttraumatisk stresslidelse, nå kan få krigspensjon på grunnlag av en vurdering basert på antagelse (presumsjon) om at lidelsen har sammenheng med krigspåkjenningen, uten nærmere vurdering av årsakssammenhengen.

Jeg har fått opplyst fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at det er 118 saker om tidligere huleboerne i Finmark som i forbindelse med praksisendringen gjennomgås på nytt. Disse sakene blir nå grundig gjennomgått av Arbeids- og velferdsetaten. Dessverre er dette arbeidet blitt noe forsinket, men Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at en regner med å sluttføre gjennomgangen innen utgangen av februar 2009.

SPØRSMÅL NR. 528

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Tillatt totalvekt og vogntoglengde er et viktig tema for et konkurranseutsatt næringsliv. Spesielt i grensestrøkene mot Sverige har dette hatt fokus og det har en tid vært et meget begrenset forsøk med lengre vogntog. For totalvekt er det enkelte flaskehalser som stopper muligheten for økt totalvekt. Et næringsliv i krise ser etter kostnadsreduksjoner og muligheter for å bedre konkurranseevnen.

Vil statsråden sørge for at både vogntoglengde og mulighetene for økt totalvekt blir vurdert i tilknytning til krisepakka?»

BEGRUNNELSE:

Flaskehalsene og begrensningene for både vogntoglengde og totalvekt er utredet. Dette er derfor tiltak som lar seg iverksette raskt, det gir kostnadsreduksjoner til næringslivet, det vil gi langsiktig effekt i form av å sikre konkurranseutsatte arbeidsplasser og det er tiltak som uansett vil måtte gjøres på ett eller annet tidspunkt i framtiden. Det er et godt krisetiltak.

Svar:

Et godt vegnett som bidrar til lavere transportkostnader har stor betydning både for næringslivet og

for bosettingen i distriktene. Etterslep på vedlikehold bidrar til redusert fremkommeligheten og økte transportkostnader for næringstransport. Denne regjeringen har derfor styrket bevilgningene til vedlikehold av vegnettet.

Jeg er videre opptatt av å se om bruk av lengre og tyngre vogntog kan bidra til mer effektiv transport og reduksjon i miljøulempene. Jeg tok derfor initiativ til en treårig prøveordning som ble satt i gang i fjor sommer om å tillate såkalte modulvogntog med inntil 25,25 meters lengde og totalvekt inntil 60 tonn på noen utvalgte strekninger. Utfallet av evalueringen som skal foretas, vil være viktig i vurderingen om dette er noe å satse videre på i Norge utover prøveperioden.

I forberedelsene til krisepakken ba jeg Statens vegvesen vurdere ulike prosjekter som kunne settes i gang på kort varsel. Mange av prosjektene har som mål å bedre fremkommeligheten for næringslivstransporter og dermed også redusere transportkostnadene, selv om vogntoglengde og totalvekt i liten grad har vært spesifikke tema. Hvilke prosjekter som er blitt prioritert fremgår av krisepakken som nå er lagt frem. Større utbedringer og ombygginger av blant annet broer for å øke tillatt totalvekt blir vurdert i arbeidet med Nasjonal transportplan for 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 529

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 23. januar 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Regjeringens beslutning om å sende et feltsykehus til Tsjad synes å bryte med retningslinjer som Norge tidligere har fulgt for bruk av militære og sivilforsvarsressurser. Dette kan bidra til å tilsløre grensen mellom militær og humanitær innsats.

Kan forsvarsministeren klargjøre om feltsykehuset er tiltenkt en ren sivil eller også militær funksjon - og om hun ser betenkeligheter med en sammenblanding av militære og humanitære funksjoner?»

BEGRUNNELSE:

Det humanitære rom er blitt mindre tydelig på grunn av infiltrasjon av ulike militære og politiske agendaer. Mange uavhengige hjelpeorganisasjoner distanserer seg derfor fra militære aktører som utfører tilsynelatende humanitære oppgaver. Manglende skille mellom militære og humanitære aksjoner er klart i strid med humanitærrettens prinsipper.

De siste tiårene er væpnede konflikter blitt mer komplekse, spesielt ved at skillet mellom sivile og militære utviskes. Sivilbefolkningen blir nå i langt større grad enn tidligere dratt inn i konflikter. Systematiske overgrep mot kvinner og barn, stridende som gjemmer seg blant sivilbefolkningen, samt målrettet ødeleggelse av viktige samfunnsstrukturer inngår i de væpnede strategiene. Dette bidrar til å flytte konflikten inn på den sivile arena.

Samtidig er det humanitære system blitt mer komplekst ved at nye aktører vil rive humanitært arbeid.

Militære styrker, sivil-militære stabiliseringslag, nasjonale og lokale myndigheter, stiftelser og private selskaper opererer nå i varierende allianser under en humanitær fane.

Dette bidrar til å tilsløre grensen mellom militær og humanitær innsats og kan på sikt gjøre det vanskeligere å yte effektiv humanitær hjelp i kriseområder.

Svar:

Regjeringen besluttet i desember å tilby FN et feltsykehus for inntil 12 måneder fra våren 2009. Dette feltsykehuset vil inngå i FNs fredsoperasjon MINURCAT, og har som hovedoppgave å behandle militært FN-personell. Samtidig ble det, under mitt nylige besøk til Tsjad, uttrykt en klar forventning fra alle aktører i området – både FN, humanitære organisasjoner, lokale myndigheter og NGOer – at sykehuset også må kunne behandle sivile. Det lokale sykehuset i Abéché har svært begrenset kapasitet og er langt fra så avansert som det feltsykehuset Norge vil stille. Det italienske feltsykehuset, som det norske skal overta etter, har inngått en formell avtale med det lokale sykehuset i Abéché om behandling av sivile ved behov. Vi vil søke en liknende avtale med sykehuset, da det vil virke lite hensiktsmessig å ha ubrukt kapasitet på vårt sykehus mens det er store behov for behandling lokalt.

Regjeringen anser ikke at en avtale med det lokale sykehuset i Abéché vil utfordre vårt prinsipp om å unngå sammenblanding mellom sivile og humanitære virkemidler. De lokale helsetjenestene i Tsjad er

svært begrenset, og ved å kunne benytte eventuell ledig kapasitet på det norske feltsykehuset, anser vi at sykehuset vårt vil komme til størst nytte. Det en klart uttrykt forventning fra alle aktører i området at feltsykehuset også skal styrke det lokale helsetilbudet, noe som understreker behovet for en slik tilnærming.

Denne tenkningen er fullt ut i tråd med FNs konsept om integrerte operasjoner. En forutsetning i slike tilfeller er nettopp at bruken er omforent og avstemt med lokale og internasjonale sivile aktører. Militære myndigheter må på aldri på egenhånd etablere tilbud som kan konkurrere med eller undergrave disse aktørenes virke.

Forsvarsdepartementet vil understreke behovet for en klarest mulig rollefordeling mellom politisk, militær og humanitær innsats. Dette gjenspeiles blant annet i Norges stabiliseringsinnsats i Afghanistan. De humanitære organisasjonene er avhengige av å fremstå som uavhengige og nøytrale for å oppnå tilgang til ofrene, og aksept hos de stridende parter og lokalbefolkningen er de sivile organisasjonenes viktigste kilde til sikkerhet. Det er derfor av stor betydning at vi ikke utfordrer disse prinsippene. Jeg anser at bruken av det norske feltsykehuset er i tråd med dette.

SPØRSMÅL NR. 530

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 22. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ved bruktimport av biler fra USA beregnes engangsavgift på bakgrunn av slagvolum istedenfor CO_2-utslipp, og dette fører blant annet til at bruktimporterte miljøvennlige hybridbiler blir vesentlig dyrere enn tilsvarende brukte hybridbiler importert fra EU.

Vil statsråden endre regelverket slik at alle kjøretøy som kan fremvise CO_2-tall etter gjeldende direktiv 80/1268/EØF kan avgiftsberegnes med CO_2-tall som avgiftsgrunnlag, slik det gjøres i Sverige?»

BEGRUNNELSE:

Hybridkjøretøy blir avgiftsbelagt ulikt avhengig av om de importeres fra EU eller USA. Mens bruktimporterte hybridbiler fra EU avgiftsbelegges på bakgrunn av CO_2-tall etter direktiv 80/1268/EØF, avgiftsbelegges brukte hybridbiler fra USA etter slagvolum. Når engangsavgift beregnes på bakgrunn av slagvolum istedenfor CO_2-utslipp, fører dette til at en Toyota Prius 1,5l Hybrid 2008-modell med CO_2-utslipp på 106 g/km får 41,5% høyere engangsavgift. Dette gjør det lite attraktivt å bruktimportere hybridbiler fra USA, der denne biltypen har blitt svært populær. En eventuell endring i kjøretøyforskriften vil kunne rette opp denne uheldige, og sannsynligvis utilsiktede, skjevheten.

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2007 ble engangsavgiften lagt om ved at CO_2-utslipp som hovedregel erstattet slagvolum som avgiftskomponent. Hensikten med endringene var å motivere til kjøp av biler med lave CO_2-utslipp.

På samme måte som effektkomponenten og vektkomponenten, beregnes CO_2-komponenten på bakgrunn av data hentet fra motorvognregisteret. Dataene er basert på typegodkjenningen. For en del biler er det ikke lagt inn data for CO_2-utslipp i motorvognregisteret. Dette gjelder blant annet en del spesialimporterte kjøretøy som ikke er produsert for det europeiske markedet, og hvor CO_2-utslippet ikke er målt, eller er målt etter andre standarder enn de som legges til grunn i EØS landene. Det ble lagt til grunn at dette gjaldt et begrenset antall, og av praktiske grunner ble motorvolum beholdt som beregningsgrunnlag for disse bilene. Motorvolumkomponenten ble innrettet slik at den i størst mulig grad avspeiler antatt CO_2-utslipp.

Den amerikanske ambassaden har sammen med AMCAR Bilpolitisk utvalg tatt opp den avgiftsmessige behandlingen av kjøretøy som er produsert for det amerikanske markedet, og senere importert til Norge. Disse kjøretøyene er målt etter en amerikansk standard for CO_2-utslipp, og benytter følgelig slagvolum som avgiftsgrunnlag. Fra amerikansk side er det blant annet vist til at særlig hybridbiler kommer dårlig ut av dagens system.

Prinsipielt bør så mange kjøretøy som mulig avgiftsbergenes på bakgrunn av utslipp av CO_2. På denne bakgrunn, og på grunn av de nye opplysningene i saken, har Finansdepartementet bedt Toll- og avgift-

direktoratet vurdere tiltak som gjør det mulig å benytte CO_2-utslipp også for kjøretøy uten europeiske utslippsdata. Finansdepartementet vil vurdere dette nærmere når Toll- og avgiftsdirektoratets tilbakemelding foreligger.

SPØRSMÅL NR. 531

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 23. januar 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Selskapet Statkraft har en omfattende aktivitet og et omfattende eierskap i Nordland fylke.

Hvor store inntekter henter selskapet totalt sett ut av sin totale produksjon i Nordland, og hvor store inntekter tilføres staten ansalgsvis i form av skatter og avgifter som følge av Statkrafts produksjon i Nordland?»

Svar:

Statkraft regnskapsfører inntektene fra sin kraftomsetning på porteføljebasis, det vil si ut fra ulike typer av salg som gjennomføres (fysisk spotsalg over Nord Pool, salg på kontrakter med industrien, finansielt kraftsalg m.v.). Porteføljene styres på nasjonal basis. Salgsinntektene kategoriseres ikke geografisk og selskapet kan ikke dokumentere regnskapsmessig hvor stor andel av inntektene som genereres per fylke. Tilsvarende gjør seg gjeldende for kostnadene som delvis finnes på selskapsnivå og delvis på lokalt nivå. En samlet oversikt over inntjeningen per fylke er derfor ikke mulig med basis i regnskapene.

En tilnærming kan gjøres gjennom beregningen av grunnrenteskatt. Her beregnes en netto grunnrenteinntekt hvor inntektene i prinsippet beregnes ut fra hvert kraftverks produksjon, multiplisert med spotprisen. Til fradrag kommer faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt. For 2007 var netto grunnrenteinntekt for kraftverkene som ligger i Nordland 476 millioner kroner. Det presiseres at dette er før fradrag for finanskostnader og andre kostnader på selskapsnivå.

Statens skatteinngang fra Statkraft består av ordinær selskapsskatt (overskuddsskatt) og den kraftspesifikke grunnrenteskatten.

Overskuddsskatten beregnes på selskapsnivå uavhengig av i hvilken kommune eller hvilket fylke overskuddet genereres. Hvert enkelt fylkes bidrag til det totale selskapsoverskuddet og overskuddsskatten kan vanskelig anslås. Den totale overskuddsskatten for selskapet var 2 008 millioner kroner i 2007.

Grunnrenteskatten beregnes som nevnt per kraftverk, og samlet var denne skatten for kraftverkene som ligger i Nordland 143 millioner kroner i 2007. Samlet for hele selskapet var grunnrenteskatten 758 millioner kroner dette året.

I tillegg kommer skatter og avgifter som relaterer seg til kraftproduksjon og som tilfaller kommuner/fylke. Dette er eiendomsskatt, naturressursskatt, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft.

Til orientering kan det opplyses at kraftverkene i Nordland har en samlet installert effekt som utgjør 15 prosent av Statkrafts samlede vannkraftkapasitet i Norge. Disse kraftverkene har en andel på 18 prosent av Statkrafts vannkraftproduksjon i Norge i et normalår.

SPØRSMÅL NR. 532

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten
Besvart 23. januar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Den største protestantiske menighet i Aserbajdsjan har blitt fratatt sin kirkebygning og deler av sin eiendom gjennom en høyst tvilsom rettslig prosess og uten noen form for kompensasjon. Etter dette har de over tusen medlemmene vært nødt til å samles i telt, noe som er vanskelig i den regnfulle høst- og vintersesongen.

Hvordan kan utenriksministeren reagere overfor Aserbajdsjans myndigheter i den aktuelle saken?»

BEGRUNNELSE:

"Cathedral of Praise" kjøpte eiendommen på lovlig vis i 2003, fikk registrert overdragelsen og har siden betalt offentlige avgifter som eier uten å få indikasjoner på at noe skulle være feil ved eierforholdene. Menigheten har også brukt 230 000 USD, samt utallige dugnadstimer på å pusse opp området.

I tillegg våger ikke menigheten å bygge noen ny kirke på den delen av eiendommen som ikke er blitt konfiskert, da de har fått signaler om at det vil komme en ny byplan for området, og at eventuelle investeringer på området ikke vil bli erstattet. Menigheten får heller ikke leid andre lokaler, da myndighetene for noen år siden forbød utleie av offentlige møteplasser til religiøse organisasjoner. Menigheten føler seg rettsløse i dagens situasjon, og har sett seg nødt til å søke internasjonal oppmerksomhet rundt forholdene.

Svar:

Norge legger stor vekt på å bidra til utvikling av demokrati, rettsstat og respekt for menneskerettighetene i Aserbajdsjan. I det brede samarbeidsforholdet som vi søker å utvikle mellom våre to land, står disse målsettingene sentralt.

Som for andre grunnleggende menneskerettigheter er vi opptatt av religionsfrihetens kår og situasjonen for de ulike trossamfunn som finnes i landet. Som et eksempel kan jeg nevne at vår ambassade i Baku, trolig som den eneste, vil være representert ved en forestående rettssak mot en baptistpastor i Zaqatala på grensen til Georgia.

I den aktuelle saken som representanten Høybråten spør om, holder vår ambassade seg orientert om situasjonen gjennom direkte kontakt med menighetens ledere. Slike åpne uttrykk for interesse fra det internasjonale samfunn er i seg selv en markering av støtte til den rett et trossamfunn har til å praktisere sin religion. Informasjonen ambassaden har fått til nå, utelukker imidlertid ikke at det kan foreligge et rettslig grunnlag for ekspropriasjonen av menighetens eiendom, samtidig som det på bakgrunn av behandlingen hittil er grunn til å holde øye med den videre oppfølging saken får i rettssystemet. Den aktuelle menigheten har en sterk tilknytning til Sverige; vi holder derfor også løpende kontakt med svenske myndigheter om saken.

Som representanten Høybråtens spørsmål gjenspeiler, står Aserbajdsjan overfor betydelige utfordringer også i utviklingen av sitt rettsvesen for å bringe dette i samsvar med internasjonale rettsstatsprinsipper og standarder for godt styresett. Også på dette feltet yter Norge konkret bistand. Vi har nå sendt ut tre juridiske eksperter fra Norge som gjennom kapasitetsbygging i regi av Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) arbeider for å bidra til en rettferdig og effektiv justisadministrasjon i landet.

På generelt grunnlag er det verdt å notere at det aserbajdsjanske samfunn tradisjonelt har vært preget av stor religiøs toleranse. Også i dag driver Aserbajdsjan et viktig arbeid for religiøs dialog og praktiserer stor toleranse for de større religionene med en anerkjent historie i landet. Derimot synes situasjonen for små religiøse minoriteter å være mer bekymringsfull. Denne problemstillingen har norske myndigheter reist flere ganger, og vil fortsette med det så lenge det er behov for det.

Innenfor rammen av et bredt samarbeidsforhold mellom våre to land, samt innenfor rammen av organisasjoner som Europarådet og OSSE, vil Norge fortsette å arbeide for å styrke demokrati, rettsstat og respekt for menneskerettighetene i Aserbajdsjan.

SPØRSMÅL NR. 533

Innlevert 15. januar 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien
Besvart 22. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Lokalavisa Hitra-Frøya melder fredag 7. januar at politiet i Sør-trøndelag for tiden er i gang med etablering av ny vaktordning. Den vaktordningen som nå vurderes innebærer et vaktdistrikt på 8 kommuner og er svært stort i utstrekning. Uttrykningstiden fra Skaun, Trondheims nabokommune, til Frøya er rundt to timer.

Mener statsråden det er rimelig at et øysamfunn med over 4 000 innbyggere kan få politivakt som i mange tilfeller vil få mer enn to timers responstid?»

Svar:

Dagens vaktordning på Hitra og Frøya dekkes deler av døgnet med reservetjeneste, som er et vaktsamarbeid mellom Hitra og Frøya lensmannskontorer. Reservetjeneste er en vaktordning der politibetjentene har hvilende hjemmevakt og rykker ut etter anmodning fra politidistriktets operasjonsleder.

I årtider har kommunene hatt politibetjenter bosatt i nærområde, som har hatt reservetjeneste og som har kunnet rykke ut når noe har skjedd. Politibetjentene har også grepet inn i hendelser på sin fritid og vært en viktig kriminalitetsforebyggende faktor i sitt nærmiljø. Dette har vært en meget god ordning for lokalbefolkningen i kommuner utenfor de store tettstedene.

Tiden har forandrete seg, også i politi- og lensmannsetaten. De siste ti-årene har etaten fått økte utfordringer både med å rekruttere og beholde politiutdannet personell på mindre steder. I tillegg verdsetter ansatte ved lensmannskontorene sin fritid høyere nå enn tidligere. Dette har vært medvirkende faktorer til at en mange steder i landet har måtte etablert større vaktområder enn tidligere.

Den viktigste grunnen til at det mange steder foreslås større vaktområder er likevel de nye arbeidstidsbestemmelsene(ATB) som ble innført i juni 2007. Disse bestemmelsene førte blant annet til strengere regler for hviletid mellom oppdragene. For å få dekket opp tjenestelistene og dermed gi publikum best mulig politiberedskap, ble det behov for flere tjenestemenn/-kvinner.

I forhold til Hitra og Frøya opplyser Politidirektoratet at det som følge av nye ATB har det ved noen anledninger vært lav politiberedskap i de to kommunene. Etter at politibetjentene har vært ute på oppdrag under sin reservetjeneste, har krav om hviletid etter gjeldende ATB slått inn. Dette gjelder beredskap for utrykning til ordinære politioppdrag og ikke der det står om liv og helse.

Politidirektoratet opplyser videre at i skillet mellom reservetjeneste og aktiv tjeneste, må politiet etter nye ATB ta hensyn til de perioder der publikum ikke kan få bistand fra politiet på grunn av politibetjentenes pålagte hviletid. Det er slik at ved mer bruk av aktiv tjeneste vil en ha politibetjenter på ordinær tjeneste større deler av døgnet.

Politidirektoratet opplyser at en vaktordning basert på aktiv tjeneste, medføre en lavere terskel for utrykning til oppdrag, samt en mer kostnadseffektiv polititjeneste. Patruljer fra andre deler av en større vaktregion vil også kunne styres til å gjøre ordinær patruljetjeneste på Hitra og Frøya når ikke lensmannskontorenes egne patruljer kan utføre tjenesten. Politidirektoratet ser at det i noen tilfeller kan føre til lengre utrykningstid med en eventuell ny ordning i et større vaktområde, men at dette må sees opp mot bestemmelsene om pålagt hviletid og perioder der en etter gammel ordning er avskåret fra å rykke ut i det hele tatt. Dersom det skulle oppstå en meget alvorlig sak som krever rask tilstedeværelse av politiet og patruljen er langt unna eller er opptatt med en annen alvorlig hendelse, skal operasjonssentralen beordre tilgjengelige tjenestemenn på fritid og som kan komme raskere tilstede.

Jeg har fått opplyst at Sør-Trøndelag politidistrikt for tiden arbeider med konkrete forslag til nye tjenestelister for hele politidistriktet. Dette arbeidet pågår fremdeles og det er ikke avgjort hvordan den nye ordningen vil bli.

SPØRSMÅL NR. 534

Innlevert 16. januar 2009 av stortingsrepresentant Heikki Holmås
Besvart 27. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Noen av organisasjonene som nyter godt av ordningen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, sender penger til støtte for bosettere som okkuperer de palestinske områdene på Vestbredden i strid med FN og folkeretten.

Hva kan Regjeringen gjøre for å stoppe denne indirekte statsstøtten til okkupasjon?»

Svar:

Jeg synes det er uheldig at pengegaver til frivillige organisasjoner som faller inn under ordningen i skatteloven § 6-50 kan bli brukt til støtte for bosettere som okkuperer de palestinske områdene på Vestbredden eller andre formål i strid med folkeretten.

Skatteloven § 6-50 gir skattyter rett til fradrag i inntekt for inntil kroner 12 000 for gaver til frivillige organisasjoner som oppfyller nærmere kriterier. Organisasjonene må blant annet forhåndsgodkjennes og drive virksomhet innenfor visse godkjente formål, herunder religiøs og annen livssynsrettet virksomhet. Organisasjonene må videre føre et samlet regnskap over mottatte gaver, som viser at verdier tilsvarende de mottatte gaver er brukt eller satt av til disse godkjente formål. Utover dette spores ikke gavene. Det te skyldes at det er svært vanskelig å utforme praktikable regler som begrenser hva organisasjonene kan bruke mottatte gaver til så lenge organisasjonen som sådan er godkjent. Hele ordningen bygger på at det er organisasjonen selv, og ikke myndighetene, som styrer bruken av mottatte penger.

Jeg har vurdert om det vil være mulig å avgrense ordningen i § 6-50 mot organisasjoner som medvirker til, eller aktivt støtter brudd på folkeretten. Innenfor dagens ordning med fradragsrett for gaver til frivillige organisasjoner, ser jeg det som svært krevende å foreta en slik avgrensing. I den gjeldende ordning er det skattekontorene som skal forhåndsgodkjenne organisasjonene. Det er ikke realistisk at disse kontorene skal måtte ta stilling til om en stat bryter folkeretten og/eller om organisasjonen står i et slikt forhold til staten/folkerettsbruddet at den også må anses å medvirke til, eller støtte, det aktuelle bruddet. Om det foreligger brudd på folkeretten vil ofte være et spørsmål både av politisk og komplisert juridisk art og egner seg svært dårlig for prøving av ligningsansatte.

Som kjent har Finansdepartementet utarbeidet etiske retningslinjer som danner grunnlag for å treffe beslutning om at enkelte selskap skal kunne utelukkes som investeringsmulighet for Statens pensjonsfond Utland. Blant annet vil medvirkning til grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene være brudd på de etiske retningslinjene. Det er opprettet et eget råd som skal vurdere om det foreligger medvirkning til brudd på retningslinjene, men det er finansministeren som treffer den endelige beslutningen. Vurderingene bygger i stor grad på skjønn. Vurderingen av om en § 6-50-organisasjon har medvirket til brudd på folkeretten, er i likhet med spørsmålet om det foreligger brudd på de etiske retningslinjene, en komplisert, politisk og skjønnsmessig avgjørelse. Ordningen med at enkelte utstedere skal kunne utelukkes som investeringsmulighet for Statens pensjonsfond Utland, viser blant annet at en eventuell ordning som ekskluderer enkelte § 6-50-organisasjoner, krever noe langt mer enn en avgjørelse fattet av ligningsmyndighetene. Det vil dessuten være svært vanskelig å ekskludere enkelte organisasjoner fra ordningen med skattefradrag med den begrunnelse at organisasjonen medvirker til brudd på folkeretten, uten at staten offisielt tar stilling til spørsmålet.

Det følger av dette at en avgrensing av ordningen i § 6-50 mot organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til brudd på folkeretten, vil være problematisk fordi det må treffes vanskelige politiske og skjønnsmessige avgjørelser, med mulige utenrikspolitiske følger. En slik endring kan derfor ikke innføres innenfor dagens ordning som fullt ut er administrert av ligningsmyndighetene.

Jeg vil vurdere om det er mulig å etablere en mulig unntaksordning, en type "sikkerhetsventil" som gir Finansdepartementet anledning til å stryke organisasjoner fra listen over de som er berettiget i fradragsordningen ut fra skattelovens kriterier. En slik unntaksordning må i tilfellet bygge på faglige råd fra for eksempel Utenriksdepartementet eller Pensjonsfondets etiske råd.

SPØRSMÅL NR. 535

Innlevert 16. januar 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen
Besvart 26. januar 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I Klimaforliket settes det mål om nasjonale CO_2-kutt på 15-17 mill tonn CO_2, noe som tilsvarer ca. 2/3 av det totale kutt-målet i klimaforliket. Samtidig vektlegger man tydelig at tiltak skal være kostnadseffektive. Det skapte usikkerhet på et "Klimakur"-møte på SSB fredag 16/1. Et mål om 2/3 nasjonale kutt reduserer kostnadseffektiviteten, fordi man da må velge bort kostnadseffektive tiltak utenfor landets grenser.

Kan statsråden oppklare om det et selvstendig krav at 2/3 av CO_2-kuttene skal gjøres nasjonalt?»

Svar:

Klimautfordringen er voldsom. Skal vi unngå skadelige klimaendringer med en oppvarming på mer enn 2 grader C, må de globale utslippene reduseres med 50 – 85 prosent innen 2050. Skal de globale utslippene reduseres så mye samtidig som økonomier som Kina og India tillates å vokse, så betyr dette at de rike landenes utslipp på sikt må kuttes til nær null. Norsk klimapolitikk bygger på anerkjente og etablerte prinsipper og kriterier som styringseffektivitet og kostnadseffektivitet. For å ha troverdighet internasjonalt og nasjonalt som en pådriver for en ambisiøs global klimaløsning er det uavhengig av dette viktig at Norge også nasjonalt gjør en betydelig innsats. Derfor er partene i klimaforliket enige om at det er et langsiktig mål at Norge skal bli et lavutslippssamfunn, selv om det på kort sikt kan være mulig å redusere klimagassutslippene mer i utlandet enn i Norge for et gitt beløp. Det gjøres samtidig en betydelig satsing i utlandet. Regjeringen har for eksempel satt av 3 milliarder årlig til klima- og skogprosjektet, og vi bidrar til globale utslippskutt gjennom kjøp av ulike kvoter. Det er også bestemt at Norge skal overoppfylle Kyotoprotokollen med 10 prosent, noe som betyr at vi investerer 5 milliarder kroner i utslippsreduksjoner i utlandet gitt en kvotepris på 200 kroner.

Som nevnt over er partene i klimaforliket enige om at det er et langsiktig mål at Norge skal bli et lavutslippssamfunn, noe som innebærer at det må sørges for betydelige nasjonale utslippsreduksjoner i årene framover. Stortinget har videre vedtatt at Norge fram til 2020 påtar seg en forpliktelse om å kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990. Basert på en skjønnsmessig vurdering mener også partene i klimaforliket at det er realistisk å ha et mål om å redusere utslippene med 15-17 millioner tonn CO_2-ekvivalenter i forhold til referansebanen slik den ble presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert. Dette innebærer i tilfelle at om lag to tredeler av Norges totale utslippsreduksjoner tas nasjonalt. Det er selvsagt et mål at de nasjonale kuttene også skal skje mest mulig kostnadseffektivt, altså med størst mulig mengde CO_2 redusert per krone. Vi må imidlertid også kunne dokumentere raske og synlige resultater.

SPØRSMÅL NR. 536

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen
Besvart 26. januar 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fiskerinæringen er rammet av finanskrisen og har spilt inn tiltak som kan sikre aktivitet og arbeidsplasser. Dette omfatter garantier for salgslagene og kjøpere av norsk fisk i utlandet og markedsføring. Næringen viser til at ordningene i GIEK og Eksportfinans ikke er tilpasset næringens behov på en tilfredsstillende måte.

Deler Regjeringen vurderingen og vil det komme egne tiltak for fiskerinæringen og et initiativ mot ESA for å tilpasse eksportfinansieringsordningene?»

BEGRUNNELSE:

I en fellesuttalelse fra FHL, Norges Fiskarlag, Fiskebåtredernes forbund, Norges Råfisklag og Norges Sildesalgslag ber fiskerinæringen om tiltak på 5

milliarder kroner i forbindelse med Regjeringens varslede krisepakke 26. januar.

Det understrekes at EØS-avtalen hindrer kreditter med kortere varighet enn to år. Dermed har ikke fiskerinæringen fått ta del i den krisepakken Regjeringen la frem før jul knyttet til GIEK og Eksportfinans.

Hovedutfordringen er likviditetsutfordringer utover i verdikjeden. Manglende tilgang på kreditt og garantier gjør at evnen til å holde lager i markedet er redusert. Dermed reduseres omsetningen av fisk kraftig.

Næringen ber Regjeringen gå i dialog med ESA og få klargjort at fiskerinæringen ikke er omfattet av EØS-avtalen.

Svar:

Regjeringen har i løpet av høsten 2008 fremmet flere tiltak som har bidratt til å bedre situasjonen for næringslivet, herunder også fiskeri- og havbruksnæringa.

Stortinget ga i desember 2008 Regjeringen fullmakt til å utvide rammen for Alminnelig garantiordning under Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) med inntil 50 mrd. kroner, til 110 mrd. kroner. Regjeringen vedtok deretter i statsråd å utvide rammen til 80 mrd. kroner. En utvidelse av rammen for Alminnelig garantiordning vil ha betydning for norsk fiskerinæring gjennom den kortsiktige kredittforsikringen som tilbys av GIEKs datterselskap GIEK Kredittforsikring (GK). Deler med såkalt ”non-marketable” risiko i GKs portefølje reforsikres hos GIEK. Såkalt ”non-marketable” risiko hefter ved eksponeringer mot alle land utenom EU-land, Norge, Sverige, Island, USA, Canada, Japan, Australia og New Zealand. En utvidelse av rammen for Alminnelig garantiordning kommer norsk fiskerinæring til gode ved at GK dermed kan fortsette sin garantigiving overfor eksportører med ”non-marketable” risiko ved at GK er blitt sikret at GIEK fortsatt kan avdekke slik risiko. Kredittforsikring av eksport til øvrige markeder kan reassureres i det kommersielle forsikrings- og garantimarkedet. Etter det departementet har fått opplyst, er det ikke problemer med å reassurere i det private markedet for de beløp sjømatnæringen har behov for.

Eksportfinans forvalter ordningen med statlig støttede eksportlån. Ettersom den varen eller tjenesten som eksporteres må ha en forventet levetid på minst to år for å kunne finansieres med slike lån, er ikke denne låneordningen aktuell for finansiering av sjømateksport. Det gjøres oppmerksom på at Eksportfinans aldri har vært involvert i finansieringen av eksport av forbruksvarer.

Regjeringa har mottatt flere henvendelser fra fiskeri- og havbruksnæringa som understreker utfordringene med å skaffe finansiering for eksportleveranser. Det er som nevnt allerede vedtatt endringer i rammene til GIEK og lavrisikolåneordningen under Innovasjon Norge, og etablert en låneordning for Eksportfinans. Det vil også bli vurdert om det er grunnlag for å gjøre endringer innenfor eksisterende ordninger, med sikte på å løse disse utfordringene.

Til forskjell fra EØS-avtalens generelle regler om offentlig støtte er det ikke EFTAs overvåkningsorgan ESA, men avtalepartene selv, som er kompetente til å vurdere hvorvidt det foreligger konkurransevridende støtte etter protokoll 9 som regulerer handelen med fisk og andre marine produkter mellom Norge og EU. Statsstøtte til fiskerinæringen blir således et forhold direkte mellom EU Kommisjonen og Norge. I lys av de siste årenes utfordringer knyttet til markedsadgang for laks og ørret til EU og med tanke på fremtiden, bør vi fra norsk side utvise stor forsiktighet før vi eventuelt går inn på låneordninger innrettet mot eksport av sjømat som innebærer et subsidieelement.

Rammen for lavrisikolåneordningen under Innovasjon Norge er alt styrket med 1 mrd. kroner for 2009. Jeg viser ellers til tiltakspakken som Regjeringen har lagt frem i dag, der Regjeringen blant annet har foreslått en styrking av rammene til innovasjonslån, garantier og tilskudd under Innovasjon Norge. Forslaget om økte rammer til garantier vil blant annet kunne gi rom for å tilby driftskredritt og en videreføring og utvidelse av garantiavtalen mellom Innovasjon Norge og fiskesalgslagene. Det er imidlertid Innovasjon Norge som på selvstendig grunnlag tar avgjørelsen om hvorvidt disse garantiavtalene skal videreføres og i så fall, i hvilket omfang.

SPØRSMÅL NR. 537

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt
Besvart 27. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hurtigrutas seilingsmønster er svært viktig for de mange små og mellomstore bedriftene langs kysten som er avhengig av å få sendt sine produkter ut til markedet. Når Hurtigruten Group nå ønsker å kutte i antall anløp så vil det føre til at stadig flere må benytte trailere til transport. Sjøtransport er av de mest miljøvennlige transportmulighetene vi har.

Er statsråden enig i at det må være et mål å få mest mulig av godstransporten over fra vei til båt og jernbane og vil hun bidra til at Hurtigrutas seilingsmønster opprettholdes?»

Svar:

Gjeldende avtale for kystruten Bergen-Kirkenes for perioden 2005-2012 ble inngått i desember 2004 etter en konkurranseutsetting av denne tjenesten. Grunnlaget for det statlige tjenestekjøpet ble behandlet av Stortinget, jfr. St. meld. nr. 16 og Inst. S. nr. 125 (2003-2004). Målsetningen med denne avtalen er å sikre daglige seilinger hele året. I tillegg til personbefordring på strekningen Bergen – Kirkenes, er selskapet også forpliktet til å ha godskapasitet nord for Tromsø.

Hurtigruten ASA og Samferdselsdepartementet avsluttet høsten 2008 reforhandling av gjeldende avtale som følge av endringer i enkelte avgifter og kostnader i avtaleperioden, fortrinnsvis i løpet av 2007. Resultatet av disse forhandlingene er forelagt Stortinget jf St. prp. nr 24 (2008-2009). Foruten forslag om en tilleggsbevilgning på 125 mill kr ble det orientert om at departementet samtykker i at det i vintersesongen november 2008 - mars 2009 kan tas ut ett skip fra ruten uten at det foretas trekk i døgngodtgjørelsen. Det framgikk også av proposisjonen at selskapet har varslet om at selskapet ikke ser seg i stand til å kunne opprettholde avtalen med staten ut hele den gjenværende avtaleperioden t.o.m. 2012. Departementet har derfor igangsatt arbeidet med å forberede utlysing av et statlig tjenestekjøp av denne tjenesten for en fremtidig periode. Ett sentralt element i dette arbeidet er å fastlegge den transportstandard som skal sikres gjennom det fremtidige kjøpet.

Som ledd i dette, har departementet bedt om innspill fra de berørte fylkeskommuner langs kysten, herunder Landsdelsutvalget for Nord-Norge. Departementet har spesielt bedt om en vurdering av tilbudets betydning for person og godstransport i det enkelte fylke/region samt en vurdering mht frekvens og seilingsmønster.

Innspillet vil være et viktig grunnlag for min vurdering av hvilket tilbud som endelig skal lyses ut. Ved en slik vurdering vil jeg måtte vurdere dette i lys av hvilke alternative transportløsninger de enkelte områdene har både for person- og gods sett opp mot anslag over hvilke kostnader som det statlige kjøp kan medføre i fremtiden.

Jeg er enig i at det er ønskelig å få mer godstransport over på jernbane og sjø. Godstransporten er imidlertid en næring som generelt opererer ut fra reint kommersielle vurderinger. Mange steder finnes det fornuftige løsninger som kombinerer bruk av bil med jernbane og sjøtransport. Overgang til mer bruk av bane og sjøtransport må derfor skje gjennom generelle tiltak som å tilrettelegge for ulike infrastrukturtiltak, oppgradering av havner, utbygging av terminaler, bedre sporkapasitet mv. og/eller gjennom den generelle skatte- og avgiftspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 538

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde
Besvart 27. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Under Skagen-konferansen 14. januar hevdet investor Stray Spetalen at de reelle kostnadene knyttet til forvaltningen av Statens pensjonsfond - utland er langt høyere enn det som rapporteres til Stortinget. Han begrunnet dette med at Pensjonfondet holder skjult kurtasjer og kursspreader ved kjøp og salg av aksjer og obligasjoner, inkludert indirekte suksesshonorarer.

Kan finansministeren garantere for at de forvaltningskostnadene som fremkommer i årsrapporten er de totale og reelle kostnadene, m.a.o. tar Spetalen feil?»

Svar:

Kostnadene knyttet til forvaltningen av et fond kan i prinsippet deles i transaksjonskostnader og forvaltningskostnader. Den rapporterte avkastningen i fondet er etter transaksjonskostnader, men før forvaltningskostnader.

Forvaltningskostnadene er kostnader til interne og eksterne forvaltere og kan måles. Den rapporterte avkastningen presenteres før forvaltningskostnader er trukket fra. Norges Bank opplyser at behandlingen av forvaltningshonorarer i bankens rapporter om forvaltningen av fondet er i tråd med internasjonale standarder for avkastningsrapportering (Global Investment Performance Standards (GIPS)).

Ettersom den rapporterte avkastningen presenteres før forvaltningskostnader, rapporteres forvaltningskostnadene separat i Norges Banks rapporter om forvaltningen av fondet. Det er disse kostnadene som i 2007 var 1,8 mrd. kroner. Forvaltningskostnadene sammenliknes hvert år med andre fond internasjonalt av et eksternt selskap, CEM Benchmarking. Sammenlikningene har i alle år vist at forvaltningskostnadene i Statens pensjonsfond – Utland har vært lavere enn i andre fond. Forvaltningskostnadene er omtalt på side 29-31 i Norges Banks rapport om forvaltningen av fondet i 2007.

Transaksjonskostnader er kostnader som har redusert den rapporterte avkastningen. Transaksjonskostnadene inneholder mange elementer, inklusive bl.a. provisjoner, markedspåvirkning og kursspreader. En vesentlig andel av disse kostnadene må derfor estimeres når en skal rapportere hvordan transaksjonskostnadene har redusert den rapporterte avkastningen. Transaksjonskostnadene og metoden for estimering av disse har vært drøftet i flere av bankens årlige rapporter, bl.a. i egne temaartikler i rapporten for 2004 og 2007.

Norges Bank rapporterer estimerte transaksjonskostnader ved innfasing av ny kapital og ved strategiske endringer i referanseporteføljen. Det er i tillegg oppgitt hva som antas å være normale kostnader ved tilpasning som følge av at indeksleverandørene endrer sammensetningen av verdipapirer i indeksene.

Fondets estimerte transaksjonskostnader for 2007 er omtalt på side 19-20 i Norges Banks rapport om forvaltningen i 2007. Normalkostnaden ved indeksering er anslått til 0,04 pst. av fondets markedsverdi. Transaksjonskostnadene ved innfasing av ny kapital og endringer i fondets referanseportefølje som følge av Finansdepartementets avgjørelser er i rapporten anslått til 0,08 prosent av fondets gjennomsnittlige markedsverdi i 2007.

Norges Bank opplyser at deres behandling av transaksjonskostnader i regnskapsrapporteringen er i tråd med norske regnskapsprinsipper og praksis på området. Rapporteringen er også i samsvar med GIPS som tilsier at all avkastning skal kalkuleres etter at faktiske transaksjonskostnader (trading expenses) er trukket fra, og at det ikke er tillatt å trekke fra estimerte transaksjonskostnader.

Jeg legger stor vekt på at det er viktig med åpenhet om forvaltningen av Statens pensjonsfond - Utland. Min vurdering er at den informasjonen som gis om fondet er god, og at gjennomgangen ovenfor viser at fondet rapporterer åpent også om kostnadene ved forvaltningen av fondet. Både Norges Bank og Finansdepartementet vil likevel fortsette å arbeide med å videreutvikle informasjonen som gis om forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland med sikte på å gjøre den enda bedre.

SPØRSMÅL NR. 539

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 26. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spm 253 (2008-2009) om laveste anbud på Hardangerbroen vedr. stål- og monteringsarbeid som er hele 376 mill.kr lavere enn det nest laveste. Prosjektleder har tidligere gjennom pressen sagt at dette kan skyldes regnefeil. Statsråden svarte at VD vil orientere SD før endelig beslutning foretas. Gjennom media er det i uke 3 opplyst at anbudet er godkjent.

Kan statsråden bekrefte at anbud fra MT Høigaard i Danmark er sjekket mot regnefeil og andre forhold som senere kan gi kostnadssprekk?»

BEGRUNNELSE:

Jeg går ut fra at det i vurderingen av et anbud som ligger så mye lavere enn de tre øvrige anbud på samme jobb også er foretatt innhenting av erfaring med denne leverandøren fra andre store prosjekter der anbyder har hatt store oppdrag for å klarlegge eventuelt omfang av tilleggsfakturering og ekstrafakturering etter oppstart og ved avslutning av oppdrag.

Jeg hitsetter skriftlig spørsmål nr. 253 (2008-2009), datert 11. november 2008 fra Arne Sortevik (FrP) til samferdselsministeren, som ble besvart 19. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete (Sp):

Spørsmål:

Ifølge anbud på stål- og montasjearbeider på Hardangerbroen ligger laveste anbud hele 376 mill.kr. lavere enn det nest laveste. Prisforskjellen mellom de tre dyreste anbud er 55 mill kr. eller vel 4% og mellom laveste og nest laveste hele 49%. Prosjektleder peker på at det kan være regnefeil. Pris fra nest dyreste leverandør vil medføre at prosjektet sprenger kostnadsrammen. Vil statsråden forsikre seg om at dette forholdet avklares slik at kontraktsinngåelse baseres på anbud som er reelle og ikke gir kostnadssprekk?

Begrunnelse:

Jeg går også ut fra at statsråden vil sørge for offentlig innsyn når resultatet av den kvalitetssikring av de ulike anbud som nå gjennomføres av prosjektledelsen foreligger.

Svar:

Onsdag 5. november 2008 var det tilbudsåpning på de fire hovedentreprisene for Hardangerbrua. En av entreprisene omfattet stålarbeider. Alle forhold ved samtlige tilbud vil nå bli gjennomgått og kvalitetssikret av prosjektledelsen.

Resultatet fra denne gjennomgangen skal så behandles av anskaffelsesnemnda i Region vest før innstilling oversendes Vegdirektoratet for endelig avgjørelse av anbudskonkurransene.

Først etter at denne prosessen er gjennomført, vil en få en samlet oversikt over prosjektets kostnader. Jeg viser til den pågående prosessen, og kan opplyse at Vegdirektoratet vil orientere Samferdselsdepartementet før endelig beslutning foretas.

Prosessen fram til tildeling av kontrakt er unntatt offentlighet, og resultatene fra anbudskonkurransen vil derfor først bli offentlig etter at tilbydere er valgt.

Svar:

Jeg har fått opplyst at Aalle prosedyrer knyttet til kontroll og kvalitetssikring av innkomne tilbud på stål- og monteringsarbeider på Hardangerbrua nå erer nå gjennomført. Dette betyr at konkurransegrunnlagets krav til tilbyder vedrørende kvalifikasjoner er gjennomgått og vurdert for samtlige tilbydere. Samtlige tilbud er videre kontrollert for eventuelle mangler og regnefeil.

Tilbudet fra MT Højgaard a/s samsvarer godt med Statens vegvesens egne kalkyler, som også er kvalitetssikret av ekstern konsulent gjennom KS2.

Basert på konkurransegrunnlagets forutsetninger og gjennomført kontroll og kvalitetssikring av de mottatte tilbudene, har Statens vegvesen avgjort at MT Højgaard a/s skal tildeles kontrakten. Jeg har fått bekreftet at Ddet ble ikke ble funnet regnefeil i tilbudet fra MT Højgaard a/s.

SPØRSMÅL NR. 540

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 26. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Har statsråden vurdert og eventuelt foreslått tiltak som kan gjøres i justissektoren i den kommende krisepakken, herunder om statsråden har vurdert opprettelse av ny helikopterbase og nytt treningssenter for politiet i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært en kjent sak at politiet har behov for et nytt treningssenter og en base for politihelikopter. Videre har det kommet sterke signaler om at dette ønskes plassert i Oslo. Regjeringens varslede krisepakke er en gylden anledning til å få i gang dette arbeidet og således styrke politiets forutsetninger til å gjøre sin jobb.

Generelt sett har justissektoren de siste årene vært tilgodesett med relativt beskjedne midler. Det finnes således sikkert flere andre prosjekter som kan igangsettes og virke stimulerende på økonomien. Jeg ønsker å høre statsrådens tanker rundt denne problemstillingen.

Svar:

En rekke tiltak, også innen justissektoren, vil inngå i den krisepakken som regjeringen legger fram 26. januar 2009. Når det gjelder helikopterbase og nytt treningssenter for politiet i Oslo, arbeider Oslo politidistrikt med disse prosjektene. Planleggingen har imidlertid ikke kommet så langt at det er aktuelt å fremme bevilgningsforslag i denne omgang. Prosjektene har min oppmerksomhet, og vil bli vurdert i de ordinære budsjettprosesser.

SPØRSMÅL NR. 541

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 27. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge dn.no har Norges Bank bekreftet at kurtasje ikke inngår i kostnaden som oppgis i årsrapporten for forvaltningen av Oljefondet (Statens Pensjonsfond - Utland). Også på andre områder, f.eks. spesifisering av tap i enkeltaksjer, er informasjonen som blir gitt svært sparsommelig.

Vil finansministeren snarest ta tak i dette og sørge for bedre informasjon både omkring kostnader og forvaltningen av Oljefondet?»

BEGRUNNELSE:

Oljefondet, eller Statens Pensjonsfond - Utland som det formelt heter, er det norske folk sin eiendom. Derfor er det ekstra viktig informasjonen om Oljefondet er fullstendig og korrekt. Dersom informasjonen er av en slik karakter at det blir usikkerhet om f.eks. totale kostnader for forvaltningen av Oljefondet er dette svært uheldig. Ber derfor om at finansministeren snarest tar tak i dette og sørger for at informasjonen som blir gitt blir mer korrekt og lettere tilgjengelig enn den er i dag.

Svar:

Jeg er helt enig i at det må være stor grad av åpenhet om forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland og at den informasjonen som gis skal være fullstendig og korrekt. I tillegg må det tilstrebes å gjøre informasjonen tilgjengelig og forståelig. Nedenfor er det gitt en beskrivelse av hvordan rapporteringen av ulike kostnadstyper skjer, hvor i Norges Banks rapporter kostnadene er omtalt og hvilke internasjonale standarder som er fulgt i rapporteringen. Det vises for øvrig til svar på spørsmål nr. 538 fra stortingsrepresentant Tybring-Gjedde.

Kostnadene knyttet til forvaltningen av et fond kan i prinsippet deles i transaksjonskostnader og forvaltningskostnader. Den rapporterte avkastningen i fondet er etter transaksjonskostnader, men før forvaltningskostnader.

Forvaltningskostnadene er kostnader til interne

og eksterne forvaltere og kan måles. Den rapporterte avkastningen presenteres før forvaltningskostnader er trukket fra. Norges Bank opplyser at behandlingen av forvaltningshonorarer i bankens rapporter om forvaltningen av fondet er i tråd med internasjonale standarder for avkastningsrapportering (Global Investment Performance Standards (GIPS)).

Ettersom den rapporterte avkastningen presenteres før forvaltningskostnader, rapporteres forvaltningskostnadene separat i Norges Banks rapporter om forvaltningen av fondet. Det er disse kostnadene som i 2007 var 1,8 mrd. kroner. Forvaltningskostnadene sammenliknes hvert år med andre fond internasjonalt av et eksternt selskap, CEM Benchmarking. Sammenlikningene har i alle år vist at forvaltningskostnadene i Statens pensjonsfond – Utland har vært lavere enn i andre fond. Forvaltningskostnadene er omtalt på side 29-31 i Norges Banks rapport om forvaltningen av fondet i 2007.

Transaksjonskostnader er kostnader som har redusert den rapporterte avkastningen. Transaksjonskostnadene inneholder mange elementer, inklusive bl.a. provisjoner, markedspåvirkning og kursspreader. En vesentlig andel av disse kostnadene må derfor estimeres når en skal rapportere hvordan transaksjonskostnadene har redusert den rapporterte avkastningen. Transaksjonskostnadene og metoden for estimering av disse har vært drøftet i flere av bankens årlige rapporter, bl.a. i egne temaartikler i rapporten for 2004 og 2007.

Norges Bank rapporterer estimerte transaksjonskostnader ved innfasing av ny kapital og ved strategiske endringer i referanseporteføljen. Det er i tillegg oppgitt hva som antas å være normale kostnader ved tilpasning som følge av at indeksleverandørene endrer sammensetningen av verdipapirer i indeksene.

Fondets transaksjonskostnader for 2007 er omtalt på side 19-20 i Norges Banks rapport om forvaltningen i 2007. Normalkostnaden ved indeksering er anslått til 0,04 pst. av fondets markedsverdi. Transaksjonskostnadene ved innfasing av ny kapital og endringer i fondets referanseportefølje som følge av Finansdepartementets avgjørelser er i rapporten anslått til 0,08 prosent av fondets gjennomsnittlige markedsverdi i 2007.

Norges Bank opplyser at deres behandling av transaksjonskostnader i regnskapsrapporteringen er i tråd med norske regnskapsprinsipper og praksis på området. Rapporteringen er også i samsvar med GIPS som tilsier at all avkastning skal kalkuleres etter at faktiske transaksjonskostnader (trading expenses) er trukket fra, og at det ikke er tillatt å trekke fra estimerte transaksjonskostnader.

Jeg registrerer at representanten, til tross for den informasjonen som det er vist til overfor, karakteriserer informasjonen som "svært sparsommelig". Representanten mener at det også gjelder "spesifisering av tap i enkeltselskaper". Jeg har tidligere, bl.a. i brev til Stortinget av 12. november 2008 med svar på spørsmål nr. 234 fra stortingsrepresentant Hagesæter, gitt eksempler på den omfattende informasjonen som er tilgjengelig om forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland. Jeg viser også til mitt brev til Stortinget av 3. desember 2008, med svar på spørsmål nr. 332 fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein. I brevet gis det bl.a. en gjennomgang av Norges Banks redegjørelser for investeringer i den amerikanske finanssektoren og selskapet Lehman Brothers i 2008.

SPØRSMÅL NR. 542

Innlevert 19. januar 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 28. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Statens pensjonsfond - Utland (oljefondet) forvaltes i dag med en aktiv investeringsstrategi der forvalteren, NBIM, prøver å plukke aksjer og andre verdipapirer som vil gi bedre avkastning en markedet generelt.

Kan finansministeren fremlegge vitenskapelig dokumentasjon som beviser at den aktive forvaltningen av fondet er verdiskapende?»

BEGRUNNELSE:

Forskning viser at det er svært vanskelig for aktiv forvaltere å slå markedet over tid. Tvert i mot vil aktiv forvaltning over tid gi en mindreavkastning som en følge av kostnadene forbundet med aktiv forvaltning.

En annen vesentlig ulempe med aktive forvaltning er at forvalteren i mange tilfeller vil ta risiko som investoren ikke er tjent med, eller ønsker. Uavhengige studier av avkastningen oljefondet har opp-

nådd, som "Hvor kommer pengene fra? Kilder til meravkastning i Statens pensjonsfond utland", (Hans Olav Husum, BI Working Paper Series 4/08), finner at en vesentlig del av meravkastningen som ble oppnådd inntil 2007 skyldes en høsting av likviditetspremier og andre risikopremier som gjør fondet utsatt for finanskriser.

Høstingen av denne typen risikopremier har åpenbart vært god butikk for oljefondets ansatte og eksterne forvaltere. Estimater viser at forvaltningen av fondet over fondets levetid har kostet 8-9 mrd. kroner og en betydelig del av denne kostnaden har gått med til å betale fondets interne og eksterne forvaltere. I 2007 tjente for eksempel 86 interne forvaltere i snitt 1,6 mill. kroner hver. I samme år betalte oljefondet over 900 mill. kroner til eksterne forvaltere.

Den akkumulerte meravkastningen som fondet hadde oppnådd innen utgangen av 2007 (på drøye 20 mrd. kroner) ble i løpet av de tre første kvartalene i 2008 hvisket ut og i tillegg tapte man i størrelsesorden ca. 30 milliarder kroner i forhold til fondets benchmark.

Fondets egen avkastningshistorikk gir grunn til å frykte at NBIM over tid ikke vil klare å skape meravkastning.

Svar:

Den faktiske porteføljen til Statens pensjonsfond – Utland (SPU) kan deles inn i en referanseportefølje og en differanseportefølje. Referanseporteføljen er fastsatt av Finansdepartementet, mens differanseporteføljen bestemmes av de aktive investeringsvalg Norges Bank foretar i forvaltningen, innenfor en risikoramme som Finansdepartementet har fastsatt for å tillate avvik mellom den faktiske porteføljen og referanseporteføljen.

Referanseporteføljen for Statens pensjonsfond – Utland har to hoveddimensjoner; En fordeling på ulike typer aktiva (per i dag aksjer og obligasjoner) og en geografisk fordeling av de to aktivaklassene på ulike hovedregioner (Amerika, Europa og Asia). Finansdepartementet har valgt en bredt sammensatt referanseportefølje for fondet. Referanseporteføljen for fondet består av aksjer i mer enn 7 000 selskaper notert på markedsplasser (børser) i 47 land og obligasjoner fra om lag 1 600 utstedere, utstedt i valutaene til 21 land. Referanseporteføljen beskriver i detalj hvordan Norges Bank skal investere kapitalen med mindre de ønsker å trekke på den tillatte rammen for avvik fra referanseporteføljen.

Når Norges Bank trekker på rammen for avvik fra referanseporteføljen, betyr det at fondets faktiske avkastning vil avvike noe fra den avkastningen referanseporteføljen ville gitt. Grensen for avvik er satt slik at hvis den utnyttes fullt ut, vil normalt fondets avkastning i to av tre år avvike med mindre enn 1,5 prosentpoeng fra avkastningen av referanseporteføljen.

Risikorammen for Norges Banks aktive forvaltning på 1,5 prosentpoeng (forventet relativ volatilitet) har ligget fast siden 1998. Samtidig som risikorammen har ligget fast, har både universet av tillatte investeringer økt, og innholdet i referanseporteføljen har blitt utvidet med små børsnoterte selskaper, framvoksende aksjemarkeder og inflasjonsindekserte obligasjoner.

I tråd med innsikt fra finansteori og resultater fra empiriske studier legger departementet til grunn at finansmarkedene i stor grad er effisiente, både på et gitt tidspunkt og over tid. Dette ble også trukket fram i St.meld. nr. 16 (2007-2008) Om forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2007, der departementet gjorde rede for de grunnleggende oppfatninger om markedenes funksjonsmåte som ligger til grunn for Pensjonsfondets investeringsstrategi.

Med markeder som i høy grad er effisiente er det svært vanskelig for aktive forvaltere å oppnå en høyere avkastning enn markedsavkastningen. I tråd med dette er rammeverket for forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland utformet slik at risikoen i fondet i all hovedsak følger av passiv indeksforvaltning av den referanseporteføljen som Finansdepartementet har fastsatt for fondet. For nye investeringer i for eksempel fast eiendom er det ikke mulig å trekke et like klart skille mellom aktiv og passiv forvaltning, ettersom det ikke eksisterer replikerbare indekser som representerer hele markedet.

Analyser av resultatet i andre store fond internasjonalt viser at en ramme for aktiv forvaltning er i tråd med internasjonal praksis. Utnyttelsen av rammen for avvik fra referanseporteføljen i Statens pensjonsfond – Utland siden 1998 vært gjennomgående lavere enn i andre fond. At innslaget av aktiv forvaltning har vært begrenset understrekes også av beregninger til og med tredje kvartal 2008, som viser at referanseporteføljen siden 1998 forklarer om lag 99 pst. av svingningene i fondets avkastning.

Det er mange gode grunner til at en bør ha en viss ramme for avvik fra referanseporteføljen:

- Det er om lag 7 000 aksjer og 10 000 obligasjoner i referanseporteføljen. Sammensetningen av referanseporteføljen endres kontinuerlig. Det er ikke mulig for forvalter å sette sammen en faktisk portefølje som til enhver tid er identisk med referanseporteføljen.
- Det vil være behov for å avvike fra referanseporteføljens sammensetning når det er vanskelig å få tak i enkeltpapirer som inngår i indeks. En må da bruke rammen for avvik for å investere i andre papirer som gir tilnærmet den samme eksponeringen som indeks.
- Forvalter bør ha den nødvendige fleksibilitet til å

foreta en avveining mellom hensynet til kostnadseffektivitet og hensynet til å påføre fondet en viss relativ volatilitet.
- Forvalter bør ha mulighet til å utnytte "svakheter" ved måten indeksen er konstruert på. Slike strategier kalles "enhanced indexation" og har en høy sannsynlighet for å gi positive avkastningsbidrag.
- Forvalter bør ha mulighet til å investere i enkeltpapirer i markeder som det av ulike årsaker ikke er hensiktsmessig å inkludere i referanseporteføljen fordi markedet som helhet ikke tilfredsstiller de minimumskrav som stilles til verdsettelse, avkastningsmåling og styring og kontroll av ulike risiki.

Finansdepartementet har fastsatt den samlede rammen for avvik fra referanseporteføljen, men har ikke lagt noen føringer på hvordan risikorammen som er fastsatt for den aktive forvaltningen skal utnyttes. Det innebærer at det er Norges Bank som i første rekke må vurdere hvordan rammen for forventet relativ volatilitet på 1,5 prosentpoeng best kan utnyttes for å skape meravkastning, mens det er departementets ansvar å følge opp og evaluere den aktive forvaltningen.

Generelt trenger en lang tidshorisont for å evaluere den aktive forvaltningen for at en skal kunne trekke statistisk utsagnskraftige slutninger om resultatene. Våre erfaringer med forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland understreker dette, jf. St.meld. nr. 16 (2007-2008) der det ble pekt på betydningen av å legge til grunn en lang tidshorisont for å vurdere resultatene i den typen aktive forvaltningsstrategier som har karakterisert forvaltningen i Norges Bank. Fram til og med 2006 hadde Norges Bank rapportert ni år med positiv meravkastning sammenliknet med indeks. De to årene 2007 og 2008 har gitt en mindreavkastning. Det har samtidig vært stor forskjell i resultatutviklingen mellom aksje– og renteforvaltningen. Særlig for obligasjonsporteføljen har finanskrisen påvirket resultatene gjennom betydelig lavere likviditet og økte risikopåslag for enkelte typer investeringer. Hvis og når likviditeten i de internasjonale obligasjonsmarkedene bedres, kan dette bildet endres. Finansdepartementet har i sine årlige meldinger om forvaltningen av fondet analysert utviklingen i meravkastning og vil komme tilbake med en nærmere analyse av resultatene inklusive 2008 i den årlige stortingsmeldingen om fondet til våren.

For å belyse egenskaper ved porteføljen og den aktive forvaltningen har departementet blant annet gjennomført såkalte faktoranalyser, der en studerer sammenhengen mellom avkastningen på Pensjonsfondets plasseringer og ulike risikofaktorer.

Analyser presentert i St.meld. nr. 16 (2007-2008) indikerte at aksjeporteføljen i Statens pensjonsfond – Utland har hatt en generell markedseksponering utover det som følger av referanseindeksen, og overeksponering mot små aksjeselskaper relativt til store. Når en skal vurdere resultatene i den aktive forvaltningen bør en korrigere for denne typen "mekanisk faktoreksponering", for å risikojustere avkastningen.

Fra 1998 og fram til utgangen av 3. kvartal 2008 (som er det siste kvartalet det foreligger offisielle tall for) oppnådde Norges Bank en årlig gjennomsnittlig meravkastning på 0,14 prosentpoeng. Men målt i kroner er det akkumulert tap, ettersom det har vært negativ prosentvis avkastning i den siste tiden da fondskapitalen har vært høyere enn tidligere. Resultatet fra den aktive forvaltningen i 2008 vil bli det klart svakeste siden fondet ble etablert. Det vises i den forbindelse til at det har vært foretatt store omlegginger av den aktive forvaltningen i Norges Bank i 2008. Flere forvaltningsmandater er blitt avsluttet eller har fått redusert risikoramme. Et av formålene ved disse omleggingene er å sikre at rammen for relativ risiko overholdes. Jeg legger til grunn at Norges Bank iverksetter de tiltak som er nødvendige for å ha et robust rammeverk for risikostyring og forvaltning som over tid kan levere positive resultater sett i forhold til de avvikene de velger å ta fra fondets referanseportefølje. Jeg har tillit til at Norges Bank forvalter Statens pensjonsfond – Utland på en betryggende måte.

SPØRSMÅL NR. 543

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 26. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Den fullstendige mangel på postomdeling i Vardø i jule- og nyttårshelga er helt uakseptabel. Mange fikk ikke post i tidsrommet 23. desember-5. januar. Dette rimer svært dårlig med svaret på mitt skriftlig spørsmål nr. 159 (2007-2008) hvor svaret var at regjeri nga har som mål å sikre et posttilbud av likeverdige tjenester til samme pris og med god kvalitet. Sykdom kan oppstå men da må det selvfølgelig settes inn vikarer.

Hva vil statsråden nå gjøre for at dette ikke skal gjenta seg verken i Vardø eller andre steder?»

BEGRUNNELSE:

Kunder har dessuten blitt påført ekstra kostnader i form av ekstragebyr p.g.a. alt rotet rundt postomdelinga i Vardø og sist uke har det også vært dager uten postomdeling i deler av byen, ifølge avisa Finnmarken.

Svar:

Spørsmålet tar utgangspunkt i en beklagelig situasjon hvor Posten hadde problemer med postomdelingen i Vardø i slutten av desember 2008 og begynnelsen av januar 2009. Posten har vært forespurt om en redegjørelse for forholdene, og det opplyses at dette var en spesiell enkelthendelse.

Postomdelingen i Vardø er organisert med to faste postbud og tre vikarer. Begge de faste budene er langtidssykmeldte. Postomdelingen har derfor i en lenger periode, også i forkant av julen, blitt utført av vikarer. Det ble fra Postens distribusjonsledelses side lagt til grunn at bemanningsopplegget var robust nok til å sikre stabil postlevering også i forbindelse med jul og nyttår. I julen ble den ene vikaren syk, mens de to andre uten forvarsel ga melding om at de likevel ikke kunne jobbe. Uten tilgjengelige bud kunne ikke postomdelingen i Vardø gjennomføres de fire hverdagene i romjulen. Dette rammet ikke postbokskundene, som fikk post utsortert og tilgjengelig som normalt. Fredag 2. januar ble omdelingen gjenopptatt, og Posten gikk med utlevering neste dag.

Vikaropplegget som tidligere hadde vist seg tilfredsstillende, var ikke godt nok til å håndtere en unormal situasjon som inntraff i Vardø i romjulen. Det var uheldig at postomdelingen måtte innstilles i hele fire dager. Posten ser selv alvorlig på det som skjedde, og distribusjonsledelsen gjør sitt for å sikre en stabil postomdeling i Vardø fremover. Tiltak for å sikre at dette ikke skjer igjen er ifølge Posten satt i verk.

Det er generelt et avveiningsspørsmål for Posten hvor stor vikarbasen ved den enkelte omdelingsenhet bør være. Muligheten for å hente vikarer fra andre omdelingsenheter ble vurdert i dette tilfellet. Nærmeste omdelingsenhet til Vardø er i Vadsø.

Det opplyses i spørsmålet, med henvisning til avisen Finnmarken, at kunder skal være påført ekstragebyr på grunn av omdelingsproblemene i Vardø. Posten antar det siktes til avisoppslag der det fortelles at postoppkravssendinger innlevert uken før jul er blitt returnert av poststedet uten at adressaten har mottatt hentemelding. Duplikatmelding, som sendes ut etter syv dager, skal heller ikke være mottatt. Da varene ble sendt på nytt skal avsenderen ha belastet mottakeren for dobbelt porto. De kundene som har opplevd dette, må henvises til å ta kontakt med Posten.

Det er ikke registrert lignende problemer andre steder i Nord-Norge i forbindelse med postomdelingen i julen i år, heller ikke andre steder i landet. Dårlig vær skapte i tillegg derimot problemer for postgangen på nyåret. I uke 2 var det storm i store deler av Finnmark. Det ble anmodet fra politiet om at folk burde holde seg inne. I likhet med store deler av Finnmark fikk derfor heller ikke Vardø post den 6. januar.

Posten anstrenger seg for å få til god postomdeling i julen. Særlig har det i forkant av julerushet i år blitt satt i gang mange ekstra prosjekter for å få ut all julepost til befolkningen i god tid før jul. Dette har vært vellykket, og fremføringskvaliteten over hele landet har vært betydelig bedre julen 2008 enn i 2007 og 2006.

Regjeringens overordnede mål på postområdet om å sikre et landsdekkende tilbud av posttjenester til rimelig pris og med god kvalitet står fast. Alle regioner i Norge skal ha en god postframføringskvalitet. Selv om det ut fra visse naturgitte forutsetninger er vanskeligere å oppnå like god kvalitet i Nord-Norge som i andre områder i landet, er jeg opptatt av at Posten kontinuerlig arbeider med å sette inn tiltak for å gi befolkningen alle steder en tilfredsstillende omdelingshyppighet for postleveranser. Samtidig er det så mange ledd i Postens distribusjonsprosess som må gå på skinner tidsmessig for at levering over natt skal finne sted, at kun små avvik enkelte steder kan få store følger for utlevering av post til kundene.

Det vil likevel alltid være forhold verken jeg,

som ansvarlig minister, eller Posten kan råde over; forsinkelser på offentlige fly- og transportruter, ekstremvær og sykdom utover det vanlige. Mange av disse forholdene slår ofte ekstra hardt ut i distrikter med få postansatte og grisgrendt beliggenhet. Det er selvsagt svært uheldig for de som ikke får utlevering av post. Det er beklagelig at det oppstår slike situasjoner som den i Vardø som spørsmålet tar utgangspunkt i, og jeg legger til grunn at Posten gjør sitt beste for å unngå at de oppstår.

SPØRSMÅL NR. 544

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 28. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre raskere behandling av søknader om autorisasjon og arbeidstillatelse for helsearbeidere utenfor EU/EØS-området?»

BEGRUNNELSE:

Behovet for helse- og omsorgstjenester øker betydelig de neste 35 årene, blant annet som følge av en økende andel eldre. I St.meld. nr. 25 (2005-2006) er det anslått at det er behov for 54 000 flere årsverk i omsorgssektoren frem til 2030. Det er både nødvendig å øke rekrutteringen av helse- og omsorgspersonell i Norge, og å rekruttere personell fra utlandet for å sikre gode helse- og omsorgstjenester i fremtiden.

Helsepersonell som kommer utenfra EU/EØS-området må først søke om autorisasjon fra Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell, og deretter søke om arbeidstillatelse fra Utlendingsdirektoratet. Dette innebærer om lag 8 måneders ventetid på saksbehandling. Den lange saksbehandlingstiden og manglende samordning mellom ulike instanser kan forhindre effektiv rekruttering av helsepersonell fra utlandet. Dette er uheldig sett i lys av behovet for arbeidskraft i sektoren og vil ramme pasienter som har behov for helse- og omsorgstjenester.

Svar:

Representanten viser til at behovet for helsearbeidere øker betydelig de neste 35 årene, og at saksbehandlingstiden for autorisasjon og arbeidstillatelse er lang. Dette er til hinder for en effektiv rekruttering av helsepersonell og vil ramme pasienter med behov for helsetjenester.

I St.meld. nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring, er tilrettelegging for enklere rekruttering av utenlandsk arbeidskraft ett av flere tiltak som regjeringen nå følger opp. Det foreslås blant annet at arbeidsgivere som vil rekruttere høyt kvalifisert arbeidskraft, skal få et større ansvar for den arbeidskraften de har behov for, og derved gis muligheten for at arbeidstakere kan få begynne å arbeide før arbeidstillatelse er innvilget. Det arbeides nå i Arbeids- og inkluderingsdepartementet med forslaget til lov- og forskriftsregulering som oppfølging av dette. Forslaget vil bli sendt på alminnelig høring i nær framtid. Ikrafttreden er planlagt til 1.1.2010.

Det er videre et mål at saksbehandlingstiden for behandling av arbeidstillatelser skal ned. Med de forslagene til forenklinger som vil bli fremmet både når det gjelder de høyt kvalifiserte spesialistene og i det nye utlendingsregelverket for øvrig, har jeg stor tro på at tiden det tar å behandle denne type tillatelser vil bli kortere i tiden som kommer.

Som oppfølging av arbeidsinnvandringsmeldingen, er det også satt i gang en mer generell kartlegging av autorisasjonsordninger av lovregulerte yrker, herunder av ordningen med autorisasjon av helsepersonell. Prosjektet foretas av Rambøll Management AS og skal være ferdig i løpet av dette året.

Statens autorisasjonskontor for helsepersonell hører inn under ansvarsområdet til Helse- og omsorgsdepartementet, som har gitt utfyllende informasjon om status for arbeidet med å effektivisere behandlingen av autorisasjonssaker:

29 helsepersonellgrupper er regulert gjennom helsepersonellovens regelverk om autorisasjon. Autorisasjon er bekreftelse fra myndighetene om at innehaveren oppfyller visse krav som stilles for å utøve yrket i Norge. Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) har i oppgave å behandle søknader om autorisasjon fra helsepersonell.

I Norge, som ellers i verden, er det et økende problem med falske dokumenter. Å kvalitetssikre søkers dokumentasjon kan være en krevende, men nødvendig prosess. SAFH holder for tiden på å vurdere bruk

av nye systemer for dokumentkontroll som er utviklet i andre land.

I 2008 ble det innvilget knapt 19 000 autorisasjoner. Ca. 1 000 autorisasjoner ble gitt til søkere kvalifisert utenfor EØS-området, i det vesentlige var dette autorisasjoner som lege, sykepleier og hjelpepleier/helsefagarbeider.

I lengre tid har det vært arbeidet med å utvikle bedre prosedyrer for søknadsbehandling og testing av kunnskaper og ferdigheter hos leger med utdanning fra land utenfor EØS. En omlegging av søknadsprosedyrer har blant annet som mål å redusere saksbehandlingstid og øke søkernes rettssikkerhet.

Helsedirektoratet har nylig bestilt en evaluering av systemet for vurdering og godkjenning av søkere utdannet i utlandet som ledd i å få etablert forutsigbare og gode ordninger. Videre har direktoratet bestilt tilbud om testing av søkere.

Etter at EU ble utvidet med til sammen 12 land i 2004 og 2007, har det vært en økning i antall søknader fra sykepleiere. Sakene prioriteres, og ressursene er økt i SAFH som arbeider spesielt med disse sakene.

Det er en jevn økning av autorisasjonssøknader fra sykepleiere utdannet i land utenfor EØS. Restansen er for høy, og SAFH har derfor iverksatt flere interne tiltak for å få gjort noe med dette i løpet av første halvår 2009.

På bakgrunn av bekymring knyttet til samordningen mellom SAFHs og UDIs behandling av søknader om hhv autorisasjon og oppholds- og arbeidstillatelser, skal SAFH og UDI i møte 27. januar 2009 diskutere hvordan disse sakene best kan samordnes.

Dette viser at det foregår et konkret og målrettet arbeid rettet mot raskere rekruttering av arbeidskraftskategorier som Norge har bruk for.

SPØRSMÅL NR. 545

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 28. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Vil statsråden endre vilkårene for å russiske borgere fra Barentsregionen slik at de reelt sett får mulighet til å arbeide i virksomhet som trenger ufaglært arbeidskraft i de tre nordligste fylkene?»

BEGRUNNELSE:

I svarbrev av 19.01.09 gir statsråden en redegjørelse for hvordan dagens regelverk er å forstå. Problemet er at regelen om at "som midlertidig ikke kan dekkes innenlands eller fra EØS/EFTA-området" gjør at denne regelen ikke blir anvendbar. Det vil alltid være ledig ufaglært arbeidskraft i EØS/EFTA-området. Men denne arbeidskraften vil ikke være så tilgjengelig eller stabil som arbeidskraft fra Barentsregionen. Så spørsmålet til statsråden må derfor gjentas.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 502, hvor det presiseres at Regjeringens hensikt har vært å gjøre det enklere for russere å ta arbeid i de tre nordligste fylkene, ved at det legges til rette for at ufaglærte russere skal kunne ta arbeid i alle næringer. Jeg regner derfor med at eventuelle eksempler på at russere er nektet arbeidstillatelse skriver seg fra tiden før praksisendringen som ble gjort den 1. desember 2008.

I forbindelse med St.meld. nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring ble ordningen med arbeidstillatelser til ufaglært arbeidskraft fra Russland for arbeid i de tre nordligste fylkene gjennomgått. Det ble konkludert med at ordningen med arbeidstillatelser burde utvides til å gjelde alle næringer. Tidligere gjaldt ordningen kun i fiskeindustrien. Det ble i denne forbindelse også konkludert med at kravet om en arbeidsmarkedsmessig vurdering fra Arbeids- og velferdsetaten bør opprettholdes for denne gruppen. Dette ble gjort for å skjerme lokale arbeidssøkere.

Dersom det er ledigmeldt arbeidskraft i landet som kan besette den aktuelle stillingen, vil Arbeids- og velferdsetaten sørge for at eventuelle arbeidssøkere tilvises til den ledigmeldte stillingen. Forsøket på å skaffe innenlandsk arbeidskraft anses for å være oppfylt dersom stillingen har vært tilmeldt Arbeids- og velferdsetatens register over ledige stillinger i minst 14 dager.

Det fremgår av EØS-avtalen og EFTA-konvensjonen at medlemslandenes statsborgere skal gis fortrinnsrett framfor borgere fra tredjeland ved tilsetting av ledige stillinger. Ved søknad om arbeidstillatelse

vil derfor Arbeids- og velferdsetaten i utgangspunktet registrere den aktuelle jobben som ledig i den europeiske stillingsoversikten. Det anses altså tilstrekkelig at stillingen er tilgjengelig i 14 dager i EURES-nettet.

Jeg har fått opplyst at de aller fleste søknadene om arbeidstillatelse har blitt anbefalt innvilget fra Arbeids- og velferdsetaten som følge av at arbeidsmarkedet i Finnmark har vært relativt stramt.

Arbeids- og velferdsetaten foretar altså en helt ordinær behandling og vurdering av disse sakene. Det er mulig at det nå med økende ledighet blir et økt tilbud av lokal arbeidskraft til fiskeindustrien. I så fall er dette innenfor de vurderinger som skal gjøres i disse sakene. Samtidig vil jeg følge utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 546

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 26. januar 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«UNIS ble etablert for å gi Svalbard flere bein å stå på samtidig som det ble lagt til rette for avansert forskning bl.a. på klima- og miljøspørsmål.

Mener statsråden at en fortsatt vekst i aktiviteten ved UNIS ikke er forenlig med å ta vare på svalbardnaturen, og hvordan mener statsråden en nedbygging av UNIS harmonerer med Regjeringens målsetting om å satse i nordområdene der det på Svalbard ligger særlig til rette for internasjonal klimaforskning?»

BEGRUNNELSE:

Ved UNIS drives forskning av global betydning innenfor klima og miljø. Institusjonen opplever for tiden rekordhøye søkertall. Alle kurser er fulltegnet, og det opereres med ventelister flere steder. UNIS tiltrekker seg mange dyktige studenter fordi man har lyktes med å tilpasse seg kvalitetsreformen og fordi UNIS er blitt godt kjent internasjonalt.

Kraftige økninger i felt- og infrastrukturkostnader gjør at UNIS nå trues av store kutt studieåret 2009/2010 som følge av at grunnbevilgningen fra Kunnskapsdepartementet ikke er tilpasset aktivitetsnivået. Konsekvensene er ifølge UNIS-direktør Gunnar Sand, at 12 av 30 fag må tas ut av studiekatalogen, at antall studentårsverk reduseres fra 140 til 120 og at fagstaben må kuttes med fem årsverk. Utviklingen ved UNIS er bekymringsfull. Små spisse fagmiljøer er sårbare, og fravær av langsiktighet gjør det enda mer krevende å rekruttere og opprettholde kvaliteten ved UNIS.

Signalene fra statsråd Tora Aasland om at aktiviteten ved UNIS skal styres ned står i skarp kontrast til regjeringens utpeking av nordområdene som Regjeringens strategiske satsingsområde.

Universitetene på fastlandet ser med bekymring på kutt i studietilbudet fordi fag ved UNIS inngår som ledd i flere av deres studietilbud.

Svar:

Svalbard er et unikt område for studier av fysiske og biologiske prosesser knyttet til klima- og miljøspørsmål. UNIS' engasjement i nordlyslaboratoriet Kjell Henriksen Observatoriet (KHO), forskningsfartøy, Forskningsparken, EISCAT, og senest overtakelsen av radarsystemet SPEAR, er noen eksempler at UNIS har gode forutsetninger for slik forskning.

UNIS er opprettet for å tilby høyere utdanning og drive forskning med utgangspunkt i at Svalbard ligger i et høyarktisk område. UNIS spiller en sentral rolle i videreføringen av den norske polarforskningstradisjonen, i utviklingen av Svalbard som forskningsplattform og i å representere og sikre norske interesser i Arktis.

Som utdanningsinstitusjon tilbyr UNIS forskningsbasert og feltbasert undervisning på høyt nivå til unge mennesker fra mange land, og bidrar gjennom det til å sikre rekrutteringen til forskning og næringsutvikling i arktiske områder i en tid hvor oppmerksomheten i stigende grad rettes nordover.

Det er viktig at all virksomhet på Svalbard, også den ved UNIS, skjer i harmoni med de særlige kravene som stilles for å ta vare på naturen og miljøet. Jeg legger til grunn at dette er tilfellet i dag, og at hensynet til naturen og miljøet ikke er til hinder for videre utvikling.

Jeg legger videre til grunn at UNIS' aktivitet holdes innenfor de økonomiske rammene de er tildelt og at en sikrer kvalitet både i forskning og undervisning. De senere år har UNIS hatt et noe større aktivitetsnivå på studietilbudet enn de økonomiske rammene bevilget av Stortinget skulle tilsi. Dette har bidratt til å

svekke institusjonens økonomi. Styret har derfor nøye vurdert situasjonen og tilpasset aktiviteten for 2009 til bevilgningsnivået som tilsier 120 studentårsverk og som er i tråd med behandlingen av statsbudsjettet for 2005 da studentårsverkrammen sist ble økt.

SPØRSMÅL NR. 547

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 27. januar 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Forbrukerkontorene skal gi forbrukerne rundt om i landet mulighet til å ivareta sine rettigheter der de bor. Forbrukerkontoret for Nord-Trøndelag er flyttet til Trondheim.

Vil statsråden iverksette tiltak for å bedre tilgjengeligheten og nærheten for befolkningen, til forbrukerkontorene rundt om i landet?»

BEGRUNNELSE:

Forbrukerrådet og forbrukerkontorene har viktige funksjoner i et levende demokrati som vårt. Forbrukerkontoret for Nord-Trøndelag er flyttet til Trondheim og dekker både Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal. Dette kontoret er ikke oppført med eget telefonnummer i telefonkatalogen. Alle forbrukerkontorene i Norge er oppført med samme telefonnummer. Dette er telefonnummeret til Forbrukerrådet i Oslo. Det meldes om lang ventetid på å komme igjennom på dette telefonnummeret.

Svar:

Forbrukerrådet har i dag 10 regionkontorer rundt i landet. Når det gjelder besøk ved kontorene, så har Forbrukerrådet registrert en reell nedgang i antall besøkende selv i de byene hvor det er et regionkontor. Forbrukerne oppsøker i dag i liten grad kontorene ved personlig oppmøte, men benytter seg av andre kontaktkanaler slik som Forbrukerportalen.no og e-post. Forbrukerrådet hadde i fjor 250 000 besøkende på portalen og mottok 20 000 e-posthenvendelser. Sett under ett mener jeg det er grunnlag for å si at forbrukerne får bedre service i dag enn tidligere. Tall fra Forbrukerrådets henvendelsesregistrering viser at forbrukernes problemer er uavhengig av geografi. Det dreier seg i stor grad om klager på kjedebutikker og varer og tjenester hvor tilbyderne og virksomhetene har tilhold i de større byene.

Min oppfatning er at Forbrukerrådet faktisk er tilgjengelig for de som ønsker og har behov for det. Forbrukerrådet utretter mye for de ressursene de har til rådighet. Jeg kan også love representanten Skjelstad at vi i vår dialog med Forbrukerrådet har fokus på hvordan servicen til publikum hele tiden kan bli bedre.

I begrunnelsen for spørsmålet påpeker representanten Skjelstad at det er meldt om lang ventetid for å komme gjennom på Forbrukerrådets telefon. Dette stemmer ikke med Forbrukerrådets egne årlige brukerundersøkelser som er gjennomført av Synovate (tidligere MMI). Brukerundersøkelsene evaluerer Forbrukerrådets svartjeneste med hensyn til service, kvalitet og effektivitet. Alt i alt svarte 72 % at de er meget eller ganske fornøyd med svartjenesten.

Forbrukerrådet har et landsdekkende telefonsystem med ett nummer. Den som ringer kommer til den første ledige saksbehandler ved hvilket som helst av Forbrukerrådets ti regionkontorer. Dersom det er mange innringere blir vedkommende etter to minutter spurt om han/hun vil bli ringt opp igjen. Dette skjer ved første ledige saksbehandler, og innringeren havner følgelig ikke bakerst i køen igjen. Det vil alltid oppstå litt kø fra tid til annen, men dette har ikke noe alarmerende omfang. Forbrukerrådet har et system som overvåker telefontrafikken kontinuerlig. Tall fra 2008 viser at av ca 134 000 samtaler var det 12 450 innringere som la på røret mens de ventet i kø. Den gjennomsnittlige ventetiden for besvarte telefoner er 59 sekunder, og gjennomsnittlig tidsbruk for de som la på telefonrøret i kø er 1 min. og 35 sek. Jeg vil minne om at dette er en tjeneste hvor innringeren kun betaler tellerskritt (39 øre per minutt) og der selve rådgivningen er gratis for forbrukeren.

SPØRSMÅL NR. 548

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 23. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Mener arbeids- og inkluderingsministeren at det stedlige Nav-kontor har rett i at arbeidstakere som ikke innehar full stilling på permitteringstidspunktet, ikke kan utbetales dagpenger?»

BEGRUNNELSE:

En kvinnelig forskalingssnekker ansatt i 100 % stilling fikk innvilget permisjon en dag i uken for å videreutdanne seg innen sitt fagområde. Hun hadde med andre ord 80 % stilling for den tiden videreutdanningen skulle pågå. På grunn av store endringer i arbeidsmarkedet blant annet som en konsekvens av "finanskrisen" ble hun permittert fra jobben. Ved henvendelse til sitt stedlige Nav-kontor får hun vite at hun ikke har rett på dagpenger fordi hun ikke hadde full stilling på permitteringstidspunktet.

Svar:

Som bakgrunn for spørsmålet, er det vist til en sak der en forskalingssnekker først har fått innvilget 20 prosent permisjon for å ta videreutdanning, og deretter er permittert fra sin resterende 80 prosents stilling. Hun skal ha fått opplyst fra sitt Nav-kontor at hun ikke har rett til dagpenger under permittering, fordi hun ikke hadde full stilling på permitteringstidspunktet.

For å ha rett til dagpenger er det et vilkår at arbeidstiden er redusert med minst 50 prosent. Reduksjonen beregnes i forhold til arbeidstiden før reduksjonen, uavhengig av om det dreier seg om hel- eller deltidsstilling. Dette gjelder også for rett til dagpenger under permittering. En arbeidstaker som permitteres fra en deltidsstilling, har altså rett til dagpenger under arbeidsløshet, forutsatt at de øvrige vilkårene for rett til dagpenger er oppfylt.

Et sentralt vilkår for rett til dagpenger er at den arbeidsledige kan anses som reell arbeidssøker. Med dette menes at vedkommende må være disponibel for arbeidsmarkedet, dvs. kunne ta enhver jobb, når og hvor som helst. En arbeidssøker som er under utdanning, vil imidlertid normalt ikke være fullt ut disponibel, og dermed normalt heller ikke fullt ut kunne anses å være reell arbeidssøker. Fordi det kan være fornuftig at arbeidssøkere øker sin kompetanse og dermed blir mer attraktive i arbeidsmarkedet, er det gjort noen unntak fra hovedregelen om å være fullt ut disponibel. I forbindelse med enkelte typer utdanning eller opplæring kan det dermed likevel åpnes for at man får dagpenger samtidig med utdanning eller opplæring. Dette beror på en helt konkret vurdering.

Jeg kan på bakgrunn av opplysningene i saken det vises til, ikke vurdere om det lokale Nav-kontoret har fattet et korrekt vedtak eller om det er gitt uriktige opplysninger. På bakgrunn av det som er nevnt ovenfor, vil jeg imidlertid råde den saken gjelder til å ta ny kontakt med Nav-kontoret for en nærmere vurdering. Jeg minner også om at personer som er uenige i et vedtak om avslag på dagpenger, kan klage på vedtaket til overordnet klageorgan.

SPØRSMÅL NR. 549

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos

Besvart 28. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Synes arbeids- og inkluderingsministeren at ett års ventetid på en operasjon er akseptabelt og at det er innenfor det som må kunne godtas under begrepet "raskt tilbake i jobb"?»

BEGRUNNELSE:

En mann i yrkesaktiv alder har vært sykemeldt siden september 2008. Mannen venter på operasjon på grunn av slitasjegikt i hånden. Operasjonen er en krevende, men helt vanlig operasjon med normalt gode resultater. Den omtalte mannen er utdannet kokk og

derfor helt avhengig av at begge hender fungerer for at han skal kunne utøve sitt yrke. Mannen har ved eget initiativ flere ganger vært i kontakt med Nav for om mulig å få hjelp til å bli operert slik at han kan komme tilbake i jobb. Gjennom prosjektet "raskt tilbake i jobb" som Nav og Ullevål sykehus står bak, ble det søkt om at han ble prioritert for operasjon. Svaret fra Nav og sykehuset var nedslående. Ullevål sykehus kunne ikke hjelpe han og avslaget var et faktum. Han måtte vente i sykehuskøen, og noen operasjon før i slutten av 2009 kunne ikke påregnes. Denne mannen må altså gå sykemeldt i enda 9 måneder før nødvendig operasjon kan forventes gjennomført. Kostnader for det offentlige, redusert inntekt for mannen og muligheter for at skadeomfanget kan forverres i ventetiden og mannens reduserte livskvalitet hadde åpenbart ingen betydning i dette tilfellet.

Svar:

Spørsmål om ventetid på operasjoner i helsevesenet er generelt helse- og omsorgsministerens ansvarsområde. Jeg har derfor også innhentet informasjon fra Helse- og omsorgsdepartementet som grunnlag for mitt svar.

Jeg har ikke informasjon om og grunnlag for å kommentere det konkrete tilfellet det vises til og vil måtte svare på et generelt grunnlag.

Spørsmålsstilleren viser til ”raskt tilbake i jobb” som er et nasjonalt samarbeidsprosjekt mellom de regionale helseforetakene og arbeids- og velferdsetaten innenfor IA-avtalen. Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte (”Raskere tilbake”) startet opp i 2007 og har som formål å bringe personer som mottar sykepenger raskere tilbake til arbeidslivet og dermed redusere sykefraværet. Tilskuddsordningen skal stimulere spesialisthelsetjenesten til å etablere nye tilbud rettet mot sykmeldte arbeidstakere og legge til rette for at arbeids- og velferdsetaten kan tilby arbeidsavklaring, oppfølging og arbeidsrettet rehabilitering. Ordningen har gradvis økt i omfang og ved utgangen av november 2008 var det totalt henvist om lag 38 000 sykmeldte til ulike tilbud gjennom de regionale helseforetakene og arbeids- og velferdsetaten. Samfunns – og næringslivsforskning (SNF) AS evaluerer ordningen. Sluttrapport, inkludert en effektevaluering, vil foreligge i løpet av 2009.

Inntil evalueringen foreligger har vi ikke systematisk informasjon om sykmeldte kommer raskere tilbake i arbeid gjennom ordningen ”Raskere tilbake”. En intervjuundersøkelse i 2008 med brukere som har mottatt tjenester innenfor ordningen viser likevel at et flertall av respondentene opplever økt mestringsevne og vilje til å takle hverdagen, og at ordningen bidrar til at en del kommer raskere tilbake i arbeid (SNF-rapport 19/08).

For å bli behandlet innen ”Raskere tilbake” i spesialisthelsetjenesten må fastlegen/sykmeldende behandler henvise brukeren til et helseforetak i regionen som har et aktuelt tilbud og merke henvisningen med ”Raskere tilbake”. Aktuell informasjon om de forskjellige tilbudene finnes på nettsidene til de regionale helseforetakene og til helseforetakene. Ifølge Helse- og omsorgsdepartementet kan brukeren ved å ringe Fritt sykehusvalg (800 41 004) få hjelp til å finne ut hvilket helseforetak som har det aktuelle tilbudet med kortest ventetid. De har oversikt både over ordinære tilbud og tilbud innen ”Raskere tilbake”. Arbeids- og velferdsetaten skal også kunne gi veiledning og informasjon om det samlede tilbudet innen ”Raskere tilbake”, men er ikke gitt mulighet til å henvise til tilbud i spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 550

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 29. januar 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vi statsråden gjøre tiltak slik at ungdommer med medisinske begrensninger unngår å tape et helt studieår pga. slett medisinsk vurdering på sesjonen?»

BEGRUNNELSE:

En 19-åring fra Agder ble innkalt til sesjon i juni 2008, hvor det ble påpekt at vedkommende tidvis hadde migrene og brukte medisiner for dette. Han ble allikevel videreført som tjenestedyktig i systemet og ble innkalt til førstegangstjeneste januar 2009. Der ble 19-åringen sendt hjem samme dag, og ble dermed stående uten mulighet for deltagelse av studier høst- og vårsemester 2008/2009.

Svar:

Personellet er Forsvarets viktigste ressurs. Hovedmålsettingen for Forsvarets personellpolitikk er å

legge grunnlaget for å rekruttere, beholde og videreutvikle medarbeidere med høy motivasjon og riktig kompetanse, tilpasset Forsvarets behov og oppgaver. Det er en utfordring å beholde kvalifisert personell. Nettopp derfor er det viktig å sikre at de virkemidlene som skal benyttes er gode og hensiktsmessige, både med tanke på å selektere, rekruttere og ivareta de vernepliktige. Ett sentralt virkemiddel i så henseende, er sesjonsordningen. Jeg har siden jeg tiltrådte som forsvarsminister vært opptatt av å gjøre sesjonen til et enda bedre seleksjons- og rekrutter-ingsverktøy. Dette har ledet fram til en ny, todelt sesjonsordning som innføres i 2010, jf. Innst. S. nr. 318 (2007-2008) til Stprp. nr. 48 (2007-2008). Den nye ordningen vil medføre at Forsvaret blir enda bedre rustet i arbeidet med å forvalte sitt personell.

Generelt vil også den nye sesjonsordningen ytterligere heve kvaliteten på de medisinske vurderingene. Den todelte sesjoneringen vil ha fokus på en kvalitetssikret seleksjonsprosess, hvor det settes av mer tid til en vurdering av den enkelte verne-pliktiges kvalifikasjoner. Medisinske tester vil bli utført av fast personell ved et redusert antall permanente sesjoneringssteder. Dette vil føre til et bredere erfaringsgrunnlag og mer kontinuitet blant det medisinske fagpersonellet. Samtidig vektlegger den nye sesjonsordning betydningen av å korte ned tiden mellom sesjon, innkalling og innrykk. Dette vil medføre at vurderingene av medisinsk skikkethet i større grad enn tidligere vil være uforandret når de vernepliktige møter til tjeneste.

Forsvaret er for øvrig en kompetanseintensiv organisasjon med gode ordninger for hensiktsmessig samhandling med det sivile utdanningssystem. Som et ledd i denne samhandlingen, eksisterer det gode ordninger for de vernepliktige til å søke om utsettelse av førstegangstjenesten på bakgrunn av tildelt studieplass. Dette innvilges som regel der innrykkstidspunktet faller uheldig ut med hensyn til normert studieprogresjon. Informasjon om dette blir gitt sammen med innkallingen til førstegangstjeneste, og mange vernepliktige velger å sikre relevant studieprogresjon gjennom denne ordningen. For innkalte med tildelt studieplass som ønsker å avtjene førstegangstjeneste, vil det også for de fleste være anledning til å reservere studieplassen i inntil ett år under forutsetning av at man har søkt om dette.

SPØRSMÅL NR. 551

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 28. januar 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvilke praktiske konsekvenser vurderer statsråden at dette vil få for norsk romvirksomhet, inkludert konsekvensene for de næringsvirksomheter og forskningsmiljøer som er involvert i pågående programmer i regi av ESA?»

BEGRUNNELSE:

Det norske bidraget til Det europeiske romsenteret ESA, ble på ministerrådsmøtet i desember 2008 redusert til 90 millioner euro for de neste 3 årene.

Svar:

Ministerrådsmøtene i den europeiske romfartsorganisasjonen ESA finner sted om lag hvert tredje år. Under møtene vedtar landene nivået for kontingenten for de neste fem årene, og deklarerer deltagelse i nye frivillige programmer, samt nye aktiviteter i eksisterende programmer.

Kontingenten dekker administrasjonskostnader for ESA og drift av ESAs vitenskapsprogram. Dette bidraget er obligatorisk. Landenes bidrag beregnes ut fra netto nasjonalinntektsnivå (NNI). Norges andel har økt fra 2,06 i perioden 2005-2008 til 2,24 kommende periode. Det innebærer en økning i Norges obligatoriske bidrag til ESA. Økningen i kontingent fra 2008 til 2009 utgjør over 15 mill. kroner.

Nye frivillige programmer og aktiviteter som starter opp som følge av forpliktelsene i Haag kommer i tillegg til programmer som allerede pågår. Ved ministerrådsmøtet i Berlin i 2005 forpliktet regjeringen deltagelse i nye frivillige programmer på 122,5 mill. euro. Dette markerte en foreløpig topp i Norges ESA-deltagelse. Til sammenligning ble det på ministerrådsmøtet i Edinburgh i november 2001 deklarert for 54,8 mill. euro.

Ved ministerrådsmøtet i Haag 25. -26. november 2008 var de samlede deklarasjonene til frivillige programmer på 90 mill. euro. Dette kom altså i tillegg til

forpliktelser i tidligere vedtatte programmer, hvorav flere fremdeles pågår.

ESAs programmer varierer i omfang og varighet, fra 3 til 12 år, og i gjennomsnitt 6-7 år. Forpliktelser som inngås varer ut hele programperioden. Nivået på deltagelsen i nye frivillige programmer med oppstart etter 2008 har altså ingen betydning for pågående (tidligere vedtatte) programmer i ESA hvor Norge allerede er med. For norske bedrifter, forsknings- og brukermiljøer representerer de nye programmene ytterligere muligheter innen internasjonal romvirksomhet.

I og med at forpliktelsene fra Berlin fremdeles løper, forventes virkningene de nærmeste tre årene å bli relativt beskjedne. Den samlede norske innsatsen i ESA frivillige programmer vil måtte vurderes i forbindelse med det neste ministerrådsmøtet i ESA om tre år.

Det vil i vårsesjonen bli lagt frem en stortingsproposisjon om inngåtte forpliktelser på ministerrådsmøtet i Haag. Der vil vi redegjøre nærmere om deltagelsen i de ulike programmene.

SPØRSMÅL NR. 552

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 30. januar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil statsråden være fleksibel i forhold til denne fristen, og er inngåtte avtaler om gasskjøp på det nevnte tidspunktet et absolutt krav for å legge frem en positiv innstilling til Stortinget i løpet av våren?»

BEGRUNNELSE:

Aktørene som planlegger å transportere gass i Skanled-røret har fått frist til 1. februar 2009 for å få på plass forpliktende avtaler om kjøp av gass fra leverandørene i markedet, for at gassrøret skal bli realisert.

Svar:

Jeg er kjent med at operatøren Gassco har anbefalt partnerne i Skanled-prosjektet å avklare viktige risikofaktorer før arbeidet med forprosjektering av rørledningen ferdigstilles. Skanledpartnerne har nylig besluttet å videreføre prosjektet med utgangspunkt i avklaringen av Ineos' investeringsplaner på Rafnes.

Gassco utarbeider plan for anlegg og drift (PAD) for prosjektet. Målet er å levere denne innen 1. april 2009. Det er Gassco og partnerne i Skanled som sammen må vurdere om det er kommersielt grunnlag for å legge fram en søknad om godkjenning av plan for anlegg og drift (PAD). Gassco har opplyst at det for noen av selskapene er et behov for å få på plass avtale om gasskjøp før PAD kan innsendes.

SPØRSMÅL NR. 553

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 28. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden åpne for at Norge følger samme praksis som andre europeiske land når det gjelder registrering av amerikanske lastebiler?»

BEGRUNNELSE:

De som prøver å registrere amerikanske lastebiler i Norge blir møtt med krav om fabrikkpapirer på at bilene oppfyller diverse EU-direktiver knyttet til utslipp, selv i de situasjoner der lastebilen kommer

med fabrikkpapirer som dokumenterer at de oppfyller de strenge utslippskravene i California. EU-land som Tyskland, Frankrike, Nederland og Storbritannia aksepterer derimot at den europeiske importøren lager egne papirer på at lastebilen tilfredsstiller europeiske krav. Lastebilen må i tillegg også der selvsagt endres slik a den består teknisk kontroll, og dette gjelder for eksempel endring av lys, skjermer, fartssperre, ferdsskriver osv.

Svar:

De tekniske kravene som blir lagt til grunn av Statens vegvesen ved godkjenning av kjøretøy fremgår av forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften). Forskriften er hovedsakelig basert på gjeldende harmoniserte europeiske krav for godkjenning av kjøretøy, dvs. EU-direktiver og forordninger og ECE-regulativer. Statens vegvesen tar også del i det fortløpende arbeidet med utvikling og fornyelse av tekniske krav gjennom deltagelse i arbeidsgrupper i regi av EU og UNECE ("United Nations Economic Commission for Europe").

Kjøretøyforskriften § 1-15 inneholder en generell unntaksregel fra kravene i kjøretøyforskriften for personbiler og varebiler. Unntaket innebærer at biler som tilfredsstiller kravene for godkjenning i annet EØS-land (ikke-harmoniserte krav) eller USA kan godkjennes i Norge uten å måtte dokumentere at kravene som følger av kjøretøyforskriften er oppfylt.

Unntaksregelen ble opprettet i 2004 og gjaldt opprinnelig for alle grupper biler, også lastebiler. Denne regelen ble, etter en alminnelig høring, begrenset fra 1. juni 2006 til kun å omfatte person- og varebiler. Bakgrunnen for denne endringen er at det er til dels store avvik mellom EU/ECE-krav og USA-krav til tunge kjøretøy, og hvor derfor hensynet til trafikksikkerhet motiverer en slik begrensning.

Jeg vil også orientere om at fra 29. april i år vil et nytt direktiv, 2007/46/EF for godkjenning av biler og tilhengere til biler, tre i kraft i EØS-området. Direktivet legger nye rammer for enkeltgodkjenning og typegodkjenning, og legger i stor grad opp til en totalharmonisering av kravene på begge områder. I denne forbindelse pågår det, i regi av Europakommisjonen, en gjennomgang av kravene for enkeltgodkjenning av personbiler og varebiler med henblikk på å utarbeide en liste over alternative krav som det enkelte land kan tillate ved enkeltgodkjenning. I dette arbeidet blir det blant annet vurdert hvorvidt og i hvilken grad det skal tillates USA-krav. Det vurderes å foreta en tilsvarende gjennomgang av kravene til tunge kjøretøy. Statens vegvesen følger dette arbeidet og avventer resultatet før det tas stilling til om alternative, ikke-europeiske krav skal kunne benyttes for lastebiler, og i tilfelle på hvilke områder slike krav skal gjelde.

SPØRSMÅL NR. 554

Innlevert 20. januar 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 29. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det er utbredt bekymring i Gulen og Masfjord for om personer som ble helsemessig berørt av Vest Tank-ulykken får tilstrekkelig god helseundersøkelse. Kostnader til undersøkelsene kan få konsekvenser for sykehusbudsjettet, og dermed berøre ordinære pasienter i regionen.

Mener statsråden at utgifter til helseundersøkelser etter omfattende forurensning naturlig hører inn under helseforetakene, og bør slike hendelser behandles som ekstraordinære, og dermed medføre statlige ekstrabevilgninger?»

BEGRUNNELSE:

Den 24. mai 2007 eksploderte en tank ved Vest Tank i Gulen kommune i Hordaland. Tanken som eksploderte og brant inneholdt bl.a. svovelholdige stoffer etter avsvovling av oljeprodukter. Avfallsstoffene er ennå ikke fjernet. Folk som har blitt eksponert for avfalsstoffene har fremdeles helseplager som kvalme, brekninger og sår hals.

Det er uenighet rundt hvor omfattende helseundersøkelser som bør gjøres i etterkant av ulykken. Direktør Bjørn-Inge Larsen i Helsedirektoratet skriver i et brev til Helse- og omsorgsdepartementet at det legges opp til svært omfattende og kostbare undersøkelser, og mener at Helse Vest bør dekke kostnadene. Direktør Tor B. Aasen ved Yrkesmedisinsk avdeling i Helse Bergen er bekymret for at kostnader knyttet til helseundersøkelsene vil få konsekvenser for deres budsjett.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet mottok brev fra Helsedirektoratet 27. november 2008 hvor det ble forespurt om å sikre finansiering av helseundersøkelsen av befolkningen i Gulen og Masfjorden kommuner gjennom å øremerke 12 mill. kroner fra Helse Vest RHF sin bevilgning. Undersøkelsen er allerede i gang og er planlagt gjennomført i perioden 2008-2013. Behovet for finansiering av prosjektet er oppgitt til totalt 22,5 mill. kroner i perioden.

Jeg vil understreke at jeg er opptatt av at denne helseundersøkelsen skal bli gjennomført. Spørsmålet omkring finansiering av helseundersøkelsen er nå til behandling i departementet, og jeg vil derfor få be om å få komme tilbake til spørsmålet fra stortingsrepresentanten Øyvind Halleraker når konklusjonene er klare.

SPØRSMÅL NR. 555

Innlevert 21. januar 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 28. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Er det den saksbehandlingstiden for den kategorien saker som er antydet på UDIs hjemmesider på søknadstidspunktet som gjelder?»

BEGRUNNELSE:

På UDIs hjemmesider er familieinnvandring gruppert i ulike kategorier med tilhørende forventede saksbehandlingstider. UDI forandrer disse kategoriene av og til. For eksempel hvilke land som inngår i de ulike kategoriene. For søkerne er det selvfølgelig svært viktig å få informasjon om forventet saksbehandlingstid. Når UDI forandrer kriteriene i de ulike kategoriene, er det kategorien og saksbehandlingstiden ved innleveringstidspunktet som gjelder - eller kan søkeren oppleve at saken skrifter kategori underveis i saksbehandlingstiden. I tilfelle det siste er riktig, er dette i samsvar med forvaltningsloven og god forvaltningskikk?

Svar:

Det følger av forvaltningsloven at Utlendingsdirektoratet (UDI) har plikt til å behandle saker ”uten ugrunnet opphold”. Det er også et krav om at saken skal være ”så godt opplyst som mulig”.

Det er saksbehandlingstidene på Utlendingsdirektoratets hjemmesider som er gjeldende, og de oppdateres jevnlig. Som det fremgår av hjemmesidene er søknader om familieinnvandring delt inn i tre kategorier. For saker i kategori en og to er det en forutsetning at søknaden er fullstendig utfylt og at all dokumentasjonen som kreves ligger ved saken. Dersom en sak mangler dokumentasjon eller opplysninger, det er tvil om identiteten, behov for verifiseringer eller DNA-testing, eller på annen måte tvil om de opplysningene og dokumentene som er fremlagt, vil saken ofte ta lenger tid. Dette innebærer også at en sak som fremstår som kurant ved innlevering til politiet eller utenriksstasjonen, kan vise seg å være mer ressurskrevende.

Dersom saksbehandlingstiden blir lenger enn en måned skal det i henhold til forvaltningsloven gis informasjon om forventet saksbehandlingstid. Søknader om familiegjenforening fremsettes enten ved et politidistrikt i Norge, eller ved en norsk utenriksstasjon. Søkere som leverer søknad til politiet vil få en automatisk melding om at søknaden er mottatt og at informasjon om forventet saksbehandlingstid finnes på UDIs hjemmesider. Fremsettes søknaden ved en utenriksstasjon er det den aktuelle utenriksstasjon som gir tilsvarende informasjon.

Hvis saksbehandlingstiden blir vesentlig lenger enn opprinnelig antatt, følger det av god forvaltningsskikk at søkeren orienteres om dette. Denne orienteringen blir ivaretatt ved at søkere blir henvist til å konsultere den oppdaterte informasjonen på UDIs hjemmesider. Dersom søkeren selv tar kontakt med UDI skal vedkommende få svar innen tre virkedager.

Avslutningsvis vil jeg vise til at arbeidet med utviklingen og innføring av nye elektroniske løsninger og tjenester i utlendingsforvaltningen er et viktig satsningsområde for regjeringen. Det er i 2007 og 2008 til sammen bevilget 49 mill. kroner til det såkalte EFFEKT-programmet. For inneværende år er det satt av 20 mill. kroner til videreføring. En av målsetningene er at søkere i fremtiden skal kunne logge seg inn på en nettside og få informasjon om hvor deres sak befinner seg i systemet samt hva som er forventet saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 556

Innlevert 21. januar 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 28. januar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan jeg be om å få fremlagt en oversikt som viser årlig innbetalte bompenger i perioden fom 2005 tom 2009 (budsjettert) og hvor mye av de årlige innbetalte bompengene som brukes til hhv. finansieringskostnader for veiprosjektene som bompengene finansierer og administrasjonskostnader for bomselskapene som krever inn bompenger?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at tall for årlige innbetalinger delvis fremgår av de årlige budsjettdokumentene under avsnitt om bompenger, forskudd og refusjon.

Det fremlegges ingen systematisk og ajourført oversikt hvert år som viser utviklingen over flere år i innbetalte bompenger samt tilskudd og forskudd. Det fremkommer heller ikke hvor mye av de årlige innbetalte bompengene som faktisk stilles til rådighet for investeringer og hvor mye som brukes for å dekke finansieringskostnader og administrasjon i bomselskapene. På bakgrunn av at alle bompengefinansierte prosjekter er basert på bompengeavtale mellom et bomselskap og Statens Vegvesen og at Statens Vegvesen årlig gjennomgår regnskapene for alle bomselskapene går jeg ut fra at slik dokumentasjon enten er utarbeidet eller lett lar seg utarbeide.

På bakgrunn av de store årlige innbetalingene fra bilistene og at disse innbetalingene ser ut til å øke betydelig, er det etter mitt syn viktig at oversikten over omfanget av innbetalte bompenger og bruken av disse midlene gjøres mer systematisk og mer tydelig.

Svar:

Regnskapstall for bompengeselskapenes inntekter, utgifter og finansieringskostnader for 2008 vil ikke være klare før i mai 2009. Foreløpige inntekts- og kostnadstall for 2008 vil være klare i løpet av første halvdel av februar 2009. På dette tidspunkt vil det også foreligge bedre prognoser for budsjetterte inntekter for 2009. Pr. i dag er budsjetterte inntekter ca. 5 mrd. kroner.

Nedenfor vises en oversikt over innbetalte bompenger, finanskostnader og driftskostnader for årene 2005 til 2007, alle tall i 1 000 kr.

ÅR	Innbetalte bompenger	Finans-kostnader	Drifts-kostnader
2005	4202703	324905	459781
2006	4043762	481249	468125
2007	4044917	511326	481726

SPØRSMÅL NR. 557

Innlevert 21. januar 2009 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 28. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«I 2007 ble hjelpemiddelet SpeechEasy i et forsøk gjort tilgjengelig i arbeid og utdanning for de over 18 år. Trygderetten har gitt en 12-åring rett til hjelpemiddelet fordi det anses både hensiktsmessig og nødvendig. Kjennelsen bør føre til endringer slik at lovanvendelsen blir korrekt. Noen barn som stammer vil ha stor nytte av hjelpemidlet tidlig, og de kan unngå mange vonde opplevelser som kan prege dem lenge.

Vil statsråden ta initiativ for å sikre at de som trenger hjelpemiddelet, faktisk får det?»

BEGRUNNELSE:

I Revidert nasjonalbudsjett for 2007 ble det igangsatt prøveprosjekt for SpeechEasy for personer over 18 år som er i utdanning, attføring eller arbeidssituasjon.

Trygderetten har gitt en positiv kjennelse i en sak

om en gutt på 12 år, som har søkt om stønad til SEasy og fått avslag i Nav.

Lovhjemmel gjaldt folketrygdlovens §§ 10 - 6 og 10 -7: når funksjonsevnen i dagliglivet er vesentlig og varig nedsatt pga. sykdom, skade eller lyte. Stønaden ytes til tiltak som er nødvendige og hensiktsmessige for å bedre funksjonsevnen i dagliglivet.

Retten var ikke enig i Navs avslag.

Retten tar utgangspunkt i guttens situasjon og hva alle fagpersoner sier i forhold til forbedringer for ham i ved bruk av hjelpemiddelet.

Retten vektla at logoped uttalelse sier at gutten stammer betraktelig mindre og har blitt mye mer sosial og aktiv, at Hjelpemiddelsentralens uttalelse om at SEasy vil være hensiktsmessig for gutten; at Logopedisk Senter i Nordland, ved leder og logopeds uttalelser om at til tross for enkelte reservasjoner av SEasy, vil senteret anbefale utprøving av hjelpemiddelet for personer som stammer. Retten mener også det ikke er krav til at effekten skal inntre hos 100 % av brukerne og legger vekt på at foreldrene som er verger for Tobias mener at han svært god nytte av apparatet. På denne bakgrunn fant retten at hjelpemiddelet både var hensiktsmessig og nødvendig. Kjennelsen var enstemmig.

Hjelpemidler som kan bedre funksjonsevnen er meget viktig og kan forandre hverdagen helt for de som finner det rette hjelpemiddelet. Særlig viktig er det at barn får hjelpemidler raskt. Stamming hos barn kan gjøre at de vegrer seg for å snakke både i skolesituasjoner og sosialt. Dette kan prege dem resten av livet og gi varig vegring for å snakke. Å sikre barn tilgang på hjelpemidler som kan redusere og i noen tilfeller fjerne stamming vil derfor være meget hensiktsmessig og nødvendig. Hvem som skal ha et slikt hjelpemiddel og når det er rett å utprøve det, må være basert på en faglig vurdering av den enkelte bruker uavhengig av alder.

Både kjennelsen fra Trygderetten og viktigheten av å få hjelpemidler på riktig og hensiktsmessig tidspunkt i forhold til en optimal utvikling hos barn.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten satte i 2007 i gang et forsøk med SpeechEasy for personer over 18 år som var i arbeid eller utdanning. Hensikten var å høste erfaringer for å kunne avgjøre om denne typen hjelpemiddel er noe som bør kunne tilbys til personer som stammer. Midler til dette ble gitt etter regjeringens forslag i St.prp. nr. 69 (2006-2007). Forsøket er formelt ikke avsluttet.

Generelt vil manglende erfaring med et potensielt hjelpemiddel kunne tilsi at man kommer til at det ikke er tilstrekkelig dokumentert at hjelpemiddelet er nødvendig og hensiktsmessig. I kjennelsen fra Trygderetten som representanten viser til i sitt spørsmål, omgjorde retten Arbeids- og velferdsetatens vedtak bl.a. etter en konkret vurdering om at SpeechEasy ville være et nødvendig og hensiktsmessig hjelpemiddel for den aktuelle gutten. Retten baserte avgjørelsen bl.a. på opplysninger i erklæringer om guttens nytte av SpeechEasy etter at han i lengre tid hadde prøvd dette.

Jeg konstaterer at Trygderetten vurderte de konkrete opplysningene i den aktuelle saken annerledes enn Arbeids- og velferdsetaten. Jeg legger til grunn at etaten følger opp Trygderettens avgjørelse i denne saken og at etaten for øvrig tilstår hjelpemidler når lovens vilkår er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 558

Innlevert 21. januar 2009 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 28. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Statistikken fra Hedmark viser at konfliktrådet ble brukt mest av de voksne. Parter over 18 år utgjør 68 prosent av de påklagede. Leder i konfliktrådet sier de gjerne skulle hatt flere saker med ungdom under 15 år, for å unngå alvorligere saker med disse senere. Den type saker blir henlagt hos politiet.

Hva kan statsråden gjøre for at flest mulig egnede saker der unge under 15 år er involvert, blir behandlet i konfliktråd framfor å henlegges?»

BEGRUNNELSE:

Mobbing, økonomiske saker og skadeverk er saksforhold som ligger høyt oppe på listen over saker i konfliktrådet. Innenfor førstnevnte gruppe opplever de en stor økning i saker, hvor mobbingen foregår på nettet og sms.

Det er viktig at slike saker blir fulgt opp og erfaringen er at det er til beste for begge parter. Både den som får gjort opp for seg, og den som får sagt til den det gjelder, hvordan det var å oppleve urett. Ved hen-

leggelser, som det dessverre er for mange av, blir ikke alvoret alltid stort nok.

Svar:

Jeg vil innledningsvis gi uttrykk for at konfliktrådsbehandling som sivil sak der gjerningsmannen er under 15 år i en del tilfeller kan være meget nyttig. Den betydning man tillegger konfliktrådene generelt understrekes av at departementet i St. prp. nr. 1 (2008-2009) styrket bevilgningen til konfliktrådene med 6 mill. kr.

Behandlingen av enkeltsaker på straffesaksområdet hører under påtalemyndigheten. I forhold til behandlingen av enkeltsaker er ikke påtalemyndigheten undergitt justisministerens instruksjonsmyndighet.

Det følger av straffeloven § 46 at ingen kan straffes for handlig foretatt før fylte 15 år. Når lovbryter er under den strafferettslige lavalder, må derfor straffesaken henlegges. Konfliktrådsbehandling er derfor ikke et alternativ til henleggelse i disse tilfellene. Påtalemyndigheten kan imidlertid foreslå for de involverte i saken at de tar kontakt med konfliktrådet for å få konflikten behandlet som en sivil sak.

I riksadvokatens rundskriv nr.4/2008 av 22. desember 2008 om konfliktråd er følgende sagt i punkt III nr 4:

”Mange saker behandles i konfliktrådet som sivile saker etter reglene i kapittel I i konfliktrådsloven. Kommer påtalemyndigheten til at et anmeldt forhold må henlegges, kan det i en del tilfeller være et godt råd å foreslå for anmelderen og eventuelt den anmeldte å ta kontakt med konfliktrådet for å få konflikten behandlet som en sivil sak. Dette kan særlig være praktisk der den anmeldte er under 15 år, slik at saken må henlegges av den grunn. Det er viktig at det klargjøres at dette er et råd fra politiet, og at saken vil bli henlagt uavhengig av om en velger å henvende seg til konfliktrådet.”

Ettersom påtalemyndigheten, i saker med gjerningsmann under strafferettslig lavalder, kun har mulighet til foreslå behandling i konfliktrådet, vil den videre behandling avhenge av hvordan fornærmede og gjerningsmann og dennes verge/r stiller seg til konfliktrådsbehandling.

For helhetens skyld kan tillegges at riksadvokaten i mål- og prioriteringsrundskriv for straffesaksbehandlingen i politiet – 2008, har fremhevet at påtalemyndigheten må benytte konfliktrådsordningen i flere saker enn tidligere, særlig overfor unge lovbrytere, men som altså er over strafferettslig lavalder.

Det er også fra Politidirektoratets side gitt tydelige signaler til politidistriktene om å prioritere konfliktrådsordningen og utarbeide gode rutiner for overføring av saker. Statistikkene over antall overførte saker viser en økning de siste årene for landet som helhet. Økningen i antall overførte sivile saker på landsbasis har imidlertid ikke vært så omfattende for de sivile sakene som for straffesakene. Også i 2008 økte antall saker overført til konfliktrådene totalt selv om tallene for sivile saker gikk noe ned på landsbasis.

I 2008 ble det i Hedmark politidistrikt anmeldt 138 personer under 15. Alle sakene ble i tråd med Riksadvokatens retningslinjer etterforsket på vanlig måte. Av saker som ble henlagt idet mistenkte var under 15 år, ble en del oversendt konfliktrådet som sivil sak for behandling der fordi sakene ble oppfattet som godt egnet til tross for at gjerningsmannen var under 15 år.

Hedmark politidistrikt hadde i 2008 en økning i antall oversendte saker til konfliktrådet fra 164 i 2007 til 180 i 2008. Måltallet for 2009 er økt i forhold til tidligere år (210 saker i 2009). Konfliktrådsbehandling i forhold til riktige saker og riktige klienter står i fokus i politidistriktet. Derfor er konfliktrådsbehandling i 2009 blant politidistriktets 5 områder som er undergitt særskilt risikostyring. Dette ble for konfliktrådsakenes del allerede iverksatt 1. november 2008, noe som medført at man for november og desember lå godt over månedsperiodiseringen. Det har imidlertid ikke vært økning i antall saker knyttet til ungdom under 15 år fra 2007 til 2008.

Driftsenhet Hamar har en egen ungdomsseksjon som har en meget strukturert oppfølging av ungdom under 15 år.

Jeg vil avslutningsvis nevne arbeidet med ungdomskontrakter. Ungdomskontrakter er en avtale mellom en ung lovbryter med samtykke av en foresatt på den ene side og kommunale myndigheter på den annen side. Kontrakten er en alternativ reaksjon for unge lovbrytere i alderen 15 til 18 år som ennå ikke har kommet inn i et fast kriminalitetsmønster. Ungdomskontrakt innebærer at påtalemyndigheten unnlater å reise tiltale hvis ungdommen inngår en forpliktende avtale, og den skal inneholde tiltak som igangsettes raskt, og som antas å bidra til endret atferd.

Utprøving av ungdomskontrakter ble initiert på bakgrunn av danske erfaringer, som et ledd i oppfølging av St. meld. Nr. 17 (1999-2000) Handlingsplan mot barne- og ungdomskriminalitet. Syv prosjekter ble gjennomført fra 2001 til 2003. Erfaringene fra prosjektet viser at det er mulig å kombinere straffens funksjon med rehabilitering rettet mot den enkelte. Den videre oppfølging av arbeidet med ungdomskontrakter er omhandlet i St. meld. Nr. 37 (2007-2008) Straff som virker, kapittel 11.6.3.

SPØRSMÅL NR. 559

Innlevert 21. januar 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 28. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Hvordan kan statsråden sikre at både bestått agronomutdannelse og realkompetanse skal kunne godkjennes som tilfredsstillende kompetanse innen dyrevelferd?»

BEGRUNNELSE:

Det er positivt at det stilles krav om kompetanse til alle som har ansvar for dyr for å sikre dyrevelferd og kvalitet i landbruket. Det må legges til rette for kurs i dyrevelferd for ulike dyreslag for å øke og videreutvikle kompetansen. Når kompetansen til den enkelte skal vurderes, må realkompetansen for de som har lang praksis erfaring vektlegges. Også bestått agronomutdanning må telle på lik linje med annen relevant utdanning som for veterinærutdanning og høyere utdanning innen husdyr.

Svar:

Bakgrunnen for kompetansekravet er beskrevet i svar på skriftlig spørsmål nr. 507 fra representanten Hans Frode Kielland Asmyhr.

Mattilsynet og de to næringsorganisasjonene i landbruket møttes 20. januar for å diskutere det nye kompetansekravet til husdyrprodusenter. Møtet var positivt og konstruktivt, og Mattilsynet og organisasjonene er enige i at etikk i dyrehold er viktig.

Mattilsynet skal vurdere innspillene som faglagene kom fram med på møtet i lys av føringene fra Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003). I denne meldingen vektlegges etikk og dyrevelferd. Intensjonen med utdanningsopplegget har vært å øke og oppdatere den allerede gode kunnskapen som finnes i norsk dyrehold.

Etter tilbakemeldinger fra faglagene i jordbruket, skal Mattilsynet nå gå gjennom alle holdforskriftene for husdyrhold for å sikre at det er samsvar mellom de ulike forskriftene vedrørende krav til kompetanse og oppdatering.

SPØRSMÅL NR. 560

Innlevert 21. januar 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 26. januar 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Mener statsråden at elevene i norsk grunnopplæring i dag får god nok opplæring i forhold til oppgaveskriving, plagiering og kildebruk i forhold til grensen for juks, og hvordan vil statsråden bidra til å redusere juks i høyere utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Dagsavisen kan 20. januar 2009 melde at rekordmange studenter ved universitetene i Bergen og Oslo i fjor jukset på eksamen, og at bruken av regelrett klipp og lim øker.

En av årsakene til dette kan selvfølgelig være at kontrollrutinene på universitetene har økt, men likevel er utviklingen skremmende og man skulle tro at studenter ved norske universiteter burde ha høyere modningsnivå enn som så.

I forbindelse med oppslaget i Dagsavisen spekuleres det også i om studenter ikke har lært seg regler for god kildebruk, og at holdningene hos studentene kan være svekket. Det kan altså være slik at jukset ikke er ondsinnet, men at studentene faktisk ikke vet bedre.

Norsk grunnopplæring skal bedre elevers refleksjonsnivå, og i læreplanene er det også understreket at elevene skal lære seg god kildebruk. Imidlertid er det mye som tyder på at studentene som blir uteksaminert fra videregående skole ikke er gode nok på dette, og at de ikke har de forkunnskaper universitetene setter krav om i forhold til oppgaveskriving, plagiering, sitatbruk og bruk av kilder.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr 560 fra representanten Anundsen om elevene i grunnopplæringen får god

nok opplæring om oppgaveskriving, plagiering og kildebruk og grensene for juks, og hvordan jeg vil bidra til å redusere juks i høyere utdanning.

I henhold til Kunnskapsløftet er fem grunnleggende ferdigheter i norsk grunnopplæring integrert i kompetansemålene, som skal bidra til utvikling av og være en del av fagkompetansen i alle fag. En av de grunnleggende ferdighetene er å kunne gjøre bruk av digitale verktøy, og det er i denne forbindelsen elevene først og fremst møter kravet om kritisk og riktig bruk av kilder.

I oppgaveskriving og annet arbeid, kan det være en fare for plagiering av kilder. I tråd med de krav som er nedfelt i læreplanene, forutsetter departementet at elevene får mulighetene til å utvikle evne til kritisk vurdering i bruken av kilder i sitt arbeid i alle fag. Dette er særlig aktuelt når det gjelder produksjon, komponering og for eksempel redigering av egne arbeider, tekster og annet. Det er også et krav at elevene selv skal finne informasjon, analysere og presentere data med passende hjelpemidler, og at de skal være kritiske til både kilder, analyser og resultat.

Universiteter og høyskoler kan annullere eksamen eller prøve hvis en student har forsøkt å fuske eller har fusket på eksamen eller prøve, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-7. Hvis det treffes avgjørelse om annullering skal eventuelt utdelt vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert institusjonen. Adgangen til annullering foreldes ikke.

Departementet forutsetter at universiteter og høyskoler har etablert retningslinjer om hva som er å anse som fusk, og at disse gjøres kjent for studentene. Videre har departementet opprettet et eget nasjonalt klageorgan som skal behandle klager over fuskesaker, for å bidra til en enhetlig nasjonal praksis.

De høyere utdanningsinstitusjonene tar nå i stadig større grad i bruk moderne hjelpemidler som gjør det enklere å avdekke fusk. Dette i kombinasjon med at loven oppstiller strenge sanksjoner for studenter som fusker, bør ha en viktig effekt i forebygging av fusk i høyere utdanning. Departementet vil følge denne utviklingen nøye fremover.

SPØRSMÅL NR. 561

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 30. januar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Kan statsråden på noen måte bidra til at dette viktige tilbudet innenfor helse og omsorg kan opprettholdes?»

BEGRUNNELSE:

Mobil Personalarm (MPA) unikt tilbud til personer som av ulike årsaker, ofte medisinske, får redusert bevegelsesfrihet fordi de kan få illebefinnende eller lignende. Tjenesten er organisert som en mobil alarm som kan utløses ved eksempelvis medisinsk nød, i og utenfor mobilnettets dekningsområde. Brukere kan eksempelvis være eldre eller syke som av hensyn til egen sikkerhet og helse ikke våger bevege seg særlig utendørs, reise til hytta eller drive friluftsaktivitet av frykt for at et illebefinnende eller en ulykke inntreffer.

Ved å abonnere på MPA kan disse leve mer normale liv i visshet om at de vil bli funnet av helsepersonell dersom noe skulle inntreffe. Tidl. leder av 110-sentralen i Vestfold, Jan-Olav Vagle, har beskrevet samarbeidet med MPA slik i brev av 14.4.2008:

"110-sentralen i Vestfold har samarbeidet med MPA siden 2004 og har hatt alarmmottaket for deres ca 200 brukere av mobil person alarm gjennom nærmere tre år. Samarbeidet har gitt oppsiktsvekkende gode resultater, ikke minst på grunn av MPAs løsning for å eliminere feilutløste personalarmer. Etter tre års drift har MPA lykkes å oppnå en feilprosent overfor alarmmottaket som et tilnærmet null. Samtidig har de en mobil løsning som gir muligheten til å finne igjen mennesker utendørs, innendørs og utenfor mobildekning.

Standarden MPA har utviklet dekker både teknologi og logistikk i en kombinasjon som første gang i verden, gjør det mulig å drifte et mobilt personlig alarmsystem der brukerfeil og medfølgende feilutløste alarmer elimineres. Den månedlige oppfølgingen av bruker med oppdatering kritisk helse- og sikkerhetsinformasjon, gjennomgang av alarmbruk og funksjonskontroll av utstyr er en nøkkelfaktor, som ikke belaster vår organisasjon. Til gjengjeld får vi som sitter med alarmmottaket et best mulig utgangspunkt for å sette inn de rette tiltakene fra det øyeblikket en bruker utløser alarmen.

Denne helhetlige tilnærmingen gir en særdeles positiv effekt på resursinnsatsen til nødetatene, for brukerens trygghetsopplevelse og resursbruken i de øvrige etatene innenfor helse- og omsorgsarbeidet."

Etter spørrerens syn sier uttalelsene fra daværende leder av 110-sentralen i Vestfold alt om hvor viktig dette tilbudet er for de som benytter seg av tjenesten. Det sier også mye om hvilket utrolig potensial som ligger i å tilby tjenesten til flere enn de 200 brukerne som har vært i pilotprosjektet, som ved å få en slik trygghet vil oppleve å få en ny frihet og trygghet.

I dag er det kun politiets mobile voldsalarm og MPA som er direkte knyttet til det offentlige nødnettet.

Selskapet som har utviklet ordningen og som drifter den i dag, er kommet i en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av kapitalmangel under finanskrisen. Brukerne av tjenesten er alt varslet om at tjenesten vil opphøre om kort tid. Dette fremstår som dramatisk og unødvendig dersom et tilbud innenfor helsesektoren med det potensialet denne tjenesten har, skal bli lagt ned på grunn av forbigående økonomiske vanskeligheter.

Det er grunn til å tro at det offentlige vil spare store kostnader til søk og utrykning dersom tilbudet til MPA opprettholdes og videreutvikles. Samarbeidet med 110-sentralen i Vestfold mer enn antyder potensialet.

Svar:

Mobil personalarm (MPA) vil innenfor helse- og omsorgstjenesten hovedsakelig kunne anvendes som et supplement eller som en erstatning for dagens trygghetsalarmer. Innenfor dette feltet pågår det en teknologisk utvikling hvor flere selskaper er involvert. Min forgjenger ble anmodet om å ta initiativ til at GPS-baserte trygghetsalarmer ble tilgjengelige i alle norske kommuner, og at nødvendig samordning kom på plass.

Jeg har et ønske om at alle mennesker, også de som av ulike årsaker er avhengige av trygghetsalarm, skal kunne være aktive. I utgangspunktet stiller jeg meg derfor positiv til alle tiltak som kan bidra til dette. Det er imidlertid den kommunale helse- og omsorgstjenesten som avgjør bruken av trygghetsalarmer og eventuell videreutvikling av denne tjenesten. Departementet har i dag ingen hjemmel til å pålegge kommunene å tilby spesielle trygghetsalarmer til sine brukere.

Under hensyntagen til den teknologiske utvikling som nå foregår innenfor dette feltet , bør statlige myndigheter i utgangspunktet være varsomme med å etablere noe som kan komme til å likne en monopolordning for en type tekniske hjelpemidler der kommunene har ansvaret for å yte nødvendige helse- og omsorgstjenester. Utvikling av disse tjenestene bør fortrinnsvis skje i samarbeid med kommunene som kjenner de lokale utfordringer og behov.

Som tidligere nevnt er jeg imidlertid positiv til at vi tar i bruk tilgjengelig teknologi på dette området så lenge dette er forsvarlig og adekvat, og under forutsetning av at vi ivaretar de grunnleggende hensyn til personvern. Jeg har derfor anmodet Helsedirektoratet om å avholde et møte med departementet for å få en oversikt over saksfeltet, og vurdere eventuelt videre engasjement fra sentrale helsemyndigheters side.

SPØRSMÅL NR. 562

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 29. januar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Norge vil som leder av giverlandsgruppen for palestinerne (AHLC), gi støtte til en giverkonferanse for Gaza i kjølvannet av den siste krigen.

Hvordan stiller utenriksministeren seg til å bidra til å legge et press på Israel, i forbindelse med nevnte giverkonferanse, for å få Israel til å være med å betale for gjenoppbyggingen?»

BEGRUNNELSE:

Bildene og rapportene som kommer fra Gaza viser at det vil være et enormt behov for humanitær bistand til Gaza i tiden som kommer. Dette vil Norge, som leder av giverlandsgruppen for palestinerne (AHLC), følge opp, ifølge Utenriksdepartementets hjemmeside. Mer konkret fremgår det at Norge vil gi støtte til en giverkonferanse for Gaza. Norge vil dessuten kalle inn til et møte i giverlandsgruppen for å samordne giverinnsatsen med de palestinske selvstyremyndighetene. En del av ødeleggelsene gjelder bygninger og infrastruktur som i sin tid ble finansiert av det internasjonale giversamfunn etter israelske ødeleggelser. Det vil nå må måtte vurderes om det skal bidra til å finansiere en ny gjenoppbygging etter nye israelske ødeleggelser.

Svar:

Gaza har blitt gjenstand for betydelige ødeleggelser i løpet av tre ukers kamphandlinger mellom Israel og Hamas, som kontrollerer dette palestinske områ-

det. De umiddelbare humanitære behovene er store. De langsiktige behovene for gjenoppbygging i Gaza er omfattende.

Norge har hele tiden vært tydelig på at begge parter bærer et ansvar for at det brøt ut krig i Gaza. Norge advarte mot at Israels isolasjonspolitikk overfor Gaza kunne lede til mer ekstremisme. Samtidig har vi fordømt Hamas' vilkårlige rakettbeskytning mot sivile mål i Israel. Norge har også vært sterkt kritisk til Israels massive og uproporsjonale militære operasjon i Gaza.

I henhold til fjerde Genève-konvensjon vil ødeleggelse av eiendom, uten at det er berettiget av militær nødvendighet og dersom foretatt i stor målestokk og på ulovlig og vilkårlig måte, være å anse som alvorlige brudd på konvensjonen. Alvorlige brudd på internasjonal humanitærrett skal etterforskes og straffeforfølges. Videre er det også slik at dersom eiendom som er beskyttet etter internasjonal humanitærrett er ødelagt ved bevisst målutvelgelse, eller som en effekt av krigshandlingene for øvrig, kan dette utløse erstatningsansvar for den ansvarlige part etter folkerettens regler om statsansvar. Det er også verdt å merke seg at stater i en rekke tilfelle har ytt kompensasjon for påført skade, også uten at det har vært påvist rettslig ansvar, eller der slik ansvar ikke har vært erkjent.

Hele omfanget av ødeleggelsene er ennå ikke klart. FN, i samarbeid med Verdensbanken, vil kartlegge behovene. Store deler av den palestinske infrastrukturen som er ødelagt i Gaza er finansiert av det internasjonale giversamfunnet. Norge, som leder for giverlandsgruppen AHLC, har lenge advart mot givertretthet dersom bistanden som gis ikke fører til reell utvikling på bakken. Etter krigen i Gaza er det ikke gitt at store giverland og deres skattebetalere nok en gang vil bidra til å bygge opp igjen det israelske styrker har revet ned. Samtidig er behovet for hjelp til palestinsk gjenoppbygging desperat.

Norge vil snart innkalle til et nytt AHLC-møte. Der vil utfordringene knyttet til finansiering av gjenoppbyggingen av Gaza stå i sentrum for diskusjonene. Jeg forventer at flere av AHLCs medlemmer vil ta opp de krigførende partenes ansvar for ødeleggelsene i Gaza under møtet. Jeg forventer også – og Norge vil kreve - at Israel bidrar til gjenoppbyggingen av Gaza. Jeg mener det klart er i Israels egen interesse. Ingen, og minst av alle Israel, er tjent med et Gaza i kaos.

Norge har hele tiden understreket at utviklingsbistand til det palestinske området ikke alene vil sikre en bærekraftig palestinsk stat som kan leve i fred ved siden av Israel. En ny politisk prosess er påkrevet for å sikre at den internasjonale bistanden som gis til Det palestinske området kan bygge opp under målsetningen om en fredelig tostatsløsning.

SPØRSMÅL NR. 563

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 28. januar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil Utanriksdepartementet snarast beklaga det som har skjedd ved ambassaden i Saudi-Arabia, og treffa konkrete tiltak for at noko slikt ikkje skjer igjen?»

GRUNNGJEVING:

KrF krev at UD snarast beklagar det som har skjedd ved ambassaden i Saudi-Arabia, og at det vert gjort konkrete tiltak for å sikra at noko slikt ikkje skjer igjen. UDs fråsegn så langt tyder på at saka ikkje vert teke på alvor. Denne saka kan øydelegga for Noregs rolle som fredsmeklar i Midtausten. Dette er ei rolle som no trengst meir enn nokon gong.

Ein medarbeidar ved den norske ambassaden i Saudi-Arabia samanliknar i ein e-post Israels angrep på Gazastripa med Holocaust.

Det er tragisk at over 1300 menneskje har mista livet i Gaza, mange av dei sivile. Men samanlikninga med Holocaust, der nazistane medvetent tok livet av over 6 millionar sivile jødar, er heilt ute av proporsjonar.

The Economist seier på leiarplass at det er "umåtelig trist og grotesk urettferdig", når nokon hevdar at Israel opptrer som nazistane gjorde. Det er KrF samd i. Drap på sivile skal alltid kritiserast, men ikkje berre når det er snakk om Israel.

Svar:

Ein tilsett ved ambassaden i Riyadh med administrative oppgåver har sendt vidare ein e-post med bilete som samanliknar Israels okkupasjon av palestinarane i dag med Nazi-Tysklands behandling av jødane under andre verdskrig.

Synspunkta som vert presenterte i e-posten er private og representerer ikkje på nokon måte synspunkta til Utanriksdepartementet eller regjeringa sin politikk.

Eg vil få understreke at Regjeringa tek sterk avstand frå samanlikninga som er gjort i eposten.

Under krigen i Gaza har eg vore i nær dialog med Det mosaiske trussamfunnet i Noreg. Eg har i den samanhang understreka Regjeringa sitt ansvar for å verna våre norske jødar i denne situasjonen. Eg understreka òg Noreg sitt historiske ansvar i denne samanhangen.

Mi vurdering er at UD-tilsette er profesjonelle og opplyste nok til å sjå det store biletet i dei sakene dei arbeider med. Dei syner dagleg at dei er i stand til å skilje mellom private haldningar og offisiell norsk politikk. Denne konkrete hendinga med e-post frå ein tilsatt ved ambassaden i Riyadh ser eg som eit unnatak.

Sjølve saka vil handsamast som ei intern personalsak.

SPØRSMÅL NR. 564

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 28. januar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Jeg viser til mitt spørsmål i spørretimen 21. januar om utenriksministerens beslutning om ikke å slutte seg til EU sin fordømmelse av henrettelsen av den kinesiske professoren Wo Weihan. I spørretimen ble det svart at: "Norge er og skal fortsatt være en synlig motstander av alle former fordødsstraff." Men: "I dette tilfellet tillot ikke tiden at vi kunne gjøre en egen vurdering."

Når man nå har fått mer tid, vil utenriksministeren ta selvkritikk for at Norge ikke reagerte på Kinas åpenbare brudd på menneskerettighetene?»

Svar:

Jeg finner ikke dekning for å si at Norge ikke reagerer på dødsstraff og menneskerettighetsbrudd i Kina. Norge er glassklare i sitt syn på dødsstraff, vi er i mot, alltid.

Det er et sterkt beklagelig forhold at de fleste dødsstraffer i verden gjennomføres i Kina. Norge tar avstand fra alle dødsstraffer uansett hvor i verden de finner sted – på prinsipielt grunnlag og i en lang rekke tilfeller gjennom protester mot enkeltsaker. Vi gjør det alene og sammen med andre land. Det sier seg selv at det ikke er mulig å reagere på samtlige dødsstraffer. Derfor er det så viktig at vi har en klar og tydelig prinsipiell holdning.

At praktiske omstendigheter i tilfellet dødsstraffen mot Wo Weihan ikke gjorde det mulig for Norge å slutte seg til EUs fordømmelse av henrettelsen, endrer ikke på det åpenbare faktum. Norge fordømmer denne som alle andre henrettelser.

I denne konkrete saken fikk Norge seg forelagt EU's protest på meget kort varsel. Henvendelsen manglet informasjon om EUs beslutningsgrunnlag for protesten, nemlig at rettsprosessen mot Wo Weihan var i strid med internasjonale standarder. I slike tilfeller legger vi vekt på å kunne gjennomgå grunnlaget for protesten. Den samme vurderingen lå bak vår beslutning høsten 2008 om ikke å slutte oss til et EU-innlegg i OSSE i protest mot en planlagt henrettelse i USA.

Men jeg gjentar; Norges linje i tilfellet dødsstraffer er en konsekvent fordømmelse av dødsstraff som straffemetode. Innsats mot dødsstraff er med en sentral del av vår innsats for menneskerettighetene. Arbeidet vanskeliggjøres av at det ikke finnes et generelt folkerettslig forbud mot dødsstraff. Flere menneskerettighetskonvensjoner forbyr dødsstraff, men det folkerettslige utgangspunkt er at dette forbudet kun er bindene for de stater som har sluttet seg til konvensjonene.

Hvert år henrettes tusenvis av mennesker på verdensbasis. Svært mange av disse etter mangelfulle rettsprosesser. I en slik virkelighet må vår innsats være målrettet om den skal være effektiv. Dette er bakgrunnen for at vi tar opp dødsstraff i politiske samtaler og i multilaterale fora der vår påvirkning kan utvirke større, mer strukturelle endringer.

Det er også bakgrunnen for at vi reagerer i særskilte individuelle saker. Regjeringens linje er at Norge skal protestere mot planlagte eller gjennomførte henrettelser av mindreårige, gravide eller strafferettslig utilregnelige personer, eller der henrettelsen skjer på en særlig inhuman måte, eksempelvis

ved steining. Vi har tidligere reagert overfor blant annet både Iran og USA i saker som omhandler mindreårige. USA har nå gjennomført stans i henrettelser av mindreårige, mens vi senest denne uken overbrakte vår protest overfor Iran da en ung mann ble henrettet som følge av en forbrytelse begått da han var 17 år.

I individuelle saker som ikke omfatter disse gruppene, f.eks. der EU legger til grunn at rettsprosessen mot dødsdømte har vært i strid med internasjonale standarder, har vi ikke en fast praksis for tilslutning. En viktig grunn til dette er at slike saker krever en individuell vurdering av både fakta og rettslige forhold. Norge velger også noen ganger å ikke slutte seg til protester om vi anser at vi ikke har nok kjennskap til fakta i saken og/eller EUs vurderinger. Korte tidsfrister har gjort at mulighetene for selvstendig vurdering i noen saker i realiteten har vært små.

Ellers vil jeg minne om at dødsstraff er et fast tema i Norges menneskerettighetsdialog med Kina. Kina er derfor godt kjent med vårt syn på dødsstraff. Statssekretær Johansen tok opp dødsstraff med sin motpart senest under det siste møtet i oktober i fjor. Som ledd i vår strategi om å bruke både bilaterale samtaler og multilaterale fora for å stoppe bruk av dødsstraff, vil dødsstraff også være ett av de forhold vi vil ta opp i forbindelse med Kinas universelle periodisk eksaminasjon i FNs Menneskerettighetsråd 9. februar i år.

Når det gjelder vårt samarbeid med EU har jeg instruert vår EU-delegasjon i Brussel om å undersøke nærmere hvilke kriterier EU legger til grunn ved utvelgelse av individuelle saker der protest skal overbringes, hvilke undersøkelser EU gjennomfører for å verifisere slike saker og hvilke krav de setter til verifikasjon før det bli besluttet å protestere. På bakgrunn av denne informasjonen vil vi forhåpentligvis i enda større grad kunne slutte oss til EUs protester på feltet i fremtiden.

Jeg vil imidlertid understreke at vårt behov for informasjon i den enkelte sak vil ligge fast. Vi ser det som grunnleggende at vi har en politikk som gir oss troverdighet og et grunnlag for å begrunne våre holdninger i konkrete saker.

SPØRSMÅL NR. 565

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 28. januar 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«I Levanger venter 31 private barnehager på utbetaling av det riktige kommunale barnhagetilskuddet for 2007 og 2008.

Når vil Kunnskapsdepartementet avklare den korrekte måten å beregne tilskudd til private barnehager?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge nettutgaven av Trønderavisa, 21.01.2009 og nettstedet barnehage.no, venter 31 barnehager i Levanger på riktig kommunalt tilskudd for 2007. Tilskudd for 2008 ble utbetalt i fjor høst, men ifølge barnehagene er det feil med denne utbetalingen også.

Bestyrer i en av barnehagene sier at Levanger kommune sier de venter på svar fra Fylkesmannen, som igjen sier de venter på svar fra Kunnskapsdepartementet i denne saken. Kommunens rådmann sier at hverken Fylkesmannen eller Kunnskapsdepartementet er i stand til å si hvilken måte som er den riktige måten å regne ut tilskudd til private barnehager på.

Svar:

I forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd er det slått fast at det er kommunen som skal sørge for at alle godkjente barnehager i kommunen mottar offentlig tilskudd på ein samlet sett likeverdig måte, jf § 3 i forskriften. Departementet har gitt utfyllende merknader til forskriften, utviklet rekneark og tilhørande veileder for å hjelpe kommunen med utmåling av det kommunale tilskuddet.

Utover plikten til økonomisk likeverdig behandling av barnehager gir ikke barnehageloven og forskriften om likeverdig behandling regler om saksbehandlingen i kommunen når det gjelder utbetaling av kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Dei generelle reglane i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)gjelder. Det framgår av forvaltningsloven § 11a at kommunen skal forberede og avgjøre saken utan ugrunnet opphold. Departementet har oppfordret alle kommunene i landet til å fatte vedtak om kommunalt

tilskudd til ikke-kommunale barnehager så tidlig som mulig. For å unngå problemer med likviditeten for de ikke-kommunale barnehagene har departementet videre oppfordret kommunane til å betale kommunalt tilskudd på forskudd og senere avregne dette mot det endelige vedtaket om tilskudd.

Ikke-kommunale barnehager kan påklage vedtak om kommunalt tilskudd til fylkesmannen, jf. forskrift om likeverdig behandling § 6. Departementet er ikke klageinstans. Det er fylkesmannen som skal veilede kommuner og eiere av barnehager etter barnehagelova med forskrifter, jf. barnehageloven § 9 første ledd. Departementet har i tillegg i embetsoppdraget til fylkesmennene for 2007, 2008 og 2009 sagt at "fylkesmannen skal sette særlig fokus på informasjon og veiledning i forbindelse med forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd". Videre har departementet avholdt regelverksamlinger med fylkesmannsembetene for å sette de i betre stand til å veilede kommunene i forhold til forskrift om likeverdig behandling.

Departementet har vært i kontakt med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Fylkesmannen viser til at de har vært i kontakt med Levanger kommune og at det er avtalt eit nytt møte med kommunen for å diskutere utmålingen av det kommunale tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagane i Levanger kommune. Det er ikke slik at Fylkesmannen er avhengig av noen ytterligere tilbakemelding fra Kunnskapsdepartementet for å kunne veilede kommunen i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 566

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 30. januar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva er straffenivået på saker når det gjelder kidnapping av barn og deler statsråden dommerens syn i en sak omtalt i Jarlsberg Avis hvor ingen må sone straff for bortføring?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til en kidnappingssak blant annet omtalt i Jarlsberg Avis tidligere i januar der alle tiltalte er kjent skyldig, men ingen må sone straff. Ingen må betale noen saksomkostninger heller. Alle har fått betingede dommer.

Det har vakt reaksjoner at man kan slippe unna med betinget dom og ingen utgifter, hvis man bortfører et barn fra den som er omsorgsperson.

Svar:

Spørsmålet viser til en sak som er eller har vært til behandling i domstolene. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om en sak som står for domstolene, og dermed heller ikke kommentere straffutmålingen.

Straffeloven § 216 første ledd setter straff for den som bevirker eller medvirker til at en umyndig ulovlig unndras eller holdes unndratt fra sine foreldres eller andre vedkommendes omsorg. Strafferammen er fengsel inntil 3 år, men slik at det ved formidlende omstendigheter kan idømmes bøter, jf. § 216 første og annet ledd. Bestemmelsen gjelder både foreldre og andre som uberettiget unndrar en umyndig fra den som barnet bor fast sammen med eller har omsorgen for barnet i henhold til vedtak om omsorgsovertakelse. Hvis den umyndige i tillegg er berøvet friheten, kan forholdet også rammes av straffeloven § 223 om frihetsberøvelse.

Straffeloven § 216 foreslås videreført med enkelte endringer i Ot.prp. nr. 22 (2008-2009), som ny § 261. Forslaget lyder:

"Den som alvorlig eller gjentatte ganger unndrar en umyndig eller holder denne unndratt fra noen som i henhold til avtale eller rettsavgjørelse skal ha den umyndige boende fast hos seg, straffes med bot eller fengsel inntil 2 år. På samme måte straffes den som urettmessig unndrar den umyndige fra noen som har fått omsorgen etter vedtak om omsorgsovertakelse.

Grov omsorgsunndragelse straffes med fengsel inntil 6 år. Ved avgjørelsen av om omsorgsunndragelsen er grov skal det særlig legges vekt på hvilken belastning den har påført barnet."

I proposisjonen er forslaget om grov omsorgsoverdragelse kommentert blant annet slik (Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) side 422):

"Annet ledd bestemmer at grov omsorgsunndragelse kan straffes med fengsel inntil 6 år. Ved vurderingen av om lovbruddet er grovt, går det frem av loven at det skal særlig legges vekt på hvilken belastning barnet er påført ved å være unndratt fra omsorg.

Viktige momenter i denne vurderingen er hvor og under hvilke forhold barnet har måttet oppholde seg under omsorgsunndragelsen, om barnet er bortført til et annet land, hvor lenge unndragelsen har vart, og hva slags kontakt barnet har fått ha med den omsorgsberettigede. Det bør også legges vekt på om den som har unndratt barnet fra omsorg i strid med de norske reglene har vært i sin rett i henhold til utenlandske rettsavgjørelser som oppfyller grunnleggende krav til rettssikkerhet og som bygger på hensynet til barnets beste. Brudd på første ledd annet punktum vil lett kunne bli grovt, særlig hvis barnet da er sammen med en eller to foreldre som er vurdert som uskikket til å ha barnet.

Selv om loven åpner for bruk av straff, er det ikke gitt at strafforfølgning er den mest hensiktmessige reaksjon i den enkelte sak. Som det går frem av de alminnelige merknadene ovenfor, understreker departementet at sivilrettslige sanksjoner normalt bør være å foretrekke. I tillegg bør barnets beste stå sentralt i vurderingen av hva slags straff som eventuelt skal utmåles.

Etter omstendighetene vil § 261 kunne anvendes sammen med § 254 om frihetsberøvelse. Bestemmelsene beskytter til dels forskjellige interesser, og saken kan ligge slik an at de begge kommer til anvendelse. Paragraf 261 varetar barnets behov for omsorg, og foreldrenes eller foreldrenes rett til å gi omsorg. Paragraf 254 verner barnet mot å bli berøvet den frihet som tilkommer det innenfor de rammer loven og foreldrene setter. Dersom omsorgsunndragelsen innledes ved at barnet bortføres, for eksempel ved at det mot sin vilje føres ut av landet, vil § 254 normalt kunne anvendes sammen med § 261. Det samme gjelder dersom barnet under omsorgsunndragelsen på annen måte berøves friheten det eller ville ha hatt, for eksempel ved at det holdes innesperret ut over det foreldreansvaret gir rom for. Ettersom barnet, og da særlig yngre barn, normalt under enhver omstendighet vil måtte finne seg i en viss grad av frihetsberøvelse som ledd i oppdragelsen, kan det etter omstendighetene fremstå som usikkert om frihetsberøvelsen rammes av § 254. Dette er grunnen til at departementet har foreslått en egen bestemmelse om straff for grove omsorgsunndragelser, jf. annet ledd, i stedet for å dekke behovet for en streng straff gjennom konkurrens, jf. de alminnelige merknadene ovenfor."

Det vil nå være opp til Stortinget å vurdere utformingen av den aktuelle bestemmelsen.

SPØRSMÅL NR. 567

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 29. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Kan statsråden vise hvilken effekt oppmykningen av regelverket for boplikt og prisregulering den forrige Regjeringen innførte, har hatt for omsetningen av landbrukseiendommer?»

BEGRUNNELSE:

Det ble gjort en rekke oppmykninger av regelverket for boplikt og prisregulering under den forrige regjeringen som vi fortsatt ikke fullt ut har sett effektene av. Eiendommer under 100 mål ble gjort konsesjonsfrie, forutsatt at ikke mer enn 20 mål var dyrket mark. Det ble innført et fribeløp på kr 750 000 før bebygde landbrukseiendommer blir ilagt priskontroll, og kapitaliseringsrentefoten ved beregning av prisen på jordbruksarealer ble satt til 4 pst. Bakgrunnen for denne politikken var å gi den enkelte bonde større handlefrihet og ansvar for hvilken pris som bør betales for jordbruksareal og jordbrukseiendom.

Svar:

Regjeringen Bondevik II gjennomførte flere endringer i regelverket knyttet til konsesjon på landbrukseiendommer i perioden 2001-2005. I den nye konsesjonsloven fra 2003 ble bl.a. arealgrensen for konsesjonspliktig erverv av bebygde landbrukseiendommer hevet fra 20 dekar til 100 dekar totalareal, forutsatt at det ikke er mer enn 20 dekar fulldyrka jord på eiendommen. For priskontrollen ved konsesjons-behandling ble det innført en nedre beløpsgrense, slik at når salgssummen er under kr. 750.000,- skal det ikke foretas noen priskontroll. Kapitaliseringsrentefoten ved verdsetting av landbrukseiendommer ble i juni 2004 satt ned fra 5 % til 4 % for jordbruksarealer.

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at antallet tinglyste omsetninger av landbruks-eiendommer har vært relativt stabilt i perioden 2000-2006, med noen mindre variasjoner. I alt ble det tinglyst ca. 68.100 omsetninger av landbrukseiendommer i denne perioden, hvorav i underkant av 61.600 med bygning. (Omsetning omfatter ikke bare vanlig salg, men også gaveoverføringer, skifteoppgjør, uskiftebevilling, tvangssalg og annet).

Den nye konsesjonsloven ble satt i kraft fra 1. januar 2004. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser ca. 10.400 tinglyste omsetninger av landbrukseiendom-

mer i 2004. Dette er en økning på ca. 10 % fra året før. Fra 2004 til 2006 viser tallene derimot en nedgang på hele 15 %, og da med en relativt stor nedgang i antall omsetninger i 2006. Sammenlignbare tall for tinglyste omsetninger av landbrukseiendommer for årene 2007 og 2008 er ennå ikke tilgjengelige. Selv om antallet omsetninger i 2005 og 2006 er lavere enn i 2004, har likevel andelen fritt salg holdt seg stabilt i disse årene. (Med fritt salg menes her at eiendommer er omsatt til en pris som svarer til markedsverdien).

Arealgrensen i konsesjonsloven for bebygd eiendom ble også endret i 2001, da den ble hevet fra 5 dekar til 20 dekar. Også i årene 2000 og 2001 viser tallene flere omsetninger sammenlignet med årene 2002 og 2003.

Tallene kan tyde på at endringene i regelverket både i 2001 og i 2004 har hatt noe effekt på omsetning av landbrukseiendommer, men det er ikke mulig å isolere virkningene av lovendringene fra andre påvirkninger på omsetningen. Det ser dessuten ut som eventuelle virkninger har vært kortvarige.

Når det gjelder prisen på landbrukseiendommer, viser tall fra Statistisk sentralbyrå at fra 2004 til 2006 økte gjennomsnittlig kjøpesum for bebygde landbrukseiendommer i fritt salg med ca 19 %. Gjennomsnittsprisen på boliger i fritt salg i det ordinære boligmarkedet økte i samme tidsrom med ca. 21 %.

I perioden 2000-2006 økte den gjennomsnittlige omsetningsverdien fra ca. kr. 700 000 kroner til ca. kr. 1 260 000 for bebygde landbrukseiendommer i fritt salg. Det tilsvarer en økning på ca 80 %. Tilsvarende økte gjennomsnittlig omsetningsverdi for boliger i fritt salg med 56 %.

Tall for omsatte ubebygde landbrukseiendommer i fritt salg viser videre en økning i prisen på ca 63 % fra 2004 til 2006, og ca 219 % fra 2000 til 2006.

SPØRSMÅL NR. 568

Innlevert 22. januar 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 28. januar 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Bodø Videregående Skole er en av fire landslinjer som utdanner flymekanikerelever til sivil og militær luftfart. I dag er elevene henvist til å skru på en gammel og nedslitt Starfighter fra -70 tallet. Forsvaret har i lang tid slitt med å selge sine F-5A jagerfly, uten å lykkes. Fly som vil være ideell til skolens bruk. Skolen har et sterkt behov for oppdatert flymateriell til sin utdanning.

Vil statsråden ta initiativ til at landslinjene tilbys å kunne låne F-5A fly slik at norsk luftfart skal kunne tilbys kompetente lærlinger?»

BEGRUNNELSE:

Flyet som Bodø Videregående Skole i dag disponerer er "utslitt" og er etter hvert blitt for gammelt til undervisningsformål. Det er nesten blitt umulig å kunne skaffe deler til dette flyet. De deler som unntaksvis kan skaffes, har en svært høy pris. Spesialverktøy og manualer for vedlikehold er også mangelfulle og utslitte. Imidlertid er Luftforsvarets F-5A`er godt oppdatert og kan brukes i undervisning i mange år fremover. Bodø V.S har god erfaring i forvaltning av Forsvarets materiell og fly i særdeleshet. Særlig gjennom sitt samarbeid med Forsvarsmuseet.

Luftforsvarets F-5A`er er i dag lagret på Rygge Flystasjon. Fly som er komplett og med 100 % komplett manual, spesialverkøy etc. og øvrige relevante flydokumenter ansees som ideell i undervisningsøyemed.

Derfor anmodes statsråden om snarest å ta et initiativ overfor Forsvaret og samtidig komme i dialog med Bodø Videregående Skole og de andre landslinjene med sikte på at skolene skal kunne tilbys å låne de nevnte fly.

Svar:

Det er Forsvaret som er ansvarlig for avhending av overskuddsmateriell i Forsvaret. Materiellet skal avhendes i tråd med bestemmelsene i Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt for avhending av materiell som tilhører staten (Normalinstruksen). Hovedregelen i Normalinstruksen er at overskuddsmateriell skal selges til høystbydende.

Jeg er kjent med at Bodø videregående skole har søkt Forsvaret om å kunne disponere et F-5 jagerfly,

og at saken er under behandling i Forsvaret. Avgjørelsen om Forsvarets avhending av totalt 15 F-5 fly skal til slutt godkjennes av Forsvarsdepartementet. Jeg vil kontakte Forsvarsministeren for å be om å bli holdt orientert om saken.

SPØRSMÅL NR. 569

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 28. januar 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at Sigrid Mathilde Tvedt blir sikret en løsning som gjør at hun får dekket sitt grunnleggende transportbehov nå som trygdebilen hennes ikke lenger er brukelig?»

BEGRUNNELSE:

Avisen Strilen skriver 8. januar at 100 prosent uføre Sigrid Mathilde Tvedt på Fjeldsbø har en trygdebil som nå har sluttet å gå. Hun vil ikke få ny bil gjennom Nav før i 2012, siden hun fikk sin nåværende bil i 2002.

Så lenge bilen fungerte, var hun selvhjulpen. Men nå som bilen er utslitt til tross for flere reparasjoner, må hun be andre om hjelp. Hun har fått dekket utgifter til taxi hver mandag og onsdag til nødvendig lungebehandling i Åsane, men taxi til fastlegen har hun ikke rett på, siden hun ikke har fastlege på Bønes. Heller ikke transport til medisinske undersøkelser og operasjoner er lett å ordne.

Da hun hadde tilgang på bil hadde hun en helt annen livskvalitet enn det hun har nå. Da kunne hun komme seg til behandling, trening, fikk hentet varer og medisiner, i tillegg til at hun kunne hjelpe andre rundt seg. Nå må hun be andre om hjelp, og livssituasjonen er mye vanskeligere.

Jeg viser til Dokument 8:56 (2007-2008) om redusert gjenanskaffelsestid og kjørelengde for gjenkjøp av bil for funksjonshemmede, og Innst. S. nr. 222 (2007-2008) om saken, der en samlet Arbeids- og sosialkomité uttaler:

"Komiteen understreker betydningen av å ha en bilstønadsordning som sikrer drifts- og trafikksikre biler for funksjonshemmede som er avhengige av bil for å delta i arbeid og aktiviteter."

Svar:

I henhold til forskrift om stønad til motorkjøretøy eller annet transportmiddel, som ble endret og strammet inn av regjeringen Bondevik II i 2003 (FOR 2003-03-07 nr 290) § 8, er det et vilkår for gjenanskaffelse av trygdebil at den har vært brukt i 11 år. Dersom stønaden til bil er gitt i forbindelse med arbeid, er gjenanskaffelsestiden satt til 8 år. Bilen må i tillegg ha kjørt minst 150 000 km. Det kan også gis stønad til gjenanskaffelse selv om vilkåret om bruksstid ikke er oppfylt dersom dette er nødvendig på grunn av endringer i brukers helsetilstand. For personer som har fått stønad til vanlig personbil (såkalt gruppe 1-bil), er det i tillegg da et vilkår at han eller hun fyller vilkårene for stønad til spesialtilpasset kassebil (såkalt gruppe 2-bil). Lokale NAV-kontor har ikke anledning til å utøve skjønn og gjøre individuelle vurderinger når det gjelder disse bestemmelsene.

En endring av regelverket som åpner for større grad av skjønn vil ha betydelige økonomiske konsekvenser og må vurderes i forbindelse med de årlige statsbudsjetter.

Hva gjelder transportproblemene som har oppstått for bruker i dette konkrete tilfellet, ønsker jeg å informere om at personer med varig nedsatt funksjonsevne kan få stønad til grunnstønad til transport, jf. folketrygdloven § 6-3 b). Alle fylkeskommuner er også av Samferdselsdepartementet pålagt å organisere en ordning med tilrettelagt transport (TT) for personer som av ulike årsaker ikke kan bruke ordinære kollektive transportmidler.

Hva gjelder reise i forbindelse med for eksempel operasjoner, vil jeg vise til ordningen med pasienttransport. Dette er en rettighet som ligger under ansvarsområdet til Helse- og omsorgsministeren. Pasienter har rett til å få dekket nødvendige utgifter når de må reise i forbindelse med en helsetjeneste. Hovedregelen er at man får dekket billigste reisemåte med rutegående transport tur/retur nærmeste behandlingssted. Pasienter som av helsemessige årsaker ikke kan ta rutegående transport, kan få rekvisisjon til annen transport.

SPØRSMÅL NR. 570

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 2. februar 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Dersom miljøfaglige kriterier som er lagt til grunn for opprettelsen av et verneområde ikke lenger er til stede, eller i ettertid viser seg å aldri ha vært til stede, slik mye kan tyde på at tilfellet er ved Melland naturreservat, mener statsråden at dette bør få konsekvenser for verneforskriften, vernekategorien eller vernestørrelsen og vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av disse forholdene?»

BEGRUNNELSE:

Ved Mellandsvågen i Aure kommune finnes tre områder som er naturreservater. Disse er Mellandsvågen naturreservat og to naturreservater med navn Melland naturreservat. Områdene er vernet i medhold av naturvernloven etter innstilling fra fylkesmannen i Møre og Romsdal. Vernebegrunnelsen som daværende statsråd Børge Brende la til grunn for utvidelsen av verneområdet, med opprettelsen av Melland Naturreservater var i hovedsak botaniske kriterier. Graden av inngrepsfrihet er i henhold til dagens kriterier for inngrepsfrihet lik null i området og utvidelsen innlemmet et område som er sterkt preget av avsig fra gjødslede landbruksarealer. Mye kan tyde på at det opprinnelige verneområdet "Mellandsvågen Naturreservat" har kvaliteter som gjør at vern var berettiget. Mens en rapport skrevet av professor Reidar Elven ved Botanisk museum (UIO) den 16. august 2006 slår fast at det i utvidelsen av vernet, opprettelsen av de nye reservatene "Melland naturreservat" ikke inkluderte nye arter i verneområdet og at ingen av de botaniske artene i dette nye området er rødlistet. Elvens mangeårige arbeid med truede botaniske arter og den norske rødlista forutsettes kjent og må gjøre at hans konklusjon tillegges troverdighet.

Imidlertid er ikke situasjonen i Mellandsvågen unik. I mange områder kan mye tyde på at vernemyndighetene legger større vekt på å verne flest mulig kvadratkilometer enn på om vernet faktisk ivaretar truede arter. Denne praksisen kan true vernepolitikkens legitimitet og øker helt åpenbart mistilliten mange lokalpolitikere og grunneiere føler overfor vernemyndighetene. En revisjon av vernede områder, både i forhold til skjøtsel, men også i forhold til verneforskrifter og grenser ville kunne luke ut en del konflikter og føre vernepolitikken inn på et nytt og mer konsktruktivt spor.

Svar:

Ivaretakelse av truede arter og naturtyper er viktig når verneområder opprettes, men også andre hensyn vektlegges. ”Vern av et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner” er et nasjonalt resultatmål, jf. bl.a. St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand. Vernet skal omfatte variasjonsbredden i norsk natur. Dette betinger at også vern av ”vanlige” arter og naturtyper må tillegges vekt. For øvrig understreker uttrykket ”kommende generasjoner” langsiktigheten som ligger i det å opprette og forvalte verneområder etter naturvernloven.

Gjenværende naturområder i kystområdene uten påvirkning og inngrep er en mangelvare. Kystområder er fortsatt underrepresentert når det gjelder vern, og for å nå målsettingene må arealer med en viss påvirkning vurderes for vern. I slike tilfeller vil det gjerne være behov for skjøtselstiltak, jf. også Regjeringens sterke satsing på skjøtsel i verneområder.

Havstrender og deltaer er truete naturtyper. Utbredelsen av disse naturtypene i Møre og Romsdal er bakgrunnen for den spesifikke verneplanen for havstrand og elveos i dette fylket (del av arbeidet med ulike tematiske verneplaner).

Mellandsvågen naturreservat med tilgrensende dyrelivsfredning er ett av Norges 37 områder på Ramsarkonvensjonens liste over internasjonalt viktige våtmarksområder. Bakgrunnen for Mellandsvågen naturreservat var i utgangspunktet de ornitologiske verdiene, men i verneforslaget er også botaniske verdier nevnt. Reservatet er et svært viktig område for overvintrende vannfugl.

De to reservatene Mellandsvågen og Melland og området med dyrelivsfredning grenser til hverandre og vurderes i naturvernsammenheng som en enhet, både funksjonelt og landskapsmessig.

Arealene i de to naturreservatene inngikk i et område som var blant 150 undersøkte havstrandområder i Møre og Romsdal. I denne undersøkelsen fikk området vurderingen nasjonal/internasjonal verneverdi, som er det høyeste. Områdene ble verdsatt ut fra hvilke strandtyper, arter og vegetasjonstyper som finnes der og hvordan området er påvirket. På bakgrunn av undersøkelsen ble arealer utenfor det allerede eksisterende naturreservatet vurdert for vern i forbindelse med oppstart av verneplanen for havstrand og elveos i Møre og Romsdal.

Ved vurderingen av vern var det ikke lagt avgjørende vekt på forekomst av truede arter. Poenget var

at artene og plantesamfunnene indikerte naturtyper som det var viktig å beskytte gjennom denne verneplanen. Derfor betyr ikke at eventuelt fravær av "rødlistede arter" at grunnlaget for vern er borte.

Det er ikke lagt opp til noen generell gjennomgang av verneområder med sikte på revisjoner, men miljøvernmyndighetene vurderer de konkrete henvendelser som kommer, både når det gjelder spørsmål om reduksjon/utvidelse av verneområder og lemping/skjerping av verneforskrifter.

SPØRSMÅL NR. 571

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 2. februar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Med bakgrunn i de konsekvenser et omsettingsforbud for selprodukter vil få både for seljakta og for de prinsippielle sider saken kan få for norske jakt- og fiskeinteresser, hva vil statsråden foreta seg overfor EU for å forhindre at EU vedtar et omsettingsforbud for selprodukter?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom et forslag til Europaparlamentet er EU i ferd med å vedta et forbud mot omsetning av selprodukter. Det kan bli forbudt å selge selkjøtt, selolje og pelsverk av sel. Som EØS-land vil et forbud komme til å gjelde også i Norge. Seljakt er på den ene siden viktig både som kulturbærer og som fritidssyssel i mange norske kystsamfunn. I noen grad har den kommersielle seljakta en økonomisk og sysselsettingseffekt også. I tillegg reiser denne problemstillingen flere spørsmål av prinsipiell betydning for Norge. Det kan hevdes at EU gjennom dette forslaget har laget en oppskrift på hvordan jakt på hvilken som helst art kan forbys eller sterkt begrenses, også i Norge.

Svar:

Kampen mot selfangst er en merkesak for ulike interessegrupper i Europa. Motstanden kommer bl.a. til uttrykk gjennom vedtak i Europarådet, Europaparlamentet, EUs medlemsland og sist ved Europakommisjonens forslag om innføring av forbud mot handel med selprodukter av 23. juli 2008. Forslaget behandles nå av Europaparlamentet og EUs ministerråd. Denne utviklingen påkaller norsk interesse og Norges rett til bærekraftig beskatning av naturlige bestander. Den følges derfor aktivt opp fra norsk side.

Norsk forvaltning av sjøpattedyr er basert på prinsippene om bærekraftig utnyttelse av levende marine ressurser. Det fremgår av Stortingsmelding 27 (2003-2004) om Norsk sjøpattedyrpolitikk at norske myndigheter arbeider for størst mulig internasjonal tilslutning til disse prinsippene. Denne holdningen ligger til grunn for norske myndigheters arbeid for å søke å påvirke prosessene som har som mål å innføre forbud mot handel med selprodukter.

Fra norsk side arbeider vi for at EU ikke vedtar et forbud mot handel med selprodukter, samtidig som vi søker å påvirke utformingen av forbudet i tilfelle det skulle bli vedtatt. Parallelt kan vi gå inn for at det fremforhandles en internasjonal avtale eller standard for dyrevernmessig forsvarlig høsting av selbestander, forutsatt at det skjer i et organ eller forum hvor Norge deltar fullt ut.

Norske myndigheters syn på EUs forslag om å forby handel med selprodukter, er gjentatte ganger tatt opp av regjeringens medlemmer og på embetsnivå med Europakommisjonen, sentrale medlemmer av Europaparlamentet og med EUs medlemsland. Norges EU-delegasjon følger opp saken overfor Kommisjonen, Europaparlamentet og EU-landenes representasjoner i Brussel. I tillegg har norske veterinærer og andre eksperter deltatt aktivt i ulike faglige fora som har evaluert dagens selfangst i forskjellige land.

Norge følger også opp saken i lys av EUs WTO-forpliktelser og Norges WTO-rettigheter. Hvordan den endelige forordningen vil forholde seg til WTOs regelverk, vil være avhengig av hvordan den blir utformet. Fra norsk side forbeholder vi oss retten til å forfølge saken i dertil egnede fora, dersom det skulle vise seg å bli nødvendig.

For øvrig samarbeider norske myndigheter med andre land som har interesse av å forsvare bærekraftig bruk av selressursene, herunder Canada, med sikte på å oppnå forståelse for at godt regulert selfangst er i tråd med prinsippene for bærekraftig forvaltning av marine ressurser og tilfredsstiller dagens krav til dyrevelferd.

SPØRSMÅL NR. 572

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 30. januar 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Yara har en markedsandel på 90 pst. av det norske markedet for mineralgjødsel. Dette gir for lite prispress i markedet og gjør at norske bønder har for få alternativer å velge mellom.

Hvordan vil statsråden bidra til at det blir bedre konkurranse på det norske mineralgjødselmarkedet?»

Svar:

Det er Konkurransetilsynet som har ansvar for å føre løpende tilsyn med konkurranseforholdene i de ulike markedene. Tilsynet har som sin viktigste oppgave å påse at konkurransereglene overholdes og å bringe overtredelser av forbudsbestemmelsene i konkurranseloven til opphør. Forbudene omfatter utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling og konkurranseskadelig samarbeid mellom foretak. I tillegg skal Konkurransetilsynet føre kontroll med foretakssammenslutninger. Som ledd i dette arbeidet følger tilsynet med i markedene og samarbeider med konkurransetilsynene i andre land, blant annet for om mulig å avdekke og forhindre overtredelser. Denne oppgaven følger av konkurranseloven selv og av de årlige instrukser som følger Stortingets bevilgninger til tilsynets arbeid. Problemstillinger knyttet til konkurransen i kunstgjødselmarkedet har for øvrig vært berørt i spørsmål nr. 515 til meg fra representanten Torbjørn Hansen og i mitt svar på dette, samt i spørsmål nr. 513 til landbruks- og matministeren. I forbindelse med de spørsmålene som har kommet, har departementet vært i kontakt med Konkurransetilsynet og fått bekreftet at tilsynet følger med i kunstgjødselmarkedet og gjør det som er mulig og nødvendig ut fra den til en hver tid foreliggende informasjon. Ut fra dette ser jeg ikke noe spesielt behov for å instruere tilsynet om å prioritere dette markedet særskilt ut over det de allerede gjør, eller at det er grunnlag for andre tiltak fra departementets side.

Det har til nå ikke kommet henvendelser til Konkurransetilsynet med utgangspunkt i forholdene i kunstgjødselmarkedet. Om de konkurranserettslige forhold i kunstgjødselmarkedet kan det opplyses at EU-kommisjonen i september 2007, ved behandling av fusjonssak M.4730 Yara/Kemira GrowHow, kom til at det relevante, geografiske markedet for kunstgjødsel omfattet i det minste hele EØS-området. De markedsandeler i dette markedet som fulgte av fusjonen, var ikke større enn at EU-kommisjonen fant at det ikke forelå viktige innvendinger mot fusjonen. Dette kan peke i retning av at Yara ikke har en dominerende stilling i det relevante, geografiske markedet for kunstgjødsel, og at en eventuell annen konklusjon ville måtte bero på ny informasjon i forhold til den som kom fram i nevnte fusjonssak.

Mye mineralgjødsel selges til bøndene gjennom grossister. Landbruks- og matministeren uttalte i svaret på spørsmål nr. 513 bl.a. at:

> ”Det er markedsaktørene selv som forhandler gjødselprisene. Jeg mener likevel at press på aktørene og saklig informasjon og oppmerksomhet om markedsforholdene er i seg selv et bidrag til mer effektiv konkurranse, bl.a. ved at kjøperne vurderer alternative tilbydere.”

Jeg slutter meg til dette. Særlig viktig vil det være at etterspørrerne vurderer alternative tilbud.

SPØRSMÅL NR. 573

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 29. januar 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Bønder i Nord-Norge har på grunn av uår i avlingen for 2008 behov for å importere høy og halm fra Sverige for å unngå nedslakting av buskapen. De hevder at de blir pålagt toll som gjør prosjektet ulønnsomt. Likeledes vil kjøp av for inkludert transport i Sør-Norge heller ikke bære seg økonomisk.

Hva vil statsråden foreta seg slik at bøndene kan importere det fôret de trenger fra Sverige?»

Svar:

Representanten Kielland Asmyhr viser i sitt brev til at det nå er behov for import av grôvfor til enkelte bønder i Nord-Norge som følge av avlingssvikt i 2008.

Jeg vil her vise til at Norge har en kvote for import av høy fra EU på 35.000 tonn. Denne kvoten er tollfri. Det er Statens landbruksforvaltning som administrerer kvoten og eventuelle søknader skal rettes dit. De senere årene har ikke importkvoten blitt utnyttet fullt ut.

SPØRSMÅL NR. 574

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 3. februar 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Oslos bioteknologimiljø er av tidskriftet "Genome Technology" utpekt som et av de ledende i verden. Oslo Cancer Cluster er sentral i dette miljøet. Forskningdirektøren har uttrykt bekymring for at store deler av miljøet nå er truet, fordi det er akutt mangel på risikovillig kapital og nær halvparten av bedriftene i klusteret vil gå tomme for kapital innen kort tid.

Hvilke tiltak ser forskningsministeren som viktig for å sikre kapital til miljøer innen kommersialisering av forskningen?»

BEGRUNNELSE:

Konkurser og sanering av bedrifter er en del av en krise. Finanskrisen har rammet hele kapitalmarkedet og presset på bedrifter med finansieringsbehov er derfor meget stort. Risikoen er alltid til stede for at gode forretningsideer ikke overlever i slike tider som verden nå opplever. Risikoen er også stor for at krisetiltak innrettes slik at en blir mer opptatt av å bevare det bestående enn å skape vilkår som gjør at framtidens bedrifter får utvikle seg.

Det er viktig å ta vare på sterke, forskningsbaserte verdiskapingsmiljøer og bedrifter som i dag kanskje framstår som bedrifter med stor risiko og liten inntjening, men som har et stort framtidspotensial om en lykkes. Dette er en stor utfordring. En vet ikke i dag hvilken bedrift som lykkes og en vet heller ikke hvilke bedrifter som vil vise seg å ha spiren til det store verdiskapingspotensial.

På kort sikt er overlevelsesproblematikken den helt store utfordringen. Gunstige rammebetingelser og offentlige støtteordninger for forskningsbaserte bedrifter er en viktig del av dette. Men enda større er utvelgelsesutfordringen. De fleste klynger og sterke nyskapingsmiljøer i verden kjennetegnes ved at det er et sterkt samspill mellom kompetente kapitalmiljøer og forskningsbaserte klynger og bedriftene i klyngen. Et mangfold av sterke kapitalmiljøer er viktig, fordi da har bedriftene potensielt mange miljøer å søke til for den kapitaltilgang de trenger.

Dette er utfordringer som er helt sentrale å besvare om Norge skal ha mulighet til å utvikle og opprettholde klynger med mål av seg til å være verdensledende. Den rød-grønne regjeringens politikk framstår som egenkapitalfiendtlig og den diskriminerer norsk privat eierskap i forhold til utenlands og statlig eierskap. Dette er utfordringer som forskningsministeren må ha en tanke om hvordan man skal kompensere for om Norge skal nå sitt mål om å bli et av verdens mest innovative land.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å finne gode løsninger på bedrifters kapitalutfordringer i tidlig fase. I de senere år er det derfor opprettet en rekke generelle virkemidler som skal avhjelpe norske bedrifters krevende kapitalsituasjon. Dette er for øvrig ytterligere aktualisert i den situasjonen vi nå er inne i, og regjeringen har derfor i den nylig fremlagte tiltakspakken foreslått flere tiltak som har til hensikt å styrke bedriftenes kapitalsituasjon.

Det offentlige virkemiddelapparatet bistår bedrifter i utviklingsfasen med ulike risikoavlastende virkemidler. I de siste elleve årene har myndighetene bidratt til opprettelsen av i alt 15 såkornfond. Såkornordningen forvaltes av Innovasjon Norge, og innebærer at staten deltar i finansieringen av private investeringsselskaper gjennom tilførsel av ansvarlig lånekapital. Formålet med de statlige midlene, som settes av til ansvarlige lån og tapsfond, er å risikoavlaste og utløse privat kapital og kompetanse. Målgruppen for de landsdekkende såkornfondene er innovative

prosjekter, herunder prosjekter fra universiteter og høyskoler. Det er en forutsetning at fondene investerer i bedrifter i en tidlig fase.

Videre er Argentum Fondsinvesteringer et statlig investeringsselskap som deltar med minoritetsandeler i spesialiserte investeringsfond for aktivt eierskap, såkalte private equity-fond. Investeringene er basert på kommersielle kriterier. Argentum bidrar til å utvikle nye private equity-forvaltere og derigjennom styrke profesjonaliteten i markedet.

For å sikre norske bedrifter bedre tilgang på risikovillig egenkapital har i tillegg regjeringen opprettet et nytt statlig investeringsselskap med en egenkapital på 2,2 mrd. kroner. Selskapet har fått navnet Investinor AS. Gjennom tilførsel av egenkapital, langsiktig eierskap og styrerepresentasjon er selskapet et sentralt element i regjeringens innovasjonspolitikk. Investinor AS skal først og fremst investere i bedrifter i en tidlig vekstfase der private aktører alene ikke nødvendigvis bidrar med tilstrekkelig langsiktig, risikovillig kapital. Investeringene skal foretas på kommersielt grunnlag og på like vilkår som private investorer.

Tiltakene som er foreslått i den nylig fremlagte tiltakspakken er ment å dempe virkningene av finansuroen på kort sikt, og styrke innovasjon og omstilling i næringslivet på lang sikt. Tiltakene vil bedre næringslivets tilgang på kapital, i tillegg til å stimulere bedrifter til fortsatt å prioritere forskning og utvikling.

Regjeringen foreslår bl.a. å styrke Skattefunnordningen gjennom en heving av beløpsgrensen for fradragsgrunnlaget fra 4 mill. kroner til 5,5 mill. kroner for egenutført FoU og fra 8 mill. kroner til 11 mill. kroner for innkjøpt FoU. Videre foreslås Innovasjon Norges rammer for innovasjonslån økt med 600 mill. kroner og for garantier med 280 mill. kroner. For å gi Innovasjon Norge mulighet til utnytte de nye rammene og tilby flere bedrifter lån, garantier og tilskudd, tilføres selskapet i tillegg 320 mill. kroner. Dette tiltaket kommer i tillegg til den økte lånerammen for lavrisikoordningen som alt er økt med 1 mrd. kroner til 2,5 mrd. kroner for 2009. Samlet gir dette næringslivet et bedre finansieringstilbud.

Regjeringen foreslår videre å tilføre 2 mrd. kroner i egenkapital til det statlige forvaltningsselskapet Argentum. Pengene skal, via aktive eierfond, investeres i små og mellomstore selskaper på et forretningsmessig grunnlag. Tiltaket innebærer en rask og målrettet tilførsel av kapital til en del av næringslivet som i dag har betydelige vansker med å få finansiering – både ved lån og egenkapital.

En viktig og grunnleggende premiss for kommersialisering av forskning er selvsagt i tillegg høy kvalitet i forskningen.

Regjeringen tar dagens situasjon når det gjelder tilgang på kapital på alvor, og vil løpende vurdere behov for ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 575

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 2. februar 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Det vises til Dokument nr. 15 (2008-2009), Spørsmål nr. 405, datert 05.12.2008, hvor undertegnede ber om anslag for tiltakskostnader pr. tonn CO_2 redusert ved påbud om innblanding av biodrivstoff i Norge. Statsråden er ikke i nærheten av å forsøke å tallfeste noen kostnader.

Kan statsråden gjøre et nytt forsøk, slik at det er mulig å gjøre en kost/nytte-vurdering av vedtaket om å påby innfasing av biodrivstoff?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til at klimaforliket legger til grunn at "klimapolitikken må innrettes slik at den gir størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen". Flere steder påpekes det at man skal legge til grunn kostnadseffektivitet i klimaarbeidet.

Svar:

Det er vanskelig å gi en presis tiltakskostnad for økt bruk av biodrivstoff i Norge. Beregninger er følsomme for bl.a. forutsetninger om oljepris og om produksjonskostnader og avanse for biodrivstoff. I forbindelse med vurderingen av et forskriftsfestet omsetningspåbud for biodrivstoff har Statens forurensningstilsyn beregnet kostnadene knyttet til tiltaket som merkostnad i forhold til bruk av ordinært drivstoff. For et omsetningskrav i størrelsesorden 2,5

% til 5 % som er aktuelt, er det et sannsynlig anslag at tiltaket vil ha en kostnad på rundt 1 500 kroner per tonn redusert CO_2.

Det er begrenset med tiltak og virkemidler for å redusere klimautslippene fra veitrafikken, særlig på kort og mellomlang sikt. Uten nye tiltak forventes det sterk vekst i CO_2-utslippene fra veitrafikken. Biodrivstoff er et dyrt tiltak, med kan bidra til å få ned disse utslippene, sammen med bedre areal- og transportplanlegging, og fortsatt fokus på drivstoffgjerrige kjøretøy, kollektivtrafikk og fotgjengere og syklister. I krisepakken som regjeringen nettopp har lagt fram er det satt av friske midler til blant annet tog, gang- og sykkelstier og elektrifisering av veitrafikken.

Myndighetenes satsing på biodrivstoff bidrar til å skape et langsiktig marked, fremme utvikling av nye produkter og utbygging av infrastruktur. Dette markedet og infrastrukturen vil være av betydning når produksjonsutvikling gir lavere produksjonskostnader for biodrivstoff og annengenerasjons biodrivstoff etter hvert kommer inn på markedet. For en del transportformer, som fly, vil det være få alternativer til forbrenningsmotoren på mellomlang sikt. Biodrivstoff forventes derfor å være den viktigste måten å redusere klimautslippene fra flytrafikken, sammen med energieffektivisering og eventuelt mindre transportomfang.

SPØRSMÅL NR. 576

Innlevert 23. januar 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 4. februar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Det vises til tidligere spørsmål og interpellasjon rundt støtte til arbeidet med å teste ut en såkalt biomembran, som kan ha stor verdi både i klima, miljø, landbruk og bistandssammenheng. Produktet prøves ut flere steder i verden, og med god respons fra myndigheter i en rekke land.

På hvilken måte har den norske regjeringen fulgt opp de løfter som er gitt om nødvendig drahjelp i startfasen, spesielt fra daværende energiminister Åslaug Haga?»

BEGRUNNELSE:

Det vises blant annet til statsrådens utsagn i interpellasjonsdebatt på Stortinget 20.11.2007:

"Hvis han derimot spør om dette er et fornuftig produkt som jeg har et sterkt ønske om at Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Cicero og de andre instituttene som nå forsøker å vurdere dette, går inn og gjør en faglig vurdering av om dette er støtteberettiget, så har de statsråden i ryggen."

"jeg håper de finner fram til ordninger som gjør at dette kan bli prøvd ut."

"Man må forutsette at de faglige instanser følger med i timen, at Forskningsrådet, Innovasjon Norge og andre registrerer at det er et bredt ønske i Stortinget om at man går videre på dette. Så må de på basis av det gi sine faglige råd. Men jeg er fullt beredt til å snakke med dem."

"Jeg er også beredt til å ha direkte kontakt med de faglige instansene for å se hvordan vi kan løfte dette prosjektet over den kneika som interpellanten henviser til."

Daværende energiminister Åslaug Haga sa til NRK Rogaland 15.11.2007:

"Eg meiner det er mye å hente ut av dette i eit klimaperspektiv, eit miljøperspektiv, eit utviklingsperspektiv og eit landbruksperspektiv".

Vi må sette oss ned og sjå om vi kan få til eit opplegg som verkar understøttande.Vi må jo vere opptatt av å få dei over kneika."

Svar:

Dette er et spørsmål som egentlig burde vært besvar av landbruks- og matministeren, siden biomembranteknologien er mest relevant i den sammenheng (et biologisk materiale som kan styre/kontrollere jordoverflatens refleksjon av sollys, og således kan bidra til å redusere soloppvarmingen av jordsmonnet). Men siden det vises til tidligere olje- og energiminister Åslaug Haga og hennes uttalelser om prosjektet, har jeg valgt å svare på det.

I 2007 fikk Albedo Tech AS, som står bak bio-

membranprosjektet, 145 000 kroner i støtte fra Norges forskningsråd gjennom deres Matprogram. Prosjektet skulle dokumentere egenskaper ved biomembranen. Konklusjonen fra Forskningsrådet er at det foreløpig finnes liten vitenskaplig dokumentasjon på konseptet.

I 2002 fikk Albedo Tech et utviklingstilskudd på 380 000 kroner fra Innovasjon Norge. I 2004 fikk de et tilskudd på 2 000 000 kroner gjennom en industriell forsknings- og utviklingskontrakt (IFU).

I desember 2006 ga Innovasjon Norge tilsagn om 1 135 000 i et nytt IFU-tilskudd til Albedo Tech. Universitetet i Stavanger (UiS), Interkommunalt vann, avløp og renovasjonsselskap (IVAR), Statoil ASA og Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) utgjorde til sammen kunden, som en slik IFU-kontrakt krever. Som særvilkår for tilsagnet ble det sagt at "selskapet forutsettes å få styrket sin finansielle stilling gjennom at det tilføres min 10 mill. kroner i kontant egenkapital innen første utbetaling av tilskuddet".

Tilsagnet gitt i 2006 har frist til utgangen av 2009 for sluttutbetaling. Det er ifølge Innovasjon Norge p.t. ikke søkt om noen utbetalinger i forbindelse med tilsagnet. Kundebedriftene som var med i prosjektet har trukket seg på grunn av manglende fremdrift. Uten kundebedrift kan ikke Innovasjon Norge betale ut noe IFU-tilskudd.

Innovasjon Norge har sagt de er positive til å se på alternative finansieringsmuligheter i deres system. Dette er de i dialog med Albedo Tech om. Innovasjon Norge venter på skriftlig innspill eller søknad fra Albedo Tech i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 577

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 30. januar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i desember 2008 endringer i foretakspensjonsloven slik at uførepensjon fra private tjenestepensjonsordninger kan utbetales 12 mnd. etter at uførhet oppsto, selv om den uføre på det tidspunkt mottar arbeidsavklaringspenger. Vedtaket er i tråd med finansministerens utsagn i Stortinget 09.05.08 om at noe måtte gjøres med ordningen. Mange som er i ferd med å avslutte 12 mndr. sykmelding har etter vedtaket forventet utbetaling fra sin foretakspensjonsordning.

Hvorfor settes ikke lovendringen i kraft?»

Svar:

Etter gjeldende rett kan uførepensjon fra privat tjenestepensjon ikke utbetales sammen med andre folketrygdytelser enn uførepensjon. I St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering fremmet Regjeringen forslag om at rehabiliterings-, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad skulle erstattes med en ny midlertidig folketrygdytelse, kalt arbeidsavklaringspenger. Det forhold at arbeidsavklaringspenger erstatter bl.a. tidsbegrenset uførestønad fra folketrygden, gjorde det nødvendig med en fornyet vurdering av adgangen til å supplere folketrygdytelser med uførepensjon fra private tjenestepensjonsordninger.

En kombinasjon av arbeidsavklaringspenger (også dagens midlertidige ytelser fra folketrygden) og uførepensjon fra tjenestepensjonsordningene, kan gi høy reell kompensasjonsgrad, og dermed dårligere økonomiske insentiv til arbeid. Etter min mening er det viktig at økonomiske insentiver til arbeid ikke svekkes. Regjeringen foreslo på denne bakgrunn i Ot. prp. nr. 4 (2008-2009), som ble vedtatt i Stortinget 15. desember 2008, hjemmel i lov om foretakspensjon til å fastsette nærmere regler i forskrift om at det kan gjøres fradrag i uførepensjon ved utbetaling av arbeidsavklaringspenger og regler for beregning av slike fradrag. Dersom lovendringen om at uførepensjonen begynner å løpe 12 måneder etter at inntektsevnen ble redusert, settes i kraft før det nye regelverket om arbeidsavklaringspenger, så har en ikke hjemmel til å gjøre tilsvarende fradrag i uførepensjonen ved utbetaling av rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad.

Etter mitt syn taler gode grunner her for at lovendringen om uførepensjon fra tjenestepensjonsordninger i privat sektor settes i kraft samtidig med det nye regelverket om arbeidsavklaringspenger, slik at det blir et koordinert opplegg en gjennomfører.

SPØRSMÅL NR. 578

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Modulf Aukan

Besvart 3. februar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er komne nye takstar for bompengar på Krifast. I dette høvet er det oppstått forvirring etter oppslag i avisene frå oktober 2008. Dette gjeld for folk som bur på Bergsøya.

Kva er dei gjeldande takstane for 2009 for innbyggarane i Gjemnes kommune som bur på Bergsøya?»

GRUNNGJEVING:

I høve forlenginga av bompengeperioden for prosjektet Krifast, vart det søkt om at innbyggarane på Bergsøya i Gjemnes kommune, der bomstasjonen ligg, skulle få 50 % rabatt på korttaksten ved passering av bommen. Begrunninga var at folket som bur på øya brukar "halve anlegget" når dei reiser mot Molde eller mot Kristiansund N.

Det kan sjå ut som Fastlandsfinans A/S kjem i skade for å blande begrepa når dei i søknaden 11.04.05 ber om at: "Det søkes om at rabatt ved kjøp av kort for beboerne på Bergsøya justeres fra 20% av ORDINÆR takst til 50%" Det riktige her skulle vel være 50 % av ordinær KORTTAKST.

Svar:

Ifølgje St.prp. nr. 41 (2007-2008) blei det i den lokale behandlinga av saka lagd til grunn at noverande innkrevjingsordning og takstar skulle behaldast. Kommunane Tingvoll, Gjemnes og Frei gjekk inn for å auke rabattsatsane for bebuarane på Bergsøya og for dagpendlarar. Statens vegvesen gjekk i mot ei slik endring av rabattstrukturen for nokre særskilte grupper. Statens vegvesen la til grunn at eventuelle endringar i takst- og rabattsystemet måtte sjåast i samanheng med ei eventuell større omlegging av takst- og rabattsystemet som samtidig var i samsvar med gjeldande takstretningsliner. Dette var ikkje ønskeleg lokalt.

Samferdselsdepartementet støtta denne vurderinga frå Statens vegvesen, jf. St.prp. nr. 41 (2007-2008), ei vurdering som blei bekrefta av Stortinget i Innst. S. nr. 184 (2007-2008) og Stortinget si vidare handsaming av saka gjennom vedtak i Stortinget 22. april 2008.

Ved kjøp av rabattkort betaler bebuarane på Bergsøya 75 pst. av prisen som andre trafikantar betaler.

Dei konkrete takstane for bebuarane på Bergsøya er, med bruk av rabattkort, frå januar 2009 følgjande:

- For barn og vaksne: kr 6,23/kr 15,63 pr. passering.
- For moped/motorsykkel: kr 18,- pr. passering.
- For kjøretøy til og med 6 meter eller tillaten totalvekt maksimalt 3500 kg: kr 31,50 pr. passering.
- For kjøretøy frå og med 6,01 meter til og med 12,4 meter med tillaten totalvekt over 3500 kg: kr 108,- pr. passering.
- For kjøretøy over 12,4 meter: kr 180,- pr. passering.

SPØRSMÅL NR. 579

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. februar 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til Varden 21. januar 2009, der det kommer frem at det er ulik praksis ut fra den enkeltes bostedsadresse knyttet til om man får insulinpumpe som også måler blodsukkeret.

Mener statsråden at slik forskjellsbehandling ut fra den enkeltes bostedsadresse er riktig praksis, og hva vil han eventuelt gjøre for å sikre at alle som har behov for denne typen hjelpemidler får tilgang til dette uansett hvor man måtte ha adresse?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til Varden 21. januar 2009, der det kommer frem at det er ulik praksis ut fra den enkeltes bostedsadresse knyttet til om man får insulinpumpe som også måler blodsukkeret.

Undertegnede er av den oppfatning at det er totalt unødvendig at mennesker skal måtte oppleve ulik praksis i det norske helsevesenet, ut fra bostedsadresse.

Mennesker med diabetes, og som har bruk for en pumpe med blodsukkermåling vil i svært mange tilfeller få en bedret livskvalitet dersom de gis dette hjelpemidlet.

Undertegnede ber derfor statsråden redegjøre for om en slik ulik praksis er ønsket fra politisk side, og/eller hvorvidt han ønsker å gjøre noe knyttet til denne problematikken, som dessverre rammer altfor mange pasienter med diabetes.

Svar:

Insulinpumpe kan være et nyttig hjelpemiddel for den gruppen diabetespasienter som har et vanskelig regulerbart blodsukker med mange hyppige svingninger. Beslutningen om hvilke type behandlingshjelpemidler som skal gis den enkelte pasient, er et ansvar for de regionale helseforetakene. Selv om de regionale helseforetakene samarbeider, kan regionene i enkeltsaker gjøre ulike vurderinger. Det forutsettes at det i det enkelte tilfellet vil bli vurdert hvilket utstyr, eller hvilken behandling, som vil være riktig og nødvendig.

I samsvar med føringene i Nasjonal strategi for diabetesområdet, har jeg gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utforme nye, felles kliniske retningslinjer for diagnostisering og behandling av diabetes, gjeldende både for primær- og spesialisthelsetjenesten. Disse retningslinjene skal bidra til å sikre et likeverdig behandlingstilbud for pasienter med diabetes, uavhengig av økonomi og bosted. Disse retningslinjene vil danne utgangspunkt for avgjørelser vedrørende behandling med insulinpumpe.

SPØRSMÅL NR. 580

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 4. februar 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden foreta seg noe for at liv og helse ikke skal bli satt på spill i kommunene i forbindelse med Telenors varslede nedlegging av den såkalte D-kanalen i ISDN-systemet fra og med 31.12.09?»

BEGRUNNELSE:

Telenor har varslet kommuner og andre aktører om at de fra 31.12.2009 ”skrur av” den 3. kanalen i ISDN-systemet, også kalt D-kanalen eller ISDN pak. Denne kanalen benyttes typisk til å transportere signaler til alarmsentraler, brannvarslingsanlegg, trygghetsalarmer og alarmsystemer i sykehjem og omsorgsinstitusjoner.

Ny teknologi som bredbånd og GPRS gjør at det i dag finnes nye alternativer til ISDN. Skifte av teknologisk plattform kan imidlertid skape utfordringer. Mye tyder på at kommunesektoren spesielt vil stå overfor et kapasitetsproblem med å foreta utskiftinger. Over 10 000 abonnementer, svært mange av dem knyttet til kommuner, gjenstår å konvertere til ny teknologi. I mange tilfeller gjenstår også politiske vedtak i kommunene med tanke på investering og valg av ny plattform, før selve det tekniske byttet kan skje. Det er sannsynlig at dette er en prosess som vil måtte ta år og ikke måneder. Dersom D-kanalen i ISDN-system blir slått av og ny kanal for signalering av alarmer ikke er etablert, vil dette kunne skape store sikkerhetshull i mange kommuner i en overgangsperiode som er vanskelig å forutsi varigheten av.

I påvente av nytt nødnett vil for øvrig mange kommuner måtte gå over til en midlertidig plattform for alarmsentraler og brannvarsling.

D-kanalen, eller ISDN pak, er ikke en såkalt regulert tjeneste og forvaltes i så måte av Telenor alene.

Spørsmålet her blir om det står så mye samfunnssikkerhet og sårbarhet på spill, i en overgangsperiode, at det er nødvendig med en politisk inngripen overfor Telenor for å sikre liv og helse.

Svar:

Som representanten også viser til i sin begrunnelse for spørsmålet, så er ikke denne tjenesten en del av leveringsforpliktelsene Telenor har etter avtale med Samferdselsdepartementet (Avtale av 1. september 2004 mellom Staten v/Samferdselsdepartementet og Telenor ASA om leveringspliktige tjenester).

Kommunikasjonsløsningen D-kanal, også kalt ISDNpak, brukes i dag for overføring av små datamengder som betalingstjenester og alarmer. Løsnin-

gen er basert på ISDN som databærer. Plattformen er mange år gammel og Telenor hevder at det nå er problematisk å få tak i reservedeler og kompetanse og at det dermed er vanskelig å opprettholde en stabil tjeneste. Telenor har derfor besluttet å fase ut tjenesten innen 31.12.2009.

Telenor har ikke egne sluttkunder på denne tjenesten. ISDNpak benyttes i hovedsak av selskapene BBS og Securinet AS som igjen har sluttkunder på betalings- og alarmtjenester. Telenor varslet allerede i oktober 2006 selskapene om at systemet skal fases ut og har foreslått alternative løsninger.

I følge Telenor er BBS godt i gang med å flytte sine kunder over på andre kommunikasjonsløsninger. Securinet drifter alarmer og lignende for en rekke kommuner, sykehus og andre som utfører samfunnskritiske tjenester. Telenor og Securinet har hatt en lang dialog om saken over flere år. Telenor hevder å ha gitt Securinet flere tilbud på alternative løsninger, men de har så langt ikke kommet til enighet om saken. Telenor mener at Securinet selv har ansvar for å varsle sine kunder, men vurderer nå om de selv likevel skal varsle sluttbrukerne direkte.

Securinet bekrefter overfor departementet at de så langt ikke formelt har varslet sine sluttkunder om at ISDNpak skal fases ut og de følgene det vil få for kundene som benytter denne tjenesten, men at de vil gjøre dette i løpet av uke 7.

Det er kommunene og andre som har alarmanlegg som selv har ansvaret for å sikre at systemene fungerer slik de skal. For at disse brukerne skal kunne gjøre de nødvendige tilpasninger er det viktig at de i god tid har den nødvendige informasjon om eventuelle endringer i de tjenester de baserer seg på. Jeg vil derfor følge utviklingen i saken videre for å forvisse meg om at sluttkundene får tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere behovet for å iverksette egne tiltak for å sikre at alarmanleggene fungerer.

SPØRSMÅL NR. 581

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 5. februar 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Utbedring av luftlekkasjer i bygninger har ikke hatt den oppmerksomheten det bør ha sett i forhold til potensialet som ligger i energisparing.

Hvordan vil statsråden bidra til å rette søkelyset på denne problemstillingen som en del av arbeidet for å få bedre energieffektivitet i den bestående bygningsmassen?»

BEGRUNNELSE:

I store deler av den eldre norske bygningsmassen byttes inneluften ut et svært høyt antall ganger, noe som resulterer i et stort energitap. Luftlekkasjer blir svært ofte avdekket når brukere av bygning registrerer dårlig komfort. Ofte rettes søkelyset på mulig svikt i isolering eller økt behov for isolering, selv om mye kan løses ved forbedret tetthet. Økt isolasjon kan ofte være kostbart.

Det er for eksempel behov for 75 cm veggtykkelse i stedet for 27 cm for å kompensere for et økt lekkasjetall fra en og en halv luftvekslinger pr. time til tre luftvekslinger pr. time. Kravene til største lekkasjetall i gammel byggeforskrift var fire luftvekslinger pr. time.

Det har lenge vært krav til tetthet for utvendige konstruksjoner i oppvarmede bygninger. Det har imidlertid ikke vært stilt krav til dokumentasjon på at kravene oppfylles.

Det er grunn til å tro at det er et stort potensial for energisparing ved å legge til rette for at luftlekkasjer avdekkes i eksisterende bebyggelse. Med enkle midler kan slike lekkasjer avdekkes, og hensiktsmessige tiltak kan deretter iverksettes av den enkelte uten at det behøver å gå ut over innemiljøet i bygget.

Svar:

Jeg er enig i at lavt lekkasjetall tidligere ikke har hatt den oppmerksomheten det bør ha, sett i forhold til det potensialet som ligger i energieffektivisering i bygningsmassen. Ved fastsettelse av nye energikrav i tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven (TEK) 1. februar 2007 ble krav til tetthet skjerpet inn for boliger. Det ble tallfestet et såkalt lekkasjetall i forskrift for alle bygg. Dette innebar en betydelig skjerpelse. Det er mitt inntrykk at det pågår mye godt arbeid i byggenæringen med å oppnå lavt lekkasjetall. Det satses også på å bruke enkle tetthetsmålinger underveis i byggeprosessen.

Kravene i TEK gjelder også ved hovedombygning av eksisterende bygg. Ved kommende revisjoner av energikravene i TEK vil det være naturlig å se på ytterligere innskjerpelser i kravene til tetthet, målt ved lekkasjetall.

Det er en kjensgjerning at det er vanskeligere å oppnå lavt lekkasjetall for eksisterende bygningsmasse og at det mangler erfaring på området sammenlignet med praktiske erfaringer for nybygg. For å øke kunnskapen om energieffektivisering i eksisterende boligmasse ytterligere har blant annet Husbanken deltatt i forskningsprosjektet EKSBO (Kostnadseffektive energikonsepter for eksisterende boliger) og tilsvarende internasjonalt prosjekt. Tiltak for utbedring av luftlekkasjer i eksisterende boligmasse har vært en viktig del av arbeidet i EKSBO og i det internasjonale prosjektet IEA SHC "Factor Four Housing Renovation". Erfaringene fra denne type prosjekter blir viktige i det videre arbeidet til Statens bygningstekniske etat og Husbanken med å sette fokus på utbedring av luftlekkasjer som et viktig energieffektiviseringstiltak.

SPØRSMÅL NR. 582

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 2. februar 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Mange hadde forventa at Regjeringa før jul 2008 ville vedteke å heva U-864, den såkalla Fedjeubåten. Ikkje minst statsråden sitt svar på mitt spørsmål 170908, der ho svara at ho tok sikte på ei rask avklaring, gav grunnlag for ei slik forventning. Saka hastar!

Kva tid vil Regjeringa gjera vedtak om kva som skal skje med denne tikkande miljøbomba; vraket etter U-864, med bortimot 70 tonn kvikksølv om bord?»

GRUNNGJEVING:

U-864 inneheld svære mengder kvikksølv. Karakteristikken "tikkande miljøbombe" er ingen overdrivelse. Kvikksølvet må bort frå havbotnen! Tildekking vil berre vera utsetjing av problemet, og dette alternativet vil gjera heving av vraket, og fjerning av kvikksølvlasta, endå vanskelegare når det ein gong må gjerast.

Med god grunn er det mange som er svært urolege så lenge kvikksølvlasta vert liggjande. Denne uroa aukar etter kvart som tida går, utan at noko vert gjort!

No hastar det med at Regjeringa bestemmer seg i denne saka, både fordi dette er ein miljøtrussel som må fjernast, og fordi folk si uro rett og slett har krav på å verta teken på alvor.

Svar:

Regjeringa har foretatt en grundig helhetsvurdering av den videre håndteringen av U-864, der både risiko ved hevings- og tildekkingsalternativene samt kystbefolkningas og fiskerinæringas bekymring knyttet til en tildekkingsløsning har vært viktige elementer. På grunnlag av dette har Regjeringa den 29. januar 2009 besluttet at vraket av ubåten U-864 skal heves, og at forurenset havbunn rundt vraket skal dekkes til med rene masser.

Som ledd i arbeidet med en nærmere vurdering av hevingsalternativet i 2007 og 2008 har Kystverket gjennomført en anbudskonkurranse i EØS-området og forhandlet kontrakt med et verdensledende hevingsfirma som har lang erfaring og tidligere har gjennomført utfordrende bergingsoperasjoner. I kontrakten er det tatt forbehold om Stortingets samtykke.

Denne saken har hatt og vil fortsatt ha høy prioritet i regjeringen. For å ha et best mulig grunnlag for å legge saken fram for Stortinget vil det nå bli gjennomført en uavhengig, ekstern kvalitetssikring av prosjektets styringsunderlag og kostnadsoverslag – også kalt KS 2. Dette er i henhold til retningslinjene for statlige prosjekter med kostnadsramme over 500 mill. kroner. Jeg tar sikte på å fremme saken for Stortinget i 2009.

Når prosjektet starter opp, er jeg er opptatt av at det må gjennomføres grundig detaljplanlegging og forberedelser. Representanten Sørfonn sier at saken haster. Til det vil jeg svare at det er viktig at framdriften i prosjektet tar hensyn til en så sikker gjennomføring som mulig – både av hensyn til mennesker og miljøet.

SPØRSMÅL NR. 583

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 4. februar 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ved næringsmessig utleie av fritidsboliger råder det etter loven om merverdiavgift av 01.01.08 stor uklarhet i hvem som har krav på å bli registrert som utleier i merverdiavgiftsregisteret.

Når kommer skattemyndighetene med klare retningslinjer for hva som skal til for å bli ansett som næringsdrivende slik at man kan bli registrert i merverdiavgiftregisteret?»

BEGRUNNELSE:

Fra og med 01.01.08 er det i loven om merverdiavgift vedtatt at det ved næringsmessig utleie av fritidsboliger skal beregnes utgående merverdiavgift med lav sats (8 %).

Dette innebærer at alle næringsdrivende som leier ut fritidsboliger fra og med 01.01.08 skal betale inn 8 % mva. av leieinntektene og at de får fradrag for all merverdiavgift som de betaler for driftskostnader, vedlikeholdskostnader og kostnader ved påkostninger på eksisterende og oppføring av nye utleieenheter.

Reglene er uklare, og skattemyndighetene har ennå ikke kommet med avklarende retningslinjer for hva som skal til for å drive næringsmessig utleie. Flere har erfart at søknader ikke behandles likt, og at aksjeselskaper (som i skatterettslig forstand alltid driver næring hvis ikke vedtektene sier noe annet), er blitt nektet registrering i merverdiregisteret med begrunnelsen "ikke næringsvirksomhet".

Vi vil på bakgrunn av dette derfor søke en avklaring rundt disse forholdene snarest.

Svar:

Det er riktig som representanten Foss skriver at det ved næringsmessig utleie av fritidsboliger (hytter, ferieleiligheter og annen fritidseiendom) skal beregnes utgående merverdiavgift med lav sats (8 pst.).

I forarbeidene til denne bestemmelsen, er det gitt en generell redegjørelse for hva som følger av det alminnelige kravet til næringsvirksomhet etter merverdiavgiftsloven. Proposisjonen inneholder imidlertid ingen forslag om at det skal gjøres endringer i kravet til næringsvirksomhet som følger av det alminnelige kravet i merverdiavgiftsloven.

Det er i proposisjonen pekt på noen momenter som kan være relevante i den konkrete vurderingen i forbindelse med at loven utvides til å omfatte et nytt tjenesteområde. Når det gjelder hvilke momenter som kan være relevante står det i forarbeidene:

"I vurderingen av om det foreligger næringsmessig utleie av fritidseiendommer i merverdiavgiftslovens forstand, vil antall utleieenheter eller størrelsen på det samlede utleide areal etter departementets oppfatning være relevant, men ikke alene kunne være avgjørende for om aktivitetskravet er oppfylt. Med utgangspunkt i de(n) konkrete leieavtalen(e), må både lengden på leieforholdet, antall leietakere, størrelsen på vederlaget og hvilke forpliktelser utleier påtar seg overfor leietaker, tas i betraktning."

Det er videre gitt en beskrivelse av enkelte sider ved likningspraksis knyttet til skillet mellom passiv kapitalforvaltning og næringsvirksomhet uten at det foreslås at man på merverdiavgiftsområdet skal fastsette regler med tilsvarende innhold som det som følger av ligningspraksis.

Det pekes også på at selv om innholdet i virksomhetsbegrepet i utgangspunktet er det samme i skatte- og merverdiavgiftsretten, kan særlig hensyn bak merverdiavgiftssystemet medføre at de konkrete vurderinger kan slå ulikt ut. Et slik særlig hensyn er blant annet at merverdiavgiftsloven i størst mulig grad skal virke konkurransenøytral. Aktører i samme marked bør avgiftsmessig sett derfor ha samme vilkår.

Det vil derfor kunne oppstå situasjoner hvor konklusjonen på spørsmålet om det utøves næringsvirksomhet kan bli forskjellig avhengig av om det stilles i en skattemessig sammenheng eller i en merverdiavgiftsmessig sammenheng.

I forarbeidene uttrykkes det også at departementet vil følge utviklingen på dette området og vurdere et eventuelt behov for nærmere bestemmelser.

En slik evaluering av regelverket pågår nå i samarbeid mellom Skattedirektoratet og Finansdepartementet. Erfaringene så langt går ut på at næringsvurderingen er tidkrevende og at vurderingenes utpregete skjønnsmessige karakter kan gi opphav til ulik praksis både ved de ulike skattekontorene, men også innenfor en region.

Hovedsakelig for å sikre en enhetlig praktisering vurderer Finansdepartementet på denne bakgrunn å innføre forenklingsbestemmelser. Departementet gjennomgår for tiden et utkast til forskrift med nærmere bestemmelser om hva som skal til for å anses som næringsdrivende for utleiere av fritidseiendom. Det tas sikte på å sende forskriftsutkastet på alminnelig høring med det første.

SPØRSMÅL NR. 584

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy
Besvart 3. februar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Mer enn to hundre tusen sivile er nå fanget i konfliktsonen nord i Sri Lanka, der det foregår harde kamper.

Hva kan Norge og det internasjonale samfunnet gjøre for å beskytte sivilbefolkningen og bidra til at de internt fordrevne i Vanni på Sri Lanka kommer seg trygt ut av krigssonen?»

BEGRUNNELSE:

Sri Lankas regjeringsstyrker kjører nå en kraftig militæroffensiv for å ta LTTE-geriljaen bastioner nord på øya. Flere hundre tusen sivile er drevet på flukt på grunn av krigen og er nå nærmest fanget i et stadig mindre område med intense krigshandlinger og begrenset tilgang til mat. Myndighetene har tilbudt sivilbefolkningen såkalte ”sikre soner”, men disse respekteres ikke fullt ut og det meldes stadig om at sivile blir drept av bombing. Sivilbefolkningen er under dobbelt press, dels fordi LTTE holder folk igjen og dels fordi regjeringsstyrkene kan være tilbøyelig til å behandle dem som støttespillere til LTTE-styrkene.

Svar:

Jeg vil først vise til spørsmål til skriftlig besvarelse om situasjonen i Sri Lanka fra stortingsrepresentant Akhtar Chaudry (SV) til Utenriksministeren i oktober 2008.

I takt med opptrappingen i krigen mellom regjeringen og Tamiltigrene (LTTE) nord i Sri Lanka har den humanitære situasjonen inne i de LTTE-kontrollerte områdene blitt stadig vanskeligere. Vi ser nå en humanitær krise utspille seg. Sivilbefolkningen på omkring tre hundre tusen internt fordrevne er nå fanget mellom de krigførende partene, mange sivile liv har gått tapt og enda flere har blitt såret. Tallene er usikre. FN meldte at 160 sivile ble drept bare i dagene 25.-27. januar. Den regjeringserklærte "sikre sonen" har ikke blitt respektert av partene. Det skytes med artilleri både ut fra og inn i denne sonen. Dette er uakseptabelt.

Ettersom krigen gradvis har tatt over for fredsprosessen på Sri Lanka de siste årene, har vi fra norsk side også i større grad benyttet våre nære kontakter med partene i konflikten til å fokusere på humanitære spørsmål og beskyttelse av sivile. Utenriksdepartementet og vår ambassade i Colombo har på ulike vis oppfordret begge parter til å respektere humanitærretten. Vi har understreket viktigheten av å beskytte sivile og deres rett til bevegelsesfrihet. Norge har også vært involvert i å finne praktiske løsninger for å få nødhjelp inn til krigsområdet, samt syke og skadede ut, i nært samarbeid med andre internasjonale aktører, spesielt med FN og Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC).

Både statsråd Erik Solheim og jeg uttalte oss den 27. januar og uttrykte vår dype bekymring over utviklingen. Vi fordømte krigføringen som nå pågår i Sri Lanka med de uakseptable lidelsene som påføres sivile i landet. Vi ga også klare henstillinger til partene om å overholde humanitærrettens prinsipper.

De sivile i krigsområdet holdes tilbake delvis av LTTE, og delvis av frykt for å havne i regjeringskontrollerte leirer hvor de mistenkes for å være LTTE-kadre. Mange av de sivile har levd under LTTE-styre lenge. Uten en reell stans i ildgivningen fra begge sider er det også forbundet med stor fare å faktisk krysse frontlinjen.

I disse dager pågår det intens virksomhet i det internasjonale samfunnet for på den ene siden å legge press på LTTE til å la sivilbefolkningen fritt få gå dit de føler seg tryggest, og på den annen side forplikte regjeringen til å ta hånd om de sivile i tråd med internasjonale standarder og med en sterk rolle for internasjonale hjelpeorganisasjoner. Norge vil fortsette sitt aktive diplomati i denne situasjonen til beste for sivilbefolkningen.

SPØRSMÅL NR. 585

Innlevert 26. januar 2009 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 3. februar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Over to hundre tusen mennesker i Sri Lanka er internt fordrevne på grunn av krigen. De tilbys av myndighetene plass i noen flyktningleire lenger sør i landet. Hvilke vilkår de der vil få, synes uklart.

Hva kan Norge og det internasjonale samfunnet gjøre for å sikre at de internt fordrevnes menneskerettigheter og verdighet respekteres dersom de kommer seg ut av krigssonen og over i de flyktningleire som tilbys dem?»

BEGRUNNELSE:

Rapporter fra hjelpeorganisasjoner og media tyder på at mer enn to hundre tusen mennesker nå er inneklemt i en stadig trangere konfliktsone. De står i økende fare for å bli offer for krigshandlingene. Før de kommer seg ut av krigssonen har landets myndigheter opprettet flyktningleire lenger sør i landet. Planene for disse synes ikke å sikre de internt fordrevnes rettigheter godt nok. Det er utbredt frykt for at disse leirene vil kunne bli brukt til å holde folk i en lukket og passiv flyktningtilværelse, uten at de får muligheter til arbeid, inntekt og kunne få del i normale friheter og rettigheter.

Svar:

Det er fortsatt uklart hva som vil skje med de mange internt fordrevne tamilene som er fanget i krigshandlingene mellom regjeringsstyrkene og de tamilske tigrene. Noen få tusen er kommet ut til regjeringskontrollert område, men flesteparten opphold er seg fortsatt inne i LTTE-kontrollert område. Srilankiske myndigheter har tatt til orde for at alle de internt fordrevne skal komme ut. De har nylig lagt fram planer for organisering av dette for givermiljøene.

Norge fordømmer den krigføringen som nå pågår i Sri Lanka med de uakseptable lidelsene som påføres sivile i landet.

Vi mener at planene for flyktningleire for den internt fordrevne sivilbefolkningen nord på Sri Lanka, slik disse planene nå foreligger, er problematiske i forhold til internasjonale retningslinjer for behandling av internt fordrevne. Dette vil vi ta opp med srilankiske myndigheter. Det er svært viktig for Norge og andre internasjonale aktører i denne situasjonen å søke å bidra til at internasjonale retningslinjer for intern fordrevne respekteres. Norge og andre sentrale humanitære aktører legger vekt på en samordnet tilnærming i dette spørsmålet.

Vi er i tett dialog med FN og øvrige representanter for det internasjonale samfunn for å bidra til en best mulig løsning i en situasjon der vi kan forvente omfattende humanitære behov.

I denne situasjonen vil det fra norsk side være en forutsetning at humanitær bistand organiseres på en måte som er akseptabel ut fra internasjonale standarder og konvensjoner. De internt fordrevnes grunnleggende rettigheter og sikkerhet må respekteres. Målsetningen må være å gjenbosette de internt fordrevne så snart som mulig i sine opprinnelige bosteder, hvis de selv ønsker dette.

SPØRSMÅL NR. 586

Innlevert 27. januar 2009 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 3. februar 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Høgskolen i Buskerud (HiBu) har søkt NOKUT om akkreditering av et mastergradsstudium i menneskerettigheter og multikulturalisme. Ifølge et brev fra NOKUT datert 13.01.09 forventes saksbehandlingstiden for søknaden å være 11 måneder. Dette er svært lang saksbehandlingstid, og innebærer for HiBus del at studietilbudet forutsatt at godkjenning gis tidligst kan komme i gang vårsemesteret 2010. HiBus sak er dessverre ikke unik.

Hva vil statsråden gjøre for å korte ned saksbehandlingstiden i NOKUT?»

Svar:

Jeg er enig i at saksbehandlingstiden for søknader i NOKUT ofte kan være for lang. Dette har Kunnskapsdepartementet tatt opp med NOKUT i de årlige etatsstyringsmøtene, senest i møtet i 2008.

I den eksterne evalueringen av NOKUT, som ble sluttført i februar 2008, ble det påpekt at akkrediteringsvirksomheten i NOKUT bør gjøres enklere, mindre ressurskrevende og mer fokusert. Departementet følger opp evalueringen i samarbeid med NOKUT, blant annet når det gjelder forslag til forenklede prosedyrer hos NOKUT og generelt forslag som kan frigjøre kapasitet.

Når det gjelder den konkrete saken ved Høgskolen i Buskerud, har jeg fått opplyst fra NOKUT at den midlertidige svært pressede situasjonen i NOKUT nå er løst, og at behandlingen av søknaden har startet. Vedtak i saken kan forventes i løpet av 3-4 måneder.

SPØRSMÅL NR. 587

Innlevert 27. januar 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 3. februar 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Havbrukernes organisasjoner, FHL og NSL, tar til orde for en omlegging av MTB-regimet for å basere biomassegrensen på et gjennomsnitt for en tidsperiode i stedet for et absolutt tak. MTB-regimet ble innført i 2005 av Bondevik II-regjeringen og har gitt næringen en betydelig volumvekst. Nå stanger mange mot produksjonstaket. Mindre oppdrettere opplever ordningen som problematisk og lite fleksibel.

Vil Regjeringen gå gjennom MTB-systemet på nytt og vurdere gjennomsnittsberegning for å tilpasset det næringens behov?»

BEGRUNNELSE:

Fiskeribladet Fiskaren omtaler saken 23. januar på side 16-17.

Svar:

Akvakulturloven § 7 viderefører politikken om å antallsbegrense tillatelser til laks, ørret og regnbueørret. Når tillatelsene antallsbegrenses må også den enkelte tillatelse ha en avgrensning.

Innføringen av dagens produksjonsreguleringssystem har sin opprinnelse i den havbrukspolitiske redegjørelsen som ble holdt i Stortinget 23. januar 2001. I redegjørelsen ble det signalisert en rekke oppfølgingstiltak til den videre utviklingen av akvakulturnæringen. Blant annet skulle det innføres strengere miljøkrav og en ønsket seg bort fra et produksjonsreguleringssystem basert på merdvolum og tetthet.

Fiskeridirektoratet ble i brev av 25. juni 2001 bedt om å nedsette en arbeidsgruppe for utarbeidelse av forslag til nytt system for produksjonsregulering. En enstemmig innstilling fra arbeidsgruppen, hvor blant annet FHL var medlem, ble oversendt fiskeridirektøren 15. august 2002 og Fiskeridepartementet 27. september s.å. Gruppen foreslo innføring av MTB (Maksimalt tillatt biomasse), både på selskaps- og lokalitetsnivå. Forslaget ble blant annet begrunnet slik:

> ”Begrensning av mengde fisk gjennom biomasse er vanlig i andre oppdrettsland. Norsk forvaltning har erfaring med biomasseavgrensning og slik avgrensning kan begrunnes faglig ut i fra risiko i forhold til smittespredning og rømming.
>
> Det er også pedagogisk enklere å begrunne avstandskrav i forhold til biomasse enn i forhold til fôrforbruk eller konsesjonsvolum. En biomassebegrensning kan i prinsippet være artsuavhengig og sannsynligvis mer robust i forhold til markedsmessige og politiske konjunkturer enn fôrkvoter eller andre fôrmengdeavgrensninger. Det er sannsynligvis også vanskeligere å manipulere biomassetall og å flytte fisk enn å flytte fôrtall eller fôr.
>
> Det er således både næringspolitiske, oppdrettsfaglige og forvaltningsmessige argumenter for omlegging til konsesjonsbiomasse.”

Fiskeridepartementet sendte på høring spørsmålet om nytt avgrensningssystem 12. august 2003. Vedlagt var produksjonsutvalgets rapport, som i tillegg til MTB også drøfter alternative produksjonsreguleringssystemer.

Flere høringsinstanser gikk inn for MTB som avgrensningsform, herunder FHL, Havforskningsinstituttet, Fiskehelseforeningen, Statens Dyrehelsetilsyn, Miljøverndepartementet og Landbruksdepartementet (som da hadde ansvaret for fiskehelse). Etter en grundig prosess valgte således Bondevik II-regjeringen i 2004 å innføre dagens regime med MTB fra 1. januar 2005.

Spørsmålet om gjennomsnittlig tillatt biomasse er en problemstilling som har vært oppe flere ganger, og som i den senere tid er blitt foreslått av aktører i næringen. Et slikt produksjonsreguleringssystem ville innebære at biomassen kan fluktuere gjennom året, forutsatt at biomassen gjennomsnittlig ikke overstiger et gitt biomassetak. Jeg finner grunn til å bemerke at også biomassetaket med gjennomsnittlig MTB, vil måtte klareres ut ifra lokalitetens bæreevne, etter særlovgivning som forvaltes av Fylkesmannens miljøvernavdeling og Mattilsynets distriktskontor. Eventuelle endringer som øker belastningen utover dagens MTB-nivå, ville ha som konsekvens at oppdrettere måtte søke om utvidet tillatelse på lokalitetsnivå.

Jeg er i utgangspunktet skeptisk til å innføre et regime basert på gjennomsnittlig tillatt biomasse. Først og fremst er det myndighetenes kontrollhensyn som er et viktig anliggende for meg. Det er en styrke i dagens system at det er forutberegnelig, både for næring og forvaltning. Etter dagens regime kan næringsaktørene selv planlegge og drive produksjonen innenfor de rammer tillatelsen setter. Både oppdretter og tilsyns- og kontrollmyndigheten vil kunne se eventuelle overskridelser umiddelbart, med etterfølgende konstatering og sanksjonering.

Ved beslutningen i 2004 om overgang til MTB ble det lagt til grunn at det nye systemet skulle ligge fast over tid. Dette for å ivareta næringens behov for langsiktige og forutsigbare rammebetingelser.

MTB-regimet har bare vært i funksjon i fire år og jeg synes derfor det er for tidlig å begynne å gjøre endringer i ordninga.

SPØRSMÅL NR. 588

Innlevert 27. januar 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 5. februar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I Dagens Næringsliv 24. januar uttaler statsråden at han "legger til grunn" at StatoilHydro får på plass en gassalgsavtale slik at gassrøret til Grenland i Telemark kan realiseres.

Vil Regjeringen bruke trusler om forverring av eller løfter om forbedring av rammebetingelser eller gripe inn via eierskapet i StatoilHydro for å få på plass en avtale dersom denne er i strid med selskapets egne økonomiske vurderinger?»

BEGRUNNELSE:

I artikkelen uttaler statsråd Terje Riis-Johansen: "Jeg legger til grunn at involverte aktører får på plass gassalgsavtaler nå." I artikkelen spekuleres det i ulike virkemidler for å få dette til, enten gjennom pålegg mot Petoro eller gjennom å lokke StatoilHydro med muligheten for å øke gassutaket fra Troll-feltet.

StatoilHydro er børsnotert og har tusenvis av private aksjonærer. Staten er hovedaksjonær med rundt 2/3 eierandel.

Internasjonale aktører i olje- og gassnæringen er opptatt av ryddighet, likebehandling og gjennomsiktighet i fastsettelsen av rammebetingelser.

Regjeringen har på sin side full anledning til å prioritere nasjonale så vel som regionale næringspolitiske tiltak over egne budsjetter og gjennom virkemiddelapparat.

Svar:

Gassco utarbeider plan for anlegg og drift (PAD) for prosjektet. Målet er å levere denne innen 1. april 2009. Det er operatøren Gassco og partnerne i Skanled som sammen må vurdere om det er kommersielt grunnlag for å legge fram en søknad om godkjenning av plan for anlegg og drift (PAD).

Gassco har opplyst at det for noen av selskapene er et behov for å få på plass avtale om gasskjøp før PAD kan innsendes. Skanled-prosjektet er dermed avhengig av at gasskontakter kommer på plass.

Alle selskaper som eier gass på Kårstø, inklusive StatoilHydro, er mulige selgere av gass gjennom Skanled. Selskapene er kjent med at Skanled er et viktig prosjekt for Norge. Jeg følger Skanled prosjektet tett, men vil ikke gripe inn i kommersielle forhandlinger.

SPØRSMÅL NR. 589

Innlevert 27. januar 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 2. februar 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Jeg viser til mitt spørsmål nr. 482 reist i forbindelse med statssekretær Gulbrandsens reise til Cuba. I svaret fra utenriksministeren stod det at Gulbrandsen ville ta opp menneskerettighetsspørsmål der det var naturlig.

Kan statsråden gi meg en detaljert gjennomgang av hvilke menneskerettighetsspørsmål som ble tatt opp, hvilke konkrete saker som ble reist og med hvem statssekretæren tok opp sakene, og om mulig oversende referat fra samtalene?»

Svar:

Jeg kan bekrefte at statssekretær Håkon Gulbrandsen har gjennomført et vellykket besøk til Cuba. Som kjent var hovedhensikten med hans besøk å følge opp Stortingsmelding nr 9 (2007-2008) om forebygging av humanitære katastrofer gjennom samtaler med cubanske myndigheter. Disse samtalene ble positive og cubanerne ønsket det norske initiativet velkommen. Under besøket fikk Gulbrandsen også anledning til feltbesøk i provinsen Pinar del Rio for å se på gjenoppbyggingen etter fjorårets ødeleggende orkaner. Denne turen innbefattet også et besøk til et prosjekt hvor Norges Røde Kors er engasjert sammen med Cubas Røde Kors. I etterkant av Gulbrandsens besøk vil vi fra departementets side vurdere hvordan vi kan følge opp intensjonene i Stortingsmelding nr 9, både i bilateral sammenheng og i en regional sammenheng i samarbeid med Cuba.

Under de politiske samtalene i det cubanske utenriksdepartementet tok statssekretær Gulbrandsen opp menneskerettighetsspørsmål med sin cubanske kollega. Gulbrandsen understreket den vekt man fra norsk side legger på en åpen diskusjon om menneskerettighetsspørsmål med alle land og uttrykte bekymring for sider ved menneskerettighetssituasjonen på Cuba. Han ga uttrykk for at man fra norsk side er opptatt av situasjonen for politiske dissidenter på Cuba og rettet en oppfordring til cubanske myndigheter om snarlig løslatelse av alle politiske fanger. De to statssekretærene drøftet også sentrale spørsmål knyttet til ytringsfrihet, cubanske menneskerettighetsforsvarere samt situasjonen på Cuba hva gjelder grunnleggende sosiale og økonomiske menneskerettigheter. Fra cubansk side ble det videre redegjort for den nasjonale rapport om menneskerettighetssituasjonen på Cuba som nå er fremlagt for drøftelse i FNs Menneskerettighetsråd i Genève i februar d.å. samt for undertegningen i fjor av de to FN-konvensjonene om hhv. sivile og politiske rettigheter samt om økonomiske og sosiale rettigheter.

Menneskerettighetsspørsmål ble også berørt i andre samtaler statssekretæren hadde under sitt opphold, både med kubanere og med utenlandske diplomater.

Fra regjeringens side er man opptatt av å holde kanalene åpne for videre samtaler med Cuba om menneskerettigheter. Det kan kun gjøres i en situasjon hvor Cuba ikke isoleres internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 590

Innlevert 27. januar 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 5. februar 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil statsråden når det legges frem en innstilling for Stortinget angående Skanled-prosjektet, gå inn for et grenrør inn til Grenland som i tillegg til dagens behov, er dimensjonert for behovet for industriell vekst og et gasskraftverk på Herøya?»

Svar:

Gassco og aktørene i Grenlandsområdet arbeider med en plan for rørledningen til Grenland, herunder fremdrift i arbeidet, dimensjonering og lokalisering av mottaksterminal. Røret må ha en størrelse som ikke bare dekker nåværende behov, men også at hensynet til fremtidige gassbrukere, herunder et eventu-

elt gasskraftverk, vil bli tillagt vekt i disse vurderingene. Dette er kommunisert av Gassco og undertegnede ved ulike anledninger.

Jeg har derfor tillit til at søknaden om godkjenning av plan for anlegg og drift vil inneholde en rørledning til Grenland som er tilstrekkelig dimensjonert til å møte fremtidig industriell vekst i området.

SPØRSMÅL NR. 591

Innlevert 27. januar 2009 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 2. februar 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Når kan Telemark, og andre politidistrikt, forvente seg å motta et skuddbeskyttende kjøretøy til sine respektive politidistrikt, og når forventer statsråden at innfasingen av skuddbeskyttende kjøretøy til alle politidistriktene er fullt ut implementert?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med oppfølgingen av ranet på Norsk kontantservice AS i Stavanger i 2004 ble det besluttet at politiet skulle ta i bruk pansrede kjøretøyer med tilfredsstillende skuddbeskyttelse. Målsettingen var at ordningen med skuddbeskyttede kjøretøy skulle omfatte alle politidistrikt.

Svar:

Politidirektoratet opplyser at det er inngått rammeavtale for levering av ett skuddbeskyttet kjøretøy til hvert politidistrikt, og utplasseringen er allerede i gang. Rammeavtalen utløper i 2011 og innenfor denne tidsrammen planlegges resterende kjøretøyer anskaffet og implementert i politidistriktene.